

NOUL TESTAMENT

AL

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU
IISUS HRISTOS.

DUPĂ TEXTUL ÎN SLOVE CIRILICE

TIPĂRIT CU VOEA ȘI BLAGOSLOVENIA PREA SFINȚILOR EPISCOPI AI
PRINCIPATULUI ROMÂNIEI, DUPĂ CEL MAI ALES MODEL
DAT DE PREA SFINȚIA LOR.

tra

BUCURESCI
TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FI
Strada Regală, 19.

1898

NUMELE ȘI ORÂNDUIALA CĂRȚILOR NOULUI TESTAMENT.

	Cap.	Fafă		Cap.	Fafă
Evangelhelia cea de la			I Epistolia Sf. Apostol		
Mattei	28	3	Pavel cea întâiu către Ti-		
Evangelhelia cea de la			motei	6	322
Marco	16	52	II Epistolia Sf. Apostol		
Evangelhelia cea de la			Pavel cea a doa către		
Luca	24	84	Timotei	4	328
Evangelhelia cea de la			Epistolia Sf. Apostol		
Ioan	21	133	Pavel cea către Tit. . . .	3	332
Faptele Sfinților Apos-			Epistolia Sf. Apostol		
toli	28	179	Pavel cea către Filimon.	1	335
Epistolia Sf. Apostol			Epistolia cea către E-		
Pavel cea către Romani.	16	232	vrei	13	336
I Epistolia Sf. Apostol			Epistolia Sf. Apostol		
Pavel cea întâiu către			Iacob cea Sobornicească.	5	352
Corinteni	16	254	I Epistolia Sf. Apostol		
II Epistolia Sf. Apostol			Petru cea Sobornicească		
Pavel cea a doa către			întâiu		358
Corinteni	13	275	II Epistolia Sf. Apostol		
Epistolia Sf. Apostol			Petru cea Sobornicească		
Pavel cea către Galateni.	6	289	a doa	3	364
Epistolia Sf. Apostol			I Epistolia Sf. Apostol		
Pavel cea către Efeseni.	6	297	Ioan cea Sobornicească		
Epistolia Sf. Apostol			întâiu	5	368
Pavel cea către Filippi-			II Epistolia Sf. Apostol		
seni	4	304	Ioan cea Sobornicească		
Epistolia Sf. Apostol			a doa	1	374
Pavel cea către Colossen.	4	309	III Epistolia Sf. Apostol		
I Epistolia Sf. Apostol			Ioan cea Sobornicească		
Pavel cea întâiu către Tes-			a treia	1	375
salonicheni	5	315	Epistolia Sf. Apostol		
II Epistolia Sf. Apostol			Iuda cea Sobornicească.	1	376
Pavel cea a doa către			Apocalipsis a Sf. Ioan		
Tessalonicheni	3	319	Teologul	22	377

SFÎNTA EVANGHELIE CEA DE LA MATTEI

CAPITOLUL I.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiului lui David, fiului lui Avraam.

2. Avraam a născut pre Isaac; iar Isaac a născut pre Iacov; iar Iacov a născut pre Iuda și pre frații lui;

3. Iar Iuda a născut pre Fares și pre Zara din Tamar; iar Fares a născut pre Esrom; iar Esrom a născut pre Aram;

4. Iar Aram a născut pre Aminadav; iar Aminadav a născut pre Naason; iar Naason a născut pre Salmon;

5. Iar Salmon a născut pre Vooz din Rahav; iar Vooz a născut pre Ovid din Rut; iar Ovid a născut pre Iesse;

6. Iar Iesse a născut pre David împăratul; iar David împăratul a născut pre Solomon din *mulieră care a fost* a lui Urie;

7. Iar Solomon a născut pre Rovoam; iar Rovoam a născut pre Avia; iar Avia a născut pre Asa;

8. Iar Asa a născut pre Iosafat; iar Iosafat a născut pre Ioram; iar Ioram a născut pre Ozia;

9. Iar Ozia a născut pre Ioatam; iar Ioatam a născut pre Ahaz; iar Ahaz a născut pre Ezechia;

10. Iar Ezechia a născut pre Manassi; iar Manassi a născut pre Amon; iar Amon a născut pre Iosia;

11. Iar Iosia a născut pre Iehonia și pre frații lui, la mutarea în Vavilon;

12. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pre Salatiil; iar Salatiil a născut pre Zorovavel;

13. Iar Zorovavel a născut pre Aviud; iar Aviud a născut pre Eliachim; iar Eliachim a născut pre Azor;

14. Iar Azor a născut pre Sadoc; iar Sadoc a născut pre Ahim; iar Ahim a născut pre Eliud;

15. Iar Eliud a născut pre Eleazar; iar Eleazar a născut pre Mattan; iar Mattan a născut pre Iacov;

16. Iar Iacov a născut pre Iosif bărbatul Mariel, din care s'a născut Iisus, ce se dice Hristos.

17. Deci toate neamurile de la Avraam până la David, *sunt* neamuri patru-spre-zece; și de la David până la mutarea în Vavilon *sunt* neamuri patru-spre-zece; și de la mutarea în Vavilon până la Hristos, *sunt* neamuri patru-spre-zece.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se aduna ei, s'a aflat având în pântec din Duhul Sfînt.

19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind, și nevrînd s'o vădească pre ea, a vrut pre ascuns s'o lase pre densa.

MATTEI, II.

20. Și aceasta gândind el, iată, ingerul Domnului în vis s'a arătat lui, grăind, Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pre Maria muiera ta: că ce s'a zămislit într'insa, din Duhul Sfint este.

21. Și va naște fiu, și vei chema numele lui IISUS: că acesta va mântui pre norodul său de păcatele lor.

22. Iar acestea toate s'a făcut, ca să se împlinească ceea ce s'a ȳis de Domnul prin proorocul, ce ȳice,

23. Iată, fecioara în pantece va avea, și va naște fiu, și vor chema numele lui Emanuil ce se tilucește, Cu noi Dumnedeu.

24. Și sculându-se Iosif din somn a făcut precum l'a poruncit lui ingerul Domnului, și a luat pre muiera sa:

25. Și nu o a cunoscut pre ea până ce a născut pre fiul său cel întâi născut; și a chemat numele lui IISUS.

CAPITOLUL II.

Iar dacă s'a născut Iisus în Vitteemul Iudeei, în ȳilele lui Irod împăratul, iată maghi de la răsărit au venit în Ierusalim,

2. ȳicend, Unde este cel ce s'a născut Impăratul Iudeilor? că am vȳdut steaoa lui la răsărit, și am venit să ne închinăm lui.

3. Și auȳind acestea Irod împăratul, s'a turburat, și tot Ierusalimul cu dȳnsul.

4. Și adunând pre toȳi arhierii și cărturarii norodului, a în-

trebat de dȳnsii, unde este să se nască Hristos.

5. Iar ei au ȳis lui, în Vitteemul Iudeei: că așa este scris prin proorocul.

6. Și tu Vitteeme, în pământul Iudeei, nici de cum nu ești mal mic între domni lui Iuda: că dintru tine va eȳi Povătuitor, care va paște pre norodul meu Israil.

7. Atunci Irod, intru ascuns chemând pre maghi, a cercat cu de amăruntul de la dȳnsii de vremea intrucare s'a arătat steaoa.

8. Și trimițendu-l pre ei în Vitteem, le a ȳis, Mergend cercetați cu amăruntul pentru prunc; și dacă îl veți afla, să 'mi vestiți și mie, ca și eu venind să mă închin lui.

9. Iar ei ascultând pre împăratul, s'a dus; și, iată, steaoa, pre care o vȳduseră la răsărit, mergea înaintea lor, până a venit și a stătu d'asupra unde era pruncul.

10. Iar ei vȳdend steaoa, s'a bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrând în casă, au vȳdut pruncul cu Maria muma lui, și cădend, s'a închinat lui: și deschidendu-ȳi vistierile lor, au adus lui daruri; aur, și tămăie, și smirnă.

12. Și luând înștiințare prin vis să nu se întoarcă către Irod, pre altă cale s'a dus la țara lor.

13. Iar după ce s'a dus ei, iată, ingerul Domnului în vis se arată lui Iosif, ȳicend: Sculându-te, iea pruncul și pre muma lui, și fugi în Eghipt, și fi acolo

MATTEI, III.

până voiȳ ȳice ȳie: că va Irod să caute, pruncul să-l piardă pre el.

14. Iar el sculându-se, a luat pruncul și pre muma lui noaptea, și s'a dus în Eghipt:

15. Și a fost acolo până la moartea lui Irod: ca să se împlinească ceea ce s'a ȳis de Domnul prin proorocul, ce ȳice, Din Eghipt am chemat pre fiul meu.

16. Și Atunci Irod, vȳdend că s'a batjocorit de maghi, s'a mâniat foarte, și trimițend a omorit pre toȳi pruncii, cari erau în Vitteem, și în toate hotarele lui, de doi ani și mai mici, după vremea care cercase de la maghi.

17. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a ȳis de Ieremiea proorocul, ce ȳice,

18. Glas în Rama s'a auȳit, plângere, și tȳingire, și țipet mult, Rahil plângend pre fiii săi, și nu vrea să se mângăie, pentru că nu sânt.

19. Și Iar după ce a murit Irod, iată, ingerul Domnului în vis se arată lui Iosif în Eghipt.

20. ȳicend, Sculându-te, iea pruncul și pre muma lui, și mergi în pământul lui Israil: că au murit cei ce căutaȳ sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se, a luat pruncul și pre muma lui, și a venit în pământul lui Israil.

22. Iar auȳind că Arhelaȳ împărăteșe în Iudeea, în locul lui Irod, tatălui său, s'a temut să meargă acolo: iar luând poruncă în vis, s'a dus în părȳile Galileei:

23. Și venind a lȳcut în cetatea ce se numește Nazaret: ca

să se împlinească ceea ce s'a ȳis prin prooroci, Nazarinean se va chema.

CAPITOLUL III.

Iar în ȳilele acelea a venit Ioan Botezătorul, propoveduind în pustiea Iudeei.

2. Și ȳicend, Pocăiȳi-vȳ: că s'a apropiat împărăȳia cerurilor.

3. Că acesta este acela ce s'a ȳis de Isaia proorocul, ce ȳice, ȳlasul celui ce strigă în pustie, ȳătiȳi calea Domnului, drepte faȳeȳi cărările lui.

4. Și acest Ioan avea îmbrăcămintea lui de peri de cămilă, și brȳ de curea împrejurul mijlocului lui; și hrana lui era a eride și miere sălbatică.

5. Atunci eșia la dȳnsul Ierusalimul, și toată Iudeea, și toată latura d'imprejurul Iordanului,

6. Și se botezaȳ în Iordan de la dȳnsul, mărturisindu-ȳi păcatele lor.

7. Și Iar vȳdend pre mulȳi din Farisei și din Sadduchei venind la botezul lui, a ȳis lor: Puȳ de năpirci, cine v'a arătat voă să fugiȳi de mânia ce va să fie?

8. Faceȳi dar roduri vrednice de pocăinȳă:

9. Și să nu vi se pară a grăi intru sine-vȳ, Tată avem pre Avraam: că ȳic voă, că poate Dumnedeu și din pietrele acestea să rădece fi lui Avraam.

10. Că iată și săcurea la rădăcina pomilor zace: deci tot pomul care nu face roadă bună se taie, și în foc se aruncă.

11. Eu adică vă botez pre voi cu apă spre pocăință: iar cea ce vine după mine mai tare de cât mine este, căruia nu sunt vrednic a-i purta încălțămintele: acela vă va boteza pre voi cu Duhul Sfânt, și cu foc:

12. A cărui vînturătoare este în mîna lui, și va curăți ariea sa, și va aduna griul său în jitiță; iar plevele le va arde cu focul nestins.

13. Ți Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan către Ioan, ca să se boteze de la dînsul.

14. Iar Ioan îl oprea pre el, dicînd, Eu am trebuință a mă boteza de tine, și tu vii la mine?

15. Și răspundînd Iisus a zis către el, Lasă acum; că așa se cade noă să împlinim toată dreptatea. Atunci l'a lăsat pre el.

16. Și botezându-se Iisus, îndată a eșit din apă: și, iată, i s'au deschis lui cerurile, și a vădut pre Duhul lui Dumnezeu pogorîndu-se ca un porumb, și venind preste dînsul:

17. Și iată glas din ceruri, dicînd, Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.

CAPITOLUL IV.

Atunci dus a fost Iisus în pustie de duhul ca să se ispitească de diavolul.

2. Și postind patru-zeci de zile și patru-zeci de nopți, după aceea a flămîndit.

3. Și venind la dînsul ispititorul, a zis, De ești Fiul lui

Dumnezeu, și ca pietrele acestea să se facă pînă.

4. Iar el răspundînd a zis, Scris este, Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul ce ese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci l'a adus pre el diavolul în sînta cetate, și l'a pus pre el pre aripa bisericeii.

6. Și a zis lui, De ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos: că scris este, Îngerilor săi va porunci pentru tine: și pre mîini te vor redica, ca nu cum-va să împiedici de piatră piciorul tău.

7. Și a zis Iisus lui, Iarăși scris este, Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeul tău.

8. Iarăși l'a dus pre dînsul diavolul într'un munte înalt foarte, și l'a arătat lui toate împărățiile lumii, și slava lor;

9. Și l'a zis lui, Acestea toate le voi da ție, dacă cădînd te vei închina mie.

10. Atunci a zis Iisus lui, Mergi înapoia mea, Satano: că scris este, Domnului Dumnezeuului tău să te închini, și lui unuia să l' slujești.

11. Atunci l'a lăsat pre el diavolul, și iată, îngerii au venit la dînsul și l' slujiau lui.

12. Ți Iar auzind Iisus că Ioan s'a prins, s'a dus în Galileea;

13. Și lăsînd Nazaretul, venind a lăcuit în Capernaum, lîngă mare, în hotarele Zavulonului și ale Neftalimului:

14. Ca să se îplinească ceea ce s'a zis prin Isaia proorocul, ce dîce,

15. Pămîntul Zavulonului, și

pămîntul Neftalimului, pe calea mării, de ceea parte de Iordan, Galileea Neamurilor;

16. Norodul cel ce ședea întru întuneric a vădut lumină mare; și celor ce ședeau în lăturea și în umbra morții, lumină a resărit lor.

17. Ți De atunci a început Iisus a propovedui, și a dîce, Pocăiti-vă: că s'a apropiat împărăția cerurilor.

18. Ți Și umblînd Iisus pre lîngă marea Galileei, a vădut pre doi frați, pre Simon ce se numește Petru, și pre Andrei fratele lui, aruncându-și mreaja în mare: că erau pescari.

19. Și a zis lor, Veniți după mine, și vă voi face pre voi pescari de oameni.

20. Iar ei îndată lăsînd mrejele, au mers după dînsul.

21. Și de acolo mai înainte mergînd, a vădut pre alți doi frați, pre Iacov al lui Zevedei, și pre Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, cărpindu-și mrejele lor; și l'a chemat pre dînsii.

22. Iar ei îndată lăsînd corabia și pre Zevedei tatăl lor, au mers după dînsul.

23. Ți Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățînd în adunările lor, și propoveduind evanghelia împărăției, și vindecînd toată boala, și toată neputința întru norod.

24. Și a eșit vestea lui în toată Siria: și aduceau către dînsul pre toți cei ce se afla cu feluri de boale, și pre cei ce se țineau de

chinuri, și pre cei îndrăciți, și pre cei lunatici, și pre cei slăbănogi; și îi vindeca pre ei.

25. Și au mers după dînsul noroade multe din Galileea, și din Dicapol, și din Ierusalim, și din Iudeea, și din ceea parte de Iordan.

CAPITOLUL V.

Iar vădînd pre noroade, s'a suit în munte: și ședînd el, au venit către dînsul ucenicii lui:

2. Și deschidîndu-și gura sa, îi învăța pre ei, dicînd,

3. Fericiți cei săraci cu duhul: că acelora este împărăția cerurilor.

4. Fericiți cei ce plîng: că aceea se vor mîngăia.

5. Fericiți cei blîndi: că aceea vor moșteni pămîntul.

6. Fericiți cei ce flămîndesc și insetosează de dreptate: că aceea se vor sătura.

7. Fericiți cei milostivi: că aceea se vor milui.

8. Fericiți cei curați cu inima: că aceea vor vedea pre Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace: că aceea sînt lui Dumnezeu și vor chema.

10. Fericiți cei ce se gonesc pentru dreptate: că acelora este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi, cînd vă vor ocări pre voi, și vă vor goni, și vor dîce tot cuvîntul rău împotriva voastră minșînd, pentru mine.

12. Bucurați-vă, și vă veseliți: că plata voastră multă este în

cerurii: că așa au gonit pre proorocii cel mai înainte de voi.

13. Ți Vo! sunteți sarea pământului: iar dacă sarea se va împuși, cu ce se va săra? intru nimic nu mai este de treabă, fără numai a se arunca afară, și a se călca de oameni.

14. Voi sunteți lumina lumii. Nu poate cetatea a se ascunde, d'asupra muntelui stând.

15. Nici aprind făclie, și o pun subt obroc, ci în sfeșnic; și luminează tutulor celor ce sunt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă lucrurile voastre cele bune, și să slăvească pre Tatăl vostru cel din ceruri.

17. Ți Să nu socotiți că am venit să stric legea, sau proorocii: nu am venit să stric, ci să împlinesc.

18. Că amin dîs voă, Până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate.

19. Decî ceta ce va strica una dintr'aceste porunci mai mic, și va învăța așa pre oameni, mai mic se va chiea întru împărăția cerurilor: iar ceta ce va face și va învăța, acela mare se va chiea întru împărăția cerurilor.

20. Că dîc voă, Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. Ți Audît-ai că s'a dîs celor de demult, Să nu uciți; că cine va ucide vinovat va fi judecatel:

22. Iar eu dîc voă, Că tot cel ce se mânia asupra fratelui său în deșert, vinovat va fi judecatel: și cine va dîce fratelui său, Raca, vinovat va fi soborului: iar cine va dîce, Nebune, vinovat va fi gheenel focului.

23. Decî de Ți vei aduce darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta;

24. Lasă acolo darul tău înaintea altarului, și mergi mai înteu de te împacă cu fratele tău, și atunci venind ado darul tău.

25. Împacă-te cu pirișul tău degrab, până ești pre cale cu densul; ca nu cum-va să te dee pirișul judecătorului, și judecătorul te va da slugel, și în temniță vei fi aruncat.

26. Amin dîc ție, Nu vei eși de acolo, până nu vei da codran-tul cel mai de apoi.

27. Ți Audît-ai că s'a dîs celor de demult, Să nu preacurvești:

28. Iar eu dîc voă, Că tot ceta ce caută la muiere spre a o pofti pre ea, iată a preacurvit cu densa întru inima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pre tine, scoate-l pre el, și Ți leapădă de la tine: că Ți folosește ție ca să piară unul din mădularile tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheena.

30. Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pre tine, taie-o pre ea, și o leapădă de la tine: că Ți folosește ție ca să piară unul din mădularile tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheena.

31. Iarăși s'a dîs, Că ceta ce-și va lăsa muierea sa, să Ți dee o carte de despărțire;

32. Iar eu dîc voă, Că tot ceta ce-și va lăsa muierea sa, afară de cuvînt de curvie, o face pre ea să preacurvească: și ceta ce va lua pre cea lăsată, preacurvește:

33. Ți Iar ai audît, că s'a dîs celor de demult, Să nu juri strimb, ci să dai Domnului jurăminturile tale:

34. Iar eu dîc voă, Să nu te juri nici de cum; nici pre cer: că este scaun al lui Dumnezeu:

35. Nici pre pământ; că este așternut al picioarelor lui: nici pre Ierusalim; că este cetate a marelui Împărat.

36. Nici pre capul tău să te juri, că nu poți un păr alb sau negru să faci.

37. Ci fie cuvîntul vostru, Așa, așa; Nu, nu: iar ce este mai mult de cât acestea de la cel rău este.

38. Ți Audît-ai că s'a dîs, Ochiu pentru ochi, și dînte pentru dînte:

39. Iar eu dîc voă, Să nu stați împotriva celui rău: ci de te va lovi cineva preste fața obrazului cea dreaptă, întoarce-Ți lui și pre ceea-l-altă.

40. Și celui ce voește să se judece cu tine, și să Ți iee haina ta, lasă Ți lui și cămașa.

41. Și cel ce te va sili pre tine omîl de loc, mergi cu densul doă. 42. Celui ce cere de la tine, dă Ți; și de cel ce voește să se imprumute de la tine, nu te întoarce.

43. Ți Audît-ai că s'a dîs, Să

iubești pre aproapele tău, și să urști pre vrăjmașul tău.

44. Iar eu dîc voă, Iubiți pre vrăjmașii voștri, bine cuvîntați pre cei ce vă blastămă pre voi, bine faceți celor ce vă ursc pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă asupresc, și vă gonesc pre voi;

45. Ca să fiți fi ai Tatălui vostru cel din ceruri: că pre soarele său îl resare preste cei răi și preste cei buni, și ploă preste cei drepti și preste cei nedrepti.

46. Că de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce plată veți avea? au nu și vameșii aceeași fac?

47. Și de veți îmbrăța cu dragoste numai pre prietenii voștri, ce mai mult faceți? au nu și vameșii fac așa?

48. Fiți dar voi desăvârșit, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.

CAPITOLUL VI.

Luați aminte milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi veduți de densii: iar de nu, plată nu veți avea de la Tatăl vostru care este în ceruri.

2. Decî când faci milostenie, să nu trimbiți înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în ulițe, ca să se slăvească de oameni. Amin dîc voă, că Ți iea plata lor.

3. Iar tu făcînd milostenie, să nu știe stînga ta ce face dreapta ta:

4. Ca să fie milostenia ta întru ascuns: și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns acesta va răsplăti ție întru arătare.

5. Ți când te rogî, nu fii ca fățarnicii: că iubesc în adunări și în unghiurile uliților stând să se roage, ca să se arăte oamenilor. Amin Țic voă, că Ți ieaū plata lor.

6. Iar tu, când te rogî, intră în cămara ta, și înclinînd așa ta, roagă-te Tatălui tēu celui întru ascuns; și Tatăl tēu cel ce vede întru ascuns va răsplăti Ție la arătare.

7. Iar rugându-vē, să nu vato-loghiȚiȚi, ca păgânii: că li se pare că întru multă vorba lor se vor auzi.

8. Decî nu vē asemănaȚi lor: că Țtie Tatăl vostru de ce aveȚi trebuinȚă, mai înainte de a cere voi de la dēnsul.

9. Decî așa să vē rugaȚi voi: Tatăl nostru, care eȚi în ceruri, SfinȚească se numele tēu.

10. Vie împărăȚia ta. Fie voea ta, precum în cer, și pre pământ.

11. Păinea noastră cea de toate Țilele, dă-ne-o noă astăzi.

12. Și ne erta noă datoriiile noastre, precum și noi ertăm datornicilor noȚtri.

13. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăveȚte de cel rău: Că a ta este împărăȚia, și puterea, și slava, în veci. Amin.

14. Că de veȚi erta oamenilor greșalele lor, erta-va și voă Tatăl vostru cel ceresc:

15. Iar de nu veȚi erta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va erta voă greșalele voastre

16. Ți când postiȚi, nu fiiȚi ca fățarnicii, triȚti: că și smolesc

feȚele lor, ca să se arăte oamenilor postindu-se. Amin Țic voă, că și ieaū plata lor.

17. Iar tu, postindu-te, ungeȚi capul tēu, și faȚa ta o spală;

18. Ca să nu te arăȚi oamenilor că posteȚi, ci Tatălui tēu celui ce este întru ascuns: și Tatăl tēu cel ce vede întru ascuns, va răsplăti Ție la arătare.

19. Ți Nu vē adunaȚi voă comorî pre pământ, unde moliile și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură:

20. Ci vē adunaȚi voă comorî în cer, unde nici moliile nici rugina nu le strică, și unde furii nu le sapă nici le fură:

21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul: decî de va fi ochiul tēu curat, tot trupul tēu va fi luminat.

23. Iar de va fi ochiul tēu rău, tot trupul tēu va fi întunecat. Decî dacă lumina care este întru tine este întunecată, dar întunecatul cu cât mai mult!

24. Ți Nimenea nu poate a sluji la doi domni: că sau pre unul va uri, și pre altul va iubi; sau de unul se va ținea, și de altul nu va griji. Nu puteȚi lui Dumnezeu a sluji și lui mamona.

25. Pentru aceasta grăesc voă, Nu vē grijiȚi cu sufletul vostru, ce veȚi mănca, și ce veȚi bea; nici cu trupul vostru cu ce vē veȚi îmbrăca. Aū nu sufletul mai mare este de cāt hrana, și trupul de cāt haina?

26. CăutaȚi la pasările cerului:

că nici samănă, nici seceră, nici adună în jirniȚe; și Tatăl vostru cel ceresc le hrăneȚte pre dēnsele. Aū nu sunteȚi voi cu mult mai aleȚi de cāt acestea?

27. Dar cine din voi grijindu-se poate să și adaogă statului sēu un cot?

28. Și de haină ce vē grijiȚi? SocotiȚi crinii câmpului, cum cresc; nu se ostenesec, nici tore:

29. Iar grăesc voă, Că nici Solomon întru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dinȚieȚia.

30. Decî dacă pre iarba câmpului, care astăzi este, și mâine se aruncă în coptor, Dumnezeu așa o îmbracă, aū nu cu mult mai virtos pre voi, puțin credincioșilor?

31. Decî nu vē grijiȚi, Țicēnd, Ce vom mănca? sau, Ce vom bea? sau, Cu ce ne vom îmbrăca?

32. (Că aceste toate Neamurile le caută:) că Țtie Tatăl vostru cel ceresc că trebuinȚă aveȚi de acestea toate.

33. Ci căutaȚi mai întēu împărăȚia lui Dumnezeu, și dreptatea lui; și acestea toate se vor adaoga voă.

34. Drept aceea, nu vē grijiȚi de Țioa de mâine: că Țioa de mâine va griji de ale sale. A-jungeȚi Țilei răutatea ei.

CAPITOLUL VII.

Nu judecaȚi, ca să nu fiiȚi judecaȚi.

2. Că cu ce judecaȚă veȚi judeca, veȚi fi judecaȚi: și cu ce

măsură veȚi măsură, se va măsură voă.

3. Și ce veȚi ștercul cel ce este în ochiul fratelui tēu, iar birna care este în ochiul tēu nu o simȚi?

4. Sau cum Țici fratelui tēu, Lasă să scot ștercul din ochiul tēu, și, iată, birna este în ochiul tēu?

5. Fățarnice, scoate întēu birna din ochiul tēu; și atunci veȚi vedea să scoȚi ștercul din ochiul fratelui tēu.

6. Ți Nu daȚi sfînta căinilor, nici lepădaȚi mărgăritarii voȚtri înaintea porcilor, ca nu cum-va să-i calce cu picioarele lor, și întorcēdu-se să vē rupă pre voi.

7. Ți CereȚi, și se va da voă; căutaȚi, și veȚi afla; bateȚi, și se va deschide voă.

8. Că tot cela ce cere, lea; și cela ce caută, află; și celui ce bate, i se va deschide.

9. Sau care om este dintre voi, de la care de va cere fiul lui păine, aū doară piatră Ți va da lui?

10. Sau de va cere pește, aū doară șerpă Ți va da lui?

11. Decî dacă voi, răi fiind, știȚi să daȚi dări bune fiilor voȚtri, cu cāt mai virtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor ce cer de la dēnsul?

12. Decî toate câte voiȚi să vē facă voă oamenii, faceȚi și voi lor asemenea: că aceasta este legea și proorocii.

13. Ți IntrăȚi prin poarta cea strîmtă: că largă este poarta, și lată calea, care duce în pierdare, și mulȚi sînt cei ce intră printr'însa:

14. Că strimă este poarta, și îngustă calea, care duce în viață, și puținți sunt cei ce o află pre ea.

15. Ți păziți-vă de proorocii cei mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele lor îi veți cunoaște pre ei. Aū doară culeg din spină struguri, sau din ciulină smochine?

17. Așa tot pomul bun roade bune face; iar pomul putred roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul putred să facă roade bune.

19. Tot pomul care nu face roadă bună se tae, și în foc se aruncă.

20. Pentru aceea din roada lor îi veți cunoaște pre dânsii.

21. Ți Nu tot cela ce 'mî dice mie, Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor; ci cela ce face voia Tatălui meu care este în ceruri.

22. Mulți vor dice mie în ziua aceea, Doamne, Doamne, aū nu cu numele tău am proorocit? și cu numele tău draclam scōs? și cu numele tău multe puteri am făcut?

23. Și atunci voiū mărturisi lor, Nici odată nu v'am știut pre voi: depărtați-vă de la mine, cei ce lucrați fără de legea.

24. Ți Deci tot cela ce aude cuvintele mele acestea, și le face pre ele, asemenea 'l voiū pre el bărbatului înțelept, care 'și a zidit casa sa pre piatră:

25. Și s'a pogorit ploaia, și aū

venit riurile, și aū suflat vânturile, și s'aū pornit spre casa aceea; și n'a cădūt: că era întemeiată pre piatră.

26. Și tot cela ce aude cuvintele mele acestea, și nu le face pre ele, asemenea-se va bărbatului nebun, care 'și a zidit casa sa pre nisip:

27. Și s'a pogorit ploaia și aū venit riurile, și aū suflat vânturile, și aū lovit în casa aceea; și a cădūt: și era căderea ei mare.

28. Și a fost după ce a sfârșit Iisus cuvintele acestea, se mirău noroadele de învățătura lui:

29. Că 'l învăța pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

CAPITOLUL VIII

Și pogorindu-se el din munte, saū mers după dânsul noroade multe.

2. Și, iată, un lepros venind se inchina lui, dicend, Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

3. Și întindend Iisus mâina, s'a atins de dânsul, dicend, Voese; curățește-te. Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Și a dis Iisus lui, Veți nimeri să nu spu; ci mergi de te arată preotului, și du darul care a poruncit Moisi întru mărturie lor.

5. Ți Și intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș, rugându'l pre el.

6. Și dicend, Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, cumplit chinuindu-se.

7. Și a dis Iisus lui, Eū venind il voiū tămădui pre dânsul.

8. Și răspundend sutașul a dis, Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperemântul meu: ci numai di cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

9. Că și eū sunt om sub stăpânire, avend sub mine ostași: și dic acestuia, Mergi, și merge; și altuia, Vino, și vine; și slugel mele, Fă aceasta, și face.

10. Iar Iisus aūdin aceasta, s'a minunat, și a dis celor ce veneau după dânsul, Amin grăesc voă, nici întru Israel n'am aflat atâta credință.

11. Și grăesc voă, Că mulți de la răsărituri și de la apusuri vor veni, și se vor odihni cu Avraam, și cu Isaac, și cu Iacov, întru împărăția cerurilor.

12. Iar fii împărăției vor fi aruncați întru întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

13. Și a dis Iisus sutașului, Mergi; și cum ai crezut, fie ție. Și s'a tămăduit sluga lui într'acel ceas.

14. Ți Și venind Iisus în casa lui Petru, a vëdūt pre soacra lui zăcend și aprinsă de friguri.

15. Și s'a atins de mâna ei, și o aū lăsat pre dânsa frigurile: și s'a sculat, și slujia lor.

16. Ți Iar făcendu-se sară, aū adus lui pre mulți îndrăciți: și a scos duhurile cu cuvântul, și pre toți bolnavi 'l a tămăduit:

17. Ca să se împlinească ceea ce s'a dis prin proorocul Isaia, care grăeste, Acesta neputințele

noastre a luat, și boalele noastre a purtat.

18. Ți Deci vëdend Iisus, noroade multe împrejurul său, a poruncit să meargă de ceea parte.

19. Și apropiindu-se un cărturar, 'l a dis lui, Învățătorule, voiū să merg după tine ori unde vei merge.

20. Și a grăit Iisus lui, Vulpile aū vizuină, și păsările cerului cuiburi; iar Fiul omului n'are unde să 'și plece capul.

21. Iar altul din ucenicii lui 'l a dis lui, Doamne, dă'mi voie înteu să merg să îngrop pre tatăl meu.

22. Iar Iisus 'l a dis lui, Vino după mine; și lasă morții să 'și îngroape pre morții lor.

23. Ți Și intrând el în corabie, aū mers după dânsul ucenicii lui.

24. Și, iată, vifor mare s'a făcut în mare, cât se acoperea corabiea de valuri: iar el dormea.

25. Și venind ucenicii lui 'l aū deșteptat pre el, dicend, Doamne, mântuește-ne: că perim.

26. Și le a grăit lor, Ce sunteți înfricoși, Puțin credincioșilor? Atunci sculându-se a cerat vânturile și marea; și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se mirău, grăind, Cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă pre el!

28. Ți Și trecend el de ceea parte în laturea Ghergheseanilor, 'l aū întâmpinat pre dânsul doi îndrăciți, eșind din morminturi, foarte cumpliti, cât nu putea nimenea să treacă pre calea aceea.

29. Și, iată, aū strigat grăind,

MATTEI, IX.

Ce este noă și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? al venit aici mai înainte de vreme să ne muncești pre noi?

30. Și era departe de densi o turmă de porci mulți pascend.

31. Iar draicii îl rugau pre el, dicend, De ne scoți pre noi, dă-ne voie să ne ducem în turma cea de porci.

32. Și a dis lor, Mergeți. Iar ei eșind, au mers în turma cea de porci: și, iată, s'a pornit toată turma cea de porci de pre ținmuri în mare, și a murit în ape.

33. Iar păstorii au fugit, și mergend în cetate, au spus de toate, și cele de cei îndrăciți.

34. Și, iată, toată cetatea a eșit întru întempinarea lui Iisus: și vedendu-l pre densul l'au rugat, ca să treacă din hotarele lor.

CAPITOLUL IX.

Si intrând în corabie, a trecut, și a venit în cetatea sa.

2. Și, iată, au adus lui pre un slăbănog, care zăcea în pat: și vedend Iisus credința lor, a dis slăbănogului, Indrăznește, fiule, eartă-ți-se ție păcatele tale.

3. Și, iată, oare-carii din cărturari au dis întru sine, Acesta hulește.

4. Și vedend Iisus gândurile lor, a dis, Pentru ce voi cugetați viclene întru inimile voastre?

5. Că ce este mai lesne a dice, Eartă-ți-se ție păcatele tale; sau a dice, Scoală-te, și umblă?

6. Ci ca să știți că putere are

Fiul omului pre pământ a erta păcatele. (atunci a dis slăbănogului,) Scoală-te, ridică-ți patul tău, și mergi la casa ta.

7. Și sculându-se, s'a dus la casa sa.

8. Iar noroadele vedend *aceasta* se mira, și slăviau pre Dumnezeu, care a dat putere ca aceasta oamenilor.

9. Și trecend Iisus de acolo, a vedut pre un om ședend la vamă, ce se numia Mattei, și l'a dis lui, Vino după mine. Și sculându-se, a mers după densul.

10. Și a fost când ședea el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși venind, ședau cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și vedend *aceasta* Fariseii, au dis ucenicilor lui. Pentru ce cu vameșii și cu păcătoșii mănâncă învățătorul vostru?

12. Iar Iisus auzind *aceasta*, a dis lor, N'au trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi.

13. Deci mergend învățați-vă ce este *aceasta*, Mila voese, iar nu jertva: că n'am venit să chiem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la densul ucenicii lui Ioan, dicend, Pentru ce noi și Fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Și le a dis lor Iisus, Au doară pot fiți nunței să se jălească, în câtă vreme este cu densii mirele? ci vor veni zile, când se va lua de la densii mirele, și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, că

MATTEI, X.

și iea plinirea sa de la haină, și mai rea spărtură se face.

17. Nici pun vin nou în foi vechi: iar de nu, se sparg foi, și vinul se varsă, și foi per: ci pun vinul nou în foi noi, și amendoă se țin.

18. Acestea grăind el către densii, iată, un boier oare-care venind, s'a închinat lui, dicend, Fieca mea acum a murit: ci venind pune mâina ta preste densa, și va învia.

19. Și sculându-se Iisus, a mers după densul, și ucenicii lui.

20. Și iată, o muliere, întru curgerea sângelui fiind de doispre-dece ani, venind din apoi, s'a atins de poala hainei lui:

21. Că dicea întru sine, Numai de mă voi atinge de haina lui, mă voi mântui.

22. Iar Iisus întorcendu-se, și vedendu-o pre ea, l'a dis, Indrăznește fiecă; credința ta te a mântuit. Și s'a tămăduit mulieră din ceasul acela.

23. Și venind Iisus în casa boierului, și vedend fluerătorii și mulțimea gălcevind,

24. A dis lor, Fugiți: că n'a murit fecioara, ci doarne. Și și rideau de densul.

25. Iar dacă s'a scos afară norodul, intrând, o a luat de mână, și s'a sculat fecioara.

26. Și a eșit vestea aceasta preste tot pământul acela.

27. Și trecend Iisus de acolo, au mers după densul doi orbi, strigând, și grăind, Miluește-ne pre noi, Fiul lui David.

28. Iar după ce a mers în casă,

au venit la densul orbi; și le a grăit lor Iisus, Credeți că pot să fac eu aceasta? Grăit au lui, Așa, Doamne.

29. Atunci s'a atins de ochii lor, grăind, După credința voastră fie voă.

30. Și s'au deschis ochii lor; și cu asprime le a poruncit lor Iisus, grăind, Vedeți nimenea să nu știe.

31. Iar ei eșind, l'au vestit pre densul în tot pământul acela.

32. Iar eșind ei, iată, au adus la densul pre un om mut îndrăc t.

33. Și scoțendu-se dracul, a grăit mutul: Și s'au mirat noroadele, grăind, Nici odată nu s'a arătat așa întru Israil.

34. Iar Fariseii grăiau, Cu domnul dracilor scoate pre draci.

35. Și străbătea Iisus prin toate cetățile și orașele, învățand esoboarele lor, și propoveduind evanghelia împărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru norod.

36. Iar vedend el noroadele, i s'a făcut milă de densii, că erau supărați, și răsipti, ca oile ce n'au păstor.

37. Atunci a dis ucenicilor lui, Iată secerișul este mult, iar lucrătorii puțin;

38. Deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

CAPITOLUL X.

Si chiamând pre cei doispre-dece ucenici ai săi, le a dat putere *asupra* duhurilor celor ne-

curate, ca să le scoată pre ele, și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

2. Iar ale celor doi-spre-dece apostoli numele sunt acestea; Cel dintîi, Simon, ce se numește Petru, și Andrei fratele lui; Iacov al lui Zevedei, și Ioan fratele lui;

3. Filip și Bartolomei; Toma, și Mattei vameșul; Iacov al lui Alfeu, și Levvi, ce s'a numit Tad-dei.

4. Simon Cananitul, și Iuda Is-cariteanul, care l-a și vîndut pre dînsul.

5. Pre acești doi-spre-dece l'a trimis Iisus, poruncindu-le lor, și grăind, în calea păgănilor să nu mergeți, și în cetatea Samarine-ilor să nu intrați:

6. Ci mai virtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

7. Și umblând propoveduiți, di-cînd, S'a apropiat împărăția ce-urilor.

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curați, pre cei morți înviați, pre draci scoateți: în dar ați luat, în dar dați.

9. Nu căsigați aur, nici argint, nici aramă la briele voastre,

10. Nici traistă în cale, nici două haine, nici încălțăminte, nici to-iaș; că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Și ori în care cetate sau oraș veți intra, cercetați cine este întru dînsul vrednic; și acolo să petreceți până când veți eși.

12. Și intrînd în casă, urați bine ei.

13. Și de va fi casa aceea vred-

nică, va veni pacea voastră preste dînsa: iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și ori-cine nu va primi pre voi, nici va asculta cuvintele voastre, eșind din casa sa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pre picioarele voastre.

15. Amin grăesc voă, Mai ușor va fi pămîntului Sodomului și Gomorului în ziua judecătoei, de cît cetățile acelea.

16. Iată, eu vă trimit pre voi ca oile în mijlocul lupilor: Fiți dar înțelepți ca șerpii, și proști ca porumbii.

17. Iar vă păziți de oameni: că vă vor da pre voi în soboră, și întru adunările lor vă vor bate pre voi;

18. Și înaintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și Ne-murilor.

19. Iar când vă vor da pre voi, nu vă grijiți cum sau ce veți grăi: că se va da voă întru acel ceas ce veți grăi.

20. Că nu voi sunteți cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru care grăește întru voi.

21. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fecior: și se vor scula feciorii asupra părin-ților, și l'vor omori pre dînsii.

22. Și veți fi oriți de toți pen-tru numele meu: iar cela ce va răbda până în sfîrșit, acela se va mîntui.

23. Iar când vă vor goni pre voi întru această cetate, fugiți în ceea-l-altă: amin grăesc voă, Nu

veți sfîrși cetățile lui Israil, până când va veni Fiul omului.

24. Nu este ucenicul mai pre sus de dascalul său, nici sluga mai pre sus de domnul său.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascalul său, și sluga ca dom-nul său. Dacă pre stăpînul casei l'au numit Veelzevul, cu cît mai virtos pre casnicii lui?

26. Decî nu vă temeți de dînșii: că nimic nu este acoperit, care să nu se descopere; și ascuns, care să nu se cunoască.

27. Ceca ce grăesc voă la intu-nerec, să spuneți la lumină; și ce audiți la urechie, să propove-duiți d'asupra caselor.

28. Și să nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să l'ucidă: ci să vă temeți mai virtos de cela ce poate să piardă și sufletul și trupul în gheena.

29. Aă doară nu se vind două pasări într'un filear? și nici una dintr'usele nu cade pre pămînt fără de voia Tatălui vostru.

30. Iar ai voștri și perii capu-lui vă sînt toți numărați.

31. Pentru aceea nu vă temeți, că voi sunteți mai aleși de cît multe pasări.

32. Decî tot cela ce va mărturisi pentru mine înaintea oa-menilor, voi mărturisi și eu pentru dînsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

33. Iar cela ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda și eu de dînsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit

să pun pace pre pămînt: n'am venit să pun pace, ci sabie.

35. Că am venit să despărțesc pre om de tatăl său, și pre fiică de muma sa, și pre noră de soacra sa.

36. Și vrăjmașii omului vor fi casnicii lui.

37. Cela ce iubește pre tată sau pe mămă mai mult de cît pre mine, nu este mie vrednic: și cela ce iubește pre fiu sau pre fiică mai mult de cît pre mine, nu este mie vrednic.

38. Și cela ce nu iea crucea sa, și nu vine după mine, nu este mie vrednic.

39. Cela ce l'și a aflat sufletul său, îl va pierde pre el: și cela ce l'și a pierdut sufletul său pen-tru mine, îl va afla pre el.

40. Că cela ce vă primește pre voi, pre mine mă primește, și cela ce mă primește pre mine, primește pre cela ce m'a trimis pre mine.

41. Cela ce primește prooroc în nume de prooroc plata proo-rocului va lua; și cela ce primește drept în nume de drept plata dreptu-lui va lua.

42. Și cela ce va adăpa pre unul dintr'acești miei numai cu un pahar de apă rece în nume de ucenic, amin grăesc voă, nu l'și va pierde plata sa.

CAPITOLUL XI.

Și a fost, când a săvîrșit Iisus, poruncind celor doi-spre-dece ucenici ai săi, s'a mutat de acolo

ca să învețe și să propoveduească în cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind din închisoare de lucrurile lui Hristos, trimițând pre doi din ucenicii săi,

3. I au spus lui, Tu ești acela ce vine, sau pre altul să așteptăm?

4. Și răspundând Iisus a spus lor, Mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii ved, și schiopii umblă, leproșii se curătesc, și surzii aud, morții se scotă, și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este acela ce nuse va sminti întru mine.

7. Și ducându-se ei, a început Iisus a grăi noroadelor de Ioan, Ce ați eșit în pustie să vedeți? Ați trestie clătită de vânt?

8. Dar ce ați eșit să vedeți? Ați om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă cele moi în casele împăraților sunt.

9. Dar ce ați eșit să vedeți? Ați prooroc? adevărat, grăesc voă, și mai pre sus de prooroc.

10. Că acesta este de care este scris, Iată, eu trimet pre îngerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

11. Amin grăesc voă, Nu s'a sculat întru cei născuți din mieri mai mare de cât Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare de cât el este.

12. Și din zilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăția cerurilor se silște, și silitorii o răpesc pre ea.

13. Că toți proorocii și legea până la Ioan au proorocit.

14. Și de voiți să primiți, acesta este Ilie, acela ce va să vie.

15. Că ce are urechi de auzit, audă.

16. Iar cui voiți asemenea neamul acesta? Asemenea este copiii celor ce sed în tîrg, și strigă către soțiile lor,

17. Și grăesc, Fluerau-am voă, și n'ați jucat; plîns-am voă și nu v'ați tînguit.

18. Că a venit Ioan nici mîncînd nici bînd, și dic, Drac are.

19. A venit Fiul omului mîncînd și bînd, și dic, Iată om mîncător și bîutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea de la fiii săi.

20. Atunci a început Iisus a imputa orașelor întru care se făcuseră puterile sale cele mai multe, pentru că nu s'au pocăit:

21. Val ție, Horazine! val ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon, puterile care s'au făcut întru voi, de demult în sac și în cenușă s'ar fi pocăit.

22. Însă dic voă, Tirului și Sidonului mai ușor va fi în ziua judecății, de cât voă.

23. Și tu, Capernaume, care până la cer te ai înălțat, până la iad te vei pogori: că de s'ar fi făcut în Sodom, puterile care s'au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Însă grăesc voă, Că pămîntului Sodomului mai ușor îi va fi în ziua judecății, de cât ție.

25. Într'aceia vreme răspundând Iisus, a spus, Multumesc ție, Părinte, Doamne al cerului și al

pămîntului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit pre ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte: că așa a fost buna-voință înaintea ta.

27. Toate 'mi sunt date mie de la Tatăl meu: și niminea nu cunoaște pre Fiul, fără numai Tatăl; nici pre Tatăl nu'l cunoaște niminea, fără numai Fiul, și acela cruia va voi Fiul să 'l descopere.

28. Veniți către mine, toți cei osteniți și însărcinați; și eu vă voi odihni pre voi.

29. Luați jugul meu preste voi, și veți învățați de la mine; că sunt blînd și smerit cu inima: și veți afla odihnă sufletelor voastre.

30. Că jugul meu este bun, și sarcina mea ușoară.

CAPITOLUL XII.

În vremea aceea mergea Iisus sîmbăta prin sîmănături; iar ucenicii lui au flămîndit, și au început a smulge spice, și a mânca.

2. Iar Fariseii vîdînd aceasta, au spus lui, Iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sîmbăta.

3. Iar el le a spus lor, Ați n'ați cetit ce a făcut David, cînd a flămîndit el, și cei ce erau cu dînsul;

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, și pînile punerei înainte a mîncat, care nu se cuvenea lui să le mînce, nici celor ce erau cu dînsul, fără numai preoților?

5. S'au n'ați cetit în lege, că

sîmbăta preoții în biserică spurcă sîmbăta, și nevinovați sînt?

6. Iar grăesc voă. Că mai mare de cât biserică este aici.

7. Iar de ați ști ce este aceasta, Mila voesc iar nu jertva, n'ați fi osîndit pre cei nevinovați.

8. Că Domn este și al sîmbătei Fiul omului.

9. Și trecînd de acolo, a venit în sinagoga lor:

10. Și iată, un om era acolo avînd mîna uscată. Și l'au întrebat pre dînsul, dicînd. Se cuvine sîmbăta a vindeca? ca să l'vinească pre el.

11. Iar el le a spus lor, Ce om este dintru voi, care va avea o oare, și de va cădea aceasta sîmbăta în groapă, ați nu o va apuca pre ea, și o va scoate?

12. Dar omul cu cât se deosebește de oare? Pentru aceea se cuvine sîmbăta a face bine.

13. Atunci a spus omului, Întinde mîna ta. Și o a întins; și s'a făcut sănătoasă, ca și ceea-laltă.

14. Iar Fariseii eșind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să l'piardă pre el.

15. Iar Iisus cunoscînd aceasta, s'a dus de acolo: și au mers după dînsul noroadă multe, și i'a lămăduit pre dînsul pre toți;

16. Și le a poruncit lor ca să nu l'facă pre el arătat:

17. Ca să se împlinească ceea ce s'a grăit prin Isaia proorocul, ce dice,

18. Iată robul meu, pre care am ales; iubitul meu, întru care bine a voit sufletul meu: pune-

voiu duhul meu, preste densusul, și judecată Neamurilor va vesti.

19. Nu se va prici, nici va striga; nici va auzi cineva în ulițe glasul lui.

20. Trestie zdrobită nu va fringe, și în aprins nu va stinge, până ce nu va scoate judecată spre birușină.

21. Și în numele lui Neamurile vor nădăjdui.

22. * Atunci au adus la densusul pre un îndrăcit, orb și mut: și l'a tămăduit pre el, cât orbul și mutul grăia și vedea.

23. Și se miraū toate noroadele, și diceau, Nu cumva acesta este Fiul lui David?

24. Iar Fariseii auzind, diceau, Acesta nu scoate draci, fără numai cu Veelzevul, domnul dracilor.

25. Iar Iisus știind gândurile lor, le a dīs lor. Toată împărăția ce se împărechiază între sine, se pustiește; și toată cetatea sau casa ce se împărechiază între sine, nu va sta:

26. Și dacă Satana pre Satana scoate, între sine s'a împărechiat; deci cum va sta împărăția lui?

27. Și dacă eu cu Veelzevul scot draci, feciorii voștri cu cine Țscot? pentru aceasta ei vor fi judecătorii voștri.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot draci, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Sau cum poate cineva să intre în casa celui tare, și va-sele lui să le jefuească, de nu va

lega întâiu pre cel tare? și atunci va jefui casa lui.

30. Cea ce nu este cu mine, improtiva mea este; și cea ce nu adună cu mine, răsipește.

31. * Pentru aceasta grăesc voă, Tot păcatul și hula se va erta oamenilor: iar hula care este improtiva Duhului nu se va erta oamenilor.

32. Și ori-cine va dīce cuvânt improtiva Fiului omului, se va erta lui: iar ori-cine va dīce improtiva Duhului Sfint, nu se va erta lui, nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

33. Sau faceți pomul bun, și roada lui bună; sau faceți pomul putred, și roada lui putredă: că din roada se cunoaște pomul.

34. Pu de năpirei, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? că din prisosința inimii grăește gura.

35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune: iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăesc voă, Că pentru tot cuvântul deșert care vor grăi oamenii, vor să dea samă de densusul în dīoa judecăței.

37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osindi.

38. * Atunci au răspuns oarecari din cărturari și din Farisei, dīcend, Invățătorule, voim să vedem de la tine semn.

39. Iar el răspundend, a dīs lor, Neamul viclean și preacurvar, semn caută; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului.

40. Că precum a fost Iona în pantecele chitului trei zile și trei nopți; așa va fi Fiul omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații Nineviteanī se vor scula la judecată cu neamul acesta, și l' vor osindi pre el: căci ei s'au pocăit la propoveduirea lui Iona; și iată, mai mult de cât Iona aici.

42. Împărăteasa de la austru se va scula la judecată cu neamul acesta, și l' va osindi pre el: că a venit de la marginile pământului, să auză înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult de cât Solomon aici.

43. Când duhul cel necurat a eșit din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci dīce, Mă voi întoarce în casa mea de unde am eșit; și venind o află deșartă, măturată, și împodobită.

45. Atunci se duce, și ȳea cu sine alte șapte dūhuri, mai rele de cât sine, și intrând lăcușec acolo: și se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'înteu. Așa va fi și acestui neam viclean.

46. * Și încă grăind el către noroade, iată, muma lui și frații lui stau afară, căutând să grăească cu densusul.

47. Și a dīs lui oare care, Iată, muma ta și frații tăi stau afară, vrind să grăească cu tine.

48. Iar el răspundend, a dīs celui ce l'a dīs lui, Cine este muma mea? și cari sunt frații mei?

49. Și tîndendu'și mālăna sa spre ucenicii săi, a dīs, Iată muma mea și frații mei!

50. Că ori cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu, și sora, și muma mea.

CAPITOLUL XIII.

Și în dīoa aceea eșind Iisus din casă, ședea lângă mare.

2. Și s'au adunat la densusul noroade multe, cât l'a fost lui a intra în corabie să șadă; și tot norodul sta pre ȳermurile marel.

3. Și le a grăit lor multe în pilde, dīcend, Iată, a eșit sāmănătorul să samene;

4. Și sāmănand el, unele au cădut lângă cale, și au venit pasările și le au mănecat pre ele:

5. Iar altele au cădut pre pietriși, unde n'aveau pământ mult: și îndată au resărit, pentru căci n'aveau pământ adinc:

6. Și resărind soarele, s'au pāliti; și pentru căci n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au cădut în spinii; și au crescut spinii, și le au înneecat pre ele:

8. Iar altele au cădut pe pământ bun, și au dat roada, unele o sută, iar altele șesc-deci, iar altele trei-deci.

9. Cea ce are urechi de auzit, auză.

10. Și apropiindu-se ucenicii, au dīs lui, Pentru ce în pilde grăești lor?

11. Iar el răspundend, a dīs

lor, Că voă s'a dat a ști tainele împărăției cerurilor, iar aceora nu s'a dat.

12. Că cela ce are, i se va da lui, și 'l va prisosi: iar cela ce n'are, și ceea ce are se va lua de la densul.

13. Pentru aceasta în pilde grăesc lor: că vădend nu vęd, și auidind nu aud, nici înțeleg.

14. Și se împlinește întru densul proorocia lui Isaia, ceea ce ȳice, Cu auđul veți auđi, și nu veți înțelegi; și privind veți privi, și nu veți vedea:

15. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greū au auđit, și ochii lor 'și au închis; ca nu cumva să vadă cu ochii, și cu urechile să auđă, și cu inima să înțelegă, și să se întoarcă, și să 'l vindec pre el.

16. Iar ochii voștri fericiți sânt că vęd: și urechile voastre, că aud.

17. Că amin grăesc voă, Că mulți prooroci și drepti au dorit să vadă cele ce vedeți voi, și n'au vędut; și să auđă cele ce auđiți, și n'au auđit.

18. 'I Deci voi auđiți pilda sămăntorului.

19. La tot cela ce aude cuvântul împărăției, și nu 'l înțeleg, vine vicleanul, și răpește ceea ce este sămănată în inima lui. Aceasta este cea sămănată lângă cale.

20. Iar cea sămănată pre pietriș, acesta este care aude cuvântul, și îndată cu bucurie il primește;

21. Inșă n'are rădăcină întru

sine, ci este până la o vreme: iar făcendu-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndatăși se sminteste.

22. Iar cea sămănată în spinii, acesta este care aude cuvântul; iar grija veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, înneacă cuvântul și neroditor se face.

23. Iar cea sămănată în pământ bun, acesta este care aude cuvântul, și 'l înțeleg; care aduce roadă, și face, unul o sută, iar altul șese-deci, iar altul trei-deci.

24. 'I Altă pildă le a pus lor înainte, ȳicend, Asemenatu-s'a împărăția cerurilor omului care a sămănat sămanta bună în țarina sa:

25. Iar dormind oamenii, a venit vrăjmașul lui și a sămănat zizaniile între grâu, și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut iarba și a făcut roadă, atunci s'au arătat și zizaniile.

27. Și venind slugile stăpânului casei, 'l au ȳis lui, Doamne, au n'ai sămănat sămanta bună în țarina ta? dar de unde are zizaniile?

28. Iar el le a ȳis lor, Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Iar slugele au ȳis lui, Vrea-vei dar să mergem să le plivim?

29. Iar el a ȳis lor, Ba; ca nu cumva plivind zizaniile să smulgeți și griul împreună cu dăsele.

30. Lăsați să crească amândoa împreună până la seceriș: și la vremea secerișului voiȳi ȳice secerătorilor, Pliviți întâiu zizaniile, și le legați snopi ca să le ardem pre dăsele: iar griul il adunați în jitnița mea.

31. 'I Altă pildă le a pus lor înainte, ȳicend, Asemenea este împărăția cerurilor grăunțului de muștar, pre care luându'l omul, 'l a sămănat în țarina sa:

32. Care este mai mic de cât toate semințele: iar dacă crește, este mai mare de cât toate buruenele, și se face copac, cât vin pasările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. 'I Altă pildă a grăit lor, Asemenea este împărăția cerurilor aluatului, pre care luându'l muierea, 'l a ascuns în trei măsurii de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate a grăit Iisus în pilde noroadelor; și fără de pildă nu grăia lor:

35. Ca să se împlinească ceea ce s'a grăit prin proorocul, ce ȳice, Deschide-voiȳi în pilde gura mea; spune-voiȳi cele ascunse din începutul lumii.

36. Atunci lăsând noroadele, a venit în casă Iisus: și s'au apropiat către densul ucenicii lui, ȳicend, Spune noastră pilda zizaniilor țarinei.

37. Iar el răspundend, a ȳis lor, Cela ce a sămănat sămanta cea bună este Fiul omului;

38. Iar țarina este lumea; iar sămanta cea bună, aceștia sânt filii împărăției; iar zizaniile sânt filii celui viclean;

39. Iar vrăjmașul cel ce le a sămănat pre dăsele este diavolul; iar secerișul este sfârșitul veacului; iar secerătorii sânt ingerii.

40. Deci cum se adună ziza-

niile și se ard cu foc; așa va fi la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul omului pre ingerii săi, și vor aduna dintru împărăția lui pre toate smintelele, și pre cei ce fac fără de legea;

42. Și 'l vor arunca pre ei în coptorul cel de foc: acolo va fi plânsul și scirșnirea dinților.

43. Atunci dreptii vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor. Cela ce are urechi de auđit, auđă.

44. 'I Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor cu comoară ascunsă în țarină; pre care aflându-o omul, o a ascuns, și de bucuria ei merge și toate câte are le vinde, și cumpără țarina aceea.

45. 'I Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor omului neguțator, ce caută mărgăritari buni:

46. Care, aflând un mărgăritar de mult preț, mergend a vindut toate câte avea, și 'l a cumpărat pre el.

47. 'I Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor năvodului, care s'a aruncat în mare, și a adunat de tot fel de pește:

48. Pre care, după ce s'a umplut, scoțendu'l la margine, și scedend, au ales pre cei buni în vase, iar pre cei răi 'l au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului: vor eși ingerii, și vor despărți pre cei răi din mijlocul celor drepti.

50. Și 'l vor arunca pre ei în coptorul cel de foc: acolo va fi plângerea și scirșnirea dinților.

51. Grăit-a lor Iisus, Înțeles-ați acestea toate? Dis-au lui, Așa, Doamne.

52. Iar el le a dis lor, Pentru aceasta tot cărturarul care se învață intru împărăția cerurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieriea sa nouă și vechi.

53. ¶ Și a fost, după ce a sfârșit Iisus pildele acestea, a trecut de acolo.

54. Și venind în patria sa, îi învăța pre densesii în sinagoga lor, cât se mirați ei și diceau, De unde îi este lui înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Au nu este acesta feciorul teslarului? au nu se numește muma lui Maria? și frații lui, Iacov, și Iosie, și Simon și Iuda?

56. Și surorile lui, au nu sunt toate la noi? De unde dar sunt lui acestea toate?

57. Și se sminteau intru densusul. Iar Iisus a dis lor, Nu este prooroc necinstit, fără numai în patria sa, și în casa sa.

58. Și n'a făcut acolo puteri multe, pentru necredința lor.

CAPITOLUL XIV.

Intr'acea vreme a audit Irod, tetrarhul, vestea lui Iisus,

2. Și a dis slugelor sale, Acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți; și pentru aceasta se fac puteri intru el.

3. ¶ Că Irod prinzând pre Ioan, l'a legat pre el, și l'a pus în temniță pentru Irodiiada, mușterea lui Filip fratelui său.

4. Că dicea Ioan lui, Nu ți se cuvine ție s'o aibi pre ea.

5. Și vrind să l' omoare pre densusul, se temea denorod, pentru căci ca pre un prooroc îl avea pre el.

6. Iar prăznuindu-se ziua nașterii lui Irod, a jucat fata Iroddiadei înaintea lor, și a plăcut lui Irod.

7. Pentru aceea cu jurământ a făgăduit că l' va da ei ori-ce va cere.

8. Iar ea fiind mai înainte învățată de muma sa, a dis, Dă-mi aici în tipsie capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și s'a întristat împăratul: Iar pentru jurământul, și pentru cei ce se așezau împreună cu densusul, a poruncit să i se dea.

10. Și trimițând, a tăiat capul lui Ioan în temniță.

11. Și s'a adus capul lui în tipsie, și s'a dat fetef; și l'a dus la muma sa.

12. Și venind ucenicii lui, au luat trupul, și l' au îngropat pre el, și venind au vestit lui Iisus.

13. ¶ Și auzind Iisus, s'a dus de acolo cu corabia în loc pustiu de osebi: și auzind noroadele, s'au dus după densusul pedestri din orașe.

14. Și eșind Iisus, a vădut norod mult, și i s'a făcut milă de ei, și a tămăduit pre bolnavii lor.

15. ¶ Iar făcându-se sară, au venit la densusul ucenicii lui, dicând, Locul este pustiu, și vremea iată a trecut; slobodește norodul, ca să se ducă prin sate, să și cumpere bucate loruși.

16. Iar Iisus le a dis lor, Nu trebuie să meargă; dați-lelor voi să mănânce.

17. Iar el au dis lui, N'avem aici, fără numai cinci pâini, și doi pești.

18. El a dis, Aduceți-le pre ele aici la mine.

19. Și a poruncit norodului să caadă pre iarbă, și luând cele cinci pâini, și cei doi pești, și fringând a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii noroadelor.

20. Și au mâncat toți, și s'au săturat: și au luat rămășițele de sfărimituri douăspre-zece coșuri pline.

21. Iar cei ce mâncaseră erau bărbați ca cinci mii, afară de muieri și de copii.

22. ¶ Și îndată a silit Iisus pre ucenicii săi să intre în corabie, și să meargă înaintea lui de cea parte, până ce va slobodi noroadele.

23. Și slobodind noroadele, s'a suit în munte să se roage de osebi: și făcându-se sară, era acolo singur.

24. Iar corabia era în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri: că era vântul improprie.

25. Iar intru a patra streajă a nopții a mers la densusii Iisus, umblând pre mare.

26. Și vedându-l pre el ucenicii umblând pre mare, s'au spăimântat, grăind, Nălcă este; și de frică au strigat.

27. Iar Iisus îndată a grăit lor, dicând, Indrăzniți; eu sunt; nu vă temeți.

28. Iar Petru răspundând a dis, Doamne, de ești tu, poruncește-mi să vin la tine pre apă.

29. Iar el a dis, Vino. Și pogorindu-se Petru din corabie, umbra pre apă, ca să meargă la Iisus.

30. Iar bătând vântul tare, s'a infricșat; și începând a se afunda, a strigat, grăind, Doamne, mântuește-mă.

31. Și îndată Iisus tinzând mâina, l'a apucat pre densusul, și l'a dis lui, Puțin credinciosule, pentru ce te ai îndoit?

32. Și intrând ei în corabie, a stănut vântul.

33. Iar cei ce erau în corabie, venind s'au închinat lui, dicând, Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu ești.

34. ¶ Și trecând, au venit în pământul Ghenisatului.

35. Și cunoscându l' pre el oamenii locului aceluia, au trimis în toată laturea aceea, și au adus la densusul pre toți bolnavii;

36. Și l' rugau pre el ca numai să se atingă de poalele vesmintelor lui: și câți se atingeau se mântuia.

CAPITOLUL XV.

A atunci au venit la Iisus cărturarii și Fariseii, cei din Ierusalim, dicând,

2. Pentru ce ucenicii tăi calea așezământul bătrânilor? că nu și spală mâinele lor când mănâncă pâine.

3. Iar el răspundând, le a dis lor, Pentru ce și voi călcați po-

runca lui Dumnezeu prin așezământul vostru ?

4. Că Dumnezeu a poruncit, zicând, Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta : și, Cea ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi diceți, Ori-cine va dice tatâne-său sau mame-sa, Daru este aceea cu care te ai fi folosit de la mine ;

6. Și nu va cinsti pre tatăl său sau pre muma-sa, *acela va fi slobod*. Și așa ai stricat porunca lui Dumnezeu prin așezământul vostru.

7. Fățarnicilor, bine a prooroci pentru voi Isaia, zicând,

8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lor, și cu buzele mă cinstesc; iar inima lor departe este de la mine.

9. Și în zadar mă cinstesc, învățând învățături, *ce sunt* porunci omenești.

10. Și chemând la sine pre noroade, le a dis lor, Auziți, și înțelegeți :

11. Nu ce intră în gură, spurcă pre om; ci ce ese din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicilor lui, i a dis lui, Cunoscute-al că Farisei auzind cuvântul, s'a smintit ?

13. Iar el răspundând, a dis, Tot sadul, pre care nu l a sădit Tatăl meu cel ceresc, se va desrădăcina.

14. Lăsați pre denșii : povățuitori orbi sunt ai orbilor. Și orb pre orb de va povățui, amândoi în groapă vor cădea.

15. Si răspundând Petru, a dis lui, Spune noastră pilda aceasta.

16. Iar Iisus a dis, Încă și voi nepricepuți sunteți ?

17. Dar nu înțelegeți, că tot ce intră în gură merge în pântece, și ese pe afedron ?

18. Iar cele ce es din gură din inimă es; și acelea spurcă pre om.

19. Că din inimă es gândurile, ucideri, preacurvi, curvii, furtisaguri, măturii mincinoase, hule :

20. Acestea sunt care spurcă pre om; iar cu mâinile nespălate a mânca nu spurcă pre om.

21. Și eșind Iisus de acolo, s'a dus în părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Și, iată, o mulere Haniaică eșind din hotarele acelea, striga către dânsul, zicând, Măește-mă, Doamne, Fiul lui David; fiica mea rău se îndrăcește.

23. Iar el nu i a răspuns ei cuvânt. Și apropiindu-se ucenicilor lui, il rugau pre el, zicând, Slobodește-o pre ea; că strigă în urma noastră.

24. Iar el răspundând, a dis, Nu sunt trimis, fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

25. Iar ea venind s'a închinat lui, zicând, Doamne, ajută-mă.

26. Iar el răspundând a dis, Nu este bine a lua pâinea fiilor, și a o arunca câinilor.

27. Iar ea a dis, Adevărat, Doamne: că și câinii mănăncă din slăramăturile ce cad din masa domnilor lor.

28. Atunci răspundând Iisus, a dis ei, O mulere, mare este

credința ta: fie ție precum vorești. Și s'a tămăduit fiica ei dintr'acel ceas.

29. Și trecând de acolo Iisus, a venit lângă marea Galileei; și suindu-se în munte, a ședut acolo.

30. Și au venit la dânsul noroade multe, având cu sine șchiopi, orbi, muți, ciungii, și alții mulți, și i au aruncat pre denșii la picioarele lui Iisus; și i a tămăduit pre ei:

31. Cât se mirău noroadele, vedând pre muți grăind, pre ciungii sănătoși, pre șchiopi umblând, și pre orbi vedând; și slăviau pre Dumnezeul lui Israel.

32. Și Iar Iisus chemând la sine pre ucenicii săi, a dis, Mă-mă este de norodul acesta, că iată trei zile sunt de când așteaptă lângă mine, și n'au ce mânca: și a'i slobodi pre denșii flămânzi nu voesc, ca nu cumva să slăbească pre cale.

33. Și au grăit lui ucenicilor lui, De unde să avem în pustie atâtea pâini în cât să se sature atâtea norod ?

34. Și a dis lor Iisus, Câte pâini aveți ? Iar ei au dis, Șapte, și puțin peștișori.

35. Și a poruncit norodului să șadă pre pământ.

36. Și luând pre cele șapte pâini și pre pești, mulțumind, a frint, și a dat ucenicilor lui, iar ucenicilor norodului.

37. Și au mâncat toți, și s'au săturat: și au luat rămășițele de slăramături șapte coșnițe pline.

38. Iar cei ce mănăcasă erau

patru mii de bărbați, afară de femei și de copii.

39. Și slobodind noroadele, a intrat în corabie, și a trecut în hotarele Magdalinului.

CAPITOLUL XVI.

Si apropiindu-se Fariseilor și Sadduchelilor, ispitindu-l il rugau pre dânsul ca să le arăte lor semn din cer.

2. Iar el răspundând, a dis lor, Când se face sară, diceți, *Senin va fi*: că se roșește cerul.

3. Și dimineața, Astăzi *va fi* furtună: că se roșește cerul posomorit. Fățarnicilor, fața cerului știți să o socotiți; iar semnele vremilor nu puteți *socoti* ?

4. Neamul viclean și preacurvar semn caută; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocului. Și lăsându-l pre denșii, s'a dus.

5. Și venind ucenicilor lui de ceea parte, ultaseră să iea pâine.

6. Iar Iisus le a dis lor, Căutați și vă păziți de aluatul Fariseilor și al Sadduchelilor.

7. Iar ei cugetau intru sine, zicând, Că pâine n'am luat.

8. Iar Iisus cunoscând *aceasta*, le a dis lor, Ce cugetați intru voi, puțin-credincioșilor, că n'ați luat pâine ?

9. Încă nu înțelegeți, nici vă aduceți aminte de cele cinci pâini ale celor cinci mii, și câte coșnițe ați luat ?

10. Nici de cele șapte pâini ale celor patru mii, și câte coșnițe ați luat ?

11. Cum nu înțelegeți că nu pentru pâine am dîs voă, să vă păziți de aluatul Fariseilor și al Sadducheilor?

12. Atunci ați înțeles că nu de aluatul pâinei a dîs lor să se păzească, ci de învățătura Fariseilor și a Sadducheilor.

13. ¶ Iar venind Iisus în părțile Chesariei lui Filip, a întrebat pre ucenicii săi, dicînd, Cine'mă dîce oamenii că sînt eu Fiul omului?

14. Iar ei au dîs, Unii dîc, că ești Ioan Botezătorul; alții, Ilie; iar alții, Ieremia, sau unul din prooroci.

15. Dîs-a lor. Dar voi cine'mă dîceți că sînt?

16. Și răspundînd Simon Petru, a dîs, Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Și răspundînd Iisus, a dîs lui, Fericit ești, Simone Var-Iona: că trup și sânge nu'ti l-a descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu dîc ție, Că tu ești Petru, și pre această piatră voi zidi biserica mea; și porțile iadului nu o vor birui pre densa.

19. Și'ti voi da ție cheile împărăției cerurilor: și ori-ce vei lega pre pământ va fi legat in ceruri; și ori-ce vei deslega pre pământ va fi deslegat in ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi ca să nu spue nimărui că el este Iisus, Hristosul.

21. ¶ De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge in Ierusalim,

și multe a pătimi de la bătrâni și de la archierei și de la cărturari, și a fi omorît, și a treia dîi a învia.

22. Și luându'l pre el Petru, a început a'î sta lui impropivă, dicînd, Milostiv fi ție, Doamne: nu va fi ție aceasta.

23. Iar el întorcîndu-se, a dîs lui Petru, Mergi după mine, Satano: sminteală'mi ești; că nu cugeti cele ce sînt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sînt ale oamenilor.

24. ¶ Atunci Iisus a dîs ucenicilor săi, Ori-cine voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să'si iee crucea sa, și să'mi urmeze mie.

25. Că cine va vrea să'si mântuască sufletul său pierde'l va pre el; iar cine'si va pierde sufletul său pentru mine afla'l va pre el.

26. Că ce folos este omului, de ar dobîndi lumea toată, iar sufletul său își va pierde? sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

27. Că va să vie Fiul omului intru slava Tatălui său cu ingerii săi; și atunci va răsplăti fie-căruia după faptele lui.

28. Amin grăesc voă, Sînt unii din cei ce stați aici, carii nu vor gusta moarte, până ce vor vedea pre Fiul omului venind intru împărăția sa.

CAPITOLUL XVII.

Și după șese zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan

fratele lui, și'î a suit pre densii intru'un munte înalt deosebi.

2. Și s'a schimbat la față inaintea lor: și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Și iată, s'au arătat lor Moisi și Ilie împreună cu densul vorbind.

4. Și răspundînd Petru, a dîs către Iisus, Doamne, bine este noă a fi aici: de voești, să facem aici trei colibi; ție una, și lui Moisi una, și una lui Ilie.

5. Încă el grăind, iată, nor luminos'ti a umbrit pre ei: și iată glas din nor, dicînd, Acesta este Fiul meu cel iubit, intru care bine am voit; pre acesta să ascultați.

6. Și auzind ucenicii, au cădut pre fețele lor, și s'au spălmîntat foarte.

7. Și apropiindu-se Iisus s'a atins de densii, și a dîs, Sculați-vă, și nu vă temeți.

8. Și redicându'si ochii lor, pre nimeni n'au vădut, fără numai pre Iisus singur.

9. Și pogorîndu-se ei din munte, le a poruncit lor Iisus, dicînd, Nimărui să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul omului se va scula din morți.

10. Și'l a întrebat pre el ucenicii lui, dicînd, Dar ce dîce cărturarii că Ilie trebuie să vie mai inainte?

11. Iar Iisus răspundînd, a dîs lor, Ilie adevărat va veni mai inainte, și va așeza toate.

12. Iar grăesc voă, Că Ilie iată a venit, și nu'l au cunoscut pre densul, ci au făcut lui câte au

voit. Așa și Fiul omului va să pătimească de la densii.

13. Atunci ați înțeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le a dîs lor.

14. ¶ Și venind ei la norod, s'a apropiat către densul un om, în-genunchind inaintea lui, și dicînd,

15. Doamne, miluește pre fiul meu: că este lunatic, și rău pătimește: că de multe ori cade in foc, și de multe ori in apă.

16. Și'l am adus pre densul la ucenicii tăi, și n'au putut să'l vindece pre el.

17. Iar Iisus răspundînd, a dîs, O neam necredincios și îndărătnic, până când voi fi cu voi? până când voi suferi pre voi? aduceți'l pre el aici la mine.

18. Și'l a certat pre el Iisus, și a eșit dracul dintru'nsul: și s'a tămăduit copilul din ceasul acela.

19. Atunci apropiindu-se ucenicii către Iisus deosebi, au dîs, Pentru ce noi n'am putut să'l scoatem pre el?

20. Iar Iisus a dîs lor, Pentru necredința voastră: că amin grăesc voă, De veți avea credință ca un grăunț de muștar, veți dîce muntelui acestuia, Mută-te de aici acolo; și se va muta; și nimic nu va fi voă cu neputință.

21. Că acest fel nu ese fără numai cu rugăciune și cu post.

22. ¶ Și petrecînd ei in Galileea, le a dîs lor Iisus, Va să se dea Fiul omului in mâinile oamenilor:

23. Și'l vor omori pre el, și

a treia și va învia. Și s'au întristat ei foarte.

24. ¶ Și venind ei în Capernaum, au venit cei ce luau dajde la Petru, și au zis, Învățătorul vostru nu dă dajde?

25. Dis-a, Da. Și când a intrat în casă, a apucat Iisus mai înainte de el zicând, Ce ți se pare, Simone? împărații pământului de la cari ieaș dădii sau bir? de la fiii lor, sau de la cei streini?

26. Grăit-a Petru lui, De la streini, Dis-a Iisus lui, Iată dar că sunt slobođii fiii.

27. Ci ca să nu'i smintim pre dēnsii, mergēnd la mare, aruncă undița, și peștele care vei prinde întēiu, iea 'l; și deschidēnd gura lui, vei afla un statir: acela luāndu'l, dā'l lor pentru mine și pentru tine.

CAPITOLUL XVIII.

In ceasul acela s'au apropiat ucenicii către Iisus, grāind, Oare cine este mai mare intru împărăția cerurilor?

2. Și chiemānd Iisus un prunc, 'l a pus pre el în mijlocul lor.

3. Și a zis, Amin grāesc voā, De nu vē veți întoarce, și să vē faceți ca pruncii, nu veți intra intru împărăția cerurilor.

4. Că cine se va smeri pre sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare intru împărăția cerurilor.

5. Și ori-cine va primi pre un prunc ca acesta intru numele meu, pre mine mē primește.

6. Iar ori-cine va sminti pre

unul dintr'acești mici cari cred intru mine, mai de folos 'l ar fi lui ca să'si spānzure o piatră de moară la grumazul lui, și să se înnece intru adinecul mării.

7. ¶ Văi lumēi de smintelele! că nevoe este să vie smintelele; dar văi omului acelaia prin care vine sminteala!

8. Iar de te sminteste pre tine mālna ta sau picioarul tēu, tae-le pre ele și le leapădă de la tine: mai bine 'ți este ție să intri în viață schiop sau ciung, de cât doă mālă sau doă picioare avēnd să fii aruncat în focul cel vecinic.

9. Și ochiul tēu de te sminteste pre tine, scoate'l pre el, și 'l aruncă de la tine: mai bine este ție cu un ochi să intri în viață, de cât amēndoi ochii avēnd să fii aruncat în gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pre vre unul dintr'acești mai mici; că dīc voā, Că ingerii lor în ceruri pururea vēd fața Tatălui meu care este în ceruri.

11. Că a venit Fiul omului să mântuească pre cel pierdut.

12. Ce vi se pare voā? de va avea un om o sută de oi, și se va rătăci una dintr'insele, au nu lasă pre cele noā-deci și noā, și mergēnd în munți, caută pre cea rătăcită!

13. Și de i se va întēmpla s'o găsească pre ea, amin grāesc voā, că se bucură de dēnsa mai virtos de cât de cele noā-deci și noā ce nu s'au rătăcit.

14. Așa nu este voia înaintea Tatălui vostru celui din ceruri, ca să piară unul dintr'acești mici.

15. ¶ Și de 'ți va greși ție fratele tēu, mergi și 'l muștră pre dēnsul între tine și între el singur: decī de te va asculta, ai dobândit pre fratele tēu.

16. Iar de nu te va asculta, atuncī mai ica împreună cu tine încă pre unul sau doi, ca în gura a doi sau a trei marturi să stee tot graiul.

17. Iar de nu 'i va asculta pre ei, spune 'l bisericei: și de nu va asculta nici de biserică, să 'ți fie ție ca un păgān și vameș.

18. Amin grāesc voā, Ori-câte veți lega pre pământ vor fi legate în cer: și ori câte veți deslega pre pământ vor fi deslegate în cer.

19. Iarăși amin grāesc voā, Că dacă doi din voi se vor uni pre pământ pentru tot lucrul ce vor cere, va fi lor de la Tatăl meu care este în ceruri.

20. Că unde sunt doi sau trei adunați intru numele meu, acolo sunt în mijlocul lor.

21. ¶ Atuncī apropiindu-se către dēnsul Petru, a zis, Doamne, de câte ori va greși mie fratele meu și voiū erta lui? au doară până de șapte ori?

22. Grăit-a Iisus lui, Nu 'ți dīc ție, Până de șapte ori: ci, Până de șapte-deci de ori câte șapte.

23. ¶ Pentru aceasta asemănatu-s'a împărăția cerurilor omului împărat, care a vrut să iese sama slugelor sale.

24. Și începēnd el a lua sama, au adus la dēnsul pre un datornic cu dece mii de talanți.

25. Și neavēnd el să 'l plătească, a poruncit domnul lui să 'l vinđă,

pre el, și pre muierea lui, și pre copii, și toate câte avea, și să plătească.

26. Decī cădēnd sluga aceea se închina lui dīcēnd, Doamne, mai îngăduēște-mē pre mine, și 'ți voiū plăti ție tot.

27. Și milostivindu-se domnul slugei aceleia, 'l a slobođit pre dēnsul, și 'l a ertat lui 'l datoriea.

28. Iar eșind sluga aceea, a aflat pre unul din cei împreună cu sine slujitori, care era dator lui o sută de dinari: și apucāndu'l pre el il sugruma, dīcēnd, Plătește 'mi ce 'mi ești dator.

29. Decī cădēnd cei împreună cu el slugă la picioarele lui, il ruga pre dēnsul, dīcēnd, Mai îngăduēște-mē pre mine, și 'ți voiū plăti tot.

30. Iar el n'a vrut: ci mergēnd 'l a băgat în temniță, până când va plăti datoriea.

31. Iar vēdēnd cei d'impreună cu el slugi cele ce s'au făcut, s'au întristat foarte, și venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.

32. Atuncī chiemāndu'l pre el domnul lui, 'l a zis lui, Slugă vicleană, toată datoriea aceea 'l am ertat ție, pentru că m'ai rugat:

33. Au nu se cădea și ție să 'ți fie milă de cel împreună cu tine slugă, precum și mie 'mi a fost milă de tine?

34. Și mālindu-se domnul lui 'l a dat pre el muncitorilor, până ce va plăti toată datoriea lui.

35. Așa și Tatăl meu cel cereșc va face voā, de nu veți erta fie-care fratelui sēu din iniemele voastre greșalele lor.

CAPITOLUL XIX.

Și a fost, când a sfârșit Iisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea, și a venit în hotarele Iudeei de ceea parte de Iordan.

2. Și au mers după dânsul no-
roade multe; și 'i a vindecat pre
ei acolo.

3. * Și au venit la dânsul Fa-
risei, ispitindu 'l pre ei, și dicend
lui, Oare se cade omului să 'și
lăse muiera sa' pentru fie-ce
pricină?

4. Iar el răspundend a dis lor,
Dar n'atî citit, că *ce 'i'a fă-*
cuit d'intîi, bărbat și muier 'i
a făcut pre ei,

5. Și a dis, Pentru aceasta va
lăsa omul pre tatăl său și pre
muma sa, și se va lipi de muie-
rea sa; și vor fi amîndoi un trup.
6. Pentru aceea nu mai sînt
doi, ci un trup. Decî ce a îm-
preunat Dumnezeu, omul să nu
despartă.

7. Dis-au lui, Dar cum Moisi a
poruncit să i se dee carte de
despărțire, și s'o lăse pre ea?

8. Dis-a lor, Moisi duple învîr-
toșarea inimii voastre a dat voie
voă să vă lăsați muierile voas-
tre; dar din început n'a fost așa.

9. Iar grăesc voă, Că ori-cine
'și va lăsa muiera sa, afară de
cuvînt de curvie, și va lua alta,
preacurvește: și *ce* a ce va lua
pre cea lăsată preacurvește.

10. * Dis-au lui ucenicii lui,
Dacă așa este pricina omului cu
mujer, nu este de folos a se
însura.

11. Iar el a dis lor, Nu toți

cuprind cuvîntul acesta, ci ce-
lora ce s'a dat.

12. Că sînt famenî, cariî din
pîntecele mamei lor s'au născut
așa: și sînt famenî, cariî s'au
scopit de oameni: și sînt famenî,
cariî singuri s'au scopit pre sine
pentru împărăția cerurilor. Cea
ce poate cuprinde, să cuprindă.

13. * Atunci s'au adus la dânsul
prunci, ca să pue mâinele
preste ei, și să se roage: iar uc-
enicii 'i au certat pre ei.

14. Iar Iisus a dis lor, Lăsați
prunci, și nu 'i opriți pre ei a
veni la mine: că a unora ca a-
cestora este împărăția cerurilor.

15. Și puindu 'și preste ei mîi-
nele, s'a dus de acolo.

16. * Și iată, unul venind la
el, a dis lui, Invățătorule Bune,
ce bine voiî face ca să am viața
de veci?

17. Iar el a dis lui, Ce 'mi dîci
bun? niminea nu *este* bun, fără
numai unul, Dumnezeu: iar de
voești să intrî în viață, păzește
poruncele.

18. Dis-a lui, Care? Iar Iisus a
dis, Să nu uciî, Să nu preacur-
vești, Să nu furi, Să nu mărtu-
risești mărturie mincinoasă.

19. Cîntește pre tatăl tîu și
pre muma ta: și, Să iubești pre
aproapele tău ca însuși pre tine.

20. Dis-a lui tînerul, Toate
acestea le am păzit din tinere-
țele mele: ce încă 'mi lipsește?

21. Dis-a Iisus lui, De voești
să fîi desăvîrșit, mergî, vinde 'ți
averile tale, și le dă săracilor,
și vei avea comoară în cer: și
vino urmează mie.

22. Iar tînerul auzînd cuvîntul,
s'a dus intrîstat: că avea
avutuî multe.

23. * Iar Iisus a dis ucenicilor
cei, Amin grăesc voă, Că cu
aneyoe va intra bogatul intru
împărăția cerurilor.

24. Și iarăși grăesc voă, Că
mai lesne este a trece cămila
prin urechia acului, de cît bo-
gatul a intra intru împărăția
lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui auzînd a-
ceasta, s'au mirat foarte, dicend,
Dar cine poate să se mîntuească?

26. Iar Iisus căutînd, a dis lor,
La oameni aceasta este cu ne-
putință; iar la Dumnezeu toate
sînt cu putință.

27. * Atunci răspundend Petru,
a dis lui, Iată, noi am lăsat toate,
și am urmat ție; oare ce va fi noă?

28. Iar Iisus a dis lor, Amin
grăesc voă, Că voi cei ce ați
urmat mie, intru a doa naștere
când va ședea Fiul omului pre
scaunul slavei sale, veți ședea
și voi pre două-spre-dece scaune,
judecînd pre cele două-spre-dece
seminții ale lui Israel.

29. Și tot cel ce a lăsat case,
sau frați, sau surori, sau tată,
sau mămă, sau muier, sau feci-
ori, sau holde, pentru numele
meu, însutit va lua, și viață veci-
nică va moșteni.

30. Și mulți d'intîi vor fi pre
urmă; și de pre urmă intîi.

CAPITOLUL XX.

Că asemenea este împărăția
cerului omului stăpîn al casei,

care a eșit dis de dimineață să
tocmească lucrători la viea sa.

2. Și tocmindu-se cu lucrătorii
câte un dinar pe di, 'i a trimis
pre ei în viea sa.

3. Și eșînd la al treilea ceas,
a vîdut pre alții stînd în tîrg
fără de lucru,

4. Și a dis și acelora, Mergeți
și voi în vie, și ce va fi cu drep-
tul voîî da voă. Iar ei au mers.

5. Iarăși eșînd intru al șeselea
și intru al noălea ceas, a făcut
asemenea.

6. Iar intru al un-spre-decelea
ceas eșînd, aflat-a pre alții stînd
fără de lucru, și a dis lor, Ce
stați aici toată ziua fără de lucru?

7. Dis-au lui, Că nimenea pre
noi nu ne a tocmît. Dis-a lor,
Mergeți și voi în viea mea; și
ce va fi cu dreptul, veți lua.

8. Iar dacă s'a făcut sară, a
dis domnul viei cătră ispravnicul
său, Chieamă pre lucrători, și le
dă lor plata, începînd de la cei
de pre urmă până la cei d'intîi.

9. Decî venind cei de la al
un-spre-decelea ceas, au luat fie-
care câte un dinar.

10. Iar venind cei d'intîi, so-
coteau că vor lua mai mult; și
au luat și ei fie-care câte un
dinar.

11. Iar după ce au luat, căr-
tea împotriva stăpînului casei,

12. Dicend, Acești de pre urmă
numai un ceas au lucrat, și 'i
ai făcut pre deșii întocma cu
noi, cariî am purtat greutatea
dilei și zăduful.

13. Iar el răspundend, a dis
unuia dintr'înși, Prietene, nu 'ți

fac ție strâmbătate: au nu câte un dinar te ai tocmi cu mine?

14. Iați al tēu și mergeți: că voesc și aceștia de pre urmă să'l dau ca și ție.

15. Aă doară nu mi se cade să fac eu ce voiți vrea cu ale mele? Aă este ochiul tēu viclean, pentru că eu sunt bun?

16. Așa vor fi cei de pre urmă întēiū, și cei d'întēiū pre urmă: că mulți sunt chemați, dar puțin aleși.

17. Și suindu-se Iisus în Ierusalim a luat pre cei doi spre-dece ucenici deosebi pre cale, și le a dīs lor,

18. Iată, ne suim în Ierusalim; și Fiul omului se va da arhierilor și cărturarilor, și l' vor judeca pre el spre moarte,

19. Și l' vor da pre el Neamurilor ca să'l batjocorească, și să'l bată, și să'l răstignească: și a treia zi va învia.

20. Atunci s'a apropiat către dēnsul muma fiilor lui Zevedei împreună cu fiisăi, închinându-se, și cerend oare ce dela dēnsul.

21. Iar el a dīs ei, Ce voești? Dis-a lui, Di ca să șadă acești doi fi ai mei, unul d'a dreapta ta, și altul d'a stânga ta, întru împărăția ta.

22. Iar Iisus răspundend, a dīs, Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul care voiți să'l bea eu, și cu botelul cu care eu mă botez să vă botezați? Dis-a lui, Putem.

23. Și a grăit lor, Paharul meu cu adevărat veți bea, și cu botelul cu care eu mă botez, vă veți boteza: iar a ședea d'a dreapta

mea, și d'a stânga mea, nu este al meu a da, ci se va da celoră pentru caril este gătit de la Tatăl meu

24. Și auzind cei de aceasta, s'a u mînat pentru cei doi frați.

25. Iar Iisus chiemându'l pre dēnsul, a dīs, Știți că domnii păgânilor îi domnesc pre ei, și cei mari îi stăpînesc pre dēnsul.

26. Iar întru voi nu va fi așa: ci care întru voi va vrea să fie mai mare, să fie voă slugă;

27. Și care întru voi va vrea să fie întēiū, să fie voă slugă:

28. Precum și Fiul omului n'a venit să'l slujească lui, ci să slujească, și să'și deo sufletul său răscumpărare pentru mulți.

29. Și eșind el din Ierihon, a mers după dēnsul norod mult.

30. Și iată, doi orbi ședend lângă cale, auzind că Iisus trece, au strigat, grîind, Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

31. Iar norodul l'a certat pre dēnsul ca să tacă: iar ei mai tare strigau, grîind, Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și stînd Iisus l'a chie-mat pre dēnsul, și a dīs, Ce voiți să vă fac voă?

33. Dis-a lui, Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcându-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor: și îndată au vedut ochii lor, și au mers după dēnsul.

CAPITOLUL XXI.

Cînd s'a apropiat de Ierusalim, și au venit în Vitsfagh,

la muntele Maslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici,

2. Dicēdu-le lor, Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai de cât veți găsi o asină legată, și mînz cu dēnsa: deslegădu-le, aduceți-le la mină.

3. Și de va dice voă cineva ceva, veți dice, Domnului trebuiesc acestea; și numai de cât le va trimite.

4. Iar acestea toate s'a u făcut, ca să se implinească ceea ce s'a dīs prin proorocul ce dice,

5. Diceți fetei Sionului, Iată, Împăratul tēu vine la tine, blînd, și ședend pre asină, și pre mînz fiul celei de sub jug.

6. Și mergend ucenicii au făcut precum le a poruncit lor Iisus,

7. Au adus asina și mînzul, și au pus d'asupra lor veșmintele lor, și l' au pus d'asupra acestora

8. Și cei mai mulți din norod așterneau veșmintele lor pre cale; iar alții tăiau stîlpări din copaci, și le așterneau pre cale.

9. Iar noroadele cele ce mergeau înainte, și cele ce veniau pre urmă, strigau, dicend, Osanna Fiului lui David: Bine este cuvîntul cel ce vine întru numele Domnului; Osanna întru cei de sus.

10. Și intrînd el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, dicend, Cine este acesta?

11. Iar noroadele diceau, Acesta este Iisus proorocul cel din Nazaretul Galileei.

12. Și a intrat Iisus în biserică lui Dămnedu, și a scos pre toți cei ce vindeau și cumpărau

în biserică, și mesele schimbătorilor de bani le a răsturnat, și scaunele celor ce vindeau porumbi,

13. Și a dīs lor, Scris este, Casa mea casă de rugăciune se va chie-ma; iar voi o ați făcut pre dēnsa peșteră tâlharilor.

14. Și au venit la dēnsul orbi și șchiopi în biserică; și l'a vindecat pre ei.

15. Iar vedend arhierii și cărturarii minunile care a făcut, și pruncii strigand în biserică, și dicend, Osanna Fiului lui David; s'a u mînat,

16. Și l' au dīs lui, Auzi ce dic aceștia? Iar Iisus a dīs lor, Adevărat; au nici odată n'ati citit, Din gura pruncilor și a celor ce sug, ai săvîrșit laudă?

17. Și lăsându'l pre ei, a eșit afară din cetate la Vitania; și s'a sălășluit acolo.

18. Iar dimineață întorcēdu-se în cetate, a flămîndit.

19. Și vedend un smochin lângă cale, a venit la dēnsul și n'a aflat nimic într'însul, fără numai frunze, și a dīs lui, De acum să nu se mai facă din tine rod în veci. Și îndată s'a uscat smochinul.

20. Și vedend aceasta ucenicii s'a u minunat, dicend, Cum îndatăși s'a uscat smochinul!

21. Și răspundend Iisus a dīs lor, Amin dic voă, De veți avea credință și nu veți vedea îndoi, nu numai aceea a smochinului veți face, ci și muntele acestuia de veți dice, Rădăcă-te, și te aruncă în mare; va fi.

22. Și toate ori câte veți cere întru rugăciune, creștând, veți lua.

23. Ți venind el în biserică, au mers la densul când învăța arhieriei și bătrânii norodului, dicend, Cu ce putere faci aceasta? și cine ți a dat ție puterea aceasta?

24. Și răspundend Iisus a dis lor, Intreba-voi și eu pre voi un cuvânt, pre care de mi'l veți spune mie, și eu voi spune voă cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan, de unde a fost? din cer, sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, dicend, De vom dice din cer; va dice noă, Dar pentru ce n'afi creștut lui?

26. Iar de vom dice, De la oameni; ne temem de norod; că toți au pre Ioan ca pre un prooroc.

27. Și răspundend lui Iisus, au dis, Nu știm. Dis-a lor și el, Nici eu nu voiți spune voă cu ce putere fac acestea.

28. Ți Dar ce vi se pare voă? Un om avea doi feciori; și mergend la cel d'inteu, Ți a dis, Fiule, mergi astăzi de lucrează în viea mea.

29. Iar el răspundend, a dis, Nu voi: iar mai pre urmă căindu-se, a mers.

30. Și mergend la cel-l-alt, a dis așijderea. Iar el răspundend, a dis, Eu Doamne voi merge: și n'a mers.

31. Care dintr'acești doi a făcut voia tatălui său? Dis-au lui, Cel d'inteu. Dis-a lor Iisus, Amin dic voă, Că vameșii și cur-

vele merg mai înainte de voi întru împărăția lui Dumnezeu.

32. Că a venit la voi Ioan în calea dreptății, și n'afi creștut lui: iar vameșii și curvele au creștut lui: iar voi, vedend *acestea*, nu v'afi căit mai în urmă, ca să creșteați lui.

33. Ți Ascultați altă pildă: Un om era stăpân al casei, care a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat într'înșească, și a zidit turn, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe;

34. Iar când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pre slugele sale la lucrători, ca să ia rodul ei.

35. Iar lucrătorii prindend pre slugele lui, pre unul Ți au bătut, iar pre altul Ți au omorit, iar pre altul cu pietre Ți au ucis.

36. Iar Ți a trimis pre alte slugi mai multe de cât cele d'inteu: și au făcut lor așijderea.

37. Iar mai pre urmă a trimis la ei pre fiul său, dicend, Se vor rușina de fiul meu.

38. Iar lucrătorii vedend pre fiul, au dis întru sine, Acesta este moștenitorul: veniți să Ți omorim pre el, și să stăpânim moștenirea lui.

39. Și prindendu' pre el, Ți au scos afară din vie, și Ți au omorit.

40. Deci când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acestora?

41. Dis-au lui, Pre cei răi, rău Ți va pierde, și viea o va da altor lucrători, carei vor da lui rodurile lor în vremea lor.

42. Dis-a lor Iisus, Au nici odată

n'afi cetit în scripturi, Piatra pre care nu o au băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului: de la Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri?

43. Pentru aceasta dic voă, Că se va lua de la voi împărăția lui Dumnezeu, și se va da neamului care va face rodurile ei.

44. Și cel ce va cădea preste piatra aceasta se va sfărâma: iar preste care va cădea, il va spulbera.

45. Și aușind arhieriei și Fariseii pildele lui, au cunoscut că pentru densii grăește.

46. Și căutând să Ți prindă pre el, s'au temut de norod, de vreme ce ca pre un prooroc il avea pre el.

CAPITOLUL XXII.

Si răspundend Iisus iarăși a grăit lor în pilde, dicend,

2. Asemănatu-s'a împărăția cerului omului împărat, care a făcut nuntă fiului său,

3. Și a trimis pre slugele sale să cheme pre cei chemați la nuntă: și nu vrea să vie.

4. Iar Ți a mai trimis pre alte slugi, dicend, Duceți celor chemați, lată, că am gătit prânzul meu: juncii mei și cele hrănite ale mele s'au junghiat, și toate sânt gata: veniți la nuntă.

5. Iar ei nebăgând samă de aceasta, s'au dus unul la holda sa, altul la neguțătorie sa:

6. Iar cei-l-alți prindend pre slugele lui Ți au pedepsit, și Ți au omorit pre ei.

7. Și aușind împăratul *aceasta*, s'a mâniat: și trimițend oștile sale, a pierdut pre ucigașii aceia, și cetatea lor o a ars.

8. Atunci a dis slugelor sale, lată nunta este gata, iar cei chemați n'au fost vrednici.

9. Deci mergeți la răspintile câilor, și pre câți veți afla, Ți chemați la nuntă.

10. Și eșind slugele acelea la răspintii, au adunat pre toți câți au aflat, și răi și buni: și s'a umplut nunta de cei ce ședeau.

11. Ți Și intrând împăratul să vadă pre cei ce ședeau, vedut-a acolo pre un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă:

12. Și Ți a dis lui, Prietene, cum ai intrat aici neavend haină de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci a dis împăratul slugelor, Legându' lui mânele și picioarele, luați'l pre densul, și Ți aruncați în întunerecul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scîrșnirea dinților.

14. Că mulți sânt chemați, dar puțin aleși.

15. Ți Atunci mergend Fariseii, sfat au făcut ca să Ți vineze pre el în cuvânt.

16. Și au trimis la el pre ucenicii lor împreună cu Irodianii, dicend, Învățătorule, știm că adevărat ești, și calea lui Dumnezeu întru adevăr învești, și nu Ți este ție grijă de nimenea: că nu cauți în fața oamenilor.

17. Deci spune noă, Ce Ți se pare ție? Se cade a da dajde Chesarului, sau nu?

18. Iar Iisus cunoscend vicle-

sugul lor, a ȃis, Ce mă ispitii, f tarnicilor ?

19. Ar ta i-mi mie banul d j-dei. Iar ei au adus lui un dinar.

20. Si a ȃis lor. Al cui este chipul acesta ? scriptura cea de pre el ?

21. ȃis-au lui, Ale Chesarului. Atunci a ȃis lor, Da i inapo  dar pre cele ce s nt ale Chesarului, Chesarului,  i pre cele ce s nt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

22. Si au ind *aceasta*, s'au mirat,  i l s ndu-l pre el, s'au dus.

23.   Inr'aceea ȃi au venit la densul Sadducheii, carii ȃic că nu este inviere,  i-l au intreb t pre el,

24. ȃic nd, Inv t torule, Moisi a ȃis, De va muri cineva neav nd fecior , să iee fratele lui pre muierea lui,  i să rădice s m n  fratelui său.

25. Dec  erau la noi șapte fra i:  i cel d'int i  insur nduse, a murit,  i neav nd s m n , a lăsat pre muierea sa fratelui său:

26. Așijderea  i al doilea,  i al treilea, p n  la al  eptelea.

27. Iar mai pre urmă de to i a murit  i muierea.

28. Dec  la inviere a căruia dintr'acei șapte va fi muierea ? că to i o au avut pre ea.

29. Iar Iisus r spund nd a ȃis lor, Vă r t ci , neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.

30. Că la inviere nici se insoar , nici se mărită, ci ca ingerii lui Dumnezeu in cer s nt.

31. Iar pentru invierea mor i-

lor, au n' fi citit ceea ce s'a ȃis vo  de la Dumnezeu, gr ind,

32. E  s nt Dumnezeul lui Avraam,  i Dumnezeul lui Isaac,  i Dumnezeul lui Iacov ? Nu este Dumnezeu, Dumnezeu al morților, ci al viilor.

33. Si au ind noroadale *acestea*, se miră de inv t tura lui.

34.   Iar Fariseii au ind că a astupat gurile Sadducheilor, s'au adunat impreună.

35. Si 'lau intreb t pre el unul din ei, inv t tor de lege, ispitindu-l pre el,  i ȃic nd,

36. Inv t torule, care poruncă este mai mare in lege ?

37. Iar Iisus a ȃis lui, Să iubești pre Domnul Dumnezeu tău cu toată inima ta,  i cu tot sufletul tău,  i cu tot cugetul t u.

38. Aceasta este int i   i mai mare poruncă.

39. Iar a doa asemenea *acesteia este*, Să iubești pre aproape t u ca inu ti pre tine.

40. Intr'aceste do  porunci toată legea  i proorocii at rn .

41.   Si fiind adunați Fariseii, 'i a intreb t pre ei Iisus,

42. ȃic nd, Ce vi se pare vo  de Hristos ? al cui fi  este ? ȃis-au lui, Al lui David

43. ȃis-a lor, Dar cum David cu duhul il nume te pre el Domn, ȃic nd,

44. ȃis-a Domnul Domnului meu, Sed  d'a dreapta mea, p n  ce voi  pune pre vr jma ii t i a ternut picioarelor tale ?

45. Dec  dacă David il nume te pre el Domn, cum fi  al lui este ?

46. Si nimenea nu putea să r spund  lui cuv nt, nici a mai indr znit cineva dintr'acea ȃi s l mai intreb e pre el.

CAPITOLUL XXIII.

Atunci Iisus a grăit noroadelor  i ucenicilor săi,

2. ȃic nd, Pre scaunul lui Moisi au  e ut cărturarii  i Fariseii:

3. Dec  toate c te vor ȃice vo  să p zi , păziți  i face i; iar duple lucrurile lor nu face i: că ei ȃic,  i nu fac.

4. Că leagă sarcini grele  i cu anevoae de purtat,  i le pun pre umerile oamenilor; iar ei nici cu degetul lor nu vor să le mi te pre ele.

5.  i toate lucrurile lor le fac ca să se vadă de oameni: că  i l tesc filactiriile lor,  i  i măresc cepragile halnelor lor,

6.  i iubesc șederile cele mai int i  la ospe uri,  i scaunele cele mai de sus in sinagoguri,

7.  i inchin ciunile prin t rguri,  i a se chiuma de oameni, Ravvi, Ravvi.

8. Iar voi s  nu vă numi i Ravvi; că unul este Inv t torul vostru. Hristos; iar voi to i fra i s nte i.

9.  i tată să nu chiuma i pre nimeni pre p m nt: că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.

10. Nici să vă numi i inv t tori: că unul este Inv t torul vostru, Hristos.

11. Iar cel ce este mai mare intru voi, să fie vo  slug .

12. Că cel ce se va in l a pre sine, se va smeri;  i cel ce se va smeri pre sine, se va in l a.

13.   Ci vai vo , cărturarilor  i Fariseilor, f tarnici! că inchi-de i imp r tia cerurilor inaintea oamenilor: că voi nu intrați, nici pre cel ce vor să intre nu'l lăsați.

14. Vai vo , cărturarilor  i Fariseilor, f tarnici! că m nc i casele văduvelor,  i cu pricină indelung rug ndu-vă: pentru aceasta mai multă osindă veți lua.

15. Vai vo , cărturarilor  i Fariseilor, f tarnici! că incungiura i marea  i uscatul ca să face i un nemernic,  i dacă se face, il face i pre el fi  gheenel mai indoit de c t pre voi.

16. Vai vo , pov uitori orbi, carii ȃice i, Că cel ce se va jura pre biserica, nimic nu este; iar cel ce se va jura pre aurul biserice i, vinovat este!

17. Nebun i  i orbi: că ce este mai mare, aurul, sau biserica care sfin te te pre aur ?

18.  i, Cel ce se va jura pre oltar, nimic nu este; iar cel ce se va jura pre darul ce este d'asupra lui, vinovat este.

19. Nebun i  i orbi: că ce este mai mare, darul, sau oltarul care sfin te te pre dar ?

20. Dec  c la ce se jură pre oltar, se jură pre el,  i pre toate cele ce s nt d'asupra lui.

21.  i c la ce se jură pre biserica, se jură pre ea,  i pre c la ce l cue te intr'insa.

22.  i c la ce se jură pre cer, se jură pre scaunul lui Dumnezeu,  i pre c la ce șede pre el.

23. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că decuiți izma și mărarul și chimenul, și ați lăsat cele mai grele ale legii, judecata, și mila, și credința: acestea se cădea să le faceți, și aceea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbii, cari strecurăți țintarul, și înghițiți cămila.

25. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar din lăuntru sunt pline de răpire și de nedreptate.

26. Farisee orbe, curățește în-teiū partea cea din lăuntru a paharului și a blidului, ca să fie și cea din afară curată.

27. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că vă asemănați morminturilor celor văruite, care din afară se arată frumoase, iar din lăuntru sunt pline de oasele morților, și de toată necurăția.

28. Așa și voi din afară vă arătați oamenilor drepti, iar din lăuntru sunteți plini de fățarnie și de fără de lege.

29. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că zidiți morminturile proorocilor, și împodobiți groapele dreptilor,

30. Și diceți, De am fi fost în dările părinților noștri, n'am fi fost părtași lor într-o sângele proorocilor.

31. Drept aceea, înși-vă mărturisiți de voi, că sunteți fii ai celor ce au omorât pre prooroci.

32. Și voi împliniți măsura părinților voștri.

33. Șerpi, pul de năpire, cum

veți scăpa de judecata gheenei?

34. Pentru aceasta, iată, eu trimit la voi prooroci, și înțelepți, și cărturari: și dintru densus veți uide și veți răstigni; și dintru densul veți bate în soboarele voastre, și veți goni din oraș în oraș:

35. Ca să vie asupra voastră tot sângele drept care s'a vărsat pre pământ, de la sângele lui Avel celui drept până la sângele Zahariei fiul Varahiei, pre care l'au omorât între biserică și între altar.

36. Amin grăesc voă, Vor veni acestea toate preste neamul acesta.

37. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori pre prooroci, și uciți cu pietre pre cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pre fiil tui, în ce chip adună găina puil sîi sub aripi, și n'au vrut!

38. Iată, se lasă voă casa voastră pustie.

39. Că dic voă, De acum nu mă veți mai vedea, până când veți dice, Bine este cuvântat cel ce vine într-o numele Domnului.

CAPITOLUL XXIV.

Si eșind Iisus, mergea din biserică: și s'au apropiat cătră densul ucenicilor lui ca să l'arate lui zidirile bisericeii.

2. Iar Iisus a dis lor, Vedeți acestea toate? amin grăesc voă, Nu va rămânea aici piatră pre piatră, care să nu se răsipească.

3. Si ședend el pre muntele Maslinilor, s'au apropiat cătră

densus ucenicilor lui deosebi, dicend, Spune noă, când vor fi acestea? și ce este semnul venirii tale, și al sfârșitului veacului?

4. Și răspundend Iisus a dis lor, Căutați să nu vă amăgească cineva pre voi.

5. Că mulți vor veni într-o numele meu, dicend, Eu sunt Hristos; și pre mulți vor înșela.

6. Si veți să auziți războaie și vești de războaie: căutați să nu vă spăimântați: că se cuvine toate acestea să fie, ci încă nu va fi atunci sfârșitul.

7. Că se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție: și vor fi foamete, și ciume, și cutremure pre alocurea.

8. Ci acestea toate sânt începuturi a durerilor.

9. Atunci vă vor da pre voi în necazuri, și vă vor omori pre voi: și veți fi urii de toate neamurile pentru numele meu.

10. Și atunci se vor sminti mulți, și se vor vinde unul pre altul, și vor uri unul pre altul.

11. Și mulți prooroci mincinoși se vor scula, și vor înșela pre mulți.

12. Și pentru înmulțirea fără-de-legi, va răci dragostea a multora.

13. Iar cela ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Si se va propovedui această evangheliea împărăției într-o toată lumea, într-o mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

15. Decî când veți vedea uri-

ciunea pustiirei, care s'a dis prin Daniil proorocul, stând în locul cel sfînt, (cela ce citește, să înțeleagă:)

16. Atunci cei ce sînt în Iudea să fugă la munți:

17. Și cel ce va fi pre casă să nu se pogoare să iee ceva din casa sa:

18. Și cel ce va fi în câmp să nu se întorcă înapoi să l'iee hainele sale.

19. Iar vai celor ce vor avea în pânecce, și celor ce vor apleca în dîile acelea!

20. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta:

21. Că va fi atunci necaz mare, care n'a fost de la începutul lumii până acum, nici va fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat dîile acelea, nu s'ar fi mântuit tot trupul: ci pentru cei aleși se vor scurta dîile acelea.

23. Atunci de va dice voă cineva, Iată, aici este Hristos, sau acolo; să nu credeți.

24. Că se vor scula Hristoși mincinoși, și prooroci mincinoși, și vor da semne mari și minuni; ca să amăgească, de va fi cu putință, și pre cei aleși.

25. Iată, mai înainte am spus voă.

26. Decî de vor dice voă, Iată, în pustie este; să nu eșiți: iată, în cămări; să nu credeți.

27. Că precum ese fulgerul de la răsărit, și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului.

28. Că unde va fi trupul cel mort, acolo se vor aduna vulturii.

29. ¶ Inșă îndată după necazul acelor dîle, soarele se va întineca, și luna nu'și va da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăti:

30. Și atunci se va arăta semnul Fiului omului în cer: și atunci vor plînge toate semințiile pămîntului, și vor vedea pre Fiul omului venind pre norii cerului cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pre îngerii săi cu glas mare de trimbiță, și vor aduna pre cei aleși ai lui din cele patru vînturi, de la marginile cerurilor până la sfîrșiturile lor.

32. Iar de la smochin vă învățați pildă: Când mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că aproape *este* vara:

33. Așa și voi, când veți vedea acestea toate, să știți că aproape este lingă uși.

34. Amin grăesc voă, Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

35. Cerul și pămîntul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. ¶ Iar de dîia aceea și ceasul nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în dîile lui Noe, așa va fi și venirea Fiului omului.

38. Și precum era în dîile cele mai înainte de potop: mîncău și beău, se însurau și se mărita-u, până în dîia intru care a intrat Noe în corabie,

39. N'a'u știut până când a

venit potopul și a luat pre toți; așa va fi și venirea Fiului omului.

40. Atunci doi vor fi în câmp; unul se va lua, și unul se va lăsa.

41. Doă măcinând la moară; una se va lua, și una se va lăsa.

42. ¶ Deci priveghiați: că nu știți în care ceas Domnul vostru va veni.

43. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpînul casei în care ceas va veni furul, ar fi priveghiat, și n'ar fi lăsat să'î săpe casa lui.

44. Pentru aceasta și voi fiți gata: că în ceasul în care nu gândiți, Fiul omului va veni.

45. Oare cine este sluga cea credincioasă și înțeleaptă, pre care 'l a pus domnul său preste slugele sale, ca să le dea hrana la vreme?

46. Fericită *este* sluga aceea, pre care venind domnul său il va afla făcînd așa.

47. Amin grăesc voă, Că preste toate averile sale il va pune pre el.

48. Iar de va dice acea slugă rea intru inima sa, Zăbovesc domnul meu a veni;

49. Și va începe a bate pre soțiile *sale*, și a mânca și a bea cu bețivii;

50. Veni-va Domnul slugii aceleia în dîia intru care nu' așteaptă, și în ceasul intru care nu știe,

51. Și 'l va tăia pre el în doă, și partea lui cu fățarnicii o va pune: acolo va fi plîngerea și scîrșnirea dinților.

CAPITOLUL XXV.

A atunci se va asemăna împărăția cerurilor cu dece fecioare, care luându'și candelile lor, au eșit intru întîmpinarea mirelui.

2 Și cinci dintru ele erau înțelepte, iar cinci nebune.

3. Cele nebune luându'și candelile lor, n'a'u luat cu sine unt-de-lemn:

4. Iar cele înțelepte au luat unt-de-lemn în vasele lor cu candelile lor.

5. Și zăbovind-se mirele, au dormitat toate, și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s'a făcut strigare, iată, mirele vine; eșii intru întîmpinarea lui.

7. Atunci s'a sculat toate fecioarele acelea, și 'și au împodobit candelile lor.

8. Iar cele nebune au dis celor înțelepte, Dați-ne noă din untul-de-lemn al vostru; că se sting candelile noastre.

9. Și au răspuns cele înțelepte, dicînd, *Nu așa*; nu cumva nu ne va ajunge noă și voă: ci mai bine mergeți la cei ce vînd și vă cumpărați voă.

10. Iar mergînd ele să cumpere, venit-a mirele; și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă: și s'a închis ușa.

11. Iar mai pre urmă au venit și cele-lalte fecioare, dicînd, Doamne, Doamne, deschide noă.

12. Iar el răspundînd, a dis, Amin dic voă, nu ve știu pre voi.

13. Drept aceea, priveghiați, că nu știți dîia nici ceasul intru care Fiul omului va veni.

14. ¶ Că *împărăția cerului este* ca un om mergînd departe, care a chiebat slugele sale, și le a dat lor avuția sa.

15. Și unuia 'l a dat cinci talanți, iar altuia doi, iar altuia unul; fiecăruia duple puterea lui; și s'a dus îndată.

16. Deci mergînd cel ce luase cinci talanți, a lucrat cu dînsii, și a făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea și cel ce doi, a dobîndit și acesta alți doi.

18. Iar cel ce luase unul, ducîndu-se, a săpat în pămînt, și a ascuns argintul domnului său.

19. Iar după multă vreme a venit domnul slugelor acelor, și a făcut socoteală cu dînsii.

20. Și venind cel ce a luat cinci talanți, a adus alți cinci talanți, dicînd, Doamne, cinci talanți 'mi ai dat mie: iată, alți cinci talanți am dobîndit cu ei.

21. Dis-a lui Domnul său, Bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune: iatră intru bucuria domnului tîu.

22. Și venind și cel ce a luat doi talanți, a dis, Doamne, doi talanți 'mi ai dat mie: iată, alți doi talanți am dobîndit cu ei.

23. Dis-a lui Domnul său, Bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune: intră intru bucuria domnului tîu.

24. Și venind și cel ce a luat un talant, a dis, Doamne, te am știut că, ești om aspru, seceri unde n'ai semănat, și adunî de unde n'ai răsipit:

25. Și temându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ: iată, ai al tău.

26. Și răspundând domnul său, 'i a dis lui, Slugă vicleană și leneșă, ai știut că secer uude n'am semănat, și adun de unde n'am răsipit:

27. Pentru aceasta dar se cuvinea ție să fi dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu, ași fi luat al meu cu dobândă.

28. Luați dar de la el talantul, și l' dați celui ce are de ce talanți.

29. Că tot celui ce are, i se va da, și i l' va prisosi: iar de la cel ce n'are, și ceea ce i se pare că are i se va lua de la dânsul.

30. Și pe sluga cea neirebnică aruncați întru întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul omului întru slava sa, și toți sfinții îngeri cu dânsul, atunci va șede pre scaunul slavei sale:

32. Și se vor aduna înaintea lui toate limbele: și l' va despărți pre densii unul de altul, precum desparte păstorul oile din ezi:

33. Și va pune oile d'a dreapta lui, iar ezi d'a stânga.

34. Atunci va dice împăratul celor d'a dreapta lui, Veniți, blagosloviți Părintelui meu, moșteniți împărăția care este gătită voă de la întemeierea lumii:

35. Că am flămândit, și m'ai dat de am mâncat: am însetat, și m'ai dat de am băut: strein am fost, și m'ai primit;

36. Gol, și m'ai îmbrăcat: bolnav am fost, și m'ai cercetat:

în temniță am fost, și ați venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui dreptii, dicând, Doamne, când te am vădu, flămând, și te am hrănit? sau însetat, și ți am dat de ai băut?

38. Sau când te am vădu strein, și te am primit? sau gol, și te am îmbrăcat?

39. Sau când te am vădu bolnav, sau în temniță, și am venit la tine?

40. Și răspundând Împăratul, va dice lor, Amin dic voă. Întru cât ați făcut *acestea* unuia dintr'acești frați mai mici ai mei, mie ați făcut.

41. Atunci va dice și celor d'a stânga lui, Duceți-vă de la mine, blăstemaților, în focul cel vecinic, *care este* gătit diavolului și ingerilor lui:

42. Că am flămândit, și nu m'ai dat să mănânc: am însetat, și nu m'ai dat să beau;

43. Strein am fost, și nu m'ai primit: gol, și nu m'ai îmbrăcat: bolnav și în temniță, și nu m'ai cercetat pre mine.

44. Atunci vor răspunde lui și ei, dicând, Doamne, când te am vădu flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță, și n'am slujit ție?

45. Atunci va răspunde lor, dicând, Amin grăesc voă. Întru cât n'ai făcut *acestea* unuia dintr'acești mai mici, nici mie n'ai făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă vecinică: iar dreptii în viața vecinică.

CAPITOLUL XXVI.

Si a fost, când a săvârșit Iisus toate cuvintele acestea, a dis ucenicilor săi.

2. Știți că după două zile paștele vor fi, și Fiul omului se va da să se răstignească.

3. Atunci s'a adunat arhierii, și cărturarii, și bătrânii norodului în curtea arhierelui, ce se numia Caiafa,

4. Și s'at au făcut să prindă pre Iisus cu vicleșug, și să l' omoare.

5. Și diceau, Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă turburare întru norod.

6. Iar fiind Iisus în Vitania, în casa lui Simon leprosul,

7. Venit-a la dânsul o muieră având un alavastru cu mir de mult preț, și l' a turnat pre capul lui, ședând el.

8. Iar ucenicii lui vedând *aceasta*, s'a mâniat, dicând, Pentru ce s'a făcut această pagubă?

9. Că se putea vinde acest mir drept mult, și să se deie săracilor.

10. Iar Iisus știind *aceasta*, a dis lor, Pentru ce dați supărare muierii? că bun lucru a făcut cu mine.

11. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

12. Că vârsând ea mirul acesta pre trupul meu, spre îngroparea mea a făcut *aceasta*.

13. Amin grăesc voă, Ori unde se va propovedui evanghelia *aceasta* în toată lumea, dice-se va

și ce a făcut aceasta, întru pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doi spre-dece, care se numea Iuda Iscarioteanul, mergând la arhierii,

15. A dis lor, Ce m'i veți da mie, și eu îl voi du da pre el voă? Iar el i au pus lui trei-deci de arginți.

16. Și de atunci căuta vreme cu prilej ca să l' deie pre el.

17. Iar în *ziua* cea d'întâiu a azimilor au venit ucenicii la Iisus, dicând lui, Unde voești să gătim ție să mănânci paștele?

18. Iar el a dis lor, Mergeți în oraș la oare-cine, și diceți lui, Învățătorul dice, Vremea mea aproape este: la tine voi du face paștele cu ucenicii mei.

19. Și au făcut ucenicii precum le a poruncit lor Iisus; și au gătit paștele.

20. Iar făcându-se sară, a ședut cu cei doi spre-dece ucenici ai săi.

21. Și mănâcând ei, a dis, Amin grăesc voă, că unul din voi va să mă vină.

22. Iar el înrîstându-se foarte, au început a dice lui fie-care dintr'înșii, Nu cumva eu sunt, Doamne?

23. Iar el răspundând a dis, Că ce a întins cu mine mâna în blid, acela va să mă vină.

24. Ci Fiul omului merge, precum este scris pentru el: dar vai omului, acelaia prin care Fiul omului se vinde!

Iar fi fost lui de nu, s'ar fi născut omul acela.

25. Și răspundând Iuda, cel ce l'a vîndut pre el, a dîs, Nu cumva sînt eu, învătătorule? Dîs-a lui, Tu ai dîs.

26. ¶ Deci mîncînd ei, luînd Iisus pâinea, și blagoslovind, a frînt, și a dat ucenicilor, și a dîs, Luați, mîncăți; acesta este trupul meu.

27. Și luînd paharul, și mulțumind, a dat lor, dîcînd, Beți dintru acesta toți;

28. Că acesta este sîngele meu al legii celei noue, care pentru mulți se varsă spre ertarea păcatelor.

29. Că dîc voă, că nu voiți mai bea de acum dintr'această roadă a viței, până în dîoa aceea când o voiți bea pre aceasta cu voi nouă intru împărăția Tatălui meu.

30. Și dînd laudă, aș ieșit în muntele Maslinilor.

31. Atunci a dîs lor Iisus, Toți voi veți sminti intru mine în noaptea aceasta: că scris este, Bate-voiu păstorul, și se vor răsi oile turmei.

32. Iar după ce voiți învia, voiți merge mai înainte de voi în Gălileea.

33. Și răspundînd Petru, a dîs lui, De și toți se vor sminti intru tine, iar eu nicî odată nu mă voi sminti.

34. Dîs-a Iisus lui, Amin dîc ție, Că intr'această noapte, mai înainte de a cînta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

35. Dîs-a Petru lui, De mi s'ar întempla și a muri împreună cu tine, nu mă voi lepăda de tine.

Așijderea încă și toți ucenicii au dîs.

36. ¶ Atunci a venit împreună cu dîșii Iisus în satul ce se numește Ghetsimani, și a dîs ucenicilor, Sedeți aici, până voi merge să mă rog acolo.

37. Și luînd pre Petru și pre cei doi fii ai lui Zevedei, a început a se întrista și a se mîhni.

38. Atunci a dîs lor Iisus, Intristat este sufletul meu până la moarte: rămâneți aici, și priveghiați împreună cu mine.

39. Și mergînd puțin mai înainte, a cădît pre fața sa, rugîndu-se, și dîcînd, Părintele meu, de este cu putință, trecă de la mine paharul acesta: însă nu precum voesc eu, ci precum tu.

40. Și a venit către ucenicii, și i'a aflat pre dîșii dormind, și a dîs lui Petru, Așa, n'ai putut un ceas a priveghia împreună cu mine?

41. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită: că duhul este osîrditor, iar trupul neputincios.

42. Iar aș i'a doa oară mergînd, s'a rugat, dîcînd, Părintele meu, de nu poate trece acest pahar de la mine, ca să nu l'bea pre el, fie voea ta.

43. Și venind i'a aflat pre dîșii iar aș dormind, că erau ochii lor îngreuiati.

44. Și lăsându-l pre ei, mergînd iar aș, s'a rugat a treia oară, același cuvînt dîcînd.

45. Atunci a venit la ucenicii săi, și le a dîs lor, Dormiți de

acum, și vă odihniți: iată, s'a apropiat ceasul, și Fiul omului se va da în mînele păcătoșilor.

46. Sculați-vă, să mergem: iată, s'a apropiat cela ce m'a vîndut.

47. ¶ Și încă el grîind, iată, Iuda, unul din cei doi-spre-șecce, a venit, și împreună cu el norod mult cu sabii și cu fuști, trimiși de arhieriei și de bătrânii norodului.

48. Iar cela ce l'vînduse pre el, le a dat lor semn, dîcînd, Pre care voi săruta, acela este: prindeți-l pre el.

49. Și îndată aș apropiindu-se de Iisus, a dîs, Bucură-te, învătătorule; și l'a sărutat pre el.

50. Iar Iisus a dîs lui, Prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se ei, au pus mînele pre Iisus, și l'au prins pre el.

51. Și iată, unul din cei ce erau cu Iisus, întîndîndu-și mîna, și a scos sabia sa, și lovind pre sluga arhierelui, l'a tăiat urechia lui.

52. Atunci a dîs Iisus lui, Întoarce sabia ta în locul ei: că toți cei ce scot sabie, de sabie vor muri.

53. Aș și se pare că nu pot a ruga acum pre Tatăl meu, și să mî pue mie înainte mai mult de cît două-spre-șecce legheoane de ingeri?

54. Dar cum se vor umplea scripturele *care dîc*, că așa se cade să fie?

55. Intr'același ceas a dîs Iisus noroadelor, Ca la un tâlhar aș ieșit cu sabii și cu fuști să mă prindeți pre mine? în toate dî-

lele la voi ședeam învățînd în biserică, și nu m'ati prins pre mine.

56. Însă acestea toate s'au făcut, ca să se îplinească scripturele proorocilor. Atunci ucenicii toți lăsându-l pre el, au fugit.

57. ¶ Iar ei prindînd pre Iisus l'au dus la Caiafa arhierul, unde cărturarii și bătrânii erau adunați.

58. Iar Petru mergea după el de departe până la curtea arhierelui, și intrînd în lăuntru, ședea cu slugile, să vadă sfîrșitul.

59. Iar arhierii, și bătrânii, și tot sfatul, căuta mîrturie mincinoasă asupra lui Iisus, ca să l'omoare pre el;

60. Și n'au aflat: și mulți mîrturi mincinoși venind de față, n'au aflat. Iar mai pre urmă venind doi mîrturi mincinoși,

61. Aș dîs, Acesta a dîs, Pot să stric biserica lui Dumnezeu, și în trei zile s'o zidesc pre dînsa.

62. Și sculîndu-se arhierul, a dîs lui, Nîmîcu nu răspunzi? *ce este aceea ce mîrturisesc* acestia asupra ta?

63. Iar Iisus tăcea. Și răspundînd arhierul a dîs lui, Jură-te pre Dumnezeu cel viu, ca să spuî noă, de ești tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Dîs-a Iisus lui, Tu ai dîs: însă dîc voă, De acum veți vedea pre Fiul omului ședînd d'a dreapta puterii, și venind pre norii cerului.

65. Atunci arhierul și a rupt hainele sale dîcînd, A huliți;

ce ne mai trebuiesc alți marturi? iată, acum ați auzit hula lui.

66. Ce vi se pare voă? Iar el răspundând, au zis, Vinovat este morțel.

67. Atunci au sculpat în obrazul lui, și cu pumnii l-au bătut; iar alții l-au pămuit.

68. Zicând, Proorocește noă, Hristoase, Cine este cel ce te a lovit?

69. Iar Petru ședea afară în curte: și a venit la el o slujnică, zicând, Si tu erai cu Iisus Galileanul.

70. Iar el s'a lepădat înaintea tuturor, zicând, Nu știu ce zici.

71. Și eșind el la poartă, l'a vădut pre el alta, și a zis celor de acolo, Si acesta era cu Iisus Nazarineanul.

72. Si iarăși s'a lepădat cu jurământ, Nu știu pre omul acesta.

73. Iar preste puțin apropiindu-se cei ce stău acolo, au zis lui Petru, Adevărat și tu dintr'înșii ești; că și graiul tău arătat te face pre tine.

74. Atunci a început a se blăstema și a se jura, Nu știu pre omul acesta. Și îndatăși cocoșul a cântat.

75. Și l'a adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, ce l'zisesse lui, Mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine. Și eșind afară, a plâns cu amar.

CAPITOLUL XXVII.

Iar dacă s'a făcut ziua, sfat au făcut toți arhierii și bătrânii

norodului asupra lui Iisus ca s'al omoare pre el:

2. Si legându-l pre dânsul, l'au dus și l'au dat domnului Pilat din Pont.

3. Iar atunci vădend Iuda, cel ce l'a vindut pre el, că s'a judecat spre moarte, căindu-se, a întors cei trei-deci de arginți arhierilor și bătrânilor,

4. Zicend, Greșit-am de am vindut sânge nevinovat. Iar el au zis, Ce este noă? tu vei vedea.

5. Și aruncând arginții în biserică, s'a dus de acolo, și mergend s'a spânzurat.

6. Iar arhierii luând arginții, au zis, Nu se cuvine a pune pre acestia în corvănă, de vreme ce preț de sânge este.

7. Și sfat făcend, au cumpărat cu ei țarina olarului, pentru îngroparea străinilor.

8. Pentru aceea s'a numit țarina aceea, Țarina sângelui, până în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a implinit ceea ce s'a zis prin proorocul Ieremia, ce dice, Și au luat trei-deci de arginți, prețul celui prețuit, care, s'a prețuit de fiu lui Israil;

10. Și l'au dat pre el pre țarina olarului, precum m'a spus mie Domnul.

11. Iar Iisus sta înaintea dregătorului: și l'a întrebat pre el dregătorul, zicend, Tu ești împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui, Tu zici.

12. Și când grăiau asupra lui arhierii și bătrânii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui, Au

nu auzi câte mărturisesc asupra ta?

14. Și nu l'a răspuns lui la nici un cuvânt; căt se mira dregătorul foarte.

15. Iar la asemenea praznic avea obicei dregătorul să slobodească norodului un vinovat, pre care vroiau el.

16. Și avea atunci un vinovat vestit, ce se numia Varavva.

17. Deci adunându-se ei, a zis lor Pilat, Pre care voiti să vă slobodesc voă? pre Varavva, sau pre Iisus ce se dice Hristos?

18. Că știa că pentru pizmă l'au dat pre el.

19. Iar ședend el pre scaun la judecată, a trimis la dânsul mulierea lui, zicend, Nimic ție și dreptului acestuia: că multe am pățit astăzi în vis pentru dânsul.

20. Iar arhierii și bătrânii au plecat pre noroade ca să ceară pre Varavva, iar pre Iisus să l'piardă.

21. Și răspundend dregătorul, a zis lor, Pre care voiti dintr'amendoi să vă slobodesc voă? Iar ei au zis, Pre Varavva.

22. Zis-a lor Pilat, Dar ce voiti face lui Iisus, ce se dice Hristos? Zis-au lui toți, Să se răstignească.

23. Iar dregătorul a zis, Dar ce rău a făcut? Iar ei mai virtos strigaū, zicend, Să se răstignească.

24. Iar vădend Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gălceavă se face, luând apă, și a spălat mâinele înaintea noro-

dului, zicend, Nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia: voi veți vedea.

25. Și răspundend tot norodul, a zis, Sângele lui Iisus asupra noastră, și asupra feciilor noștri.

26. Iar atunci le a slobodit lor pre Varavva: iar pre Iisus bătându-l, l'a dat să se răstignească.

27. Atunci ostașii dregătorului, ducend pre Iisus în divan, adunat-au la dânsul toată mulțimea ostașilor.

28. Și desbrăcându-l pre el, l'au îmbrăcat cu hlamidă roșie.

29. Iar împletind cunună de spin, au pus în capul lui, și trestie în dreapta lui: și închinund înaintea lui, își băteau joc de el, zicend, Bucură-te, Împăratul Iudeilor!

30. Și sculpând asupra lui, au luat trestiea, și l'băteau pre el preste cap.

31. Și dacă l'au batjocorit pre dânsul, au desbrăcat de pre el hlamida, și l'au îmbrăcat în hainele sale, și l'au dus pre dânsul să l'răstignească.

32. Iar eșind afară, au aflat pre un om Chirinean, a nume Simon: pre acesta l'au silit să ducă crucea lui.

33. Și venind la locul ce se numește Golgota, care se dice, locul căpăținei,

34. I-au dat lui să bea oțet amestecat cu fiere: și gustând, nu vrea să bea.

35. Iar după ce l'au răstignit pre el, au împărțit hainele lui, aruncând sorți; ca să se impli-

nească ceea ce s'a dis de proorocul, împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

36. Și ședând, îl păziau pre el acolo.

37. Și au pus d'asupra capului lui vina lui scrisă, ACESTA ESTE IISUS ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

38. Atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul d'a dreapta, și altul d'a stânga.

39. Iar cei ce treceau îl hulău pre dânsul, clătind cu capetele lor.

40. Și dicând, Tu cel ce strici biserică, și în trei zile o zidești, măntuește-te pre tine însuși. De ești Fiul lui Dumnezeu, pogorâr-te de pre cruce.

41. Așijderea încă și arhierii batjocorindu'îl împreună cu cărturarilor și cu bătrânii, diceau,

42. Pre alții a măntuit; iar pre sine nu poate să se măntuească. De este Împărat al lui Israil, pogoreare-acum de pre cruce, și vom crede într'insul.

43. Nădăduia spre Dumnezeu; izbăvească-l acum pre dânsul, de l'voeste pre el: că a dis, Fiul lui Dumnezeu sunt.

44. Asemenea și tâlharii, cei ce erau împreună cu el răstigniți, îl ocăriau pre el.

45. Iar de la al șeptelea ceas întunecă s'a făcut preste tot pământul până la al noălea ceas.

46. Și în ceasul al noălea a strigat Iisus cu glas mare, dicând, «ILI, ILI, LAMA SAVAHTANI?» a-

decă, Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, căci m'ai lăsat?

47. Iar unul din cei ce stău acolo, auzind *aceasta*, diceau, Pre Ilie strigă acesta.

48. Și îndată alergând unul dintr'înșii, și luând un burete, l' a umplut de oțet, și puindu'îl într'o trestie, l' a adăpat pre el.

49. Iar cei-l-alți diceau, Lasă, să vedem au veni-va Ilie să l'măntuească pre el.

50. Iar Iisus iarăși strigând cu glas mare, și l' a dat duhul.

51. Și iată, catapeteazma bisericii s'a rupt în două, de sus până jos; și pământul s'a cutremurat, și pietrele s'au despicat;

52. Și morminturile s'au deschis; și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'au sculat,

53. Și eșind din morminturi după învierea lui, au venit în sfînta cetate, și s'au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce erau împreună cu el păzind pre Iisus, vădând cutremurul, și cele ce s'au făcut, s'au înfricoșat foarte, dicând, Adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta.

55. Și erau acolo și mulți multe de departe privind, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui:

56. Între care era Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacov, și a lui Iosie, și muma fiilor lui Zevedei.

57. Iar făcându-se sară, a venit un om bogat din Arimatea, numele lui Iosif, care și el fusese ucenic al lui Iisus.

58. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se deie trupul.

59. Și luând Iosif trupul, l' a înfășurat în giulgiu curat,

60. Și l' a pus pre el într'un mormint nou al său, pre care îl săpase în piatră: și prăvălind o piatră mare pre ușa mormintului, s'a dus.

61. Și era acolo Maria Magdalena, și cea-l-altă Marie, ședând în preajma mormintului.

62. Iar a doua zi, care este după vineri, s'au adunat arhierii și Fariseii la Pilat,

63. Dicând, Doamne, adusune-am aminte că înșelătorul acela a dis, încă fiind viu. După trei zile mă voi scula.

64. Deci poruncește să se întărească mormintul până a treia zi, ca nu cumva venind ucenicii lui noaptea, să l' fure pre el, și să dică norodului, S'a sculat din morți: și va fi rătăcirea cea de apoi mai rea de cât cea d'înteu.

65. Dis-a lor Pilat, Aveți custodie: mergeți de întăriți cum știți.

66. Iar ei mergând au întărit mormintul, pecetluind piatra, și puind custodie.

CAPITOLUL XXVIII.

Iar în sara Sămbătei, care lumina spre *dimineața* cea d'înteu a săptămânei, a venit Maria Magdalena și cea-l-altă Marie să vadă mormintul.

2. Și iată, cutremur mare s'a făcut: că ingerul Domnului po-

gorindu-se din cer, și venind, a prăvălit piatra de pre ușa, și ședea d'asupra ei.

3. Și era vederea lui ca fulgerul, și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s'au cutremurat păzitorii, și s'au făcut ca niște morți.

5. Iar ingerul răspundând, a dis muierilor, Nu vă temeți voi: că știți că pre Iisus cel răstignit căutați.

6. Nu este aici: că s'a sculat, precum a dis. Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.

7. Și degrab mergând, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți; și iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veți vedea pre dânsul: iată, am spus voă.

8. Și eșind degrab de la mormint cu frică și cu bucurie mare, au alergat să vestească ucenicilor lui.

9. Și când mergeau ele să spue ucenicilor lui, iată, Iisus le a întipinat pre dânsese, dicând, Bucurați-vă. Iar ele apropiindu-se au cuprins picioarele lui, și s'au închinat lui.

10. Atunci a dis lor Iisus, Nu vă temeți; mergeți și vestiți fraților mei, ca să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

11. Iar mergând ele, iată, unul din custodie, venind în cetate, au vestit arhierilor toate cele ce s'au făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii, și sfat făcând, arginți mulți au dat ostașilor.

13. Dîcînd, Dîceî, Ucenîcîl lui noaptea venînd 'l au furat pre el, dormînd noi.

14. Şi de se va auzî aceasta la dregătorul, noi il vom potoli pre el, şî pre voi fără de grijă vî vom face.

15. Iar ei luînd argîntîi, au făcut cum 'l au învăţat: şî s'a vestit cuvîntul acesta intru ludei pînă astăzi.

16. Iar cei un-spre-dece ucenîci au mers în Galileea, în muntele unde le a poruncit lor Iisus.

17. Şî vîdîndu'l pre el, s'au

închinat lui: iar unîi s'au îndoît.

18. Şî apropiîndu-se Iisus le a grăit lor, dîcînd, Datu-mi-s'a toată puterea în cer şî pre pămînt.

19. Ți Drept aceea mergînd învăţaţi toate neamurile, botezîndu'l pre ei în numele Tatălui, şî al Fiului, şî al Sfîntului Duh:

20. Învăţîndu'l pre dînsîi să păzească toate căte am poruncit voă: şî iată, eu cu voi sînt în toate zilele, pînă la sfîrşitul veacului. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA MARCO.

CAPITOLUL I.

Inceperea evangheliei a lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu;

2. Precum s'a scris în prooroci, Iată, eu trimet pre îngerul meu înaintea feţei tale, care va găti calea ta înaintea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie, Gătiţi calea Domnului, drept faceţi cărările lui.

4. Era Ioan botezînd în pustie, şî propoveduînd botezul pocăinţei intru ertarea păcatelor.

5. Şî mergeau la dînsul toată laturea Iudeei, şî Ierusalimleanii, şî se botezau toţi în riul Iordanului de la dînsul, mărturisîndu'şi păcatele lor.

6. Şî era Ioan îmbrăcat cu perî de cămilă, şî cu brîu de curea împrejurul mijlocului lui; şî mîncă acride şî miere sălbatecă;

7. Şî propoveduia, dîcînd, Vine după mine cel mai tare de cît mine, căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să 'l desleg cureaoa încălţămintelor lui.

8. Eu adecă v'am botezat pre voi cu apă: iar acela vî va boteza pre voi cu Duhul Sfînt.

9. Şî a fost în zilele acelea, a venit Iisus din Nazaretul Galileei, şî s'a botezat de la Ioan în Iordan.

10. Şî îndată eşînd din apă, a vîdît cerurile deschise, şî Duhul

ca un porumbpogorîndu-se preste dînsul.

11. Şî glas a fost din ceruri, dîcînd, Tu eşî Fiul meu cel iubit, intru care bine am voit.

12. Şî îndată 'l a scos pre dînsul duhul în pustie.

13. Şî era acolo în pustie patru-deci de zile, ispitîndu-se de Satana; şî era cu fiarele; şî îngerii slujiau lui.

14. Iar după ce s'a prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propoveduînd evanghelia împărăţiei lui Dumnezeu.

15. Şî dîcînd, S'a împlinit vremea, şî s'a apropiat împărăţia lui Dumnezeu: pocăliţi-vă, şî credeţi în evanghelie.

16. Şî umblînd pre lîngă marea Galileei, a vîdît pre Simon şî pre Andrei fratele lui aruncînd mreaja în mare: că erau pescari.

17. Şî le a dis lor Iisus, Voi niţi după mine, şî vî voiî face pre voi a fi pescari de oameni.

18. Şî ei îndatăşi lăsîndu'şi mrejele, au mers după dînsul.

19. Şî de acolo mergînd mai înainte puţin, a vîdît pre Iacov al lui, Zevedei, şî pre Ioan fratele lui dregîndu'şi şî ei mrejele în corabie.

20. Şî îndatăşi 'l a chemat pre dînsîi: şî ei lăsînd pre tatăl lor Zevedei în corabie împreună cu năimiţi, s'au dus după dînsul.

21. Şî au intrat în Capernaum; şî îndată sîmbăta intrînd în sinagogă, învăţa.

22. Şî se miraî toţi de învăţătura lui: că era învăţîndu'l pre

ei ca acela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

23. Şî era în sinagoga lor un om cu duh necurat; şî a strîgat, 24. Grăînd, Lasă; ce este noă şî ţie Iisuse Nazarineanule? ai venit să ne pierzi pre noi? te ştiu pre tine cine eşî, Sfîntul lui Dumnezeu.

25. Iar Iisus 'l a certat pre el, grăînd, Taci, şî eşî dintr'însul.

26. Şî 'l a scuturat pre el duhul cel necurat, şî strîgînd cu glas mare, a eşî dintr'însul.

27. Şî s'au spălmîntat toţi, cît se întrebaî între sine, grăînd, Ce este aceasta? şî ce este aceasta învăţătură nouă? că eu stăpînire porunceşte şî duhurilor celor necurate, şî 'l ascultă pre dînsul.

28. Şî a eşî îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Şî îndată eşînd din sinagogă, au venit în casa lui Simon şî a lui Andrei, cu Iacov şî cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea aprînsă de friguri, şî îndată au spus lui pentru dînsa.

31. Şî venînd o a rădicat pre ea, apucîndu-o de mîină; şî o a lăsat pre dînsa frigurile îndată, şî slujia lor.

32. Iar făcîndu-se sară, cînd apunea soarele, aduceau la dînsul pre toţi bolnavii şî îndrăciţi.

33. Şî toată cetatea era adunată la uşă.

34. Şî a vindecat pre mulţi cariî pătîmiaî rău de multe feluri de boale, şî mulţi draei a gonit;

și nu lăsa să grăiască dracii, că 'l știau pre el.

35. Și a doa și foarte de noapte sculându-se a eșit, și s'a dus în loc pustiu, și acolo se ruga.

36. Și aū mers după el Simon și cei ce erau cu el.

37. Și găsiu-l pre dēnsul, 'i aū dis lui, Toți te caută.

38. Și a grăit lor, Să mergem în orașele și în satele ce sūnt mai aproape, ca să propoveduesc și acolo: că spre aceasta am venit.

39. Și propoveduia în adunările lor în toată Galileea, și dracii scotea,

40. Și a venit la dēnsul un leproș, rugându-l pre el, și închinându-l înaintea lui, și dīcēnd lui, De veī vrea, poți să mă curățești pre mine.

41. Iar lui Iisus făcēdu-i-se milă, a întins mālăna, și s'a atins de el, și 'i a dis lui, Voesc; curățește-te.

42. Și dīcēnd el, îndată s'a depărtat de la dēnsul lepra, și s'a curățit.

43. Și rēstindu-se cătră dēnsul, numai de cât 'i a slobođit pre el;

44. Și 'i a dis lui, Veđi nimēruī nimic să nu spui: ci mergi de te arată preotului, și du pentru curățenia ta cele ce a poruncit Moisi, intru mărturie lor.

45. Iar el eșind, a început a propovedui multe, și a vesti cuvēntul, cât nu mai putea Iisus afevea să intre în cetate, ci era afară în locuri pustii, și veniaū la el de pretutindēnia.

CAPITOLUL II.

Și a intrat iarăși în Capernaum după câte-va zile; și s'a auzit că este în casă.

2. Și îndată s'aū adunat mulți, cât nu mai puteau încăpea nici pre lingă ușă: și le grăia lor cuvēntul.

3. Și aū venit la el, aducēnd un slăbănog, care se purta de patru.

4. Și neputēnd el a se apropia de el pentru norod, aū descoperit casa unde era: și spārgēnd, aū pogorit patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar Iisus vēdēnd credința lor, a dis slăbănogului, Fiule, eartă-ți-se ție păcatele tale.

6. Și erau acolo unii din cărturari ședēnd, și cugetānd intru inimele lor,

7. Ce grăește acesta așa hule? cine poate erta păcatele fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscēnd Iisus cu duhul sēu că așa cugetau aceea intru sine, le a dis lor, Ce cugetați acestea intru inimele voastre?

9. Ce este mai lesne a dice slăbănogului, Eartă-ți-se ție păcatele; sau a dice, Scoală, și 'ți rēdică patul tēu, și umblă?

10. Ci ca să știți că putere are Fiul omului pre pământ a erta păcatele, (a dis slăbănogului.)

11. Ție dic, Scoală, și 'ți rēdică patul tēu, și mergi la casa ta.

12. Și s'a sculat îndată, și rēdicādu-și patul, a eșit înaintea tuturor; cât se spāimāntau toți,

și lăudaū pre Dumneđeu, dīcēnd, Nici odată n'am vēđut așa.

13. Și a eșit iarăși la mare; și toată mulțimea venia la el, și 'i învăța pre dēnsii.

14. Și trecēnd, a vēđut pre Levi al lui Alfeū ședēnd la vamă, și 'i a dis lui, Vino după mine. Și sculādu-se a mers după dēnsul.

15. Și a fost când a ședut Iisus în casa lui, mulți vameși și păcătoși ședeau împreună cu Iisus și cu ucenicii lui: că erau mulți, și mergeau după el.

16. Iar cărturarii și Fariseii vēdēndu-l pre el că mănāncă cu vameșii și cu păcătoșii, aū dis ucenicilor lui, Ce este că cu vameșii și cu păcătoșii mănāncă și bea?

17. Și auzind Iisus, a dis lor, Nău trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi: că n'am venit să chiem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocāință.

18. Și erau ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postindu-se: și aū venit și 'i aū dis lui, Pentru ce ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tēi nu postesc?

19. Și a dis lor Iisus, Aū doară pot fiī nunței să postească, până când este mirele cu dēnsii? câtă vreme ați pre mirele cu el, nu pot să postească.

20. Iar vor veni zile, când se va lua de la dēnsii mirele, și atunci vor posti intr'acele zile.

21. Și nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche: iar de nu își ia plinirea lui cel

noū de la cea veche, și mai rea spārtură se face.

22. Și nimenea nu pune vin noū în foi vechi: iar de nu sparge vinul cel noū foi, și vinul se varsă, și foi pier: ci vinul noū în foi noi se cuvine să se pue.

23. Și a fost când mergea el sâmbăta prin sâmbături, și aū început ucenicii lui a face cale smulgēnd spicele.

24. Iar Fariseii aū dis lui, Veđi, ce fac sâmbăta ce nu se cuvine?

25. Iar el a dis lor, Aū nici odată n'ați cetit ce a făcut David, când a avut lipsă, și a flămānit, el și cei ce erau cu dēnsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumneđeu în vremea lui Aviatar arhiereului, și pâniile punerei înainte le a māncat, care nu i se cădea să le mănānce, fără numai preoților, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Și a dis lor, Sâmbăta pentru om s'a făcut, iar nu omul pentru sâmbăta:

28. Drept aceea, Domn este Fiul omului și al sâmbătei.

CAPITOLUL III.

Și a intrat iarăși în sinagoga; și era acolo un om avēnd mālăna uscată.

2. Și il pândiaū pre dēnsul, de 'l va vindeca pre el sâmbăta; ca să'l vindească pre el.

3. Și a dis omului celui ce a-vea mālăna uscată, Rēdică-te în mijloc.

4. Și a dis lor, Se cuvine

sămbăta bine a face, sau rău a face? suflet a mântui, sau a pierde? Iar ei tăceau.

5. Și căutând spre ei cu mânie, intristându-se pentru împietrirea inimii lor, a dis omului, întindea în mână ta. Și o a întins: și a venit mâna lui la starea cea dintâi sănătoasă ca și cea-laltă.

6. Și eșind Fariseii, îndată au făcut sfat cu Irodianii împotriva lui, ca să îl piardă pre densusul.

7. Iar Iisus s'a dus cu ucenicilor săi către mare: și după densusul a mers multime multă din Galileea, și din Iudeea,

8. Și din Ierusalim, și din Iudumea, și din ceea parte de Iordan; și din prejurul Tirului și al Sidonului, multime multă, auzind câte făcea, au venit către densusul.

9. Și a dis ucenicilor săi, ca să stee corăbioara aproape de el, pentru norod, ca să nu îl împresoare pre el.

10. Că pre mulți a vindecat; cât năvăliau spre el ca să se atingă de densusul, câți aveau băta.

11. Și duhurile cele necurate, când îl vedeau pre el, cădeau înaintea lui, și strigau, grăind, Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și mult îi certa pre densusul ca să nu îl facă arătat pre el.

13. Și s'a suit la munte, și a chemat pre carii a vrut el însuși: și au venit la densusul.

14. Și a făcut doi-spre-dece, ca să fie cu el, și să îl trimită pre densusul să propoveduească,

15. Și să aibă putere a vindeca boalele, și a goni dracii.

16. Și a pus lui Simon numele Petru;

17. Și pre Iacov al lui Zevedei, și pre Ioan fratele lui Iacov; și le a pus lor numele Voanergheș, adică, Fiii tunetului.

18. Și pre Andrei, și pre Filip, și pre Vartolomei, și pre Mattei, și pre Toma, și pre Iacov al lui Alfeu, și pre Tadei, și pre Simon Cananitul,

19. Și pre Iuda Iscarioteanul, care l'a și vîndut pre el: și au venit în casă.

20. Și iarăși s'a adunat norodul, cât nu puteau ei nici pâine să mănânce.

21. Și auzind cei ce erau despre densusul *aceasta*, au eșit să îl prindă pre el: că grăiau, Nu-și este în fire.

22. Și cărturarilor cei ce se pogoriseră din Ierusalim diceau, Vezevul are, și cu domnul dracilor scoate dracii.

23. Și chemându-l pre densusul, în pilde grăia lor, Cum poate Satana să scoată pre Satana?

24. Și dacă împărăția se va împărechia între sine, nu poate să stee împărăția aceea.

25. Și dacă casa se va împărechia între sine, nu poate să stee casa aceea.

26. Și dacă Satana s'a sculat însuși asupra sa, și s'a împărechiat, nu poate să stee, ci are sfârșit.

27. Nimeni nu poate să jăfuească vasele celui tare intrând în casa lui, de nu va lega întâi pre cel tare; și atunci va jăfui casa lui.

28. Amin grăiese voă, Toate păcatele se vor erta fiilor oamenilor, și hulele ori câte vor huli:

29. Iar cine va huli împotriva Sfîntului Duh n'are ertare în veac, ci este vinovat judecătoarei de veci:

30. Pentru că diceau, Duh necurat are.

31. Decî au venit frații și muma lui, și stînd afară, au trimis la el, chemându-l pre densusul.

32. Și ședea norodul împrejurul lui, și a dis lui, Iată, muma ta și frații tăi afară te caută pre tine.

33. Și a răspuns lor, grăind, Cine este muma mea și frații mei?

34. Și căutând la cei ce ședea împrejurul lui, a dis, Iată muma mea, și frații mei!

35. Că ori-cine va face voia lui Dumnezeu, acela fratele meu, și sora mea, și muma mea este.

CAPITOLUL IV.

Și iarăși a început a învăța lingă mare: și s'a adunat la densusul norod mult, cât a intrat el în corabie, și a ședut pre mare; și tot norodul sta pre uscat lingă mare.

2. Și îl învăța pre densusul în pilde mult, și grăia lor intru învățătura sa,

3. Ascultați: Iată, a eșit sămănătorul să samăne:

4. Și a fost când sămăna, unele au cădut lingă cale, și au venit păsările cerului și le au mîncat pre densesle.

5. Iar altele au cădut pre pietriș, unde n'aveau pămînt mult;

și îndatăși au resărit, pentru că n'aveau pămînt adînc;

6. Decî resărind soarele s'au pălit; și pentru că n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au cădut în spinii, și s'au înălțat spinii, și le au înecat, și n'au dat rod.

8. Iar altele au cădut în pămînt bun, și au dat roadă înălțându-se și crescînd; și au adus unele trei-deci, și altele șese-deci, iar altele o sută.

9. Și dicea lor, Cea ce are urechi de auzit, auză.

10. Iar când a fost singur, l'au întrebat pre el de pildă ce erau lingă el împreună cu cei doi-spre-dece.

11. Și le a dis lor, Voă s'a dat a ști taina împărăției lui Dumnezeu: iar celor de afară toate în pilde sînt lor:

12. Ca privind să privească, și să nu vadă; și auzind să auză, și să nu înțeleagă; ca nu cumva să se întoarcă, și să se erte lor păcatele.

13. Și le a dis lor, Auziți pilda aceasta? și cum veți înțelege toate pildele?

14. Sămănătorul samăna cuvîntul.

15. Și aceștia sînt cei de lingă cale, unde se samăna cuvîntul; și când îl aud îndată vine Satana, și iea cuvîntul care este sămănat întru inimile lor.

16. Și aceștia sînt așijderea cei ce se samăna pre pietriș; carii când aud cuvîntul, îndată cu bucurie îl primesc pre el;

17. Și n'au rădăcină întru sine-

și, ci sunt până la o vreme: după aceea, făcându-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndată se smintesc.

18. Și aceștia sunt cei ce se samănă în spin; cari aud cuvântul.

19. Dar grijele veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, și pofta celor-lalte intrând, înneacă cuvântul, și se face neroditor.

20. Și aceștia sunt cei samănăți în pământ bun; cari aud cuvântul, și 'l primesc, și aduc roadă, unul trei-deci, iar altul șese-deci, iar altul o sută.

21. ¶ Și dăcea lor, Aă doară făcliea vine ca să se pue sub obroc, sau sub pat? aă nu ca să se pue în sfeșnic?

22. Că nu este ceva tănuț, care să nu se vadească; nici a fost ascuns, ca să nu vie într-arătare.

23. De are cineva urechi de audit, audă.

24. Și dăcea lor, Vedeți ce audiți: cu ce măsură măsurați, se va măsura voă; și se va adăoga voă celor ce audiți.

25. Că cel ce are, i se va da lui: iar cel ce n'are, și ce are i se va lua de la dănsul.

26. ¶ Și dăcea, Așa este și împărăția lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămânța în pământ;

27. Și doarme, și se scoală noaptea și ziua, și sămânța resare și crește cum nu știe el.

28. Că pământul din sine rodește; întâi iarbă, apoi spic, după aceea deplin grâu în spic.

29. Iar când se coace rodul, îndată trimete secerea, că a sosit secerișul.

30. ¶ Și dăcea, Cuț vom asemana împărăția lui Dumnezeu? sau cu ce pildă vom potrivi pre ea?

31. *Este* ca grăunțul de muștar, care când se samănă în pământ, este mai mic de cât toate sămințele pământului:

32. Și după ce se samănă, crește, și se face mai mare de cât toate buruenile, și face ramuri mari; cât sub umbra lui pot să lăcuească pasările cerului.

33. Și cu pilde ca acestea multe grăia lor cuvântul, precum putea a audii.

34. Iar fără de pilde nu grăia lor: deosebi ucenicilor sêi, le deslega toate.

35. Și a dis lor, în ziua aceea, făcându-se sară, Să trecem de ceea parte.

36. Și lăsând norodul 'l aă luat pre dănsul așa precum era în corabie. Și erau și alte corăbii cu dănsul.

37. Și s'a făcut vifor mare de vânt, iar valurile intrau în corabie, cât mai se umplea ea.

38. Și el era la cârmă, dormind pre căpătêi; și 'l aă deșteptat pre el, și 'l aă dis lui, Învățătorule, aă nu 'ți este grijă că perim?

39. Și sculându-se a certat vântul, și a dis mării, Tacii, ințează. Și a stătuț vântul, și s'a făcut liniște mare.

40. Și a dis lor, Ce sunteți așa fricoși? cum n'aveți credință?

41. Și s'aă infricoșat cu frică mare, și grăiaă unul cătră altul, Oare cine este acesta, că și vântul și marea îl ascultă pre el?

CAPITOLUL V.

Si aă venit de ceea parte de mare, în latirea Gadareanilor.

2. Și eșind el din corabie, îndată 'l aă întâmpinat pre el un om din morminturi cu duh necurat,

3. Care avea locuința în morminturi; și nici cu lanțuri de fer nimeni nu putea să 'l lege pre el:

4. Pentru că de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri de fer, se rupeau de el lanțurile, și obezile se sfărâmau; și nimeni nu putea să 'l domolească pre dănsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, era prin munți și prin morminturi, strigând, și tăindu-se de pietre.

6. Iar vedând pre Iisus de departe, a alergat și s'a închinat lui,

7. Și strigând cu glas mare, a dis, Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Preaînalt? juru-te pre tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine.

8. Că grăia lui, Ești duh necurat din om.

9. Și 'l aă întrebat pre el, Cum îți este numele? Și a răspuns, grăind, Legheon imi este numele: că mulți suntem.

10. Și îl ruga pre el mult ca

să nu 'l trimiță pre dănsul afară din latirea aceea.

11. Și era acolo lingă munte, o turmă mare de porci păscându-se.

12. Și 'l aă rugat pre dănsul toți dracii, dăcând, Trimite-ne pre noi în porci, să intrăm într'înșii.

13. Și 'l aă slobođit pre ei Iisus îndatăși. Și eșind duhurile cele necurate, aă intrat în porci: și s'a pornit turma de pre țermuri în mare, (și erau ca la două mii;) și s'aă innecat în mare.

14. Iar cei ce pășteau porcii aă fugit, și aă vestit în cetate, și în sate. Și aă eșit să vadă ce este ceea ce s'aă făcut.

15. Și aă venit cătră Iisus, și aă vedut pre cel ce fusese îndrăcit, și avusese legheonul, ședând, și îmbrăcat, și întreg la minte, și s'aă spălmântat.

16. Și povestiau lor cei ce văduseră ce s'aă făcut celui îndrăcit, și cele pentru porci.

17. Și aă început a 'l ruga pre dănsul ca să easă din hotarele lor.

18. Și intrând el în corabie, îl ruga pre el cela ce fusese îndrăcit ca să fie cu dănsul.

19. Iar Iisus nu 'l aă lăsat pre el, ci 'l aă dis lui, Mergi în casa ta cătră al tăi, și vestește lor câte 'ți aă făcut ție Domnul, și te aă miluit.

20. Și s'aă dus, și aă început a propovedui în Decapoli câte aă făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecând Iisus în corabie iarăși de ceea parte, s'aă adunat

norod mult la el: și era lingă mare.

22. Și iată, a venit unul din mai marii sinagogei, cu numele Iair; și vădându-l pre dânsul, a cădut la picioarele lui.

23. Și l ruga pre dânsul mult, dicend, Fiica mea spre sfârșit este: vino, de l pune mâinele pre dânsa, ca să se mântuească; și să trăească.

24. Și a mers *Iisus* cu dânsul; și după dânsul a mers norod mult, și l impresura pre el.

25. Și o muiere oare-care, fiind intru curgerea sângelui de doispre-dece ani,

26. Și multe pătimind de la mulți doftori, și cheltuindu-și toate cele ce avusese, și nimic folosindu-se, ci mai virtos spre mai rău venind,

27. Aușind pentru *Iisus*, venind între norod din apoi, s'a atins de haina lui.

28. Că dicea, Macar de hainele lui de mă voiți atinge, mă voiți mântui.

29. Și îndată a sccat isvorul sângelui ei; și a simțit cu trupul că s'a vindecat de boală.

30. Și îndatăși *Iisus* cunoscend intru sine-și puterea ce a eșit dintru el, întorcându-se către norod, a dis, Cine s'a atins de hainele mele?

31. Și au dis lui ucenicii lui, Veți norodul îmbulzindu-te, și dici, Cine s'a atins de mine?

32. Și căuta împrejur să vadă pre ceea ce a făcut aceasta.

33. Iar muierea înfricoșându-

se și tremurând, știind ce s'a făcut ei, a venit și a cădut înaintea lui, și l a spus lui tot adevărul.

34. Iar el a dis ei, Fiică, credința ta te a mântuit; mergi în pace, și fi sănătoasă de boala ta.

35. Încă grăind el, au venit unii de la mai marele sinagogei, dicend, Fiica ta a murit: ce mai superi pre învățătorul?

36. Iar *Iisus* îndată ce a aușit cuvântul ce s'a grăit, a dis mai marelui sinagogei, Nu te teme, crede numai.

37. Și n'a lăsat pre nici unul să meargă după dânsul, fără numai pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan fratele lui Iacov.

38. Și a venit în casa mai marelui sinagogei, și a vădut turbare, plângend aceia și tânguindu-se mult.

39. Și intrând, a dis lor, Ce vă turburați și plângeți? fecioara n'a murit, ci doarme.

40. Și și ridcău de dânsul. Iar el scotend afară pre toți, a luat pre tatăl fecioarei și pre numele ei, și pre cei ce erau cu el, și a intrat unde era fecioara zăcend.

41. Și apucând pre fecioară de mână, l a dis ei, TALITA CUMI; ce se tlcuește, Fecioară, ție dic, scoală-te.

42. Și îndatăși s'a sculat fecioara, și umbla; că era de doispre-dece ani. Și s'au spăimântat cu spăimă mare.

43. Și le a poruncit lor mult ca nimeni să nu știe aceasta; și a dis să l dea ei să mănânce.

CAPITOLUL VI.

intra în casă, acolo petreceți până ce veți eși de acolo.

Și a eșit de acolo, și a venit la patria sa; și după dânsul au mers ucenicii lui.

2. Și fiind sâmbătă, a început a învăța în sinagogă: și mulți aușindu-l se mirău, dicend, De unde îi sunt acestuia acestea? și ce este înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și puteri ca acestea prin mâinele lui se fac?

3. Au nu este acesta teslarul, feciorul Mariei, și fratele lui Iacov, și al lui Iosie, și al lui Iuda, și al lui Simon? și au nu sunt surorile lui aici la noi? Și se smintiau intru el.

4. Și dicea lor *Iisus*, Nu este prooroc necinstit, fără numai în patria sa, și între rudenii, și în casa sa.

5. Și nu putea acolo nici o putere să facă, fără numai preste puțin bolnavi puindu-și mâinele, și a vindecat pre ei.

6. Și se mira pentru necredința lor. Și umbla în satele cele de prin prejur, învățand.

7. Și a chemat pre cei doispre-dece, și a început a l trimete pre dânsii câte doi câte doi; și le a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate;

8. Și le a poruncit lor să nu lea nimic pre cale, fără numai toiag; nici traistă, nici pâine, nici banî la briu:

9. Ci numai să se încălțai cu sandali; și să nu se îmbrace cu doă haine.

10. Și grăia lor, Ori unde veți

11. Și ori câți nu vă vor primi pre voi, nici vor asculta pre voi, eșind de acolo, scuturați praful cel de sub picioarele voastre intru mărturie lor. Amin grăesc voă, Mai ușor va fi Sodomului și Gomorului în ziua judecăței, de cât cetăței aceleia.

12. Și eșind ei propoveduiau, ca să se pocăească.

13. Și dracl mulți scoteau, și ungeau cu unt-de-lemn pre mulți bolnavi, și l tămăduiau.

14. Și a aușit *despre dânsul* împăratul Irod; (căci arătat se făcuse numele lui: și) dicea, Că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, și pentru aceasta lucrează puterile intru el.

15. Alții diceau, Că Ilie este. Iar alții diceau, Că prooroc este, sau că unul din prooroci.

16. Și aușind Irod, a dis, Acesta este Ioan pre care eu l am tăiat; el s'a sculat din morți.

17. Că Irod acesta trimetend a prins pre Ioan, și l a legat pre el în temniță, pentru Irodiada, muierea lui Filip fratele său; căci o luase pre dânsa muiere.

18. Că dicea Ioan lui Irod, Nu ți se cuvine să ai muierea fratelui tău.

19. Iar Irodiada pizmuia lui, și vrea să l omoare; și nu putea:

20. Că Irod se temea de Ioan știindu-l pre dânsul om drept și sfint, și il socotea pre el; și ascultându-l pre dânsul, multe fă-

cea, și cu dragoste îl asculta pre el.

21. Și întemplantându-se o dată cu bun prilej, când Irod făcea ospetul nașterii sale boerilor sili, și căpitanilor, și celor mai mari ai Galileei;

22. Și intrând fata Irodiiadei, și jucând, și plăcând lui Irod și celor ce ședeau cu densusul, a dis împăratul fetei, Cere de la mine ori ce vei vrea, și voiți da ție.

23. Și s'a jurat ei, Ori ce vei cere de la mine voiți da ție, până la jumătate de împărăția mea.

24. Iar ea eșind, a dis maicei sale, Ce voiți cere? Iar aceea a dis, Capul lui Ioan Botezătorului.

25. Și intrând îndată cu sirguință la împăratul, a cerut, dicând, Voiți ca să mi dai mie acum în tipsisie capul lui Ioan Botezătorului.

26. Și împăratul foarte s'a intristat; dar pentru jurământul, și pentru cei ce ședeau împreună cu densusul, n'a vrut să i lepede cererea.

27. Și îndată trimetând împăratul speculator, a poruncit să aducă capul lui; iar el mergând i a tăiat capul lui în temniță.

28. Și i a adus în tipsisie, și i a dat pre el fetei: și fata i a dat maicei sale.

29. Și auzind ucenicii lui, au venit și au redicat trupul lui cel cădută, și i au pus în mormint.

30. Și s'a adunat apostolii la Iisus, și i au vestit lui toate câte au făcut și câte au învățat.

31. Și le a dis lor, Veniți voi înși-vă deosebi în loc pustiu, și vă odihniți puțin: că erau mulți carii veniau și se duceau, și n'aveau vreme nici să mănânce.

32. Și s'a dus în loc pustiu singuri cu corabia.

33. Și i au vădută pre densusul noroadale mergend, și i au cunoscut pre el mulți, și pedestri din toate cetățile alergau acolo, și mai înainte de cât ei au venit, și s'a adunat la densusul.

34. Și eșind Iisus, a vădută norod mult, și i s'a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile ce n'au păstor: și a început a i învăța pre densusul multe.

35. Și iată vreme multă fiind, s'a apropiat la densusul ucenicilor lui, și au dis, Locul este pustiu, și iată vreme a trecut multă:

36. Slobodește-i pre densusul, ca mergend în orașele cele din prejur și în sate, să i cumpere loru-și pâini: că n'au ce să mănânce.

37. Iar el răspundend a dis lor, Dați-le voi lor să mănânce. Și au dis ei lui, Mergend poate să cumpărăm pâini de două sute de dinari, și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el a dis lor, Câte pâini aveți? mergeți și vedeți. Și după ce au vădută, au dis, Cinci, și doi pești.

39. Și a poruncit lor să i pue pre toți mese mese pre iarbă verde.

40. Și au ședută cote, cete, câte o sută și câte cinci-deci.

41. Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer, a blagoslovit, și a frint pâinile, și le a dat ucenicilor săi ca să le pue înaintea lor; și pre cei doi pești i a împărțit la toți.

42. Și au mâncat toți, și s'a săturat.

43. Și au luat două-spre-dece coșuri pline de sfărământuri, și din pești.

44. Și erau cei ce mâncaseră pâinile ca la cinci mii de bărbați.

45. Și îndată a silit pre ucenicii săi să intre în corabie, și să meargă mai înainte de ceea parte la Vitsaida, până ce va slobodi el norodul.

46. Și după ce i a slobodit pre ei, s'a dus în munte să se roage.

47. Și făcându-se sară, era corabia în mijlocul mării, și el singur pre uscat.

48. Și i a vădută pre densusul că se chinuesc vislind; că era vântul impropria lor; iar intru a patra strajă a nopței a venit la densusul, umblând pre mare, și vrea să treacă pre lângă ei.

49. Iar ei vedându-l pre densusul umblând pre mare, li s'a părut că este nălucă, și au strigat.

50. Că toți i au vădută pre el, și s'a turburat. Și el îndatăși a grăit cu densusul, și le a dis lor, Indrăzniți: eu sunt; nu vă temeți.

51. Și s'a suit la densusul în corabie; și a încetat vântul: și ei foarte preste măsură se spălmătau întru sine, și se minunau.

52. Că n'au priceput ceea ce se făcuse cu pâinile, căci era inima lor impietrită.

53. Și trecend, au venit în pământul Ghenisaretului, și au statut la liman.

54. Și eșind ei din corabie, îndată i au cunoscut pre el.

55. Și încungărând toată țătura aceea, au început pre paturi a aduce bolnavii, unde audeau că este el acolo.

56. Și ori unde intra, în sate, sau în cetăți, sau în orașe, puneau la ulițe pre cei bolnavi, și i rugau pre el ca măcar de poalele veșmintelor lui să se atingă: și câtî se atingeau de el se mântuiau.

CAPITOLUL VII.

Și s'a adunat la densusul Farisei, și unii din cărturari, carii veniseră din Ierusalim.

2. Și vedend pre oare-carii din ucenicilor lui cu mâinele necurate, adecă nespălate, mâncând pâine, i au prihănit.

3. Că Farisei și toți Iudei, de nuși vor spăla mâinele până în cot, nu mănâncă, fiind așezământul bătrânilor.

4. Și dacă vin din tîrg, de nu se vor spăla, nu mănâncă. Și altele multe sînt, care au luat a le ținea, precum spălarea paharelor, și a urcioarelor, și a căldărilor, și a paturilor.

5. După aceea i au întrebat pre el Farisei și cărturarii, Pentru ce ucenicii tăi nu umblă după așezământul bătrânilor, ci

cu mâinele nespălate mănâncă pâine?

6. Iar el răspundând, a dis lor, Bine a proorocit Isaia pentru voi făcătorilor, precum este scris, Norodul acesta cu buzele mă cîstește, iar inima lor departe stă de la mine.

7. Și în zadar mă cîntesc, învățând învățături care sînt porunci omenești.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți așezămintul oamenilor, spălarea urcioarelor, și a paharelor: și alte asemenea ca acestea multe faceți.

9. Și dicea lor, Bine lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți așezămintul vostru.

10. Că Moisi a dis, Cîstește pre tatăl tău și pre muma ta; și, Cea ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi diceți, De va dice omul tatănesău sau mînea, Corban, adică, dară este aceea cu care te ai fi folosit de la mine;

12. Și nu'l mai lăsați pre dînsul să mai facă ceva tatănesău sau mînea;

13. Călcând cuvîntul lui Dumnezeu pentru așezămintul vostru, care l' ați dat: și asemenea ca acestea multe faceți.

14. Și chemând la sine pre tot norodul, a dis lor, Ascultați-mă pre mine toți, și înțelegeți:

15. Nimic nu este din afară de om, ce intră într'însul, care poate să'l spurce pre el: ci cele ce es dintr'însul, acelea sînt care spurcă pre om.

16. De are cineva urechi de auzit, audă.

17. Și după ce a intrat în casă de la norod, l' auzit pre el ucenicii lui pentru pildă.

18. Și le a dis lor, Auziți voi sînteți așa neînțelegători? Auziți nu vă pricepeți, că tot ce intră în om din afară, nu poate să l' spurce;

19. Că nu intră în inima lui, ci în pînă, și ese pe afedron, curățind toate bucatele?

20. Și dicea, Ceea ce ese din om, aceea spurcă pre om.

21. Că din lăuntru din inima oamenilor, es gîndurile cele rele, preacurviile, curviile, uciderile,

22. Furtisagurile, lăcomiile, vicleșugurile, înșălăciunile, faptele de rușine, ochiul viclean, hula, trufia, nebulia:

23. Toate relele acestea es din lăuntru, și spurcă pre om.

24. Și sculându-se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului, și intrând în casă, vrea să nu stie nimeni de el; și n'a putut să se tăluiească.

25. Că auzind o muliere pentru dînsul, a cărei fiică avea duh necurat, venind a căzut la picioarele lui:

26. Și era mîierea Elină, de neam din Finichia Siriei; și l' ruga pre el ca să gonească dracul din fiica ei.

27. Iar Iisus a dis ei, Lasă să se sature întîi fiul; că nu este bine a lua pâinea fiilor, și a o arunca cîinilor.

28. Iar ea răspundând, a dis lui, Adevărat, Doamne: că și cîinii

sub masă mănâncă din sfărămăturile fiilor.

29. Și a dis ei, Pentru acest cuvînt mergi; a eșit dracul din fiica ta.

30. Și mergînd la casa sa, a aflat pre dracul eșit, și pre fiică zăcînd în pat.

31. Și iarăși eșind din hotarele Tirului și ale Sidonului, a venit la marea Galileei, în mijlocul hotarelor Decapoliei.

32. Și auzi adus la dînsul un surd grăind anevoe; și l' auzi rugat pre dînsul ca să l' pue mîna pre el.

33. Și luându'l pre el din mulțime deosebi, a pus degetele sale în urechile lui, și scîpînd, s'a atins de limba lui;

34. Și cîntînd la cer, a suspinat, și a dis lui, EFFATTA, ce este, Deschide-te.

35. Și îndată s'a deschis auzurile lui, și s'a deslegat legătura limbei lui, și grăia drept.

36. Și a poruncit lor ca să nu spue nimîru: ci pre cât el le porunceea lor, ei mai mult vestiau;

37. Și preste măsură se mira, dicînd, Toate le a făcut bine: și pre surdii l' a făcut de aud, și pre muți de grăesc.

CAPITOLUL VIII.

În zilele acelea fiind norod mult foarte, și neavînd ce mîncă, chemînd Iisus pre ucenicii săi, le a dis lor,

2. Milă mi este de norod, că iată trei zile sînt de cînd aș-

teaptă lingă mine, și n'au ce mîncă:

3. Și de l' voi slobodi pre dînsii flămîndi la casele lor, vor slăbi pre cale: că unii dintr'înșii au venit de departe.

4. Și auzi răspuns lui ucenicii lui, De unde pre aceștia va putea cineva să l' sature de pâine aici în pustie?

5. Și l' a întrebat pre ei, Cîte pâini aveți? Iar ei auzi dis, Șapte.

6. Și a poruncit norodului să șadă pre pămînt: și luînd pre cele șapte pâini, mulțumind, a frînt, și a dat ucenicilor săi, ca să le pue înaintea lor; și le auzi pus înaintea norodului.

7. Și aveau și puțin peștișori: și blagoslovind, a dis să l' pue și pre aceia înaintea lor.

8. Și auzi mîncat, și s'a saturet: și auzi luat rămășițe de sfărămături șapte coșnițe.

9. Și erau cei ce mîncaseră ca patru mii: și l' a slobodit pre ei.

10. Și îndată intrînd în corabie cu ucenicii săi, a venit în părțile Dalmanutei.

11. Și auzi eșit Farisei, și auzi început a se întreba cu dînsul, cerînd de la dînsul semn din cer, ispitindu'l pre el.

12. Și suspinînd cu duhul său, a dis, Pentru ce neamul acesta semn cere? amin dic voă, Nu se va da neamului acestuia semn.

13. Și lăsându'l pre dînsii, a intrat iarăși în corabie și a trecut de ceea parte.

14. ¶ Și *ucenicii* uitaseră să iea pâine, și mai mult de cât o pâine n'aveau cu dânsii în corabie.

15. Și le a poruncit lor, dicând, Căutați de vă păziți de aluatul Fariseilor, și de aluatul lui Irod.

16. Și cugeta unul către altul, dicând, Că pâine n'avem.

17. Iar Iisus cunoscând, a dis lor, Drept ce cugetați că pâine n'aveți? încă nu înțelegeți, nici pricepeți? ați încă împietrită aveți inima voastră?

18. Ochii având, nu vedeți? și urechi având, n'audiți? și nu vă aduceți aminte?

19. Când am frînt pre cele cinci pâini la cele cinci mii, câte coșuri pline de sfărâmaturi ați luat? Dis-au ei lui, Doăspre-dece.

20. Și când pre cele șapte la cele patru mii, câte coșnițe pline de sfărâmaturi ați luat? Iar ei au dis, Șapte.

21. Și le a dis lor, Dar cum încă nu înțelegeți?

22. ¶ Și a venit în Vitsaida; și 'I au adus lui un orb, și 'I au rugat pre el ca să se atingă de dânsul.

23. Și apucând pre orbul de mână, 'I a scos pre el afară din sat, și scuipând pre ochii lui, și puindu 'și mâinele pre el, 'I a întrebat de vede ceva.

24. Și redicându 'și ochii, a dis, Văd oamenii ca copacii umblând.

25. După aceasta iarăși 'și a pus mâinele pre ochii lui, și 'I

a făcut de a vădut; și s'a îndreptat, și a vădut luminat pre toți.

26. Și 'I a trimis pre el la casa sa, dicând, Nici în sat să intri, nici să spui cuiva în sat.

27. ¶ Și a eșit Iisus, și ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip; și pre cale a întrebat pre ucenicii săi, dicând lor, Cine dic oamenii că sunt eu?

28. Iar ei au răspuns, Ioan Botezătorul; și alții, Ilie; iar alții, Unul din proroci.

29. Și el le a dis lor, Dar voi cine diceți că sunt eu? Și răspundând Petru a dis lui, Tu ești Hristosul.

30. Și 'I a oprit pre ei ca să nu spue nimărul pentru dânsul.

31. Și a început a 'i învăța pre ei, că se cuvine Fiul omului multe a pătimi, și a se desfășma de bătrâni, și de arhierii, și de cărturari, și a se omori, și după trei zile a învia.

32. Și de față cuvîntul acesta grăia. Și apucându 'l pre el Petru, a început a 'i sta lui împotriva.

33. Iar el întorcându-se și căutând spre ucenicii săi, a certat pre Petru, dicând, Mergi după mine, Satana: că nu cugeți cele ce sînt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sînt ale oamenilor.

34. ¶ Și chemând *la sine* pre norod împreună cu ucenicii săi, a dis lor, Că ce voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să 'și lăse crucea sa, și să mă urmeze mie.

35. Că cine va vrea să 'și măntuească sufletul său, pierde 'l va pre el; iar cine 'și va pierde sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, acela îl va mântui pre el.

36. Că ce va folosi omului, de ar dobindi lumea toată, și 'și va pierde sufletul său?

37. Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

38. Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele într'acest neam preacurvar și păcătos; și Fiul omului se va rușina de el când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri.

CAPITOLUL IX.

¶ Si le dicea lor, Amin grăcesc voă, Că sînt unul din cei ce stați aici, carii nu vor gusta moarte până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

2. ¶ Și după șese zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și 'I a suit pre dânsii în munte înalt deosebi singuri; și s'a schimbat la față înaintea lor.

3. Și hănele lui erau strelucind, albe foarte ca zăpada; în ce chip nălbitorul pre pământ nu poate să nălbească.

4. Și s'a arătat lor Ilie împreună cu Moisi; și grăiau cu Iisus.

5. Și răspundând Petru a dis lui Iisus, Învățătorule, bine este noă a fi aici: și să facem trei

colibi; ție una, și lui Moisi una, și lui Ilie una.

6. Că nu știa ce grăia; că erau înfricoșăți.

7. Și s'a făcut nor umbrindu 'l pre ei; și a venit glas din nor, grăind, Acesta este Fiul meu cel iubit: pre acesta ascultați.

8. Și de năprasnă căutând ei împrejur, pre nimeni n'au mai vădut, ci numai pre Iisus împreună cu dânsii.

9. Iar pogorindu-se ei din munte, le a poruncit lor ca nimărul să nu spue cele ce au vădut, fără numai când Fiul omului din morți va învia.

10. Și ei au ținut cuvîntul între sine, întrebându-se ce este aceea a învia din morți.

11. ¶ Și 'I au întrebat pre el, dicând, Pentru ce dic cărturarii că Ilie se cuvine să vie mai înainte?

12. Iar el răspundând, a dis lor, Ilie cu adevărat venind mai înainte, va așeza toate; și precum este scris de Fiul omului, ca să pătimească multe, și să fie defăimat.

13. Ci dic voă, Că și Ilie a venit, și au făcut lui câte au vrut, cum este scris de el.

14. ¶ Și venind la ucenicii, a vădut norod mult împrejurul lor, și cărturarii întrebându-se cu dânsii.

15. Și îndată tot norodul vădendu 'l pre el s'a spălmîntat, și alergând s'a închinat lui.

16. Și a întrebat pre cărturari, Ce vă întrebați între voi?

17. Și răspundând unul din

norod, a ȃis, Invățătorule, am adus pre fiul meu la tine, având duh mut;

18. Și ori unde îl apucă pre el, îl zdrobește : și face spume, și scirnește cu dinții săi, și se usucă : și am ȃis učenicilor tēi să-l scoată; și n'au putut.

19. Iar el răspundend, a ȃis lui. O neam necredincios, până când voiți fi cu voi? până când voiți suferi pre voi? aduceți-l pre el la mine.

20. Și l'au adus pre el la dēnsul : și vedēndu-l pre dēnsul, îndată duhul l' a scuturat pre el; și cădēnd la pământ, se tăvălia spumând.

21. Și a întreat pre tatăl lui, Cătă vreme este de când i s'a făcut lui aceasta? Iar el a ȃis, Din copilărie.

22. Și de multe ori pre el și în foc l' a aruncat, și în apă, ca să-l piardă: ci de poți ceva, ajută-ne noă, fiindu-ți milă de noi.

23. Iar Iisus l' a ȃis lui, De poți crede, toate *sunt* cu putință credinciosului.

24. Și îndată strigând cu lacrimi tatăl copilului, a grăit, Cred, Doamne; ajută necredinței mele.

25. Iar vedēnd Iisus că năvălește norodul, a poruncit duhului celui necurat, dīcēnd lui, Duh mut și surd, eu ție l' poruncesc, ești dintr'insul, și de acum să nu mai intri în el.

26. Și strigând, și mult scuturându-l pre el, a eșit : și s'a făcut ca un mort; cât mulți dīceau, A murit.

27. Iar Iisus apucându-l pre el de mână, l' a rēdicat; și s'a sculat.

28. Și intrând el în casă, učenicii lui l' au întreat pre dēnsul deosebi, Pentru ce noi nu am putut să l' scoatem pre el?

29. Iar el a ȃis lor, Acest neam cu nimic nu poate eși, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. Și de acolo eșind, mergeau prin Galileea; și nu vrea ca să l' știe cineva.

31. Că învăța pre učenicii săi, și dīcea lor, Fiul omului se va da în mâinele oamenilor, și l' vor omori pre el; și după ce l' vor omori, a treia zi va învia.

32. Iar ei nu înțelegeau cuvēntul acela, și se temeau să l' întrebē pre el.

33. Și a venit în Capernaum : și fiind în casă l' a întreat pre dēnsii, De ce vă prigoniati pre cale?

34. Iar ei au tăcut : că se pricise pre cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.

35. Și ședēnd, a chemat pre cei doi-spre-dece, și le a ȃis lor, Că ce va să fie înteu, *aceasta* să fie mai pre urmă de toți, și tutulor slugă.

36. Și luând un prunc, l' a pus pre el în mijlocul lor : și luându-l în brațe a ȃis lor,

37. Ori cine va primi pre unul dintr'acești prunci întru numele meu, pre mine primește : și ori cine primește pre mine, nu pri-

mește pre mine, ci pre cel ce m'a trimes pre mine.

38. Și a răspuns Ioan lui, dīcēnd, Invățătorule, am vēdut pre oare cine întru numele tēu scotēnd dracii, care nu vine după noi : și l' am oprit pre el, pentru că nu vine după noi.

39. Iar Iisus a ȃis, Nu l' opriți pre el : că nimeni nu este care va face putere întru numele meu, și să poată degraba mē grăi de rēu.

40. Că cel ce nu este împotriva noastră pentru noi este.

41. Că ori cine va adăpa pre voi cu un pahar de apă întru numele meu, pentru că sūnteți ai lui Hristos, amin grăesc voă, nu l' va pierde plata sa.

42. Și ori-cine va sminti pre unul dintr'acești mici cari cred întru mine, mai bine ar fi lui de l' ar lega o piatră de moară împrejurul grumazului său, și să se arunce în mare.

43. Și de te smintește pre tine mâna ta, ta-e-o pre ea : că mai bine l' este ție ciung să intri în viață, de cât doă mâini avēnd să intri în gheena, în focul nestins.

44. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește pre tine piciorul tēu, ta-e'l pre el : că mai bine l' este ție să intri în viață schiop, de cât doă picioare avēnd să fi aruncat în gheena, în focul nestins;

46. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pre

tine ochiul tēu, scoate-l pre el : că mai bine l' este ție cu un ochi să intri întru împărăția lui Dumnezeu, de cât doi ochi avēnd să fi aruncat în gheena focului:

48. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

49. Că fie-care cu foc se va sara, și toată jertva cu sare se va sara.

50. Bună este sarea : iar de va fi sarea nesărută, cu ce o veți indulci pre aceasta? Aveți întru voi sare, și pace aveți între voi.

CAPITOLUL X.

Si de acolo sculându-se, a venit în hotarele Iudeei de ceea parte de Iordan : și iarăși s'au adunat noroadale la dēnsul; și precum îi era obiceiul, iarăși îi învăța pre ei.

2. Și apropiindu-se Farisei, l' au întreat pre el, Oare se cade bărbatului să l' lase muierea? ispitindu-l pre el.

* 3. Iar el răspundend a ȃis lor, Ce a poruncit voă Moisi?

4. Iar ei au ȃis, Moisi a dat voie să l' scrie cartede despărțire, și s'o lase.

5. Și răspundend Iisus, a ȃis lor, Dupre înviroșarea inimei voastre a scris voă porunca aceasta.

6. Iar din începutul zidirei bărbat și muiere l' a făcut pre ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul

pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de femeia sa;

8. Și vor fi amândoi un trup: pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup.

9. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Și în casă iarăși 'l au înțeles pre el ucenicii lui de aceea.

11. Și le a spus lor, Ori cine 'și va lăsa femeia sa, și va lua alta, preacurvește cu dânsa.

12. Și femeia de 'și va lăsa bărbatul, și se va mărita după altul, preacurvește.

13. * Și aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de el: iar ucenicii certau pre cei ce 'i aduceau.

14. Iar vedând Iisus aceasta, nu 'i a părut bine, și a spus lor, Lăsați pruncii să vie la mine, și nu 'i opriți pre el: că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

15. Amin zice voă, Ori-cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra întru ea.

16. Și luându-i în brațe, și a pus mâinile peste ei, și 'i a blăgoslovit pre dânsii.

17. * Și eșind el în cale, alergând oare-cine, și ingenușind înaintea lui, îl întreba pre el, zicând, Învățătorule bune, ce voi face ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar Iisus a spus lui, Ce-mi dai bun? nimeni nu este bun, fără numai unul, Dumnezeu.

19. Poruncele știu, Să nu preacurvești, Să nu uciși, Să nu furi,

Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Să nu răpești, Cinsteste pre tatăl tău și pre muma ta.

20. Iar el răspundând, a spus lui, Învățătorule, toate acestea le am păzit din tinerețele mele.

21. Iar Iisus căutând spre el 'l a iubit pre dânsul, și a spus lui, Încă una îți lipsește: mergi, vinde 'ți câte ai, și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer: și luând crucea, vino, urmează-mă.

22. Iar el intrându-se de cuvântul acesta, s'a dus mâhnit: pentru că avea averi multe.

23. * Și căutând împrejur Iisus, a spus ucenicilor săi, Cât de anevoe vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au averi!

24. Iar ucenicii s'au spăimântat de cuvintele lui. Iar Iisus iarăși răspundând, le a spus lor, Fiilor, cât de anevoe este să intre întru împărăția lui Dumnezeu: cei ce se nădăjduesc întru averi?

25. Mai lesne este a trece cămila prin urechicia acului, de cât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar ei mai mult se îngroziau, zicând unul către altul, Și cine poate să se mântuească?

27. Și căutând Iisus la dânsii, a spus, La oameni este cu neputință, dar nu la Dumnezeu: că la Dumnezeu toate sunt cu putință.

28. * Și a început Petru a zice lui, Iată noi am lăsat toate, și am urmat ție.

29. Și răspundând Iisus a spus, Amin grăiesc voă, Nimeni nu este care 'și a lăsat casă, sau frați,

sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau feciori, sau holde, pentru mine și pentru evanghelie.

30. Și să nu lee insuțite acum în vremea aceasta, case, și frați, și surori, și tată, și mamă, și feciori, și holde, cu goniri; și în veacul cel viitor viață veșnică.

31. Și mulți d'înteu vor fi pre urmă; și de pre urmă înteu.

32. * Și erau pre cale suindu-se în Ierusalim; și mergea Iisus înaintea lor: iar ei se spăimântau; și mergând după dânsul, le era frică. Și luând iarăși pre cei doispre-dece, a început a le spune lor cele ce erau să i se întâmple lui.

33. Zicând, Iată, ne suim în Ierusalim; și Fiul omului se va da arhierilor și cărturarilor; și 'l vor judeca pre el spre moarte, și 'l vor da pre el Neamurilor:

34. Și 'l vor batjocori pre el, și 'l vor bate pre el, și 'l vor scuipi, și 'l vor omori pre el: și a treia zi va învia.

35. * Și au venit la el Iacov și Ioan, fiii lui Zevedei, zicând, Învățătorule, voim ca ceea ce vom cere să ne faci noă.

36. Iar el a spus lor, Ce voiți să vă fac voă?

37. Iar ei au spus lui, Dă-ne noă ca să ședem unul d'a dreapta ta, și altul d'a stânga ta, întru slava ta.

38. Iar Iisus le a spus lor, Nu știți ce cereți: puteți să beți paharul care e bea? și cu botezul cu care e mă botez să vă botezați?

39. Iar ei au spus lui, Putem. Iar Iisus a spus lor, Paharul pre care e bea, eu adevărat îl veți bea; și cu botezul cu care e mă botez, vă veți boteza:

40. Iar a ședea d'a dreapta mea și d'a stânga mea nu este al meu a da; ci se va da celor pentru cari s'a gătit.

41. Și auzind aceasta cei dece, au început a se mânia pre Iacov și pre Ioan.

42. Iar Iisus chemându-i pre dânsii la sine, le a spus lor, Știți că celor ce li se pare că împărătesc Neamurile, le stăpănesc pre ele; și cei mai mari ai lor le domnesc pre dânsii.

43. Iar întru voi nu va fi așa: ci care va vrea să fie mai mare între voi, să fie voă slugă.

44. Și care va vrea să fie între voi înteu, să fie tutulor slugă.

45. Pentru că și Fiul omului n'a venit ca să 'i slujească lui, ci ca să slujească el, și să 'i dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.

46. * Și au venit în Ierihon: și eșind el din Ierihon și ucenicii lui și norod mult, Vartimef orbui, fiul lui Timei, ședea lângă cale cerșind.

47. Și auzind că Iisus Nazarineanul este, a început a striga, și a dice, Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă.

48. Și 'l certau pre dânsul mulți ca să tacă: iar el cu mult mai virtos striga, Fiul lui David, miluește-mă.

49. Și stând Iisus, a spus să 'l chieме pre el. Și au chemat pre

orbul, dicându-i lui, Indrăznește, scoală-te; că te chiamă.

50. Iar el, lepădându-și haina sa, s'a sculat, și a venit la Iisus.

51. Și răspundând Iisus, 'i a dis lui, Ce voești să-ți fac ție? Iar orbul 'i a dis lui, Învățătorule, ca să ved.

52. Iar Iisus 'i a dis lui, Mergi; credința ta te a mântuit. Și îndată a vedut, și a mers după Iisus în cale.

CAPITOLUL XI.

Și când s'a apropiat de Ierusalim, în Vitisfagi și Vitania, către muntele Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi,

2. Și a dis lor, Mergeți în satul care este înaintea voastră: și îndată intrând într'insul, veți afla un mânăz legat, pre care nimeni din oameni n'a ședut; deslegându-l pre el, să 'l aduceți.

3. Și de va dice voă cinevă, Căci faceți aceasta? să diceți, că Domnului trebuește; și numai de cât il va trimete pre el aici.

4. Și au mers, și au aflat mânăzul legat lângă ușă afară la răspintie; și 'l au deslegat pre el.

5. Iar unii din cei ce stau acolo, au dis lor, Ce faceți de deslegați mânăzul?

6. Iar ei au dis lor precum le poruncise Iisus: și 'i au lăsat pre el.

7. Și au adus mânăzul la Iisus, și 'și au pus pre el hainele lor; și a ședut pre dânsul.

8. Și mulți asterneau veșmintele lor pre cale: iar alții tălau

stălări din copaci, și le așterneau pre cale.

9. Și cei ce mergeau înainte, și cei ce veniau pre urmă, strigau, dicend, Osanna; Bine este cuvântat cel ce vine intru numele Domnului.

10. Bine este cuvântată împărăția, care vine intru numele Domnului, a părintelui nostru David: Osanna intru cel de sus.

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim, și în biserică: și după ce a vedut toate, fiind vremea în de sară, a eșit la Vitania cu cei doi-spre-dece.

12. Și a doa di, eșind el din Vitania, a flământit;

13. Și vedend un smochin de departe avend frunze, a venit, ca doară va afla ceva într'insul: și venind la el, nimic n'a aflat fără numai frunze; că încă nu era vremea smochinelor.

14. Și răspundend Iisus, a dis lui, De acum înainte nimeni să nu mai mănânce rod din tine în veac. Și audiau ucenicii lui.

15. Și au venit în Ierusalim: și intrând Iisus în biserică, a început a scoate pre cei ce vindeau și cumpărau în biserică, și mesele schimbătorilor de bani, și scaunele celor ce vindeau porumbi le a răsturnat;

16. Și nu lăsa să poarte cineva vas prin biserică.

17. Și învăța, dicend lor, Au nu este scris, Casa mea, casă de rugăciune se va chiama intru toate neamurile? Iar voi o ați făcut peșteră tâlharilor.

18. Și au audit cărturaril și

arhieriei, și căutaui în ce chip 'l ar fi pierdut pre el: că se temeau de dânsul, căci tot norodul se mira de învățătura lui.

19. Și dacă s'a făcut sară, a eșit afară din cetate.

20. Și a doa di trecend, au vedut smochinul uscat din rădăcină.

21. Și aducându-și aminte Petru 'i a dis lui, Învățătorule, vești, smochinul pe care 'l ai blăstămat s'a uscat.

22. Și răspundend Iisus, a dis lor, Aveți credință în Dumnezeu?

23. Că amin dic voă, Că acela ce ar dice muntelui acestuia, Rădică-te, și te aruncă în mare; și nu se va indoi întru inima sa, ci va crede că ce va dice va fi; fi-va lui ori-ce va dice.

24. Pentru aceasta dic voă, Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că veți lua, și va fi voă.

25. Și când stați de vă rugați, ertați ori-ce aveți asupra cuiva: ca și Tatăl vostru cel din ceruri să erte voă greșalele voastre.

26. Iar dacă voi nu veți erta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va erta voă greșalele voastre.

27. Și au venit iarăși în Ierusalim: și umblând el prin biserică, au venit la dânsul arhieriei, și cărturarii, și bătrânii,

28. Și au dis lui, Cu ce putere faci acestea? și cine 'ți a dat ție puterea aceasta ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspundend, a dis lor, Întreba-voiu și eu pre voi un cuvânt, și să-mi răspun-

deți mie, și voiu spune și eu voă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni? răspundeți-mi mie.

31. Și ei cugetau întru sine, dicend, De vom dice, Din cer; va dice, Pentru ce dar n'ați creșut lui?

32. Iar de vom dice, De la oameni; se temeau de norod: că toți aveau pre Ioan, că cu adevărat prooroc a fost.

33. Și răspundend, au dis lui Iisus, Nu știm. Și Iisus răspundend a dis lor, Nici eu nu voiu spune voă cu ce putere fac acestea.

CAPITOLUL XII.

Și a început în pilde a grăi lor. Un om a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat într'însa teasc, și a zidit turn, și o a dat pre ea lucrătorilor, și s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimes o slugă la lucrători, ca să iee de la lucrătorii din rodul viei.

3. Iar el apucându-l pre dânsul, 'l au bătut, și 'l au trimes desert.

4. Și iarăși a trimes către dânsii pre altă slugă; și pre acela bătându-l cu pietre, 'l au sfărâmat capul, și 'l au trimes ocărit.

5. Și iarăși a trimes pre altul; și pre acela 'l au omorit, și pre alții mulți; pre unii bătându-l, pre alții omorându-l.

6. Deci avend încă un fiu, iu-

bit al său, 'l a trimis și pre acela mai pre urmă la ei, dicend, Se vor rușina de fiul meu.

7. Iar lucrătorii aceia au dis între sine. Acesta este moștenitorul: veniți să 'l ucidem pre el, și va fi moșia a noastră.

8. Și apucându-l pre el 'l au omorât, și 'l au scos afară din vie.

9. Ce dar va face stăpânul viei? veni-va și va pierde pre lucrătorii aceia, și viea o va da altora.

10. Au nici scriptura aceasta n'ăți cetit, Piatra care nu o au băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului:

11. De la Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri?

12. Și căutați să 'l prindă pre el, și se temeau de norod: căci au cunoscut că împotriva lor a dis pilda: și lăsându-l pre el, s'au dus.

13. Și au trimis către densusul pre unii din Farisei și din Irodiani, ca să 'l prindă pre el în cuvânt.

14. Iar ei venind 'l au dis lui, Invățătorule, știm că adevărat ești, și nu 'ți este ție grijă de nimeni: că nu cauți în fața oamenilor, ci întru adevăr calea lui Dumnezeu înveți: Se cade a da dajdie Chesarului, sau nu?

15. Să dăm, sau să nu dăm? Iar ei știind fățărnicia lor, a dis lor, Ce mă ispițiți? aduceți-mi un dinar să 'l ved.

16. Iar ei 'l au adus. Și a dis lor, Al cui este chipul acesta

și scriptura cea de pre el? Și ei 'l au dis lui, Ale Chesarului.

17. Și răspundend Iesus, a dis lor, Dați înapoi pre cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului; și pre cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și s'au mirat de densusul.

18. Și au venit la densusul Sadducheii, cari dic că nu este înviere; și 'l au întrebat pre el, dicend,

19. Invățătorule, Moisi a scris noă, De va muri fratele cuiva, și 'l va rămânea mulierea, și feciori nu va lăsa, să iee fratele lui pre mulierea lui, și să redice sămanta fratelui său.

20. Deci șapte frați au fost: și cel d'intîiu a luat muliere, și murind n'a lăsat sămanta.

21. Și al doilea o a luat pre dēnsa, și a murit, și nici acela n'a lăsat sămanta: și al treilea așijderea.

22. Și o au luat pre dēnsa toți șapte, și n'au lăsat sămanta: iar mai pre urmă de toți a murit și mulierea.

23. Deci la înviere, când vor învia, al căruia dintr'înșii va fi mulierea? că toți șapte o au avut pre ea muliere.

24. Și răspundend Iesus, a dis lor, Au nu pentru aceasta vă rătăciți, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Că după ce vor învia din morți, nici se vor însura, nici se vor mărita; ci vor fi ca îngerii în ceruri.

26. Iar pentru morți, că se vor scula: au n'ăți cetit în car-

tea lui Moisi, la rug cum 'l a grăit Dumnezeu lui, dicend, Eu sunt Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac, și Dumnezeu lui Iacov?

27. Nu este Dumnezeu al morților, ci Dumnezeu al viilor: deci voi mult vă rătăciți.

28. Și apropiindu-se unul din cărturari, care au dis pre ei prigonindu-se cu densusul, și vedend că bine le a răspuns lor, 'l a întrebat pre el, Care poruncă este mai întîiu de toate?

29. Iar Iesus 'l a răspuns lui, Mai întîiu de toate poruncele este, Auzi, Israile; Domnul Dumnezeu nostru, este un Domn.

30. Și să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din tot cugetul tău, și din toată puterea ta: aceasta este porunca cea d'intîiu.

31. Iar a doa, asemenea a celeia este aceasta, Să iubești pre aproapele tău, ca însuși pre tine. Mai mare de cât acestea altă poruncă nu este.

32. Și a dis lui cărturarul, Bine, Invățătorule, adevărat ai dis: că unul este Dumnezeu; și nu este altul afară de densusul:

33. Și a 'l iubi pre el din toată inima, și din tot cugetul, și din tot sufletul, și din toată puterea, și a iubi pre aproapele ca însuși pre sine, mai mult este de cât toate prinoasele și jertvele.

34. Iar Iesus vedend că cu înțelepciune a răspuns, 'l a dis lui, Nu ești departe de împă-

răția lui Dumnezeu. Si nimeni mai mult nu îndrăznia să 'l întrebe pre el.

35. Și răspundend Iesus a dis, învățand în biserică, Cum dic cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuși David a dis cu Duhul Sfint, Dis-a Domnul Domnului meu, Ședl d'a dreapta mea, până ce voi pune pre vrămașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci însuși David il numește pre el Domn; și de unde dară este fiu al lui? Și norodul cel mult asculta pre el cu dulceață.

38. Și grația lor întru învățatura sa, Păziți-vă de cărturari, cărora le place a umbla în haine lungi, și iubesc închinăciunile prin tirguri,

39. Și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întîiu la ospețe:

40. Cari mânâncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă: aceștia vor lua mai grea osîndă.

41. Și ședend Iesus în preajma gazofilachiei, privia cum arunca norodul bani în gazofilachie; și mulți bogați aruncau multe.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi filiarl, ce este un codrant.

43. Și chiemând pre ucenicii săi, le a dis lor, Amin dic voă, Că această văduvă săracă, a aruncat mai mult de cât toți cei ce au aruncat în gazofilachie.

44. Că toți aceia din priso-

sința lor au aruncat; iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată averea sa.

CAPITOLUL XIII.

Și eșind el din biserică a dîs lui unul din ucenicii lui. În-vățătorule, vești ce fel de pietre și ce fel de zidiri!

2. Și răspundend Iisus a dîs lui, Vești aceste zidiri mari? nu va rămânea aici piatră pre piatră, care să nu se răspească.

3. Și sedend el pre muntele Maslinilor în preajma bisericei, l'au întrebat pre dînsul deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andrei,

4. Spune noastră, când vor fi acestea? și ce semn va fi când se vor săvîrși acestea toate?

5. Iar Iisus răspundend lor, a început a dîce, Căutați ca să nu vă înșele pre voi cineva:

6. Că mulți vor veni întru numele meu, dicend, Eu sînt *Hristos*; și pre mulți vor înșela.

7. Iar când vești auzi de războaie și de vești de războaie, să nu vă spăimîntați: că se cuvine să fie *acestea*; ci încă nu va fi sfîrșitul.

8. Că se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție; și vor fi cutremuri pre alocurea, și vor fi foamete și turburări: începături ale durerilor sînt acestea.

9. ¶ Deci păziți-vă pre voi înși-vă: că vă vor da pre voi în soboară; și în adunări vești fi bătuți: și înaintea domnilor și a

împăraților vești sta pentru mine, spre mărturie lor.

10. Și în toate neamurile se cuvine mai întîiu să se propoveduească evanghelia.

11. Iar când vă vor duce pre voi, dându-vă, să nu vă grijiți mai înainte ce vești grăi, nici să cugetați: ci ceea ce se va da voă într'acel ceas, aceea să grăiți: că nu voi sînteți cei ce grăiți, ci Duhul Sfînt.

12. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fiu; și se vor scula fiii asupra părinților, și l'vor omori pre ei.

13. Și vești fi urîți de toți pentru numele meu: iar cel ce va răbda până la sfîrșit, acela se va mîntui.

14. ¶ Iar când vești vedea uriciunea pustierei, care s'a dîs de Daniil prorocul, stînd undă nu se cuvine, (cela ce cetește să înțeleagă,) atunci cei ce vor fi în Iudea să fugă la munți.

15. Și cîla ce va fi pre casă să nu se pogoare în casă, nici să intre, să iese ceva din casa sa.

16. Și cîla ce va fi în câmp să nu se întoarcă înapoi, să l'și iese halna sa.

17. Iar voi celor ce vor avea în pîntece, și celor ce vor a pleca în dîlele acelea!

18. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna.

19. Că va fi în dîlele acelea necaz ca acela, care n'a fost din începutul zidirei care a zidit Dumnezeu, până acum, și nici va mai fi.

20. Și de nu ar fi scurtat Domnul dîlele acelea, nu s'ar fi mîn-

tuit nici un trup; ci pentru cei aleși, pre cari l'a ales, va scurta dîlele acelea.

21. Și atunci de va dîce voă cineva, iată, aici este Hristos; sau, iată, acolo; să nu credeți;

22. Că se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși, și vor da semne și minuni, ca să înșele, de *va fi* cu puțință, și pre cei aleși.

23. Iar voi vă păziți: că iată, mai înainte am spus voă toate.

24. ¶ Ci în dîlele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca, și luna nu l'și va da lumina sa,

25. Și stelele cerului vor cădea, și puterile cele din ceruri se vor clăti.

26. Și atunci vor vedea pre Fiul omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

27. Și atunci va trimete pre ingerii săi, și va aduna pre cei aleși ai săi din cele patru vînturi, de la marginea pămîntului până la marginea cerului.

28. Iar de la smochin vă învățați pildă; Cînd mlădița lui este moale, și înfrunzește, știți că aproape este vara:

29. Așa și voi, cînd vești vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este, lingă uș.

30. Amin grăesc voă, că nu va trece neamul acesta, până cînd toate acestea vor fi.

31. Cerul și pămîntul vor trece: iar cuvintele mele nu vor trece.

32. ¶ Iar de dîoa aceea și de ceasul acela, nimeni nu știe, nici

ingerii cari sînt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33. Păziți-vă, priveghiați și vă rugați: că nu știți cînd va veni vremea aceea.

34. Că *Fiul omului este* ca un om ce se duce departe, lăsându-și casa sa, și dînd slugelor sale putere, și fie-căruia lucrul lui, și portarului poruncește ca să privegheze.

35. Priveghiați dar: că nu știți cînd va veni Domnul casei, sara, sau la miezul nopții, sau la cîntatul cocoșilor, sau dimineața:

36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle pre voi dormind.

37. Iar cele ce voă dîc, tutulor dîc, Priveghiați.

CAPITOLUL XIV.

Și erau paștele și azimele după două dîle: și căutați arhierii și cărturarii cum pre el cu vicleșug prindendu-l, să l'omoare.

2. Iar dîceau, Nu la praznic, ca să nu fie turburare întru norod.

3. ¶ Și fiind el în Vitania în casa lui Simon leprosului, și sedend el, a venit o muiere avend un vas de alavastru cu mir de nard de credință, de mult preț; și sfărîmînd vasul, l' a turnat pre capul lui.

4. Și erau unii de le părea rău întru sine și dîceau, Pentru ce se făcu această pagubă a mirului?

5. Că se putea vinde acesta mai mult de cît trei sute de dinari, și să le dea săracilor. Și se răstiau asupra ei.

6. Iar Iisus a dis, Lăsați-o pre dēnsa; pentru ce îi faceți ei supărare? că bun lucru a făcut cu mine

7. Pentru că pre săraci pururea îi aveți cu voi, și când veți vrea puteți a le face lor bine: iar pre mine nu mă aveți pururea.

8. Aceasta ce a avut a făcut: mai înainte a apucat de a uns trupul meu spre îngropare.

9. Amin grăesc voă, Ori unde se va propovedui evanghelia aceasta în toată lumea, și ceea ce a făcut ea se va povesti spre pomenirea ei.

10. Și Iuda Iscarioteanul, unul din cei doi-spre-dece, a mers la arhierii, ca să 'l vîndă pre el lor.

11. Iar ei au auzind aceasta s-au bucurat, și 'i au făgăduit lui să 'i dea bani. Și căuta cum în vreme cu prilej 'l ar da pre el lor.

12. Și în ziua cea d'intîi a azimelor, când jertviau pasteale, au dis către dēnsul ucenicii lui, Unde voești să mergem să gătim ca să mănânc pasteale?

13. Și a trimis doi din ucenicii săi, și le a dis lor, Mergeți în cetate, și va întîmpina pre voi un om ducend un vas de lut cu apă: mergeți după dēnsul.

14. Și ori unde va intra, diceți stăpînului casei, Invățătorul dice, Unde este sălașul, intru care să mănânc pasteale cu ucenicii mei?

15. Și el va arăta voă un foisor mare, așternut gata, acolo gătiți noă

16. Și au eșit ucenicii lui, și au venit în cetate, și au aflat precum le dîsesse lor: și au gătit pasteale.

17. Și făcend-se sară, a venit cu cei doi-spre-dece.

18. Și sedend ei și mîncand, a dis Iisus, Amin dic voă, Unul din voi va să mă vîndă, cel ce mănâncă cu mine.

19. Iar ei au început a se intrista, și a dice lui unul câte unul, Nu cumva *sînt* eu? și altul, Nu cumva *sînt* eu?

20. Iar el rēspundend a dis lor, Unul din doi-spre-dece este, care întinge cu mine în blid,

21. Că Fiul omului va merge, precum este scris pentru dēnsul: Iar voi omului acelaia prin care Fiul omului se vindel mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

22. Și mîncand ei, a luat Iisus pîne, și blagoslovind o a frînt, și a dat lor, și a dis, Luați, mîncati: acesta este trupul meu.

23. Și luand paharul, mulțumind, a dat lor: și au bēut dintr'insul toți.

24. Și a dis lor, Acesta este sîngele meu al legii celei noue, care pentru mulți se varsă.

25. Amin dic voă, De acum nu voi mai bea din roada vitei, pînă în ziua aceea, când o voi bea pre ea nouă intru împărăția lui Dumnedeu.

26. Și dând laudă, au eșit în muntele Maslinilor.

27. Și a dis lor Iisus, Toți veți sminti intru mine în noaptea aceasta: că scris este, Bate-

tea aceasta: că scris este, Bate-voiu păstorul, și se vor răsipi oile.

28. Dar după ce voiți invia, voiți merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru a dis lui, De și toți se vor sminti, iar eu nu.

30. Și a dis Iisus lui, Amin dic ție, Că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cînta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori.

31. Iar el cu mult mai virtos dicea, De mi s'ar întempla a muri cu tine, nu mă voi lepăda de ție. Asemenea încă și toți diceau.

32. Și au venit în saul, al cărui nume este Ghetsemani: și au dis ucenicilor săi, Sedeti până mă voi ruga.

33. Și a luat pre Petru și pre Iacov și pre Ioa, cu sine, și a început a se spîmînta și a se mîhni;

34. Și a dis lor, Intristat este sufletul meu pînă la moarte: rămâneți aici, și priveghiați.

35. Și mergend puțin mai înainte, a cădut pre pămînt, și se ruga, ca, de este cu putință, să treacă de la dēnsul acel ceas.

36. Și dicea, Avva, Părinte, toate *sînt* cu putință ție; treci de la mine paharul acesta; însă nu ceea ce voesc eu, ci ceea ce voești tu.

37. Și a venit, și 'i a găsit pre ei dormind, și a dis lor Petru, Simone, dormi? nu puteai un ceas să priveghezi?

38. Priveghiați și ve rugați, ca să nu intrați în ispită. Că duhul este osîrduitor, iar trupul neputincios.

39. Și iarăși mergend, s'a rugat, același cuvînt dicend.

40. Și întorcend-se 'i a aflat pre dēnsii iarăși dormind, (că erau ochii lor îngreuiati,) și nu știa ce să rēspundă lui.

41. Și a venit a treia oară, și a dis lor, Dormiți de acum și ve odihniți; destul este, a venit ceasul; iată, se dă Fiul omului în mîinile păcătoșilor.

42. Sculați-vă, să mergem; iată cel ce m'a vindut s'a apropiat.

43. Și numai de cît, încă sedind el, a venit Iuda, unul din cei doi-spre-dece, și cu el norod mult cu săbii și cu fuști, de la arhierii și cărturari și bătrani.

44. Și dedese cel ce îl vinduse pre el semn lor, dicend, Pre care voiți săruta, acela este; prindeți-l pre el, și 'l duceți cu pază.

45. Și venind, îndată s'a apropiat de el, și 'i a dis lui, Invățătorule, invățătorule; și 'l a sărutat pre el.

46. Iar ei și au pus mîinile pre el, și 'l au prins.

47. Iar unul din cei ce stați lingă el, scoțend sabia, a lovit pre sluga arhierelui, și 'i a tăiat urechia lui.

48. Și rēspundend Iisus, a dis lor, Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști, să mă prindeți?

49. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins: ci ca se împlinescă scripturile.

50. Și lăsându-l pre el toți, au fugit.

51. Iar un ténér oare-care mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pre *trupul* gol; și l'a prins pre el tinerii:

52. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit de la ei.

53. Și au dus pre Iisus la arhiereul; și s'au adunat la densul toți arhiereii și bătrânii și cărturarii.

54. Iar Petru de departe mergea după el, până în lăuntru în curtea arhiereului: și ședea împreună cu slugele, și se încălzea la foc.

55. Iar arhiereii și tot sfatul căutau împotriva lui Iisus mărturie ca să-l omoare; și nu aflău.

56. Că mulți mărturisiau minciună asupra lui, și nu erau asemenea mărturiile lor.

57. Și unii sculându-se au mărturisit minciună asupra lui, grăind,

58. Noi l'am auzit pre el, dicând, Eu voi strica această biserică făcută de mâini, și în trei zile alta nefăcută de mâini voi zidi.

59. Și nici așa nu era asemenea mărturia lor.

60. Și sculându-se arhiereul în mijloc, a întrebat pre Iisus, dicând, Nimic nu răspunzi? ce mărturisesc aceștia asupra ta?

61. Iar el tăcea, și nimic nu răspundea. Iarăși l'a întrebat

pre el arhiereul, și l'a dis lui, Auzi tu ești Hristosul, Fiul celui Bine-Cuvântat?

62. Iar Iisus a dis, Eu sunt: și veți vedea pre Fiul omului ședând d'a dreapta puterii, și venind cu norii cerului.

63. Iar arhiereul rumpându-și hainele sale, a dis, Ce ne mai trebuiesc noă alte mărturii?

64. Ați auzit hula: ce vi se pare voă? Iar ei toți l'au judecat pre el că este vinovat morții.

65. Și au început unii a l'scuipe pre el, și a l'acoperi fața lui, și a l'bate cu pumnul, și a dice lui, Proorocește: și slugile îl băteau pre el cu palme preste obraz.

66. Și fiind Petru jos în curte, a venit una din slujnicele arhiereului:

67. Și vedând pre Petru încăldându-se, căutând la el, a dis, Și tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. Iar el s'a lepădat, dicând, Nu știu, nici pricep ce grăești tu. Și a eșit afară înaintea curții; și a cântat cocoșul.

69. Și slujnica vedându-l pre el iarăși, a început a dice celor ce stău acolo, Acesta dintr'înșii este.

70. Iar el iarăși s'a lepădat. Și preste puțin, iarăși cei ce stău acolo au dis lui Petru, Adevărat dintr'înșii ești: că Galilean ești, și graiul tău samăna.

71. Iar el a început a se blăstăma și a se jura, dicând, Nu știu pre omul acesta care diceți.

72. Și a doa oară a cântat cocoșul. Și și a adus aminte Petru de cuvântul care l'a dis Iisus lui, Mai înainte de ce va cănta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori. Și a început a plânge.

CAPITOLUL XV.

Și îndată dimineața sfat făcând arhiereii cu bătrânii și cu cărturarii și toată adunarea, și legând pre Iisus, l'au dus, și l'au dat lui Pilat.

2. Și l'a întrebat pre el Pilat, Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspundând, a dis lui, Tu dici.

3. Și multe grăiau asupra lor arhiereii.

4. Iar Pilat iarăși l'a întrebat pre el, dicând, Nimic nu răspunzi? veți câte mărturisesc asupra ta.

5. Iar Iisus mai mult nimic n'a răspuns; cât se mira Pilat.

6. Iar la praznicul *acela* le slobozia lor câte un vinovat, pre care cereau ei.

7. Și era unul ce l'numia Varavva, cu soțiile lui prins, care în zarvă ucideră făcuse.

8. Și strigând norodul a început a cere precum pururea le făcea lor.

9. Iar Pilat le a răspuns lor, dicând, Voiți să slobodesc voă pre împăratul Iudeilor?

10. Că știa că pentru pizmă l'au dat pre el arhiereii.

11. Iar arhiereii au îndemnat

pre norod, ca mai virtos pre Varavva să le slobodească lor.

12. Iar Pilat răspundând, iarăși le a dis lor, Dar ce voiți să fac *acestui* pre care îl diceți împăratul Iudeilor?

13. Iar ei iarăși au strigat, Răstignește-l pre el.

14. Iar Pilat le a dis lor, Dar ce reu a făcut? Iar ei mai virtos striga, Răstignește-l pre el.

15. Iar Pilat vrind să facă pre voia norodului, le a slobozit lor pre Varavva, și pre Iisus bătându-l, l'a dat să se răstignească.

16. Iar ostașii l'au adus pre el în lăuntrul curții, ce este Divan; și au adunat toată oastea.

17. Și l'au îmbrăcat pre el în porfiră, și împletind cunună de spini, l'au pus lui.

18. Și au început a se închina lui, dicând, Bucură-te, Împăratul Iudeilor!

19. Și l'băteau preste cap cu trestie, și l'scuipeau pre el, și puindu-se în genunchi se închinau lui.

20. Și după ce l'au batjocorit pre el, au desbrăcat de pre el porfira, și l'au îmbrăcat în hainele sale, și l'au dus pre el să l'răstignească.

21. Și au silit pre oare-care, Simon, Chirinean, ce trecea, venind din țarină, tatăl lui Alecsandru și al lui Rufu, ca să ducă crucea lui.

22. Și l'au adus pre el la locul Golgota, care se tălmăcește, Locul căpăținei.

23. Și Ți au dat lui să bea vin amestecat cu smirnă: iar el n'a luat.

24. Și răstignindu-l pre el, au împărțit hainele lui, aruncând sorți pre dâsele, cine ce va lua.

25. Și era ceasul al treilea și Ți au răstignit pre el.

26. Și era scrisoarea pricinii lui scrisă, ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

27. Și împreună cu dâsul au răstignit doi tâlhari; unul d'a dreapta, și altul d'a stânga lui.

28. Și s'a împlinit scriptura care dice, Și cu cel fără de lege s'a socotit.

29. Și cei ce treceau il huliau pre el, clătind cu capetele lor, și dicend, Uă! cel se strică biserica, și in trei zile o zidești.

30. Mântuește-te pre tine însuși, și te pogorâ de pre cruce.

31. Asemenea încă și arhierii bătându-și joc, diceau unul călătră altul împreună cu cărturarii, Pre altii a mântuit; iar pre sine nu poate să se mântuească.

32. Hristos Împăratul lui Israil pogorare-se acum de pre cruce, ca să vedem și să credem într'însul. Și cei ce erau împreună cu el răstigniți il ocăriau pre el.

33. Iar când a fost ceasul al șeselea, întuneric s'a făcut preste tot pământul până la al noălea ceas.

34. Iar in ceasul al noălea a strigat Iisus cu glas mare dicend, ELOI, ELOI, LAMA SAVAH-TANI? ce este tilcuindu-se, Dumneul meu, Dumneul meu,

pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unii din cei ce stau acolo audind, diceau, Iată pre ilie strigă.

36. Și alergând unul și umplend un burete de oțet, și pundu-l într'o trestie, il adăpă pre el, dicend, Lăsați; să vedem au veni-va ilie să Ți pogoare pre el.

37. Iar Iisus slobozind glas mare, Ți a dat duhul.

38. Și catapeteazma bisericii s'a rupt in două, de sus până jos.

39. Și vedend sutașul, cel ce sta in preajma lui, că așa strigând Ți a dat duhul, a dis, Cu adevărat omul acesta Fiul al lui Dumnezeu a fost.

40. Și erau și muieri de departe privind: între care era Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacov celui mic și a lui Iosie, și Salomi:

41. (Care și, când era in Galileea, mergeau după el, și slujiau lui); și altele multe care se suiseră cu el in Ierusalim.

42. Și iată sară făcându-se, de vreme ce era vineri, care este mai înainte de sâmbătă.

43. A venit Iosif din Arimatea, sfetnic cu bun chip, care și acela era așteptând împărăția lui Dumnezeu, și îndrăznind a intrat la Pilat, și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat de a murit așa curend: și chemând pre sutașul, Ți a întrebat pre dâsul de a murit de mult.

45. Și înțelegend de a sutașul, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și cumpărând giulgiu, și

pogorindu-l pre el, Ți a înfășurat cu giulgiul, și Ți a pus in mormint, care era săpat in piatră, și a prăvălit o piatră pre ușa mormintului.

47. Iar Maria Magdalena și Maria a lui Iosie priviau unde Ți pun.

CAPITOLUL XVI.

Și dacă a trecut sâmbăta, Maria Magdalena, și Maria lui Iacov, și Salomi, au cumpărat mirezme ca să meargă să Ți ungă pre el.

2. Și foarte de dimineață in ziua cea d'înteu a săptămânei, au venit la mormint, resărind soarele.

3. Și diceau una călătră alta, Cine va prăvăli noă piatra de pre ușa mormintului?

4. Și căutând, au vedut piatra prăvălita: că era mare foarte.

5. Și intrând in mormint, au vedut pre un ténér sedend d'a dreapta, îmbrăcat in veșmint alb; și s'au spălmântat.

6. Iar el a dis lor, Nu vă spălmântați: Pre Iisus Nazarieneanul cel răstignit, căutați; s'a sculat; nu este aici: iată locul unde Ți au pus pre el.

7. Ci mergeți de spuneți ucenicilor lui și lui Petru, că va merge mai înainte de voi in Galileea: acolo il veți vedea pre el, precum a dis voă.

8. Și eșind, au fugit de la mormint; că erau cuprinse de cutremur și de spăimă: și ni-

mărul nimic n'au spus; că se temeau.

9. Iar după ce a înviat Iisus dimineața in ziua cea d'înteu a săptămânei, s'a arătat înteu Mariei Magdalinei, dintru care scosese șapte drați.

10. Acea mergend, a vestit celor ce fuseseră cu el, cari plângeau și se tinguiă.

11. Și ei audind că este viu, și a fost vedut de dânsa, n'au crezut.

12. Iar după aceea la doi dintr'înși mergend ei, s'a arătat într'alt chip, cari mergeau la o țarină.

13. Și aceia mergend, au spus celor-l'alți; și nici pre aceia nu Ți au crezut.

14. Iar după aceea, sedend cei un-spre-dece, li s'a arătat, și a imputat necredinței lor și impietății inimii, căci celor ce Ți au vedut pre el că a înviat, n'au crezut.

15. Și a dis lor, Mergeți in toată lumea, și propoveduiți evanghelia la toată zidirea.

16. Cea ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cea ce nu va crede, se va osindi.

17. Și semne celor ce vor crede, acestea vor urma; Intru numele meu drați vor scoate; in limbi nouă vor grăi;

18. Șerpi vor lua; și de vor bea ceva de moarte, nu Ți va vătăma pre ei; pre bolnavi mâinele își vor pune, și bine le va fi.

19. Deci Domnul după ce a grăit cu dânsii, s'a înălțat la cer,

și a ședut d'a dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei eșind, au propovăduit pretutindenea, Domnul împreună lucrând, și cuvântul a-deverindu'l prin semnele ce urmau. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA LUCA.

CAPITOLUL I.

De vreme ce mulți s'au apucat a alcătui povestire pentru lucrurile cele ce au fost adevărite intru noi,

2. Precum au dat noă, cei ce dintru început au fost singuri vâdători și slujitori cuvântului;

3. Părutu-mi-s'a și mie, urmând toate d'intâi cu de amăruntul, pre rind a scrie ție, puternice Teofile,

4. Ca să cunoști întărirea cuvintelor, intru care te ai învățat.

5. Ți-a fost-a în dîilele lui Irod, împăratul iudeei, un preot oarecare a nume Zaharia, din rînduiala preoției lui Avia; și muierăa lui din fetele lui Aaron, și numele ei era Elisavet.

6. Și erau dreptămîndoi înaintea lui Dumnezeu, umblînd intru toate poruncile și îndreptările Domnului fără prihană.

7. Și n'aveau ei feciori, pentru că Elisavet era stearpă, și amîndoi erau trecuți în dîile lor.

8. Și a fost când a slujit el

în rîndul săptămînei sale înaintea lui Dumnezeu,

9. După obiceiul preoției, i s'a întemplat a tîmăia intrînd în biserica Domnului.

10. Și toată mulțimea norodului era rugându-se afară, în vremea tîmălerii.

11. Și i s'a ațat lui ingerul Domnului stînd d'a dreapta altarului tîmălerii.

12. Și s'a spăimîntat Zaharia vîdîndu'l, și frica a cădut pres-te dînsul.

13. Iar ingerul a dîs cătră dînsul, Nu te teme Zahario: că s'a audît rugăciunea ta; și muierăa ta Elisavet va naște ție fiu, și vei chîema numele lui Ioan.

14. Și va fie ție bucurie și veselie; și mulți de nașterea lui se vor bucura.

15. Că va fi mare înaintea Domnului, și vin și sîchiera nu va bea; și se va umplea de Duhul Sfînt, încă din pîntecele mamei sale.

16. Și pre mulți din fiu lui

Israel va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și el va merge înaintea lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimele părinților spre fiu, și pre cei neascultători intru înțelepciunea drepților; să gătească Domnului norod mai înainte gătît.

18. Și a dîs Zaharia cătră inger, Din ce voi curoaște aceasta? că eu sînt bătrîn, și muierăa mea trecută în dîile sale.

19. Și răspundînd ingerul, a dîs lui, Eu sînt Gavriil acela ce sta înaintea lui Dumnezeu; și sînt trimis a grăi cătră tine, și a bine vesti ție acestea.

20. Și iată, vei fi tîcînd, și neputînd a grăi, până în dîia aceea ce vor fi acestea, pentru că n'ai cređut cuvîntelor mele, care se vor împlini la vremea lor.

21. Și aștepta norodul pre Zaharia, și se mira că zăbovia el în biserică.

22. Și eșind, nu putea să grăească lor: și au cunoscut ei că vedea a vîdît în biserică: și le făcea semn cu mîna, și a rămas mut.

23. Și a fost dacă s'au umplut dîilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.

24. Iar după dîilele acelea, a îngrecat Elisavet muierăa lui, și s'a tîcînit pre sine în ciocî lunî, dîcînd,

25. Așa a făcut, mie Domnul în dîile în care a socotit să ție ocara mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șesea, trimis a fost ingerul Gavriil de la Dumnezeu în cetatea Galileei, cărei numele era Nazaret,

27. La fecioară logodită cu bărbat cărui numele era Iosif, din casa lui David; și numele fecioarei era Mariam.

28. Și intrînd ingerul la dînsa, a dîs, Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine: blagoslovită ești tu între muferi.

29. Iar ea vîdîndu' l s'a spăimîntat de cuvîntul lui, și cuge-ta în ce chip va fi închinarea aceasta.

30. Și a dîs ei ingerul, Nu te teme Mariam: că ai aflat har la Dumnezeu.

31. Și iată, vei zămisi în pîntece, și vei naște fiu și vei chîema numele lui IISUS.

32. Acesta va fi mare, și Fiul celui Prea-Înalt se va chîema: și ți va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui:

33. Și va împărăți preste casa lui Iacov în veci; și împărăției lui nu va fi sfîrșit.

34. Și a dîs Mariam cătră inger, Cum va fi aceasta, de vreme ce bărbat nu știu?

35. Și răspundînd ingerul, a dîs ei, Duhul Sfînt se va pogori preste tine, și puterea celui Prea-Înalt te va umbrî: pentru aceea și Sfîntul ce se va naște din tine, se va chîema Fiul lui Dumnezeu.

36. Și iată, Elisavet rudenia ta, și ea a zămisit fiu la bătrînețele ei: și a șesea lună este

ei aceasta, celei ce se cheama stearpa.

37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputință.

38. Și a dîs Mariam, Iată roaba Domnului; fie mie după cuvîntul tău. Și s'a dus de la dînsa ingerul.

39. Și sculându-se Mariam în zilele acelea, mers-a la munte cu degrabă, în cetatea Iudei.

40. Și a intrat în casa Zahariei, și s'a închinat Elisavetei.

41. Și a fost când a audît Elisavet închinăciunea Mariei, săltat-a pruncul în pîntecele ei; și s'a umplut de Duhul Sfînt Elisavet:

42. Și a strigat cu glas mare, și a dîs, Blagoslovită ești tu între femei, și blagoslovit este rodul pîntecelui tău.

43. Și de unde mie aceasta, ca să vie maica Domnului meu la mine?

44. Că iată, cum fu glasul închinării tale într-o urechea mea, săltat-a pruncul cu bucurie în pîntecele meu.

45. Și fericită este ceea ce a creștut: că va fi săvîrșire celor dîse ei de la Domnul.

46. Și a dîs Mariam, Mărește sufletul meu pre Domnul,

47. Și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mîntuitorul meu.

48. Că a căutat spre smereția roabei sale: că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile,

49. Că 'mi a făcut mie mă-

rîre cel puternic; și sfînt este numele lui.

50. Și mila lui este din neam în neam spre cei ce se tem de el.

51. Făcut-a tîrie cu brațul său; răsipit-a pre cei mândri cu cugetul inimii lor.

52. Pogorît-a pre cei puternici de pre scaune, și a înălțat pre cei smeriți.

53. Pre cei flămânzi 'i a umplut de bunătați; și pre cei bogați 'i a scos afară deșerti.

54. Luat-a pre Israil sluga sa, ca să pomenească mila;

55. Precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam, și seminției lui până în veac.

56. Și a rămas Mariam împreună cu dînsa ca la trei luni, și s'a întors la casa sa.

57. Iar Elisavete 'i sa împlinit vremea să nască; și a născut fiu.

58. Și au audît cei ce lăcuiau împrejur și rudeniile ei că a mărit Domnul mila sa cu dînsa; și se bucurau împreună cu dînsa.

59. Și a fost în ziua a opta au venit să taie împrejur pruncul; și 'l cheama pre numele tatălui lui, Zaharia.

60. Și răspundînd muma lui, a dîs, Nu așa; ci se va cheama Ioan.

61. Și au dîs către dînsa, Nimeni nu este într-o rudeniea ta, care să se cheme cu numele acesta.

62. Și au făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să 'l cheme pre dînsul.

63. Și cerînd el panachidă, a scris, dîcînd, Ioan va fi numele lui. Și s'au mirat toți.

64. Și i s'a deschis gura lui îndată, și i s'a deslegat limba lui, și grăia, lăudînd pre Dumnezeu.

65. Și s'a făcut frică preste toți cei ce lăcuiau împrejurul lor: și într-o toată latura de prin munții Iudeei s'au vestit toate cuvintele acestea.

66. Și au pus toți cei ce audiau în inima lor, dîcînd, Oare ce va să fie pruncul acesta! Și mîna Domnului era cu dînsul.

67. Și Zaharia tatăl lui s'a umplut de Duhul Sfînt, și a prooroci, dîcînd,

68. Bine este cuvîntat Domnul Dumnezeu lui Israil; că a cercetat și a făcut răscumpărare norodului său.

69. Și a rădicat corn de mîntuire noastră în casa lui David slugii sale;

70. Precum a grăit prin gura sfinților celor din veac prooroci ai lui.

71. Mîntuire de vrăjmașii noștri, și din mîna tuturor celor ce ne urse pre noi;

72. Să facă milă cu părinții noștri, și să 'și aducă aminte de legătura lui cea sfîntă;

73. De jurămîntul care s'a jurat către Avraam părintele nostru,

74. Să ne dea noastră, ca fără de frică, din mîinile vrăjmașilor noștri izbăvindu-ne, să 'i slujim lui,

75. Întru sfîntenie și întru

dreptate înaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, proorocul celui Prea-Înalt te vei cheama: că vei merge înaintea feței Domnului să găsești căile lui;

77. Ca să dai cunoștința mîntuirii norodului lui întru erta-rea păcatelor lor.

78. Pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru; în care ne a cercetat pre noi resăritul din înălțime,

79. Ca să lumineze celor ce se așează într-o întunecare și în umbra morții, să îndrepteze picioarele noastre în calea păcii.

80. Iar pruncul creștea, și se întăria cu duhul, și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israil.

CAPITOLUL II.

Și a fost în zilele acelea, eșit-a poruncă de la Chesarul August, să se scrie toată lumea.

2. (Această scrisoare întîi s'a făcut domnind în Siria Chirineu.)

3. Și mergeau toți să se scrie, fie-care în cetatea sa.

4. Și s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, la Iudeea, în cetatea lui David, care se cheamă Viteem; (pentru că era el din casa și din seminția lui David);

5. Să se scrie cu Mariam cea logodită lui muiere, fiind grea.

6. Și a fost când erau ei acolo, s'au umplut zilele ca să nască ea.

7. Și a născut pre fiul său cel

intîi născut, și 'l a înfășat pre dînsul, și 'l a culcat în esle; pentru că nu aveau ei loc la gazdă.

8. Și păstorii erau într'aceiași lature petrecînd, și păzind străji, noaptea împrejurul turmei lor.

9. Și iată, îngerul Domnului a stătut înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor: și s'au înfricoșat cu frică mare.

10. Și le a dîs lor îngerul, Nu vă temeți: că iată vestesc voă bucurie mare, care va fi la tot norodul.

11. Că s'a născut voă astăzi Mîntuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta va fi voă semn: Afla-veți un prunc înfășat, culcat în esle.

13. Și îndatăși s'a făcut împreună cu îngerul mulțime de oaste cerească lăudând pre Dumnedeu, și dicînd,

14. Slavă lui Dumnedeu întru cel de sus, și pre pămînt pace, întru oameni bună voie.

15. Și a fost, dacă s'au dus de la dînsii îngerii la cer, și păstorii au dîs unii către alții, Să mergem dară până la Vitelem, și să vedem cuvîntul acesta ce s'a făcut, care Domnul a arătat noă.

16. Și au venit de grabă și au aflat pre Mariam și pre Iosif, și pruncul culcat în esle.

17. Și vîdîndu' l au spus pentru cuvîntul ce se grăise lor de pruncul acesta.

18. Și toți cei ce au audît s'au mirat de cele ce s'au dîs de păstorii către dînsii.

19. Iar Mariam păzia toate cu-

vintele acelea, puindu-le întru inima sa.

20. Și s'au întors păstorii, slăvind și lăudând pre Dumnedeu de toate cele ce au audît și au vîdît, precum s'a dîs către dînsii.

21. Și când s'au umplut opt zile, ca să tae pruncul împrejur, s'a chemat numele lui IISUS, care s'a numit de inger mai înainte de a se zămisi el în pîntece.

22. Și când s'au umplut zilele curățirii ei duple legea lui Moisi, 'l au suit pre el în Ierusalim, ca să 'l pue înaintea Domnului;

23. Precum este scris în legea Domnului, Toată partea bărbătească ce deschide pîntecele, sfînt Domnului se va chema;

24. Și să dee jertvă duple ceea ce s'a dîs în legea Domnului, O pereche de turturele, sau doi pui de porumb.

25. Și iată, era un om în Ierusalim, a nume Simeon; și omul acela era drept și temător de Dumnedeu, așteptând mîngăierea lui Israel: și Duhul Sfînt era preste dînsul.

26. Și era lui făgăduit de la Duhul Sfînt, să nu vadă moartea, până ce va vedea pre Hristosul Domnului.

27. Și a venit cu Duhul în biserică: și când au adus în lăuntru părinți pre Iisus pruncul, ca să facă ei duple obiceiul legii pentru el,

28. Și acela 'l a luat pre dînsul în brațele sale, și bine a cuvîntat pre Dumnedeu, și a dîs,

29. Acum sloboțește pre ro-

bul tîu, Stăpâne, duple cuvîntul tîu, cu pace:

30. Că vîdîră ochii mei mîntuirea ta,

31. Care ai gătit înaintea feței tutulor noroadelor;

32. Lumină spre descoperirea Neamurilor, și slava norodului tîu Israel.

33. Și era Iosif și muma lui mirîndu-se de cele ce se grăiau pentru dînsul.

34. Și 'l a blagoslovit pre dînsii Simeon, și a dîs către Mariam muma lui, Iată, acesta este pus spre căderea și scularea a multora întru Israel; și spre semnul, căruia se va dice împotrivă;

35. (Și prin însuși sufletul tîu va trece sabie,) ca să descopere de la multe inimi cugetele.

36. Și era Anna prooroicița, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir: aceasta îmbătrânise în zile multe, care trăise cu bărbatul său șapte ani din fecioria sa;

37. Și aceasta a fost văduvă ca la opt-deci și patru de ani, care nu se depărta de la biserică, ci cu posturi și cu rugăciuni slujind lui Dumnedeu dioa și noaptea.

38. Și aceea într'acel ceas venind, se mărturisia Domnului, și grăia pentru dînsul tutulor celor ce așteptau mîntuire în Ierusalim.

39. Și după ce au săvîrșit ei toate duple legea Domnului, s'au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.

40. Iar pruncul creștea și se întăria cu duhul, umplîndu-se de

înțelepciune: și harul lui Dumnedeu era preste dînsul.

41. Și se duceau părinții lui în fie-care an în Ierusalim la praznicul paștelor.

42. Și când a fost de doi-spre-dece ani suindu-se ei în Ierusalim duple obiceiul praznicului.

43. Și sfîrșind zilele, când s'au întors ei, a rămas Iisus pruncul în Ierusalim; și n'au știut Iosif și muma lui.

44. Și socotind că este el cu alte soții, au venit cale de o zi: și 'l au căutat pre el prin rudenii și prin cunoscuți.

45. Și neaflîndu' l, s'au întors în Ierusalim, căutându' l pre el.

46. Și a fost, după trei zile 'l au aflat în biserică ședînd în mijlocul dascălilor, ascultându' l, și întrebându' l pre ei.

47. Și se minunau toți cei ce 'l audiau pre dînsul de priceperea și de răspunsurile lui.

48. Și vîdîndu' l pre el, s'au mirat: și a dîs către el muma lui, Fiule, căci ai făcut noă așa? Iată, tatăl tîu și eu dorindu-te, te căutam.

49. Și a dîs către dînsii, Ce este că mă căutați? au n'au știut că întru cele ce sînt ale Tatălui meu se cade mie să fiu?

50. Și ei n'au înțeles graiul care a grăit lor.

51. Și s'a pogorit împreună cu dînsii, și a venit în Nazaret, și era supîndu-se lor: iar muma lui păzia toate graiurile acestea în inima sa.

52. Și Iisus sporia cu înțelep-

ciunea și cu vrista, și cu harul la Dumneșu și la oamnei.

CAPITOLUL III.

Iar în anul al cincisprezecelea al împărăției lui Tiberie Chesarului, domnind Pilat din Pont în Iudeea, și Irod stăpânind a patra parte din Galileea, iar Filip, fratele lui, stăpânind a patra parte din Ituria și din latură Trahoniei și Lisaniei a patra parte stăpânind din Avilinia.

2. În zilele arhierilor Anna și Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumneșu către Ioan fiul Zahariei în pustie.

3. Și a venit în toată latură Iordanului, propovăduind botezul pocăinței întru ertarea păcatelor;

4. Precum este scris în cartea cuvintelor Isaiei proorocului, care dice, Glasul celui ce strigă în pustie, Gătiți calea Domnului, dreptă faceți cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și măgura se va smeri; și vor fi cele strimbe drepte, și cele colțuroase căi netede;

6. Și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumneșu.

7. Atunci dicea noroadelor celor ce mergeau să se boteze de la el, Pui de năpîrce, cine v'a arătat voă ca să fugiți de mânia ceea ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință, și nu începeți a dice întru voi, Tată avem pre Avraam: că dic voă, Că poate

Dumneșu și din pietrele acestea să rădice fiul lui Avraam.

9. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace: deci tot pomul care nu face roadă bună se tace, și în foc se aruncă.

10. Și l' întrebau pre el noroadele, dicend, Dar ce vom face?

11. Și răspundend, dicea lor, Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are; și cel ce are bucate, asemenea să facă.

12. Și au venit și vameșii să se boteze de la densus, și au dis către el, Invățătorule, ce vom face?

13. Iar el a dis către densii, Nimic mai mult de cât este rinduit voă, să nu faceți.

14. Și l' întrebau și ostașii, dicend, Și noi ce vom face? Și a dis către densii, Pre nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți; și să vă îndestulați cu lefele voastre.

15. Iar așteptând norodul, și cugetând toți întru inimile lor de Ioan, ca nu cum-va el să fie Hristos;

16. Răspuns-a Ioan tutulor, dicend, Eu cu apă vă botez pre voi; iar vine cel mai tare de cât mine, căruia nu sînt vrednic a i deslega cureața încălțămintelor lui: acesta va boteza pre voi cu Duhul Sfint și cu foc:

17. A căruia lopată este în mîna lui, și va curăți ariea sa, și va aduna griul în jînuța sa; iar plevele le va arde cu focul nestins.

18. Și multe încă și altele

bine-vestia norodului mîngăindu-l.

19. Iar Irod tetrahul, mutat fiind de el pentru Irodliada muierea frăției-său Filip, și pentru toate relele care a făcut Irod,

20. A adaos și aceasta preste toate, și a închis pre Ioan în temniță.

21. Și a fost dacă s'a botezat tot norodul, și Iisus botezându-se, și rugându-se, s'a deschis cerul,

22. Și s'a pogorit Duhul Sfint cu chip trupesc ca un porumb preste densus, și glas din cer s'a făcut, dicend, Tu ești Fiul meu cel iubit; întru tine bine am voit.

23. Și Iisus începuse a fi de trei-deci de ani, fiind (precum se socotia) fiul lui Iosif al lui Ili,

24. Al lui Mattat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Ionna, al lui Iosif,

25. Al lui Mattatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Naghe,

26. Al lui Maat, al lui Mattatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda,

27. Al lui Ioanna, al lui Risa, al lui Zorovavel, al lui Salatiil, al lui Niri.

28. Al lui Melhi, al lui Addi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Ir.

29. Al lui Iosi, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Mattat, al lui Levi,

30. Al lui Simeon, al lui Iuda,

al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,

31. Al lui Melea, al lui Maianan, al lui Mattata, al lui Natan, al lui David,

32. Al lui Iesse, al lui Ovid, al lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason,

33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda,

34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,

35. Al lui Saruh, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Ever, al lui Sala,

36. Al lui Cainan, al lui Arfacsad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh,

37. Al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Jared, al lui Maleleil, al lui Cainan,

38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumneșu.

CAPITOLUL IV.

Iar Iisus plin de Duhul Sfint s'a întors de la Iordan, și s'a dus de Duhul în pustie,

2. Patru-deci pe zile ispitindu-se de diavolul. Și n'a mîncat nimic în zilele acelea: și sfîrșindu-se ele, mai pre urmă a flămîndit.

3. Și a dis lui diavolul, De ești Fiul lui Dumneșu, și pietrei acesteia să se facă pâine.

4. Și a răspuns Iisus către el, dicend, Scris este, Că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul lui Dumneșu.

5. Și suindu-l pre el diavolul într'un munte înalt, 'I a arătat lui toate împărățiile lumei într-o clipeală de vreme.

6. Și 'I a dîs lui diavolul, Ție voi dă stăpînirea aceasta toată, și slava lor: că mie este dată; și ori-căruia voesc o dau pre ea.

7. Deoi tu de te vei închina înaintea mea, vor fi toate ale tale.

8. Și răspundend Iisus, a dîs lui, Mergi înapoia mea, Satano: că scris este, Domnului Dumne-șeului tîu să te închini, și lui unuia să 'I slujești.

9. Și 'I a dus pre el în Ierusalim, și 'I a pus pre dînsul pre aripa bisericeii, și 'I a dîs lui, De ești Fiul lui Dumneșeului, aruncă-te de aici jos:

10. Că scris este, Ingerilor sîi va porunci pentru tine, să te păzească:

11. Și pre mîini te vor rîdica, ca să nu 'I împiedeci de piatră piciorul tîu.

12. Și răspundend Iisus, a dîs lui, S'a dîs, Să nu ispitești pre Domnul Dumneșeului tîu.

13. Și sfîrșind diavolul toată ispita, a fugit de la dînsul până la o vreme.

14. Ți și s'a întors Iisus intru puterea Duhului în Galileea: și vestea a eșit de el în toată latu-rea aceea.

15. Și el învăța în sinagogu-rile lor, slăvindu-se de toți.

16. Ți și a venit în Nazaret, unde era crescut: și a intrat dupre obiceiul sîu în dîoa sîm-

bătei în sinagogă, și s'a sculat să citească.

17. Și i s'a dat lui cartea Isa-iei proorocului. Și deschidend cartea, a aflat locul unde era scris,

18. Duhul Domnului este preste mine, pentru că m'a uns bine a vesti sîracilor; m'a trimes a tîmădui pre cei zdrobiți la inimă, a propovedui robilor slobođire, și orbilor vedere, a slobođi pre cei sfîrămați intru ușurare.

19. A propovedui anul Dom-nului primit.

20. Și închidend cartea, o a dat slugei, și a ședut. Și ochii tutulor din sinagogă erau privind spre el.

21. Și a început a dice cătră dînsii, Astăđi s'a împlinit scrip-tura aceasta intru urechile voas-tre.

22. Și toți îl mărturisiau pre el, și se miraū de cuvintele ha-rului care eșiau din gura lui. Și diceau, Aū nu este acesta feciorul lui Iosif?

23. Și a dîs cătră ei, Cu ade-vărat veți dice mie pilda aceasta, Doftorule, vindecă-te pre tine însuși: câte am audit că s'a ū făcut în Capernaum, fă și aici în patria ta.

24. Și a dîs, Amin grăesc voă, Nici un prooroc nu este primit în patria sa.

25. Și într'adevăr grăesc voă, multe văduve erau în dîile lui Ilie intru Israil, când s'a încu-iat cerul trei ani și șese luni, cāt s'a făcut foamete mare preste tot pămîntul.

26. Și cătră nici una dintr'a-celea n'a fost trimes Ilie, fără numai la Sarepta Sidonului, la o mulere văduvă.

27. Și mulți leproși erau în dîile lui Elisseiū proorocului intru Israil; și nici unul din-tr'insii nu s'a curățit, fără nu-mai Neeman Sirianul.

28. Și s'a ū umplut toți de mî-nie în sinagogă, audind acestea.

29. Și sculându-se, 'I a ū scos pre el afară din cetate, și 'I a ū dus pre el până în sprinceana muntelui, pre care era zidită cetatea lor, ca să 'I arunce jos.

30. Iar el trecend prin mijlo-cul lor s'a dus,

31. Și s'a pogorit în Caper-naum în cetatea Galileei, și era învățându-l pre ei sîmbăta.

32. Și se miraū de învățatura lui: că cu stăpînire era cuvên-tul lui.

33. Ți și în sinagogă era un om, care avea duh de drac ne-curat, și a strigat cu glas mare,

34. Grăind, Lasă; ce este noă și ție Iisuse, Nazarineanule? ai venit să ne pierđi pre noi? te știū pre tine cine ești; Sfîntul lui Dum-neșeului.

35. Și 'I a certat pre el Iisus, grăind, Tac!, și ești dintr'însul. Și aruncându-l pre el dracul în mijloc, a eșit dintr'însul, nimic vătămându-l pre el.

36. Și s'a făcut spaimă preste toți, și se întrebaū între sine, dicend, Ce este cuvîntul acesta? că cu stăpînire și cu putere po-runcește duhurilor celor necu-rate, și es.

37. Și se ducea vestea de el în tot locul cel de prin prejur.

38. Ți și sculându-se din sina-gogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cu-prinsă de friguri mari; și 'I a ū rugat pre el pentru dînsa.

39. Și stând lingă ea, a cer-tat frigurile; și o a ū lăsat pre dînsa: și îndată sculându-se, slujia lor.

40. Ți și apuind soarele, toți căți aveaū bolnavi cu multe fe-luri de boale 'I a ū adus pre el cătră dînsul; iar el pre fie-care din ei puindu-și mîinile, 'I a tîmăduit pre ei.

41. Și eșiau și draci din mulți, strigand, și grăind, Tu ești Hris-tos, Fiul lui Dumneșeului. Și cer-tându-l, nu 'I lăsa pre dînsii să grăească; căci îl știaū că el este Hristos.

42. Iar făcendu-se dîoă, eșind s'a dus în loc pustiū: și noroa-dele căutaū pre dînsul, și a ū venit până la dînsul, și 'I țineaū pre el, ca să nu se ducă de la dînsii.

43. Iar el a dîs cătră ei, Se cade mie să vestesc și altor ce-tăți împărăția lui Dumneșeului: că spre aceasta sînt trimes.

44. Și era propoveduind în si-nagogurile Galileei.

CAP.TOLUL V.

Si a fost cînd il imbulzia pre el norodul, ca să audă cuvîntul lui Dumneșeului, și el sta lingă iazeryl Ghenisaretului,

2. Și a vēqut doă corăbi stînd

lingă iazer; iar pescarii eșind dintr'insele, spălaŃ mrejele.

3. Și intrând într'o corabie, care era a lui Simon, 'l a rugat pre el s'o depărteze puțin de la pământ. Și sedend, învăța pre noroade din corabie.

4. Iar dacă a încetat a grăi, a ȃis cãtră Simon, Depărtează-o la adine, și aruncăŃ mrejele voastre spre pescuit.

5. Și rãspundend Simon, a ȃis lui, Invățãtorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins: dar dupre cuvântul tãu voiŃ arunca mreaja.

6. Și aceasta facend, au prins mulțime multă de pești: și se rupea mreaja lor.

7. Și au făcut semn soților lor, cari erau într'altă corabie, ca să vie și să le ajute lor. Și au venit, și au implut amendoă corăbiile, cât se afundaŃ ele.

8. Iar Simon Petru vedend *aceasta*, a cădut la genunchile lui Iisus, grăind, Ești de la mine; că om păcãtos sũnt, Doamne.

9. Că 'l cuprinsese pre el spaŃmă, și pre toți cei ce erau eu dẽnsul, pentru vînarea peștilor care prinseseră:

10. Așijderea și pre Iacov, și pre Ioan, feciorii lui Zevedei, cari erau soți lui Simon. Și a ȃis Iisus cãtră Simon, Nu te teme; de acum vei vîna oameni.

11. Și scotend corăbiile la pământ, lãsând toate, au mers după dẽnsul.

12. Și a fost cãnd era el intr'una din cetăți, iată, un om era plin de lepră, și vedend pre Iisus

a cădut cu fața în jos, și s'a rugat lui, grăind, Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

13. Și tindeŃ mîna, s'a atins de dẽnsul, dicend, Voesc: curățește. Și îndată lepra s'a dus de la dẽnsul.

14. Și el a poruncit lui nimẽrui să nu spuie: ci mergi de te arată pre sineți preotului, și du pentru curățenia ta, precum a poruncit Moisi, intru mărturie lor.

15. Iar cuvântul mai mult străbătea pentru dẽnsul: și se adunaŃ noroade multe ca să audă, și să se tãmaduească de la dẽnsul de boalele lor.

16. Și Iar el se ducea în pustie, și se ruga.

17. Și a fost într'una din zile, și el era invățand, și sedeau Fariseii și invățatorii legii, cari veniseră din toate satele Galileei, și ale Iudeei, și ale Ierusalimului: și puterea Domnului era spre a 'l tãmadui pre ei.

18. Și iată, niste bărbați purtând în pat pre un om care era slăbãnog, și căutaŃ să 'l ducă pre el în lãuntru, și să 'l pue inaintea lui.

19. Și neaflând pre unde să 'l ducă pentru norod, suindu-se d'asupra acoperemintului, printre cărămiđi 'l au slobođit pre dẽnsul cu patul în mijloc inaintea lui Iisus.

20. Și vedend credința lor, a ȃis lui, Omule, eartă-ȃi-se fie păcatele tale.

21. Și au început a cugeta cãrturari și Fariseii, grăind, Cine

este acesta ce grăește hule? Cine poate să erte păcatele, fără numai unul Dumnezeu!

22. Iar cunoscend Iisus gãndurile lor, rãspundend a ȃis cãtră dẽnsii, Ce gãndiți intru inimele voastre?

23. Ce este mai lesne, a ȃice, Eartă-ȃi-se fie păcatele tale; sau a ȃice, Scoală și umblă?

24. Ci ca să știți că putere are Fiul omului pre pământ a erta păcatele, (a ȃis slăbãnogului,) Tie grăesc, Scoală, și luãnd patul tãu, mergi la casa ta.

25. Și îndatăși sculându-se inaintea lor, a luat patul pre care zăcea, și s'a dus la casa sa, slăvind pre Dumnezeu.

26. Și spaŃmă a cuprins pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, și s'au umplut de frică, grăind, Am vedut lucruri minunate astăđi.

27. Și după acestea a eșit, și a vedut pre un vameș, a nume Levi, sedend la vamă: și 'l a ȃis lui, Vino după mine.

28. Și lãsând toate, s'a sculat, și a mers după dẽnsul.

29. Și i-a făcut Levi lui ospet mare în casa sa: și era norod mult de vameși și de alții cari sedeau cu ei.

30. Și cãrtiaŃ cãrturari lor și Fariseii cãtră ucenicii lui, grăind, Pentru ce cu vameși și cu păcãtoși măncați și beți?

31. Și rãspundend Iisus a ȃis cãtră ei, N'au trebuință de doftor cei sănãtoși; ci cei bolnavi.

32. Nu am venit să chiem pre

cel drept, ci pre cei păcãtoși la pocãință.

33. Și Iar ei au ȃis cãtră el, Pentru ce ucenicii lui Ioan postesc adese ori, și rugăciuni fac, așijderea și al Fariseilor; iar ai tãi mănãncă și beau?

34. Iar el a ȃis cãtră dẽnsii, AŃ doară puteți pre fiii nunțel să 'l faceți să postească, până cãnd este mirele cu dẽnsii?

35. Iar vor veni zile, cãnd se va lua mirele de la dẽnsii, și atunci vor posti intr'acele zile.

36. Și grăia și pildă cãtră dẽnsii; Nimeni nu pune petec de haină nouă la *haină* veche; iar de nu, și pre cea nouă o rupe, și la cea veche nu se potrivește petecul cel ce este de la cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul cel nou pre foi, și el se va vãrsa, și foile vor peri.

38. Ci vinul nou se cade să 'l pue în foi noi; și amendoă se vor ținea.

39. Și nimenea care bea de cel vechi îndată voește de cel nou: că ȃice, Cel vechi mai bun este.

CAPITOLUL VI.

Și a fost într'o sãmbăță a doa după cea d'intẽu, trecea el prin sãmãnături; și smulgeau ucenicii lui spice, și măncau, frecându-le cu mãinele.

2. Iar oare-cari din Farisei

le au dîs lor, Ce faceți care nu se cade a face sîmbăta?

3. Și răspundînd Iisus, a dîs cătră dînșii, Nici aceasta n'ați cetit ce a făcut David, cînd a flămîndit el însuși, și cel ce era cu dînsul;

4. Cum a intrat în casa lui Dumne-deu, și a luat pînile punerei-înainte, și a mîncat, și a dat și celor ce erau cu el; care nu se cădea să le mînănce, fără numai preoții.

5. Și dîcea lor, Că Domn este Fiul omului și al sîmbătei.

6. Și a fost și în altă sîmbăta, a intrat el în sinagogă și învăța: și era acolo un om a cărui mîna cea dreaptă era uscată.

7. Și îl pîndiau pre el cărturaril și Fariseil de 'l va vindeca sîmbăta; ca să afle vină asupra lui.

8. Iar el știa gîndurile lor, și a dîs omului care avea mîna uscată, Scoală-te, și stăi în mijloc. Iar el sculându-se a stătut.

9. Deci a dîs Iisus cătră dînșii, Întreba-voiu pre voi; Ce se cade sîmbăta, bine a face, sau rău a face? suflet a mîntui, sau a pierde?

10. Și căutînd spre toți aceștia, a dîs omului, Întindeți mîna ta. Iar el a făcut așa; și a venit mîna lui la starea cea d'întîi sănătoasă, ca și ceea-l-altă.

11. Iar el s'au împlut de nebulnie; și vorbeau unul cu altul ce ar fi făcut lui Iisus.

12. Și a fost în zilele acestea, a eșit la munte să se roage, și

toată noaptea a petrecut întru rugăciunea lui Dumne-deu.

13. Și cînd s'a făcut dîoă, a chemat pre ucenicii săi; și alegînd întru dînșii doi-spre-dece, pre cari și apostoli 'l a numit;

14. Pre Simon, (pre care 'l a și numit Petru,) și pre Andrei fratele lui, pre Iacov și pre Ioan, pre Filip și pre Vartolomei,

15. Pre Mattei și pre Toma, pre Iacov al lui Alfei, și pre Simon ce se cheamă Zilotis,

16. Pre Iuda al lui Iacov, și pre Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut și vînzător.

17. Și pogorîndu-se cu dînșii, a stătut în loc șes, și mulțimea ucenicilor lui, și mulțime multă de norod din toată Iudeea și din Ierusalim, și de pre lingă marea Tirului și a Sidonului, cari veniseră să 'l asculte pre el, și să se tămăduască de neputințele lor;

18. Și cei ce se chinuiau de duhuri necurate: și se vindecau.

19. Și tot norodul căuta să se atingă de el: că putere eșia din el, și vindea pre toți.

20. Și el rîdicându-și ochii săi spre ucenicii lui, dîcea. Fericiți sînteți sîracilor: că a voastră este împărăția lui Dumne-deu.

21. Fericiți sînteți cariți flămîndii acum: că veți sătura. Fericiți sînteți cariți plîngeți acum: că veți rîde.

22. Fericiți veți fi, cînd veți vor urî pre voi oamenii, și cînd

veți vor despărți pre voi, și veți vor ocări, și vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiul omului.

23. Bucurați-vă într-acea zi, și săltați: că iată, plata voastră multă este în ceruri: că într-acest chip făceau proorocilor părinții lor.

24. Însă voi voă bogatilor! că veți luați mîngăierea voastră.

25. Voi voă celor ce sînteți sătuli acum! că veți flămîndi. Voi voă celor ce rideți acum! că veți plînge și veți țîngui.

26. Voi voă, cînd veți vor dice bine toți oamenii! că într-acest chip făceau părinții lor proorocilor celor mincinoși.

27. Ci voiă grăesc celor ce audii, iubiți pre vrăjmașii voștri, bine faceți celor ce vă urisc pre voi,

28. Bine cuvîntați pre cei ce vă blastămă pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă fac voă necaz.

29. Celui ce te bate pre tine preste o față a obrazului, întoarce-l lui și ceea-l-altă; și celui se îți ia haina, nu 'l opri lui și cămașa.

30. Și tot celuia ce cere de la tine, dă-i; și de la cela ce îți ia ale tale nu cere înapoi.

31. Și precum voiți ca să vă facă voă oamenii, și voi faceți lor asijderea.

32. Și de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce har este voă? că și păcătoșii iubesc pre cei ce îi iubesc pre dînșii.

33. Și de faceți bine celor ce

vă fac voă bine, ce har este voă? că și păcătoșii aceeași fac.

34. Și de dați împrumut celor de la cari nădejduiți a lua, ce har este voă? că și păcătoșii păcătoșilor dau împrumut, ca să iea întoema.

35. Ci iubiți pre vrăjmașii voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădejduind; și va fi plata voastră multă, și veți fi liii celui Prea-Înalt: că el este bun spre cei nemulțumitori și spre cei răi.

36. Deci fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați, și nu veți veți judeca: nu osîndiți, și nu veți veți osîndi: ertați, și vi se va erta.

38. Dați, și vi se va da voă; măsură bună, îndesată, și clătuită, și pre d'asupra vărsându-se, vor da în sinul vostru. Că cu aceeași măsură cu care veți măsura, se va măsura voă.

39. Și le a dîs lor și pildă, Ați doară poate orb pre orb să povățuească? ați nu amîndoi vor cădea în groapă?

40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său: iar tot cel desăvîrșit va fi ca dascălul său.

41. Și ce vedeți ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar birna care este în ochiul tău, n'o simți?

42. Sau cum poți dice fratelui tău, Frate, lasă să scot ștercul care este în ochiul tău, însuți nevedînd birna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întîi birna din ochiul tău, și

atunci vei vedea să scoți ștercul care este în ochiul fratei lui tău.

42. Că nu este pom bun care face roadă rea; nici pom rău care face roadă bună.

44. Că tot pomul din roadă sa se cunoaște. Că nu adună smochine din mărașină, nici din rug culeg struguri.

45. Omul cel bun din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune; și omul cel rău din visteria cea rea a inimii sale scoate cele rele: că din prisosința inimii, grăește gura lui.

46. Și ce mă cheamați, Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă dic?

47. Tot ceea ce vine către mine, și aude cuvintele mele, și le face pre ele, voiți arăta voă cum este asemenea:

48. Asemenea este omului ce și zidește casă, care a săpat afund, și a pus temeliea pre piatră, și vărsare de ape făcându-se, a lovit riul în casa aceea, și nu o a putut clăti pre ea; căci era întemeiată pre piatră.

49. Iar acela ce a auzit, și n'a făcut, asemenea este omului care și a zidit casa sa pre pământ fără de temelie; în care a lovit riul, și îndată a cădut; și s'a făcut sfărâmarea casei aceleia mare.

CAPITOLUL VII.

Și după ce a sfârșit toate cuvintele sale într-unul norodului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș fiind

bolnavă, vrea să moară, care era la dânsul de cînste.

3. Și auzind de Iisus, a trimis la dânsul bătrânii Iudeilor, rugându-l pre el ca să vie să mântuească sluga lui.

4. Iar ei venind către Iisus, îl rugau pre el cu deadinsul, dicând, Că este vrednic acela căruia vei da aceasta:

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el o a zidit noastră.

6. Iar Iisus mergea cu dânsii. Și nefiind el departe de casă, a trimis la dânsul sutașului prieten, grăind lui, Doamne, nu te osteni: că nu sunt vrednic ca să intri supt acoperământul meu:

7. Pentru aceea nici pre mine nu m'am socotit a fi vrednic a veni către tine, ci ți cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și ei sunt om rinduit sub dregătorie, având sub mine slujitori, și dică acestuia, Mergi, și merge; și altuia, Vino, și vine; și slugii mele, Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind acestea s'a minunat de el, și întorcându-se, a dis norodului care mergea după dânsul, Grăesc voă, că nici într-unul Israel n'am aflat atâta credință.

10. Și întorcându-se trimiseți la casă, au aflat pre sluga cea bolnavă sănătoasă.

11. Și a fost după aceea mergea într-o cetate ce se cheama Nain, și împreună cu dânsul mergeau ucenicii lui mulți și norod mult.

12. Iar dacă s'a apropiat că-

tră poarta cetății, iată, scoteau pre un mort, fiu unul-născut al mamei sale, și aceea era văduvă; și norod mult din cetate era cu dânsa.

13. Și vedându-o pre dânsa Domnul, i s'a făcut milă de ea, și a dis ei, Nu plânge.

14. Și apropiindu-se s'a atins de pat; iar cei ce îi duceau, au stătut. Și a dis, Tănuțele, ție grăesc, Scoală-te.

15. Și a seșut drept mortul, și a început a grăi. Și l'a dat pre el mamei lui.

16. Și a luat frică pre toți; și slăviau pre Dumneșeu, grăind, Că prooroc mare s'a sculat întru noi; și, Că a cercetat Dumneșeu pre norodul său.

17. Și a eșit cuvântul acesta de el într-o dată Iudeea, și într-o dată latinea.

18. Și au vestit lui Ioan ucenicii lui de toate acestea.

19. Și chemând Ioan pre doi din ucenicii săi, și a trimis către Iisus, dicând, Tu ești acela ce vine? sau pre altul să așteptăm?

20. Și venind către el bărbatul acela, au dis, Ioan Botezătorul ne a trimis pre noi către tine, dicând, Tu ești acela ce vine? sau pre altul să așteptăm?

21. Și într'acel ceas a tămăduit pre mulți de boale și de răne, și de dureri rele; și a dat vedere multor orbi.

22. Și răspundând Iisus, a dis lor, Mergeți, și spuneți lui Ioan cele ce ați vădut și ați auzit; că orbi văd, șchiopi umblă, le-

prosii se curătesc, surzii aud, morții se scoală, săracilor bine se vesteste.

23. Și fericit este cel ce nu se va sminti întru mine.

24. Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început a grăi către noroade de Ioan, Ce ați eșit în pustie să vedeți? Au trestie clătită de vânt?

25. Dar ce ați eșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sunt în haine scumpe, și petrec întru desfătare, în casele împărătești sunt.

26. Dar ce ați eșit să vedeți? Au prooroc? Adevăr grăesc voă, și mai mult de prooroc.

27. Acesta este de care este scris, Iată, eu trimesc îngerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

28. Că dic voă, Mai mare prooroc între cei născuți din femei de cât Ioan Botezătorul nimeni nu este: iar cel mai mic întru împărăția lui Dumneșeu, mai mare de cât el este.

29. Și tot norodul și vameșii auzindu-l, drept au făcut pre Dumneșeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar Fariseii și legiuitorii au lepădat de la sine sfatul lui Dumneșeu, nebotezându-se de la dânsul.

31. Iar Domnul a dis, Deci cu cine voiți asemenea pre oamenii neamului acestuia? și cu cine sunt asemenea?

32. Asemenea sunt cu copii ce seșd în tîrg, și strigă unui către altul, și dic, Fluerau-am voă,

și n'ați jucat; tinguitu-ne am voă, și n'ați plâns.

33. Că a venit Ioan Botezătorul nici pâine mâncând, nici vin bând; și diceți drac are.

34. A venit Fiul omului mâncând și bând; și diceți, iată om mâncător, și beutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor!

35. Și s'a îndreptat înțelepciunea de la toți fiii sâi.

36. Și l' ruga pre el unul din Farisei, ca să mănânce cu el. Și intrând în casa Fariseului, a ședut.

37. Și iată, o femeie din cetate, care era păcătoasă, înțelegând că șede în casa Fariseului, aducând un vas de alabastru cu mir,

38. Și stând lângă picioarele lui dinapoi plângând, a început a uda picioarele lui cu lacrimi, și cu perul capului său le ștergea, și săruta picioarele lui, și le ungea cu mir.

39. Iar vedând Fariseul care chemase pre el, a dis într' sine, grăind, Acesta de ar fi prooroc, ar ști cine și ce fel de femeie este *ceea* ce se atinge de el: că este păcătoasă.

40. Și răspundând Iisus, a dis către el, Simone, am oare ce să ți dic. Iar el a dis, Invățătore, di.

41. Doi datornici erau oare căruia cămătarie: unul era dator cu cinci sute de dinari, iar cel-lalt cu cincizeci.

42. Și neavând ei cu ce plăti, amândurora le a dăruit. Deci

care dintr'înșii, spune-mi mai mult va iubi pre el?

43. Iar Simon răspundând a dis, Socotesc că *acela* căruia i a dăruit mai mult. Iar el a dis lui, Drept ai judecat.

44. Și întorcându-se către femeie, a dis lui Simon, Vezi pre această femeie? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele mele n'ai dat: iar aceasta cu lacrimi m'i a dat picioarele mele, și le a șters cu perul capului său.

45. Sărutarea mie nu m'ai dat: iar aceasta de când am intrat, n'a încetat sărutându-mi picioarele mele.

46. Cu unt-de-lemn capul meu nu l'ai uns: iar aceasta cu mir m'a uns picioarele mele.

47. Pentru aceea grăesc ție, Eartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult: iar cui se eartă puțin, iubește mai puțin.

48. Și a dis el, Eartă-ți-se ție păcatele tale.

49. Și au început cei ce ședeau cu dânsul a grăi într' sine, Cine este acesta care eartă și păcatele?

50. Și a dis către femeie, Crede-ți-a te a mântuit; mergi în pace.

CAPITOLUL VIII.

Si a fost după aceasta, și el umbra prin cetăți și prin sate, propoveduind și bine vestind împărăția lui Dumnezeu: și cei doi-spre-dece erau cu dânsul.

2. Și niște femei care erau

tămăduite de dureri rele și de boale, Maria ce se chiama Magdalina, dintru care eșiseră șapte draci,

3. Și Ioana femeia lui Huza, ispravnicul lui Irod, și Sosanna, și altele multe, care slujiau lui din averile lor.

4. Și adunându-se norod mult, și cei de prin cetăți venind către dânsul, a dis prin pildă:

5. Eșit-a sămănătorul să samente sământa sa: și sămănând el, unele au căzut lângă cale; și s'au călcat, și păsările cerului le au mâncat.

6. Și altele au căzut pre piatră; și dacă au resărit, s'au uscat, pentru că n'aveau umezeală.

7. Și altele au căzut în mijlocul spinilor; și crescând spinii, le au înecat pre ele.

8. Și altele au căzut pre pământ bun, și resărind au făcut rod iusutit. Acestea grăind, striga, Cela ce are urechi de auzit, audă.

9. Și l' au întrebat pre el ucenicii lui, dicând, Ce este pilda aceasta?

10. Iar el a dis, Voă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu: iar celor-lalți în pilde; ca vedând să nu vadă, și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Sământa este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Iar cele de lângă cale sunt cei ce aud; apoi vine diavolul, și iea cuvântul din inima lor, ca

nu cumva creștând să se mântuească.

13. Iar cele de pre piatră, *sunt* cei cari, când aud, cu bucurie primesc cuvântul; și aceștia rădăcină n'au, cari până la o vreme cred, și în vreme de ispită se leapădă.

14. Iar ceea ce a căzut în spinii, aceștia sunt cari au auzit, și de griji și de bogății și de dulceațurile vieții *acesteia* umblând, se înneacă, și nu săvârșesc roadă.

15. Iar cea de pre pământ bun aceștia sunt, cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin, și fac roadă într'altare.

16. Nimeni aprinzând lumina, o acopere pre dânsa cu vas, sau o pune sub pat; ei o pune în sfeșnic, ca să vadă cei ce intră lumina.

17. Că nu este lucru de taină, care să nu se arate; nici lucru ascuns care să nu se cunoască și într'altare să vie.

18. Deci vedeți cum auziți: că cela ce are, se va da lui, și cela ce n'are, și ce i se pare că are, se va lua de la dânsul.

19. Și au venit către dânsul muma lui și frații lui, și nu puteau să se întâlnească cu dânsul pentru norod.

20. Și l' a spus lui *cineva* dicând, Muma ta și frații tăi stau afară, vrind să te vadă pre tine.

21. Iar el răspundând, a dis către dânsii, Muma mea și frații mei sunt aceștia cari aud

cuvântul lui Dumnezeu, și 'l fac pre dânsul.

22. * Și a fost într-una din zile, și el a intrat în corabie și ucenicii lui : și a dis către ei, Să trecem de ceea parte de iazer. Și s'au slobodit.

23. Iar mergend ei cu corabia, a adormit el : și s'a pogorit vifor de vânt în iazer ; și se umpleau de apă, și se primejdiau.

24. Și apropiindu-se 'l au desțepat pre dânsul, grăind, Invățătorule, învățătorule, perim. Iar el sculându-se, a certat vântul și valul apei : și au încetat, și s'a făcut liniște.

25. Și a dis către ei, Unde este credința voastră ? Iar ei spălmântându-se s'au mirat, grăind unul către altul, Cine este acesta ! că și vânturilor și apei poruncește, și 'l ascultă pre dânsul.

26. * Și au venit cu corabia în laturea Gadarenilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Și eșind el la uscat, 'l a întâmpinat pre el un om oarecare din cetate, care avea draci de multă vreme, și în haină nu se îmbrăca, și în casă nu petrecea, ci în morminturi.

28. Iar vedend pre Iisus, și strigând, a cădut înaintea lui, și cu glas mare a dis, Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Prea-Înalt ? Rogu-te, nu mă munci pre mine.

29. (Că poruncia duhului celui necurat să easă din omul acela. Că de multe ori îl răpise

pre dânsul : și 'l legaă pre el, cu lanțuri de fer și cu obezi păzind pre el ; și sfărâmând legăturile, se gonja de draul prin pustie.)

30. Și 'l a întrebat pre el Iisus, grăind, Cum îți este numele ? Iar el a dis, Legheon : că draci mulți intraseră într-insul.

31. Și 'l rugau pre el, ca să nu poruncească lor să meargă intru adine.

32. Și era acolo o turmă de porci mulți ce se pășteau în munte : și 'l rugau pre el să le dea voie lor să intre într-inșii. Și le a dat lor voie.

33. Și eșind dracii din om, au intrat în porci, și s'a pornit turma de pre țermuri în iazer și s'a înecat.

34. Iar păstorii vedend ceea ce se făcuse, au fugit, și mergend au spus în cetate și prin sate.

35. Și au eșit să vadă ce s'a făcut ; și au venit la Iisus, și au aflat pre omul dintru care eșiseră dracii, îmbrăcat, și întreg la minte, ședend lângă picioarele lui Iisus : și s'au temut.

36. Și le au spus lor și ceilce veduseră, cum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. * Și 'l a rugat pre dânsul tot norodul ținutului Gadarenilor, să se ducă de la dânsii ; că erau cuprinși de mare frică : iar el intrând în corabie, s'a întors.

38. Iar bărbatul dintru care eșiseră dracii, ruga pre el, ca

să fie cu dânsul : iar Iisus 'l a slobodit pre el, grăind,

39. Intoarce-te în casa ta, și povestește câte 'l a făcut ție Dumnezeu. Și s'a dus, propovăduind prin toată cetatea câte 'l a făcut Iisus lui.

40. Și a fost când s'a întors Iisus, 'l a primit pre el norodul : că toți îl așteptau pre el.

41. * Și iată, a venit un om căruia îi era numele, Iair, și acesta era mai mare sinagogei, și cădend la picioarele lui Iisus, îl ruga pre el ca să intre în casa lui :

42. Că avea o fiică una-născută, ca de doi-spre-dece ani, și aceea muria, iar când mergea el, îl impresurau noroadele.

43. * Și o muliere fiind în curgerea sângelui de doi-spre-dece ani, care cheltuse la doctori toată avuția sa, și nici de la unul n'a putut să se vindece,

44. Apropoiindu-se dinapo, s'a atins de poala hainei lui : și îndatăși a stătut curgerea sângelui ei.

45. Și a dis Iisus, Cine este cel ce s'a atins de mine ? Iar lepădându-se toți, a dis Petru și cei ce erau cu el, Invățătorule, noroadele te imbulzesc și te strimțorează, și dăci, Cine este cel ce s'a atins de mine ?

46. Iar Iisus a dis, S'a atins de mine oare-cine : că eu am cunoscut puterea care a eșit din mine.

47. Iar vedend mulțimea că nu s'a ascuns, a venit tremurând, și cădend înaintea lui, 'l a spus

lui înaintea a tot norodul pentru care pricină s'a atins de el, și cum s'a tămăduit îndată.

48. Iar el 'l a dis ei, Îndrăznește fiică : credința ta te a mântuit : mergi în pace.

49. * Încă grăind el, vine oarecare de la mai marele sinagogei, grăind lui, A murit fiica ta ; nu supăra pre Învățătorul.

50. Iar Iisus aușind, a răspuns lui, grăind, Nu te teme : crede numai, și se va mântui,

51. Iar intrând în casă, n'a lăsat nici pre unul să intre, lăra numai pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și pre tatăl fecioarei și pre muma ei.

52. Și plângeau toți, și se tângiau de dânsa : iar el a dis, Nu plângeți ; n'a murit, ci doarme.

53. Și 'și rideau de dânsul, știind că a murit.

54. Iar el scoțend pre toți afară, și apucându-o de mână, a strigat, grăind, Fecioarei, scoală-te :

55. Și s'a întors duhul ei, și s'a sculat îndată : și a poruncit să 'l dea ei să mănânce.

56. Și s'au spălmântat părinții ei : iar el a poruncit lor să nu spue nimicului ceea ce se făcuse.

CAPITOLUL IX.

Si chemând pre cei doi-spre-dece ucenici ai săi, le a dat lor putere și stăpânire preste toți dracii, și a vindeca boalele.

2. Și 'l a trimes pre dânsii să propovăduiască împărăția lui

Dumnezeu, și să tămăduască pre cei bolnavi.

3. Și a dis către densii. Nimic să nu luați pre cale, nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici argint; nici câte două haine să aveți.

4. Și ori în care casă veți intra, acolo să petreceți, și de acolo să eșiți.

5. Și ori căți nu vă vor primi pre voi, eșind din cetatea aceea, și praful de pre picioarele voastre scuturați întru mărturie a supra lor.

6. Și eșind, umblați prin sate, bine vestind, și tămăduind pre-tutindenea.

7. Și a auzit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el; și nu se pricepea, pentru că unii diceau, că Ioan s'a sculat din morți.

8. Iar alții, că Ilie s'a arătat; iar alții, că un prooroc din cei de demult a înviat.

9. Și a dis Irod, Pre Ioan eu l'am tăiat: dar acesta cine este, de care eu aud unele ca acestea? Și căuta să l'vadă pre el.

10. Și întorcându-se apos-tolii, au spus lui toate câte au făcut. Și luându-l pre densii, s'a dus deosebi în loc pustiu al cetăței ce se cheamă Vitsaida.

11. Iar noroadele înțelegând aceasta au mers după densul: și primindu-l pre densii, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce aveau trebuință de tămăduire, îi vindeca.

12. Iar dîoa a început a se pleca, și venind cei doi-spre-

dece, au dis lui, Slobodește noroadele, ca mergînd în satele și în orașele cele de prin prejur, să găzduască și să își afle hrană: că aici suntem în loc pustiu.

13. Iar el a dis către densii, Dați-le lor voi să mănânce. Iar ei au dis, Nu este la noi mai mult de cît cinci pâini și doi pești; fără de cît să ne ducem noi și să cumpărăm la tot norodul acesta bucate.

14. Că erau ca cinci mii de bărbați. Și a dis către ucenicii săi, Puneți l'pre densii cete câte cinci-cinci.

15. Și au făcut așa, și l'au așezat pre toți.

16. Deci luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer, le a dat ucenicilor să le pue înaintea norodului.

17. Și au mîncat, și s'au săturat toți: și au luat din sfărămăturile care rămăseseră lor, două-spre-dece coșuri.

18. Și a fost când se ruga el deosebi, erau cu densul ucenicii lui; și l'a întrebat pre densii, dicînd, Cine mî dic noroadele că sînt?

19. Iar ei răspundînd, au dis, Ioan Botezătorul; iar alții, Ilie; iar alții, că prooroc oare-care din cei de demult a înviat.

20. Și le a dis lor, Dar voi cine mî diceți că sînt? Iar Petru răspundînd a dis, Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el dojenind pre densii,

le a poruncit nimelui să nu spue aceasta;

22. Dicînd, Se cade Fiului omului multe a pătîmi, și a se defăima de bătrîni și de arhierii și de cărturari, și a se omori, și a treia di a învia.

23. Și grăia către toți, Ori cine va voi să vie după mine, să se lepede de sine, și să își iee crucea sa în toate dîile, și să mî urmeze mic.

24. Că cine va voi să își mîntuească sufletul său, pierde-l va pre el: iar cine își va pierde sufletul său pentru mine, acesta îl va mîntui pre densul.

25. Că ce folos este omului, de va dobîndi lumea toată, iar pre sine se va pierde, sau se va păgubi?

26. Că ori cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, de acesta Fiul omului se va rușina, când va veni întru slava sa, și a Tatălui, și a sfinților îngeri.

27. Și vă grăesc voă cu ade-vărat, sînt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moarte, până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Și a fost după cuvintele acestea ca la opt dîle, și luând pre Petru și pre Ioan și pre Iacov, s'a suit în munte să se roage.

29. Și s'a făcut, când se ruga el, chipul feței lui altul, și îmbrăcămîntea lui albă, strălucind.

30. Și iată, doi bărbați vorbi-au cu densul, cari erau Moisi și Ilie:

31. Cari arătându-se în slavă,

grăiau de eșirea lui care vrea să o împlinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu densul erau îngreuiți de somn: și deșteptându-se, au vădut slava lui, și pre cei doi bărbați stînd împreună cu densul.

33. Și a fost când s'au despărțit ei de la densul, a dis Petru către Iisus, Învățătorule, bine este noă a fi aici: și să facem trei colibi; una ție, și una lui Moisi, și una lui Ilie: neștiind ce grăia.

34. Și acestea grăind el, s'a făcut nor, și l'a umbrat pre densii; și s'au spălmîntat când au intrat ei în nor.

35. Și glas a fost din nor, dicînd, Acesta este Fiul meu cel iubit: pre acesta să ascultați.

36. Și după ce a fost glasul, s'a aflat Iisus singur. Și ei au tăcut și nimelui n'au spus în dîile acelea nimic din cele ce văduseră.

37. Și a fost, a doa di, pogorîndu-se ei din munte, l'a întîmpinat pre el norod mult.

38. Și iată, un bărbat din norod a strigat, grăind, Învățătorule, rogu-te caută spre fiul meu: că unui născut îmi este mie.

39. Și iată, duh îl apucă pre el, și de năprasnă strigă; și l'zdrobește pre el cu spumă, și abia se duce de la el, sfărîmîndu-l pre el.

40. Și m'am rugat de ucenicii tăi să l'scoată; și n'au putut.

41. Iar Iisus răspundînd, a dis, O neam necredincios și îndărăt-

nic, până cînd, voi fi cu voi, și voi suferi pre voi? Adu-mi pre fiul tîu aici.

42. Și încă apropiindu-se el, 'l a trîntit pre el dracul, și 'l a scuturat. Iar Iisus a certat pre duhul cel necurat, și a tîmăduit copilul, și 'l a dat tatălui sîu.

43. 'l Și se spîmîntău toți de mîrimea lui Dumne-deu. Și mîrîndu-se toți de toate care a făcut Iisus, a dis cîtră ucenicii sîi,

44. Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea: că Fiul omului se va da în mînțele oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvîntul acesta, și era acoperit de cîtră densii, ca să nu 'l priceapă: și se temeau să 'l întrebe pre el de cuvîntul acesta.

46. 'l Și a intrat gînd intru densii, cine ar fi dintru ei mai mare.

47. Iar Iisus, știind gîndul inimii lor, luînd un prune, 'l a pus pre el lingă sine.

48. Și a dis lor, Ori cine va primi pruncul acesta intru numele meu, pre mine mîe primește: și ori cine mîe va primi pre mine, primește pre cîla ce m'a trimis pre mine: că cîla ce este mai mic intru voi toți, acesta va fi mare.

49. 'l Iar Ioan rîspundînd, a dis, Invățătorule, am vîdut pre unul în numele-tîu scotînd dracii; și 'l am oprit pre el, că nu umblă pre urma ta cu noi.

50. Și a dis cîtră el Iisus, Nu

'l opriți: că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.

51. 'l Și a fost cînd s'au umplut dîcele înălțarei lui, și el 'și a întîrit fața sa să meargă în Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea feței sale: și mergînd au intrat intr'un oraș al Samarineanilor, ca să 'l gătească lui.

53. Și nu 'l au primit pre dînsul, că fața lui era mergînd în Ierusalim.

54. Și vîdînd ucenicii lui, Iacov și Ioan, au dis, Doamne, voești să dîcem să se pogoare foc din cer, și să 'l mistuească pre ei, precum și Ilie a făcut?

55. Iar Iisus întorcîndu-se, 'l a certat pre densii, și a dis, Nu știți al cărui duh sînteți voi.

56. Că Fiul omului n'a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să 'le mîntuească. Și au mers intr'alt sat.

57. 'l Și a fost cînd mergeau ei pre cale, a dis oare-cine cîtră el, Doamne voi să merg după tine, ori unde vei merge.

58. Și a dis Iisus lui, Vulpile au vizuni, și pasările cerului cuiburi; iar Fiul omului n'are unde să 'și plece capul.

59. Și a dis cîtră altul, Vino după mine. Iar el a dis, Doamne, dă-mi voie întîi să merg să îngrop pre tatăl meu.

60. Iar Iisus a dis lui, Lasă morții să 'și îngroape pre morții lor: iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumne-deu.

61. Și a dis și altul, Voi să merg după tine, Doamne; dar

întîi dă-mi voie să tocimesc cele ce sînt în casa mea.

62. Iar Iisus a dis cîtră el, Nimeni puindu-și mîna lui pre plug, și cîutînd înapoi, este îndreptat intru împărăția lui Dumne-deu.

CAPITOLUL X.

După acestea a arătat Domnul și pre alți șapte-deci, și a trimis pre dînsii cîte doi înaintea feței sale, intru tot orașul și locul, unde vrea el să meargă.

2. Și dîcea cîtră densii, Iată secerișul este mult, iar lucrătorii sînt puțini: deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul sîu.

3. Mergeți: iată, eu vîe trimet pre voi ca mieii în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte: și pre nimeni să nu întrebați de sănătate în cale.

5. Și ori în care casă veți intra, întîi dîceți, Pace casei acesteia.

6. Și de va fi acolo fiul păcei, se va odihni preste dînsul pacea voastră: iar de nu, la voi se va întoarce.

7. Și intr'aceeași casă petreceți, mîncînd și bînd cele ce sînt la dînsii: că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vî mutați din casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți intra, și vî vor primi pe voi, mîncăți cele ce se vor pune înaintea voastră.

9. Și tîmăduiți bolnavii cari sînt intr'însa, și grăiți lor, S'a apropiat spre voi împărăția lui Dumne-deu.

10. Iar ori în care cetate veți intra, și nu vî vor primi pre voi, eșind la ulițele ei, dîceți,

11. Și praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, il scuturăm voă: însă aceasta să știți, că s'a apropiat spre voi împărăția lui Dumne-deu.

12. Iar grăesc voă, că mai ușor va fi Sodomului în dîcia aceea, de cît cetății aceleia.

13. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile care s'au făcut intru voi, de mult în sac și în cenușă ședînd, s'ar fi pocăit.

14. Însă Tirului și Sidonului mai ușor va fi la judecată, de cît voă.

15. Și tu, Capernaume, care până la cer te ai înălțat, până la iad te vei pogori.

16. Cîla ce vî ascultă pre voi, pre mine mîe ascultă; și cîla ce se leapădă de voi, de mine se leapădă; iar cîla ce se leapădă de mine, se leapădă de cîla ce m'a trimis pre mine.

17. 'l Și s'au întors cei șapte-deci cu bucurie, dîcînd, Doamne, și dracii se pleacă noă intru numele tîu.

18. Și a dis lor, Vîdut-am pre Satana ca un fulger din cer cădînd.

19. Iată, dau voă stăpînire să călcați preste șerpi și preste scorpili, și preste toată puterea

vărămașului, și nimic pre voi nu vă va vătăma.

20. Însă pentru aceasta nu vă bucurați, căci bucurile se pleacă voă; ci vă bucurați mai virtos, că numele voastre s'au scris în ceruri.

21. ¶ Într'acest ceas s'a bucurat cu duhul Iisus, și a zis, Mulțumesc ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit pre cele pruncilor: adevărat Părinte; că așa a fost buna voință înaintea ta.

22. Toate mi s'au dat mie de la Tatăl meu: și nimeni nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl, și cine este Tatăl, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să Ț descopere.

23. ¶ Și întorcându-se către ucenicii deosebi a zis, Fericiți ochii cari văd cele ce vedeți voi.

24. Că grăesc voă, că multă proorocie și împărați au voit să vadă cele ce vedeți voi, și n'au vădut; și să audă cele ce auziți, și n'au auzit.

25. ¶ Și iată, un legiuitor s'a sculat, ispitindu-l pre el, și dicând, Învățătorule, ce voi face să moștenesc viața cea vecinică?

26. Iar el a zis lui, În legea ce este scris? cum cetești?

27. Iar el răspundând, a zis, Să iubesc pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toată virtutea ta, și din tot cugetul tău; și pre aproapele tău ca însuși pre tine.

28. Și Ț i a zis lui, Drept ai răspuns: aceasta fă, și vei fi viu.

29. Iar el vrind să se îndrepteze pre sine, a zis către Iisus, Și cine este aproapele meu?

30. Iar Iisus răspundând, a zis, Un om oare care se pogoria din Ierusalim în Ierihon, și a căzut în tâlhari, cari desbrăcându-l pre el, și rânindu-l, s'au dus, lăsându-l abia viu.

31. Și din întemplerare un preot se pogoria pre calea aceea: și vedându-l pre dânsul, a trecut pre alături.

32. Așijderea și un Levit, fiind la acel loc, venind și vedându-l pre el, a trecut pre alături.

33. Iar un Samaritanean mergând pre cale, a venit la el: și vedându-l i s'a făcut milă de el.

34. Și apropiindu-se, a legat ranele lui, turnând unt-de-lemn și vin, și puindu-l pre dobitoacul lui, l'a dus la o casă de oaspeți, și a purtat grijă de el.

35. Și a doa Ți când a purces scoțând doi dinari, a dat gazdei, și Ț i a zis lui, Poartă grijă de dânsul; și ori-ce vei mai cheltui, eu când mă voi întoarce, voi da Ție.

36. Deci care dintr'acei trei, Ți se pare a fi aproapele celui ce căduse în tâlhari?

37. Iar el a zis, Cea ce a făcut milă cu dânsul. Iar Iisus a zis lui, Mergi, de fă și tu asemenea.

38. ¶ Și a fost când se ducea el, și el a intrat într'un sat: iar o mulțime numele ei

Marta l'a primit pre el în casă sa.

39. Și aceea avea o soră ce se cheamă Maria, care și ședând lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvintele lui.

40. Iar Marta se silea spre multă slujbă, și stând a zis, Doamne, au nu socotești că soru-mea singură m'a lăsat să slujesc? ci Ți ei ca să mi ajute.

41. Și răspundând Iisus, a zis ei, Marto, Marto, te grijești, și spre multe te silești:

42. Ci un lucru trebuiește: iar Maria partea cea bună și a ales, care nu se va lua de la dânsa.

CAPITOLUL XI.

Și a fost când era el la un loc rugându-se, după ce a încetat, a zis unul din ucenicii lui către dânsul, Doamne, învață-ne pre noi să ne rugăm, precum și Ioan a învățat pre ucenicii săi.

2. Și le a zis lor, Când vă rugați, diceți, Tatăl nostru care ești în ceruri, Sfintească-se numele tău. Vie împărăția ta. Fie voia ta, precum în cer, așa și pre pământ.

3. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ni-o noă astăzi.

4. Și ne erată noă păcatele noastre, precum și noi ertăm tutulor celor ce ne sunt datori noă. Și nu ne duce pre noi în ispită; ci ne izbăvește de cel rău.

5. Și a zis către ei, Cine dintru voi are prieten, și va merge către dânsul la miezul nopții, și va dice lui, Prietene, dă-mi împrumut trei pâini;

6. Că a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce pune înaintea lui?

7. Și acela răspundând dinlăuntru, va dice, Nu mi face osteneală: acum ușa s'a încuiat, și copiii mei sunt în așternut cu mine; nu pot să mă scol să Ți dau Ție.

8. Grăesc voă, Măcar de nu i ar da lui sculându-se pentru că este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui sculându-se, va da lui câte îi trebuie.

9. Și eu Ție voă, Cereți, și se va da voă; căutați, și veți afla; bateți, și se va deschide voă.

10. Că tot cela ce cere, va lua; și cela ce caută, va afla; și celui ce bate, i se va deschide.

11. Și la care tată dintru voi, de va cere fiul pâine, au doară piatră îi va da lui? sau de va cere pește, au doară în loc de pește șerpe îi va da lui?

12. Sau de va cere ou, au îi va da lui scorpion?

13. Deci dacă voi fiind răi, știți să dați daruri bune fiilor voștri: cu cât mai virtos Tatăl vostru cel din cer va da Duh Sfint celor ce cer de la dânsul?

14. ¶ Și era scoțând un drac, și acela era mut. Și a fost după ce a eșit dracul, a grăit mutul: și s'au mirat noroadale.

15. Iar unul dintr'înși diceau,

Cu Veelvul domnul dracilor scoate dracii.

16. Iar alții, ispitindu-l, cereau de la densusl semn din cer.

17. Iar el știind gândurile lor, a dis lor. Toată împărăția ce s'a împărăchiat între sine se pustiește; și casă ce s'a împărăchiat preste casă, cade.

18. Deci și Satana dacă s'a împărăchiat între sine, cum va sta împărăția lui? că diceți, că cu Veelvul scot eu dracii.

19. Iar dacă eu cu Veelvul scot dracii, feciorii voștri cu cine-i scot? pentru aceasta ei vor fi voă judecători.

20. Iar dacă eu cu degetul lui Dumneșcu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumneșcu.

21. Când cel tare intrarmat fiind păzește curtea sa, în pace sunt averile lui;

22. Iar când va veni cel mai tare de cât densusl, și l va birui pre el, iea toate armele lui întru care se nădăduia, și împărtește prădele lui.

23. Că ce nu este cu mine, împotriva mea este; și că ce nu adună cu mine răsipește.

24. Când duhul cel necurat ese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându-și odihnă; și neaflând, dice, Mă voi întoarce în casa mea de unde am eșit.

25. Și venind o află măturată și împodobită.

26. Atunci merge și iea alte șapte duhuri mai rele de cât sine; și intrând, lăcuiesc acolo:

și se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'înteu.

27. Și a fost când dicea el acestea, ridicând o mulere glas din norod, a dis lui, Fericit este pântecul care te a purtat, și țitele care ai supt.

28. Iar el a dis, Adevărat, fericiti sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumneșcu, și l păzesc pre el.

29. Iar adunându-se noroadele, a început a dice, Neamul acesta viclean este: semn cere; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocului.

30. Că precum a fost Iona semn Nineviteanilor, așa va fi și Fiul omului la neamul acesta.

31. Împărăteasa de la austru se va scula la judecată cu bărbații neamului acestuia, și l va osindi pre ei: că a venit de la marginele pământului să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult de cât Solomon aiei.

32. Bărbații de la Ninevia se vor scula la judecată cu neamul acesta, și l vor osindi pre el: că ei s'au pocăit pentru propovăduirea lui Iona; și iată, mai mult de cât Iona aiei.

33. Nimeni aprindând lumina o pune întru ascuns, nici subt obroc, ci în sfeșnic, ca cei ce intră să vadă lumina.

34. Lumina trupului este ochiul: deci de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, și trupul tău întunecat va fi.

35. Drept aceea, socotește ca lumina care este întru tine să nu fie întunec.

36. Deci dacă trupul tău va fi tot luminat, neavând vre o parte întunecată, va fi luminat tot, ca și când lumina cu strălucirea te luminează.

37. Iar când grăia, îl ruga pre densusl un Fariseu ca să prânzească la el: și intrând, a ședut.

38. Iar Fariseul vedând, s'a mirat că nu s'a spălat înteu mai înainte de prânz.

39. Iar Domnul a dis către densusl, Acum voi Farisei partea cea din afară a paharului și a blidului curățiți; iar cea din lăuntru vostru este plină de răpire și de viclesug.

40. Nebunilor, au nu cela ce a făcut cea din afară, a făcut și cea din lăuntru?

41. Însă din cele ce aveți voi, dați milostenie; și iată, toate vor fi voă curate.

42. Dar voi voă, Fariseilor! că decluiți izma și ruta și toate verdeturile, și treceți judecata și dragostea lui Dumneșcu: acestea se cădea a le face, și acelea a nu le lăsa.

43. Voi voă, Fariseilor! că iubiți scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și închinăciunile prin tîrguri.

44. Voi voă, cărturarilor și Fariseilor sătarnici! că sunteți ca morminturile cele ce nu se ved, și oamenii ce umblă d'asupra lor nu le știu.

45. Și răspundând unul din

legiuitori, a dis lui, Învățătorule, acestea dicend și pre noi ne ocărăști.

46. Iar el a dis, Și voă, legiuitorilor, vai! că însărcinați pre oameni cu sarcini care nu se pot lesne purta, iar voi nici un deget al vostru nu vă atingeți de sarcini.

47. Voi voă! că zidiți morminturile proorocilor, și părinții voștri l au ucis pre ei.

48. Deci mărturisiți și împreună voi! lucrurile părinților voștri: că aceia l au ucis pre ei, iar voi zidiți morminturile lor.

49. Pentru aceasta și înțelepciunea lui Dumneșcu a dis, Trimete-voi către ei prooroci și apostoli, și pre unii dintr'înșil vor uide și vor goni:

50. Ca să se ceară sângele tuturor proorocilor, ce s'a vărsat din începutul lumii de la neamul acesta.

51. De la sângele lui Avel până la sângele Zahariei, care a perit între altar și între biserică: adevărat dic voă, Se va cere de la neamul acesta.

52. Voi voă, legiuitorilor! că ați luat cheea cunoștinței: voi n'ați intrat, și pre cei ce vreați să între l ați oprit.

53. Și dicend el acestea către ei, au început cărturarii și Fariseii tare a se mânia spre densusl, și a sta lui împotriva de multe:

54. Pândindu-l pre el, și căutând ca să vineze ceva din gura lui, că să l vinuească pre el.

CAPITOLUL XII.

Si adunându-se mulțime de noi, roade, cât se căleau unii pre alții, a început a dice ucenicilor săi mai întâiu, Păziți-vă de alu-atul Fariseilor, care este fătăriea.

2. Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperi; și as- cuns, care nu se va cunoaște.

3. Pentru aceea câte ați dis- la întunerec, la lumină se vor auzi; și ce ați grăit la urechie în cămări, se va propovedui d'a- supra caselor.

4. Decî grăesc voă prietenilor mei, Nu vă temeți de cei ce u- cid trupul, și după aceea nu pot nimic mai mult să facă.

5. Ci voiți arăta voă de cine să vă temeți: Să vă temeți de acela ce are putere după ce a ucis, să arunce în gheena; ade- văr, grăesc voă, De acela să vă temeți.

6. Aă nu se vind cinei pa- sări cu doi filii, și nici una dintr'insele nu este uitată ina- intea lui Dumnezeu?

7. Ci și perii capului vostru toți sînt numărați. Decî nu vă temeți: că voi sunteți mai aleși de cît multe păsări.

8. Și dice voă, Tot cela ce mî va mărturisî pre mine înaintea oamenilor, și Fiul omului va mărturisi pentru dînsul înain- tea îngerilor lui Dumnezeu.

9. Iar cela cî se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepă- dat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10. Și tot cela ce va dice cu-

vînt împotriva Fiului omului, se va erta lui: iar celui ce va huli împotriva Duhului Sfînt, nu se va erta.

11. Iar cînd vă vor duce pre voi la soboară, și la dregători, și la stăpîni, nu vă grijii cum, și ce veți răspunde, sau ce veți dice:

12. Că Duhul Sfînt vă va în- vîta pre voi într'acel ceas cele ce se cade a dice.

13. Și a dis lui unul din norod, învățătorule, di fratelui meu să împartă cu mine mo- ștenirea.

14. Iar el a dis lui, Omule, cine m'a pus pre mine judecător sau împărțitor preste voi?

15. Și a dis către ei, Vedeți și vă feriți de lăcomie: că nu este viața cuiva din prisosința avuției sale.

16. Și a dis pildă către dînsii, grăind, Unui om bogat i a ro- dit țarina:

17. Și cugeta intru sine, di- cînd, Ce voiți face, că n'am unde aduna rodirile mele?

18. Și a dis, Aceasta voiți face: Strica-voiți jînițele mele, și mai mari le voiți zidi; și voiți strînge acolo toate rodirile mele și bu- nătățile mele.

19. Și voiți dice sufletului meu, Suflete, al multe bunătăți strînse spre mulți ani; odih- nește-te, mănăucă, bea, și ve- selește-te.

20. Iar Dumnezeu i a dis lui, Nebune, într'această noapte sufletul tîu va fi cerut de la

tine: dar cele ce ai gătit, cui vor fi?

21. Așa este acela ce strînge luiși comoară, iar în Dumne- deu nu se îmbogățește.

22. Și a dis către ucenicii săi, Pentru aceasta dice voă, Nu vă grijii cu sufletul vostru, ce veți mîncă; nici cu trupul, in ce vă veți îmbrăca.

23. Sufletul mai mult este de cît hrana, și trupul de cît haina.

24. Căutați la corbi: că nu sa- mănă nici seceră; care n'au cămări nici jînițe; și Dumnezeu îi hrănește pre ei: cu cît mai mult voi sunteți mai buni de cît păsările?

25. Și cine din voi grijindu-se poate să adauge statului său un cot?

26. Decî dacă nu puteți nici ce este mai mic a face, ce vă mai grijii de cele-l-alte?

27. Socotiți crinii cum cresc: nu se ostenesce, nici torc; și grăesc voă, că nici Solomon intru toată slava sa nu s'a îm- brăcat ca unul dintr'aceștia.

28. Și de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp, și mîine în coptor se aruncă, Dumnezeu așa o îmbracă; cu cît mai virtos pre voi, puțin credincioșilor?

29. Și voi să nu căutați ce veți mîncă, sau ce veți bea, și să nu vă înălțați.

30. Că toate acestea păgânii lumii acesteia le caută: iar Pă- rințele vostru știe că vă trebu- esc acestea.

31. Inșă căutați împărăția lui Dumnezeu; și acestea toate se vor adăoga voă.

32. Nu te teme, turmă mică; că bine a voit Tatăl vostru să vă dea voă împărăția.

33. Vindeți avuțiile voastre, și dați milostenie; faceți-vă voă pungi care nu se învechesc, co- moară neîmputînată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici moliea nu o strică.

34. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre închinse, și făcilele aprinse;

36. Și voi asemenea cu oa- menii cari așteaptă pre dom- nul lor cînd se va întoarce de la nuntă; ca venind și bătînd, îndată să i deschidă lui.

37. Fericite sînt slugel ace- lea, pre cari venind domnul, îi va afla priveghînd: amin dice voă, că se va începe, și îi va pune pre dînsii să șadă, și venind va sluii lor.

38. Și de va veni la a doa streajă, și la a treia streajă de va veni, și i va afla așa, feri- cite sînt slugel acelea.

39. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpînul casei în care ceas va veni furul, ar priveghia, și n'ar lăsa să i sape casa lui.

40. Decî și voi fiți gata: că în ceasul care nu gândiți, Fiul omului va veni.

41. Iar Petru a dis către el, Doamne, către noi dici pilda a- ceasta, sau către toți?

42. Și a dis Domnul, Oare

cine este iconomul cel credincios și înțelept, pre care îl va pune domnul preste slugele sale, ca să le dea la vreme măsura de griu?

43. Fericită este sluga aceea, pre care venind domnul lui îl va afla făcând așa.

44. Cu adevărat grăesc voă, că 'l va pune pre dînsul preste toate avuțiile sale.

45. Iar de va dice sluga aceea întru inima sa, Zăbovesc domnul meu a veni; și va începe a bate pre slugi și pre slujnice, și a mânca și a bea, și a se îmbăta;

46. Veni-va domnul slugii acesteia la dîoa întru care nu gîndește, și în ceasul întru care nu știe, și 'l va tăia pre el în două, și partea lui cu necredincioșii o va pune.

47. Iar sluga ceea ce a știut voia domnului său, și n'a gătit, nici a făcut duple voia lui, se va bate mult.

48. Iar cela ce n'a știut, și a făcut cele vrednice de bătăi, se va bate puțin. Și tot căruia s'a dat mult, mult se va cere de la el; și căruia i s'a încredințat mult, mai mult vor cere de la el.

49. Foc am venit să arunc pre pământ; și ce voesc, dacă acum s'a aprins?

50. Și cu botez am să mă botez; și cum mă strimtoresc până ce se va săvârși!

51. Ați vi se pare că am venit să dau pace pre pământ? Nu, dic voă; ci împărțire;

52. Că vorfi de acum înainte cinei într-o casă împărțit, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

53. Se va împărți tatăl împotriva feciorului, și feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetei, și fata împotriva mamei; soacra împotriva noră-sa, și nora împotriva soacra-sa.

54. Și dicea și noroadelor, Când vedeți norul răsărind-se de la apus, numai de cât diceți, Vine ploaie mare; și este așa.

55. Și când vedeți austrul suflând, diceți, Zădărnici va să fie; și este.

56. Fățarnicilor, fața cerului și a pământului știți a cerea; dar vremea aceasta cum n'o cereați?

57. Căci nu judecați, și întru voi ce este drept?

58. Când mergi cu pirișul tău la domn, pre cale, dă-i lucrare să te izbăvești de el; ca nu cumva să te tragă la judecător, și judecătorul te va da temnicerului, și temnicerul te va arunca în temniță.

59. Dic ție, nu vei eși de acolo, până nu vei plăti și filiarul cel mai de apoi.

CAPITOLUL XIII.

Într'acea vreme erau de față unii cari i-au spus despre Galileanilor, al căror sânge Pilat 'l a amestecat cu jertvele lor.

2. Și răspundînd Iisus, a dis lor, Ați vi se pare că Galileanilor aceștia mai păcătoși de cât toți

Galileanilor au fost, pentru că au pățimit acestea?

3. Nu, dic voă: ci de nu veți poezi, toți așa veți peri.

4. Sau acei opt-spre-dece, preste cari a cădut turnul în Siloam, și 'l a omorît, vi se pare că aceștia mai păcătoși au fost de cât toți oamenii cari lăcuiau în Ierusalim?

5. Nu, dic voă: ci de nu veți poezi, toți așa veți peri.

6. Și dicea pilda aceasta; Oare-cine avea un smochin în vîiea lui sădit; și a venit căutînd roadă întru el, și n'a aflat.

7. Și a dis cătră vierul, Iată, trei ani sînt de când vin căutînd roadă în smochinul acesta, și nu aflu: tae'l pre el; pentru ce și pământul impresoară în zădar?

8. Iar el răspundînd a dis lui, Doamne, lasă-l pre el și într'acest an, până 'l voi săpa împrejur și voi pune gunoi.

9. Și de va face roadă, bine; iar de nu, îl vei tăia în anul a celui viitor.

10. Și era învățînd într'una din sinagoguri sîmbăta.

11. Și iată, o mulere era care avea duhul neputinței de opt-spre-dece ani, și era girbovă, și nu putea să se redice în sus nici de cum.

12. Iar Iisus vedîndu-o pre dînsa, o a chemat, și a dis ei, Mulere, te ai slobozit de boala ta.

13. Și s'a pus pre dînsa mâinele; și îndată s'a îndreptat, și slăvia pre Dumnezeu.

14. Iar mai marele sinago-

gei mîniindu-se căci o vindecase Iisus sîmbăta, răspundînd, dicea norodului, Șese zile sînt întru care se cade a lucra: deci într'acestea venind veți vindecați, iar nu în ziua sîmbetei.

15. Iar Domnul răspundînd a dis lui, Fățarnice, fie-care din voi sîmbăta au nu 'și desleagă boul său sau asinul de la esle, și 'l duce de 'l adapă?

16. Dar aceasta, flică a lui Avram fiind, pre care o a legat Satana, iată, de opt-spre-dece ani, au nu se cădea a se deslega din legătura aceasta în ziua sîmbetei?

17. Și acestea dicîndu-le, se rușinau toți cei ce stău împotriva lui: și tot norodul se bucura de toate cele slăvite ce se făceau de dînsul.

18. Și dicea, Cui este asemenea împărăția lui Dumnezeu? și cu ce o voiți asemăna pre dînsa?

19. Asemenea este grăunțului de muștar, pre care luîndu-l omul, 'l a aruncat în grădina sa; și a crescut, și s'a făcut copac mare; și păsările cerului s'au sălășluit în ramurile lui.

20. Și iarăși a dis, Cu ce voiți asemăna împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului, pre care luîndu-l mulerea 'l a ascuns, în trei măsurile de făină, până s'a dospit toată.

22. Și umbla prin orașe și prin sate învățînd, și cale făcînd în Ierusalim,

23. Și 'l a dis oare cine lui,

Doamne, au puținii sunt cei ce se mântuiesc? Iar el a zis lor,

24. Ți Nevoiți-vă a intra prin poarta cea strîmtă: că mulți, dic voă, vor căuta să intre, și nu vor putea.

25. Decî după ce se va scula stăpînul casei, și va incuia ușa, și veți începe a sta afară, și a bate în ușă, dicînd, Doamne, deschide noă; și răspundînd va dice voă, Nu ve știu pre voi de unde sunteți.

26. Atunci veți începe a dice, Am mîncat înaintea ta și am bîut, și în ulițele noastre ai învîțat.

27. Și va dice, Dic voă, nu ve știu pre voi de unde sunteți; depărtați-vă de la mine toți lucrătorii nedreptăței.

28. Acolo va fi plîngerea și scîrșnirea dinților, cînd veți vedea pre Avraam, și pre Isaac, și pre Iacov, și pre toți proorocii întru împărăția lui Dumnezeu, iar pre voi *înși-vă* scoși afară.

29. Și vor veni de la resărit, și de la apus, și de la amiază-noapte, și de la amiază-zi, și vor ședea întru împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată, sunt pre urmă carii vor fi întîi, și sunt întîi carii vor fi pre urmă.

31. Ți In ziua aceea s'au apropiat unii din Farisei, dicînd lui Eși, și te du de aici: că Irod va să te omoare.

32. Și a zis lor, Mergînd, spuneți vulpei aceleia, Iată, scot draci, și fac vindecări astăzi și

mîine, și a treia zi mă voi sfîrși.

33. Însă mi se cade astăzi, și mîine, și în ceea-laltă zi a merge: că nu este cu puțință să piară prooroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori proorocii, și uciți cu pietre pre cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să adun pre fiul tău, precum *adună* găina puii săi sub aripă, și n'ai vrut!

35. Iată, se lasă voă casa voastră pustie: și amin grăesc voă, Nu mă veți vedea de acum pînă va veni *vremea* cînd veți dice, Bine *este* cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului.

CAPITOLUL XIV.

Și a fost cînd a intrat el în casa oare-căruia din boerii Fariseilor sîmbăta, ca să mănânce pîne, și aceia îl pîndiau pre el.

2. Și iată, un om bolnav de idropică era înaintea lui.

3. Și răspundînd Iisus, a zis cătră legiuitori și cătră Farisei, grăind, Oare este slobod sîmbăta a vindeca?

4. Iar ei au tăcut. Și apucându-l l'a vindecat pre el, și l'a slobodit;

5. Și răspundînd cătră ei, a zis, Al căruia dintru voi asinul sau boul de va cădea în puț, au nu îndată îl va scoate pre el în ziua sîmbetei?

6. Și n'au putut răspunde lui la acestea.

7. Ți Și dicea cătră cei chemați pildă, luînd aminte cum își alegeau șederile mai sus; dicînd cătră dînsii,

8. Cînd te veți chiuma de cineva la nuntă, nu ședea în locul cel mai de sus; ca nu cumva să fie chemat de dînsul altul mai cîstit de cît tine;

9. Și venind acela ce și pre tine și pre acela a chemat, va dice ție, Dă locul acestuia; și atunci veți începe cu rușine locul cel mai de jos a l'îinea.

10. Ci cînd te veți chiuma, mergînd seți la locul cel mai de jos; ca cînd va veni cel ce te a chemat, să l'î dică ție, Prietene, sue-te mai sus: atunci îți va fi ție cînte înaintea celor ce vor ședea împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalță, se va smeri; și cel ce se smerește, se va înalța.

12. Ți Și dicea și celui ce îl chiumase pre el, Cînd faci prînz sau cină, nu chiuma prietenii tăi, nici frații tăi, nici rudele tale, nici vecinii bogați; ca nu cînd-va să te chiume și ei pre tine, și să ți se facă răsplatire.

13. Ci cînd faci ospet, chiumă săracii, neputincioșii, schiopii și orbi;

14. Și fericit vei fi; că ei nu pot să l'î întoarcă: că ție se va răsplăti la învierea dreptilor.

15. Ți Și auzînd acestea unul din cei ce ședeau cu el, a zis, Fericit *este* cel ce va prîzni întru împărăția lui Dumnezeu.

16. Iar el a zis lui, Un om

oare-care a făcut cină mare, și a chemat pre mulți;

17. Și a trimes pre sluga sa în ceasul cinei să dică celor chemați, Veniți; că iată, gata sunt toate.

18. Și au început toți d'impreună a se lepăda. Cel d'întîi a zis lui, Țarină am cumpărat, și am nevoie să es și să o vîd: rogu-te să mă erți.

19. Și altul a zis, Părechî de boi am cumpărat cinei, și merg să l'î ispitesc: rogu-te să mă erți.

20. Și altul a zis, Muieră m'î am luat, și pentru aceasta nu pot veni.

21. Și întorcîndu-se sluga aceea a spus domnului său acestea. Atunci mîniindu-se stăpînul casei a zis slugii sale, Eși curînd la răspîntiile și ulițele cetății, și săracii, și betegii și schiopii, și orbi adu-i aici.

22. Și a zis sluga, Doamne, s'a făcut cum ai poruncit, și încă mai este loc.

23. Și a zis domnul cătră slugă, Eși la drumuri și la garduri, și l'î silește să intre, ca să se umple casa mea.

24. Că dic voă, Că nici unul din bărbații aceia ce erau chemați nu va gusta cîna mea.

25. Ți Și mergeau cu dînsul noroade multe: și întorcîndu-se, le a zis lor,

26. Ori-cine vine cătră mine, și nu urește pre tatăl său, și pre mamă, și pre muieră, și pre feciori, și pre frați, și pre surori, încă, și pre sufletul său, nu poate fi ucenic al meu.

27. Și cel ce nu l'î poartă crucea

sa, și nu vine după mine, nu poate fi ucenic al meu.

28. Că cine dintru voi vrind să zidească turn, au nu întâi ședend, își socotește cheltuiala, de are cele spre săvârșire?

29. Ca nu când-va puind el temeliea, și neputend săvârși, toți cei ce 'l vor vedea să înceapă a l batjocori.

30. Dicend, Acest om a început a zidi, și n'a putut săvârși.

31. Sau care împărat, mergend să se lovească cu alt împărat la resboi, au nu ședend întâi, se sfătuește de va putea cu deșee mi să se întimpine cu acela ce vine asupra lui cu două-deci de mi?

32. Iar de nu, încă fiind el departe, trimetend solie, se roagă de pace.

33. Deci așa fie-care dintre voi, care nu se leapadă de toate avuțiile sale, nu poate fi ucenic al meu.

34. Bună este sarea: iar dacă sarea se va imputi, cu ce se va indulci?

35. Nicl în pământ, nicl în gunoiu nu este de treabă; ci afară o leapadă pre ea. Cea ce are urechi de audit, audă.

CAPITOLUL XV.

Si erau apropiindu-se de densul toți vameșii și păcătoșii ca să l asculte pre el.

2. Și cârtiau Fariseii și cărturaril, dicend, Acesta pre păcătoși primește, și mănăcă cu densii.

3. Și a dis cătră ei pilda aceasta, grăind,

4. Care om dintre voi, avend o sută de oi, și pierdend una dintru ele, au nu lasă pre cele noă-deci și noă în pustie, și merge după cea pierdută, până când o află pre ea?

5. Și aflându-o, o pune pre umerile sale bucurându-se.

6. Și venind la casa sa, chieamă prietenii și vecinii, dicend lor, Bucurați-vă cu mine; că am găsit oaea mea cea pierdută.

7. Dic voă, că așa va fi bucurie în cer de un păcătos ce se pocăește, de cât de noă-deci și noă de drepti, cărora nu le trebuie pocăință.

8. Sau care mulere avend deșee drahme, de pierde o drahmă, au nu aprinde făcliea, și mătură casa, și caută cu deadinsul până o află?

9. Și aflându-o chieamă prietenele și vecinele, dicend, Bucurați-vă cu mine; că am găsit drahma care o am pierdut.

10. Așa, dic voă, bucurie se face înaintea ingerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos ce se pocăește.

11. Și a dis, Un om avea doi feciori:

12. Și a dis cel mai ténér din ei tatălui său, Tată, dă-mi partea ce mi se cade de avuție. Și le a împărțit lor avuțiea.

13. Și nu după multe zile adunând toate feciorul cel mai ténér, s'a dus într'o țară departe, și acolo a răsipit toată avuțiea sa, vietuind într'u desmierdări.

14. Și cheltuind el toate, s'a făcut foamete mare într'acea țară; și el a început a se lipsi.

15. Și mergend s'a lipit de unul din lăcuiitorii țarei aceleia, și l'a trimes pre el la țarinele sale să pască porcii.

16. Și doria să și sature pântecele său de roșcovele ce mănău porcii; și nimeni nu l'a lăsat.

17. Iar venindu'și într'u sine, a dis, Că l' argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier de foame!

18. Seula-mă-voiu și mă voiu duce la tatăl meu; și voiu dice lui, Tată, greșit-am la cer și înaintea ta.

19. Și nu mai sunt vrednic a mă chiea fiul tău: lă mă ca pre unul din argații tăi.

20. Și sculându-se, a venit la tatăl său. Iar el încă departe fiind, l'a vedut pre densul tatălui, și i s'a făcut milă, și alergând, a cădut pre grumazii lui, și l'a sărutat pre el.

21. Și a dis lui feciorul, Tată greșit-am la cer și înaintea ta, și nu mai sunt vrednic a mă chiea fiul tău.

22. Și a dis tatăl cătră slugele sale, Aduceți haina cea d'înteu, și l' îmbrăcați pre el; și dați inel în mâna lui, și încălțăminte în picioarele lui.

23. Și aducend vițelul cel hrănit, il junghiați; și mănăcând să ne veselim:

24. Că fiul meu acesta mort era, și a înviat; și pierdut era, și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar feciorul lui cel mai mare era la țarină: și dacă a venit și s'a apropiat de casă, a audit cântece și jocuri.

26. Și chieamând pre unul din slugi, l'a întrebat ce sunt acestea.

27. Iar el a dis lui, Fratele tău a venit; și a junghiat tatăl tău vițelul cel hrănit, pentru că sănătos pre el l'a primit.

28. Și s'a mânia, și nu vrea să intre: iar tatăl lui eșind, il ruga pre el.

29. Iar el răspundend, a dis tatălui său, Iată, atâția ani slujesc ție, și nicl odată porunca ta n'am călcat: și mie nicl odată nu m' ai dat măcar un ed, ca să mă veselesc cu prietenii mei:

30. Iar când veni fiul tău acesta, care a mănăcat avuțiea ta cu curvele, junghiași lui vițelul cel hrănit.

31. Iar el a dis lui, Fiule, tu în toată vremea ești cu mine, și toate ale mele, ale tale sunt.

32. Ci se cădea a ne veseli, și a ne bucura: căci fratele tău acesta mort era, și a înviat; și pierdut era, și s'a aflat.

CAPITOLUL XVI.

Si dicea și cătră ucenicii săi, Era un om bogat, care avea un iconom; și acesta a fost pîrl la el că răsipește avuțiile lui.

2. Și chieamând pre el, l'a dis lui, Ce aud aceasta de tine? dă sama de iconomia ta; că nu vei putea mai mult a fi iconom.

3. Iar iconomul a ȋis intru sine. Ce voiȋ face? cȃ domnul meȋ iea iconomia de la mine: a sȃpa nu pot; a cere imȋ este rușine.

4. Știȋ ce voiȋ face, cȃ dacȃ meȋ voiȋ schimba din iconomie, sȃ meȋ primeascȃ în casele lor.

5. Și chemȃnd cȃte unul pre fie-care din datorniciȋ domnului sȃu, a ȋis celui d'inteȋu. Cu cȃt eșȋ dator domnului meȋ?

6. Iar el a ȋis, Cu o sutȃ de mȃsurȋ de unt-de-lemn. Și a ȋis lui, Iaȋi zapisul tȃu, și ședȋ cȃrȃnd de scrie cinci-deci.

7. Iar dupȃ aceea a ȋis altuia, Dar tu cu cȃt eșȋ dator? Iar el a ȋis, Cu o sutȃ de mȃsurȋ de grȃu. Și a ȋis lui, Iaȋi zapisul tȃu, și scrie opt-deci.

8. Și a lȃudat domnul pre iconomul nedreptȃȋ, cȃ înȋelepȃște a fȃcut: cȃ fiil veacului acestuia mȃi înȋelepȋ sȃnt de cȃt fiil luminei intru neamul lor.

9. Și eȋ dic voȃ, Fȃceȋ-vȃ voȃ prietenȋ din mamona nedreptȃȋ; cȃ dacȃ veȋ fi lipsiȋ, sȃ vȃ primeascȃ pre voȋ în corturile cele vecinice.

10. Cel ce este credincios intru puȋin, și intru mult credincios este: și cel ce este nedrept intru puȋin, și intru mult nedrept este.

11. Deci dacȃ intru cel nedrept mamona n'ȃȋ fost credincioșȋ, pre cele adevȃrate cine le va încredinȃ voȃ?

12. Și dacȃ intru cel strein n'ȃȋ fost credincioșȋ, pre cel ce este al vostru cine il va da voȃ?

13. ¶ Nicȋ o slugȃ nu poate

la doi domȋ sȃ slujeascȃ: pentru cȃ sȃu pre unul va urȋ, și pre altul va iubi; sȃu de unul se va ținea, și de altul nu va griji. Nu puteȋ sluji lui Dumnezeu și lui mamona.

14. Și auȋiau aceste toate și Farisei, cariȋ eraȋ iubitori de argint: și ȋ batjocoriaȋu pre el.

15. Și le a ȋis lor, Voi sȃntȃȋ cei ce vȃ faceȋ pre voȋ dreptȋ înaintea oamenilor; iar Dumnezeu știe inimile voastre: cȃ ce este intru oameni înȃȋȃt, uriciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și proorociȋ eraȋ pȃnȃ la Ioan: de atuncȋ împȃrȃȃia lui Dumnezeu bine se vestește, și fie-care spre aceea se silește.

17. Iar mȃi lesne este cerul și pȃmȃntul sȃ treacȃ, de cȃt din lege o cȃrȃ sȃ cadȃ.

18. Tot cela ce ȋ lasȃ mușerea sa, și iea alta, precurvește: și tot cela ce iea pre cea lȃsatȃ de bȃrbat, precurvește.

19. ¶ Era un om oare care bogat, ce se îmbrȃca în porfirȃ și în vison, veselindu-se în toate țilele luminat.

20. Și era un sȃrac oare-care a nume Lazar, care zȃcea înaintea ușȋ lui plin de bube,

21. Și poștia sȃ se sature din sfȃrȃmȃturele care cȃdeȃu din masa bogatului: ei și cȃinii venind lingeȃu bubele lui.

22. Și a fost cȃ a murit sȃracul, și s'a dus de ingerȋ în sinul lui Avraam: și a murit și bogatul, și s'a îngropȃt;

23. Și în iad rȃdicȃndu'ȋ ochȋi sȃi, fiind în muncȋ, vede pre Avraam de departe, și pre Lazar în sinul lui.

24. Și el strigȃnd, a ȋis, Pȃrinte Avraame, miluește-meȋ, și trimete pre Lazar, sȃ ȋi întingȃ vȃrful degetului lui în apȃ, și sȃ mȋ rȃcoreascȃ limba mea; cȃ mȋ chinuesc în vȃpaea aceasta.

25. Iar Avraam a ȋis, Fiule, adu'ȋi aminte cȃ ai luat cele bune ale tale în viaȃ ta, și Lazar așȋjderea cele rele: iar acum aceasta se mȃngȃie, iar tu te chinueșȋ.

26. Și preste toate acestea, între noi și între voȋ prȃpastie mare s'a întȃrit; cȃ cei ce vor vrea sȃ treacȃ de aici cȃtrȃ voȋ, sȃ nu poȃtȃ; nicȋ cei de acolo la noi sȃ treacȃ.

27. Și a ȋis, Rogu-te dar, pȃrinte, cȃ sȃ ȋ trimetȋ pre dȃnsul în casa tatȃlui meȋ.

28. Cȃ am cinci fraȋ; sȃ le mȃrturiseascȃ lor, cȃ sȃ nu vie și ei la acest loc de muncȃ.

29. Și ȋ a ȋis Avraam lui, Aȋ pre Moisi și pre proorociȋ; sȃ ȋ asculte pre dȃnsȋ.

30. Iar el a ȋis, Nu, pȃrinte Avraame: ei de va merge cineva din morȋ la dȃnsȋ, se vor pocȃi.

31. Și ȋ a ȋis lui, Dacȃ nu ascultȃ pre Moisi și pre proorociȋ, mȃcar de ar și învia cineva din morȋ, nu vor crede.

CAPITOLUL XVII.

A tuncȋ a ȋis cȃtrȃ uceniciȋ sȃi, Cu neputȃnȃ este sȃ nu vie

smintelele: dar vaȋ *acelȃia* prin care vin!

2. Mȃi de folos ȋ ar fi lui, de s'ar lega o piatrȃ de moȃrȃ de grumazȋ lui, și sȃ se arunce în mare, de cȃt sȃ smintescȃ pre unul dinȃrȃceșȋ mȃi micȋ.

3. ¶ Luaȋi aminte de sine-vȃ: De va greși țȃe fratele tȃu, cȃrȃtȃl pre el; și de se va pocȃi, eȃrȃtȃl lui.

4. Și mȃcar de șapte ori în țȃ de va greși țȃe, și de șapte ori se va întoarca la tine, țȃicȃnd, Cȃescu-mȃ; eȃrȃtȃl lui.

5. Și aȋ ȋis apostoliȋ Domnului, Adaoge-ne noȃ credinȃ.

6. Iar Domnul a ȋis, De aȋ aveȃ credinȃ ca un grȃunȃ de muștar, aȋ țȃce dudului acestuia, Desrȃdȃcineȃzȃ-te, și te sȃdește în mare; și v'ar asculta pre voȋ.

7. Și cine dintru voȋ avȃnd slugȃ arȃnd sȃu pȃstorind, care venind acela din cȃmp, va țȃce îndȃtȃșȋ, Treceȋ de ședȋ?

8. Ci aȋ nu ȋ va țȃce lui, Gȃ-teste'mȋ ce voiȋ cȃna, și încȃngȃndu-te, slujește'mȋ, pȃnȃ voiȋ mȃnȃci și voiȋ beȃ; și dupȃ aceea veȋ mȃnȃci și veȋ beȃ și tu?

9. Aȋ doarȃ va avea har slugȋ aceleȃia cȃci a fȃcut cele ce i s'a poruncit lui? Nu mȋ se pare.

10. Așȃ și voȋ, cȃnd veȋ face toate cele ce vi s'a poruncit voȃ, țȃceȋȋ, Slugȋ netrebuȃce sȃntem: cȃ ce am fost datorȋ a face, am fȃcut.

11. ¶ Și a fost cȃnd mergeȃ el în Ierusalim, și el treceȃ prin mijlocul Samarieȋ și a Galileei.

12. Și intrȃnd el într'un sat,

11. I-au întâmpinat pre el de ce bărbai leproși, cari au stătut de departe.

12. Și aceia au ridicat glas, zicând, Iisuse, învățătorule, mi-luște-ne pre noi.

13. Și vedându-l, le a zis lor, Mergeți și ve arătați prociilor. Și a fost când mergeau ei, s-au curățit.

14. Iar unul dintru densesi vedând că s'a vindecat, s'a întors, cu glas mare slăvind pre Dumnezeu.

15. Și a cădut cu fața la picioarele lui, mulțumind lui; și acela era Samaritanian.

16. Iar Iisus răspundând, a zis, A nu de ce s'au curățit? dar cei noă unde sânt.

17. Nu s'au aflat să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, Eram numai acest străin.

18. Și i a zis lui, Scoală-te, și mergi; credința ta te a mântuit.

19. Și întrebând fiind de Farisei, când va veni împărăția lui Dumnezeu, a răspuns lor, și a zis, Nu va veni împărăția lui Dumnezeu cu pândire.

20. Nici vor dice, Iată aici! sau iată acolo! că iată, împărăția lui Dumnezeu în lăuntrul vostru este.

21. Și a zis către ucenici, Vor veni zile când veți pofti una din zilele Fiului omului să vedeți și nu veți vedea.

22. Și vor dice voă, Iată aici; sau, iată acolo: să nu mergeți, nici să urmați.

23. Că precum fulgerul, care fulgeră din partea cea de sub cer,

preste partea cea de sub cer luminează; așa va fi și Fiul omului în ziua sa.

24. Iar înteu i se cade lui mult a pătimi, și a fi lepădat de neamul acesta.

25. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și în zilele Fiului omului.

26. Măncău, beău, se însurău, se măritău, până la ziua în care a intrat Noe în corabie, și a venit potopul, și a pierdut pre toți.

27. Așijderea și precum a fost în zilele lui Lot; măncău, beău, cumpărau, vindeau, sădiău, zidiau;

28. Iar în care zi a eșit Lot din Sodoma a ploat foc și piatră pucioasă din cer, și a pierdut pre toți.

29. Într'acest chip va fi în ziua în care Fiul omului se va arăta.

30. Într'acea zi acela ce va fi d'asupra casei, și vasele lui în casă, să nu să pogoare să le iee pre ele: și cel ce va fi în câmp, asemenea să nu se întoarcă înapoi.

31. Aduceți-vă aminte de mulțimea lui Lot.

32. Ori cine va căuta sufletul său să-l mântuească, pierde-l va pre el; și cine îl va pierde, îl va învia pre el.

33. Dic voă, într'această noapte vor fi doi într'un pat; unul se va lua, și altul se va lăsa.

34. Doi vor fi în câmp; unul se va lua, și altul se va lăsa.

35. Doi vor fi în câmp; unul se va lua, și altul se va lăsa.

36. Și răspundând au zis lui,

Unde Doamne? Iar el a zis lor, Unde va fi trupul, acolo se vor aduna și vulturii.

CAPITOLUL XVIII.

Si dicea și pildă lor cu acest scop. că se cade în toată vremea a se ruga, și a nu se lenevi;

2. Dicând, Un judecător era într'o cetate, care de Dumnezeu nu se temea, și de om nu se rușina;

3. Era și o văduvă în cetatea aceea; și venia la densul zicând, Izbăvește-mă de prișul meu.

4. Și nu vrea în multă vreme: iar după aceea a zis întru sine, De și de Dumnezeu nu mă tem, și de om nu mă rușinez;

5. Dar pentru căci îmi face supărare văduva aceasta, o voi izbăvi venind să mă supere.

6. Și a zis Domnul, Audiți ce grăește judecătorul nedreptăței.

7. Dar Dumnezeu au nu va face izbăvire aleșilor săi, cari strigă către densul ziua și noaptea, de și îndelung îi rabdă pre densesii?

8. Dic voă, că va face izbăvirea lor curând. Inșă când va veni Fiul omului, oare va afla credința pre pământ?

9. Și a zis și către unii ce se încredeau întru sine cum că sânt drepti, și defăimau pre cei-l-alți, pilda aceasta:

10. Doi oameni s'au suit în biserică să se roage; unul Fariseu, și altul vameș.

11. Fariseul stând așa se ruga

întru sine, Dumnezeuule, mulțumescu-ți, că nu sânt ca cei-l-alți oameni, răpitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și acest vameș.

12. Postese de două ori în săptămână, dați deciueală din toate câte câștig.

13. Iar vameșul de departe stând, nu vrea nici ochii săi la cer să-i redice, ci își bătea pieptul său, zicând, Dumnezeuule, milostiv fi mie păcătosului.

14. Dic voă, s'a pogorit acesta mai îndreptat la casa sa, de cât acela: că tot cel ce se înalță pre sine, se va smeri; iar cel ce se smerește pre sine, se va înălța.

15. Și aduceau la el și prunci, ca să se atingă de el: iar ucenicii vedând, l'au certat pre densul.

16. Iar Iisus chemându-l la sine pre el, a zis, Lăsați pruncii să vie la mine, și nu-i opriți pre ei: că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

17. Amin dic voă, Ori cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra într'însa.

18. Și l'a întrebat pre el un boier, zicând, Învățătorule bun, ce voiți face să moștenesc viața vecnică?

19. Iar Iisus i a zis lui, Căci imi dăci bun? nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

20. Poruncele ști, Să nu curvești, Să nu uciști, Să nu furi, Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta.

27. Însă pre vrăjmașii mei
aceia, cari n'au voit să împără-
tesc preste denses, aduceți în in-
coace, și 'l tăiați înaintea mea.
28. Și dicend acestea, mergea
înainte, suindu-se în Ierusalim.
29. Și a fost când s'a apropiat
de Vitslaghi și Vitania, către
muntele ce se cheamă al Masli-
nilor, a trimis doi din ucenicii săi,
30. Dicend, Mergeți în satul
care este înaintea voastră; în-
tru care intrând veți găsi un
mânz legat, pre care nimeni din
oameni nici odată n'a sedut:
deslegați-l pre el, și 'l aduceți.
31. Și de va întreba cineva
pre voi, Pentru ce 'l deslegați?
așa să diceți lui, Că Domnului
trebuie.
32. Și mergend trimesii, au
aflat cum disese lor.
33. Și deslegând ei mânzul,
au dis stăpânii lui către ei, Ce
deslegați mânzul?
34. Iar ei au dis, Domnului
trebuie.
35. Și 'l au adus pre el la
Iisus: și aruncându-și veșminte-
le lor pre mânz, au pus pre
Iisus d'asupra.
36. Și mergend el, așterneau
veșmintele lor pre cale.
37. Și apropiindu-se el la po-
gorișul muntelui Maslinilor, a
inceput toată mulțimea ucenici-
lor bucurându-se a lăuda pre
Dumnezeu cu glas mare pentru
toate puterile care veduseră;
38. Dicend, Bine este cuvên-
tat Împăratul cel ce vine întru
numele Domnului: pace în cer,
și slavă întru cei de sus.

39. Și oare-carii Farisei din
norod au dis către el, Invătă-
torule, ceartăți ucenicii tăi.
40. Și răspundend, a dis lor,
Dic voă, că de vor tăcea aceș-
tia, pietrele vor striga.
41. Și dacă s'a apropiat, vē-
dend cetatea, a plâns de densa.
42. Dicend, De ai fi cunoscut,
și tu, măcar în ziua aceasta a ta,
cele ce *sânt* către pacea ta! Iar a-
cum s'au ascuns de către ochii tăi.
43. Că vor veni zile asupra
ta, și vor pune vrăjmașii tăi
șanț împrejurul tău, și te vor
încungiura, și te vor îmbulzi de
toate părțile.
44. Și te vor face întocma cu
pământul, pre tine și pre fe-
ciorii tăi întru tine; și nu vor
lăsa întru tine piatră pre piatră;
pentru că n'ai cunoscut vremea
cercetărei tale.
45. Și intrând în biserică, a
inceput a scoate pre cei ce vin-
deau întru inși și cumpărau;
46. Dicend lor, Scris este,
Casa mea casă de rugăciune
este: iar voi o ați făcut peșteră
tălharilor.
47. Și era învățand în toate
zilele în biserică, iar arhierii
și cărturarii și bătrânii norodu-
lui căutau pre el să 'l piardă.
48. Și nu aflaū ce 'l vor face:
că tot norodul se ținea de el,
ascultându-l pre densusul.

CAPITOLUL XX.

Si a fost într'una din zilele a-
celea, învățand el norodul
în biserică, și bine vestind, au

venit preoții și cărturarii cu bă-
trânii.
2. Și au grăit către el, dicend,
Spune noă, cu ce putere faci
acestea? sau cine este care 'ți
a dat ție puterea aceasta?
3. Iar el răspundend, a dis
cătră ei, Întreba-voiū și eu pre
voi un cuvânt, și să 'mi spu-
neți:
4. Botezul lui Ioan din cer a
fost, sau de la oameni?
5. Iar ei cugetau întru sine
dicend, De vom dice, Din cer;
va dice, Pentru ce dar n'ați cre-
dut lui?
6. Iar de vom dice, De la oa-
meni; tot norodul cu pietre ne
va ucide: căci este încredințat
că Ioan prooroc a fost.
7. Și au răspuns, că nu știū
de unde.
8. Și Iisus le a dis lor, Nici
eu nu v'eu spus voă cu ce pu-
tere fac acestea.
9. Și a început a dice către
norod pilda aceasta; Un om a
sădit vic, și o a dat lucrători-
lor, și s'a dus departe multă
vreme.
10. Și la vreme a trimis către
lucrători o slugă, ca să 'l dea lui
din rodul viei: iar lucrătorii, bă-
tându-l pre el, 'l au trimis de-
șert.
11. Și a adaos a trimete și altă
slugă: iar ei și pre acela bătên-
du-l și batjocorindu-l, 'l au trimis
deșert.
12. Și a adaos a trimete și al-
treilea: iar ei și pre acela rânin-
du-l, 'l au scos afară.
13. Și a dis domnul viei, Ce

voi face? trimete-voiū pre fiul
meu cel iubit: doară vedându-l
pre densusul se vor rușina.
14. Iar lucrătorii vedându-l pre
ei, cugetau întru sine, dicend,
Acesta este moștenitorul: veniți
să 'l ucidem pre el, ca să fie a
noastră moștenirea.
15. Și scoțându-l afară din vie,
'l au omorât. Ce va face dar lor
domnul viei?
16. Veni-vă și va pierde pre
lucrătorii aceștia, și v'ea o va
da altora. Iar ei auzind *aceasta*,
au dis, Să nu fie.
17. Iar el căutând spre ei, a
dis, Ce este dar aceasta ce este
scris, Piatra pre care nu o au
băgat în samă ziditorii, aceasta
s'a făcut în capul unghiului?
18. Tot cela ce va cădea pre
acea piatră, se va sfărâma; iar
preste care va cădea, îl va spul-
bera.
19. Și căutaū arhierii și căr-
turarii ca să 'și pue mâinele pre
el într'acel ceas; și s'au temut
de norod: căci înțeleseseră că
cătră densusul a dis pilda aceasta.
20. Și pândindu-l au trimis is-
coade, cari se prefăceau pre sine
a fi drepti, să 'l prindă pre el în
cuvânt, ca să 'l dea pre el stă-
pânirei și puterei dregătorului.
21. Și 'l au întrebat pre el, di-
cend, Învățătorule, știm că drept
grăești, și înveți, și nu alegi față,
ci într'adevăr calea lui Dumne-
zeu înveți:
22. Cade-se noă a da dajdie
Chesarului, sau nu?
23. Iar el pricepând viclesugul
lor, a dis către ei, Ce mă ispițiți?

24. Arătați-mi un dinar. Al cui chip și scriptură pre el are? Iar ei răspundând, au zis, Ale Chesarului.

25. Iar el le a zis lor, Dați înapoi dar cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu l'au putut prinde pre densul în cuvânt înaintea norodului: și minunându-se de răspunsul lui, au tăcut.

27. Iar apropiindu-se unui din Sadduchei, cari zic că nu este înviere, l'au întrebat pre el.

28. Dicând, învățătorule, Moisi a scris noastră, De va muri fratele cuiva, având mușere, și acesta va muri fără feciori, ca să iee fratele lui pre mușerea aceea, și să rădice sămânța fratelui său.

29. Deci șapte frați au fost: și cel d'întîi luând mușere, a murit fără de feciori.

30. Și a luat al doilea pre mușerea aceea, și acela a murit fără de feciori.

31. Și al treilea o a luat pre ea; și așijderea câte șapte: și n'au lăsat feciori, și au murit.

32. Iar mai apoi de toți, a murit și mușerea.

33. Deci la înviere, al căruia dintr'înșii va fi mușere? căci câte șapte o au avut pre ea mușere.

34. Și răspundând Iisus, a zis lor, Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită:

35. Iar cei ce se învrednicesc a dobîndi acel veac, și învierea din morți, nici se însoară, nici se mărită:

36. Că nici să moară nu mai

pot, ci asemenea cu îngerii sînt; și fiii lui Dumnezeu sînt, fiind fii ai învierii.

37. Iar acum că se vor scula morții, și Moisi a arătat la rug, precum dice, Domnul Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac, și Dumnezeu lui Iacov.

38. Că Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor: că toți lui viiază.

39. Și răspundând unui din cărturari, au zis, Învățătorule, bine ai zis.

40. Și mai mult nu îndrăzniau să l'întrebe pre el nimic.

41. Și a zis către densii, Cum zic că Hristos este fiul lui David?

42. Și însuși David dice în cartea Psalmilor, Zis-a Domnul Domnului meu, Ședî d'a dreapta mea,

43. Până ce voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarele tale.

44. Deci David Domn îl cheamă pre el, și cum fiu al lui este?

45. Și ascultând tot norodul a zis ucenicilor săi,

46. Păziți-vă de cărturari, că-rora le place a umbla în haine lungi, și iubesc închinăciunile prin tirguri, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întîi la ospete;

47. Cari mănâncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă: aceștia vor lua mai multă osîndă.

CAPITOLUL XXI.

Și căutând, a vedut pre cei bo-gați aruncând darurile lor în gazofilachie.

2. Și a vedut și pre o văduvă săracă aruncând acolo doi filari.

3. Și a zis, Adeverat zic voă, că această văduvă săracă, mai mult de cât toți a aruncat:

4. Că toți aceștia din prisosința lor au aruncat la darurile lui Dumnezeu: iar aceasta din lipsa sa, toată avuția sa care a avut, o a aruncat.

5. Și unui grăind pre biserice, că este împodobită cu pietre frumoase, și cu podoabe, a zis,

6. Cât pentru acestea care vedeți, vor veni zile întru care nu va rămănea piatră pre piatră, care să nu se răsipească.

7. Și l'au întrebat pre el, dicând, învățătorule, dar când vor fi acestea? și ce semn este când vor să fie acestea?

8. Iar el a zis, Căutați să nu vă amăgiți: că mulți vor veni întru numele meu, dicând, Eu sînt Hristos; și vremea s'a apropiat; ci să nu mergeți după ei.

9. Și când veți auzi războaie și răsmirițe, să nu vă spăimântați: că se cade să fie acestea întîi; ci nu va fi îndată sfîrșitul.

10. Atunci dicea lor, Se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție:

11. Și vor fi cutremuri mari pre alocurea, și foamete, și ciumi, și spăime, și semne mari din cer vor fi.

12. Iar mai înainte de acestea toate, vor pune preste voi mă-nenele lor, și vă vor goni, dându-vă la adunări și în temnițe, du-

cîndu-vă la împărății și la domni pentru numele meu.

13. Și se va întempla voă întru mărturisire.

14. Puneți dar întru inimile voastre, să nu gândiți mai înainte ce veți răspunde.

15. Că eu vă voi da voă gură și înțelepciune, căreia nu l'vor putea grăi nici sta împotrivă, toți cari se vor pune împotrivă voă.

16. Și vă veți da și de părinți, și de frați, și de rudeni, și de prieteni; și vor omori pre unii din voi.

17. Și veți fi urîți de toți pentru numele meu.

18. Și pînă din capul vostru nu va peri.

19. Întru răbdarea voastră veți dobîndi sufletele voastre.

20. Iar când veți vedea Ierusalimul înecungiuindu-se de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cei ce vor fi în Iudea să fugă la munți; și cei ce vor fi în mijlocul lui să se dea în lături; și cei ce vor fi prin sate, să nu intre într'însul.

22. Că zilele izbăvirii sînt acestea, ca să se împlinească toate cele scrise.

23. Iar voi celor ce vor avea în pînătece, și celor ce vor apleca într'acele zile! că va fi nevoie mare pre pămînt, și mînie asupra norodului acestuia.

24. Și vor cădea întru ascuțitul săbiei, și se vor duce robi în toate neamurile: și Ierusalimul va fi călcat de Neamuri, până

se vor împlini vremile Neamurilor.

25. * Și vor fi semne în soare, și în lună, și în stele; și pre pământ măhnire limbilor, cu nedomere; sunet făcând marea și valurile;

26. Mai murind oamenii de frică, și de așteptarea celor ce vor să vie în lume: că puterile cerurilor se vor clăti.

27. Și atunci vor vedea pre Fiul omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci începând acestea a se face, căutați în sus, și redicați capetele voastre; că se apropie rescumpărarea voastră.

29. Și le a dis lor pildă; Vedeți smochinul, și toți copacii;

30. Când înfrunlesc, vădând din voi înși-vă, știți că de acum aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Amin dic voă, Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

33. Cerul și pământul vor trece: iar cuvintele mele nu vor trece.

34. * Ci luați aminte de sine-vă, ca să nu se îngreueze inimile voastre cu sațiul mâncării și cu beției, și cu grijele lumii, și fără de veste să vie asupra voastră dîșia aceea.

35. Căci ca o cursă va veni preste toți cei ce șed pre fața a tot pământul.

36. Priveghiați dar, în toată

vremea rugându-vă, ca să vă învredniciți a scăpa de toate cele ce vor să fie, și a sta înaintea Fiului omului.

37. Și era dîșia învățând în biserică; iar noaptea eșind, petrecea în muntele ce se cheamă al Maslinilor.

38. Și tot norodul măneca la dîșul în biserică, ca să 'l asculte pre el.

CAPITOLUL XXII.

Și se apropia praznicul azimelor, care se cheamă Paștele.

2. Și căutați arhierii și cărturarii cum 'l ar omori pre el; că se temeau de norod.

3. * Iar Satana a intrat în Iuda ce se cheama Iscarioteanul, care era din numărul celor doi-spre-dece.

4. Și mergend, a grăit cu arhierii și cu voivozii, cum 'l ar vinde pre el lor.

5. Și ei s'au bucurat, și s'au tocmii cu dîșul să 'l dea bani.

6. Și el s'a făgăduit lor, și că-uta vreme cu prilej ca să 'l vină pre el lor fără de norod.

7. * Și a venit dîșia azimelor, întru care se cădea să se jertvească paștele.

8. Și a trimes pre Petru și pre Ioan, dicend, Mergeți de gătiți noă paștele, ca să mîncăm.

9. Iar ei au dis lui, Unde voești să gătim?

10. Iar el a dis lor, Iată, intrând voi în cetate, va întîmpina pre voi un om ducend un vas

de lut cu apă; mergeți după dîșul în casa unde va intra.

11. Și veți dice stăpînului casei, Învățătorul dice ție, Unde este sălașul de oaspeți, întru care să mîncăm paștele cu ucenicii mei?

12. Și el vă va arăta voă un foisor mare așternut: acolo gătiți.

13. Și mergend ei, au aflat precum le disese lor: și au gătit paștele.

14. Și când a venit ceasul, a ședut, și cei doi-spre-dece apostoli cu el.

15. Și a dis lor, Cu poștă am poștit aceste paști să le mîncăm cu voi mai înainte de patima mea.

16. Că dic voă, De acum nu voi mai mîncă dintr-acestea, până când se vor împlini întru împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțumind, a dis, Luați acesta, și 'l împărțiți voă:

18. Că dic voă, Nu voi mai bea din rodul viței, până când va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. * Și luând pâinea mulțumind a frînt, și a dat lor, dicend, Acesta este trupul meu care se dă pentru voi: aceasta să faceți întru pomenirea mea.

20. Așijderea și paharul după ce au cinat, dicend, Acest pahar este legea cea nouă întru sîngele meu, care pentru voi se varsă.

21. * Iară iată, mîna vindețorului meu cu mine este la masă.

22. Și Fiul omului merge, după cum este rînduit: dar voi o-

mului aceluia prin care se vinde!

23. Și ei au început a se întreba între sine, care ar fi dintre ei acela ce va să facă aceasta.

24. * Și s'a făcut și prigonire între dîșul, care dintru ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el le a dis lor, Împărății păgînilor îi domnesc pre ei; și cei ce stăpînesc pre ei, făcători de bine se cheamă.

26. Iar voi să nu fiți așa: ci cel ce este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic; și cel ce este începător, ca cel ce slujește.

27. Că cine este mai mare, cel ce șede, sau cel ce slujește? au nu este cel ce șede? iar eu sînt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi sînteți cari ați petrecut cu mine întru ispitele mele.

29. Și eu vă rînduiesc voă împărăție, precum 'm'a rînduit mie Tatăl meu;

30. Ca să mîncăți și să beți la masa mea întru împărăția mea, și să ședeți pre scaune judecând cele două-spre-dece semînții ale lui Israel.

31. * Și a dis Domnul, Simone, Simone, iată, Satana v'a cerut pre voi, ca să vă cearnă ca griul.

32. Iar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta: și tu oare când întorcendu-te, întărește pre frații tăi.

33. Iar el 'l a dis lui, Doamne, cu tine gata sînt și în temniță și la moarte a merge.

34. Iar el 'l a dis, Dic ție, Petre, nu va cânta astăzi cocoșul, mai înainte până ce de trei ori

te vei lepăda că nu mă știi pre mine.

35. Și a dîs lor, Când v'am trimis pre voi fără de pungă, și fără de traistă, și fără de încălțăminte, au avut-ați lipsă de ceva? Iar ei au dîs, De nimic.

36. Dîs-a drept aceea lor, Acum dar cel ce are pungă, să o iee, așijderea și traistă: iar cel ce n'are sabie, să 'și vindă hațna sa și să 'și cumpere sabie.

37. Că dic voă, că încă aceasta ce este scrisă se cade să se implinească intru mine, *care dice*, Și cu cei fără de lege s'a socotit: pentru că cele pentru mine, sfîrșit au.

38. Iar ei au dîs, Doamne, iată aici doă săbii. Și el a dîs lor, Destul este.

39. Și eșind, a mers dupre obiceiū in muntele Maslinilor; și s'au dus după el și ucenicii lui.

40. Și sosind la loc, a dîs lor, Rugați-vă ca să nu intrați in ispită.

41. Și el s'a depărtat de la dînsii ca de o aruncătură de piatră, și ingenunchind se ruga,

42. Dîcînd, Părinte, de voești, să treacă paharul acesta de la mine: însă nu voia mea, ci a ta să fie.

43. Și i s'a arătat lui inger din cer, întărindu'l pre el.

44. Și fiind intru nevoință mai cu deadinsul se ruga: și se făcuse sudoarea lui ca picăturile de sînge ce pică pre pămînt.

45. Și sculându-se de la rugăciune, venind către ucenicii 'i a aflat pre ei dormind de intristare,

46. Și le a dîs lor, Ce dormiți? sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați in ispită.

47. Și iar încă grăind el, iată venia mulțime, și cel ce se chie-ma Iuda, unul din cei doi spre-dece, mergea inaintea lor, și s'a apropiat de Iisus ca să 'l sărute pre el.

48. Iar Iisus a dîs lui, Iudo, cu sărutare pre Fiul omului vinți?

49. Și vîdînd cei ce erau pre lingă el ceea ce vrea să fie, 'I au dîs lui, Doamne, lovi-vom cu sabiea?

50. Și unu dintr'înșii a lovit pre sluga arhiereului, și 'I a tăiat lui urechia cea dreaptă.

51. Iar Iisus răspundînd, a dîs, Lăsați până aici. Și atingîndu-se de urechia lui, 'l a vindecat pre el.

52. Și a dîs Iisus celor ce veniseră la dînsul arhiereilor și voievozilor bisericeii, și bătrînilor. Ca la un tîlhar ați eșit, cu săbii și cu fuși?

53. In toate dîilele fiind cu voi in biserică, n'ați întins mîinele asupra mea: ci aceasta este ceasul vostru și stăpînirea intunecului.

54. Și prîndîndu'l pre el 'I au dus, și 'l au băgat in casa arhiereului. Iar Petru mergea departe după dînsul.

55. Și făcînd ei foc in mijlocul curțel, și ședînd impreună, a ședut și Petru in mijlocul lor.

56. Și vîdîndu'l pre el o slujnică ședînd la foc, și căutînd spre el, a dîs, Acesta a fost cu el.

57. Iar el s'a lepădat de dînsul, dîcînd, Mulere, nu 'l știu pre el.

58. Și după puțin altul vîdîndu'l pre el, a dîs, Și tu dintru ei ești. Iar Petru a dîs, Omule, nu sînt.

59. Și trecînd ca un ceas, altul se întăria, dîcînd, Adevărat, și acesta cu el a fost: că Galilean este.

60. Iar Petru a dîs, Omule, nu știu ce dici. Și îndatăși, încă grăind el, a cîntat cocoșul.

61. Și întorcîndu-se Domnul, a căutat spre Petru. Și 'și a adus aminte Petru de cuvîntul Domnului, cum îi dîsesse lui, Mai înainte de ce va cînta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

62. Și eșind afară Petru, a plîns, cu amar.

63. Și bîrbații cei ce țineau pre Iisus, batjocoriau pre-el, bătîndu'l.

64. Și acoperindu'l pre el, il loviau preste obraz. și 'l întrebau pre el, dîcînd, Proorocește, cine este cel ce te a lovit?

65. Și alte multe hulind, împotriva lui diceau.

66. Și după ce s'a făcut ziua, s'au adunat bătrîni norodului și arhierei și cărturarii, și 'l au dus pre el la soborul lor, dîcînd,

67. De ești tu Hristosul? spune noă. Și le a dîs lor, De voiți spune voă, nu veți crede:

68. Și de ră voiți întreba, nu mi veți răspunde, nici mă veți slobođi.

69. De acum va fi Fiul omului ședînd d'a dreapta puterei lui Dumnezeu.

70. Și au dîs toți, Dar tu ești

Fiul lui Dumnezeu? Iar el a dîs către ei, Voi diceți, că eu sînt. 71. Iar ei au dîs, Ce ne mai trebuie încă mărturie? că noi singuri am auzit din gura lui.

CAPITOLUL XXIII.

Și sculându-se toată mulțimea lor, 'l au dus pre el la Pilat.

2. Și au început a 'l piri pre el, dîcînd, Pre acesta 'l am aflat răzvrătînd neamul, și oprind a a da dajdie Chesarului, dîcînd că este el Hristos Impărat.

3. Iar Pilat 'l a întrebat pre el, dîcînd, Tu ești Impăratul Iudeilor? Iar el răspundînd, a dîs lui, Tu dici.

4. Iar Pilat a dîs către arhierei și către norod, Nici o vină nu aflu in omul acesta.

5. Iar ei mai virtos se întăria, dîcînd, El întărită norodul, învățînd preste toată Iudeea, începînd din Galileea până aici.

6. Iar Pilat auzînd de Galileea a întrebat, aș Galilean este omul?

7. Și înțelegînd că din ținutul lui Irod este, 'l a trimis pre el la Irod, fiind și el in Ierusalim intr'acele dîile.

8. Și Irod vîdînd pre Iisus, s'a bucurat foarte: că doria de multă vreme să 'l vadă pre el, pentru că audia multe de el: și nădăduia să vadă vre un semn făcîndu-se de el.

9. Și 'l a întrebat pre el cu cuvinte multe; iar el nimic nu 'l a răspuns lui.

10. Și stați arhierii și cărturarii cu deădinsul pirindu-l pe el.

11. Iar Irod împreună cu ostașii săi batjocorindu-l și ridicându-l de el l-a îmbrăcat într'un veșmînt luminat, și l-a trimis iarăși la Pilat.

12. Și s'au făcut prietenii Pilat și Irod într'aceiași zi unul cu altul; că mai înainte erau învrăjbiți între dînsii.

13. Iar Pilat chiemănd pre arhierii și pre boierii și pre norod,

14. A zis către ei, Mi ați adus pre omul acesta, ca pre acela ce răzvrătește norodul: și, iată, eu înainte voastră întrebându-l, nici o vină n'am aflat în omul acesta de care piriți pre el:

15. Ci nici Irod: că v'am trimis pre voi la el; și iată, nici un lucru vrednic de moarte este făcut de dînsul.

16. Deci certându-l, // voiți slobozi.

17. (Și nevoie avea să le slobodească lor la praznic un *vinovat*.)

18. Și a strigat toată mulțimea, zicînd, Ie! pre acesta și ne slobodește noă pre Varavva;

19. (Care era pentru o zarvă oare-care și ucide ce se făcuse în cetate, aruncat în temniță.)

20. Și iarăși Pilat a grăit către ei, vrînd să slobodească pre Iisus.

21. Iar ei strigaș, zicînd, Răstignește-l, Răstignește-l pre el.

22. Iar el a treia oară a zis către ei, Dar ce rău a făcut acesta? nici o vină de moarte n'am

aflat întru el: deci certându-l pre el, // voiți slobozi.

23. Iar ei strigaș cu glasuri mari, cerînd să l răstignească pre el. Și se întăria glasurile lor și ale arhierilor.

24. Deci Pilat a judecat să se facă cererea lor.

25. Și a slobozit lor pre cel aruncat în temniță pentru zarva și uciderea, pre care îl *cereau* ei; iar pre Iisus l-a dat după voia lor.

26. Și când îl duceau pre el, prînzînd pre un Simon, Chirinean, ce venia din țarină, au pus pre el crucea, ca să o ducă după Iisus.

27. Și mergea după el mulțime multă de norod, și de muleri, care plîngeau și se tinguiaș pentru dînsul.

28. Și întorcîndu-se către ele Iisus, a zis, Fiicele Ierusalimului, nu mă plîngeți pre mine, ci pre voi vă plîngeți, și pre fiii voștri.

29. Că, iată, vin zile, în care vor dice, Fericite *sînt* cele sterpe, și pîntecele care n'au născut, și țitele care n'au aplecat.

30. Atunci vor începe a dice munților, Cădeți preste noi; și dealurilor, Acoperiți-ne pre noi.

31. Că de fac acestea în lemnul cel verde, dar în cel uscat ce va fi?

32. Și duceau împreună cu el, și alți doi făcători de rele, să l piardă.

33. Și dacă au venit la locul ce se cheamă al Căpăținei, acolo l au răstignit pre el, și pre fă-

cătorii de rele, unul d'a dreapta, și altul d'a stînga.

34. Iar Iisus dicea, Părinte, iartă-le lor: că nu știu ce fac. Și împărțind hainele lui, au aruncat sorți.

35. Și sta norodul de privia. Și își băteau joc de dînsul și boierii împreună cu dînsii, zicînd, Pre alții a mîntuit; mîntuiească-se și pre sine însuși, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

36. Și își făceau ris de dînsul și ostașii, apropiîndu-se, și oțet aducându-l lui.

37. Și zicînd, De ești tu împăratul Iudeilor, mîntuiește-te pre tine însuși.

38. Și era și scrisoare scrisă d'asupra lui cu slove Elîinești, și Rimînești, și Evrești, ACESTA ESTE ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniți îl hulea pre dînsul, zicînd, De ești tu Hristosul, mîntuiește-te pre tine și pre noi.

40. Iar răspundînd cela-l-alt l-a certat pre el, zicînd, Nu te temi tu de Dumnezeu, că într'aceiași osîndă ești?

41. Și noi după dreptate; că cele vrednice după faptele noastre luăm: iar acesta nici un rău n'a făcut.

42. Și dicea lui Iisus, Pomeneste-mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Și a zis Iisus lui, Amin dic ție, Astăzi împreună cu mine vei fi în rai.

44. Și era ca la al șeselea ceas, și întunerec s'a făcut preste

tot pămîntul pînă la al noile ceas.

45. Și s'a întunecat soarele, și s'a rupt catapeteazma bisericii prin mijloc.

46. Și strigînd cu glas mare Iisus, a zis, Părinte, în mâinele tale încredințez duhul meu; și acestea zicînd, și a dat duhul.

47. Iar vîdînd satașul ceea ce se făcuse, a slăvit pre Dumnezeu, zicînd, Cu adevărat omul acesta drept a fost.

48. Și tot norodul ce venise împreună la priviala aceea, vîdînd cele ce se făcuseră, bătîndu-și piepturile lor, se întorceau.

49. Și staș toți cunoscuții lui de departe, și mulierile care veniseră după el din Galileea, prîvind acestea.

50. Și, iată, un bărbat a nime fosif, sfetnic fiind; bărbat bun și drept;

51. (Acesta nu se însoțise la sfatul și fapta lor;) din Arimatea, oraș al Iudeilor; care și el aștepta împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și pogorîndu-l pre el, l-a înfășurat în giulgiu, și l-a pus în mormînt ce era săpat în piatră, întru care nu fusese pus nici odată nimeni.

54. Și ziua era vineri, și se lumina spre sîmbătă.

55. Și mergînd după el și mulierile care veniseră cu dînsul din Galileea, au vîdut mormîntul, și cum s'a pus trupul lui.

56. Și întorcându-se, au gătit mirezme și miruri; și sămbătă s'au odihnit după poruncă.

CAPITOLUL XXIV.

Iar în ziua cea dintâi a săptămânii, la mâncare adîncă, au venit la mormint, aducînd mirezmele cele ce gătiseră, și altele împreună cu ele.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pre mormint.

3. Și intrînd, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Și a fost, cînd se mirau ele de aceasta, și iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte strălucitoare:

5. Și înfricoșându-se ele, și plecându-și fețele la pămînt, au dis cătră dînsule, Ce căutați pre cel viu eu cei morți?

6. Nu este aici, ci s'a sculat: aduceți-vă aminte cum a dis voă încă fiind în Galileea,

7. Dîcînd, Trebuie să se dea Fiul omului în mînele oamenilor păcătoși, și să se răstignească, și a treia zi să învieze.

8. Și și au adus aminte de cuvintele lui.

9. Și întorcându-se de la mormint, au spus acestea toate celor un-spre-dece, și tuturilor celorl-alti.

10. Și era Maria Magdalina și Ioanna, și Maria lui Iacov, și celelalte împreună cu dînsule, care diceau cătră apostoli acestea.

11. Și s'au părut înaintea lor

ca o minciună cuvintele lor, și nu le credeau pre dînsule.

12. Iar Petru sculându-se, a alergat la mormint; și plecându-se, a vîdut giulgiurile singure zăcînd, și s'a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și, iată, doi dintru ei mergeau într'aceeași zi la un sat, care era departe de Ierusalim ca de șese-deci de stadii, al cărui nume Emmaus.

14. Și ei vorbeau între sine de toate cele ce se întîmplaseră.

15. Și a fost cînd vorbeau ei și se întrebau, și însuși Iisus apropiindu-se, mergea împreună cu dînsii.

16. Iar ochii lor se țineau, ca să nu 'l cunoască pre el.

17. Și a dis cătră ei, Ce sînt cuvintele acestea de care vă întrebați între voi mergînd, și sînteți triști?

18. Și răspundînd unul, al cărui nume era Cleopa, a dis cătră el, Tu singur ești nemernic în Ierusalim, și nu știi cele ce s'au făcut întru el în zilele acestea?

19. Și el a dis lor, Care? Iar ei au dis lui, Cele pentru Iisus Nazarineanul, care era bărbat prooroc, puternic în lueru și în cuvînt înaintea lui Dumnezeu și a tot norodul:

20. Cum 'l au dat pre el arhierii și boerii noștri spre judecată de moarte, și 'l au răstignit pre dînsul.

21. Iar noi nădăduiam că acela este cel ce va să izbăvească

pre Israil, ci cu toate acestea, a treia zi este astăzi de cînd s'au făcut acestea.

22. Ci, și niște muleri dintr'ale noastre ne au spăimîntat pre noi, care au fost la mîncare la mormint;

23. Și neaflînd trupul lui, au venit, dîcînd, că și vedere de ingeri să fi vîdut, cariî dîc că este el viu.

24. Și s'au dus unii dintru noi la mormint, și au aflat așa precum și mulierile au dis: iar pre el nu 'l au vîdut.

25. Și el a dis cătră ei, O nepricepuților, și zăbavnicii cu inima a crede toate câte au grăit proorocii:

26. Aș nu trebuia a pătîmi acestea Hristos, și a intra întru slava sa?

27. Și începînd de la Moisi și de la toți proorocii, tilcuia lor din toate scripturele cele ce erau pentru el.

28. Și s'au apropiat de satul la care mergeau: și el se făcea a merge mai departe.

29. Și 'l au îndemnat pre el dîcînd, Rămăi cu noi: căci cătră sară este, și s'a plecat ziua. Și a intrat să rămăie cu dînsii.

30. Și a fost cînd a ședut el cu ei, luînd pâine, a blagoslovit, și frîgînd, a dat lor.

31. Și li s'au deschis ochii, și 'l au cunoscut pre dînsul; și el s'a făcut nevădut de dînsii.

32. Și au dis unul cătră altul, Aș nu era inima noastră ardînd întru noi, cînd grăia noastră pre

cale, și cînd ne tilcuia scripturele?

33. Și sculându-se într'acel ceas, saș întors în Ierusalim, și au aflat adunați pre cei un-spre-dece și pre cei ce erau cu dînsii,

34. Cariî diceau, S'a sculat Domnul cu adevărat, și s'a arătat lui Simon.

35. Și ei povestiau cele ce se făcuseră pre cale, și cum s'a cunoscut de dînsii întru frîngerea pânel.

36. Și acestea grăind ei, și însuși Iisus a stătut în mijlocul lor, și a dis lor, Pace voă.

37. Iar ei spăimîntându-se și înfricoșându-se, li se părea că vîd duh.

38. Și a dis lor, Ce sînteți turburați? și pentru ce se sue gânduri în inimele voastre?

39. Vedeți mînele și picioarele mele, că insumi eu sînt: pipăiți-mă, și vedeți; că duhul carne și oase n'are, precum mă vedeți pre mine avînd.

40. Și acestea dîcînd, le a arătat lor mînele și picioarele.

41. Și încă necredînd ei de bucurie, și mirându-se, le a dis lor, Aveți ceva de mîncare aici?

42. Iar ei au dat lui o parte de pește fript, și dintr'un fagur de miere.

43. Și luîndu-le înaintea lor a mîncat.

44. Și a dis lor, Acestea sînt cuvintele care am grăit cătră voi, încă fiind eu voi, că trebuie a se împlini toate cele scrise în

legea lui Moisi, și în prooroci, și în psalmi pentru mine.

45. Atunci le a deschis mințile lor, ca să înțeleagă scripturile.

46. Și a dis lor, Așa este scris, și așa trebuia să pătimească Hristos, și a treia zi să învieze din morți:

47. Și să se propoveduească întru numele lui pocăința și eretarea păcatelor în toate neamurile, începând de la Ierusalim.

48. Iar voi sunteți marturi a-cestora.

49. Și iată, eu trimet făgăduința Tatălui meu întru voi;

iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce veți îmbrăca cu putere de sus.

50. Și i a scos pre ei afară până în Vitană, și rădicânduși mâinile sale, i a blagoslovit pre dânsii.

51. Și a fost, când i a blagoslovit pre ei, s'a depărtat de la dânsii, și se înălța la cer.

52. Iar ei închinându-se lui, s'au întors în Ierusalim cu bucurie mare:

53. Și erau în toată vremea în biserică, laudând și binecuvântând pre Dumnezeu. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA IOAN.

CAPITOLUL I.

La început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'însul s'au făcut; și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Întru dânsul viață era; și viața era lumina oamenilor.

5. Și lumina întru întuneric luminează; și întunericul pre dânsa nu o a cuprins.

6. Forst-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de Lumină, ca toți să creadă prin el.

8. Nu era el Lumina, ci forst-a el trimis ca să mărturisească de Lumină.

9. Era Lumina cea adevărată, care luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. În lume era, și lumea printr'însul s'a făcut, și lumea pre dânsul nu l'a cunoscut.

11. Întru ale sale a venit, și ai sîi pre dânsul nu l'au primit.

12. Iar câți l'au primit pre dânsul, le a dat lor stăpânire ca să se facă fii ai lui Dum-

nezeu, adecă celor ce cred întru numele lui.

13. Carii nu din sânge, nici din postă trupească, nici din postă bărbătească, ci de la Dumnezeu s'au născut.

14. Și Cuvântul trup s'a făcut, și s'a sălășluit întru noi, (și am vădut slava lui, slavă ca a unui-născut din Tatăl,) plin de har și de adevăr.

15. Ioan mărturisia pentru dânsul, și striga, grăind, Acesta era pentru care am dis, Cel ce după mine vine, mai înainte de mine s'a făcut: că mai înteu de mine a fost;

16. Și din plinirea lui noi toți am luat, și har pentru har.

17. Că legea prin Moisi s'a dat, iar harul și adevărul prin Iisus Hristos s'au făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni nu l'a vădut nică odinioară; cel unul născut Fiul care este în sinul Tatălui, acela a spus.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis Iudeii din Ierusalim preoți și Leviți ca să l'întrebe pre dânsul, Tu cine ești?

20. Și a mărturisit, și n'a tăgăduit; și a mărturisit, Nu sunt eu Hristosul.

21. Și l'au întrebat pre dânsul, Ce dar? Ilie ești tu? Și a dis, Nu sunt. Proorocul ești tu? Și a răspuns, Nu.

22. Deci au dis lui, Cine ești? ca să dăm răspuns celor ce ne au trimis pre noi. Ce dici de tine însuși?

23. El a dis, Eu sânt glasul

celui ce strigă în pustie, îndreptăți calea Domnului, precum a dis Isaia proorocul.

24. Și trimiseii erau din Farisei.

25. Și l'au întrebat pre dânsul, și i au dis lui, Pentru ce dar botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici proorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind, Eu botez cu apă: iar în mijlocul vostru stă, pre care voi nu l'știți;

27. Acela este cel ce vine după mine, care mai înainte de mine s'a făcut, căruia nu sunt vrednic să l' desleg cureaia încălțămintei lui.

28. Acesta s'au făcut în Vitavara de ceea parte de Iordan, unde era Ioan botezând.

29. A doa zi vede Ioan pre Iisus venind către dânsul, și dice, Iată Mielul lui Dumnezeu, care rădică păcatul lumii.

30. Acesta este pentru care eu am dis. După mine vine bărbat care înainte de mine s'a făcut: că mai înteu de mine a fost.

31. Și eu nu l'am știut pre el: ci ca să se arate lui Israel, pentru aceasta am venit eu cu apă botezând.

32. Și a mărturisit Ioan, di-când, Am vădut Duhul ca un porumb pogorindu-se din cer, și a rămas preste dânsul.

33. Și eu nu l'am știut pre el: ci cela ce m'a trimis pre mine să botez cu apă, acela, mi a dis mie, Preste care veți vedea Duhul pogorindu-se, și rămând

preste dñsul, acela este care bo-
tează cu Duh Sfint.

34. Și eu am vădut, și am
mărturisit că acesta este Fiul
lui Dumnezeu.

35. ¶ A doa ți iarăși sta Ioan,
și din ucenicii lui doi;

36. Și căutând la Iisus care
umbra, dice, Iată Mielul lui Dum-
neșu!

37. Și 'l au audit pre el cel
doi ucenici grăind, și au mers
după Iisus.

38. Iar întorcându-se Iisus, și
vădându-l pre ei mergend după
el, a dis lor, Ce căutați? Iar ei
au dis lui, Ravvi, (ce se dice til-
cuindu-se, învățătorule,) unde
lăcuești?

39. A dis lor, Veniți și vedeți.
Au venit și au vădut unde lă-
cuește, și la el au rămas în dñoa
aceea: și era ca la al decelea
ceas.

40. Și era Andrei, fratele lui
Simon Petru, unul din cei doi
caril audiseră de la Ioan, și
merseseră după dñsul.

41. A aflat acesta întâi pre
Simon fratele său, și 'l a dis lui,
Am aflat pre Mesia, ce se til-
cuește, Hristos.

42. Și 'l a adus pre dñsul
cătră Iisus. Și căutând la el Ii-
sus, a dis, Tu ești Simon fecio-
rul lui Iona: tu te vei chema
Chifa, ce se tilcuește, Petru.

43. ¶ A doa ți a vrut Iisus
să meargă în Galileea, și a aflat
pre Filip, și 'l a dis lui, Vino
după mine.

44. Și era Filip din Vitsaida, din
orașul lui Andrei și al lui Petru.

45. A aflat Filip pre Natanail,
și dice lui, Pentru care a scris
Moisi în lege și proorocii, am a-
flat pre Iisus fiul lui Iosif, care
este din Nazaret.

46. Și a dis Natanail lui, Din
Nazaret poate fi ceva bun? Dice
Filip lui, Vino și veți.

47. A vădut Iisus pre Natanail
venind cătră dñsul, și a dis
pentru dñsul, Iată cu adevărat
Israiltean, întru care vicleșug nu
este!

48. Dis-a Natanail lui, De unde
mă cunoști? Răspuns-a Iisus și
'l a dis lui, Mai înainte până a
nu chema pre tine Filip, fiind
tu sub smochin, te am vădut.

49. Răspuns-a Natanail și 'l a
dis lui, Ravvi, tu ești Fiul lui
Dumneșu; tu ești împăratul lui
Israil.

50. Răspuns-a Iisus și 'l a dis
lui, Pentru că am dis ție, că te
am vădut sub smochin, crești?
mai mari de cât acestea vei
vedea.

51. Și 'l a dis lui, Amin, amin,
grăesc voă, De acum veți vedea
cerul deschidându-se, și pre in-
gerii lui Dumnezeu suindu-se și
pogorindu-se preste Fiul omului.

CAPITOLUL II.

Si a treia ți nuntă s'a făcut
în Cana-Galileei; și era muma
lui Iisus acolo.

2. Și a fost chemat și Iisus, și
ucenicii lui, la nuntă.

3. Și sfârșindu-se vinul, dice
muma lui Iisus cătră dñsul,
Vin nu au.

4. Dice ei Iisus, Ce este mie
și ție, miere? încă n'a venit
ceasul meu.

5. Dice muma lui slugelor, Ori
ce va dice voă, faceți.

6. Și erau acolo șese vase de
piatră, puse duple curățenia Iu-
deilor, care luau câte două saū
trei vedre.

7. Dice lor Iisus, Umpleți va-
sele de apă. Și le au umplut
până sus.

8. Și dice lor, Scoateți acum,
și aduceți nunului. Și 'l au adus.

9. Și după ce a gustat nunul
apa ce se făcuse vin, și nu știa
de unde este: (iar slugele caril
scoseseră apa știaū;) strigă pre
mirele nunul,

10. Și dice lui, Tot omul in-
teiu vinul cel bun pune; și dacă
se îmbată, atunci cel mai prost:
iar tu ai ținut vinul cel bun
până acum.

11. Aceasta a făcut începătura
minunilor Iisus în Cana-Galileei,
și 'l a arătat slava sa; și au
creșut întru el ucenicii lui.

12. ¶ După aceasta s'a pogorit
în Capernaum, el, și muma lui,
și frații lui, și ucenicii lui: și a-
colo au ședut nu multe zile.

13. ¶ Și erau aproape paștele
Iudeilor, și s'a suit Iisus în Ie-
rusalim,

14. Și a aflat în biserică pre
cei ce vindeau boi și oi și po-
rumbi, și pre schimbătorii de
bani ședend:

15. Și făcend biciu de strean-
guri, pre toți 'l a scos din bise-
rică, oile și boii; și schimbăto-

rilor a vărsat banii, și mesele
le a răsturnat;

16. Și celor ce vindeau po-
rumbi le a dis, Luați acestea de
aici; și nu faceți casa Tatălui
meu casă de neguțatorie.

17. Și 'l au adus aminte uce-
nicii lui că este scris, Rîvna ca-
se tale n'a mîncat pre mine.

18. ¶ Răspuns-au Iudeii și i-au
dis lui, Ce semn arăți noă, că
faci acestea?

19. Răspuns-a Iisus și a dis
lor, Stricați biserica aceasta, și
în trei zile o voi rădica.

20. Și au dis Iudeii, În patru-
zeci și șese de ani s'a zidit bi-
serica aceasta, și tu în trei zile
o vei rădica?

21. Iar el dicea pentru bise-
rica trupului său.

22. Pentru aceasta când s'a
sculat din morți, și au adus a-
minte ucenicii lui că aceasta
dicea lor; și au creșut scriptu-
rei, și cuvîntului care dîsese
Iisus.

23. ¶ Și când era în Ierusalim
la praznicul paștelor, mulți au
creșut întru numele lui, vădend
semnele lui cele ce făcea.

24. Iar însuși Iisus nu se in-
credința pre sine lor, pentru că
el știa pre toți,

25. Și n'avea trebuință ca
cineva să mărturisească pentru
om; că el știa ce era în om.

CAPITOLUL III.

Si era un om din Farisei, Ni-
codim numele lui, boier al
Iudeilor.

2. Acesta a venit cătră Iisus moaptea, și 'l a ȋis lui, Ravvi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățător, că nimeni nu poate aceste semne să facă, care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu ȋensul.

3. Răspuns-a Iisus și 'l a ȋis lui, Amin, amin, grăesc ție, De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Dice cătră el Nicodim, Cum poate omul să se nască fiind bătrân? au doară poate a doară să intre în pântecul mamei sale, și să se nască?

5. Răspuns-a Iisus, Amin, amin, grăesc ție, De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira căci am ȋis ție, Se cade voă a vă naște de sus.

8. Vântul unde voește suflă, și glasul lui auzi, dar nu știi de unde vine, și unde merge: așa este tot care este născut din Duhul.

9. Răspuns-a Nicodim și 'l a ȋis lui, Cum pot să fie acestea?

10. Răspuns-a Iisus și 'l a ȋis lui, Tu ești învățător lui Israil, și acestea nu le știi?

11. Amin, amin, grăesc ție, Noi ce știm grăim, și ce am vădut mărturisim, și mărturia noastră nu o primim.

12. Dacă cele pămentești am

spus voă, și nu credeți, cum de voiți spune voă cele cerești, veți crede?

13. Și nimeni nu s'a suit în cer, fără numai cel ce s'a pogorît din cer, *adece* Fiul omului care este în cer.

14. Și precum Moisi a înălțat serpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul omului:

15. Ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Că așa a iubit Dumnezeu lumea, că și pre Fiul său cel unul născut 'l a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Că n'a trimis Dumnezeu pre Fiul său în lume ca să judece lumea; ci ca să se mântuească lumea prin el.

18. Că Căla ce crede întru el nu se judecă; iar Căla ce nu crede, iată este judecat, că n'a creȋut întru numele celui unuia-născut Fiului lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că lumina a venit în lume, și au iubit oamenii mai mult întunecul de cât lumina, că erau faptele lor rele.

20. Că tot Căla ce face rele, urește lumina, și nu vine la lumină, ca să nu se vadească lucrurile lui.

21. Iar Căla ce face adevărul, vine la lumină, ca să se arăte lucrurile lui, că întru Dumnezeu sunt lucrute.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pământul

Iudeei; și acolo petrecea cu ei, și boteza.

23. Și era și Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că era acolo ape multe: și veniau, și se botezau.

24. Că încă nu era Ioan închis în temniță.

25. Și a fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu Iudeii pentru curățenie.

26. Și au venit cătră Ioan, și 'l au ȋis lui, Ravvi, cel ce era cu tine de Căea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit, iată, el botează, și toți merg cătră ȋensul.

27. Răspuns-a Ioan și a ȋis, Nu poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.

28. Voi înși-vă mărturisiți pentru mine, că am ȋis, Nu sunt eu Hristosul, ci cum că sunt trimis înaintea celuiua.

29. Căla ce are mireasă mire este: iar prietenul mirelui care stă și 'l ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul mirelui: *dec*i această bucurie a mea s'a umplut.

30. Aceluia se cade a crește, iar mie a mă micșora.

31. Cel ce vine de sus d'asupra tutulor este; cel ce este de pre pământ pămîntesc este, și de pre pământ grăește: cel ce vine din cer d'asupra tutulor este.

32. Și ce a vădut și a aȋdit, aceea mărturisește; și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Căla ce primește mărturia

lui, a pecetluit, că Dumnezeu adevărat este.

34. Că pre care a trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăește: că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.

35. Tatăl iubeste pre Fiul, și toate le a dat în mîna lui.

36. Căla ce crede întru Fiul are viață veșnică: iar Căla ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viață; ci mânia lui Dumnezeu va rămănea preste el.

CAPITOLUL IV.

Decⁱ dacă a înțeles Domnul că au aȋdit Fariseii că Iisus mai mulți ucenici face și botează de cât Ioan,

2. (Măcar că însuși Iisus nu boteza, ci ucenicii lui.)

3. A lăsat Iudeea, și s'a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă el prin Samaria.

5. Decⁱ a venit în cetatea Samariei, Căea cheamă Sihar, aproape de locul care a dat Iacov lui Iosif fiului său.

6. Și era acolo puțul lui Iacov. Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie, ședea așa la puț: și era ca la al șeselea ceas.

7. A venit o muliere din Samaria să iee apă: ȋis-a ei Iisus, Dă-mi să beau.

8. (Că ucenicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană.)

9. Decⁱ a ȋis lui mulieră Samarineancă, Cum tu, Iudeu fiind, ceri de la mine să bei, mulieră Samarineancă fiind eu? că nu

se amestecă Iudeii cu Samarinenii.

10. Răspuns-a Iisus și 'i a dîs ei, De ai fi știut darul lui Dumnezeu, și cine este cel ce dă ție, Dă-mi să beau; tu ai fi cerut de la dînsul, și 'ți ar fi dat ție apă vie.

11. Dîs-a lui muierea, Doamne, nici ai cu ce scoate apă, și puțul este adînc: de unde dar ai apa cea vie?

12. Aă doară tu mai mare ești de cît Iacov părintele nostru, care ne a dat noastră puțul acesta, și el însuși dintr'insul a bătut, și fiul lui, și dobitoacele lui?

13. Răspuns-a Iisus și 'i a dîs ei, Tot cel ce va bea din apa aceasta va înseta iarăși:

14. Iar cel ce va bea din apa care eă voiă da lui, nu va înseta în veac; ci apa, care eă voiă da lui, se va face întru dînsul izvor de apă săltaătoare întru viață vecinică.

15. Dîs-a cătră dînsul muierea, Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai viă aici să scot.

16. Dîs-a ei Iisus, Mergi, și chieamă pre bărbatul tău, și vino aici.

17. Răspuns-a muierea și 'i a dîs lui, N'am bărbat. Dîs-a ei Iisus, Bine ai dîs că n'ai bărbat:

18. Că cinci bărbați ai avut; și acum pre care ai nu 'ți este ție bărbat: aceasta adevărat ai grăit.

19. Dîs-a lui muierea, Doamne, vîd că prooroc ești tu.

20. Părinții noștri în muntele acesta s'au închinat; și voi diceți, că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina.

21. Dîs-a ei Iisus, Muiere, crede mie, va veni vreme, cînd nici în muntele acesta, nici în Ierusalim, vî veți închina Tatălui.

22. Voi vî închinați căruia nu știți: noi ne închinăm căruia știm: că mîntuirea din Iudei este.

23. Ci va veni vremea, și acum este, cînd închinătorii cei adevărați se vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul: că Tatăl acest fel caută să fie cei ce se închină lui.

24. Duh este Dumnezeu: și cei ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să se închine.

25. Dîs-a lui muierea, Știm că va veni Mesia, care se chicamă Hristos: cînd va veni acela, va spune noastră toate.

26. Dîs-a ei Iisus, Eu sînt, cela ce grăește cu tine.

27. Și atunci aă venit ucenicii lui, și se mirău că cu muierea grăia: însă nimeni nu 'i a a dîs, Ce cauți? sau, Ce grăești cu dînsa?

28. Iar muierea a lăsat ciutura sa, și a mers în cetate, și a dîs oamenilor.

29. Veniți de vedeți om, care 'mi a spus mie toate câte am făcut: nu cumva acesta este Hristosul?

30. Decî aă eșit din cetate, și veniaă cătră dînsul.

31. Iar între acestea îl rugău

pre dînsul ucenicii, grăind, Ravvi, mînăncă.

32. Iar el a dîs lor, Eu mîncare am a mîncă, care voi nu știți.

33. Iar ucenicii grăiau între dînsii, Nu cumva 'i a adus lui cineva să mînănce?

34. Dîs-a lor Iisus, Mîncarea mea este să fac voia celui ce m'a trimis pre mine, și să săvîrșesc lucrul lui.

35. Aă nu voi diceți, Că încă patru luni sînt, și secerișul va veni? iată, dic voă, Rîdicați ochiș voștri, și vedeți holdele: că sînt albe spre seceriș acum.

36. Și cela ce seceră plată iea, și adună roadă în viață vecinică: ca să se bucure d'împreună și cel ce samănă și cel ce seceră.

37. Că întru aceasta este cuvîntul adevărat, Altul este cel ce samănă, și altul cel ce seceră.

38. Eu v'am trimis pre voi să secerăți, unde voi nu v'ati ostenit: alții s'au ostenit, și voi ați intrat întru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mulți din Samarinenii aă creșut într'insul pentru cuvîntul muierei, care mărturisia, El 'mi a spus mie toate câte am făcut.

40. Decî după ce aă venit la dînsul Samarinenii, îl rugău pre el ca să rămăce la dînsii: și a rămas acolo două zile.

41. Și mult mai mulți aă creșut pentru cuvîntul lui;

42. Și muierei diceau, De acum nu pentru vorba ta credem: că înși-ne am auzit, și știm că a-

cesta este cu adevărat Hristosul, Mîntuitorul lumii.

43. Iar după cele două zile a eșit de acolo, și a mers în Galileea.

44. Că însuși Iisus a mărturisit, că prooroc în patria sa cînte nu are.

45. Și cînd a venit în Galileea, 'l aă primit pre dînsul Galileeanii, fiind că aă fost vîdut toate câte a făcut în Ierusalim la praznic: că și ei aă fost venit la praznic.

46. Și a venit Iisus iarăși în Cana-Galileei, unde a făcut apa vin. Și era un om împărătesc, al căru fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, a mers la el, și 'l ruga pre dînsul ca să se pogoare și să tămăduască pre fiul lui: că vrea să moară.

48. Iar Iisus a dîs cătră el, De nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede.

49. Dîs-a cătră el omul cel împărătesc, Doamne, pogoară-te mai înainte până a nu muri fiul meu.

50. Dîs-a Iisus lui, Mergi; fiul tău viū este. Și a creșut omul cuvîntului care a dîs Iisus lui, și s'a dîs.

51. Și iată pogorîndu-se el, slugele lui 'l aă întîmpinat pre el, și 'l aă spus, dicînd, Fiul tău este viū.

52. Decî îi întreba pre el de ceasul întru care 'i a fost mai bine. Și 'i aă dîs lui, Eri în cea-

sul al șeptelea 'l au lăsat frigurile.

53. Deci a cunoscut tatăl că în ceasul acela a fost, în care a dis Iisus lui, Fiul tău viu este: și a crezut el, și casa lui toată.

54. Acesta este iarăși al doilea, semn ce a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAPITOLUL V.

După acestea era praznicul Iudeilor; și s'a suit Iisus în Ierusalim.

2. Și este în Ierusalim scaldătoarea oilor, care se cheamă Evreește Vitezda, cinci pridvoare având.

3. Într'acelea zăcea multime multă de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei.

4. Când inger la vreme se pogoria în scaldătoare, și turbura apa: și care intra înteu după turburarea apei se făcea sănătos ori de ce boală era ținut.

5. Și era acolo un om, treideci și opt de ani având în boală.

6. Pre acesta vedându-l Iisus zăcând, și cunoscând că iată multă vreme avea în boala sa, 'l a dis lui, Voești să fii sănătos?

7. Răspuns-a lui bolnavul, Doamne, om n'am, ca dacă se va turbura apa, să mă bage în scaldătoare: deci până când merg eu, altul înaintea mea se pogorâ.

8. Dis-a Iisus lui, Scoală-te, iea 'ți patul tău, și umblă.

9. Și îndată s'a făcut sănătos

omul, și 'și a luat patul său, și umbla: și era într'acea zi sâmbătă.

10. ¶ Deci diceau Iudeii celui vindecat, Sâmbătă este: nu se cade ție a 'ți lua patul.

11. Răspuns-a lor, Că ce m'a făcut sănătos, acela m'a dis, iea 'ți patul tău, și umblă.

12. Deci 'l au întrebat pre el, Cine este omul acela ce 'ți a dis, iea 'ți patul tău, și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știa cine este: că Iisus se dedese în latură, norod fiind într'acel loc.

14. După aceea 'l a aflat pre el Iisus în biserica, și 'l a dis lui, Iată că te ai făcut sănătos: de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu 'ți fie ție ceva mai rău.

15. A mers omul acela, și a vestit Iudeilor, că Iisus este cel ce 'l a făcut pre dânsul sănătos.

16. Și pentru aceea gonău Iudeii pre Iisus, și 'l căutau pre el să 'l omoare, că acestea făcea sâmbăta.

17. ¶ Iar Iisus a răspuns lor, Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta mai virtos căutau Iudeii pre el să 'l omoare, că nu numai deslega sâmbăta ci și pre Dumnezeu dicea că 'l este Tată, întocma pre sine făcându-se cu Dumnezeu.

19. Deci a răspuns Iisus și a dis lor, Amin, amin, grăesc voă, Nu poate Fiul să facă de la sine nimic, de nu va vedea pre Tatăl făcând: că cele ce face el, acelea și Fiul asemenea face.

20. Că Tatăl iubește pre Fiul,

și toate arată lui care le face el; și mai mari lucruri de cât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați.

21. Că precum Tatăl scoală pre morți, și îi înviază; așa și Fiul pre cari voește îi înviază.

22. Că Tatăl nu judecă pre nimeni, ci toată judecata o a dat Fiului:

23. Ca toți să cinstească pre Fiul, precum cinstesc pre Tatăl. Cel ce nu cinstește pre Fiul nu cinstește pre Tatăl care 'l a trimes.

24. Amin, amin, grăesc voă, Că ce ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m'a trimes pre mine, are viață veșnică, și la judecată nu va veni; ci s'a mutat din moarte în viață.

25. Amin, amin, grăesc voă, Vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu: și cari vor auzi vor învia.

26. Că precum Tatăl are viață întru sine; așa a dat și Fiului viață să aibă întru sine;

27. Și stăpânire 'l a dat lui, și judecată să facă, căci Fiul al omului este.

28. Nu vă mirați de aceasta: că vine ceasul, întru care toți cei din morminturi vor auzi glasul lui.

29. Și vor eși; cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele, întru învierea osîndirei.

30. Nu pot să fac eu de la mine nimica: precum aud, judec: și judecata mea dreaptă

este; pentru că nu caut voia mea, ci voia Tatălui celui ce m'a trimes.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. ¶ Altul este cel ce mărturisește pentru mine; și știu că adevărată este mărturia care mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimes către Ioan, și a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu de la om iea mărturie: ci acestea grăesc, ca voi să vă mântuiți.

35. Acela era făclie care ardea și lumina: iar voi ați voit să vă veseliți la un ceas întru lumina lui.

36. ¶ Iar eu am mărturie mai mare de cât a lui Ioan: că lucrurile care m'a dat mie Tatăl ca să le săvîrșesc pre ele, aceste lucruri care eu fac, mărturisește pentru mine, că Tatăl m'a trimes.

37. Și Tatăl care m'a trimes, acela a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui ați auzit vre odată, nici chipul lui ați vădit.

38. Și cuvântul lui nu l'aveți rămas întru voi: că pre care a trimes el, acestuia voi nu credeți.

39. ¶ Cercați scripturile; că voă vi se pare întru dânsule a avea viață veșnică: și acelea sunt cele ce mărturisesc pentru mine.

40. Și nu voiți să veniți către mine, ca viață să aveți.

41. Slavă de la oameni nu iea.

42. Ci v'am cunoscut pre voi, că dragostea lui Dumnezeu n'aveți întru voi.

43. Eu am venit întru numele Tatălui meu, și nu mă primiți pre mine: de va veni altul întru numele său, pre acela veți primi.

44. Cum puteți voi să credeți, slavă unul de la altul luând, și pre slava cea de la singur Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu vi se pară că eu voiți piri pre voi la Tatăl: este cea ce vă pîrîște pre voi, Moisi, spre care voi ați nădăjduit.

46. Că de ați fi crezut lui Moisi, ați fi crezut și mie: că pentru mine acela a scris.

47. Iar dacă scripturilor aceleia nu credeți, cum cuvintelor mele veți crede?

CAPITOLUL VI.

După acestea s'a dus Iisus de ceea parte de marea Galileei, care este a Tiveriadel.

2. Și a mers după dînsul norod mult, căci vedeau semnele lui care făcea la cei bolnavi.

3. Și s'a suit în munte Iisus, și acolo a ședut cu ucenicii săi.

4. Și erau aproape paștele, praznicul Iudeilor.

5. ¶ Deci rădicându-și Iisus ochii, și vădend că mult norod vine la dînsul, dice către Filip, De unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceștia?

6. Iar aceasta dicea ispitind pre el: că însuși știa ce vrea să facă.

7. Răspuns-a Filip lui, De două

sute de dinari pâini nu le va ajunge lor, ca fie-care dintr'înși câte puțin să iee.

8. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,

9. Este un copil aici, care are cinci pâini de orz, și doi pești: ci acestea ce sînt la atîția?

10. Și a dis Iisus. Faceți pre oameni să șadă. Și era iarbă multă într'acel loc. Deci au ședut bărbații, cu numărul ca la cinci mii.

11. Și a luat pâinile Iisus, și mulțumind, a împărțit ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; așijderea și din pești cât au vrut ei.

12. Iar dacă s'au săturat, a dis ucenicilor săi, Adunați sfărămăturile ce au prisosit, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat, și au umplut două-spre-dece coșuri de sfărămături din cinci pâini de orz, care au prisosit celor ce au mîncat.

14. Iar oamenii aceia vădend semnul care a făcut Iisus, diceau, Acesta este cu adevărat prorocul cel ce va să vie în lume.

15. ¶ Deci Iisus cunoscend că vor să vie și să 'l apuce pre el ca să 'l facă împărat, s'a dus iarăși în munte el singur.

16. Și dacă s'a făcut sară, s'au pogorit ucenicii lui la mare.

17. Și intrând în corabie, mergeau de ceea parte de mare la Capernaum. Și iată intineric

s'a făcut, și nu venise cătră ei Iisus.

18. Și marea s'a rădicat, vînt mare suflând.

19. Deci venind ei ca la două-deci și cinci sau trei-deci de stadii, vîd pre Iisus umblînd pre mare, și apropiindu-se de corabie: și s'au înfricoșat.

20. Iar el a dis lor, Eu sînt; nu vă temeți.

21. Deci voiau să 'l iea pre el în corabie: și îndatăși corabia a sosit la pămîntul la care ei mergeau.

22. ¶ A doua zi, norodul care sta de ceea parte de mare vădend că altă corabie nu era acolo, fără numai una întru care intraseră ucenicii lui, și cum că Iisus n'a intrat în corabie împreună cu ucenicii săi, ci numai singurii ucenicii lui s'au dus;

23. (Iar alte corăbii au venit de la Tiveriada aproape de locul unde au mîncat pâinea, mulțumind Domnul.)

24. Deci dacă a vădut norodul că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intrat și ei în corăbii, și au mers în Capernaum, căutând pre Iisus.

25. Și aflîndu-l pre el de ceea parte de mare, 'l au dis lui, Ravvi, când ai venit aici?

26. Răspuns-a Iisus lor și a dis, Amin, amin, grăesc voă. Mă căutați pre mine, nu pentru că ați vădut semne, ci pentru că ați mîncat din pâini, și v'ați săturat.

27. Lucrați nu pentru mîncă-

rea cea peritoare, ci pentru mîncarea aceea care rămîne spre viață vecnică, care Fiul omului va da voă: că pre acesta 'l a pecelluit Dumnezeu, Tatăl.

28. Deci au dis cătră dînsul, Ce vom face, ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?

29. Răspuns-a Iisus și a dis lor, Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți întru acela pre care 'l a trimis el.

30. Dis-au drept aceea lui, Dar ce semu faci tu, ca să vedem, și să credem ție? ce lucrezi?

31. Părinții noștri mană au mîncat în pustie; precum este scris, Pâine din cer le a dat lor de au mîncat.

32. Deci le a dis lor Iisus, Amin, amin, dice voă, Nu Moisi a dat voă pâinea din cer; ci Tatăl meu dă voă din cer pâinea cea adevărată.

33. Pentru că pâinea lui Dumnezeu este cea ce se pogoră din cer, și viață dă lumii.

34. Deci au dis cătră dînsul, Doamne, pururea dă-ne noă pâinea aceasta.

35. Și a dis lor Iisus, Eu sînt pâinea vieții: cea ce vine cătră mine nu va flămîndi; și cea ce crede întru mine nu va înseta nici odată.

36. Ci am dis voă, Că m'ați și vădut pre mine, și nu credeți.

37. Tot ce îmi dă mie Tatăl cătră mine va veni; și pre cea ce vine cătră mine, nu 'l voi scoate afară.

38. Că m'am pogorit din cer,

nu ca să fac voia mea, ci voia celui ce m'a trimis pre mine.

39. Și aceasta este voia Tatălui celui ce m'a trimis pre mine, ca tot ce m'ă a dat mie să nu pierd dintr'însul, ci să l'înviez pre el în dîoa cea de apoi.

40. Și aceasta este voia celui ce m'a trimis pre mine, ca tot cine vede pre Fiul, și crede întru el, să aibă viață vecinică: și eu îl voi învia pre el în dîoa cea de apoi.

41. Deci cărtiați Iudeii pentru el, că a dîs, Eu sunt pâinea ce s'a pogorit din cer.

42. Și diceau, Ați nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, căruia știm noi pre tatăl său și pre muma sa? dar cum dice el, M'am pogorit din cer?

43. Deci răspuns-a Iisus și a dîs lor, Nu cărtiți între voi.

44. Nimeni nu poate să vie cătră mine, de nu l' va trage pre el Tatăl cel ce m'a trimis pre mine: și eu îl voi învia pre el în dîoa cea de apoi.

45. Este scris în proorocii, Și vor fi toți învățați de Dumneșeu. Deci tot cela ce aude de la Tatăl, și se învață, vine cătră mine.

46. Nu doară că pre Tatăl l' a vedut cineva, fără numai cela ce este de la Dumneșeu, acela a vedut pre Tatăl.

47. Amin, amin, grăesc voă, Cela ce crede întru mine are viață vecinică.

48. Eu sunt pâinea vieții.

49. Părinții voștri au mîncat mană în pustie, și au murit.

50. Aceasta este pâinea care se

pogoară din cer, ca să mînce cineva dintr'însa, și să nu moară.

51. Eu sunt pâinea cea vie, care s'a pogorit din cer: de va mânca cineva din pâinea aceasta, va fi viu în veci: și pâinea care eu voi da, trupul meu este, pre care îl voi da pentru viața lumii.

52. Deci se priciau între sine Iudeii, dicend, Cum poate acesta să s'î dea noă trupul să l' mîncăm?

53. Și a dîs lor Iisus, Amin, amin, grăesc voă, De nu veți mânca trupul Fiului omului, și nu veți bea sângele lui, nu veți avea viață întru voi.

54. Cela ce mîncă trupul meu, și bea sângele meu, are viață vecinică: și eu îl voi învia pre el în dîoa cea de apoi.

55. Că trupul meu cu adevărat este mîncare, și sângele meu cu adevărat este băutură.

56. Cela ce mîncă trupul meu, și bea sângele meu, întru mine petrece, și eu întru el.

57. Precum m'a trimis pre mine Tatăl cel viu, și eu viez prin Tatăl: și cela ce mîncă pre mine, și acela va fi viu prin mine.

58. Aceasta este pâinea care din cer s'a pogorit: nu precum au mîncat mană părinții voștri, și au murit: cela ce va mânca pâinea aceasta va fi viu în veac.

59. Acestea a dîs în sinagogă, învățînd în Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii lui, auzind acestea, au dîs, Greu este cuvîntul acesta: cine poate să l' auză pre el?

61. Iar Iisus știind întru sine că cărtesc pentru aceasta ucenicii lui, a dîs lor, Aceasta vă smîntește pre voi?

62. Dar de veți vedea pre Fiul omului suindu-se unde era mai înainte?

63. Duhul este care face viu: trupul nu folosește nimic: graiurile care eu grăesc voă, duh sunt, și viață sunt.

64. Ci sunt unii din voi cari nu cred. Că știa dintru început Iisus cari sunt cei ce nu cred, și care este cela ce vrea să l' vină pre el.

65. Și dicea, Pentru aceasta am dîs voă, că nimeni nu poate să vie la mine de nu va fi dat lui de la Tatăl meu.

66. Dintr'această vreme mulți din ucenicii lui s'au întors înapoi, și numai umblau cu dînsul.

67. Deci a dîs Iisus celor doispredede, Ați doară și voi voiți să vă duceți?

68. Răspuns-a Simon Petru lui, Doamne, la cine ne vom duce? cuvinte ale vieții vecinice ai.

69. Și noi am creșt și am cunoscut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumneșeu celui viu.

70. Răspuns-a lor Iisus, Ați nu eu pre voi cei doispredede v'am ales, și unul din voi diavol este?

71. Și dicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul: că acela vrea să l' vină pre el, unul fiind din cei doispredede.

Și umbla Iisus după acestea în Galileea: că nu voia în Iudeea să umble, că l' căuta pre el Iudeii să l' omoare.

2. Și era aproape praznicul Iudeilor, înfigerea corturilor.

3. Deci au dîs cătră dînsul frații lui, Trece de aici, și mergi în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vadă lucrurile care faci.

4. Că nimeni întru ascuns face ceva, și caută să fie el la arătare. Dacă faci acestea, arată-te pre tine lumii.

5. Pentru că nici frații lui nu credeau întru dînsul.

6. Deci a dîs lor Iisus, Vremea mea încă n'a sosit: iar vremea voastră tot-dea-una este gata.

7. Nu poate lumea să vă urească pre voi; iar pre mine mă urește, pentru că eu mărturisesc de dînsa, că lucrurile ei sunt rele.

8. Voi suiți-vă la praznicul acesta: eu încă nu m'eu suiu la praznicul acesta: căci vremea mea încă nu s'a împlinit.

9. Și acestea dicend lor, a rămas în Galileea.

10. Și dacă s'au suit frații lui, atunci și el s'a suit la praznic, nu de față, ci cam pre ascuns.

11. Iar Iudeii îl căuta pre el la praznic, și diceau, Unde este acela?

12. Și cărtire multă era pentru dînsul între noroad: că unii diceau, Bun este: iar alții diceau, Nu: ci amăgește norodul.

13. Însă nimeni de față nu

grăia de dănsul pentru frica Iudeilor.

14. Ți-lar înjunătăindu-se praznicul s'a suit Iisus în biserică, și învăța.

15. Și se miraū Iudeii, dîcînd, Cum știe acesta carte, nefîind învățat?

16. Decî a răspuns lor Iisus, și a dîs, A mea învățătură nu este a mea, ci a celui ce m'a trimes pre mine.

17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște din învățătură de este de la Dumnezeu, sau oare eū de la mine grăesc.

18. Cea ce grăește de la sine, slava sa caută: iar cea ce caută slava celui ce l'a trimes pre el, acesta adevărat este, și nedreptate nu este întru dănsul.

19. Aū nu Moisi v'a dat voă legea, și nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutați să mă omoăriți?

20. Răspuns-a norodul și a dîs, Drac ai: cine te caută să te omoare?

21. Răspuns-a Iisus și a dîs lor, Un lucru am făcut, și toți v'e mirați.

22 Pentru aceasta v'a dat voă Moisi tăerea împrejur; (nu că de la Moisi este, ci de la părinți,) și sâmbăta tăești împrejur pre om.

23. Dacă primește omul tăerea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moisi; pre mine v'e mâniați căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta.?

24. Nu judecați duple față, ci dreaptă judecați judecați.

25. Decî diceau unii din Ierusalimneni, Aū nu este acesta, pre care îl caută să l'omoare?

26. Și, iată, de față grăește, și nimic lui nu l'dîc. Nu cumva aū cunoscut cu adevărat boierii că adevărat acesta este Hristos?

27. Ci pre acesta îl știm de unde este: iar pre Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Decî striga Iisus în biserică învățînd, și dîcînd, Și pre mine mă știți, și știți de unde sînt: și de la mine n'am venit, ci este adevărat cea ce m'a trimes, pre care voi nu l'știți.

29. Iar eū îl știți pre el: că de la dănsul sînt, și acela m'a trimes.

30. Decî îl căutați pre el să l'prîndă: și nimeni nu l'și a pus pre dănsul mâinele, că încă nu venise ceasul lui.

31. Și mulți din norod aū cređut într'însul, și diceau, Hristos când va veni, aū doară mai multe semne va face de cît acesteia, care a făcut acesta?

32. Aū auđit Fariseii pre norod cărtînd pentru dănsul acesteia, și aū trimes slugi Fariseii și arhierii ca să l'prîndă pre dănsul.

33. Decî a dîs lor Iisus, Încă puțină vreme cu voi sînt, și apoi merg la cea ce m'a trimes pre mine.

34. Căuta-mă-veți, și nu mă veți afla: și unde sînt eū, voi nu puteți să veniți.

35. Decî aū dîs Iudeii între sine, Unde va să meargă acesta, că noi nu l'vom afla pre el? nu cumva întru risipirea Ellinilor va să meargă, și să învețe pre Ellini?

36. Ce este cuvîntul acesta care a dîs, Căuta-mă-veți și nu mă veți afla: și unde sînt eū, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în dîoa cea de pre urmă, cea mare a praznicului, a stătut Iisus, și a strigat, dîcînd, De însetează cineva, să vie la mine, și să bea.

38. Cea ce crede întru mine, precum a dîs scriptura, riuri de apă vie vor curge din pîntecele lui.

39. (Iar aceasta a dîs pentru Duhul, pre care erau să l'primească cei ce cred întru dănsul: că încă nu era Duh Sfînt; că Iisus încă nu se proslăvise.)

40. Decî mulți din norod auđind cuvîntul, diceau, Acesta este cu adevărat Proorocul.

41. Alții diceau, Acesta este Hristosul. Iar alții diceau, Aū doară din Galileea va să vie Hristos?

42. Aū n'a dîs scriptura, Că din sâmanța lui David, și din orașul Vitleem, unde a fost David, va să vie Hristos?

43. Și împerechere între norod s'a făcut pentru dănsul.

44. Iar unii dintr'înșii voiaū să l'prîndă pre el; dar nimeni nu l'și a pus pre dănsul mâinele.

45. Decî aū venit sluga cătră arhieriei și cătră Farisei; și

aū dîs lor aceia, Pentru ce nu l'ați adus pre el?

46. Răspuns-aū sluga, Nici odată nu a grăit om, ca acest om.

47. Și aū răspuns lor Fariseii, Aū doară și voi v'ați amăgit?

48. Aū doară cineva din boierii a cređut într'însul, sau din Fariseii?

49. Ci norodul acesta care nu știe legea blăstămat este.

50. Dis-a Nicodim cătră ei (care venise noaptea la dănsul, unul fiind dintru ei.)

51. Aū doară legea noastră judecă pre om, de nu va auđi de la el mai înainte, și va cunoaște ce face?

52. Răspuns-aū și l'a dîs lui, Aū doară și tu din Galileea ești? Cearcă, și veđi: că prooroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Și a mers fie-care la casa sa.

CAPITOLUL VIII.

Iar Iisus s'a dus în muntele Maslinelor.

2. Iar la mănecare iarăși a venit în biserică, și tot norodul a venit la dănsul; și ședînd învăța pre ei.

3. Și aū adus la dănsul cărturarii și Fariseii pre o muiere prinsă în preacurvie; și puindu-o pre dănsa în mijloc,

4. Aū dîs lui, Învățătorule, pre această mulere o am prins așa de față preacurviind.

5. Iar în lege Moisi ne a poruncit noă, unele ca acestea să se ucidă cu pietre: dar tu ce dici?

6. Și aceasta diceau, ispitindu-l pre el, ca să afbă ce cleveți împotriva lui. Iar Iisus jos plecându-se, scria cu degetul pre pământ.

7. Și neîncetând a-l întreba pre el, s'a ridicat, și a dîs lor, Cea ce este fără de păcat între voi, acela întoîi să arunce piatra asupra ei.

8. Și iarăși plecându-se jos, a scris pre pământ.

9. Iar ei auzind, și de știință muștrându-se, eșiau unul după altul, începînd de la cei mai bătrîni, până la cei mai de jos: și a rămas Iisus singur, și mulținea în mijloc stînd.

10. Și ridicându-se Iisus și nevîdînd pre nimeni, fără numai pre mulțea, I a dîs ei, Mulțea, unde iți sînt pîrișii tîi? au nimeni pre tine nu te a judecat a fi vinovată?

11. Iar ea a dîs, Nimeni, Doamne. Și a dîs ei Iisus, Nicî eu nu te judec: du-te, și de acum să nu mai păcătuești.

12. ¶ Deci iarăși a grăit lor Iisus, dîcînd, Eu sînt lumina lumii: cea ce urmează mie nu va umbla întru întunerec, ci va avea lumina vieții.

13. Deci au dîs lui Fariseii, Tu însuși mărturisești pentru tine; mărturiea ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a Iisus și a dîs lor, De și eu însumi mărturisesc pentru mine, adevărată este mărturiea mea: că știu de unde am venit, și unde merg; iar voi

nu știți de unde vin, și unde merg.

15. Voi după trup judecați; eu nu judec pre nimeni.

16. Și de ași și judeca eu, judecata mea adevărată este: că singur nu sînt, ci eu și Tatăl cea ce m'a trimes pre mine.

17. Și în legea voastră scris este, că mărturiea a doi oameni adevărată este.

18. Eu sînt cel ce mărturisesc pentru mine însumi, și mărturisește pentru mine Tatăl cel ce m'a trimes.

19. Deci diceau lui, Unde este Tatăl tîu? răspuns-a Iisus, Nicî pre mine mă știți, nicî pre Tatăl meu: de m'ați ști pre mine, și pre Tatăl meu ați ști.

20. Aceste graiuri le a grăit Iisus în gazofilachie, învățînd în biserică: și nimeni nu l'a prins pre el; că încă nu venise ceasul lui.

21. Și iarăși a dîs lor Iisus, Eu merg, și mă veți căuta pre mine, și în păcatul vostru veți muri: unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

22. Deci diceau Iudeii, Aū doară va să se omoare însuși pre sine? că dîce, Unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

23. Și a dîs lor, Voi din cele de jos sînteți; eu din cele de sus sînt; voi din lumea aceasta sînteți; eu nu sînt din lumea aceasta.

24. Deci am dîs voă, că veți muri în păcatele voastre: că de nu veți crede, că eu sînt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci diceau ei lui, Tu cine

ești? și a dîs lor Iisus, Începutul, care și grăesc cu voi.

26. Multe am pentru voi a grăi și a judeca: ci cea ce m'a trimes pre mine adevărat este; și eu cele ce am auzit de la dînsul, acestea grăesc în lume.

27. Și n'au cunoscut că de Tatăl grăia lor.

28. Deci a dîs lor Iisus, Când veți înălța pre Fiul omului, atunci veți cunoaște că eu sînt, și că de la mine însumi nu fac nimic; ci precum m'a învățat pre mine Tatăl meu, acestea grăesc.

29. Și cea ce m'a trimes pre mine cu mine este: nu m'a lăsat pre mine singur Tatăl; că eu cele plăcute lui fac pururea.

30. Acestea grăind el, mulți au crezut întru dînsul.

31. Deci dîcea Iisus către Iudeii cei ce crezuseră lui, De veți petrece voi întru cuvîntul meu, atunceea cu adevărat ucenici ai mei sînteți;

32. Și veți cunoaște adevărul, și adevărul v'e va slobozi pre voi.

33. ¶ Răspuns-au ei lui, Sămîntă a lui Avraam sîntem, și nimîru l'am fost rob nicî odată: dar tu cum dîci, Slobozi veți fi?

34. Răspuns-a Iisus lor, Amin, amin, grăesc voă, Tot cea ce face păcatul, rob este păcatului.

35. Iar robul nu rămîne în casă în veac: iar Fiul rămîne în veac.

36. Deci dacă v'e va slobozi pre voi Fiul, cu adevărat slobozi veți fi.

37. Știu că sămîntă a lui Avraam sînteți; dar mă căutați să

mă omoriți, că cuvîntul meu nu încape întru voi.

38. Eu ceea ce am vîdît la Tatăl meu grăesc: și voi ceea ce ați vîdît la tatăl vostru faceți.

39. Răspuns-au și au dîs lui, Tatăl nostru Avraam este. Dîs-a lor Iisus, De ați fi fost fii ai lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați fi făcut.

40. Iar acum mă căutați să mă omoriți pre mine, om care adevărul am grăit voă, care am auzit de la Dumnezeu: aceasta Avraam n'a făcut.

41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Deci ei au dîs lui, Noi din curvie nu sîntem născuți; un Tată avem, pre Dumnezeu.

42. Dîs-a lor Iisus, De ar fi fost Dumnezeu Tatăl vostru, m'ați fi iubit pre mine: că eu de la Dumnezeu am eșit și am venit; că n'am venit de la mine însumi, ci acela m'a trimes.

43. Pentru ce graiul meu nu l'cunoașteți? căci nu puteți să auziți cuvîntul meu.

44. Voi din tatăl vostru diavolul sînteți, și poștele tatălui vostru voiți să faceți. Acela ucidător de oameni a fost din început, și întru adevăr n'a stă-tut, că nu este adevăr întru dînsul. Când grăește minciună, dintru ale sale grăește: că min-cinos este, și tatăl ei.

45. Iar eu pentru că adevărul grăesc, nu credeți mie.

46. Cine dintru voi mă vîdește pre mine pentru păcat? Iar dacă adevărul grăesc, pen-tru ce voi nu credeți mie?

47. Cea ce este de la Dumnezeu graiurile lui Dumnezeu ascultă: pentru aceasta voi nu ascultați, că nu de la Dumnezeu sunteți.

48. Răspuns-au Iudeii, și 'i au dis lui. Oare nu dicem noi bine că Samarinean ești tu, și drac ai?

49. Răspuns-a Iisus. Eu drac n'am; ci cinstesc pre Tatăl meu, și voi mă necinstiți pre mine.

50. Iar eu nu caut slava mea: este cea ce caută și judecă.

51. Amin, amin, grăesc voă, De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au dis lui Iudeii, Acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, și prooroci; și tu dici, De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Aă doară tu mai mare ești de cât părintele nostru Avraam, care a murit? și proorocii au murit: cine te faci tu pre tine?

54. Răspuns-a Iisus, De mă slăvesc eu pre mine singur, slava mea nimic nu este: este Tatăl meu care mă slăvește pre mine; pre care voi diceți că Dumnezeuul vostru este:

55. Și nu 'l ați cunoscut pre el; iar eu îl știu pre el: și de voiți dice că nu 'l știu pre el, voiți fi asemenea voă mincinos: ci îl știu pre el, și cuvântul lui păzesc.

56. Avraam părintele vostru

a fost bucuros ca să vadă dîoa mea: și a vedut, și s'a bucurat.

57. Deci au dis Iudeii către dînsul, Cinci-deci de ani încă nu ai, și pre Avraam 'l ai vedut.

58. Și a dis lor Iisus, Amin, am, dic voă, Mai înainte de a se face Avraam, eu sînt.

59. Deci au luat pietre ca să arunce într'însul: iar Iisus s'a ascuns, și a eșit din biserică, mergînd prin mijlocul lor, și a trecut așa.

CAPITOLUL IX.

Și trecînd Iisus, a vedut pre un om orb din naștere.

2. Și 'l au întreat pre el ucenicii lui, dicînd, Ravvi, cine a păcătuit, acesta, sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns-a Iisus, Nici acesta n'a păcătuit, nici părinții lui: ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu întru el.

4. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celui ce m'a trimes pre mine, până este dîoă: vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze.

5. Până când sînt în lume, lumină sînt lumii.

6. Acestea dicînd, a scuipat jos, și a făcut tînă din scuipat, și a uns cu tina preste ochii orbului.

7. Și 'l a dis lui, Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului, (ce se tilcaeste, Trimes.) Deci s'a dus, și s'a spălat, și a venit vedînd.

8. Iar vecinii, și cei ce îl veduseră pre el mai înainte că era orb, diceau, Aă nu este acesta cel ce ședea și cerea?

9. Unii diceau, Acesta este; iar alții diceau, Samănă cu el: iar el dicea, Eu sînt.

10. Deci îi diceau lui, Cum și s'a deschis ochii?

11. Răspuns-a el și a dis, Un om ce se numește Iisus, tînă a făcut, și a uns ochii mei, și 'mă a dis mie, Mergi la scaldătoarea Siloamului, și te spală: și mergînd și spălându-mă, am vedut.

12. Și 'l au dis lui, Unde este acela? Dis-a, Nu știu.

13. Adus-au la Farisei pre cea ce oare-când a fost orb.

14. Și era sîmbătă când a făcut Iisus tina, și 'l a deschis ochii lui.

15. Deci iarăși 'l au întreat pre el și Fariseii cum a vedut. Iar el a dis lor, Tînă a pus pre ochii mei, și m'am spălat, și vîd.

16. Deci diceau unii din Farisei, Acest om nu este de la Dumnezeu, că nu păzește sîmbăta. Alții diceau, Cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Și împerechere era între el.

17. Dis-au orbului iarăși, Tu, ce dici pentru dînsul, că a deschis ochii tăi? Iar el a dis, Prooroc este.

18. Deci n'au crezut Iudeii pentru dînsul că orb a fost, și a vedut, până ce au chemat pre părinții acestuia ce a vedut.

19. Și 'l au întreat pre el, di-

cînd, Acesta este fiul vostru, care voi ați dis că s'a născut orb? cum dar acum vede?

20. Răspuns-au lor părinții lui și au dis, Știm că acesta este fiul nostru, și cum că orb s'a născut:

21. Iar cum acum vede, nu știm, satî cine 'l a deschis lui ochii, noi nu știm: însuși vristă are; pre dînsul îl întrebați: el singur pentru sineși va spune.

22. Acestea au dis părinții lui, că se temeau de Iudei: pentru că acum se sfătuiseră Iudeii, că de îl va mărturisii pre el cineva a fi Hristos, să se lepede din sinagogă.

23. Pentru aceea părinții lui au dis, Vristă are; pre dînsul îl întrebați.

24. Deci au chemat a doa oară pre omul care fusese orb, și au dis lui, Dă slavă lui Dumnezeu: noi știm că omul acesta păcătos este.

25. Iar acela a răspuns și a dis, De este păcătos, nu știu: una știu, că orb fiind, eu acum vîd.

26. Și 'l au dis lui iarăși, Ce a făcut ție? cum 'l a deschis ție ochii.

27. Răspuns-a lor, Am dis voă acum, și n'ați audii: ce iarăși voiți să audii? au doară și voi voiți să vă faceți ucenici ai lui?

28. Deci 'l au ocărit pre el, și au dis lui, Tu ești ucenic al aceluia; iar noi ai lui Moisi sîntem ucenici.

29. Noi știm că cu Moisi a

grăit Dumnezeu: iar pre acesta nu 'l știm de unde este.

30. Răspuns-a omul și a dis lor, Intru aceasta este minune, că voi nu știți de unde este, și a deschis ochii mei.

31. Și știm că pre păcătoși Dumnezeu nu 'l ascultă: ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia lui, pre acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s'a audit cum că să fi deschis cineva ochii ai vreunui orb din naștere.

33. De n'ar fi acesta de la Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns-au și au dis lui, Intru păcate tu te ai născut tot, și tu ne înveți pre noi? Și 'l au gonit pre el afară.

35. Audiat-a Iisus că 'l au gonit pre el afară; și aflându'l pre dănsul, 'l a dis lui, Tu crești în Fiul lui Dumnezeu?

36. Răspuns-a el, și a dis, Cine este, Doamne, ca să cred într'însul?

37. Și 'l a dis Iisus lui, Și 'l au vădut pre el, și cel ce grăește cu tine, acela este.

38. Iar el a dis, Cred, Doamne. Și s'a închinat lui.

39. Și a dis Iisus, Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu ved, să vadă; și cei ce ved, să fie orbi.

40. Și au audiat acestea unii din Farisei, cari erau cu dănsul, și au dis lui, Au doară și noi suntem orbi?

41. Dis-a lor Iisus, De ați fi orbi, n'ați avea păcat: iar acum

diceți, Vedem; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

CAPITOLUL X.

Amin, amin, grăesc voă, Că ce nu intră prin ușă în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela fur este și tâlhar.

2. Iar acela ce intră prin ușă păstor este oilor.

3. Aceluia portarul îl deschide; și oile ascultă glasul lui: și oile sale le cheamă pre nume, și le scoate pre ele.

4. Și când scoate oile sale, merge înaintea lor, și oile merg după dănsul: căci cunosc glasul lui.

5. Iar după cel străin nu merg, ci fug de la dănsul: că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă a dis lor Iisus: iar ei n'au înțeles ce erau acelea ce grăia lor.

7. Deci iarăși le a dis lor Iisus, Amin, amin, grăesc voă, Eu sunt ușa oilor.

8. Toți câți au venit mai înainte de mine furi sunt și tâlhari: ci nu 'l au ascultat pre ei oile.

9. Eu sunt ușa: prin mine de va intra cineva, se va mântui, și va intra și va eși, și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai să fure, și să junghie, și să piardă: eu am venit ca viață să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sunt păstorul cel bun: păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi.

12. Iar nămitul și care nu

este păstor, căruia nu sunt oile ale lui, vede lupul venind, și lasă oile, și fuge: și lupul le răpește pre ele, și răsipește oile.

13. Nămitul fuge, că nămit este, și nu îi este lui grijă pentru oi.

14. Eu sunt păstorul cel bun, și cunosc pre ale mele, și mă cunosc de ale mele.

15. Precum mă cunoaște pre mine Tatăl, și eu cunosc pre Tatăl: și sufletul meu îmi pun pentru oi.

16. Și alte oi am, care nu sunt din staulul acesta: și pre acelea mi se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi; și va fi o turmă și un păstor.

17. Pentru aceasta Tatăl mă iubește pre mine, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăși să 'l ieaș pre el.

18. Nimeni nu 'l iea pre el de la mine, ci eu îl pun pre el de la mine însumi, Stăpânire am să 'l pun, și stăpânire am iarăși să 'l ieaș pre el. Această poruncă am luat de la Tatăl meu.

19. Deci iarăși s'a făcut pricire între Iudei pentru cuvintele acestea.

20. Și diceau mulți dintr'înșii, Drac are, și este nebun; pentru ce îl ascultați pre el?

21. Alții diceau, Aceste cuvinte nu sunt de îndrăcit. Au doară poate drac să deschidă ochii ai orbilor?

22. Și se făcea atunci înorile în Ierusalim, și era iarnă.

23. Și umbla Iisus în biserică în pridvorul lui Solomon.

24. Deci 'l au impresurat pre el Iudeii, și 'l au grăit lui, Până când îți sufletele noastre îndoit? De ești tu Iristos, spune noastră fără de sfilă.

25. Răspuns-a lor Iisus, Am dis voă, și nu credeți: lucrurile care eu fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, că nu sunteți din oile mele, precum am dis voă.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc pre dense, și vin după mine;

28. Și eu le dau lor viață vecinică; și nu vor peri în veac, și nimeni nu le va răpi pre ele din mâna mea.

29. Tatăl meu, care le a dat mie, mai mare de cât toți este; și nimeni nu poate să le răpească pre ele din mâna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una suntem.

31. Deci Iudeii iarăși au luat pietre ca să arunce asupra lui.

32. Răspuns-a lor Iisus, Multe lucruri bune am arătat voă de la Tatăl meu; pentru care dintr'aceste lucruri cu pietre aruncați asupra mea?

33. Răspuns-au lui Iudeii, dicând, Pentru lucru bun noi nu aruncăm cu pietre asupra ta; ci pentru hulă; că tu om fiind, te faci pre tine Dumnezeu.

34. Răspuns-a lor Iisus, Au nu este scris în legea voastră, Eu am dis, Dumnezeu sunteți?

35. Dacă pre aceia 'l a numit Dumnezeu, cătră cari a fost cu-

ventul lui Dumnezeu, și nu poate să se strice scriptura:

36. Pre care Tatăl l'a sfințit, și l'a trimes în lume, voi credeți. Iulă grăești; pentru căci am dis, Fiul lui Dumnezeu sunt?

37. De nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu m'i credeți mie.

38. Iar de fac, de și nu m'i credeți mie, credeți lucrurilor: ca să cunoașteți, și să credeți, că Tatăl este întru mine, și eu întru el.

39. Deci căutați iarăși să l'prindă pre el: și a eșit din mână lor.

40. Și a mers iarăși de ceea parte de Iordan în locul unde a fost Ioan înteu botezând; și a rămas acolo.

41. Și mulți veniau la densus, și diceau, Ioan nici un semn n'a făcut: iar toate câte a dis Ioan pentru acesta adevărate erau.

42. Și mulți au crezut acolo într'insul.

CAPITOLUL XI.

Si era bolnav oare-care Lazar din Vitania, din satul Mariei și al Martei surorii ei.

2. (Și era Maria ceea ce a uns pre Domnul cu mir, și a șters picioarele lui cu părul *capului* ei, al cărei frate Lazar era bolnav.)

3. Deci au trimes surorile către el, dicend, Doamne, iată, acela pre care iubești este bolnav.

4. Iar Iisus auzind, a dis, Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu printr'insa.

5. Și iubia Iisus pre Marta, și pre sora ei, și pre Lazar.

6. Deci după ce a audit că este bolnav, atunci s'a zăbăvit în locul în care era, două zile.

7. Apoi după aceea a dis ucenicilor, Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Dis-au lui ucenicii, Invățătorule, acum te căutați pre tine Iudeii să te ucidă cu pietre; și iarăși mergi acolo?

9. Răspuns-a Iisus, Ați nu douăspre-dece ceasuri sunt în di? De va umbla cineva dîoa, nu se va împiedica, că vede lumina lumii acesteia.

10. Iar de va umbla cineva noaptea, se va împiedica, că lumina nu este întru el.

11. Acestea a dis: și după aceea a grăit lor, Lazar prietenul nostru a adormit; ci merg ca să l' destept pre el.

12. Deci i au dis ucenicii lui, Doamne, de a adormit, se va mântui.

13. Aceasta dicea Iisus pentru moartea lui: iar lor le părea că pentru adormirea somnului dice.

14. Deci atunci a dis Iisus lor arătat, Lazar a murit.

15. Și m'e bucur pentru voi că n'am fost acolo, ca să credeți; ci să mergem la el.

16. Deci a dis Toma, care se numește Geamăn, celor-l'alți împreună ucenici, Să mergem și noi, ca să murim cu el.

17. Deci venind Iisus, l'a aflat pre el patru zile avend acum în mormint.

18. Și era Vitania aproape de

Ierusalim, ca la cinci-spre-dece stadii:

19. Și mulți din Iudeii veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pre ele pentru fratele lor.

20. Deci Marta, după ce a audit că vine Iisus, a eșit întru întîmpinarea lui: iar Maria ședea în casă.

21. Deci a dis Marta, către Iisus, Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

22. Ci și acum știu, că ori câte vei cere de la Dumnezeu, îți va da tie Dumnezeu.

23. Dis-a ei Iisus, Invia-va fratele tău.

24. Dis-a lui Marta, Știu că va invia la înviere în dîoa cea de apoi.

25. Dis-a ei Iisus, Eu sunt învierea și viața: cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi:

26. Și tot cel ce este viu și crede întru mine nu va muri în veac. Crezi aceasta?

27. Dis-a lui, Așa este, Doamne: eu am crezut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit în lume.

28. Și acestea dicend, s'a dus, și a chemat pre Maria sora sa în taină, dicend, Invățătorule a venit, și te chieamă.

29. Aceea, dacă a audit, s'a sculat degrab, și a mers la densus.

30. Și încă nu venise Iisus în sat, ci era în locul unde l'a întîmpinat pre el Marta.

31. Iar Iudeii cari erau cu densus în casă, și o mângăiau pre ea, vedend pre Maria, că degrab

s'a sculat și a eșit, au mers după densus, dicend, Merg la mormint ca să plângă acolo.

32. Deci Maria venind unde era Iisus, și vedendul pre el, a cădut la picioarele lui, dicend lui, Doamne, de ai fi fost aici, n'ar fi murit fratele meu.

33. Iar Iisus dacă o a vedut pre densus plângend, și pre Iudeii cari veniseră împreună cu densus plângend, s'a răstit cu duhul, și s'a turburat întru sine;

34. Și a dis, Unde l' ai pus pre el? Dis-au lui, Doamne, vino și veți.

35. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci diceau Iudeii, Iată cum il iubia pre el!

37. Iar unii dintr'insii au dis, Ați nu putea acesta care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară?

38. Deci Iisus iarăși răstindu-se întru sine a mers la mormint. Și era peșteră, și piatră era preste densus.

39. Dis-a Iisus, Redicați piatra. Dis-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute: că este mort de patru zile.

40. Dis-a ei Iisus, Ați nu l'am spus tie, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Și au redicat piatra de unde era mortul zăcend. Iar Iisus și a redicat ochii în sus, și a dis, Părinte mulțumescu-ți tie că m'ai ascultat.

42. Și eu știam că pururea m'e ascult: ci pentru norodul care stă împrejur am dis, ca să creadă că tu m'ai trimes.

43. Și acestea zicând, a strigat cu glas mare, Lazare, vino afară.

44. Și a eșit cel mort, legate fiindu-i mâinele și picioarele cu fașe: și fața lui cu măhră era legată. Dis-a lor Iisus, Deslegați-l pre el și 'l lăsați să meargă.

45. Deci mulți din Iudeii caril veniseră la Maria, și au vădut cele ce a făcut Iisus, au cređut într'insul.

46. Iar unii din ei au mers la Farisei, și le au spus cele ce a făcut Iisus.

47. ¶ Deci au adunat arhierii și Fariseii sobor, și grăiau, Ce vom face? că omul acesta multe semne face.

48. De il vom lăsa pre el așa, toți vor crede într'insul: și vor veni Rimlenii și vor lua și locul și neamul nostru.

49. Iar unul dintr'înșii a nume, Caiafa, arhieru fiind al anului aceluia, a dis lor, Voi nu știți nimic,

50. Nici gândiți că de folos este noă să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară.

51. Iar aceasta nu de la sine o ia dis: ci arhieru fiind al anului aceluia, a proorocit că vrea Iisus să moară pentru norod;

52. Și nu numai pentru norod, ci și ca pre fiu lui Dumnezeu cei risipiți să 'l adune într'una.

53. Deci dintr'acea qi s'au sfătuit ca să 'l omoare pre el.

54. Deci Iisus nu mai umbla de față între Iudei; ci s'a dus de acolo într'o lature aproape de pastie, într'o cefate ce se chieamă Efrem și acolo petrecea cu ucenicii săi.

55. ¶ Și erau aproape paștele Iudeilor: și s'au suit mulți în Ierusalim din laturea aceea mai înainte de paști, ca să se curățască.

56. Deci căutați pre Iisus, și grăiau între ei în biserica stând, Ce vi se pare voă, că nu va veni la praznic?

57. Și dedeseră arhierii și Fariseii poruncă, ca de va ști cineva unde este, să vestească, ca să 'l prindă pre el.

CAPITOLUL XII.

Deci Iisus, mai înainte de paști cu șese zile, a venit în Vitană, unde era Lazar cel ce fusese mort, pre care 'l a înviat din morți.

2. Și 'l au făcut lui acolo cină; și Marta slujia: iar Lazar era unul din cei ce ședeau împreună cu dñsul.

3. Deci Maria luând o litră cu mir de nard de credință, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele lui: iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Deci a dis unul din ucenicii lui, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care vrea să 'l vindă pre el.

5. Pentru ce acest mir nu s'a vindut trei sute de dinari, și să se fie dat săracilor?

6. Iar aceasta o a dis, nu că pentru săraci il era lui grija; ci căci fur era, și pungă avea, și ce se punea într'insa purta.

7. Și a dis Iisus, Lasă o pre

dñsa: spre dñoa îngropărei mele 'l a păzit pre acesta.

8. Că pre săraci pururea il aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

9. Și a înțeles norod mult din Iudei că acolo este: și au venit nu pentru Iisus numai, ci ca să vadă și pre Lazar, pre care 'l a înviat din morți.

10. ¶ Și s'au sfătuit arhierii ca și pre Lazar să 'l omoare;

11. Căci pentru el mulți din Iudei mergeau, și credeau în Iisus.

12. ¶ Iar a doa qi norod mult care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim.

13. Au luat stâlpi de finie, și au eșit într'u împinarea lui, și strigau, Osanna: Bine este cventat cel ce vine într'u numele Domnului, Împăratul lui Israel.

14. Și aflând Iisus un mânz de asină, a ședut pre el; precum este scris:

15. Nu te teme flica Sionului: iată, Împăratul tău vine la tine, ședând pre mânzul asinilor.

16. Iar pre acestea 'nu le au cunoscut ucenicii lui mai înainte; ci după ce s'a proslăvit Iisus, atunci și au adus aminte că acestea erau pentru el scrise, și că acestea 'l au făcut lui.

17. Deci mărturisia norodul, care era cu el, când pre Lazar 'l a strigat din mormint, și 'l a sculat pre el din morți.

18. Pentru aceea 'l a și împinut pre el norodul, căci au auzit că el a făcut această minune.

19. Deci au dis Fariseii între

dñșii, Vedeți că nimic nu folosiți? iată, lumea merge după dñsul.

20. ¶ Și erau oare-carii Ellini din cei ce se suiseră să se închine la praznic:

21. Deci aceștia s'au apropiat la Filip, care era din Vitsaida Galileei, și 'l au ruagt pre dñsul, grăind, Doamne, voim să vedem pre Iisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei: și iarăși Andrei și Filip au spus lui Iisus.

23. ¶ Iar Iisus a răspuns lor, zicând, A venit ceasul, ca să se proslăvească Fiul omului.

24. Amin, amin, grăesc voă, Grăunțul de grâu cădend pre pământ de nu va muri, el singur rămâne: iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cea ce își iubește sufletul său, pierde-l va pre el; și cea ce își urește sufletul său în lumea aceasta, în viața cea vecinică il va păzi pre el.

26. De slujește cineva mie, mie să 'mi urmeze; și unde voiți fi eu, acolo și sluga mea va fi: și de va sluji cineva mie, il va cinsti pre Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a turburat; și ce voiți dice? Părinte, mântuește-mă pre mine de ceasul acesta: ci pentru aceasta am venit la ceasul acesta.

28. Părinte, proslăvește numele tău. Deci a venit glas din cer, zicend, Și 'l am proslăvit, și iarăși 'l voi proslăvi.

29. Iar norodul, care sta, și

audia, dicea, Tunet se făcu: alții diceau, Inger grăi lui.

30. Răspuns-a lor Iisus și a dis, Nu pentru mine s'a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum *este* judecata lumii: acum stăpânitorul lumii acesteia se va goni afară.

32. Și eu, de mă voi înălța de pre pământ, pre toți voi trage la mine.

33. Iar aceasta dicea, însemnând cu ce moarte vrea să moară.

34. Răspuns-a lui norodul, Noi am audiat din lege că Hristos petrece în veac și cum tu dici, Se cade să se înalțe Fiul omului? cine este acesta Fiul omului?

35. Deci a dis lor Iisus, Încă puțină vreme lumina eu voi este. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă coprinză pre voi întunerecul: că cel ce umblă întru întunerec nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca fi ai luminei să fiți. Acestea a grăit Iisus, și mergând s'a ascuns de densii.

37. Și atâtea semne făcând el înaintea lor, tot nu credea întru însul:

38. Ca să se împlinească cuvântul lui Isaia proorocul, pre care l'a dis, Doamne, cine a crezut audului nostru? și brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. Pentru aceasta nu puteau să creadă, că iarăși a dis Isaia,

40. A orbit ochii lor, și a împietrit inima lor; ca să nu vadă cu ochii, nici să înțeleagă cu

inima, și să se întoarcă, și să îl vindec pre ei.

41. Acestea a dis Isaia, când a vădut slava lui, și a grăit pentru densul.

42. Insa și din boieri mulți au crezut întru însul; dar pentru Farisei nu l'a mărturisit, ca să nu fie goniți din sinagogă:

43. Că au iubit slava oamenilor mai mult de cât slava lui Dumnezeu.

44. Iar Iisus a strigat și a dis Cei ce crede întru mine, nu crede întru mine, ci întru acela ce m'a trimis pre mine.

45. Și acela ce mă vede pre mine, vede pre acela ce m'a trimis pre mine.

46. Eu lumină în lume am venit, ca tot acela ce crede întru mine întru întunerec să nu rămăie.

47. Și de va auzi cineva graiurile mele, și nu va crede, eu nu l' judec pre el; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea.

48. Cei ce se leapădă de mine, și nu primește graiurile mele, are pre acela ce îl judecă pre el: cuvântul care am grăit, acela îl va judeca pre el în ziua cea de apoi.

49. Că eu de la mine nu am grăit; ci Tatăl acela ce m'a trimis pre mine, acela poruncă m'a dat, ce voi dice, și ce voi grăi.

50. Și știți că porunca lui viață vecinică este: deci cele ce grăiesc eu, precum m'a dis mie Tatăl, așa grăiesc.

CAPITOLUL XIII.

Iar mai înainte de praznicul paștelor, știind Iisus că l'a venit lui ceasul ca să se mute din lumea aceasta către Tatăl, iubind pre ai săi, cari erau în lume, până în sfârșit l'a iubit pre ei.

2. Și cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima lui Simon Iscarioteanul, ca să l' vinză pre el;

3. Știind Iisus că toate l'a dat lui Tatăl în mâini, și cum că de la Dumnezeu a eșit, și la Dumnezeu merge;

4. S'a sculat de la cină, și s'a pus veșmintele; și luând fotă, s'a incins.

5. După aceea a turnat apă în spălătoare, și a început a spăla picioarele ucenicilor, și a le șterge cu fota cu care era incins.

6. Deci a venit la Simon Petru: și Petru l'a dis lui, Doamne, at tu vei să m'î speli picioarele?

7. Răspuns-a Iisus și l'a dis lui, Ceea ce fac eu, tu nu știi acum; iar vei cunoaște după acestea.

8. Dis-a Petru lui, Nu vei spăla picioarele mele în veac. Răspuns-a Iisus lui, De nu te voi spăla pre tine, n'ai parte cu mine.

9. Dis-a Simon Petru lui, Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mâinele și capul.

10. Dis-a Iisus lui, Cel spălat n'are trebuință fără numai pi-

cioarele a le spăla, ci este curat tot: și voi curăți sânteti, dar nu toți.

11. Că știa pre acela ce vrea să l' vinză pre el; pentru aceea a dis, Nu toți sânteti curăți.

12. Deci după ce a spălat picioarele lor, și s'a luat veșmintele sale, ședând iarăși, a dis lor, Cunoașteți ce am făcut voă?

13. Voi pre mine mă chiețați învătătorul și Domnul: și bine diceți; că sunt.

14. Deci dacă eu, am spălat picioarele voastre, Domnul și învătătorul, și voi datori sânteti unul altuia a spăla picioarele.

15. Că pildă am dat voă, ca precum eu am făcut voă și voi să faceți.

16. Amin, amin, dic voă, Nu este sluga mai mare de cât domnul său; nici solul mai mare de cât cel ce l'a trimis pre el.

17. De știți acestea, fericiți sânteti de le veți face.

18. Nu pentru toți voi grăiesc: eu știu pre cari l'am ales: ci ca să se împlinească scriptura, Cei ce mănâncă împreună cu mine pâine a rădicat asupra mea călcăiul său.

19. De acum dic voă mai înainte de a se face, ca când se va face, să credeți că eu sunt.

20. Amin, amin, grăiesc voă, Cei ce primește pre care voi trimite, pre mine mă primește; iar cei ce mă primește pre mine, primește pre acela ce m'a trimis pre mine.

21. Acestea dicând Iisus, s'a turburat cu duhul, și a mărturisit, și a dis, Amin, amin, grăesc voă, că unul din voi mă va vinde.

22. Deci căutați unul la altul ucenicii, nepricepându-se pentru cine grăește,

23. Și era unul din ucenicii lui culcat pre sinul lui Iisus, pre care îl iubia Iisus.

24. Deci a făcut seran acestuia Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăește.

25. Iar cel ce se culcase pre pieptul lui Iisus a dis lui, Doamne, cine este?

26. Răspuns-a Iisus. Acela este, căruia eu întingând îmbucătura, o voi da. Și întingând îmbucătura o a dat lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.

27. Și după îmbucătură a intrat într'insul Satana. Deci a dis Iisus lui, Ce vei să faci, fă mai îngrab.

28. Și aceasta nimeni din cei ce se așezau la masă n'a cunoscut pentru ce i a dis lui.

29. Că unui socotea, de vreme ce punga avea Iuda, că îi dăce Iisus lui, Cumpără cele ce ne trebuiesc la praznic; sau, săracilor să dea ceva.

30. Deci după ce a luat el îmbucătura, îndată a eșit: și era noapte.

31. „După ce a eșit el, a dis Iisus, Acum s'a proslăvit Fiul omului, și Dumnezeu s'a proslăvit întru el.

32. Dacă s'a proslăvit Dumnezeu întru el, și Dumnezeu va

proslăvi pre el întru sine, și îndatăși îl va proslăvi pre el.

33. Fiilor, încă puțin eu voi sunt. Căuta-mă-veți: și precum am dis Iudeilor, Unde eu merg, voi nu puteți veni; și voă dic acum.

34. Poruncă nouă dau voă, Ca să vă iubiți unul pre altul; precum eu v'am iubit pre voi, ca și voi să vă iubiți unul pre altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că al mei ucenici sunteți, de veți avea dragoste între voi.

36. „Dis-a Simon Petru lui, Doamne, unde mergi? Răspuns-a Iisus lui, Unde merg eu, nu poți veni acum după mine; iar mai pre urmă vei veni după mine.

37. Dis-a Petru lui, Doamne, pentru ce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu pentru tine voi pune.

38. Răspuns-a Iisus lui, Sufletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin, grăesc ție, Nu va cânta cocoșul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

CAPITOLUL XIV.

Să nu se turbure inima voastră: credeți întru Dumnezeu, și întru mine credeți.

2. În casa Tatălui meu multe lăcașuri sunt: iar de nu, aș fi dis voă: Voi să merg să gătesc voă loc.

3. Și de voi merge să gătesc voă loc, iarăși voi veni, și vă voi lua pre voi la mine; ca unde sunt eu, și voi să fiți.

4. Și unde eu merg știți, și calea știți.

5. Dis-a Toma lui, Doamne, nu știm unde mergi; și cum putem să știm calea?

6. Dis-a Iisus lui, Eu sunt calea, adevărul, și viața: nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ați fi cunoscut pre mine, și pre Tatăl meu ați fi cunoscut: și de acum îl cunoașteți pre el, și îl ați vădut.

8. Dis-a Filip lui, Doamne, arată noă pre Tatăl, și ne va ajunge noă.

9. Dis-a Iisus lui, Atăta vreme eu voi sunt, și nu m'ai cunoscut pre mine Filipe? Cel ce m'a vădut pre mine a vădut pre Tatăl; și cum tu dici, Arată noă pre Tatăl?

10. Aă nu crești că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este? graiurile care eu grăesc voă, de la mine nu le grăesc: iar Tatăl acela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie că eu întru Tatăl, și Tatăl întru mine este: iar de nu pentru lucrurile acestea credeți mie.

12. Amin, amin, grăesc voă. Căla ce crede întru mine, lucrurile care eu fac și acela va face; și mai mari de cât acestea va face; că eu la Tatăl meu merg.

13. Și ori-ce veți cere întru numele meu, aceea voi face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul.

14. Ori-ce veți cere întru numele meu, eu voi face.

15. De mă iubiți pre mine, poruncele mele păziți.

16. „Și eu voi ruga pre Tatăl, și alți Mângâitor va da voă, ca să rămăe cu voi în veac;

17. Duhul adevărului, pre care lumea nu l poate primi, că nu l vede pre el, nici îl cunoaște pre el: iar voi îl cunoașteți pre el; că eu voi petrece, și întru voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa pre voi, sirimani: voi veni la voi.

19. Încă puțin, și lumea pre mine nu mă va mai vedea; iar voi mă veți vedea pre mine: că eu viu sunt, și voi veți fi vii.

20. Întru acea di veți cunoaște voi, că eu *sânt* întru Tatăl meu, și voi întru mine, și eu întru voi.

21. Căla ce are poruncele mele, și le păzește pre ele, acela este care mă iubește pre mine: și căla ce mă iubește pre mine, iubi-se-va de Tatăl meu, și eu îl voi iubi pre el, și mă voi răta lui.

22. Dis-a lui Iuda, nu Iscarioteanul, Doamne, ce poate fi că noă vei să te arăți, și nu lumel?

23. Răspuns-a Iisus și a dis lui, De mă iubește cineva pre mine, cuvântul meu va păzi: și Tatăl meu îl va iubi pre el, și la el vom veni, și lăcaș la densul vom face.

24. Cel ce nu mă iubește pre mine, cuvintele mele nu le păzește: și cuvântul care auțiți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m'a trimis pre mine.

25. Acestea am dis voă, la voi petrecând.

26. Iar Mângăitorul, Duhul cel Sfînt, pre care l va trimete Tatăl întru numele meu, acela pre voi v va învăța toate, și va aduce aminte voă toate cele ce am grăit voă.

27. Pace las voă, pacea mea dau voă : nu precum lumea dă, eu dau voă. Să nu se turbure inima voastră, nici să se spălmănteze.

28. Audîți-ați că eu am dis voă, Merg, și *iarăși* voi veni la voi. De m'ați iubi pre mine, v'ați fi bucurat, căci am dis, Merg la Tatăl : că Tatăl meu mai mare de cît mine este.

29. Și acum am dis voă mai înainte pînă a nu fi, ca cînd va fi, să credeți.

30. Nu voiți mai grăi multe cu voi : că vine stăpînitorul lumii acestela și întru mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lumea că iubesc pre Tatăl ; și precum m'a poruncit mie Tatăl, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici.

CAPITOLUL XV.

Eu sînt vița cea adevărată, și Tatăl meu lucrătorul este.

2. Toată mlădița care nu aduce roadă întru mine o scoate pre ea : și toată care aduce roadă, o curățește pre ea, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi curați sînteți pentru cuvîntul care am grăit voă.

4. Rămâneți întru mine, și eu in-

tru voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă din sine singură, de nu va rămănea în viță : așa nici voi, de nu veți rămănea întru mine.

5. Eu sînt vița, voi mlădițele : Cea ce rămănea întru mine, și eu întru el, acela aduce roadă multă : că fără de mine nu puteți face nimic.

6. De nu rămănea cineva întru mine se scoate afară ca mlădița, și se usucă : și o adună pre ea, și în foc o aruncă, și arde.

7. De veți rămănea în mine, și cuvintele mele de vor rămănea întru voi, ori ce veți vrea veți cere, și se va face voă.

8. Întru aceasta s'a proslăvit Tatăl meu, ca roadă multă să aduceți ; și să vă faceți ai mei ucenici.

9. Precum m'a iubit pre mine Tatăl, și eu v'am iubit pre voi : rămâneți întru dragostea mea.

10. De veți păzi poruncele mele, veți rămănea întru dragostea mea ; precum eu poruncele Tatălui meu am păzit, și rămân întru dragostea lui.

11. Acestea am grăit voă, ca bucuria mea întru voi să rămănea, și bucuria voastră să se împlinească.

12. Aceasta este porunca mea, Ca să vă iubiți unul pre altul, precum eu v'am iubit pre voi.

13. Mai mare dragoste de cît aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să și pue pentru prietenii săi.

14. Voi prietenii mei sînteți. de veți face câte eu poruncesc voă.

15. De acum nu v măi dic voă singl ; că sluga nu știe ce face domnul său : ci pre voi v'am dis prietenii ; că toate câte am audît de la Tatăl meu am arătat voă.

16. Nu voi m'ați ales pre mine, ci eu v'am ales pre voi, și v'am pus, ca voi să mergeți și roadă să aduceți, și roada voastră să rămănea : ca ori-ce veți cere de la Tatăl întru numele meu, să dea voă.

17. Acestea poruncesc voă, ca să vă iubiți unul pre altul.

18. De vă urește pre voi lumea, știți că pre mine mai înainte de cît pre voi m'a urît.

19. De ați fi din lume, lumea ar iubi pre al său : iar căci din lume nu sînteți, ci eu v'am ales pre voi din lume, pentru aceasta urește pre voi lumea.

20. Aduceți-vă aminte de cuvîntul care am grăit voă. Nu este sluga mai mare de cît domnul său. De m'aș gonit pre mine, și pre voi v vor goni ; de au păzit cuvîntul meu, și al vostru vor păzi.

21. Ci acestea toate vor face voă pentru numele meu, căci nu știu pre cela ce m'a trimis pre mine.

22. De n'ași fi venit și ași fi grăit lor, păcat n'ar avea : iar acum răspuns n'au pentru păcatul lor.

23. Cela ce mă urește pre mine și pre Tatăl meu urește.

24. De n'ași fi făcut lucruri întru ei, care nimeni altul n'a făcut, păcat n'ar avea : iar acum au și vădut și au urît și pre mine și pre Tatăl meu.

25. Ci ca să se împlinească cuvîntul cel scris în legea lor, M'a urît în zadar.

26. Iar cînd va veni Mângăitorul, pre care eu voi trimete voă de la Tatăl, Duhul adevărului, care de la Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine :

27. Încă și voi mărturisiți, că din început cu mine sînteți.

CAPITOLUL XVI.

Acestea am grăit voă, ca să nu vă smintiți.

2. Scoate-vă pre voi din sinagoguri : și va veni vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vor face voă, că n'au cunoscut pre Tatăl, nici pre mine.

4. Ci acestea am grăit voă, ca dacă va veni vremea, să vă aduceți aminte de ele, că eu am spus voă. Și acestea voă din început n'am spus, căci cu voi eram.

5. Iar acum merg la cela ce m'a trimis pre mine ; și nimeni din voi nu mă întreabă, Unde mergi ?

6. Ci căci acestea am grăit voă, întristarea a umplut inima voastră.

7. Ci eu adevărul dic voă : De folos esto voă ca să mă duce eu ; că de nu mă voi duce eu, Mân-

găitorul nu va veni la voi; iar de mă voiți duce, îl voiți trimite pre el la voi.

8. Și venind acela, va vădi lumea de păcat, și de dreptate, și de judecată:

9. De păcat, căci nu cred întru mine;

10. De dreptate, căci la Tatăl meu merg, și nu mă veți mai vedea pre mine;

11. De judecată, căci stăpânitorul lumii acesteia s'a judecat.

12. Încă multe am a dice voă, ci nu puteți a le purta acum.

13. Iar când va veni acela, Duhul adevărului, va povăui pre voi la tot adevărul: că nu va voi grai de la sine; ci câte va auzi, va grai: și cele viitoare va vesti voă.

14. Acela pre mine mă va slăvi: că dintr'al meu va lua, și va vesti voă.

15. Toate câte are Tatăl ale mele sunt: pentru aceasta am dis, că dintr'al meu va lua, și va vesti voă.

16. Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl.

17. Deci au dis unii, din ucenicii lui între sine, Ce este aceasta ce dice noă, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea: și, Cum că eu merg la Tatăl?

18. Deci diceau, Ce este aceasta ce dice, Puțin? nu știm ce grăește.

19. Deci a cunoscut Iisus că vreau să-l întrebe pre el, și a dis lor, De aceasta vă întrebați între

voi căci am dis, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea?

20. Amin, amin, grăesc voă, Că voi veți plânge și vă veți tîngu, iar lumea se va bucura: și voi vă veți întrista, ci întristarea voastră întru bucurie se va întoarce.

21. Muieră când naște intristare are, căci a sosit ceasul ei: iar dacă naște copilul, nu s'i mai aduce aminte de scîrbă, pentru bucuria, căci s'a născut om în lume.

22. Deci și voi întristare acum aveți: ci iarăși vă voi vedea pre voi, și se va bucura inima voastră, și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.

23. Și într'acea di pre mine nu mă veți întreba nimic. Amin, amin, grăesc voă, Ori-ce veți cere de la Tatăl întru numele meu, va da voă.

24. Până acum n'ați cerut nimic întru numele meu: cereți, și veți lua, că bucuria voastră să fie deplin.

25. Acestea în pilde am grăit voă: ci va veni ceasul, când nu voiți mai grai în pilde voă, ci arătat pentru Tatăl voiți vesti voă.

26. Într'acea di în numele meu veți cere: și nu dic voă, că eu voiți ruga pre Tatăl pentru voi:

27. Că însuși Tatăl vă iubește pre voi, căci voi pre mine m'ați iubit, și ați crezut că eu de la Dumnezeu am eșit.

28. Eșit-am de la Tatăl, și am

venit în lume: iarăși las lumea, și merg la Tatăl.

29. Dis-au lui ucenicii, Iată, acum arătat grăești, și nici o pildă nu dici.

30. Acum știm că știi toate, și nu ți trebuie ca să te întrebe cineva: prin aceasta credem că de la Dumnezeu ai eșit.

31. Răspuns-a lor Iisus, Acum credeți?

32. Iată, vine ceasul, și acum a sosit, ca să vă risipiți fie-care la ale sale, și pre mine singur mă veți lăsa: dar nu sunt singur, că Tatăl cu mine este.

33. Acestea am grăit voă, ca întru mine pace să aveți. În lume necaz veți avea: ci îndrăzniți; eu am biruit lumea.

CAPITOLUL XVII.

Acestea a grăit Iisus, și s'i a redicat ochii săi la cer, și a dis, Părinte, a venit ceasul: proslăvește pre Fiul tău, ca și Fiul tău să te proslăvească pre tine:

2. Precum ai dat lui stăpânire a tot trupul, ca tot ce ai dat lui să le dee lor viață vecinică.

3. Și aceasta este viața cea vecinică, ca să te cunoască pre tine unul adevăratul Dumnezeu, și pre care ai trimis, pre Iisus Hristos.

4. Eu te am proslăvit pre tine pre pământ: lucrul am săvârșit, care ai dat mie ca să-l fac.

5. Și acum mă proslăvește, tu Părinte, la tine însuși, cu slava

care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pre cari ai dat mie din lume: al tău erau, și mie t'ai dat pre ei; și cuvântul tău au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate câte ai dat mie de la tine sunt.

8. Pentru că cuvintele care ai dat mie, le am dat lor; și ei le au primit, și au cunoscut cu adevărat că de la tine am eșit, și au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog: nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia cari ai dat mie; că ai tăi sunt.

10. Și ale mele toate ale tale sunt, și ale tale ale mele; și m'am proslăvit întru dînsii.

11. Și de acum nu mai sînt în lume, iar aceștia în lume sînt, și eu la tine vin. Părinte sfinte, păzește-i pre dînsii întru numele tău pre cari ai dat mie, ca să fie una, precum și noi.

12. Când eram cu ei în lume, eu îi păziam pre ei întru numele tău: pre cari t'ai dat mie t'am păzit, și nimeni dintru dînsii n'a perit, fără numai fiul pierderei; ca să se implinească scriptura.

13. Iar acum la tine vin; și acestea grăesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplin întru ei.

14. Eu am dat lor cuvîntul tău; și lumea t'a urit pre ei, căci nu sînt ei din lume, precum eu nu sînt din lume.

15. Nu mă rog ca să t'ieai pre ei din lume, ci ca să t'i păzești pre ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sînt, precum și eu din lume nu sînt?

17. Sfințește-l pre ei întru adevărul tău: cuvîntul tău adevăr este.

18. Precum pre mine m'ai trimis pre ei în lume.

19. Și pentru densii eu mă sfințesc pre mine însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. Și nu numai pentru aceștia mă rog, ei și pentru cei ce vor crede prin cuvîntul lor întru mine;

21. Ca toți una să fie; precum tu, Părinte, întru mine, și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie: ca să creadă lumea că tu m'ai trimis.

22. Și eu slava care m'ai dat mie o am dat lor; ca să fie una, precum noi una sîntem;

23. Eu întru ei, și tu întru mine, ca să fie ei desăvîrșiți întru una; și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis, și i'ai iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.

24. Părinte, pre carii i'ai dat mie, voesc ca unde sînt eu, și aceia să fie împreună cu mine; ca să vadă slava mea, care ai dat mie: pentru că m'ai iubit pre mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, și lumea pre tine nu te a cunoscut: iar eu te am cunoscut, și aceștia au cunoscut, că tu m'ai trimis pre mine.

26. Și am arătat lor numele tău, și i'voi arăta: ca dragostea

cu care m'ai iubit pre mine întru densii să fie, și eu întru ei.

CAPITOLUL XVIII.

Acestea grăind Iisus, a eșit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de pîrîul Chiedrului unde era o grădină, întru care a intrat el și ucenicii lui.

2. Și știa și Iuda, cel ce l'a vindut pre el, locul: căci de multe ori se aduna Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci Iuda, luând oaste, și de la arhierii și de la Farisei slugi, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus, știind toate cele ce erau să vie asupra lui, eșind a dis lor, Pre cine căutați?

5. Răspuns-au lui. Pre Iisus Nazarineanul. Dis-a lor Iisus, Eu sînt. Și sta și Iuda, cel ce îl vinduse pre el împreună cu densii.

6. Deci după ce a dis lor, Eu sînt, s'au întors ei înapoi, și au căzut jos.

7. Și iarăși i'a întrebat pre ei, Pre cine căutați? Iar ei au dis, Pre Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus, Am spus voă că eu sînt: deci de mă căutați pre mine, lăsați pre aceștia să se ducă:

9. Ca să se împlinească cuvîntul, care a dis, Pre carii i'ai dat mie n'am perdut dintru densii nici pre unul.

10. Iar Simon Petru avînd sabie, o a scos pre ea, și a lovit pre sluga arhierului, și i'a tăiat u-

rechia lui cea dreaptă. Și era numele slugii Malh.

11. Deci a dis Iisus lui Petru, Bagă sabia ta în teacă: paharul care m'ia dat mie Tatăl, au nu-l voi bea pre el?

12. Deci oastea, și căpitenia, și slugele Iudeilor au prins pre Iisus, și l'au legat pre el.

13. Și l'au dus pre el la Anna întîiu; că era socru lui Caiafa, care era arhierul al anului aceuia.

14. Și era Caiafa cel ce a sfătuit pre Iudei, că de folos este să moară un om pentru norod.

15. Și mergea după Iisus Simon Petru, și cel-l-alt ucenic: iar ucenicul acela era cunoscut arhierului, și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhierului.

16. Iar Petru a stătut la ușă afară. Deci a eșit cel-l-alt ucenic care era cunoscut arhierului, și a dis portăriței, și a băgat în lăuntru pre Petru.

17. Și a dis lui Petru slujnica portărița, Ați nu cunv și tu ești din ucenicii omului acestuia? Dis-a el, Nu sînt.

18. Și stau slugile și slujitorii, carii făcuseră foc; că era frig, și se încălzeau: și era ou ei Petru stînd, și încălzindu-se.

19. Deci arhierul a întrebat pre Iisus de ucenicii lui, și de învățatura lui

20. Răspuns-a Iisus lui, Eu de față am grăit lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă, și în biserică, unde toți Iudeii se adună, și întru ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? întrebă

pre cei ce au audît, ce am grăit lor: iată, aceștia știu cele ce am grăit eu.

22. Și acestea dicînd el, unul din slugele ce stau înainte, a dat palmă lui Iisus, dicînd, Așa răspunzi arhierului?

23. Răspuns-a Iisus lui, De am grăit rău, mărturisește de rău: iar de am grăit bine, ce mă bați?

24. Deci l'a trimis pre el Anna legat la Caiafa arhierul.

25. Și era Simon Petru stînd și încălzindu-se. Deci dîseră lui, Ați doară și tu din ucenicii lui ești? Iar el s'a lepădat, și a dis, Nu sînt.

26. Dis-a lui unul din slugele arhierului, rudenie fiind al celui ce l'a tăiat Petru urechia, Ați nu te am vedut eu în grădină cu densul?

27. Și iarăși s'a lepădat Petru: și îndatăși a cîntat cocoșul.

28. Și au adus pre Iisus de la Caiafa în divan: și era dimineată; și ei n'au intrat în divan, ca să nu se spurce: ci ca să mănânce paște.

29. Și a eșit Pilat la ei, și a dis, Ce pîră aduceți asupra omului acestuia?

30. Răspuns-au și i'au dis, De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu l'am fi dat pre el ție.

31. Deci a dis lor Pilat, Luați-l pre el voi, și duple legea voastră judecați-l pre el. Și au dis lui Iudeii, Noă nu este cu putință să omorîm pre nimeni.

32. Ca cuvîntul lui Iisus să se împlinească, care a dis, însem-

nând cu ce moarte vrea să moară.

33. Și a intrat iarăși în divan Pilat, și a chemat pre Iisus, și i a dîs lui, Tu ești împăratul Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus lui, De la tine tu dîci aceasta, sau alții au grăit ție pentru mine?

35. Răspuns-a Pilat, Aū doară eū Iudeū sūnt? Neamul tēu și arhierēi te aū dat pre tine mie: ce ai făcut?

36. Răspuns-a Iisus, Impărăția mea nu este din lumea aceasta: de ar fi fost din lumea aceasta împărăția mea, slugele mele s'ar fi nevoit, ca să nu fiu dat Iudeilor: iar acum împărăția mea nu este de aici.

37. Decî a dîs Pilat lui, Aū împărat ești tu? Răspuns-a Iisus, Tu dîci că împărat sūnt eū. Eū spre aceasta m'am născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.

38. Dîs-a Pilat lui, Ce este adevărul? Și aceasta dîcînd, iarăși a eșit la Iudei, și a dîs lor, Eū nici o vină nu aflu întru el.

39. Ci este voă obiceiū, ca să vă slobodească pre unul la paști: decî voiți să vă slobodească voă pre împăratul Iudeilor?

40. Strigat-aū drept aceea iarăși toți, dîcînd, Nu pre acesta, ci pre Varavva. Iar Varavva era Ialhar.

CAPITOLUL XIX.

Decî atunci a luat Pilat pre Iisus, și l a bătut.

2. Și ostașii împletind cunună de spinî, aū pus'o în capul lui, și cu haină mohorită l aū îmbrăcat pre el.

3. Și dîceaū, Bucură-te, Impăratul Iudeilor! Și îi daū lui palme.

4. Decî a eșit iarăși afară Pilat, și a dîs lor, Iată, aduc voă pre el afară, ca să cunoașteți că întru dînsul nici o vină nu aflu.

5. Decî a eșit Iisus afară, purtând cununa cea de spinî, și haina cea mohorită. Și Pilat le a dîs lor, Iată omul!

6. Iar dacă l aū vîdut pre el arhierēi și slugele, aū strigat, dîcînd, Răstignește-l, răstignește-l pre el. Dîs-a lor Pilat, Luați-l pre el voi, și l răstigniți; căci eū nu aflu întru el vină.

7. Răspuns-aū lui Iudeii, Noi lege avem, și duple legea noastră dator este să moară, căci pre sine Fiū al lui Dumnezeu s'a făcut.

8. Iar dacă a aūdit Pilat acest cuvînt, mai mult s'a temut;

9. Și a intrat în divan iarăși, și a dîs lui Iisus, De unde ești tu? Iar Iisus răspuns nu l a dat lui.

10. Decî a dîs Pilat lui, Mie nu mî grăești? aū nu ști că putere am să te răstignesc, și putere am să te slobodească?

11. Răspuns-a Iisus, N'ai avea nici o putere asupra mea, de n'ar fi fost dat ție de sus: pentru

aceasta cel ce m'a dat ție mai mare păcat are.

12. Dintr'aceasta căuta Pilat să l slobodească pre el: iar Iudeii strigaū, dîcînd, De vei slobodi pre acesta, nu ești prieten Chesarului: tot cel ce se face pre sine împărat, stă împotriva Chesarului.

13. I Decî Pilat aūdînd cuvîntul acesta, a scos afară pre Iisus, și a ședut pre scaun la judecată în locul ce se cheamă Pardosit cu pietre, iar Evreește, Gavvata.

14. Și era vinerea paștelor, și ceasul ca la al șeselea: și a dîs Iudeilor, Iată împăratul vostru!

15. Iar ei aū strigat, Ie'z, ie'z, răstignește-l pre el. Dîs-a lor Pilat, Pre împăratul vostru să l răstignesc? Răspuns-aū arhierēi, N'avem împărat fără numai pre Chesarul.

16. Decî atunci l a dat pre el lor ca să se răstignească. Și aū luat pre Iisus, și l aū dus.

17. Și ducîndu-și crucea sa, a eșit la locul ce se cheamă al căpăținei, care se dîce Evreește Golgota:

18. Unde l aū răstignit pre el, și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta, și în mijloc pre Iisus.

19. I Și a scris și titlu Pilat, și l a pus pre cruce. Și era scris, IISUS NAZARINEANUL ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

20. Și pre acest titlu mulți din Iudei l aū cetit: căci aproape era de cetate locul unde s'a răstignit Iisus: și era scris Evreește, Ellinește și Rimlinește.

21. Decî aū dîs lui Pilat arhierēi Iudeilor, Nu scrie, Impăratul Iudeilor; ci cum că el a dîs, Impărat sūnt al Iudeilor.

22. Răspuns-a Pilat, Ceea ce am scris, am scris.

23. Iar ostașii, dacă aū răstignit pre Iisus, aū luat hainele lui, și le aū făcut patru părți, fiecărui ostaș o parte; și cămașa aū luat: și era cămașa necusută, de sus țesută preste tot.

24. Și aū dîs intru dînsii, Să nu o sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru dînsa, a căruia va fi: ca să se împlinească scriptura ce dîce, Împărțit-aū hainele mele lor-și, și pentru cămașa mea aū aruncat sorți. Decî ostașii acestea aū făcut.

25. Și sta lingă crucea lui Iisus muma lui, și sora mumei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalina.

26. Decî Iisus vîdînd pre maica sa, și pre ucenicul stînd, pre care iubia, a dîs maicei sale, Muiere, iată fiul tău!

27. După aceea a dîs ucenicului, Iată muma ta! Și dintr'acel ceas o a luat pre dînsa ucenicul întru ale sale.

28. I După aceea știînd Iisus că toate s'aū săvîrșit, ca să se împlinească scriptura, a dîs, Mi e sete.

29. Și era acolo un vas plin de oțet: iar ei umplînd un burete de oțet, și în isop puîndu-l, l aū dus la gura lui.

30. Decî dacă a luat oțetul Iisus, a dîs, Săvîrșitu-s'a: și plecîndu-și capul, și a dat duhul.

31. Iar Iudeii, ca să nu rămăie pre cruce trupurile sâmbăta, de vreme ce vineri era, (că era mare ziua sâmbetei aceea,) au rugat pre Pilat ca să le zdrobească lor fluierile, și să 'i rădice.

42. Deci au venit ostașii, și celui d'intîi 'l au zdrobit fluierile, și celui-l-alt ce s'a răstignit împreună cu el.

33. Iar la Iisus venind, dacă 'l au vădut pre el că atunci murise, nu 'l au zdrobit lui fluierile:

34. Ci unul din ostași cu sulita coasta lui a împuns, și îndată a eșit sânge și apă.

35. Și cel ce a vădut a mărturisit, și adevărată este mărturisirea lui: și acela știe că adevărate dice, ca și voi să credeți.

36. Că s'au făcut acestea, ca să se implinească scriptura, Os nu se va zdrobi dintr'însul.

37. Și iarăși altă scriptură dice, Vedeau-vor pre care 'l au împuns.

38. 'I Iar după acestea a rugat pre Pilat Iosif cel din Arimatea, fiind și el ucenic al lui Iisus, dar într'ascuns pentru frica Iudeilor, ca să iee trupul lui Iisus: și a dat voie Pilat. Deci a venit, și a luat trupul lui Iisus.

39. Și a venit și Nicodim, cel ce venise la Iisus năptea mai înainte, aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de litre.

40. Și au luat trupul lui Iisus, și 'l-au înfășurat pre el în giulgiuri cu mirezme, precum este obiceiul Iudeilor a îngropa.

41. Și era grădina în locul

unde s'a răstignit; și în grădina mormint nou, lutru care nimeni nici odată nu se pusese.

42. Deci acolo pentru vinerea Iudeilor, căci aproape era mormintul, au pus pre Iisus.

CAPITOLUL XX.

Iar în ziua d'intîi a săptămănei a venit Maria Magdalena de dimineață, încă întunerec fiind, la mormint, și a vădut piatra luată de pre mormint.

2. Deci a alergat aceea, și a venit la Simon Petru, și la celalalt ucenic, pre care iubia Iisus, și a dis lor, Au luat pre Domnul din mormint, și nu știm unde 'l au pus pre el.

3. Deci a eșit Petru, și celalalt ucenic, și veniau la mormint.

4. Și alergau amândoi împreună: și celalalt ucenic a alergat înainte mai curînd de cît Petru, și a venit mai întîi la mormint.

5. Și plecîndu-se, a vădut giulgiurile zăcînd, dar n'a intrat.

6. Deci a venit și Simon Petru urmîndu 'l lui, și a intrat în mormint, și a vădut giulgiurile zăcînd,

7. Și măhrama care a fost pre capul lui, nu cu giulgiurile zăcînd, ci deosebi învîlăuită într'un loc.

8. Deci atunci a intrat și celalalt ucenic, care venise întîi la mormint, și a vădut, și a creșut.

9. Că încă nu știa scriptura,

că trebuia să invieze el din morți.

10. Și s'au dus ucenicii iarăși la al sei.

11. 'I Iar Maria sta la mormint plîngînd afară: și plîngînd, s'a plecat, și a căutat în mormint,

12. Și a vădut doi ingeri în veșminte albe ședînd, unul de cătră cap, și altul de cătră picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și au dis ei aceea, Muliere, ce plîngi? Dis-a lor, Că au luat pre Domnul meu, și nu știu unde 'l au pus pre dînsul.

14. Și acestea dicînd, s'a întors înapoi, și a vădut pre Iisus stînd, și nu știa că Iisus este.

15. Dis-a ei Iisus, Muliere, ce plîngi? pre cine cauți? Iar ei părîndu-i-se că este grădinarul, a dis lui, Doamne, de 'l ai luat tu pre el, spune-mi mie unde 'l ai pus pre dînsul, și eu voi lua pre el.

16. Dis-a ei Iisus, Mario! Întorcîndu-se aceea, a dis lui, Răvuni; ce se dice, Învățătorule.

17. Dis-a ei Iisus, Nu te atinge de mine; că încă nu m'am suit la Tatăl meu: ci mergi la frații mei, și le spune lor, Mă suiți la Tatăl meu, și Tatăl vostru; și la Dumnezeuul meu, și Dumnezeuul vostru.

18. A venit Maria Magdalena vestind ucenicilor că a vădut pre Domnul, și că acestea a dis ei.

19. 'I Deci într'acea sară fiind ziua cea d'intîi a săptămănei,

și ușele fiind încuete unde erau ucenicii adunați pentru frica Iudeilor, venit-a Iisus și a stătut în mijloc, și a dis lor, Pace voă.

20. Și aceasta dicînd, a suflat, și a dis lor, și coasta sa. Și s'at bucurat ucenicii, vîdînd pre Domnul.

21. Deci a dis lor Iisus iarăși, Pace voă: precum m'a trimis pre mine Tatăl, și eu trimet pre voi.

22. Și aceasta dicînd, a suflat, și a dis lor, Luați Duh Sfinț:

23. Căroră veți erta păcatele, se vor erta lor; și căroră le veți ținea, vor fi ținute.

24. 'I Iar Toma, unul din cei doi-spre-dece, care se dice Geamăn, nu era cu dînsii cînd a venit Iisus.

25. Deci au dis lui cei-l-alti ucenici, Am vădut pre Domnul. Iar el le a dis lor, De nu voi vedea în mâinele lui semnul cuielelor, și de nu voi pune degetul meu în semnul cuielelor, și de nu voi pune mîna mea în coasta lui, nu voi crede.

26. 'I Și după opt zile iarăși erau în lăuntrul ucenicilor lui, și Toma cu dînsii: venit-a Iisus, fiind ușele încuete, și a stătut în mijloc, și a dis, Pace voă.

27. Apoi a dis lui Toma, Adu-ți degetul tău încoace, și vezi mâinele mele; și ado mîna ta, și o pune în coasta mea: și nu fi necredincios, ci credincios.

28. Și a răspuns Toma și a dis lui, Domnul meu și Dumnezeuul meu.

29. Dis-a Iisus lui, Căci m'au vădut pre mine, Tomo, ai cre-

dut: fericiți cei ce n'au vădut, și ai creșt.

30. * Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta:

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu; și credând viață să aveți întru numele lui.

CAPITOLUL XXI.

După acestea iarăși s'a arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiveriadei; și s'a arătat așa.

2. Erau împreună Simon Petru, și Toma care se dăce Gėamăn, și Natanail, cel din Cana-Galileei, și *filii* lui Zevedei, și alți doi din ucenicii lui.

3. Dis-a lor Simon Petru, Mă duc să pescuiesc. Dis-au ei lui, Mergem și noi împreună cu tine. Și au ășit, și s'au suit în corabie îndată; și într-acea noapte n'au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut dimineața, a stătut Iisus la țermuri: dar nu știa ucenicii că Iisus este.

5. Decă a dis lor Iisus, Fiilor, nu cumva aveți ceva de măn-care? Răspuns-au lui, Nu.

6. Iar el a dis lor, Aruncați mreaja d'a dreapta parte a corăbiei, și veți afla. Și au aruncat, și nu mai puteau să o tragă pre ea de mulțimea peștilor.

7. Decă a dis ucenicul acela pre care l iubia Iisus, lui Petru, Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu epen-

ditul s'a încins (că era gol,) și s'a aruncat în mare.

8. Iar cei-l-alți ucenici cu corăbioara au venit; (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două sute de coși) trăgând mreaja cu pești.

9. Decă dacă au ășit la pământ, au vădut jăratec stând, și pește pus d'asupra, și pâine.

10. Dis-a lor Iisus, Aduceți din pești cari ați prins acum.

11. S'a suit Simon Petru, și a tras mreaja la uscat plină de pești mari, o sută cincă-deci și trei: în atăția fiind, nu s'a rupt mreaja.

12. Dis-a lor Iisus, Veniți de prânziți. Și nimeni nu cuteza din ucenici să l întrebe pre el, Tu cine ești? știind că Domnul este.

13. Și a venit Iisus, și a luat pâinea, și le a dat lor, și peștele așijderea.

14. Cu aceasta acum a treia oară s'a arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s'a sculat din morți.

15. * Decă dacă au prânziți, a dis Iisus lui Simon Petru, Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult de cât aceștia? Dis-a lui, Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Dis-a lui, Paște mielucșii mei.

16. Dis-a lui iarăși a doua oară, Simone, al lui Iona, iubești-mă? Răspuns-a lui, Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Dis-a lui, Paște oile mele.

17. Dis-a lui a treia oară, Simone, al lui Iona, iubești-mă? S'a mahnit Petru căci a dis lui a treia oară, Iubești-mă? Și a

dis lui, Doamne, tu toate știi; tu știi că te iubesc. Dis-a Iisus lui, Paște oile mele.

18. Amin, amin, dăc ție. Când erai mai ténér, te încingeai pre tine însuși, și umblai unde vrea: Iar după ce vei îmbătrâni, vei întinde mânele tale, și altul te va încinge, și te va duce unde tu nu voești.

19. Și aceasta a dis, însemnând cu ce moarte va slăvi pre Dumnezeu. Și aceasta grăind, a dis lui, Urmează mie.

20. Iar întorcându-se Petru, a vădut pre ucenicul pre care iubia Iisus mergend după el; care se și culcase la cină pre pieptul lui, și dăsesse, Doamne, cine este acela ce va să te vină?

21. Pre acela vădendu'l Petru

a dis lui Iisus, Doamne, dar a cesta ce va face?

22. Dis a Iisus lui, De voiți vrea să rămăe acesta până voiți veni, ce 'ți este ție? tu urmează mie.

23. Decă a ășit cuvântul acesta între frați, că ucenicul acesta nu va muri; și n'a dis Iisus lui, Nu va muri; ci, De voiți vrea să rămăe acesta până voiți veni, ce 'ți este ție?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește pentru acestea, și a scris acestea; și știm că adevărată este mărturisirea lui.

25. Sunt încă și altele multe câte a făcut Iisus, care de s'ar fi scris câte una, nici în lumea aceasta mi se pare că n'ar încăpea cărțile care s'ar fi scris. Amin.

FAPTELE

SFINȚILOR APOSTOLÎ.

CAPITOLUL I.

Cuvântul cel d'întău am făcut, O Teofil, pentru toate cele ce a început Iisus a face și învăța.

2. Până în ziua întru care s'a înălțat, poruncind prin Duhul Sfint apostolilor, pre cari i-a ales:

3. Căroră s'a și pus înainte pre

sine viu după patima sa în multe semne adevărate, în patru-deci de zile arătându-se lor, și grăind cele pentru împărăția lui Dumnezeu:

4. Și cu dănsii petrecend, le a poruncit lor de la Ierusalim să nu se despartă, ci să aștepte făgăduința Tatălui, care, *disce el*, ați auzit de la mine.

5. Căci Ioana botezat cu apă;

iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt nu după multe zilele acesteia.

6. Iar ei adunându-se, 'l au întrebat pre dînsul, dîcînd, Doamne, aû în vremea aceasta vei să aședî împărăția lui Israil ?

7. Iar el a dîs cătră dînsî, Nu este al vostru a ști anîi saû vremile, care Tatăl le a pus intru a sa stăpînire.

8. Ci veți lua putere, venînd Duhul Sfînt preste voi; și veți fi mie marturi în Ierusalim, și în toată Iudeea, și în Samaria, și până la marginea pămîntului.

9. Și acestea dîcînd, privînd ei, s'a înălțat; și nor 'l a luat pre el de la ochii lor.

10. Și căutînd ei la cer cînd mergea el, iată, doi bărbați aû stătut înaintea lor în veșminte albe;

11. Carîi aû și dîs, Bărbați Galileeanî, ce stați căutînd spre cer? acest Iisus, care s'a înălțat de la voi la cer, așa va veni precum 'l ați vîdît pre el mergînd la cer.

12. Atuncî s'a u întors apostolîi în Ierusalim de la muntele ce se cheamă Eleon, care este aproape de Ierusalim, calea sîmbetei avînd.

13. Și dacă aû intrat, s'a u suit în casa de sus, unde lăcuiaû Petru, și Iacov, și Ioan, și Andrei, Filip și Toma, Vartolomeiû, și Mattei, Iacov al lui Alfeû, și Simon Zilotis, și Iuda fratele lui Iacov.

14. Aceștia toți erau așteptînd

cu un cuget în rugăciune și în cerere, cu muierile, și cu Maria muma lui Iisus, și cu frații lui.

15. 'l Și în zilele acelea sculându-se Petru în mijlocul ucnicilor, a dîs, (și era mulțime de nume împreună ca la o sută și douăzeci,)

16. Bărbați, frați, se cădea a se împlini scriptura aceasta, care a dîs mai înainte Duhul Sfînt prin gura lui David pentru Iuda, care s'a făcut povățuitor celor ce aû prins pre Iisus.

17. Căci numărat era împreună cu noi, și luase soartea slujbei acesteia.

18. Deci acesta a câștigat țarină din plata nedreptăței; și cădînd la pămînt, a plesnit preste mijloc, și s'a u vărsat toate măruntăfele lui.

19. Și s'a făcut aceasta cunoscută la toți cei ce lăcuiaû în Ierusalim; așa căt s'a chemat țarina aceea în limba lor, Acheldama, adică, Țarina sîngelui.

20. Pentru că scris este în cartea Psalmilor, Facă-se curtea lui pustie, și să nu fie cine să lăcuească intru ea; și episcopia lui să o iec altul.

21. Deci, se cuvine, dintr'acești bărbați carîi se adunaû cu noi în toată vremea intru care intra și eșia între noi Domnul Iisus,

22. Începînd de la botezul lui Ioan, până în dîoa intru care s'a înălțat de la noi, să fie cu noi martur învierii lui, unul dintr'aceștia.

23. Și aû pus pre doi, pre

Iosif ce se cheamă Varsava, care s'a numit Iust, și pre Mattia.

24. Și rugîndu-se aû dîs, Tu, Doamne, care știi inimele tuturor, arată dintr'acești doi pre unul care ai ales.

25. Ca să iee soartea slujbei și apostoliei acesteia, dintru care a căcut Iuda, ca să meargă în locul lui.

26. Și aû dat sorții lor; și a căcut soartea pre Mattia; și s'a numărat cu cei un-spre-dece apostoli.

CAPITOLUL II.

Și dacă s'a împlinit dîoa Praznicului a cinci-deci de zile, erau toți împreună adunați la un loc.

2. Și s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vîfor ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau.

3. Și li s'a u arătat lor limbi împărțite ca de foc, și a sedut pre fie-care din ei.

4. Și s'a u umplut toți de Duhul Sfînt, și aû început a grăi într'alte limbi, precum le da lor Duhul a grăi.

5. Și erau în Ierusalim lăcuitori Iudei, bărbați eucernici, dintru tot neamul ce este sub cer.

6. Și făcîndu-se glasul acela, s'a adunat mulțimea, și s'a turburat, căci audia fie-care pre ei grăind în limba sa.

7. Și se spăimîntau toți și se miraû, dîcînd unul cătră altul, Aû nu sînt aceștia ce grăesc toți Galileeani?

8. Și cum noi audim fie-care limba noastră, intru care ne am născut?

9. Parteniî, și Midenî, și Elamitenî, și cei ce lăcuiesc în Mesopotamia, și în Iudeea, și în Cappadochia, în Pont, și în Asia.

10. În Frighia, și în Pamfilia; în Eghipt, și în părțile Liviei cele de lingă Chirini, și nemernicii Romani, Iudei și venetici, 11. Criteriî și Arapiî, audim pre ei grăind în limbele noastre măriri le lui Dumnezeu.

12. Și se spăimîntau toți, și se miraû, dîcînd unul cătră altul, Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții batjocorînd diceau, Acești oameni de must sînt plini.

14. 'l Iar stînd Petru cu cei un-spre-dece și a rîdicat glasul său, și a dîs lor, Bărbați Iudei, și toți cei ce lăcuîți în Ierusalim, aceasta voă să vă fie știută, și ascultați cuvintele mele.

15. Pentru că nu precum se pare voă, aceștia sînt beți, că este *numaî* al treilea ceas din di.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a dîs prin prorocul Ioil:

17. Și va fi în zilele cele de apoi, dice Dumnezeu, turna-voîi din Duhul meu preste tot trupul: și vor proroci feciorii voștri, și fetele voastre, și tinerii voștri vedenii vor vedea, și bătrînii voștri visuri vor visa.

18. Încă și preste slugile mele și preste slujnicele mele în zilele

acelea voiû turna din Duhul meu; şi vor prooroci.

19. Şi voiû da minuni în cer sus, şi semne pre pământ jos; sânge, şi foc, şi fumegare de fum:

20. Soarele se va întoarce întru întunerec, şi luna în sânge, mai înainte până ce va veni ziua Domnului cea mare şi luminată.

21. Şi va fi, că tot cela ce va chema numele Domnului se va mântui.

22. Bărbaţi Israiliteni, ascultaţi cuvintele acestea; pre Iisus Nazarineanul, bărbat de la Dumnezeu arătat la voi, cu puteri şi cu minuni şi cu semne care a făcut printru insul Dumnezeu în mijlocul vostru, precum şi voi ştiţi:

23. Pre acesta, după statul cel rânduit şi după mai înainte ştiinţa lui Dumnezeu, fiind dat, luându 'l, şi prin mâinele celor fără de lege răstignindu 'l, 'l aţi omorât.

24. Pre care Dumnezeu 'l a înviat, stricând durerile morţii: pentru că nu era cu putinţă a fi el de dânsa ţinut.

25. Că David grăeşte pentru dânsul. Vădută-am pre Domnul înaintea mea pururea, că d'a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc:

26. Pentru aceasta s'a veselit inima mea; şi s'a bucurat limba mea; încă şi trupul meu se va odihni spre nădejde:

27. Că nu veţi lăsa sufletul

meu în iad, nici veţi da pre Sfântul tâu să vadă stricăciune.

28. Cunoscut aî făcut mie căile vieţii; umplea-mă-veţi de veselie cu faţa ta.

29. Bărbaţi, fraţi, să fie slobod cu îndrăznire a grăi către voi pentru patriarhul David, că a şi murit şi s'a îngropat, şi mormîntul lui este între noi până în ziua aceasta.

30. Deci prooroc fiind, şi ştiind că cu jurământ s'a jurat Dumnezeu lui, că din rodul coapsei lui, după trup, va rădica pre Hristos, să şadă pre scaunul lui;

31. Mai înainte vădend aceasta, a grăit de învierea lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui a vădut stricăciune.

32. Pre acest Iisus 'l a înviat Dumnezeu, căruia noi toţi suntem marturi.

33. Drept aceea cu dreapta lui Dumnezeu înălţându-se şi făgăduinţa Duhului Sfânt luând de la Tatăl, a turnat acestea care acum voi vedeţi şi audiţi.

34. Pentru că nu David s'a suit în ceruri: ci dîce însuşi, Dis-a Domnul Domnului meu, Şezi d'a dreapta mea,

35. Până ce voi pune pre vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.

36. Deci cu adevărire să ştie toată casa lui Israil, că Domn şi Hristos a făcut Dumnezeu pre Iisus acesta, pre care voi 'l aţi răstignit.

37. Iar ei audind *aceasta* s'a umilit cu inima, şi au dis

cătră Petru şi către ceilalţi apostoli, Ce vom face bărbaţi, fraţi?

38. Iar Petru a dis către ei, Pocăiţi-vă, şi să se boteze fiecare dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre ertarea păcatelor, şi veţi lua darul Sfântului Duh.

39. Pentru că voă este făgăduinţa, şi feciorilor voştri, şi tutulor celor de departe, ori pre căţi va chema Domnul Dumnezeu nostru.

40. Şi cu alte cuvinte mai multe mărturisă şi îndemna pre dânsii dîcend, Mântuiţi-vă de acest neam îndărătnic.

41. Deci cei ce bucuroşi au primit cuvântul lui, s'au botezat; şi s'au adăogat în ziua aceea suflete ca la trei mii.

42. Şi erau aşteptând întru învăţătura apostolilor, şi întru împărtăşirea şi întru frângerea pâinei, şi întru rugăciuni.

43. Şi s'a făcut preste tot sufletul fîrică: şi multe minuni şi semne prin apostoli se făceau.

44. Şi toţi cei ce au crezut erau la aceeaşi, şi aveau toate de obşte.

45. Şi moşiele şi averile le vindeau, şi le împărtiau pre ele tutulor, după cum fie-care avea lipsă.

46. Şi în toate zilele aşteptând cu un cuget în biserică, şi frângend prin case pâine, primiau hrană cu bucurie şi cu prostimea inimii,

47. Lăudând pre Dumnezeu,

şi avend har la tot norodul. Iar Domnul adăoga pre cei ce se mântuiau în toate zilele la biserică.

CAPITOLUL III.

Şi împreună Petru şi Ioan s'au suit în biserică în ceasul rugăciunii al noăce.

2. Şi un bărbat oare-care schiop din pântecel mamei sale *fiind*, se purta, pre care îl puneau în toate zilele înaintea uşei bisericei ce se chema Frumoaşă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în biserică.

3. Care vădend pre Petru şi pre Ioan, vrînd să intre în biserică, cerea milostenie.

4. Iar Petru, cu Ioan căutând la dânsul, a dis, Caută la noi.

5. Iar el cu osirdie căuta la dânsii, aşteptând să iee ceva de la ei.

6. Iar Petru a dis, Argint şi aur nu este la mine; iar ce am aceea îţi dau: Intru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul scoală şi umblă.

7. Şi apucându 'l pre dânsul de mâna cea dreaptă, 'l a ridicat: şi îndată i s'au întărit lui talpele şi fluerile.

8. Şi sărînd a stătut, şi umbla, şi a intrat cu dânsii în biserică, umblând, şi sărînd, şi lăudând pre Dumnezeu.

9. Şi 'l a vădut pre el tot norodul umblând şi lăudând pre Dumnezeu:

10. Şi îl cunoştea pre el că acesta era acela ce şedea pentru

milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericeî: și s'au umplut de spaimă și de mirare pentru ceea ce i s'a întâmplat lui.

11. Și ținându-se schiopul cel vindecat de Petru și de Ioan, a alergat la densii tot norodul in pridvorul ce se cheamă al lui Solomon, înspălmântați.

12. ¶ Iar Petru vedând *aceasta*, a răspuns către norod, Bărbați Israeliteni, ce vă minunați de *aceasta*? sau ce căutați la noi, ca cum cu a noastră putere sau cucernicie am fi făcut pre *acesta* să umble?

13. Dumnezeuul lui Avraam, și al lui Isaac, și al lui Iacov, Dumnezeuul părinților noștri, a proslăvit pre Fiul său Iisus; pre care voi l'ați dat, și v'ați lepădat de densul înaintea feței lui Pilat, judecând el să l' slobodească.

14. Iar voi de Cel Sfânt și Drept v'ați lepădat, și ați cerut bărbat ucigaș să vi se dăruiească voă;

15. Iar pre Incepătorul vieței l'ați omorât, pre care Dumnezeu l'a înviat din morți; căruia noi marturi suntem.

16. Și întru credința numelui lui, pre *acesta* pre care îl vedeți și l' știți, l'a întărit numele lui: și credința cea printr'însul l'a dat lui toată întregimea *aceasta* înaintea voastră tuturor.

17. Și acum, fraților, știți că prin neștiință ați făcut *aceasta*, ca și boierii voștri.

18. Ci Dumnezeu cele ce mai înainte a vestit prin gura tuturor proorocilor lui, că va pătimi Hristos, a împlinit așa.

19. ¶ Deci pocăiți-vă, și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre, când vor veni vremile răcorei de la fața Domnului.

20. Și va trimete pre cel mai înainte propovedit voă pre Iisus Hristos:

21. Pre care trebuie cerul să l' primească până la anii aședărei tuturor, care a grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților săi prooroci din veac.

22. Pentru că Moisi către părinții a dis, Prooroc va rădica voă Domnul Dumnezeuul vostru dintre frații voștri, ca pre mine; pre el să l' ascultați întru toate ori câte va grăi către voi.

23. Și va fi, că tot sufletul care nu va asculta pre proorocul acela, se va pierde dintre norod.

24. Și toți proorocii de la Samuel, și cei-l'alți, căți au grăit mai înainte, au vestit dăile *acestea*.

25. Voi sunteți fiii proorocilor, și ai legăturii, care a pus Dumnezeu către părinții noștri, grăind către Avraam, Și întru sămânța ta se vor blagoslovi toate neamurile pământului.

26. Voă înteu Dumnezeu, înviind pre Fiul său Iisus, l'a trimes pre el blagoslovindu-vă pre voi, când vă întoarceți *fi*-care de la vicleșugurile voastre.

CAPITOLUL IV.

¶ Și grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoții, și vodul bisericeî, și Sadducheii,

2. Părându-le rău pentru că învățau ei pre norod, și vestiau întru Iisus învierea cea din morți.

3. Și s'au pus pre densii mâinele, și l'au pus pre ei la pază până a doa zi: că era sară.

4. Iar mulți din cei ce au dăseră cuvântul au creșut; și s'a făcut numărul bărbaților ca la cinci mii.

5. ¶ Și a fost a doa zi de s'au adunat boierii, și bătrânii, și cărturarii în Ierusalim,

6. Și Anna arhiercul, și Caiafa, și Ioan, și Alecsandru, și căți erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu-l pre ei în mijloc, l'au întrebat, Cu ce putere, sau cu ce nume, ați făcut voi *aceasta*?

8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfânt, a dis către densii, Boierii norodului, și bătrânii lui Israel,

9. De vreme ce noi astăzi suntem întrebați pentru facerea de bine a unui om bolnav, întru ciue *acesta* s'a mântuit:

10. Cunoscut să fie voă tuturor, și la tot norodul lui Israel, că întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pre care voi l'ați răstignit, pre care Dumnezeu l'a înviat din morți, întru acela *acesta* stă înaintea voastră să-nătos.

11. *Aceasta* este piatra care nu s'a băgat în samă de către voi ziditorii, care s'a făcut în capul unghiului.

12. Și întru nimeni altul nu este mântuire: pentru că nici nume este altul sub cer dat întru oameni, întru care trebuie să ne mântuim noi.

13. ¶ Și vedând îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan, și știind că oameni necărturari sunt și proști, se mira; și îl cunoșteau pre densii că cu Iisus fusese.

14. Iar vedând pre omul cel tămăduit cu ei stând, nimic, n'aveau a dice împotrivă.

15. Ci poruncindu-le lor să easă afară din sobor, vorbeau întru sine,

16. Dîcînd, Ce vom face oamenilor *acestora*? de vreme ce vedut semn s'a făcut prin ei știut tuturor celor ce lăcuiesc în Ierusalim; și nu putem tăgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lătească în norod, cu înfricoșare să l' înfricoșem pre ei, ca mai mult să nu grăiească de numele *acesta* nici unui om.

18. Și chemându-l pre ei, le au poruncit lor ca nici de cum să nu mai grăiească nici să învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspundînd au dis către densii, De este drept înaintea lui Dumnezeu a asculta pre voi mai virtos de cât pre Dumnezeu, judecați.

20. Pentru că nu putem noi cele ce am vedut și am audit să nu le grăim.

21. Iar ei înfricoșându-l pre dînsii, 'i au slobođit, nimic a-fînd cum 'i ar pedepsi pre ei, pentru norod: că toți prosl  viau pre D  mneđu pentru ceea ce s'a facut.

22. Pentru c   mai mult de c  t de patru-deci de ani era omul acela, intru care se făcuse sem-nul acela al t  m  duirei.

23. 'Iar după ce s'au slobo-đit, au venit la al sei, și le au spus c  te au   is c  tr   d  nșii arhieriei și b  tr  nii.

24. Iar ei a  dind, toți d'im-preună au r  dicat glas c  tr   D  mneđu, și au   is, St  p  ne, tu D  mneđuule, cel ce ai făcut cerul, și p  m  ntul, și marea, și toate cele ce s  nt intr'însele:

25. Care ai   is prin gura lui David, robului tău, Pentru ce s'au int  ritat neamurile, și noroadele au cugetat cele deșerte?

26. Stătut-au de fa   imp  ra  ii p  m  ntului, și boierii s'au adu-nat impreună asupra Domnului, și asupra Hristosului lui.

27. Că s'au adunat cu adevărat, in cetatea aceasta asupra sfintului pruncului t  u Iisus, pre care 'l ai uns, Irod și Pilat din Pont, cu neamurile și cu no-roadele lui Israil,

28. Să facă c  te m  ina ta și sfatul tău mai inainte a rin-duit să fie.

29. Și acum, Doamne, caută impotriva ingrozirilor lor: și dă robilor tăi cu toată indr  zneala să gr  esc   cuv  ntul t  u,

30. C  nd vei int  nde m  ina ta spre tămăduire; și semne și

minuni să se facă prin numele sfintului pruncului t  u Iisus.

31. 'Iar rug  ndu-se ei, s'a clătit locul unde erau adunați; și s'au umplut toți de Duhul Sfint, și gr  ia   cuv  ntul lui D  mneđu cu indr  znire.

32. Iar inima și sufletul mul-țimei celor ce au cređut era unul, și nici unul ceva dintru averile lui   icea că este al sei; ci erau lor toate de obște.

33. Și cu mare putere m  r-turisiau apostolii de invierea Domnului Iisus: și mare har era preste ei toți.

34. Și nimeni nu era lipsit între ei: că toți carii aveau țarină sau case vinđendu-le, adu-ceau prețurile celor vindute,

35. Și le puneau la picioarele apostolilor, și se da de fie-care dupre cum cineva avea tre-buin  .

36. Iar Iosi, cel ce s'a numit Varnava de apostol, (care se tilcueste, Fiul m  ng  ieriei,) Le-vit, și Criten de neam,

37. Av  nd el țarină, vinđ  nd a adus prețul, și 'l a pus la picioarele apostolilor.

CAPITOLUL V.

Iar un om oare-care, a nume Anania, impreună cu Sappira, mulerea sa, 'și a vindut   arina,

2. Și a ascuns din preț, st  ind și mulerea lui, și aduc  nd o parte oare-care, o a pus la pi-cioarele apostolilor.

3. Iar Petru a   is, Anania, pentru ce a umplut Satana

inima ta, să minți tu Duhului Sfint, și să ascunđi din prețul   arinei?

4. A   nu r  m  ind,   ie r  m  -ne? și vinđendu-se, intru a ta st  p  nire era? căci ai pus in-tru inima ta lucrul acesta? n'ai mințit oamenilor, ci lui Dum-neđu.

5. Iar Anania a  dind cuv  n-tele acestea, c  d  nd, a murit: și s'a făcut frică mare preste toți cei ce a  diau acestea.

6. Și scul  ndu-se cel mai ti-ner, 'l au luat pre el, și sco-ț  ndu-l 'l au ingropat.

7. Și a fost după ce au trecut ca trei ceasuri, și mulerea lui neșt  ind ceea ce se făcuse, a intrat.

8. Iar Petru a   is ei, Spu-ne'mi mie de a   vindut intru at  ta   arina? Iar ea a   is, Cu adevărat, intru at  ta.

9. Iar Petru a   is c  tr   d  nsa, Căci v'ați vorbit între voi a ispiti Duhul Domnului? Iată, pi-cioarele celor ce au ingropat pre bărbatul t  u lingă ușă s  nt, și te vor scoate și pre tine.

10. Și a c  d  t indat  și la pi-cioarele lui, și a murit: și in-trînd tinerii, o au aflat moartă, și scoț  ndu-o, o au ingropat lingă bărbatul ei.

11. Și s'a făcut frică mare preste toată biserica, și preste toți cei ce a  diau acestea.

12. 'Iar prin m  inele aposto-lilor se făceau semne și minuni multe intru norod; (și erau toți

cu un g  nd in pridvorul lui Solomon.

13. Iar din cei-l-alți nimeni nu cuteza să se lipească de ei: ci   i măria pre ei norodul.

14. Și mai virtos se ad  giau cei ce credeau in Domnul, mul-țime de bărbați și de mulieri.)

15. C  t și pre ulițe scoteau pre cei bolnavi, și   i puneau pre paturi și pre n  s  lii, ca venind Petru măcar umbra lui să umbreze pre vre unul din-tru ei.

16. Și se aduna și mulțimea din cetățile cele de prin prejur in Ierusalim, aduc  nd pre cei bolnavi, și pre cei chinuți de duhurile cele necurate: carii se t  m  diau toți.

17. 'Iar scul  ndu-se arhierul și toți cei ce erau cu d  nsul, (care este eresul Sadduceilor,) s'au umplut de pismă,

18. Și 'și au pus m  inele lor preste apostoli, și 'i au pus pre ei in paze de obște.

19. Iar ingerul Domnului noap-tea a deschis ușele temniței, și scoț  ndu-l pre d  nșii afară, a   is,

20. Mergeți, și st  nd grăiți in biserica norodului toate cuv  n-tele vieței acesteia.

21. Și a  dind *aceasta*, au in-trat de dimineată in biserica, și inv  ta  . Iar venind arhierul, și cei ce erau cu el, au adunat soborul, și pre toți b  tr  nii fi-ilor lui Israil, și au trimis la temni   să 'i aducă pre d  nșii.

22. Iar slugele merg  nd, nu

1. Aflați pre ei în temniță, și întorcându-se, au spus,
 23. Dîcînd, Temnița o am găsit incuieată cu toată întărirea, și pre strejări stînd înaintea ușelor; iar deschîdînd, în lăuntru pre nimeni n'am aflat.
 24. Și dacă audiră cuvintele acestea preotul și voivodul bisericei și arhierii, se mirau de densii ce va să fie aceasta.
 25. Iar venind oare-care le a spus lor, dîcînd, Iată bărbații pre cari i ați pus în temniță sînt în biserică stînd, și învățînd pre norod.
 26. Atunci mergînd voivodul cu slugile, i a adus pre ei nu cu silă: că se temeau de norod, să nu i ucidă cu pietre.
 27. Și aducîndu-i pre ei, i au pus în sobor: și i a întrebat arhierul,
 28. Dîcînd, Ați nu cu poruncă v'am poruncit voă să nu învățați în numele acesta? și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățatura voastră, și veți să aduceți asupra noastră sângele omului acestuia.
 29. Iar răspundînd Petru și ceilalți apostoli, au dîs, Trebuie a asculta pre Dumne-deu mai mult de cît pre oameni.
 30. Dumne-deu pîrinților noștri a sculat pre Iisus, pre care voi i ați omorît, spînzurîndu-l pre lemn.
 31. Pre acesta, Dumne-deu, Incepător și Mîntuitor, l'a înălțat cu dreapta sa, ca să dea pocîință lui Israil, și ertare păcatelor.

32. Și noi sîntem lui marturi cuvintelor acestora; precum și Duhul Sfînt, pre care l'a dat Dumne-deu celor ce l'ascultă pre el.
 33. Iar ei audînd *aceasta* foarte se mîniau, și se sfîtuiau să i omoare pre densii.
 34. Și sculîndu-se oare-care Fariseu în sobor, a nume Gamaliil, învățător de lege, cînstît la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puțin ceva afară.
 35. Și a dîs cătră densii, Bărbați Israileni, luați-vă aminte voă de oamenii aceștia ce veți să faceți.
 36. Pentru că mai înainte de zilele acestea s'a sculat Teida, dîcînd cum că el este oare-care mare; lingă care s'a lipit un număr de bărbați, ca la patru sute: care s'a omorît; și toți căți ascultau pre el s'au risipit, și s'au făcut întru nimic.
 37. După acesta s'a sculat Iuda Galileanul în zilele scrisorei, și a despărțit norod mult după densul: și acela a perit; și toți căți ascultau pre el s'au risipit.
 38. Și acum dîc voă, Feriți-vă de oamenii aceștia, și îi lăsați pre ei: căci de va fi de oamenii sfatul acesta sa-l lucrul acesta, se va risipi.
 39. Iar de este de la Dumne-deu, nu veți putea să i risipiți; ca nu cumva și luptători de Dumne-deu să vă faceți.
 40. Și au ascultat pre el: și chemînd pre apostoli, bătîndu-le au poruncit să nu grăiască

în numele lui Iisus, și i au slobo-dit pre ei.
 41. Deci ei se duceau, bucurîndu-se, de la fața soborului, căci pentru numele lui s'au învrednicit a se necinști.
 42. Și toată ziua în biserică, și prin case, nu încetau a învăța și a bine-vesti pre Iisus Hristos.

CAPITOLUL VI.

Si în zilele acelea, immultin-du-se ucenicii, au făcut cărtire Ellinii împotriva Evreilor, căci văduvele lor se treceau cu vederea întru slujba cea de toate zilele.
 2. Și chemînd cei doi-spre-dece pre mulțimea ucenicilor, au dîs, Nu este cu plăcere noastră lăsînd cuvîntul lui Dumne-deu, să slujim meselor.
 3. Socotiți, drept aceea, fraților, dintre voi șapte bărbați mărturisii, plini de Duhul Sfînt și de înțelepciune, pre cari să i rîndim la treaba aceasta.
 4. Iar noi întru rugăciune și întru slujba cuvîntului ne vom zăbăvi.
 5. Și a plăcut cuvîntul acesta înaintea a toată mulțimea: și au ales pre Stefan, bărbat plin de credință și de Duhul Sfînt, și pre Filip, și pre Prohor, și pre Nicanor, și pre Timon, și pre Parmena, și pre Nicolae nemernicul Antiochiei;
 6. Pre cari i au pus înaintea apostolilor: și rugîndu-se, și au pus preste densii mînele.
 7. Și cuvîntul lui Dumne-deu

crește; și se immultia numărul ucenicilor în Ierusalim foarte; și multă mulțime de preoți se supunea la credință.
 8. Și Stefan fiind plin de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru norod.
 9. Și s'au sculat unii din sinagoga, ce se dicea a Livertinilor, și a Chirinenilor, și a Alecsandrenilor, și a celor de la Cilichia, și de la Asia, de se priciau cu Stefan.
 10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.
 11. Atunci au scos pre niște bărbați ce diceau, L'am audît pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moisi, și a lui Dumne-deu.
 12. Și au întăritat pre norod, și pre bătrîni, și pre cărturari, și năvălînd i au răpit pre densul, și i au dus la sobor.
 13. Și au pus marturi mincinoși, cari diceau, Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfînt, și a legii;
 14. Pentru că l'am audît pre el dîcînd, că Iisus Nazarineanul acesta va strica locul acesta, și va schimba obiceiurile care ne a dat noă Moisi.
 15. Și căutînd spre el toți cei ce ședeau în sobor, au vedut fața lui ca o față de inger.
 Si a dîs arhierul, Oare acestea așa sînt?

CAPITOLUL VII.

2. Iar el a dis, Bărbați, frați, și părinți, ascultați; Dumnezeuul slavei s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte până a lăcu el în Haran.

3. Și a dis către densus, Eși din pământul tău, și din rudeniea ta, și vino în pământul care voui arăta ție.

4. Atunci eșind din pământul Haldeilor, a lăcut în Haran: și de acolo, după ce a murit tatăl lui, l'a mutat pre el în pământul acesta, întru care voi acum lăcuți.

5. Și nu l'a dat lui moștenire într'insul, nici un pas de pector: și a făgăduit că l' va da lui spre stăpânire pre el, și seminției lui după densus, nefiind la el fiu.

6. Și a grăit așa Dumnezeu, Că va fi sămânța lui nemernică în pământ străin; și o vor robi pre ea, și o vor chinui ani patru sute.

7. Și neamul la care vor sluji îl voui judeca eu, a dis Dumnezeu: și după acestea vor eși, și vor sluji mie în locul acesta.

8. Și l'a dat lui așezământul tăcerii împrejur; și așa a născut pre Isaac, și l'a tăiat împrejur pre el în dioa a opta; și Isaac a născut pre Iacov; și Iacov pre cei doi-spre-dece patriarhi.

9. Și patriarhii, pismuind lui Iosif, l' au vindut la Eghipt: și era Dumnezeu cu densus,

10. Și l'a scos pre el din toate necazurile lui, și l'a dat lui har și înțelepciune înaintea

lui Faraon împăratul Eghiptului; și l'a pus pre el povătuitor preste Eghipt și preste toată casa lui.

11. Și a venit foamete preste tot pământul Eghiptului și al lui Hanaan, și necaz mare: și nu afla de mâncat părinții noștri.

12. Și auzind Iacov că sunt bucate în Eghipt. a trimes pre părinții noștri întăi.

13. Și într'al doilea rînd s'a arătat Iosif fraților lui; și s'a făcut lui Faraon arătat neamul lui Iosif.

14. Și trimetînd Iosif, a chiebat pre tatăl său Iacov, și toată rudeniea lui, cu suflete șeptedeci și cinci.

15. Și s'a pogorit Iacov în Eghipt, și a murit, el, și părinții noștri,

16. Și s'au mutat în Sihem, și s'au pus în mormintul care a cumpărat Avraam cu preț de argint de la fiul lui Emor al lui Sihem.

17. Iar cum se apropia vremea făgăduinței, care s'a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul și s'a înmulțit în Eghipt,

18. Până ce s'a sculat alt împărat, care nu știa pre Iosif.

19. Acesta meștesuguind neamul nostru, a chinuit pre părinții noștri, ca să lepede prune I lor, să nu viileze.

20. Întru care vreme s'a născut Moisi, și era plăcut lui Dumnezeu, care s'a hrănit luni trei în casa tătăne-său:

21. Și lepădându-se el, l'a

lăsat fata lui Faraon, și l'a crescut pre el eiși fecior.

22. Și s'a învățat Moisi înțeleptelunea Eghiptenilor, și era puternic în cuvinte și în fapte.

23. Iar când se împliniau lui patru-deci de ani, s'a suit în inima lui ca să cerceteze pre frații săi fiu lui Israil.

24. Și vedînd pre oare-care pătîmind strămbătate, l'a apărut, și a făcut izbîndă celui asuprit, ucidînd pre Eghiptean.

25. Și gîndia cum că pricepe frații lui că Dumnezeu prin mîna lui dă lor mîntuire: iar el n'au înțeles.

26. Și a doa di s'a arătat lor, sfădindu-se ei, și l'a îndemnat spre pace, dicînd, Bărbați, frați sînteți voi; pentru ce faceți strămbătate unul altuia?

27. Iar cel ce făcea strămbătate aproapelui, l'a împins pre el, dicînd, Cine te a pus pre tine domn și judecător preste noi?

28. Aū voești tu să mă omori, precum ai omorît erî pre Eghipteanul?

29. Și a fugit Moisi pentru cuvîntul acesta, și s'a făcut nemernic în pământul lui Madiam, unde a născut doi fiu.

30. Și după ce s'au împlinit patru-deci de ani, s'a arătat lui în pustia muntele Sina îngerul Domnului în para focului rugului.

31. Iar Moisi vedînd, s'a minunat de vedenie: și apropiindu-se el să iee aminte, s'a făcut glasul Domnului către el,

32. Dicînd, Eu sînt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam, și Dumnezeuul lui Isaac, și Dumnezeuul lui Iacov. Și cutremurându-se Moisi, nu cuteza să caute.

33. Și a dis lui Domnul, Desleagă încălăminteă picioarelor tale: pentru că locul întru care stai pământ sînt este.

34. Vedînd, am vedut chinuirea norodului meu celui din Eghipt, și suspinul lor am auzit, și m'am pogorit să l' scot pre ei. Și acum vino, te trimet în Eghipt.

35. Pre acest Moisi de care s'au lepădat, dicînd, Cine te a pus pre tine domn și judecător? pre acesta, Dumnezeu, domn și izbăvitor l'a trimes prin mîna îngerului celui ce s'a arătat lui în rug.

36. Acesta l'a scos pre ei, făcînd minuni și semne în pământul Eghiptului, și la Marea Roșie, și în pustie ani patru-deci.

37. Acesta este Moisi cel ce a dis fiilor lui Israil, Prooroc va rîdica voă Domnul Dumnezeu vostru dintre frați voștri, ca mine; pre el să ascultați.

38. Acesta este acela ce a fost întru adunare în pustie cu îngerul care grăia lui în muntele Sina, și cu părinții noștri: care a primit cuvinte vii să ne dea noă:

39. La care n'au vrut să se facă ascultători părinții noștri, ci l' au lepădat, și s'au întors cu inimele lor în Eghipt,

40. Dîcînd lui Aaron, Fă noă dumneđei cariî vor merge inaintea noastră: pentru că Moisi acesta, care ne a scos pre noi din pămîntul Eghiptului, nu ştim ce i s'a întemplat lui.

41. Şi au făcut viţel în ăilele acelea, şi au adus jertvă idolului, şi se veseliau întru lucrurile mănelor lor.

42. Şi s'a întors Dumneđeu, şi i a dat pre ei să slujească ostirei cerului; precum este scris în cartea proorocilor, Au jungheri şi jertve aţi adus mie anî patru-deci în pustie, casa lui Israil?

43. Şi aţi luat cortul lui Moloh, şi steaoa dumneđeului vostru Remfan, chipurile care le aţi făcut să vă închinaţi lor: şi voiî muta pre voi dincolo de Vavilon.

44. Cortul mărturieî era întru părinţiî noştri în pustie, precum a rînduit cel ce grăia lui Moisi, să i facă pre el duple asemăna-re care a vîdut.

45. Pre care i au şi adus priminduîl părinţiî noştri cu Iisus întru stăpînirea Neamurilor, pre care le a gonit Dumneđeu de la faţa părinţiîlor noştri, până în ăilele lui David;

46. Care a aflat har inaintea lui Dumneđeu, şi a cerut să afle lăcas Dumneđeului lui Iacov.

47. Iar Solomon i a zidit lui casă.

48. Iar cel Prea-Inalt nu în lăcaşuri făcute de mîini lăcuşte; precum proorocul dice,

49. Cerul este mie scaun, şi pămîntul razim picioarelor mele: ce casă imi veî zidi mie? dice

Domnul: sau care este locul odihnei mele?

50. Au nu mîina mea a făcut acestea toate?

51. ¶ Voi cei tari în cerbice şi netăieî împrejur la inimă şi la urechi, pururea împotriva Duhului Sfînt staţi: precum părinţiî voştri, aşa şi voi.

52. Pre care din prooroci n'au gonit părinţiî voştri? şi au omorît pre cei ce mai înainte vestiau de venirea Celui Drept; căruia acum voi vinđetori şi uciđetori v'aţi făcut:

53. Cariî aţi luat legea întru rînduiele ale ingerilor, şi nu o aţi păzit.

54. ¶ Şi ei auđind acestea, crăpau în inimele lor, şi scrişiau cu dinţiî împotriva lui.

55. Iar el fiind plin de Duhul Sfînt, căutând la cer, a vîdut slava lui Dumneđeu, şi pre Iisus stănd d'a dreapta lui Dumneđeu.

56. Şi a ăis, lată, vîd cerurile deschise, şi pre Fiul omului stănd d'a dreapta lui Dumneđeu.

57. Iar ei strigând cu glas mare, şi au astupat urechile lor, şi au năvălit toţi cu un cuget asupra lui.

58. Şi scoţenduîl afară din cetate, îl uciđeau cu pietre: şi marturii şi au pus haînele lor lingă picioarele unui tîner, ce se chema Savlu.

59. Şi uciđeau cu pietre pre Stefan, care se ruga şi ăicea, Doamne, iisuse, primeşte duhul meu.

60. Şi ingenunchind, a strigat

cu glas mare, Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta. Şi a-cesta dîcînd, a adormit.

CAPITOLUL VIII.

¶ Savlu era bine-voind spre uciđerea lui. Şi s'a făcut în ăia aceea goană mare asupra bisericeî celeî din Ierusalim; şi toţi s'au risipit prin ţinuturile Iudeei şi ale Samariei, afară de apostoli.

2. Şi au îngropat pre Stefan bărbatî cucernici, şi au făcut plîngere mare preste dînsul.

3. Şi Savlu strica biserica, mergînd prin case, şi trăgînd bărbatî şi muieri i da la temniţă.

4. Deci ei răsipindu-se, trecură, *din loc în loc*, bine-vestind cuvîntul.

5. Iar Filip pogorîndu-se în cetatea Samariei, propovedua lor pre Hristos.

6. Iar norodul lua aminte cu un cuget la cele ce se grăiau de Filip, auđind şi vîdînd semnele care le făcea.

7. Pentru că din mulţi, cariî aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, eşiau: şi mulţi slăbănogi şi şchiopi s'au vindecăt.

8. Şi s'a făcut bucurie mare în cetatea aceea.

9. Iar un bărbat oare-care a nume Simon, care era mai înainte în cetate vrăjind şi amăgind neamul Samariei, dîcînd cum că ar fi el oare-care mare:

10. La care luaî aminte toţi, de la mic până la mare dîcînd,

Acesta este puterea lui Dumneđeu cea mare.

11. Şi luaî aminte la el, pentru că de multă vreme cu vrăjele i a fost amăgit pre ei.

12. Iar dacă au cređut lui Filip care propovedua de împărăţia lui Dumneđeu, şi de numele lui Iisus Hristos, s'au botezat, bărbatî şi muieri.

13. Atunci şi Simon acela a cređut: şi botezându-se petrecea cu Filip, şi vîdînd puterile cele mari şi semnele ce se făceau, se mira.

14. Iar auđind apostoliî cei din Ierusalim, cum că a primit Samaria cuvîntul lui Dumneđeu, au trimes cătră dînsiî pre Petru şi pre Ioan:

15. Cariî pogorîndu-se, s'au rugat pentru ei, ca să iea Duhul Sfînt:

16. (Pentru că încă nici preste unul dintru ei nu se pogorîsc: ci numai botezaţi erau întru numele Domnului Iisus.)

17. Atunci puneau mînele preste ei, şi luaî Duhul Sfînt.

18. Şi vîdînd Simon că prin punerea mînele apostolilor se dă Duhul Sfînt, a adus lor bani,

19. Dîcînd, Daţi şi mie această putere, ca ori pre care voiî pune mînele, să iee Duhul Sfînt.

20. Iar Petru a ăis cătră el, Argintul tîu să fie cu tine întru pierđare, căci ai socotit că darul lui Dumneđeu cu bani se agoneşte.

21. Nu este ţie parte nici soarte întru cuvîntul acesta: pentru că

inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăște-te, drept aceea, de răutatea ta aceasta, și te roagă lui Dumnezeu, ca doară să erti ție cuvântul inimii tale.

23. Pentru că într-o amărăciune a fierei și *întra* legătură a nedreptății te ved că ești.

24. Și răspundând Simon, a zis, Rugați-vă voi pentru mine către Domnul, ca nimic dintr-acestea care ați zis să nu vie asupra mea.

25. Deci ei mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au întors în Ierusalim, și în multe sate de ale Samarinenilor au bine vestit.

26. Și îngerul Domnului a grăit către Filip, zicând, Scoală-te, și mergi spre amiază și la calea ce se pogoară din Ierusalim în Gaza, aceasta este pustie.

27. Și sculându-se a mers: și iată, un bărbat Arap, famen, puternic al Candachiei, împărătesei Arapilor, care era preste toate vistieriile ei, care a fost venit să se închine în Ierusalim.

28. Și era întorcându-se, și ședând în căruța sa, cetia pre proorocul Isaia.

29. Iar Duhul a zis lui Filip, Apropie-te și te lipește de căruța aceasta.

30. Și alergând Filip, l'a audiat cetind el pre proorocul Isaia, și a zis, Oare înțelegi cele ce cetesc?

31. Iar el a zis, Cum voi putea, de nu mă va povățui ci-

neva? Și a rugat pre Filip de s'a suit și a ședut cu el.

32. Iar locul scripturei care o cetia era acesta, Ca o oare spre junghiere s'a adus; și ca un miel înaintea celui ce l tunde pre el fără de glas, așa nu și deschidea gura sa:

33. Întru smerenia lui judecata lui s'a rădicat: și neamul lui cine îl va spune? că se rădică de la pământ viața lui.

34. Și răspundând famenul lui Filip, a zis, Rogu-te, pentru cine dăce proorocul acestea? pentru sine, sau pentru alt cineva?

35. Și deschidând Filip gura sa, și începând din scriptura aceasta, a bine-vestit lui pre Iisus.

36. Și mergând ei pre cale, au venit la oare-care apă: și a zis famenul, Iată, *aici este* apă: ce mă oprește a mă boteza?

37. Iar Filip a zis lui, De crezi din toată inima ta, cu puțință este. Și el răspundând a zis, Cred că Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos.

38. Și a poruncit să stee căruța: și s'au pogorit amândoi în apă. Și Filip și famenul; și l'a botezat pre el.

39. Iar dacă au eșit din apă, Duhul Domnului a răpit pre Filip, și nu l'a mai vădut pre el famenul: și mergea în calea sa bucurându-se.

40. Iar Filip s'a aflat în Azot: și trecând, bine-vestia în toate cetățile, până a venit el la Cesaria.

CAPITOLUL IX.

Iar Savlu, încă suflând cu îngroziri și cu uideri împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhieru.

1. Și a cerut de la el cărți în Damasc la sinagoguri, ca de ar afla pre vre unii cari să fie din calea aceasta, și bărbați și muleri, legați să i aducă în Ierusalim.

2. Și mergând, a fost când s'a apropiat el de Damasc: fără de veste a strălucit preste el lumină din cer:

3. Și cădând pre pământ, a audiat glas zicând lui, Savle, Savle, ce mă gonești?

4. Și el a zis, Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis lui, Eu sunt Iisus pre care tu gonești: cu greu îți este ție a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.

5. Și tremurând și spălmântat fiind, a zis, Doamne, ce vreau să fac? Și Domnul a zis către el, Scoală-te, și întră în cetate, și se va spune ție ce trebuie tu să faci.

6. Iar bărbații, cari mergeau pre cale cu el, stăteau încrămășiți, audind glasul, și pre nimeni vedând.

7. Și s'a sculat Savlu de la pământ: și deschidându-și ochii săi, pre nimeni nu vedea: și ducându-l de mână, l'a băgat în Damasc.

8. Și a fost trei zile nevădând, și nici a mâncat nici a băut.

9. Și era un ucenic în Damasc, a nume Anania; și a zis

cătră el Domnul în vedenie, Anania. Iar el a zis, Iată eu *aici sunt*, Doamne.

10. Iar Domnul a zis către el, Sculându-te, mergi pre ulița ce se cheamă Dreaptă, și caută în casa lui Iuda pre Savlu a nume, Tarsenean: că iată, se roagă,

11. Și a vădut în vedenie pre un bărbat a nume Anania intrând, și puindu și pre el mâna, ca iarăși să vadă.

12. Și a răspuns Anania, Doamne, audiat-am de la mulți pentru bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinților tăi în Ierusalim:

13. Încă și aici are putere de la arhieru să lege pre toți cari cheamă numele tău.

14. Și a zis către el Domnul, Mergi: că vas ales îmi este mie acesta, ca să poarte numele meu înaintea Neamurilor, și a împărățiilor, și a fiilor lui Israel:

15. Că eu voi arăta lui câte i se cade să pătimească el pentru numele meu.

16. Și a mers Anania, și a intrat în casă; și puindu și pre el mâinele a zis, Savle frate, Domnul Iisus, care s'a arătat ție pre calea care venia, m'a trimis ca să vezi, și să te umpli de Duhul Sfânt.

17. Și îndată a cădut de pre ochii lui ca niște solzi: și a vădut îndată, și sculându-se, s'a botezat.

18. Și luând mâncare, s'a înțarit. Și a fost Savlu cu ucenicii cari erau în Damasc câte-va zile.

19. Și îndată în sinagoguri a

propoveduit pre Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirău toți cei ce 'l au-
diau, și diceau, Aă, nu este acesta
cel ce a prădat în Ierusalim pre
cei ce cheamă numele acesta, și
aici pentru aceea a venit, ca le-
gați pre ei să 'l ducă la ar-
hierei?

22. Iar Savlu mai virtos se
intăria, și turbura pre Iudeii cei
ce lăcuiau în Damasc, dovedind
că acesta este Hristos.

23. * Și dacă s'au împlinit dîle
multe, s'au sfătuit Iudeii să 'l
omoare pre dînsul:

24. Și s'a făcut lui Savlu cu-
noscut vicleșugul lor. Și păziau
porțile dîoa și noaptea ca să 'l
omoare pre el.

25. Și luându'l pre dînsul uce-
nicii noaptea, 'l au slobođit pre-
ste zid lăsându 'l într'o coșniță.

26. Și mergînd Savlu în Ieru-
salim, se ispitia să se lipească
de ucenici: și toți setemeau de
el, necredînd că este ucenic.

27. Iar Varnava luându'l pre
el, 'l a dus la apostoli, și le a
spus lor în ce chip pre cale a
vădut pre Domnul, și cum că 'l
a grăit lui, și în ce chip în Da-
masc cu îndrăzneală a grăit in-
tru numele lui Iisus.

28. Și era cu ei intrînd și
eșînd în Ierusalim:

29. Și cu îndrăzneală vorbind
întru numele Domnului Iisus;
și grăia și se întreba cu Ellini;
iar ei căutau să 'l omoare pre el.

30. Și dacă au înțeles *aceasta*
frații, 'l au dus pre el în Che-
sariea, și 'l au trimes în Tars.

31. Iar bisericele prin toată
Iudeea și Galileea și Samaria; a-
veau pace, zidindu-se și umblînd
întru frica Domnului, și întru
mîngăierea Duhului Sfînt se im-
multiau.

32. * Și a fost, Petru trecînd
pre la toți, a venit și la sfinții
ce lăcuiau în Lidda.

33. Și a aflat acolo pre un om
oare-care a nume Enea, de opt
ani zăcînd în pat, care era slă-
bănog.

34. Și a dis Petru lui, Enea,
vindecă-te Iisus Hristos: scoală-
te, și 'l așterne ție. Și îndată
s'a sculat.

35. Și 'l au vădut pre el toți
cei ce lăcuiau în Lidda și în Sa-
rona, cari s'au și întors la Dom-
nul.

36. * Iar în Ioppi era o uce-
niță a nume Tavita, care tilcu-
indu-se se dice Căprioară: acca-
sta era plină de lapte bune și
de milostenii ce făcea.

37. Și a fost în dîlele acelea
bolnăvindu-se ea, a murit: și
scăldându-o o au pus în foșor.

38. Și aproape fiind Lidda de
Ioppi, ucenicii auzînd că Petru
este intrînsa, au trimes pre doi
bărbați la dînsul, rugându 'l să
nu pregete a veni până la ei.

39. Și sculându-se Petru a
mers cu dînsii. Pre care dacă
a venit 'l au dus în foșor: și au
stătut înaintea lui toate vădu-
vele plângînd, și arătînd hai-
nele și îmbrăcămintele câte fă-
cea, fiind cu dînsela Căprioara.

40. Și scoțînd Petru pre toți
afară, îngenunchînd, s'a rugat;

și întorcîndu-se către trup a dis,
Tavita, scoală. Iar ea 'și a des-
chis ochii săi: și vădînd pre
Petru, a ședut.

41. Și dându 'l ei mîna, o a
rădicat pre ea, și chemînd pre
sfinți și pre văduve, o a dat pre
ea vie.

42. Și s'a auzit aceasta prin
toată Ioppi: și mulți au cređut
în Domnul.

43. Și a fost de a rămas el
dîle destule în Ioppi la un Simon
oare-care curelar.

CAPITOLUL X.

Iar un bărbat oare-care era în
Chesariea, a nume Cornilie,
sutaș din ceata ce se cheama
Italienească,

2. Cucernic și temător de Dum-
neđu cu toată casa lui, și fă-
cînd milostenii multe norodului,
și rugîndu-se lui Dumnezeu d'a
pururea.

3. A vădut întru vedenie ae-
vea ca la al noălea ceas din dî
pre ingerul lui Dumnezeu in-
trînd către el, și dîcînd lui, Cor-
nilie.

4. Iar el căutînd spre dînsul,
și înfricosîndu-se, a dis, Ce este,
Doamne? Și 'i a dis lui, Rugă-
ciunile tale și milosteniile tale
s'au suit întru pomenire înaintea
lui Dumnezeu.

5. Și acum trimete în Ioppi
bărbați, și cheamă pre oare-care
Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduiește la oare-
care Simon curelar, căruia este

casa lingă mare: acesta va spune
ție ce trebue tu să faci.

7. Și dacă s'a dus ingerul care
grăia cu Cornilie, chemînd pre
doi din slugele sale, și pre un
ostaș cucernic din cei ce li slu-
jiau lui;

8. Și povestindu-le lor toate,
'i a trimes în Ioppi.

9. * Iar a doa dî, mergînd ei
pre cale, și de cetate apropiî-
ndu-se, s'a suit Petru în casa de
sus să se roage în ceasul al șe-
selea:

10. Și foarte flămîndînd, vrea
să guste: și gătînd aceia, că-
dută a preste dînsul uimire,

11. Și a vădut cerul deschis,
și pogorîndu-se preste el un vas
oare-care, ca o față de masă mare
de pînză de patru colțuri legată,
și slobođîndu-se pre pămînt:

12. Întru care erau toate cele
câte cu patru picioare ale pă-
mîntului, și fiarele, și cele ce
se tirîsc, și pasările cerului.

13. Și s'a făcut glas către el,
Sculându-te, Petre; junghie și
mînăncă.

14. Iar Petru a dis, Nici de
cum, Doamne; că nici odată
n'am mîncat tot ce este spur-
cat sau necurat.

15. Și glasul iarăși a doa
oară *grăia* către el, Cele ce
Dumneđu a curățit, tu să nu
le dîci spurcate.

16. Și aceasta s'a făcut de
trei ori: și iarăși s'a rădicat
vasul la cer.

17. Și dacă a venit întru sine
se mira Petru, ce ar putea să
fie vedenia care a vădut, și iată,

bărbații cei trimeși de la Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stătut înaintea porții.

18. Și strigând, întrebau de găzduște aici Simon, cel ce se numește Petru.

19. ¶ Iar Petru gândind pentru vedenie, i a zis lui Duhul, iată, trei bărbați te caută pre tine.

20. Ci sculându-te, te pogorâră, și mergi împreună cu ei, nimic îndoiindu-te: pentru că eu i am trimis pre ei.

21. Și pogorindu-se Petru către bărbații cei trimeși de la Cornilie către el, a zis, iată, eu sunt pre care căutați: ce este pricina pentru care ați venit?

22. Iar ei au zis, Cornilie suțasu, bărbat drept, și temător de Dumnezeu, și mărturisit de tot neamul Iudeilor, răspuns a luat de la inger sfânt să te chieame pre tine la casa lui, și să audă graiuri de la tine.

23. Deci el chieamând în lăuntru pre ei, i a ospătat. Iar a doa zi Petru a ieșit cu ei, și unul din frații cei din Ioppi au mers cu dânsul.

24. Și în ceea-l-altă zi au intrat în Chesaria. Iar Cornilie era așteptându-i pre ei, chieamându-și împreună rudeniile sale și prietenii cei iubiți.

25. Și a fost când era să între Petru, i a întâmpinat Cornilie, și cădând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Iar Petru i a rediecat pre el, zicând, Scoală; și eu însumi om sunt.

27. Și vorbind cu el, a intrat,

și a aflat pre mulți cari se adunaseră.

28. Și a zis către ei, Voi știți că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească, sau să se apropie către cel de alt neam; și mie Dumnezeu mi a arătat ca pre nici un om să nu dîc spurecat sau necurat.

29. Drept aceea, și fără îndoiare am venit *cătră voi*, fiind chieamat: deci vă întreb pentru ce pricină m'ați chieamat?

30. Și Cornilie a zis, Din dioa a patra până în ceasul acesta eram postindu-mă; și intru al noălea ceas rugându-mă în casa mea, și iată, un bărbat a stătut înaintea mea în haină luminată.

31. Și a zis, Cornilie, auduți-ți-s'a rugăciunea ta, și milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimete dar în Ioppi, și chieamă pre Simon, ce se numește Petru; acesta găzduște în casa lui Simon curălarul lingă mare: care, dacă va veni, va spune ție.

33. Deci numai de cât am trimis la tine; și tu bine ai făcut căci ai venit. Acum dar noi toți înaintea lui Dumnezeu stăm, să ascultăm toate câte sunt poruncite ție de la Dumnezeu.

34. ¶ Și deschișdând Petru gura, a zis, Cu adevărat cunosc că Dumnezeu nu este fățarnic:

35. Ci în tot neamul, cela ce se teme de el și face dreptate, primit este la dânsul.

36. Cuvântul care i a trimis

Dumnezeu fiilor lui Israil, binevestind pace prin Iisus Hristos: (acesta este al tutulor Domn.)

37. Voi știți cuvântul ce s'a făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul care i a propovedit Ioan;

38. Pre Iisus cel din Nazaret cum i a uns pre el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere: care a umblat bine făcând, și vindecând pre toți cei impresurați de diavolul; că Dumnezeu era cu dânsul.

39. Și noi suntem marturi tutulor care le a făcut și în ținutul Iudeilor, și în Ierusalim; pre care i au omorît spânzurându-l pre lemn:

40. Pre acesta Dumnezeu i a înviat a treia zi, și i a dat să se facă arătat;

41. Nu la tot norodul, ci noă marturilor celor mai înainte rinduiți de la Dumnezeu, cari am mâncat și am bătut împreună cu el după ce a înviat din morți.

42. Și a poruncit noă să propovăduim norodului, și să mărturisim că el este cel rinduit de la Dumnezeu a fi Judecătorul viilor și al morților.

43. De acesta toți proorocii mărturisesc, că ertare păcatelor va lua prin numele lui tot cel ce va crede întru dânsul.

44. ¶ Încă grăind Petru cuvintele acestea, a cădut Duhul Sfânt preste toți cei ce audiau cuvântul.

45. Și s'au spăimântat credincioșii cei din țara împrejur,

căți veniseră cu Petru, căci și preste Neamuri darul Duhului Sfânt s'a vărsat.

46. Pentru că îi audiau pre ei grăind în limbi, și mărind pre Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru,

47. Aă doară poate cineva a opri apa, ca să nu se boteze aceea, cari au luat Duhul Sfânt, ca și noi?

48. Și le a poruncit lor să se boteze întru numele Domnului. Atunci i au rugat pre el să pretacă la dânsii câte-va zile.

CAPITOLUL XI.

Si au audit apostolii și frații cari erau în Iudeea că și Neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Și când s'a suit Petru în Ierusalim, se priciu cu el cei din țara împrejur.

3. Zicând, Căci către bărbați netăieși împrejur ai intrat, și ai mâncat cu ei.

4. Și începând Petru le a spus lor *toate ce se întâmplaseră* pre rind, zicând,

5. Eu eram în cetatea Ioppi rugându-mă; și am vădut întru uimirea minții, vedenie, Pogorindu-se un vas oare-care, ca o față de masă mare de pânză, de patru colțuri slobozindu-se din cer; și a venit până la mine:

6. În care căutând, luam samă, și am vădut cele câte cu patru picioare ale pământului, și fiarele, și cele ce se tirăsc, și pasările cerului.

FAPTELE, XI.

7. Și am auzit glas zicând mie, Sculându-te Petre, junghie și mănâncă.

8. Și am zis, Nici de cum, Doamne: că tot ce este spurcat sa'u necurat nici odată n'a intrat în gura mea.

9. Și m'ă a răspuns mie glasul al doilea rind din cer, zicând, Cele ce Dumnezeu a curățit, tu să nu le zici spurcate.

10. Și aceasta s'a făcut de trei ori: și iarăși s'a ridicat toate la cer.

11. Și iată, îndată trei oameni veniră la casa în care eram, trimiși de la Chesaria la mine.

12. Și m'ă a zis mie Duhul să merg împreună cu ei, nimic îndoindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești șase frați, și am intrat în casa bărbatului:

13. Și a vestit noastră cum a vedut pre inger în casa lui stând și zicând lui, Trimete la Ioppi bărbat, și cheamă pre Simon, cel ce se numește Petru;

14. Care va grăi către tine grațuri, întru care te vei mântui, tu și toată casa ta.

15. Și când am început eu a grăi, a căzut Duhul Sfint preste ei, ca și preste noi întru început.

16. Și m'ă am adus aminte de cuvântul Domnului, cum a zis, Ioan a botezat cu apă; iar voi veți boteza cu Duhul Sfint.

17. Deci dacă a dat lor Dumnezeu întocma darul ca și noastră, credând întru Domnul Iisus Hristos; eu cine eram, ca să pot opri pre Dumnezeu.

18. Și auzind acestea, au în-

cetat, și slăviau pre Dumnezeu, zicând, Și Neamurilor dar a dat Dumnezeu pocăință spre viață.

19. Deci cei ce s'au risipit pentru turburarea ce s'a făcut pentru Ștefan, au trecut până la Finichia, și la Chipru, și la Antiohia, nimului grăind cuvântul fără numai Iudeilor.

20. Și erau unii dintru ei bărbați Chiprian și Chirineni, cari intrând în Antiohia, grăiau către Ellini, bine-vestind pre Domnul Iisus.

21. Și era mâna Domnului cu ei: și mult număr credând, s'au întors la Domnul.

22. Și s'a auzit cuvântul pentru densii în urechile bisericii celei din Ierusalim: și au trimis pre Varnava, să meargă până la Antiohia.

23. Care mergând și vedând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemna pre toți ca întru voința inimii să petreacă întru Domnul.

24. Căci era bărbat bun, și plin de Duhul Sfint și de credință: și s'a adaos norod mult la Domnul.

25. Și a mers Varnava în Tars să caute pre Savlu:

26. Și aflându-l, l'a dus în Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei în biserică, și au învățat norod mult. Și s'au numit înteu în Antiohia ucenicii Creștini.

27. Și iar în zilele acelea s'au pogorit din Ierusalim prooroci în Antiohia.

28. Și sculându-se unul dintru

FAPTELE, XII.

denșii a nume Agav, însemna prin duhul că foamete mare va să fie în toată lumea: care a și fost în zilele lui Claudie Chesarul.

29. Iar ucenicii, după cum elne avea, au aședat fie-care din ei a trimete spre slujbă fraților celor ce lăcuiau în Iudeea:

30. Care au și făcut, trimetând la cel bătrân prin mâna lui Varnava și a lui Savlu.

CAPITOLUL XII.

Și în vremea aceea pus-a Irod împăratul mâinele ca să facă reu unora din cei din Biserică.

2. Și a ucis pre Iacov fratele lui Ioan, cu sabiea.

3. Și vedând că plăcut este Iudeilor, a adaos a prinde și pre Petru. (Și erau zilele azimelor.)

4. Pre care și prinzându-l l'a băgat în temniță, dându-l la patru pătrări de ostași ca să-l păzească pre el; vrind după Paști să-l scoată la norod.

5. Deci Petru se păzia în temniță: iar rugăciunea se făcea neîncetat de la biserică către Dumnezeu pentru densul.

6. Și când vrea să-l scoată pre el Irod, în noaptea aceea era Petru dormind între doi ostași, legat cu două lanțuri: și păzitorii înaintea ușii păziau temnița.

7. Și, iată, ingerul Domnului a venit, și luminează strălucit în casă: și lovind în coaste pre Petru, l'a deșteptat pre el, zicând, Scoală-te curând. Și au căzut lanțurile din mâinele lui.

8. Și a zis ingerul către el,

Încinge-te, și te încălță cu încălțăminte tale. Și a făcut așa. Și a zis lui, Imbracă-te în haina ta, și vino după mine.

9. Și eșind mergea după el; și nu știa că este adevărat aceea ce se făcea prin inger; ci i se părea că vedenia vede.

10. Și trecând streaja cea d'înteu și cea a doa, au venit la poarta cea de fer ce duce în cetate; care singură s'a deschis lor: și eșind, au trecut o uliță; și îndată s'a dus ingerul de la el.

11. Și Petru venindu-și întru sine, a zis; Acum știu cu adevărat, că a trimes Domnul pre ingerul său, și m'a scos din mâna lui Irod, și din toată așteptarea norodului Iudeilor.

12. Și luând aminte, a venit la casa Mariei maicei lui Ioan, ce se cheama Marco; unde erau mulți adunați și făcând rugăciune.

13. Și bătând Petru în ușa porței, a mers o slujnică să asculte, a nume Rodi.

14. Și cunoscând glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis ușa, ci alergând în lăuntrul a spus că Petru stă înaintea porței.

15. Iar ei au zis către densa, Au ai nebunit? Iar ea se întăria că este așa. Iar ei diceau, Ingerul lui este.

16. Iar Petru nu înceta bătând: și deschizându-l, l'au vedut pre el, și s'au spăimântat.

17. Și făcându-le cu mâna să tacă, le a povestit lor în ce chip Domnul l'a scos pe el din tem-

niță. Și a dis. Spuneți lui Iacov și fraților acesteia. Și eșind, s'a dus într'alt loc.

18. Și făcându-se ziua, nu puțină turburare era între ostași, oare ce să se fi făcut Petru.

19. Iar Irod cerându-l pre el, și neaflându-l, cercetând pre străjări, a poruncit să 'l omoare. Și pogorindu-se de la Iudeea la Chesariea, petrecea acolo.

20. * Și era Irod mânios pre cei din Tir și pre Sidonenii: și toți d'impreună veniseră la el, și plecând pre Vlast care era preste câmara împăratului, cereau pace; pentru că se hrănea țara lor din pământul împărătesc.

21. Iar într-o zi rinduită Irod îmbrăcându-se în haină împărătească, și ședend la divan, grăia către densesi.

22. Iar norodul striga, Glas dumnezeesc, și nu omenesc este.

23. Și îndată 'l a lovit pre el ingerul Domnului, pentru căci n'a dat lui Dumnezeu slava: și făcându-se mâncat de viermi, a murit.

24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea.

25. Iar Varnava și Savlu s'au întors din Ierusalim după ce au împlinit slujba, luând împreună cu sine și pre Ioan, cel ce se cheama Marco.

CAPITOLUL XIII.

S'erau oare-carii la biserica cea din Antiohia, prooroci și învățători; Varnava, și Simon ce

se cheama Nigher, și Luchie Chirineanul, și Manain, care era crescut împreună cu tetrarhul Irod, și Savlu.

2. Și slujind ei Domnului, și postindu-se, a dis Duhul Sfint, Osebiți mie pre Varnava și pre Savlu la lucrul la care 'i am chemat pre ei.

3. Atunci postind și rugându-se, și puindu 'și pre ei mânele, 'i au slobodit.

4. * Deci aceștia, trimeși fiind de Duhul Sfint, s'au pogorit în Selevchia; și de acolo au mers cu corabia la Chipru.

5. Și venind în Salamin, vestiau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogurile Iudeilor: și aveau și pre Ioan slugă.

6. Și străbătend ostrovul până la Paș, au aflat pre oare-care vrăjitor, prooroc mincinos, Iudeu, căruia era numele Varisus:

7. Care era împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înțelept; acesta chemând pre Varnava și pre Savlu, postia să audă cuvântul lui Dumnezeu.

8. Iar Elima vrăjitorul (că așa se tilcuește numele lui) sta împotriva căutând să întorcă pre dregătorul de la credință.

9. Iar Savlu (cel ce se dice și Pavel,) umplându-se de Duhul Sfint, și căutând la el,

10. A dis, O plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaș a toată dreptatea, nu vei înceta răsvrătind căile Domnului cele drepte?

11. Și acum iată, mâna Domnului este preste tine, și vei fi orb,

nevădend soarele până la o vreme. Și îndată a cădut preste el ceață și întunerec; și umblând împrejur căuta povățuitori.

12. Atunci vădend dregătorul ceea ce s'a făcut, a creșut, mărindu-se de învățătura Domnului.

13. Și purcedend de la Paș Pavel și cei ce erau cu densus, au venit în Perghia Pamfiliei; iar Ioan despărțindu-se de densesi s'a întors în Ierusalim.

14. * Iar ei trecend din Perghia, au venit în Antiohia Pisidiei, și intrând în sinagoga în ziua sâmbetei, au ședut.

15. Și după cetirea legii și a proorocilor au trimes mai marii sinagogei la ei, dicendu-le, Bărbați, frați, de este întru voi cuvânt de mângăiere către norod, graiți.

16. Și sculându-se Pavel, și făcându-le cu mâna, a dis, Bărbați Israeliteni, și carii vă temeți de Dumnezeu, ascultați.

17. Dumnezeuul norodului acestuia al lui Israel a ales pre părintii noștri, și pre norod 'l a înălțat când era nemernic în pământul Eghiptului, și cu braț înalt 'l a scos pre ei dintr'insul.

18. Și ca la o vreme de patru-deci de ani a răbdât năravurile lor în pustie.

19. Și pierdend neamuri șapte în pământul lui Hanaan, le a împărțit lor cu soarte pământul ior.

20. Și după acestea, ca la patru-sute și cinci-deci de ani

le a dat lor judecători, până la Samuil proorocul.

21. Și după aceea au cerut împărat; și le a dat Dumnezeu lor pre Saul feciorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin, ani patru-deci.

22. Și schimbându-l pre el, le a rădicat lor pre David să le fie împărat; pentru care a și dis, mărturisindu-l, Aflat-am pre David al lui Iesse, bărbat după inima mea, care va face toate voiele mele.

23. Din sămânța acestuia Dumnezeu după făgăduință a rădicat lui Israel Mântuitor, pre Iisus:

24. Mai înainte propoveduind Ioan înaintea feței venirii lui botezul pocăinței la tot norodul lui Israel.

25. Iar dacă 'și a împlinit Ioan călătoria, dicea, Cine mă socotiți a fi? Nu sunt eu. Ci iată, vine după mine, căruia nu sunt eu vrednic încălțămintele picioarelor a deslega.

26. Bărbați, frați, fiii neamului lui Avraam, și cei ce întru voi se tem de Dumnezeu, voă cuvântul mântuirii acesteia s'a trimes.

27. Pentru că cei ce lăcuiesc în Ierusalim, și boierii lor, pre acesta necunoscându-l, și glasurile proorocilor cele ce în toate sâmbetele se cetesc, judecându-l, le au împlinit.

28. Și nici o vină de moarte aflând într'insul, au cerut de la Pilat să 'l omoare pre el.

29. Și dacă au săvârșit toate

cele ce erau pentru el scrise, pogorindu' de pre lemn, 'i au pus in mormint.

30. Iar Dumneđeu 'l a sculat pre el din morți :

31. Care s'a arătat în dîle multe celor ce s'au suit împreună cu dînsul din Galileea în Ierusalim, cariî sînt lui marturi cîtră norod.

32. Și noi bine-vestim voă făgăduința cea făcută cîtră părinți.

33. Că pre aceea Dumneđeu o a împlinit noă fiilor acelora, înviind pre Iisus ; precum și în psalmul al doilea scris este, Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut pre tine.

34. Iar cum că 'l a înviat pre el din morți, ca mai mult să nu se întoarcă spre stricăciune, așa a dîs, Voiu da voă cele cuvioase ale lui David, cele credincioase.

35. Drept aceea și într'alt loc dice, Nu vei da pre Cel Cuvios al tîu să vadă stricăciune.

36. Pentru că David în neamul sîu slujind statului lui Dumneđeu, a adormit, și s'a adaos lingă părinții sîi, și a veđut stricăciune :

37. Iar pre care Dumneđeu 'l a înviat, n'a veđut stricăciune.

38. Deci cunoscut să fie voă, bărbați, frați, că prin aceasta, ertarea păcatelor voă se vestește :

39. Și despre toate cele ce n'ați putut în legea lui Moisi să veđ îndreptați, întru acesta tot cela ce crede se îndreptează.

40. Socotiți dar, ca să nu vie

asupra voastră ce s'a dîs prin prooroci ;

41. Vedeți, cei nebăgători de samă, și vă mirați, și periți : că lucru lucrez eu în dîlele voastre, lucru căruia nu veți crede, de va povesti cineva voă.

42. Și eșind Iudeii din sinagogă, s'au rugat Neamurile ca în sîmbăta cea viitoare să li se grăească lor graiurile acestea.

43. Și risipindu-se sinagoga, mulți din Iudei și din veneticii cei cucernici au mers după Pavel și după Varnava : cariî grăind lor, îi îndemnau pre ei să rămăe intru harul lui Dumneđeu.

44. Iar în ceea-l-altă sîmbătă mai toată cetatea s'a adunat să audă cuvîntul lui Dumneđeu.

45. Și veđend Iudeii noroadele, s'au umplut de pismă, și grălau împotriva celor dîse de Pavel, împotrivindu-se și hulind.

46. Iar Pavel și Varnava îndrăznind, au dîs, Voă se cădea mai întîiu a se grăi cuvîntul lui Dumneđeu ; iar de vreme ce îl lepădați pre el, și nevrednicii pre voi veđ judecați de viața cea vecinică, iată, ne întoarcem la Neamuri.

47. Că așa ne a poruncit noă Domnul *dicînd*, Pusu-te-am pre tine spre lumină Neamurilor, ca să fii tu spre mîntuire până la marginea pămîntului.

48. Și auzînd Neamurile se bucurau, și slăviau cuvîntul Domnului : și au cređut căți

erau rinduiți spre viața vecinică.

49. Și se purta cuvîntul Domnului prin toată țara.

50. Iar Iudeii au întăritat pre muierile cele cucernice și de cînte, și pre cei de frunte ai cetăței, și au rădicat goană asupra lui Pavel și a lui Varnava, și 'i au scos pre ei din hotarele lor.

51. Iar ei scuturând praful picioarelor lor asupra lor, au venit în Iconia.

52. Iar ucenicii se umpleau de bucurie, și de Duhul Sfînt.

CAPITOLUL XIV.

Și a fost în Iconia, de au întrat ei dîmpreună în sinagoga Iudeilor, și așa au grăit, căt au cređut din Iudei și din Ellini mulțime multă.

2. Iar Iudeii cei ce nu credeau au rădicat și au rîsvrătit sufletele Neamurilor asupra fraților.

3. Deci multă vreme au zăbăvit cu îndrăzneală grăind intru Domnul, cela ce mărturisia cuvîntul harului sîu, dînd semne și minuni a se face prin mîinile lor.

4. Și s'a împărțit mulțimea cetăței ? și unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.

5. Și dacă s'a făcut pornirea Neamurilor și a Iudeilor împreună cu boierii lor, ca să 'i ocărească și să 'i ucidă cu pietre pre ei,

6. Înțelegînd ei au fugit la

cetățile Licaoniei, la Listra și la Derui, și în țînutul de prin prejur :

7. Și acolo erau bine-vestind.

8. Și un bărbat oare-care în Listra, neputîncios la picioare, ședea, schiop din pîntecele mamei sale fiind, care nici odată n'a fost umblat :

9. Acesta asculta pre Pavel cînd grăia : care căutînd la el, și veđend că are credință a se mîntui,

10. A dîs cu mare glas, Scoală pre picioarele tale drept. Și a sărit și umbla.

11. Iar noroadele veđend ceea ce a făcut Pavel, au rădicat glasul lor, Licaonește dicînd, Dumneđei, asemănîndu-se oamenilor, s'au pogorit cîtră noi.

12. Și numiau pre Varnava, Dia ; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce el era povățuitorul cuvîntului.

13. Iar preotul lui Dia, celui ce era înaintea cetăței lor, tauri și cununii înaintea porților aducînd, împreună cu noroadele vrea să le facă jertvă.

14. Și auzînd *aceasta* apostolii, Varnava și Pavel, rumpeînduși hainele lor, au sărit în norod, strigînd,

15. Și dicînd, Bărbați, căci faceți acestea ? Și noi oameni suntem asemenea pătimiși ca voi, cariî bine-vestim voă, ca să veđ întorceți de la aceste deșerte spre Dumneđeu cel viu, care a făcut cerul, și pămîntul, și marea, și toate cele ce sînt întrînsel :

16. Care intru vremile cele trecute a lăsat toate limbele să umble în căile lor.

17. Însă nu s'a lăsat pre sine nemărturisit, că bine făcând, din cer a dat noastră ploaie, și timpuri roditoare, umplend de hrană și de veselie inimele noastre.

18. Și acestea dicend, abia au potolit pre noroade, ca să nu le jertvească lor.

19. Și au venit de la Antiohia și Iconia Iudei, și îndemnând pre noroade, și cu pierte lovind pre Pavel, și au tras afară din cetate gândind că a murit.

20. Iar încungurându-l pre el ucenicii, sculându-se a intrat în cetate: și a doa di a eșit împreună cu Varnava în Dervi.

21. Și bine-vestind cetăței a-celeia, și învățând pre mulți, s'au întors în Listra, și în Iconia, și în Antiohia.

22. Întărind sufletele ucenicilor, și rugându-i să rămăe în credință, și cum că prin multe necazuri se cade noastră a intra intru împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonindu-le lor preoți pre la biserică, rugându-se cu posturi, și au incredințat pre ei Domnului, intru care au crezut.

24. Și trecend prin Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și grăind în Perghia cuvântul, s'au pogorit în Attalia:

26. Și de acolo au mers cu corabia în Antiohia, de unde erau dați harului lui Dumnezeu, spre lucrul care l'au implinit.

27. Și venind, și adunând biserică, au vestit câte a făcut

Dumnezeu cu ei, și cum că a deschis Neamurilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo vreme nu puțină împreună cu ucenicii.

CAPITOLUL XV.

Și oare-cării pogorindu-se din Iudeea învățau pre frați, dicend, De nu veți tăia împrejur după obiceiul lui Moisi, nu veți putea să vă mântuiți.

2. Decă făcându-se pricire și întrebare nu puțină de către Pavel și Varnava împotriva aceloră, au rinduit să se sue Pavel și Varnava, și alții oare-cării dintru ei, la apostoli și la bătrâni în Ierusalim pentru întrebarea aceea.

3. Decă ei trimeși fiind de biserică, au trecut prin Finichia și Samaria, povestind de întoarcerea Neamurilor: și făceau bucurie mare tutulor fraților.

4. Și dacă au venit în Ierusalim, au fost primiți de biserică, și de apostoli și de bătrâni, și au vestit câte a făcut Dumnezeu cu densii.

5. Iar s'au sculat oare-cării din cei din eresul Fariseilor cari creduseră, dicend, Că trebuie a i tăia împrejur pre ei, și a le porunci să păzească legea lui Moisi.

6. Și s'au adunat apostoli și bătrâni să vadă de cuvântul acesta.

7. Și multă întrebare făcându-se, sculându-se Petru, a dăis către ei, Bărbați, frați, voi știți că din zilele cele mai d'inainte Dumnezeu intru noi a ales, ca

prin gura mea să audă Neamurile cuvântul evangheliei și să creadă.

8. Și cunoscătorul de inimă, Dumnezeu le a mărturisit lor, dând lor Duhul Sfânt, ca și noastră.

9. Și nimic n'a oșebit între noi și între ei, cu credința curățind inimele lor.

10. Acum dar ce ispițiți pre Dumnezeu, a pune jug preste cerbicea ucenicilor, care nici părinții noștri nici noi n'am putut să l'purțăm?

11. Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos credem că ne vom mântui, ca și aceea.

12. Și a tăcut toată mulțimea, și asculta pre Varnava și pre Pavel, cari povestiau câte a făcut Dumnezeu semne și minuni intru Neamuri printr'insii.

13. Și iar dacă au tăcut ei, a răspuns Iacov, dicend, Bărbați, frați, ascultați-mă pre mine:

14. Simon a spus cum înteu Dumnezeu a socotit să ieo din Neamuri norod intru numele lui.

15. Și cu aceasta se întocmesc cuvintele prorocilor: dupre cum este scris,

16. După acestea mă voi duce, și voi zidi cortul lui David cel căzut; și cele surpate ale lui Iarasi le voi zidi, și voi redica pre el:

17. Ca să cante cei-l-alți din oameni pre Domnul, și toate Neamurile preste care s'a chiebat numele meu preste ei, dice Domnul, cela ce face acestea toate.

18. Cunoscute din veac sunt la Dumnezeu toate lucrurile lui.

19. Pentru aceea eu judec, a nu supăra pre cei ce din Neamuri se întorc la Dumnezeu:

20. Ci a le scrie lor, ca să se ferească de pângăriciunile idolor, și de curvie și de dobitoace sugrumate, și de sânge.

21. Pentru că Moisi din vremile cele de mult, are în toate cetățile pre cei ce il propoveduesc pre el, cetindu-se în sinagoguri în toată săptămâta.

22. Atunci s'a părut apostolilor și bătrânilor împreună cu toată adunarea, ca, alegend bărbați dintru ei, să i trimeată la Antiohia împreună cu Pavel și cu Varnava; pre Iuda cel ce se chieamă Varsava, și pre Sila, bărbați povățuitori intru frați:

23. Scriind prin mâinele lor acestea: Apostoli și bătrâni și frați, celor de la Antiohia și Siria și Chilichia frați, celor ce sunt din Neamuri, să se bucure:

24. De vreme ce am audit că oare-cării dintru noi eșind v'au turburat pre voi cu cuvinte, slăbind sufletele voastre, dicend, Să vă tăeți împrejur, și să păziți legea, cărora noi n'am poruncit:

25. Părutu-s'a noastră cari ne am adunat cu un suflet, ca, alegend bărbați, să i trimetem către voi împreună cu cei iubiți ai noștri Varnava și Pavel.

26. Oamenii, cari și au dat sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea am trimis pre Iuda și pre Sila, cariși ei cu cuvântul vor vesti *voă* acesteasi.

28. Pentru că s'a părut Sfîntului Duh, și *noă*, ca mai mult nici o greutate să se pue preste voi, afară de nevoe acestea;

29. *Adecă*: A vîferide cele jertvite idolilor, și de sînge, și de *dohitoace* sugrumate, și de curvie: de care de vî veți păzi pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși.

30. Deci aceștia slobodindu-se, au venit la Antiohia: și adunând mulțimea, au dat cartea:

31. Și cetindu-o, s'au bucurat pentru mîngăiere.

32. Și Iuda și Sila, și ei prooroci fiind, prin cuvînt mult au mîngăieat pre frați și 'i au întărit.

33. Și făcînd *acolo* câte-va vreme, s'au slobodit cu pace de la frați cătră apostoli.

34. Iar lui Sila i s'a părut să rămăe acolo.

35. Iar Pavel și Varnava se zăbăviau în Antiohia, învățînd și bine-vestind împreună și cu alții mulți cuvîntul Domnului.

36. Iar după câte-va zile a dis Pavel cătră Varnava, întorcîndu-ne, să cercetăm pre frații noștri prin toate cetățile, întru care am vestit cuvîntul Domnului, *să vedem* cum petrec.

37. Și Varnava voia să iee împreună pre Ioan, ce se chema Marco.

38. Iar Pavel dicea că pre cela ce s'a despărțit de ei din Pamfilia, și n'a mers cu densii la lueru, să nu 'l iee împreună.

39. Drept aceea s'a făcut împerechiere între densii cît s'au despărțit ei unul de altul: și Varnava, luând pre Marco, a mers cu corabia în Chipru:

40. Iar Pavel alegînd pre Sila s'a dus, dîndu-se harului lui Dumneșu de cătră frați.

41. Și trecea prin Siria și Chlichia, întărind bisericele.

CAPITOLUL XVI.

Si a sosit în Dervi și în Listra; și iată, un ucenic oare-care era acolo, a nume Timotei, fiul unei mueri Iudee credincioase; iar tatăl lui era Ellin:

2. Care se mărturisia de frații cei ce erau în Listra și Iconia.

3. Pre acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el; și luîndu 'l a tăiat împrejur pre el pentru Iudeii cei ce erau în locurile acelea: pentru că știau toți pre tatăl lui că era Ellin.

4. Și cum treceau prin cetăți, le dă învățătură să păzească dogmele cele rînduite de apostoli și de bătrînii cei din Ierusalim.

5. Deci bisericele se întăriau cu credința, și prisosia cu numărul în toate zilele.

6. Și trecînd prin Frighia și prin țînutul Galatiei, fiind oprit de Sfîntul Duh a grăi cuvîntul în Asia.

7. Venind spre Misia, se ispitău a merge spre Vitinia: și nu 'l a lăsat pre ei Duhul.

8. Și trecînd Misia, s'au pororit în Troada.

9. Și videnie noaptea s'a arătat lui Pavel: Un bărbat Machedonean era stînd, rugîndu 'l pre el, și dicînd, Trecînd în Machedonia, ajută-ne *noă*.

10. Iar dacă a vîdut videnia, îndată am cercat să eșim în Machedonia, socotind că ne cheamă pre noi Domnul să le bine-vestim lor.

11. Drept aceea pornind de la Troada, am mers drept la Samotracia, și a doa *di* la Neapoli;

12. Și de acolo la Filipi, care este cetatea cea d'întîiu a părții acesteia a Machedoniei, și colonie: și eram într'această cetate petrecînd câte-va zile.

13. Și în *dioa* sîmbătei am eșit afară din cetate lingă riș, unde se obișnuia a fi rugăciune; și ședînd, grăiam muerilor celor ce se adunaseră.

14. Și o muerie a nume Lidia, care vindea pânze mohorite, din cetatea Tiatirilor, cinstind pre Dumneșu, asculta: căreia Domnul a deschis inima ca să iee aminte la celo ce se grăia de Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ea, și casa ei, s'a rugat dicînd, De m'ajă judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, intrînd în casa mea, rămâneți. Și ne a silit pre noi.

16. Și a fost cînd mergeam noi la rugăciune, oare-care slujnică avînd duh pitonicesc, ne a întîmpinat pre noi, care dobindă multă da stăpînilor ei, vrîjind:

17. Aceasta urmînd lui Pavel și *noă*, striga, dicînd, Acești oa-

menți robiți lui Dumneșu celui de sus sînt, cari vestesc *noă* calea mîntuirii.

18. Și aceasta făcea în multe zile. Iar supărându-se Pavel și întorcîndu-se a dis duhului, Poruncescu 'ți tie întru numele lui Iisus Hristos, să eși dintr'însa. Și a eșit într'acel ceas.

19. Și vîdînd stăpînii ei, că s'a dus nădejdea cîștigului lor, prîind pre Pavel și pre Sila, 'i au dus în tîrg la cei mai mari,

20. Și ducîndu 'l pre ei la voi-voși, au dis, Acești oameni turbură cetatea noastră, Iudei fiind,

21. Și vestesc obiceiuri care nu este slobod *noă* a le primi, nici a le face, Romanii fiind noi.

22. Și s'a redîcat norodul asupra lor: și voi-voșii rumpîndu-le lor haînele, au poruncit să 'i bată.

23. Și multe lovituri dîndu-le lor, 'i au băgat în temniță, poruncind temnițarului prea bine să 'i păzească pre ei:

24. Care, poruncă ca aceea luînd, 'i a pus pre ei în temnița cea din lăuntru, și picioarele lor le a băgat în gros.

25. Iar în miezul nopții Pavel și Sila rugîndu-se, lăudau pre Dumneșu: și îi audiau pre densii cei legați.

26. Și fără de veste s'a făcut cutremur mare, cît s'au clătît temelile temniței: și numai de cît s'au deschis toate ușele, și legăturile tuturilor s'au deslegat.

27. Și deșteptându-se temnițarului, și vîdînd deschise ușele temniței, scoțînd sabiea, vrea să

se omoare, socotind că au scăpat cei legați.

28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, dicând, Nimic rău să nu îți faci tie: că toți suntem aici.

29. Și cerând lumânare, a sărit în lăuntru, și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila.

30. Și scoțându-l pre ei afară, a zis, Domnilor, ce mi se cade să fac ca să mă mântuiesc?

31. Iar ei au zis, Crede întru Domnul Iisus Hristos, și te vei mântui, tu și casa ta.

32. Și i a zis grăit lui cuvântul Domnului, și tutulor celor din casa lui.

33. Și luându-l pre ei într'acelel ceas al nopței, i a spălat de rane; și s'a botezat el și ai lui toți îndatăși.

34. Și ducându-l pre ei în casa sa, le a pus lor masă, și s'a bucurat cu toată casa sa creștând întru Dumnezeu.

35. Și făcându-se ziua, au trimis voievozii pre purtătorii de toege, dicând, Slobodi pre oamenii aceia.

36. Și a spus temnițarul cuvintele acestora către Pavel. Au trimis voievozii ca să vâ slobodiți: acum dar ești, și mergeți cu pace.

37. Iar Pavel a zis către ei, Ne au bătut înaintea tutulor fără de judecată, pre noi oameni romani fiind, și ne au pus în temniță; și acum pre ascuns ne scot pre noi? că nu este așa; ci să vie ei să ne scoată.

38. Și au vestit voievozilor

purtătorii de toege graiurile acestea: și s'au temut auzind că Romani sunt.

39. Și venind s'au rugat lor, și scoțându-i în poștii să casă din cetate.

40. Și eșind din temniță, au intrat în casa Lidiei: și vedând pre frați, i a mângâiat pre ei, și a eșit.

CAPITOLUL XVII.

Și trecând prin Amfipoli și Apolonia, au venit în Tessalonica, unde era sinagoga Iudeilor:

2. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei, și în trei sâmbete s'a întrebat cu ei din scripturi,

3. Dovedind și arătând, că se cădea lui Hristos să pătimească, și să învieze din morți; și cum că acesta este Hristos Iisus, pre care eu vestesc voa.

4. Și unii dintr'înșii au crezut, și s'au însoțit cu Pavel și cu Sila; și mulțime multă din Ellinii cei cucernici, și din mulierile cele de frunte nu puțin.

5. Și Iar Iudeii cei necredincioși, umplându-se de pismă, și luând lingă ei pre niște oameni răi din cei proști, și făcând gloată, au întărit cetatea, și năvălind asupra casei lui Iason, căuta să i scoată pre ei la norod.

6. Și neaflându-l pre ei, trăgeau pre Iason și pre unii din frați la mal marii cetăți, strigând, Cei ce au turburat toată lumea, aceștia și aici au venit;

7. Pre cari i a primit Iason:

și aceștia toți împotriva rînduielelor Chesarului fac, dicând că este alt împărat, Iisus.

8. Și au turburat pre norod și pre mai marii cetăți, cari au auziau acestea.

9. Și luând destulă facere de la Iason și de la cei-l-alți, i au slobodit pre ei.

10. Și frații îndată noaptea au trimis pre Pavel și pre Sila la Veria: cari mergând, au intrat în sinagoga Iudeilor.

11. Și aceștia erau mai de bun neam de cât cei din Tessalonica, cari au primit cuvântul cu toată osîrdia, în toate zilele cercând scripturile de sunt acestea așa.

12. Mulți dar dintru dînșii au crezut; și din mulierile Ellinilor cele de cinste, și din bărbați, nu puțin.

13. Iar dacă au înțeles Iudeii cei din Tessalonica că și în Veria s'a vestit de Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo, turburând noroadele.

14. Și îndată atunci frații au trimis pre Pavel să meargă spre mare: și au rămas Sila și Timotei acolo.

15. Iar cei ce îngrijiau să scape pre Pavel i au dus pre el până la Atina: și luând poruncă către Sila și Timotei, ca cum mai curând să vie la el, s'au dus.

16. Și Iar în Atina așteptându-l pre ei Pavel, se întărita întru dînșul duhul lui, vedând cetatea slujitoare idolilor.

17. Drept aceea se întreba în sinagogă cu Iudeii, și cu cei

credincioși, și în tîrg în toate zilele cu cei ce se întîmplau.

18. Iar unii din Epicuri și din Stoici filosofi se priciau cu el. Și unii diceau, Oare ce veste acest spermolog să grăiască? Iar alții, Se pare că de streini dumnezei este vestitor: căci pre Iisus și învierea lui bine-vestia lor.

19. Și prindându-l pre dînșul, i au dus la Ariopag, dicând, Oare putem a înțelege ce este această învățătură nouă care de tine se grăiește?

20. Pentru că streine oarecare bați în auzirile noastre: drept aceea voim să știm ce vor să fie acestea.

21. (Că Atinenii toți și cei streini cari mergeau acolo, la nimic alt nu se zăbăviau, fără numai a dice sau a auzi ceva nou.)

22. Și stînd Pavel în mijlocul Ariopagului, a zis, Bărbați Atineni, întru toate vă ved pre voi ca cum ați fi mai cucernici.

23. Pentru că, trecând și privind închinăciunile voastre, am aflat și un jertvelnic întru care era scris, NECUNOSCUTULUI DUMNEDEU. Pre care dar necunoscându-l voi îl cinstiți, pre acesta eu îl vestesc voa.

24. Dumnezeu care a făcut lumea și toate cele ce sînt întru-însa, acesta fiind Domnul cerului și al pămîntului, nu în biserică făcute de mâini lăcuște;

25. Nici de mâini omenești se slujește, ca cum avînd trebu-

ință de ceva, de vreme ce el dă tuturor viață, și suflare, și toate;

26. Și a făcut dintr'un sânge tot neamul omenesc, să-lăcuască preste toată fața pământului, așezând vremile cele mai înainte rinduite, și hotarele lăcuinței lor;

27. Ca să caute pre Domnul, ca doară 'l ar simți pre el, și 'l ar afla, macar că nu este departe de fie-care din noi;

28. Căci intru densul viem, și ne mișcăm, și suntem; precum și oare-caril din poezecii voștri au dis, Că al lui și neam suntem.

29. Deci de vreme ce neamul lui Dumnezeu suntem, nu suntem datorî a socoti cum că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului, sau pietrei care este cioplitură a meșteșugului și a gândului omului.

30. Deci anul neștiinței acesteia trecându-i cu vederea Dumnezeu; acum poruncește tuturor oamenilor pretutindenea să se pocăiască;

31. Pentru că a pus dioă, intru care va să judece lumea intru dreptate prin bărbatul pre care mai înainte 'l a rinduit; dând credință tuturor *despre aceasta*; înviindu-l pre densul din morți.

32. Ți Iar auzind de învierea morților, unii își băteau joc: iar alții au dis, Te vom auzi iarăși pre tine pentru aceasta.

33. Și așa Pavel a eșit din mijlocul lor.

34. Iar oare-carî bărbați lipindu-se de el, au creșut: între carî era și Dionisie Areopaghitul, și o mulere a nume Damaris, și alții împreună cu densii.

CAPITOLUL XVIII.

Iar după acestea eșind Pavel din Atina, a venit la Corint;

2. Și aflând pre oare-care Iudei a nume Achila, de neam din Pont, care de curând venise de la Italia, și pre Prischila mulerea lui; (pentru că a fost poruncit Claudie să easă toți Iudeii din Roma:) a venit la ei.

3. Și pentru că era de un fel de meșteșug cu ei, a rămas lângă densii, și lucra: pentru că erau făcători de corturi cu meșteșugul.

4. Și se pricia în sinagogă în toate sâmbetele, și credința și pre Iudei și pre Ellini.

5. Iar dacă s'au pogorit de la Machedonia Sila și Timotei, se cuprinsese de duhul Pavel, mărturisind Iudeilor că Iisus este Hristos.

6. Și stând ei împotriva și hulind, scuturându-și hainele, a dis către densii, Sângele vostru fie asupra capului vostru; curat *sunt* eu: de acum la Neamuri mă voi duce.

7. Ți Și mutându-se de acolo a venit la casa oare-căruia, a nume Iust, care cinștia pre Dumnezeu, a cărui casă era alătura cu sinagoga.

8. Iar Crisp, mai marele sina-

gogei, a creșut în Domnul împreună cu toată casa lui; și mulți din Corinteni auzind credeau, și se botează.

9. Și a dis Domnul în videnie noaptea lui Pavel. Nu te teme, ci grăește, și nu tăcea:

10. Că eu sunt cu tine, și nimeni nu se va ispiți asupra ta ca să 'ți facă rău: pentru că norod mult este mie în cetatea aceasta.

11. Și a ședut *acolo* un an și șese luni, învățând intru ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Ți Și Gallion fiind dregător în Ahaia, s'au redicat toți Iudeii cu un suflet asupra lui Pavel, și 'l au dus pre el la divan.

13. Dîcînd, Acesta afară de lege îndeamnă pre oameni să cinstească pre Dumnezeu.

14. Și vrînd Pavel să deschidă gura, a dis Gallion către Iudei, De ar fi vre o nedreptate sau vre o faptă rea, O Iudeilor, după cuviință v'ăși fi suferit pre voi:

15. Iar de vreme ce este întrebare pentru cuvînt și pentru nume, și *pentru* legea voastră, veți căuta voi; pentru că judecător acestora eu nu voi să fiu.

16. Și 'l a gonit pre ei de la divan.

17. Și apucând toți Ellinii pre Sosten mai marele sinagogei, // băteau înaintea divanului. Și lui Gallion nici o grijă nu era de acestea.

18. Ți Iar Pavel, încă mai îndăuind zile multe *după acestea*, luându-și dioa bună de la frați,

a mers pre apă la Siria, și împreună cu el Prischila și Achila; care 'și a tuns capul în Chelrees: pentru că avea făgăduință.

19. Și a sosit în Efes, și pre aceea 'l a lăsat acolo: iar el intrînd în sinagogă, se întreba cu Iudeii.

20. Și rugându-l ei ca să rămăie la densii mai multă vreme, n'a voit;

21. Ci s'a despărțit de la ei, dîcînd, Mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să 'l fac în Ierusalim: și iarăși mă voi întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Și a pures de la Efes.

22. Și pogorîndu-se în Chesariea, suindu-se și închinându-se adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. Și făcînd *acolo* câte-va vreme, s'a dus, trecînd de rînd prin ținutul Galatiei și prin Frighia, întîrînd pre toți ucenicii.

24. Ți Iar un Iudeu oare-care a nume Apolos, Alecsăndrean de neam, bărbat meșter la cuvînt, a venit în Efes, puternic fiind intru scripturi.

25. Acesta era învățat în calea Domnului; și ferbînd cu duhul, grăia și învăța cu deadinsul cele ce sînt pentru Domnul, ștîind numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăzneală în sinagogă: și auzîndu-l pre el Achila și Prischila, 'l au luat la sine și mai cu amăruntul, îi au spus lui calea lui Dumnezeu.

27. Și vrînd el să treacă în Ahaia, frații au scris, îndemnînd

pre ucenicilor să 'l primească pre el: care mergând acolo, mult a ajutat celor ce creăuseră prin har:

28. Pentru că tare înfrunta pre Iudei înaintea norodului arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAPITOLUL XIX.

Si a fost când era Apolos în Corint, Pavel trecând prin țările cele de sus a venit în Efes: și aflând pre oare-cari ucenici,

2. A ȋis cătră ei, Luat-ați Duh Sfint după ce ați creăut? Iar ei au ȋis cătră dēnsul, Încă nici de este Duh Sfint am audit.

3. Și a ȋis cătră ei, Dar în ce v-ați botezat? Iar ei au ȋis, În botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a ȋis, Ioan a botezat cu botezul pocăinței, norodului ȋicēnd, să creadă întru cela ce vine după dēnsul, adecă, întru Hristos Iisus.

5. Și auȋind *aceasta*, s'au botezat întru numele Domnului Iisus.

6. Și puindu'și Pavel mâinele preste ei, a venit Duhul Sfint preste dēnșii; și grăia în limbă, și proorocia.

7. Și erau toți bărbați ca la doi-spre-dece.

8. Și el intrând în sinagogă, cu îndrăzneală grăia în trei luni, întrebându-se și adevărind cele de împărăția lui Dumnezeu.

9. Iar de vreme ce unii se împietriau și nu asculta, grăind

de răi calea înaintea norodului, Pavel depărtându-se de la ei, a osebit pre ucenicilor, în toate ȋilele pȋcindu-se în școala unui Tiran.

10. Și *aceasta* s'a făcut în doi ani; cât toți cei ce lăcuiau în Asia au audit cuvēntul Domnului Iisus, și Iudeii și Ellinii.

11. Și puteri nu mici făcea Dumnezeu prin mâinele lui Pavel:

12. Cât și preste cei ce erau bolnavi se aduceau de pre trupul lui mährămii sau ștergătoare, și se depărtau de la ei boalele, și duhurile cele rele eșiau dintr'înșii.

13. Și s'au ispitit oare-cari din Iudeii cei ce încungiurau jurătorii, a chiema preste cei ce aveau duhurile cele rele numele Domnului Iisus, ȋicēnd, Jura-mu-vē pre voi cu Iisus pre care Pavel propoveduește.

14. Și erau șapte feciori ai lui Scheva, Iudeului, arhiereului, cari făceau *aceasta*.

15. Și răspundēnd duhul cel rău a ȋis, Pre Iisus cunosc, și pre Pavel știu; dar voi cine sūnteți?

16. Și sārind asupra lor omul întru care era duhul cel rău, și biruindu'l pre ei, s'a întărit asupra lor, cât goli și răniți au fugit din casa aceea.

17. Și *aceasta* s'a făcut știută la toți Iudeii și Ellinii cei ce lăcuiau în Efes; și a căăut frică preste toți acela, și se măria numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din cei ce creău-

seră veniau de se mărturisiau, și vestiau faptele.

19. Și mulți din cei ce făcuseră vrăjele aducēnd cărțile, le ardeau înaintea tuturilor: și au socotit prețurile lor, și au aflat cinci-deci de mii de arginți.

20. Așa cu tărie cuvēntul Domnului creștea și se întăria.

21. Și dacă s'au săvērșit *aceasta*, a pus Pavel cu duhul, ca trecēnd prin Machedonia și Ahaia, să meargă în Ierusalim, ȋicēnd, După ce voiți fi acolo, trebue și Roma să o vōd.

22. Și trimetēnd la Machedonia doi din cei ce slujiau lui, pre Timotei și pre Erast; el a rămas câte-va vreme în Asia.

23. Și s'a făcut în vremea aceea turburare nu puțină pentru *calea Domnului*.

24. Pentru că un argintar oarecare a nume Dimitrie, făcēnd biserică de argint Artemidei, da meșterilor lucru nu puțin:

25. Pre cari adunându'l, și pre cei ce erau lucrători de unele ca *acestea*, a ȋis, Bărbaților, știți că dintr'acest lucru este câștigul nostru.

26. Și vedeți și audiți, că nu numai în Efes, ci mai în toată Asia, Pavel *acesta*, mult norod învătând a mutat, ȋicēnd, că nu sūnt dumnezei cei ce de mâini se fac:

27. Și nu numai *această* parte a noastră se primeȋduește a veni spre defăimare; ci și biserica dumnezeoaiei celei mari, Artemidei, întru nimic a se socoti, ba încă să se surpe și mărimea

ei, pre care toată Asia și lumea o cinstește.

28. Și auȋind *aceasta*, și umplēdu-se de mânie, strigau, ȋicēnd, Mare *este* Artemida Efesenilor!

29. Și s'a umplut toată cetatea de turburare: și s'au pornit toți într'un suflet la priveriște, răpind împreună și pre Gaie și pre Aristarh, Machedonenii, soțiile lui Pavel.

30. Iar Pavel vrind să intre în norod, nu 'l au lăsat pre el ucenicii.

31. Încă și unii din mai marii Asiei, fiind lui prieteni, trimetēnd la dēnsul, îi rugau să nu se deo pre sine în priveriște.

32. Decī unii strigau, una, iar alții alta: pentru că era adunarea turburată; și cei mai mulți nu știau pentru ce s'au adunat.

33. Iar din norod au scos înainte pre Alecsandru, puindu'l pre el înainte Iudeii. Iar Alecsandru făcēnd cu mâna, vrea să răspundă norodului.

34. Iar cunoscēnd că este Iudeu, un glas s'a făcut de cătră toți, care ca vre-o două ocașuri striga, Mare *este* Artemida Efesenilor.

35. Iar logofetul potolind norodul, a ȋis, Bărbați Efeseni, cine este omul acela care nu știe cetatea Efesenilor că este purtătoare de grija bisericii Artemidei, dumnezeoaiei celei mari, și a lui Diopet?

36. Decī fără de indoeală fiind *acestea*, se cuvine voi să veastēm-

părați, și nimic cu obraznicie să nu faceți.

37. Că ați adus pre bărbații aceștia, nici furi de cele sfinte fiind, nici hulind pre dumnezeoarea voastră.

38. Iar de are Dimitrie, și ceilalți împreună cu el meșteri către cineva cuvânt, judecători sunt, și dragători: piraască-se unul pre altul.

39. Iar dacă pentru alt ceva cereați, în adunarea cea legiuită se va isprăvi.

40. Pentru că ne primejdum să ne vinuim de zarvă pentru dîoa de astăzi, fiind că nici o pricină nu este pentru care am putea să dăm samă pentru turburarea aceasta.

41. Și aceasta dicend, a slobozit adunarea.

CAPITOLUL XX.

Iar după ce a încetat gilecava, chemând Pavel la sine pre ucenici, și închinându-se lor, a eșit să meargă în Machedonia.

2. Și trecend prin părțile acelea, și mângâindu-l pre ei cu cuvinte multe, a venit în Ellada.

3. Și făcend trei luni acolo, fiind că s'a făcut vicleșug asupra lui despre Iudei, vrind el să meargă cu corabia în Siria, s'a făcut socoteală să se întoarcă prin Machedonia.

4. Și mergea împreună cu el până la Asia Sosipatru Verianul; și din Tessalonicheni, Aristarh și Secund; și Gaie Derivanul, și Timotei; iar din Asia, Tihic și Trofim.

5. Aceștia mergend înainte ne au așteptat pre noi în Troada.

6. Iar noi, după dîile azimelor, am mers cu corabia de la Filippi, și în cinci dîile am venit la ei în Troada; unde am zăbăvit șapte dîile.

7. Iar la întîia dîi a săptămînei, adunați fiind ucenicii să frîngă pîne, Pavel vorbia cu dînșii, vrind să pourceadă a doa dîi; și s'a lungit cuvîntul până la miezul nopței.

8. Și erau făclii multe în foisor sus, unde erau adunați.

9. Și ședend un tinerel a nume Eftih într-o fereastră, cuprins fiind de somn greu: vorbind Pavel de multe, plecându-se de somn, a cădut jos din casa de sus cea din rîndul al treilea și l'a luat mort.

10. Iar Pavel pogorindu-se, a cădut preste el, și îmbrățișindu-l a dis, Nu vă turbați; că sufletul lui într'insul este.

11. Și suindu-se, și frîgînd pîne, și mîncînd, și mult vorbind cu ei până la dîoă, așa a eșit.

12. Iar pre tînerul a adus viu, și s'a mîngăiat nu puțin.

13. Și iar noi venind la corabie, am mers la Assos, de acolo vrind ca să luăm pre Pavel: pentru că așa era rînduit, vrind el să meargă pre uscat pedestru.

14. Și dacă s'a întîlnit cu noi la Assos, luându-l pre el, am venit la Mitilini.

15. Și de acolo înotînd cu corabia a doa dîi am sosit în preajma Hiului; și în ceea-laltă

dîi am ajuns în Samos, și rămîind în Troghilion, a doa dîi am venit la Milit.

16. Pentru că a socotit Pavel să treacă Efesul, ca să nu i se facă lui să zăbăvească în Asia: că se grăbia de ar putea în dîoa praznicului a cinci-deci de dîile să fie în Ierusalim.

17. Și din Milit trimetend în Efes, a chemat pre presviterii bisericiei.

18. Și dacă au venit la el, a dis lor, Voi știți din dîoa cea d'întîiu intru care am intrat în Asia, cum am fost cu voi în toată vremea,

19. Slujind Domnului cu toată smerenia, și cu multe lacrimi, și ispite care mi s'au întemplat mie intru vicleșugurile Iudeilor:

20. Și cum nimic n'am tăcut din cele de folos, să nu vă vestesc voă, și să vă învăț pre voi înaintea norodului, și prin case,

21. Mărturisind Iudeilor și El-linilor pocîința cea către Dumne-deu, și credința cea intru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și acum iată, eu legat fiind cu duhul, merg în Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întempla mie intru el:

23. Fără numai că Duhul cel Sfînt prin cetăți mărturisește, dicend că legături și necazuri pre mine mă așteaptă.

24. Ci nici de una nu bag samă, nici am sufletul meu cîstit mie, fără numai ca să săvîrșesc a-lergarea mea cu bucurie, și slujba care am luat de la Dom-

nul Iisus, a mărturisi evanghelia harului lui Dumne-deu.

25. Și acum, iată, eu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, pre la cari am trecut propoveduind împărăția lui Dumne-deu.

26. Pentru aceea mărturisesc voă în dîoa de astăzi, că curat sînt eu de sângele tuturilor.

27. Pentru că nu m'am ferit ca să nu vă vestesc voă tot sfatul lui Dumne-deu.

28. Și drept aceea, luați aminte de voi, și de toată turma, intru care Duhul Sfînt v'a pus pre voi episcopi, ca să păstoriți biserica lui Dumne-deu, care o a câștigat cu sângele său.

29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei intru voi, cari nu vor eruța turma.

30. Și dintru voi înși-vă se vor scula bărbați, grăind îndărîtneicii, ca să tragă pre ucenici după dînșii.

31. Pentru aceea priveghiați, aducendu-vă aminte, că trei ani noaptea și dîoa n'am încetat cu lacrimi învățînd pre unul fiecare dintru voi.

32. Și cum vă incredințez pre voi, fraților, lui Dumne-deu, și cuvîntului harului lui, care poate să vă zidească, și să vă dea voă moștenire între toți cei sfințiți.

33. Argintul, sau aurul sau haina, nici a unuia n'am poștit.

34. Singuri voi știți, că trebuințelor mele și celor ce sînt cu mine, au slujit mâinele acestea.

35. Toate am arătat voă, că așa ostenindu-vă se cade să ajutați celor slabi, aducându-vă aminte de cuvântul Domnului Iisus, că el a dis. Mai fericit este a da de cât a lua.

36. Și acestea dicând, plecându-și genunchele sale, împreună cu toți cu ei s'a rugat.

37. Și multă plângere a fost tutulor, și cădând pre grumazii lui. Pavel îl sărutași pre el.

38. Cuprindându-l jale mai virtos pentru cuvântul care a fost dis, că nu vor mai vedea fața lui. Și îl petreceau pre el la corabie.

CAPITOLUL XXI.

Și a fost după ce am purces noi despărțindu-ne de la ei, mergând drept am venit la Cos, și a doa di la Rodos, și de acolo la Patara;

2. Și aflând corabie trecând la Finichia, suindu-ne într'însa, am purces.

3. Și ivindu-ne la Chipru, și lăsându-l pre el în stînga, mergeam cu corabia la Siria, și ne am pogorit în Tir: pentru că acolo era corabia a descărca povara.

4. Și aflând ucenici, am rămas acolo șapte zile: cari di-ceau lui Pavel prin Duhul, să nu se sue la Ierusalim.

5. Și când a fost noă de am implinit zilele, eșind mergeam; petrecându-ne pre noi toți împreună cu muleri și cu copii,

până afară din cetate: și plecând genunchele pre țermure, am făcut rugăciune.

6. Și închinându-ne unii altora, am intrat în corabie; iar aceia s'au întors la ale sale.

7. Iar noi calea pre apă săvîrșind de la Tir, am venit la Ptolemaida, și închinându-ne fraților, am rămas o di la ei.

8. Iar a doa di eșind noi, cei ce eram cu Pavel, am venit în Chesaria: și intrând în casa lui Filip evanghelistul, care era din cei șapte, am rămas la el.

9. Și acesta avea patru fete, fecioare, proorocițe.

10. Și zăbăvind-ne noi acolo multe zile, s'a pogorit din Iudea oare-care prooroc, a nume Agav.

11. Și venind către noi, și luând briul lui Pavel, și legându-și mâinele și picioarele, a dis, Acestea dice Duhul Sfint, Pre bărbatul al căruia este briul acesta, așa il vor lega în Ierusalim Iudeii, și fi vor da în mâinele Neamurilor.

12. Și dacă am audit acestea, il rugam noi și cei din locul acela, ca să nu se sue el în Ierusalim.

13. Și a răspuns Pavel, Ce faceți de plângeli și îmi intristați inima? că eu nu numai a fi legat, ci și a muri în Ierusalim gata sunt pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neputînd noi pleca pre el, am încetat, dicînd, Voia Domnului să fie.

15. Iar după zilele acestea,

gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.

16. Și au venit împreună cu noi, și din ucenicii de la Chesaria, aducînd cu sine la care să ne sălășluim, pre oare-care Mnason, Chiprian, vechiucenico.

17. Și sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne au primit pre noi frații.

18. Iar a doa di a intrat Pavel împreună cu noi către Iacov; și toți bătrânii s'au adunat acolo.

19. Și închinându-se lor, spunea câte una pre rînd cele ce a făcut Dumnezeu întru Neamuri prin slujba lui.

20. Și ei auzînd, slăviau pre Domnul, și au dis lui, Veți, frate, câte mii de Iudei sunt cari au crezut; și toți sunt rîvnitori lezei:

21. Și au înțeles pentru tine, că înveți pre toți Iudeii cei dintre Neamuri, să se despărtească de la Moisi, dicînd să nu 'și tac împrejur pre fiil lor, nici dupre obiceiuri să umble.

22. Ce dar este? cu adevărat trebuie mulțimea să se adune: că vor auzi că ai venit.

23. Decî aceasta fă, care îți dicem ție: Sînt la noi patru bărbați cari au făgăduință întru sine;

24. Pre aceștia luându-l, curățește-te împreună cu ei, și cheltuiește pentru ei, ca să 'și rădă capul: și vor cunoaște toți, că din cele ce au înțeles pentru tine, nimic nu este: ci umblî și tu pîzind legea.

25. Iar pentru Neamurile care

au crezut, noi am scris, judecînd nimic de acest fel să păzească ei, fără numai să se ferească ei de ce este jertvit idolilor, și de sînge, și de sugrumat, și de curvie.

26. Atunci Pavel luînd pre bărbații aceia, a doa di curățindu-se cu ei, a intrat în biserică, vestind împlinirea zilelor curățeniei, până ce s'a adus pentru unul fie-care din ei jertvă.

27. Și când era să se implinească șapte zile, Iudeii cei din Asia, vedînd pre el în biserică, au întăritat tot norodul, și 'și au pus mâinele pre el.

28. Strigînd, Bărbați Israeliteni, ajutați: Acesta este omul care împotriva norodului, și a lezei, și a locului acestuia, pre toți pretutindenea învață: încă și Ellini a băgat în biserică, și a spurcat acest sfînt loc.

29. (Că veduseră pre Trofim Efeseanul în cetate împreună cu el, pre care socotiau că l a băgat Pavel în biserică:

30. Și s'a pornit toată cetatea, și a alergat norodul: și prîndînd pre Pavel, îl trăgeau afară din biserică: și îndată s'au închis ușele.

31. Și căutînd ei să l omoare pre el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că s'a turburat tot Ierusalimul.

32. Care îndată luînd ostași și suteași, a alergat asupra lor: iar ei vedînd pre căpitanul și pre ostași, au încetat a bate pre Pavel.

33. Și apropiindu-se căpitanul,

1. A apucat pre el, și a poruncit să 'l lege cu două lanțuri; și întreba cine este, și ce a făcut.

34. Și unii strigau una, alții alta într-un norod; și neputând să înțeleagă adevărul pentru gîlceava, a poruncit să 'l ducă pre el la tabără.

35. Și când a ajuns la trepte, s'a întemplat de se purta el de ostași, pentru sila norodului.

36. Pentru că mergea după el mulțimea norodului, strigând, Iea'l pre el.

37. Și vrînd să 'l bage în tabără, Pavel a ținut capitanului, De este slobod mie a țince ceva către tine? Iar el a ținut, El înșește ști?

38. Oare nu ești tu Egipteanul, cea ce mai înainte de țintele acestea te ai ridicat asupra, și ai scos în pustie pre cele patru mii de bărbați sicarii?

39. Și a ținut Pavel, Eu sînt om Iudeu Tarsean, din Chilikia, cetățean al uneia cetății care nu este neînsemnată: și te rog pre tine, dă-mi voie să grăesc către norod.

40. Și dându-i voie el, Pavel stînd pre trepte, a făcut cu mîna norodului. Și multă tăcere făcându-se, a grăit în limba Evreească, țincînd,

CAPITOLUL XXII.

Bărbați, frați, și părinți, au ținți acum răspunsul meu cel către voi.

2. (Și a țincînd ei că în limba

Evreească grăește lor, mai multă tăcere au dat: și a ținut.)

3. Eu sînt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Chilikiei, și crescut în cetatea aceasta lingă picioarele lui Gamaliil, învățat pre amăruntul legea părințescă, rîvnitor fiind lui Dumnezeu, precum toți voi sînteți astăzi.

4. Care această cale o am gonit până la moarte, legînd și dînd la temnițe bărbați și muleri.

5. Precum și arhiereul mărturisește de mine, și toată bătrînimia: de la cari și cărți luînd către frați, la Damasc mergeam, ca și pre cei ce erau acolo să 'l aduc legați în Ierusalim, ca să se pedepsească.

6. Și a fost când mergeam eu și mă apropiam de Damasc, într-un amiază țin, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă.

7. Și am căzut la pămînt, și am a țincînd glas țincîndu-mi, Savle, Savle, ce mă gonești?

8. Iar eu am răspuns, Cine ești Doamne? Și a ținut către mine, Eu sînt Iisus Nazarineanul, pre care tu gonești.

9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina o au vă ținut, și s'au înfricoșat; iar glasul celui ce grăia mie nu 'l au a țincînd.

10. Și am ținut, Ce voiți face, Doamne? Iar Domnul a ținut către mine, Sculîndu-te, mergi în Damasc; și acolo se va grăi țin pre toate cele ce s'au rînduit țin să le faci.

11. Și fiind că nu vedeam de slava luminei aceleia, ducîndu-

me de mîină de cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc.

12. Iar oare-care Anania, bărbat bine-credincios duple lege, mărturisit de toți Iudeii cari lăouiau în Damasc,

13. Venind la mine, și stînd înainte a țin mie, Savle frate, ve țin iarăși. Și eu în ceasul acela am căutat la el.

14. Iar el a ținut, Dumnezeuul părinților noștri te a ales pre tine, ca să cunoști voia lui, și să ve țin pre Cel Drept, și să a țincînd glas din gura lui.

15. Căci vei fi lui martur către toți oamenii de cele ce ai ve țin și ai a țincînd.

16. Și acum ce zăbăvești? sculîndu-te, botează-te, și îți spală păcatele tale, chiemînd numele Domnului.

17. Și a fost mie, când m'am întors în Ierusalim și mă rugam în biserică, m'am făcut într-un ulmire;

18. Și 'l am ve țin pre el țincînd mie, Grăbește, și ești cîrînd din Ierusalim: că nu vor primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Și am ținut, Doamne, ei știu că eu eram puind în temnițe și bătînd la sinagoguri pre cei ce credeau într-un țin:

20. Și când se vărsa sângele lui Stefan mucenicului tîu, și eu eram de față, și împreună voiam la moartea lui, pîzînd haînele celor ce îl omoriau pre el.

21. Și a ținut către mine, Mergi: că eu la Neamuri departe te voi țin trimete.

22. Și 'l au a țincînd pre el până la cuvîntul acesta, și atunci au ridicat glasul lor, țincînd; Iea'l de pre pămînt pre unul ca acesta: că nu se cade el să trăească.

23. Și strigînd ei, și aruncînd haînele, și praf aruncînd în văzduh,

24. A poruncit căpitanul să 'l ducă pre el în tabără, țincînd cu bătae să se certe el; ca să cunoască pentru care pricină strigau așa asupra lui.

25. Și stringîndu-l pre el cu curele, a ținut Pavel către sutașul cel ce sta de față, Oare este slobod voă a bate om Roman, și ne țindecă?

26. Și a țincînd sutașul, mergînd a spus căpitanului, țincînd, Caută ce vei să faci: că omul acesta este Roman.

27. Și venind căpitanul a ținut lui, Spune mie, de ești tu Roman? Iar el a ținut, Așa.

28. Și a răspuns căpitanul, Eu cu multă cheltuială am cîștigat cetățenia aceasta. Iar Pavel a ținut, Iar eu sînt și născut întru aceasta.

29. Decî îndată s'au depărtat de el cei ce voiau să 'l bată; și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Roman, și căci îl legase pre el.

30. Și a doa țin vrînd să cunoască adevărul pentru ce se pîrește de Iudei, 'l a slobodit pre el din legătură, și a poruncit să vie arhiereii, și toată adunarea lor, și aducînd pre Pavel, 'l a pus în mijlocul lor.

CAPITOLUL XXIII.

Și căutând Pavel spre adunare, a zis. Bărbați, frați, eu cu toată știința bună am viețuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta.

2. Iar arhiereul Anania a poruncit celor ce l'au înaintea să l'bată preste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el, Bate-te-va Dumnezeu, părete vărui: și tu ședî judecându-mă după lege, și împotriva legii poruncești să mă bată?

4. Iar cei ce stăteau înaintea au zis, Dar pre arhiereul lui Dumnezeu blastămi?

5. Iar Pavel a zis, N'am știut, fraților, că este arhiereu: că scris este, Pre mai marele norodului tău, să nu l'grăești de rău.

6. Deci cunoscând Pavel că o parte este Sadduchei, iar alta Farisei, a strigat întru adunare, Bărbați, frați, eu sunt Fariseu, fecior de Fariseu: pentru nădejdea și învierea morților eu mă judec.

7. Și aceasta el grăind, s'a făcut neunire între Farisei și între Sadduchei: și s'a împerechiat mulțimea.

8. Pentru că Sadduchei dic că nu este înviere, nici inger, nici duh: iar Farisei le mărturisesc amendoă.

9. Și s'a făcut strigare mare: și sculându-se cărturarilor din partea Fariseilor, se priciau, dicând, Nici un rău nu aflăm în omul acesta: iar de a grăit lui

duh sau inger, să nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Și multă gilecavă făcându-se, temându-se căpitanul ca să nu rumpă el pre Pavel, a poruncit ostașilor să se pogoare și să l'răpească pre el din mijlocul lor, și să l'ducă în tabără.

11. Iar în noaptea ce venise stându-l Domnul înaintea, a zis, Indrăznește, Pavel: că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, așa ție se cade și în Roma să mărturisești.

12. Iar după ce s'a făcut ziua, adunându-se oare-cară ludei, s'au anatematizat pre el, dicând că nici vor mânca nici vor bea până nu vor omori pre Pavel.

13. Și erau mai mulți de patruzeci cei ce făcuseră jurământul acesta.

14. Carii mergând la arhiereu și la bătrâni, au zis, Cu anatema ne am anatematizat pre noi înșine, ca nimic să nu gustăm până nu vom omori pre Pavel.

15. Acum dar voi arătați căpitanului împreună cu adunarea ca mine să l'pogoare pre el la voi, ca cum ați vrea să cercați mai pre amăruntul cele ce sunt pentru el: iar noi, mai înainte de ce se va apropia el, gata suntem să l'omorim pre el.

16. Și auzind feciorul surorii lui Pavel de acest vicleșug, mergând și intrând în tabără, a spus lui Pavel.

17. Și chemând Pavel pre unul din sutași, a zis, Pre tinerelul

acesta du-l la căpitanul: pentru că are oare-ce să spun lui.

18. Deci acela luându-l pre el, l'adus la căpitanul, și adis, Pavel cel legat chemându-mă pre mine, s'a rugat pentru acest tinerel să l'aduc la tine, că are oare-ce să l'spune ție.

19. Iar căpitanul luându-l de mână, și ducându-se în latură, l'a întrebat, Ce este care al să mi spu mie?

20. Iar el a zis, Iudeii s'au vorbit să se roage ție ca mine la adunare să pogori pre Pavel, ca cum ar vrea ceva mai pre amăruntul să întrebe pentru el.

21. Deci tu să nu îl ascuți pre el: pentru că îl pindesc pre el bărbați mai mulți de patruzeci, carii s'au anatematizat pre el: și, nici să mănânce nici să bea până nu vor omori pre el: și acum gata sunt, așteptând cea de la tine făgăduință.

22. Deci căpitanul a sloboțit, pre tinerelul, poruncindu l, ca nimulf să nu grăească că acestea lui i ar fi spus.

23. Și chemând pre doi sutași, a zis, Găsiți două sute de ostași ca să meargă până la Chesaria, și călăreți șapte-deci și sutași două sute, la al treilea ceas din noapte;

24. Și dobitoace să aduceți, ca puind pre Pavel, sănătos să l'ducă la Filios, domnul.

25. Scriind carte care cuprinde într'acest chip:

26. Claudie Lisia lui Filios prea puternicului domn, să se bucure.

27. Pre acest bărbat fiind prins de Iudei, și vrind să se omcare de densii: mergând eu cu oaste, l'am scos, înțelegând că este Roman.

28. Și vrind să înțeleg pricina pentru care îl pîrsece pre el, l'am pogorit la adunarea lor:

29. Pre care l'am aflat pirindu-se pentru întrebările legii lor, iar nici o vină vrednică de moarte sau de legături având.

30. Și vestindu-mi-se mie cum că va să fie vicleșug asupra bărbatului acestuia despre Iudei, dintr'acel ceas l'am trimis la tine, poruncind și pîrișilor să pue cele ce au asupra lui înaintea ta. Fii sănătos.

31. Deci ostașii, după cum li se poruncise lor, luând pre Pavel l'au adus noaptea la Antipatrida.

32. Iar a doua zi lăsând pre călăreți să meargă cu el, s'au întors în tabără:

33. Carii intrând în Chesaria, și dând domnului cartea, au pus și pre Pavel înaintea lui.

34. Și cetind domnul cartea, și întrebându-l din ce ținut este, și înțelegând că este de la Chilichia,

35. A zis, Te voi auzi pre tine când și pîrișii tăi vor veni. Și a poruncit ca să se păzească el în divanul lui Irod.

CAPITOLUL XXIV.

Iar după cinci zile s'a pogorit arhiereul Anania, cu bătrânii, și cu oare-care ritor a nume Ter-

til, cariî au arătat domnului a-supra lui Pavel.

2. Și chemându-se el, a început a l' pîri pre el Tertîl, dîcînd, Multă pace dobîndînd prin tine, și isprăvi care se fac la neamul acesta prin a ta purtare de grijă.

3. În toată vremea și în tot locul mărturisim, puternice Filiese, cu toată mulțumita.

4. Iar ca nu mai mult să te ostenești; te rog să ne auzi pre noi în scurt cu a ta blîndețe.

5. Că am aflat pre omul acesta pierdător, și pornind zarvă la toți Iudeii *ce sînt* în toată lumea, și mai mare cresului Nazarinilor:

6. Care și biserica s'a ispitit să o spurce; pre care l' am și prins, și după legea noastră am vrut să l' judecăm.

7. Dar venind Lisia căpitanul, cu multă silă din mâinele noastre l' a luat,

8. Poruncind pîrișilor lui să vie la tine; de la care vei putea singur cercetînd, de toate acestea să cunoști, de care noi pîrim pre el.

9. Și împreună adevăriați și Iudeii, dîcînd cum că acestea așa sînt.

10. Iar Pavel a răspuns, făcîndu-l lui semn domnul să grăiască, Știindu-te pre tine că de mulți ani ești judecător neamului acestuia, mai cu bună voie cele pentru mine răspund:

11. Că poți tu cunoaște, că nu sînt mai mult de cât două-

spre-dece zile de când m'am suit să mă închin în Ierusalim.

12. Și nici în biserică m'au aflat pre mine cu cineva prîcîndu-mă, sau turburare făcînd norodului, nici în sinagoguri, nici în cetate:

13. Nici pot adeveri pentru care acum mă pîrîesc.

14. Și mărturisesc aceasta ție, că după calea pre care ei o dîc eres, așa slujesc Dumnezeului părintesc, creșdînd toate cele scrise în lege și în prooroci:

15. Nădejde avînd întru Dumnezeu, care și însuși aceștia așteaptă, cum că va să fie învierea morților, și a dreptilor și a nedreptilor.

16. Și întru aceasta și eu mă nevoesc, ca fără de poticnire știință să am către Dumnezeu și către oameni pururea.

17. Și după mulți ani am venit ca să fac milostenii la neamul meu, și prinoase.

18. Întru care m'au aflat curățit în biserică, nu cu gloată, nici cu gilceavă, niște Iudei din Asia.

19. Cariî trebuia înaintea ta să vie de față, și să pîrească de au ceva asupra mea.

20. Sau aceștia singuri să spue, stînd eu înaintea soborului, de au aflat ceva întru mine strîmbătate,

21. Fără numai pentru un glas acesta care am strîgat, stînd între ei, Pentru învierea morților eu mă judec astăzi de voi.

22. Și auzînd acestea Filies, l' a lăsat pre el, fiind că mai cu amărîntul știa cele pentru calea aceasta, și a dîs, Când Lisia căpitanul se va pogori, voi înțelege cele pentru voi.

23. Și a poruncit sutașului să se păzească Pavel, și să aibă odihnă, și pre nimeni să nu oprească dintr'ăi lui de a l' sluji sau a veni la el.

24. Iar după câte-va zile venind Filies cu Drusilla mulțerea lui, care era Iudeică, a chemat pre Pavel, și l' a auzit pre el pentru credința cea întru Hristos.

25. Și grăind el pentru dreptate, și pentru înfrînare, și pentru judecata ce va să fie, înfricoșându-se Filies, a răspuns, Acum mergi; și aflînd vreme, te voi mai chema.

26. Încă și nădăjduind că bani se vor da lui de la Pavel, ca să l' slobodească: pentru aceea și mai adese ori chemându-l, vorbea cu el.

27. Iar după ce s'au împlinit doi ani s'a pus în locul lui Filies, Porchie Fist: și vrînd Filies să facă după plăcerea Iudeilor, a lăsat pre Pavel legat.

CAPITOLUL XXV.

Deci Fist intrînd în dregătorie, după trei zile s'a suit în Ierusalim de la Chesariea.

2. Și au arătat lui arhiereul și cel mai de frunte al Iudeilor asupra lui Pavel, și îl rugau pre el,

3. Cerînd har asupra lui, ca

să l' trimeată pre el la Ierusalim, făcînd viclesug ca să l' ucidă pre el pre drum.

4. Deci Fist a răspuns, că Pavel să se păzească în Chesariea, și el va degrab să meargă acolo.

5. Deci cei tari întru voi, dice el, pogorîndu-se împreună, de este ceva rău întru bărbatul acesta, pîrească-l pre el.

6. Și zăbăvind la ei nu mai mult de cât zece zile, s'a pogorît în Chesariea; și a doa zi ședînd la divan a poruncit să se aducă Pavel.

7. Și venind el, au stătu împrejurul lui Iudeii cariî veniseră din Ierusalim, multe și grele vinuri aducînd asupra lui Pavel, pre care nu le puteau să le dovedească.

8. Răspundînd el, Nici împotriva legii Iudeilor, nici împotriva bisericii, nici împotriva Chesarului am greșit ceva.

9. Iar Fist vrînd să facă plăcere Iudeilor, răspundînd a dîs lui Pavel, Voești să te suî în Ierusalim, și acolo pentru acestea să te judeci înaintea mea?

10. Iar Pavel a dîs, La divanul Chesarului sînt stînd, unde trebuie să mă judec: Iudeilor nici o nedreptate n'am făcut, precum și tu mai bine știi.

11. Pentru că de am făcut nedreptate, și ceva vrednic de de moarte am lucrat, nu mă feresc de moarte: iar dacă nimic nu este din cele ce aceștia mă pîrîesc, nimeni nu poate pre mine lor să mă dăruească. Pre Chesarul chem.

12. Atunci Fist, grăind împreună cu sfatul, a răspuns, Pre Chesarul ai chemat? la Chesarul vei merge.

13. Și dacă au trecut câte-va zile Agrippa împăratul și Vernichi s'au pogorit în Chesariea ca să se închine lui Fist.

14. Și zăbăvindu-se zile multe acolo, Fist a spus împăratului pentru Pavel, dîcînd, Un bărbat oare-care este lăsat de Filices legat:

15. Pentru care, fiind eu în Ierusalim, au arătat înaintea mea arhierii și bătrânii Iudeilor, cerînd împotriva lui judecată.

16. Cătră cari am răspuns, Nu este obicei la Romani să dee pre vre un om la pierdare, mai înainte până ce n'are de față cel pirit pre pirișii lui, și loc de răspuns să și iee pentru vina sa.

17. Și adunându-se ei aici, nici o zăbavă făcînd a doa și sedînd la judecată, am poruncit să se aducă bărbatul.

18. Pentru care stînd pirișii lui împrejur, nici o vină aduceau dintr'acelea care preuneam eu:

19. Ci numai niște întrebări pentru a lor credință aveau asupra lui, și pentru un Iisus, oare-care mort, pre care dîcea Pavel că este viu.

20. Și nedumerindu-mă eu de întrebarea aceasta, am dis de voește să mergă în Ierusalim, și acolo să se judece pentru acestea.

21. Iar Pavel chemînd să se păzească el la judecata lui Sevastu,

am poruncit să se păzească până îl voi trimite pre el la Chesarul.

22. Iar Agrippa cătră Fist a dis, Ași fi voit și eu să aud pre acel om. Iar el a dis, mîine vei auzi pre dînsul.

23. Decî a doa și venind Agrippa și Vernichi cu multă fală, și intrînd în divanul palatului, împreună cu căpitanii și cu bărbații cei mai de frunte ai cetății, și poruncind Fist s'a adus Pavel.

24. Și a dis Fist, Agrippo împărate, și toți bărbații cei ce sînteți împreună cu noi, vedeți pre acesta, pentru care toată mulțimea Iudeilor mi s'a rugat și în Ierusalim și aici, strigînd că nu trebuie să mai trăească el.

25. Iar eu cunoscînd că nimic vrednic de moarte el n'a făcut, și el singur chemînd pre Chesarul, am socotit să 'l trimet pre el.

26. Pentru care a scrie ceva adevărat domnului n'am. Pentru aceea 'l am adus pre el la voi, și mai virtos înaintea ta, împărate Agrippo, ca cercetare făcîndu-se să am ce să scriu.

27. Pentru că fără cuvință mi se pare a fi, să 'l trimet legat, și pricinele cele asupra lui să nu le însemnez.

CAPITOLUL XXVI.

Iar Agrippa cătră Pavel a dis, Se lasă ție a grăi pentru tine însuși. Atunci Pavel întîndînd mîna, a răspuns:

2. Pentru toate care mă pîrîesc Iudei, O împărate Agrippo, mă

socotesc pre mine fericit a fi, pentru că înaintea ta pot să răspund pentru mine astăzi.

3. Mai virtos, știutor fiind tu de toate cele ale Iudeilor obiceiuri și întrebări: pentru aceea mă rog ca cu îngăduință să mă ascuți pre mine.

4. Pre viața mea cea din tinerețe, care din început s'a făcut în neamul meu în Ierusalim, o știu toți Iudeii;

5. Știindu-mă pre mine mai d'înainte, de vor vrea să mărturisească, că duple eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit Fariseu.

6. Și acum pentru nădejdea făgăduinței celei ce s'a făcut cătră părinții noștri de la Dumnezeu, stau judecîndu-mă:

7. La care făgăduință cele două-spre-dece seminții ale noastre, neîncetat dîoa și noaptea slujind lui Dumnezeu, nădăjduesc să ajungă. Pentru care nădejde sînt pirit, împărate Agrippo, de Iudei.

8. Ce? lucru necredincios se judecă la voi, dacă Dumnezeu pre morți înviază?

9. Decî mie mi s'a părut, că asupra numelui lui Iisus Nazarieneanul trebuia multe împotriva să fac.

10. Care am și făcut în Ierusalim: și pre mulți din sfinții eu în temniță 'l am închis, luînd putere de la arhierii; și când se omoriau ei, dam hotărîre.

11. Și la toate sinagourile de multe ori muncindu-i pre ei, și

băndu-mă asupra lor, îi goniam până și la cetățile cele din afară.

12. Intru care mergînd și la Damasc cu putere și cu poruncă de la arhierii,

13. Intru amiață-di am vedut pre cale, împărate, din cer mai mult de cât strălucirea soarelui, lumină strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau cu mine.

14. Și toți noi cădînd la pămînt, am audit eu glas dîcînd cătră mine, și grăind în limba Evreească, Savle, Savle, ce mă gonești? Cu greș îți este ție a lavi cu piciorul împotriva bolurilor.

15. Iar eu am dis, Cine ești, Doamne? Iar el a dis, Eu sînt Iisus pre care tu gonești.

16. Ci te scoală, și stai pre picioarele tale: că spre aceasta m'am arătat ție, ca să te aleg pre tine slugă și martur, și a celor ce ai vedut, și a celor intru care mă voi arăta ție;

17. Scoțîndu-te pre tine de la norod, și de la Neamurile, la care acum te trimet.

18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă de la întunec la lumină, și de la puterea Satanei la Dumnezeu, ca să iea ei ertare păcatelor, și soarte între sfinți prin credința cea intru mine.

19. Pentru aceea, împărate Agrippo, nu m'am făcut neascultător vedeniei cerești.

20. Ci celor din Damasc înteu, și din Ierusalim, și din toată țara Iudei, și Neamurilor, am mărturisit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu.

făcând lucruri vrednice de po-căință.

21. Pentru acestea Iudeii prindându-mă în biserică, se ispitiau să mă omoare.

22. Iar dobîndind ajutorul cel de la Dumneșeu, până în ziua aceasta stau, mărturisind la mic și la mare, nimic grăind afară de cele ce și proorocii au proorocit că vor să fie și Moisi.

23. Că va pătimi Hristos și că el întîi din învierea morților, lumină va vesti norodului și Neamurilor.

24. Și acestea el răspundînd, Fist cu mare glas a zis, Te iubesc, Pavel; cartea cea multă spre nebulie te întoarce.

25. Iar el a zis, Nu mă înnebunesc, puternice Fiste; ci ale adevărului și ale înțelepciunii cuvinte grăesc.

26. Că știe pentru acestea, împăratul, cătră care și îndrăznind grăesc: că nu socotesc a fi ceva dintr-acestea neștiut lui; că nu s'a făcut în unghiul acesteia.

27. Crești, împărate Agrippa, pre prooroci? Știi că crești.

28. Iar Agrippa cătră Pavel a zis, Cu puțin de nu mă faci să fiu Creștin.

29. Iar Pavel a zis, Ași pofti de la Dumneșeu, și cu puțin și cu mult, nu numai tu, ci și toți cei ce mă aud pre mine astăzi, să se facă într-acest fel precum și eu sînt, afară de legăturile acestea.

30. Și acestea zicînd el, s'a sculat împăratul, și domnul, și

Vernichi, și cei ce ședeau împreună cu ei;

31. Și depărtându-se, grăiau unul cătră altul, zicînd, Nimic vrednic de moarte sau de legătură face omul acesta.

32. Iar Agrippa a zis lui Fist, Se putea slobodi omul acesta, de n'ar fi chemat pre Chesarul.

CAPITOLUL XXVII.

Iar după ce s'a judecat ca să mergem noi în Italia, dat-au pre Pavel și pre alții oare-cari legați unui sutaș a nume Iulie, din ceata Sevastienească.

2. Și intrînd într-o corabie de la Adramit, vrînd să mergem pre lingă locurile Asiei, am purces; fiind cu noi Aristarh, Machedoneanul din Tessalonic.

3. Și a doa zi am venit în Sidon. Și cu iubire omenească arătându-se Iulie cătră Pavel, i a dat voie să meargă pre la prietenii să dobindească purtare de grijă.

4. Și de acolo purcedînd, am venit subț Chipru, pentru că vînturile erau împotriva.

5. Și trecînd marea Chilie și a Pamfiliei, am venit la Mira o cetate a Lichiei.

6. Și acolo aflînd sutașul o corabie din Alecsandria mergînd în Italia, ne a băgat pre noi într'însa.

7. Și în multe zile vîslînd cu zăbavă, și abia sosînd lingă Chnid, nelăsându-ne pre noi vîntul, am trecut pre subț Crit, alătura cu Salmona;

8. Și de abia trecînd, am venit la un loc ce se cheama Limanuri bune; de care era aproape cetatea Lasia.

9. Și multă vreme trecînd, și fiind mergerea corabiei cu primejdie, pentru că și postul treceuse, îi sfătuiam pre ei Pavel,

10. Zicîndu-le lor, Bărbaților, vîd că cu necaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corabiei, ci și a sufletelor noastre, va să fie mergerea corabiei.

11. Iar sutașul pre cărmaci și pre chivernisitorul corabiei asculta mai mult, de cât cele ce grăia Pavel.

12. Și nefiind limanul bun de ernat, cei mai mulți făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă la Finichia, să erneze; care este limanul Critului, care caută spre Liva și spre Hor.

13. Și suflînd austrul, părăndu-le lor că vor dobîndi voia lor, redicînd păzele, au vîslit pre marginile Critului.

14. Iar nu după multă vreme s'a întăritat asupra lui un vînt viforitor, ce se cheamă Evroclidon.

15. Și răpindu-se corabia, și neputînd merge împotriva vîntului, slobodîndu-ne după valuri ne purtam.

16. Și trecînd un ostrov oarecare ce se cheama Clavdi, abia am putut prinde luntrea.

17. Care trăgîndu-o în corabie ajutorînte întrebuițau încingînd corabia; și temîndu-se să nu

cadă în sirt, slobodînd vetrele așa se purtau.

18. Și fiind noi foarte impresurați de viscol, a doa zi au făcut lepădare din corabie;

19. Și a treia zi noi cu mâinele noastre am lepădat uneltele corabiei.

20. Și nici soarele nici stelele arătându-se în multe zile, și vifor nu puțin fiindu-ne asupra, se luase drept aceea, toată nădejdea de a ne mîntui noi.

21. Și multă flămîndire fiind, atunci stînd Pavel în mijlocul lor, a zis, Se cădea, O bărbaților, ascultându-mă pre mine, să nu fi purces din Crit, și să fi căstîgat necazul acesta și paguba.

22. Și acum vă îndemn pre voi să aveți voie bună: că perire nici unui suflet nu va fi dintru voi, fără numai corabiei.

23. Că mîi a stătut înainte într-această noapte ingerul lui Dumneșeu, al căruia sînt eu, și căruia slujesc.

24. Zicînd, Nu te teme, Pavle; înaintea Chesarului și se cade să stai: și iată, i'a dăruit ție Dumneșeu pre toți cei ce sînt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiți cu bună nădejde, bărbaților: că cred lui Dumneșeu, că așa va fi precum mi s'a zis mie.

26. Și într'un ostrov oarecare este să cădem noi.

27. Și dacă s'a împlinit a patra-spre-dece noapte, purtându-ne noi cu corabia în marea Adriei, pre la miezul nopții le pă-

rea corăbierilor că se apropie la vre o margine;

28. Și slobodind măsura, au aflat stânjinii două-deci: și puțin de acolo trecând, și iarăși măsurând, au aflat stânjinii cincispre-dece.

29. Și temându-se ca nu cumva în locuri prundoase să cadă, aruncând patru anghire despre cârma corabiei, poftiau să se facă dioă.

30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, și slobodind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca cum ar vrea despre pise să slobodească anghirele.

31. Dis-a Pavel sutașului și ostașilor, De nu vor rămânea aceștia în corabie, voi nu veți putea mântui.

32. Atunci au tăiat ostașii funiele luntrei, și o au lăsat să cadă.

33. Iar până când vrea să se facă dioă, Pavel ruga pe toți să mănânce bucate, dicând, Patru-spre-dece zile sunt astăzi de când n'ați mâncat, așteptând și nimic gustând.

34. Pentru aceea vă rog pre voi să mâncați: că aceasta este spre mântuirea voastră: că nici unuia din voi un păr din cap nu va cădea.

35. Și dicând acestea, și luând pâine, a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturilor: și frângând, a început a mânca.

36. Și voie bună toți făcând, au luat și ei de a mânca.

37. Și eram în corabie toți,

suflete două sute și șapte-deci și șese.

38. Și săturându-se de bucate, au ușurat corabia, aruncând griul în mare.

39. Și dacă s'a făcut dioă, pământul nu l' cunoșteau: iar vedeau de departe un sin ce avea termuri, la care se stătuiau, de ar fi cu puțință, să scoată corabia.

40. Și trăgând afară anghirele, s'au slobodit pre mare, și împreună slăbind funiele cârmelor, și redicând vetrila cea mică după ventisorul care sufla, trăgeau spre termuri.

41. Și cădând într'un loc dintre două mări, s'a înfipt corabia; și piscul d'înainte s'a împlintat și sta neclătit, iar partea din apoi se rumpea de sila valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să omoare pre cei legați, ca să nu înnoate cineva și să scape.

43. Iar sutașul, vrind să ferească pre Pavel, a oprit sfatul lor; și a poruncit ca cei ce vor putea să înnoate, sărind mai înteu, să easă la pământ:

44. Iar cei-l-alți, unii pre scânduri, alții pre alt ceva din corabie. Și așa s'a făcut de au scăpat toți la uscat.

CAPITOLUL XXVIII.

Si dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se cheamă ostrovul Melit.

2. Iar varvarii au făcut nu puțină milă cu noi; că făcând foc,

ne au primit pre noi pre toți, pentru ploaia și frigul ce era.

3. Și stringând Pavel găteje multe, și puindu-le în foc, esind o viperă din căldură, s'a apucat de mâna lui.

4. Și dacă au vădut varvarii spânzurând vipera de mâna lui, diceau unul către altul, Cu adevărat ucigaș este omul acesta, care mântuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l'a lăsat să trăiască.

5. Deci el scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pătimit.

6. Iar ei așteptau să se umfle el, sau să cadă de pripă mort: și așteptând ei mult, și vădând că nu se făcuse nici un rău întru el, întorcându-se, îi diceau că este dumnezeu.

7. Și împrejurul locului acela erau satele mai marelui ostrovului, a nume Poplie; care primindu-ne pre noi, trei zile cu omenie ne a ospătat.

8. Și s'a întâmplat de zăcea tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri și de urdinare cu sânge; către care intrând Pavel, și rugându-se, puindu-și mâinele pre el, l'a vindecat.

9. Și aceasta făcându-se, și alții cariil' aveau boale în ostrovul acela veniau și se vindecau:

10. Cariil' și cu multă cinste ne au cinstit pre noi; și când am purces noi, ne au pus cele ce erau de trebuință.

11. Și după trei luni ne am pornit cu o corabie Alecsandrinească ce ernase în ostrov, care era cu semnul Dioscurilor.

12. Și sosind în Siracusa, ne am zăbăvit acolo trei zile.

13. Și de acolo incungiuurând, am venit în Righia: și preste o zi suflând austrul, a doua zi am venit în Potioli:

14. Unde aflând frați, ne au rugat de ne am zăbăvit la ei șapte zile: și așa am venit în Roma.

15. Și de acolo frații auzind cele pentru noi, au ășit întru întâmpinarea noastră până la forul lui Appie, și până la Trei circumce: pre cariil' vădându-l Pavel, și mulțumind lui Dumnezeu, a luat îndrăzneală.

16. Iar dacă am venit în Roma, sutașul a dat pre cei legați voivodului oastei: iar lui Pavel i s'a dat voie să petreacă deosebi cu ostașul cel ce îl păzia pre el.

17. Și a fost, după trei zile a chemat Pavel pre cei mai mari ai Iudeilor, și adunându-se ei, a zis către densii, Bărbați, frați, eu nimic împotriva norodului făcând, sau obiceiurilor părintești, legat fiind în Ierusalim m'am dat în mâinele Romanilor.

18. Cariil' judecându-mă voiau să mă slobodească, pentru că nici o vină de moarte era întru mine.

19. Iar grăindu-mi Iudeii împotriva, am fost silit a chema pre Chesarul; nu că ași avea întru ceva a piri pre neamul meu. 20. Deci pentru această pricină v'am chemat pre voi, să vă ved, și să vorbesco cu voi: că

pentru nădejdea lui Israil cu acest lanț sunt legat

21. Iar ei cătră dânsul au zis, Noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici venind cineva din frați ne a spus, sau a grăit ceva rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim de la tine socotelele ce ai: că de eresul acesta, știm noi că pretutîndenea împotrivă i se dice.

23. Și rînduindu-l lui dl, au venit la dânsul la gazdă mai mulți; căroră mărturisind le spunea de împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisi și din proroci, de dimineața până sara.

24. Și unii credeau cele ce se diceau, iar alții nu credeau.

25. Și neînundu-se ei unul cu altul, s'au dus, dîcînd Pavel un cuvînt, Bine a grăit Duhul Sfînt prin prorocul Isaia cătră părintii noștri.

26. Dîcînd, Mergi la norodul

acesta, și di, Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedea:

27. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greșu au auzit, și ochii lor s'au închis; ca nu cumva să vadă cu ochii, și cu urechile să audă, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să 'l vindec pre ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie voă, că Neamurilor s'a trimis mîntuirea lui Dumnezeu, și ei vor auzi.

29. Și acestea el dîcînd, au eșit Iudeii, multă prigonire avînd între dînșii.

30. Și a petrecut Pavel doi ani, deplin cu a sa chirie, și primia pre toți cari veniau cătră el.

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu, și învățînd cele ce sînt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără opreală.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ ROMANI.

CAPITOLUL I.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, ales spre evangheliea lui Dumnezeu,

2. (Care mai înainte a făgăduit-o prin prorocii sîi întru sfînte scripturi.)

3. Pentru Fiul sîu Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'a

născut din sămînța lui David după trup;

4. Care s'a hotărît Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, prin învierea din morți;

5. Prin care am luat harul și apostolia, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui;

6. Între cari sînteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos:

7. Tuturor celor din Roma, iubiților lui Dumnezeu, celor chemați sfinți: Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

8. Întîi dar, mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, căci credința voastră se vestește în toată lumea.

9. Că marturimă este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evangheliea Fiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi;

10. Tot de-a-una întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară când-va bine mi s'ar întempla cu voia lui Dumnezeu ca să vin la voi.

11. Că doresc să vă văd pre voi ca să vă dau voă vre un dar duhovnicesc spre întărirea voastră;

12. Și aceasta este, ca să mă mîngaiu împreună cu voi prin credința cea d'impreună a voastră și a mea.

13. Și nu voi să nu știți voi, fraților, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, (și am fost oprit pînă acum,) ca să am

ceva roadă și întru voi, precum și întru celelalte Neamuri.

14. Că Eliniilor și Varvarilor, înțelepților și neînțelepților dator sînt.

15. Așijderea, cât este după a mea nevointă, sînt gata și voă celor din Roma să vă bine vestesc.

16. Că nu mă rușinez de evangheliea lui Hristos: că puterea lui Dumnezeu este spre mîntuire tot celui ce crede; Iudeului mai întîi, și Eliniului.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dânsa se descopere din credință în credință: precum este scris, Dreptul din credință va fi viu.

18. Pentru că se descopere mînia lui Dumnezeu din cer preste toată păgînatatea și nedreptatea oamenilor, cari țin adevărul întru nedreptate.

19. Pentru că ce este cunoscut a lui Dumnezeu arătat este întru dînșii; că Dumnezeu le a arătat lor.

20. Pentru că cele nevădute ale lui de la zidirea lumii, din făpturi socotindu-se, se ved, și vecnică puterea lui și Dumnezeirea; ca să fie ei fără de răspuns.

21. De vreme ce cunoscînd pre Dumnezeu, cu ca pre Dumnezeu 'l au slăvit, nici 'l au mulțumit; ei s'au făcut înzadnici întru cugetele lor, și s'a întunecat cea neînțelegătoare inima lor.

22. Dîcîndu-se pre sine a fi înțelepți, au nebunit,

23. Și au mutat slava lui Dumnezeu celui nescricăcios întru asemănarea chipului omului celui stricăcios, și al păsărilor, și al celor cu patru picioare, și al celor ce se tirăsc.

24. Pentru aceea Ți a și dat Dumnezeu pre ei întru poftele inimelor lor în necurăție, ca să se spurce trupurile lor întru ei singuri.

25. Carii au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună, și au cinstit și au slujit făpturei mai virtos de cât Făcătorului, care este bine-cuvântat în veci. Amin.

26. Pentru aceea Ți a dat pre ei Dumnezeu întru patimi de ocară: că și muierile lor și au schimbat rânduiala cea firească întru ceea ce este împotriva firei.

27. Așijderea și bărbații, lăsând cea după fire rânduiala a părții femeșii, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul; bărbați cu bărbați rușinea lucrându-o, și răsplătirea ce li se cădea a rătăcirii lor, întru sineși, luându-o.

28. Și precum n'au cercat ei a avea pre Dumnezeu întru cunoștință, așa Ți a dat pre ei Dumnezeu întru minte neiscusită, a face cele ce nu se cade.

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, deucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele; șoptitori,

30. Grăitori de rău, uritori de

Dumnezeu, ocăritori, semeți trufași, aflători de rele, neascultători de părinți,

31. Neînțelegători, nestatornici întru aședăminturi, fără dragoste, neîmpăcăcioși, nemilostivi:

32. Carii dreptatea lui Dumnezeu știind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sunt, nu numai fac acestea, ci încă și bine-voesc cu cei ce le fac.

CAPITOLUL II.

Pentru aceea fără de răspuns ești, O omule, tot cel ce judeci: căci întru ce judeci pre altul, pre tine însuși te osindești; că aceleași faci, cel ce judeci.

2. Iar știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și oare socotești aceasta, o omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însuși aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau au nu bagi samă de bogățiile bunătații lui, și de îngăduința, și de îndelungă răbdarea lui; necunoscând că bunăitatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință?

5. Ci după împietrirea ta și nepocăita inimă îți aduniție mânia în ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu;

6. Care va răsplăti fie-căruia după faptele lui:

7. Celor ce prin răbdarea lucrului bun caută slavă și cinste și nescricăciune, viața veșnică.

8. Iar celor prigonitori, carii se pun împotriva adevărului, și se supun nedreptăței, mânia și urgie,

9. Necaz și strămtorare preste tot sufletul omului celui făcător de rău, al ludeului mai întîi, și al Ellinului;

10. Iar slavă, și cinste, și pace, tot celui ce face binele, ludeului mai întîi; și Ellinului;

11. Că nu este fățarnicie la Dumnezeu.

12. Căci căi fără de lege au greșit, fără de lege vor și peri: și căi în lege au greșit prin lege se vor judeca;

13. (Că nu auditorii legii sînt drepti la Dumnezeu, ci făcătorii legii se vor îndrepta.

14. Căci când Neamurile, cele ce n'au lege, din fire fac ale legii, aceia lege neavînd, ei singuri își sînt lege:

15. Carii arată fapta legii scrisă întru inimile lor, împreună mărturisindu-le lor cunoștința lor, și cugetele lor întru sine pirîndu-se sau și dânduși răspuns de îndreptare;)

16. În ziua când va judeca Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor după evanghelia mea prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numești ludeu, și te odihnești în lege, și te laudă întru Dumnezeu,

18. Și cunoști voia lui, și a-

legi cele de tolos, fiind învățat din lege;

19. Și te nădăduiești a fi povătuitor orbilor, lumină celor dintru întunec,

20. Îndreptător celor fără de minte, învățător pruncilor, avînd inchipuirea științei și a adevărului în lege.

21. Drept aceea, tu cel ce înveți pre altul, pre tine căci nu te înveți? cea ce propoveduești să nu fure, fur?

22. Cea ce dăi să nu preacurvească, prea-curvești? cea ce urăști idolii, fură cele sfinte?

23. Cea ce te laudă în lege, prin călcarea legii necinstești pre Dumnezeu?

24. Că numele lui Dumnezeu pentru voi se hulește întru Neamuri, precum este scris.

25. Că tăerea împrejur tolosește, dacă faci legea: iar dacă ești călcător de lege, tăerea ta împrejur, netăere împrejur s'a făcut.

26. Drept aceea de va păzi netăerea împrejur îndreptările legii, au nu se va socoti netăerea lui împrejur în loc de tăere împrejur?

27. Și au nu te va judeca netăerea împrejur cea de fire, implinind legea, pre tine care prin slovă și prin tăerea împrejur, ești călcător de lege?

28. Că nu cel din afară arătat, este ludeu; nici cea din afară arătată în trup este tăere împrejur:

29. Ci cel dintru ascuns, acela este ludeu; și tăerea împrejur

ROMANI, III.

este cea a inimei, întru duhul, iar nu prin slovă; a cărui laudă nu *este* de la oameni, ci de la Dumnezeu.

CAPITOLUL III.

Ce este dar mai mult Iudeului? sau care *este* folosul tăcerii împrejur?

2. Mult în tot chipul: întie, că lor s'au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă n'au crezut unii? au doară necredința lor va face netrebnică pre credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fie: ci fie Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos; precum este scris, Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, și să biruești când vei judeca tu.

5. Și de vreme ce nedreptatea noastră adevărează pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom dice? Au doară nedrept *este* Dumnezeu care aduce mânia? (Ca un om grăesc.)

6. Să nu fie: că atunci în ce chip va judeca Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea minciună a prisosit spre slava lui; drept ce încă și eu ca un păcătos mă judec?

8. Și nu, (precum suntem huliti, și precum dic unii că grăim noi,) Să facem cele rele, ca să vie cele bune? a căror osindă dreaptă este.

9. Ce dar? au doară întrecem

pre ei? Nici de cum: pentru că mai înainte am vinuit și pre Iudei și pre Elina, că toți subț păcat sunt;

10. Precum este scris, Nu este drept nici unul:

11. Nu este cine să înțeleagă, și nu este cine să caute pre Dumnezeu.

12. Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bine, nu este până la unul.

13. Mormint deschis *este* gitlejul lor; cu limbele lor au viclenit: venin de aspidă *este* subț buzele lor:

14. A căror gură de blăstăm și de amărăciune este plină.

15. Grabnice *sunt* picioarele lor a vărsa sânge;

16. Sfărîmare și nevoe *sunt* întru căile lor.

17. Și calea păcei n'au cunoscut.

18. Nu este frica lui Dumnezeu înainte ochilor lor.

19. Iar știm să câte dice legea, celor ce sînt în lege dice: ca toată gura să se astupe, și vi-novată să fie toată lumea înainte lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele legii nu se va îndrepta nici un trup înainte lui: că prin lege *este* cunoștința păcatului.

21. Iar acum afară de lege dreptatea lui Dumnezeu s'a arătat, fiind mărturisită de lege și de prooroci;

22. Adecă dreptatea lui Dumnezeu *care vine* prin credința lui Iisus Hristos la toți și pre-

ROMANI, IV.

ste toți cei ce cred: că nu este osebie.

23. Pentru că toți au păcătuit, și se lipsesc de slava lui Dumnezeu;

24. Carii se îndreptează în dară cu harul lui prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus:

25. Pre care l'a rinduit Dumnezeu a fi curățire prin credință întru sângele lui, spre arătarea dreptății lui pentru ertarea păcatelor celor mai înainte făcute, întru multă răbdare lui Dumnezeu;

26. Spre arătarea dreptății lui în vremea de acum: ca să fie el drept, și îndreptând pre cel ce este din credința lui Iisus.

27. Deci unde *este* lauda? S'a inchuiat. Prin care lege? a faptelor? Nu: ci prin legea credinței.

28. Socotim dar că eu credința se va îndrepta omul fără faptele legii.

29. Au doară Dumnezeu *este* al Iudeilor numai? iar nu și al Neamurilor? Adevărat, și al Neamurilor:

30. Căci unul *este* Dumnezeu, care va îndrepta tăerea împrejur din credință, și netăerea împrejur prin credință.

31. Deci au doară stricăm legea prin credință? Să nu fie: ci întărim legea.

CAPITOLUL IV.

Deci ce vom dice că Avraam părintele nostru să fi aflat după trup?

2. Că de s'a îndreptat Avraam

din fapte, are laudă; ci nu la Dumnezeu.

3. Că ce dice scriptura? Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și s'a socotit lui întru dreptate.

4. Iar celui ce lucrează, plata nu i se socotește după har, ci după datorie.

5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru cela ce îndreptează pre cel păcătos, i se socotește credința lui întru dreptate.

6. Precum și David vorbește despre fericirea omului, căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea fără de fapte,

7. *Dicend*, Fericitii acei cărora s'au ertat fără de legile, și cărora s'au acoperit păcatele.

8. Fericit bărbatul căruia nu i va socoti Domnul păcatul.

9. Deci fericirea aceasta întru tăerea împrejur *este* numai, sau și întru netăerea împrejur? că dicem că s'a socotit lui Avraam credința întru dreptate.

10. Dar cum s'a socotit lui? întru tăerea împrejur fiind, sau întru netăerea împrejur? Nu întru tăerea împrejur, ci întru netăerea împrejur.

11. Și semnul tăerei împrejur a luat, pecete a dreptății credinței care avea întru netăerea împrejur: ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin netăerea împrejur; ca să se socotească și lor dreptate:

12. Și tată tăerei împrejur nu numai celor ce sînt din tăerea împrejur, ci și celor ce umblă în urmele credinței celei dintru ne-

tăcerea împrejur a părintelui nostru Avraam.

13. Că nu prin lege este lui Avraam făgăduința, sau seminției lui, ca să fie el moștenitor lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de *sunt* cei din lege moștenitori, în zadarnică s'a făcut credința, și s'a stricat făgăduința:

15. Că legea mânie lucrează: că unde nu este lege, *acolo* nici călcare de lege nu este.

16. Pentru aceasta din credință este, ca să fie după har; ca să fie stătătoare făgăduința la toată seminția; nu numai la ceea ce este din lege, ci și la ceea ce este din credința lui Avraam; care este tată noastră tuturor,

17. (Precum este scris, Că tată al multor neamuri te am pus,) înaintea lui Dumnezeu căruia a crezut, celui ce înviază morții, și cheamă cele ce nu sunt ca cum ar fi.

18. Care mai pre sus de nădejde întru nădejde a crezut, că va fi el tată al multor neamuri; după cum i s'a spus, Așa ve fi sămânța ta.

19. Și neslăbind în credință, nu s'a uitat la trupul său cel omorât, fiind mai de o sută de ani, nici la omoriciunea pântecelui Sarei:

20. Și întru făgăduința lui Dumnezeu nu s'a îndoit cu necredința: ci s'a întărit cu credința, dând slavă lui Dumnezeu:

21. Și deplin știind că ce l'a făgăduit, puternic este și a face.

22. Pentru aceea i s'a și socotit lui spre dreptate.

23. Și nu s'a scris pentru el numai, că i s'a socotit;

24. Ci și pentru noi, cărora va să ni se socotească, celor ce credem întru acela ce a sculat pe Iisus Hristos Domnul nostru din morți;

25. Care s'a vindut pentru greșalele noastre, și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

CAPITOLUL V.

Drept aceea, îndreptați fiind din credință, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos:

2. Prin care și apropiere am aflat prin credință la harul acesta întru care stăm, și ne lăudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru necazuri: știind că necăzul răbdare lucrează;

4. Iar răbdarea, curățire; iar curățirea, nădejde:

5. Iar nădejdea nu se rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s'a vărsat întru inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce s'a dat noastră.

6. Pentru că Hristos, încă fiind noi neputincioși, în vremea cea cuviincioasă pentru cei necredincioși a murit.

7. Că abia va muri cineva pentru cel drept: că pentru cel bun poate și îndrăznește cineva a muri.

8. Și întărește Dumnezeu dra-

gostea sa spre noi, că încă păcătoși fiind noi, Hristos pentru noi a murit.

9. Cu mult mai virtos dar acum, îndreptați fiind cu sângele lui, ne vom mântui printr'insul de mânie.

10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmași, ne am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai virtos fiind împăcați, ne vom mântui întru viața lui.

11. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care acum împăcarea am luat.

12. Pentru aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea; și așa la toți oamenii moartea a trecut, pentru că toți au păcătuit:

13. (Că până la lege păcatul era în lume: dar păcat nu se socotește, nefiind lege.

14. Ci a împărătit moartea de la Adam până la Moisi, și preste cei ce n'au păcătuit după asemănarea greșelii lui Adam, care era chip al celui viitor.

15. Ci nu precum greșala, așa și darul. Că de au murit prin greșala unuia cei mulți, cu mult mai virtos harul lui Dumnezeu și darul prin harul unui om, Iisus Hristos, întru mulți s'a împăcat.

16. Și nu precum prin unul ce a păcătuit, este darul: că judecata dintr'unul este spre osindire, iar darul din multe greșale spre îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru

greșala unuia moartea a împărătit prin unul; cu mult mai virtos cei ce au luat prisosința harului și a darului dreptății vor împărăti întru viață prin cel unul, Iisus Hristos.)

18. Pentru aceea dar precum prin greșala unuia întru toți oamenii a intrat osindirea; așa și prin îndreptarea unuia întru toți oamenii a intrat îndreptarea vieții.

19. Că precum pentru neascultarea unui om, păcătoși s'au făcut cei mulți, așa și prin ascultarea unuia, drepti se vor face cei mulți.

20. Însă legea a intrat, ca să se înmulțească greșala. Și unde s'a înmulțit păcatul, acolo a prisosit harul:

21. Ca precum a împărătit păcatul spre moarte, așa și harul să împărătească prin dreptate spre viață vecinică, prin Iisus Hristos Domnul nostru.

CAPITOLUL VI.

Ce vom dice dar? Rămânea-vom în păcat, ca să se înmulțească harul?

2. Să nu fie. Căci cari am murit păcatului, în ce chip încă vom mai fi vii întru densul?

3. Aă nu știți, că ori cât întru Iisus Hristos ne am botezat, întru moartea lui ne am botezat?

4. Că împreună cu el ne am îngropat prin botez întru moarte: ca în ce chip s'a sculat Hristos din morți prin slava Tatălui,

aşa şi noi întru înnoirea vieţii să umblăm.

5. Că de vreme ce împreună odrăşliţi ne am făcut cu asemănarea morţii lui, deci şi în-vierei lui vom fi părtaşi.

6. Aceasta ştiind, că omul nostru cel vechi *cu dănsul* împreună s'a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

7. Pentru că cel ce a murit s'a îndreptat de păcat.

8. Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom şi via împreună cu dănsul:

9. Ştiind că Hristos cel ce a înviat din morţi nu mai moare; că moartea pre dănsul nu l mai stăpâneşte.

10. Că de a murit, păcatului odată a murit: iar de viază, viază lui Dumnezeu.

11. Aşa şi voi socotiţi-vă pre voi morţi a fi păcatului, şi vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu împăratească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să l ascultaţi pre el întru poftele lui.

13. Nică să vă faceţi mădulă-
rile voastre arme de nedreptate
păcatului: ci să vă puneţi pre
voi înaintea lui Dumnezeu, că
din morţi vii, şi mădulărilor vo-
astre arme de dreptate înaintea
lui Dumnezeu.

14. Că păcatul pre voi nu vă
va stăpâni: că nu sunteţi sub
lege, ci sub har.

15. Ce dar? păcatui-vom, căci

nu suntem sub lege, ci sub
har? Să nu fie.

16. Aă nu ştiţi, că celui ce
vă daţi pre voi robi spre ascu-
tare, robi sunteţi aceluia pre
care ascultaţi; sau păcatului spre
moarte, sau ascultărei spre
dreptate?

17. Ci mulţumim lui Dum-
nezeu, căci aţi fost robi păca-
tului, dar aţi ascultat din inimă
dupre chipul învăţăturei la care
v'aţi dat.

18. Şi slobozindu-vă de pă-
cat, v'aţi făcut robi dreptăţii.

19. Omeneste grăesc pentru
slăbiciunea trupului vostru: că
precum v'aţi făcut mădulărilor
voastre roabe necurăţiei şi fără
de legei spre fără de lege; aşa
acum să vă faceţi mădulărilor
voastre roabe dreptăţii spre
sfîntenie.

20. Căci când eraţi robi pă-
catului, eraţi slobozi de dreptate.

21. Care roadă dar aţi avut
atunci întru acelea de care a-
cum vă ruşinaţi? că sfîrşitul
acelora *este* moartea.

22. Iar acum slobozindu-vă
din păcat, şi făcându-vă robi
lui Dumnezeu, aveţi roada voa-
stră spre sfîntenie, iar sfîrşitul
viaţa vecinică.

23. Pentru că plata păcatului
este moartea; iar darul lui Dum-
nezeu *este* viaţa vecinică întru
Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAPITOLUL VII.

Aă nu ştiţi, fraţilor, (că celor
ce ştiu legea grăesc,) că le-

gea stăpâneşte pre om în câtă
vreme trăieşte?

2. Că muierea cu bărbat, le-
gată este de lege bărbatului
până când trăieşte el; iar de l
a murit bărbatul ei, s'a deslegat
de legea bărbatului.

3. Drept aceea, trăindu-i bă-
batul ei, prea-curvă se cheamă,
de va fi cu alt bărbat: iar de
l va muri bărbatul ei, sloboadă
este de lege, a nu fi ea prea-
curvă, fiind cu alt bărbat.

4. Pentru aceea, fraţi mei,
si voi v'aţi omorât legei prin
trupul lui Hristos; ca să fiţi voi
al altuia, al celui ce a înviat
din morţi, ca să aducem roadă
lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup,
patimele păcatelor, cele prin
lege lucrau întru mădulărilor
noastre ca să aducă roada
morţii.

6. Iar acum ne am slobozit
de lege, murind noi aceleia în-
tru care eram ţinuţi; ca să slu-
jim întru înnoirea duhului, iar
nu întru vechitura slovel.

7. Ce dar vom dice? Aă doară
legea păcat *este*? Să nu fie.
Ci păcatul nu l am cunoscut,
fără numai prin lege: că şi pre
poftă nu o aş fi ştiut, de n'ar
fi dis legea, Să nu poftestă.

8. Ci pricină luând păcatul
prin poruncă, a lucrat întru
mine toată pofta. Că fără de
lege păcatul *era* mort.

9. Şi eu trăiam fără de lege
oare-când: iar venind porunca,
păcatul a înviat, iar eu am
murit.

10. Şi mi s'a aflat mie po-
runca, care *era* spre viaţă, a-
ceasta a fi spre moarte.

11. Că păcatul, luând pricină
prin poruncă, m'a amăgit, şi
prin aceea m'a omorât.

12. Drept aceea, legea sfîntă
este, şi porunca sfîntă, şi dreaptă,
şi bună.

13. Deci oare ce era bun, mie
mi s'a făcut moarte? Să nu fie.
Ci păcatul, ca să se arate pă-
cat, prin ce era bun lucrându-mi
mie moarte; ca să se facă pre-
ste măsură păcătos păcatul prin
poruncă.

14. Căci ştim că legea duhov-
nicească este: iar eu sunt tru-
pesc, vindut sub păcat.

15. Că ceea ce lucrez, nu
ştiu: că nu care voesc eu, a-
ceasta fac; ci care urăsc, aceea
lucrez.

16. Iar de fac aceasta care nu
voesc, laud legea că *este* bună.

17. Iar acum nu eu fac aceea,
ci păcatul care lăcueste întru
mine.

18. Pentru că ştiu că nu lă-
cueste întru mine, (adeacă, în tru-
pul meu,) ce este bun: că a voi
se află la mine; iar a face bi-
nele, nu află.

19. Că nu fac binele care vo-
esc: ci răul care nu l voesc, a-
cela fac.

20. Iar de fac aceasta care nu
voesc eu, iată nu fac eu aceasta,
ci păcatul care lăcueste întru
mine.

21. Aflu, drept aceea, legea mie
celui ce voesc să fac binele, că
ce este rău la mine se află.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel din lăuntru.

23. Dar ved altă lege întru mădulările mele, ostindu-se împotriva legii minții mele, și dându-mă pre mine rob legii păcatului care este întru mădulările mele.

24. Ticălos om sunt eu! cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?

25. Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu; iar eu trupul legii păcatului.

CAPITOLUL VIII.

Drept aceea, nu este acum nici o pedeapsă celor ce sunt întru Hristos Iisus, cari nu umblă după trup, ci după Duh.

2. Că legea Duhului vieții întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

3. Pentru că ceea ce era cu neputință legii, pentru că era slabă prin trup, Dumnezeu pre Fiul său trimetând întru asemănarea trupului păcatului, a săvârșit, și pentru păcat, a osindit păcatul în trup:

4. Ca îndreptarea legii să se împlinească întru noi, cari nu umblăm după trup, ci după Duh.

5. Că cei ce sunt după trup, cele ale trupului cugetă; iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului.

6. Pentru că cugetul trupului

este moarte; iar cugetul Duhului viață și pace.

7. Pentru că cugetul trupului vrăjmas este la Dumnezeu: că legea lui Dumnezeu nu se supune, că nici poate.

8. Și cei ce sunt în trup lui Dumnezeu a plăcea nu pot.

9. Iar voi nu sunteți în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu lăcuște întru voi. Iar de n'are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Iar de este Hristos întru voi, trupul dar este mort pentru păcat; iar Duhul viază pentru dreptate.

11. Iar de lăcuște întru voi Duhul celui ce a sculat pre Iisus din morți, cel ce a sculat pre Hristos din morți, învia-va și trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui cel ce lăcuște întru voi.

12. Drept aceea, fraților, datori suntem nu trupului, ca să viețuim după trup.

13. Că de viețuiți după trup, veți să muriți; iar de veți omori cu Duhul faptele trupului, veți fi vii.

14. Că ori câți cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15. Pentru că n'ați luat iarăși duhul robiei spre temere; ci ați luat Duhul punerii de fii, întru care strigăm, Avva, Părinte.

16. Insuși Duhul acesta mărturiseste d'impreună cu duhul nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Iar de suntem fii, suntem

dar și moștenitori; moștenitori adecă ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitori ai lui Hristos; de vreme ce pătimim împreună cu dănsul, ca să ne și proslăvim împreună cu dănsul.

18. Că se cotesce că nu sunt vrednice pătimirea vremii de acum de a se asemăna cu slava cea viitoare care va să se descopere întru noi.

19. Pentru că nădejdea zidirei, descoperirea fiilor lui Dumnezeu așteaptă.

20. Că deșertăciunii s'a supus zidirea, nu de voie, ci pentru cel ce o a supus spre nădejde.

21. Că și singură zidirea aceea se va sloboși din robia stricăciunii întru slobozenia slavei fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată zidirea împreună suspină și împreună are durere până acum.

23. Și nu numai aceea, ci și noi cari avem pîrga Duhului, și noi singuri întru noi suspinăm, așteptând punerea de fii, adecă pre izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne am mântuit: însă nădejdea care se vede nu este nădejde; că ceea ce vede cineva, pentru ce o și nădăjduiește?

25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare așteptăm.

26. Așijderea și Duhul împreună ajutorează noastră slăbiciunile noastre; pentru că de ce ne vom ruga, precum se cade nu știm: ci singur Duhul

se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar cela ce cearcă inimele știe ce este cugetul Duhului, că după *voia lui* Dumnezeu se roagă pentru sfinți.

28. Și știm că celor ce iubesc pre Dumnezeu toate li se lucrează spre bine, acelora adecă cari după voință sunt chemați.

29. Că pre cari mai înainte i a cunoscut, mai înainte i a și hotărât să fie asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întâi născut între mulți frați.

30. Iar pre cari mai înainte i a hotărât, pre aceștia i a și chemat; și pre cari i a chemat, pre aceștia i a și îndreptat; iar pre cari i a îndreptat, pre aceștia i a și proslăvit.

31. Ce vom dice dar cătră acestea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. Că cel ce nu a cruțat pre Fiul său, ci pentru noi toți i a dat pre dănsul, cum nu împreună cu el și toate ne va dăruia noi?

33. Cine va pîri împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este cel ce îndreptează.

34. Cine este cel ce judecă spre pierdere? Hristos este cel ce a murit, și mai ales care a și înviat, care și este d'a dreapta lui Dumnezeu, care și se roagă pentru noi.

35. Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui Hristos? necazul, sau strămtorarea, sau

goana, sau foametea, sau golăte-
tea, sau nevoia, sau sabia?

36. Precum este scris, Că
pentru tine sântem omoriți toată
dăia: socotitu-ne-am ca niște oi
de junghiere.

37. Ci întru acestea toate prea
biruim pentru cela ce ne a iu-
bit pre noi.

38. Pentru că încredințat sânt,
că nici moartea, nici viața, nici
îngerii, nici căpeteniile, nici pu-
terile, nici cele de acum, nici
cele viitoare,

39. Nici înălțimea, nici adin-
cul, nici altă faptură oare-care,
nu poate pre noi să ne despăr-
tească de dragostea lui Dum-
neșu, care este întru Hristos
Iisus Domnul nostru.

CAPITOLUL IX.

Adevărul dă întru Hristos, nu
mint, împreună mărturisin-
du-mi mie cunoștința mea întru
Duhul Sfânt.

2. Că întristare mare îmi este
mie, și neîncetată durere inimii
mele.

3. Că așa fi poștit eu însumi a
fi anatima de la Hristos pentru
frații mei, rudelu mele duple trup:

4. Carii sânt Israeliteni; a că-
rora este punerea de filii, și slava,
și așezăminturile, și punerea de
lege, și slujba lui Dumneșu, și
făgăduințele;

5. Al cărora sânt părinții, și
dintru carii este Hristos duple
trup, care este preste toate,
Dumneșu bine-cuvântat în veci.
Amin.

6. Că nu poate fi ca să cadă
cuvântul lui Dumneșu. Că nu
toți carii sânt din Israel, aceștia
sânt Israel:

7. Nici, căci sânt sămânța lui
Avraam, toți sânt filii: ci, întru
Isaac se va numi ție sămânță.

8. Adecă, Nu carii sânt filii ai
trupului, aceștia sânt filii ai lui
Dumneșu: ci carii sânt filii ai
făgăduinței se socotesc întru să-
mânță.

9. Că al făgăduinței este cu-
vântul acesta, întru această vre-
me voiți veni, și va fi Sarei fiu.

10. Și nu numai aceasta: ci și
Rebecca dintru unul având așter-
nut, de la Isaac părintele nostru;

11. (Că încă nici fiind fiu nă-
scuți, nici făcând ceva bine sau
rău, ca cea duple alegere rindu-
ială a lui Dumneșu să rămăie, nu
din fapte, ci de la cel ce chiamă);

12. I s'a dăis ei, Cel mai mare
va sluji celui mai mic.

12. Precum este scris, Pre Ia-
cov am iubit, iar pre Isav am
urit.

14. Ce dar vom dăie, Aș doară
este nedreptate la Dumneșu?
Să nu fie.

15. Că lui Moisi dăie, Voiți mi-
lui pre care miluiesc, și mă voiți
indura de care mă îndur.

16. Deci dar nu este nici a
celui ce voește, nici a celui ce
aleargă, ci a lui Dumneșu ce-
lul ce miluiește.

17. Că dăie scriptura lui Fa-
raon, Că spre însăși aceasta te
am rădicat pre tine, ca să arăt
întru tine puterea mea, și ca să

se vestească numele meu în tot
pământul.

18. Deci dar pre care voește
miluiește, și pre care voește îm-
pietrește.

19. Imi vei dăie dar mie, Ce
mai prihănește? că voiei lui cine
poate sta împotriva?

20. Ci, O omule, tu cine ești
care răspunzi împotriva lui Dum-
neșu? Aș doară va dăie fap-
tura celui ce o a făcut pre ea,
Căci m'ai făcut așa?

21. Aș n'are putere olarul pres-
te lut, ca dintr'aceeași frămên-
tătură să facă un vas de cinste,
iar altul de necinste?

22. Iar dacă vrind Dumneșu
să și arăte mânia, și să și des-
coperă puterea sa, a suferit în-
tru multă răbdare vase ale mă-
niel, gătite spre perire:

23. Și ca să și arăte bogăția
slavei sale spre vase ale miliei,
care a gătit mai înainte spre
slavă,

24. Adecă pre noi, pre carii
ne a și chiamat, nu numai din
udei, ci și din Neamuri.

25. Precum și la Osie dăie,
Chiamă-voiți pre cel ce nu este
norodul meu, norodul meu; și
pre cea ne iubită, iubită.

26. Și va fi, în locul unde s'a
dăis lor, Nu norodul meu sântefi
voi; acolo se vor chiama filii ai
lui Dumneșu celui viu.

27. Și Isaia strigă pentru Is-
rail, De va fi numărul fiilor lui
Israel ca nășipul mării rămășița
se va mântui;

28. Pentru că lucrul va săvârși,
și 'l va scurta întru dreptate, că

lucru scurt va face Domnul pre
pământ.

29. Și precum a dăis mai ina-
inte Isaia, De nu ne ar fi lăsat
noș Domnul Savaot sămânță, ca
Sodoma ne am fi făcut, și cu
Gomora ne am fi asemănat.

30. Ce dar vom dăie? Că Nea-
murile care nu umblău după drep-
tate, aș ajuns la dreptate, însă
dreptatea care este din credință.

31. Iar Israel umblând după
legea dreptăței, la legea dreptăței
n'a ajuns.

32. Pentru ce? Pentru că nu
din credință o aș căutat, ci ca
din faptele legii. Că s'aș potic-
nit de piatra poticnir I;

33. Precum este scris, Iată,
pun în Sion piatră de poticnir
și piatră de sminteală: și tot cel
ce va crede întru el nu se va ru-
șina.

CAPITOLUL X.

Fraților, bună-voința inimii me-
le și rugăciunea cea către
Dumneșu pentru Israel este spre
mântuire.

2. Că mărturisesc lor că rîvna
lui Dumneșu aș, ci nu duple
cunoștință.

3. Că neștiind dreptatea lui
Dumneșu, și căutând să și pue
dreptatea lor, dreptăței lui Dum-
neșu nu s'aș supus.

4. Că sfărșitul legii este Hris-
tos spre îndreptare tot celui ce
crede.

5. Că Moisi scrie de dreptatea
care este din lege, Că omul care
face acelea, viu va fi într'însele.

6. Iar dreptatea care este din credință așa dă, Să nu dăci întru inima ta, Cine se va sui în cer? (adecă, să pogoare pre Hristos;)

7. Saū, Cine se va pogori întru adine? (adecă, să redice pre Hristos din morți)

8. Dar ce dă *scriptura*? Aproape este de tine cuvântul, in gura ta, și întru inima ta: adecă, cuvântul credinței care propoveduim

9. Că de vei mărturisi cu gura ta pre Domnul Iisus, și vei crede întru inima ta că Dumnezeu 'l a redicât pre el din morți, te vei mântui.

10. Că cu inima se crede spre dreptate; iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11. Că dă *scriptura*, Tot cel ce crede întru el nu se va rușina.

12. Că nu este osebite Iudeului și Elilului: pentru că același este Domnul tuturor care îmbogățește pre toți cei ce 'l cheamă pre el.

13. Că tot oricare va chema numele Domnului se va mântui.

14. Cum dar vor chema întru care n'au creșut? și cum vor crede aceluia de care n'au auzit? și cum vor auzi fără de propoveduitor?

15. Și cum vor propovedui, de nu se vor trimete? precum este scris, Cât sunt de frumoase picioarele celor ce propoveduesc evanghelia păcei, ale celor ce bine-vestesc cele bune!

16. Ci nu toți au ascultat e-

vangelia. Că Isaia dă, Doamne, cine a creșut auzului nostru?

17. Drept aceea, credința *este* din auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu.

18. Ci dă, Aū doară n'au auzit? Că în tot pământul a eșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

19. Ci dă, Aū n'a cunoscut Israil? Intău Moisi dă, Eū voiū întărita pre voi întru cel ce nu este neam, întru neamul cel neînteleghător voiū mânia pre voi.

20. Iar Isaia îndrăznește, și dă, Aflatu-m'am celor ce nu mă caută pre mine; arătatu-m'am celor ce nu întreabă de mine.

21. Iar cătră Israil dă, Toată gloa am întins mâinele mele cătră norodul cel neascultător și împotriva grăitor.

CAPITOLUL XI.

Dic drept aceea, Aū doară a, lepădat Dumnezeu pre norodul său? Să nu fie. Că și eū Israillean sunt, din sămânța lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. Nu a lepădat Dumnezeu pre norodul său, pre care mai înainte a cunoscut. Aū nu știți de lile ce dă *scriptura*? cum se roagă lui Dumnezeu împotriva lui Israil, dicend,

3. Doamne, pre proorocii tăi aū omorit, și oltarele tale aū surpat; și eū am rămas singur, și caută sufletul meu.

4. Dar ce îi dă lui Dumnezeu

deescul răspuns? Lăsatu-mi am mie șapte mii de bărbați, cari nu 'și aū plecat genunchiul înaintea lui Vaal.

5. Așa dar și în vremea aceasta, rămășiță după alegerea harului s'a făcut.

6. Și de *este* după har, iată că nu *este* după fapte: că apoi harul n'ar fi har. Iar de *este* din fapte, mai mult nu este har: că apoi fapta nu ar fi mai mult faptă.

7. Ce dar? Ce căuta Israil, aceea n'a nemerit; iar alegerea a nemerit, iar cei-l alți s'au împietrit.

8. (Precum este scris, Datule-a lui Dumnezeu duh de adormire, ochi ca să nu vadă, și urechi ca să nu audă;) până în gloa de astăzi.

9. Și David dă, Facă-se masa lor spre cursă, și spre laț, și spre sminteală, și spre răsplătire lor;

10. Intunece-se ochii lor ca să nu vadă, și spinarea lor de tot o girbovește.

11. Dic drept aceea, Aū doară s'au poticnit ca să cadă? Să nu fie: ci prin poticnirea lor mântuire s'a făcut Neamurilor, ca să rivnească pre ele.

12. Și de vreme ce poticnirea lor *este* bogăție lumii, și impuținarea lor bogăție Neamurilor; cu cât mai mult împlinirea lor?

13. Că voă dă Neamurilor, întru cât sunt eū Neamurilor apostol, slujba mea o slăvesc:

14. Ca doară ași face trupul

meu să rivnească, și să mântuesc pre vre-unul dintr'înșii.

15. Că de *este* lepădarea lor împăcare lumii, ce alt este luarea lor, fără numai viață din morți?

16. Că de *este* pirga sfintă, *este* și frământătura: și de *este* rădăcina sfintă, *sunt* și ramurile.

17. Și de s'au frint unele din ramuri, iar tu, maslin sălbatec fiind, te ai aluit întru ele, și părtaş rădăcinii și grăsimii maslinului te ai făcut;

18. Nu te lauda asupra ramurilor. Iar de te lauși, nu porți tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

19. Dar vei dă, Frintu-s'au ramurile, ca să mă altuesc eū.

20. Bine; pentru necredință s'au frint, iar tu pentru credință stai. Nu te învâlta cu mintea, ci te teme:

21. Că de n'a părținit Dumnezeu ramurilor celor firești, nu cumva și ție să nu 'ți părținească.

22. Veți dar bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: spre cei ce eū căduți, asprime; iar spre tine, bunătate, de vei rămânea în bunătate: iar de nu, și tu te vei tăia.

23. Ci și aceia, de nu vor rămânea în necredință, se vor alui: că puternic este Dumnezeu iarăși să 'l altuească pre ei.

24. Că dacă tu din maslinul cel din fire sălbatec de ai tăiat, și afară de fire te ai aluit în maslin bun: cu cât mai virtos

aceştia cari sunt după fire, se vor altui într-un al lor maslin?

25. Pentru că nu voesc ca să nu ştiţi voi, fraţilor, taina aceasta, ca să nu fiţi într-un voi singuri înţelepţi: că orbi din partea lui Israil s'a făcut, până ce va intra împlinirea Neamurilor.

26. Şi aşa tot Israilul se va mântui: precum este scris, Veni-va din Sion Izbăvitorul, şi va întoarce necurăţile de la Iacov:

27. Şi aceasta este lor cea de la mine legătură, când voi lua păcatele lor.

28. După evanghelie cu ade-vărat vrăjmaşi *sunt* pentru voi: iar după alegere, iubiţi pentru părinţi.

29. Că fără cântă *sunt* darurile şi chemarea lui Dumnezeu.

30. Că precum şi voi oarecând n'aţi crezut lui Dumnezeu, iar acum v'aţi miluit prin necredinţa acestora:

31. Aşa şi aceştia acum n'a crezut, ca prin mila voastră şi ei să se miluească.

32. Că a incieat Dumnezeu pe toţi într-un necredinţă, ca pe toţi să 'l miluească.

33. O adincul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al ştiinţei lui Dumnezeu! cât *sunt* de necercate judecăţile lui, şi neurmăte căile lui!

34. Că cine a cunoscut gândul Domnului? sau cine s'a făcut lui sfetnic?

35. Sau cine 'l a dat mai înainte lui, şi i se va răsplăti lui?

36. Că dintr'insul, şi printr'insul, şi într-un densul, *sunt*

toate: acelaia slava în vecl. Amin.

CAPITOLUL XII.

Rogu-vă dar pre voi, fraţilor, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneţi înainte trupurile voastre jertvă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, care este slujba voastră cea cuvântătoare.

2. Şi să nu vă asemănaţi chipului veacului acestuia: ci să vă prefăceţi într-un înnoirea minţii voastre, ca să adevăraţi voi care este voia lui Dumnezeu cea bună, şi plăcută, şi deplin.

3. Că dă, prin harul ce mi s'a dat mie, tutulor celor ce sunt într-un voi, a nu cugeta înalt afară de cât li se cade a cugeta; ci a cugeta spre a fi cu mintea întregă, precum fie-căruia a împărţit Dumnezeu măsura credinţei.

4. Că precum într-un trup multe mădulări avem, şi mădulările n'a toate o lucrare:

5. Intr'acestaşi chip noi, *fiind* mulţi, un trup suntem într-un Hristos, şi fie-care unul altuia mădulare.

6. Iar având daruri de multe feluri după harul care este dat noastră, ori proorocie, după măsura credinţei;

7. Ori slujbă, într-un slujbă: ori cea ce învală, într-un învăţătură;

8. Ori cel ce îndeamnă, într-un îndemnare; cel ce dăruieşte, într-un neviclesug; cel ce este is-

pravnic, într-un osirdie; cel ce milueşte, într-un buna-voinţă.

9. Dragostea nefăţarnică *fiind*. Urind rău; şi lipindu-vă de lucru bun.

10. Cu dragoste frăţească unul pre altul iubind; cu cinstea unul pre altul mai mare făcând;

11. Într-un nevointă nelenevoşi; cu dubul ardând, Domnului slujind.

12. Într-un nădejde bucurându-vă; într-un necaz răbdând: într-un rugăciune petrecând;

13. În trebuinţele sfinţilor părtaşi fiind; iubirea de streinî urmând.

14. Bine-cuvântaşi pre cei ce vă gonesc pre voi: bine-cuvântaşi, şi nu blăstămaşi.

15. Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură, şi plângeţi cu cei ce plâng.

16. Aceeaşi unul către altul cugetând. Nu cele înalte cugetând, ci cu cei smeriţi împreună purtându-vă. Nu fiţi înţelepţi într-un voi-înşi-vă.

17. Nimului rău pentru rău răsplătind. Făcând purtare de grijă de cele bune înaintea tutulor oamenilor.

18. De este cu putinţă, în cât este într-un voi, cu toţi oamenii având pace.

19. Nu vă izbîndiţi singuri voă, iubitorilor, ci daţi loc mîniei: că scris este, A mea este izbînda; eu voi răsplăti, dăce Domnul.

20. Drept aceea, de flămân-deşte vrăjmaşul tău, dă 'l lui de mâncat; de însetează, adapă 'l pre el: că aceasta făcând cărbuni de foc grămădeşti pre capul lui.

21. Nu te birui de rău, ci birueşte cu binele pre rău.

CAPITOLUL XIII.

Tot sufletul să se supue stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire fără numai de la Dumnezeu: şi stăpânirile care sunt, de la Dumnezeu sunt rînduite.

2. Pentru aceea cea ce se împotrivesc stăpânirei, rînduei lui Dumnezeu se împotrivesc: şi cari se împotrivesc, judecată işi vor lua lor-şi.

3. Că dregătorii nu sunt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar de voeşti să nu 'ţi fie frică de stăpânire? fă bine, şi vei avea laudă de la dînsa:

4. Că slujitor al lui Dumnezeu este fie spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabia: că slujitor al lui Dumnezeu este, izbînditor spre mînie celui ce face rău.

5. Pentru aceea trebuie să vă supuneţi, nu numai pentru mînia, ci şi pentru ştiinţa.

6. Că pentru aceasta şi daţi daţi: că slujitor al lui Dumnezeu sunt, spre însăşi aceasta îndeleţnicindu-se.

7. Daţi dar tutulor cele ce sunt cu datorie: celui cu dajdia, dajdie; celui cu vama, vamă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimului cu nimic nu fiţi dator, fără numai cu a iubi unul pre altul: că cel ce iubeste pre altul legea a împlinit.

9. Pentru că aceea, Să nu prea-curvești, Să nu uciți, Să nu furi, Să nu mărturisești măturie mincinoasă, Să nu poftesti; și oricare altă poruncă, într'acest cuvânt se cuprinde adecă, Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

10. Dragostea nu lucrează rău aproapelui: drept aceea împlinirea legii *este* dragostea.

11. Și aceasta, știind vremea, că acum vreme *este* noi din somn să ne sculăm: că mai aproape *este* noastră mântuirea acum de cât când am creșut.

12. Că noaptea a trecut, iar ziua s'a apropiat: să lepădăm dar lucrurile întunecului, și să ne îmbrăcăm în arma luminei.

13. Ca ziua, eu bun chip să umblăm; nu în ospețe și în beții; nu într' curvie și într' fapte de rușine, nu într' pricire și pismă.

14. Ci vă îmbrăcați într' Domnul nostru Iisus Hristos, și purtarea de grijă a trupului să nu o faceți, spre poftă.

CAPITOLUL XIV.

Si pre cel slab într' credință, și primiți-l, nu într' îndoirea gândurilor.

2. Că unul crede că va mânca toate: iar cel slab legumi mănâncă.

3. Cel ce mănâncă pre cel ce nu mănâncă să nu l' deașmeze; și cel ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă să nu l' judece; că Dumnezeu l' a primit pre dânsul.

4. Tu cine ești care judeci pre sluga streină? Domnului său stă sau cade. Și va sta: că puternic este Dumnezeu a l' pune pre dânsul să stee.

5. Unul oscebește o di de alta; iar altul judecă toate dăilele *asemenea*. Fie-care într' a sa minte deplin să fie adevărit.

6. Cel ce socotește ziua, Domnului o socotește; și cel ce nu socotește ziua, Domnului nu o socotește. Și cel ce mănâncă, Domnului mănâncă, că mulțumește lui Dumnezeu; și cel ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi lui-și viază, și nimeni lui-și moare.

8. Că de viem, Domnului viem; și de murim, Domnului murim: deci sau de viem, sau de murim, al Domnului suntem.

9. Că spre aceasta Hristos a și murit, și a înviat, și a viețuit, ca să stăpânească și pre cei morți și pre cei vii.

10. Dar tu, ce judeci pre fratele tău? sau și tu, ce deașmezei pre fratele tău? fiind că toți vom sta înaintea judecății lui Hristos.

11. Pentru că scris este, Viu sunt eu, dice Domnul, că mie se va pleca tot genuunchiul, și toată limba se va mărturisi lui Dumnezeu.

12. Deci dar fie-care din noi de sine își va da sama înaintea lui Dumnezeu.

13. Deci mai mult să nu judecăm unul pre altul: ci aceasta mai virtos să judecați, ca să nu

CAPITOLUL XV.

puneți împiedecare fratelui său sminteală.

14. Știi, și bine adevărit sunt în Domnul Iisus, că nimic nu *este* spurcat prin sine: fără numai celui ce i se pare a fi ceva spurcat, acelaia *este* spurcat.

15. Iar de se mănăște fratele tău pentru bucate, iată nu umbli după dragoste. Nu perde cu bucatele tale pre acela, pentru care Hristos a murit.

16. Să nu se hulească dar binele vostru:

17. Că nu este împărăția lui Dumnezeu mănăcare și băutură; ci dreptate, și pace, și bucurie într' Duhul Sfânt.

18. Că cel ce într' acestea slujește lui Hristos, bine plăcut *este* lui Dumnezeu, și ales la oameni.

19. Deci cele ce sunt ale păcii să le urmăim, și cele ce sunt spre zidirea unuia cătră altul.

20. Pentru mănăcare nu strica lucrul lui Dumnezeu. Că toate sunt curate; ci rău *este* omului celui ce prin sminteală mănâncă.

21. Bine *este* a nu mânca carne, nici a bea vin, nici de care fratele tău se poticnește, sau se smintește, sau se slăbește.

22. Tu credință ai? într' tine însuși să o albi înaintea lui Dumnezeu. Fericit *este* cel ce nu se judecă pre sine într' ceea ce alege.

23. Iar cel ce se îndoiește cu gândul, dacă mănâncă se osindește, pentru că nu este din credință: că tot ce nu *este* din credință păcat este.

Iar datori suntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși, și nu noastră plăcem.

2. Ci fie-care din noi să facă spre plăcere aproapelui într' bine, spre zidire.

3. Că și Hristos nu lui-și singur a făcut spre plăcere; ci precum este scris, Ocărele celor ce te ocăresc pre tine au căzut preste mine.

4. Căci câte s'a scris mai înainte, spre învățătura noastră s'a scris, ca prin răbdare și mângăierea scripturilor nădejde să avem.

5. Iar Dumnezeu răbdare și al mângăierii să dec voă aceeași să gândiți între voi după Hristos Iisus:

6. Ca toți într'un suflet cu o gură să slăviți pre Dumnezeu, și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

7. Deci dar primiți unii pre alții, precum și Hristos a primit pre voi într' slava lui Dumnezeu.

8. Și dic eu, că Iisus Hristos a fost slujitor tăcerii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduințele date părinților:

9. Și ca și Neamurile pentru milă să proslăvească pre Dumnezeu; precum este scris, Pentru aceasta mă voi mărturisi ție într' Neamuri, și numelui tău voi cânta.

10. Și iarăși dice, Veseliți-vă, Neamuri, cu norodul lui.

11. Și iarăși.¹² Lăudați pre Domnul, toate Neamurile; lăudați-l pre el, toate noroadele.

12. Și iarăși Isaia dice, Fi-va rădăcina lui Iesse, și cel ce se va scula să stăpânească pre Neamuri, întru acela Neamurile vor nădejdui.

13. Iar Dumnezeuul nădejdei să vă umele pre voi de toată bucuria și pacea creștând, spre a prisosi voi întru nădejde, cu puterea Duhului Sfânt.

14. Și adevărit sunt eu în-su-mi, frații mei, pentru voi, că și voi plini sunteți de bunătate, plini de toată știința, putând și unii pre alții a vă învăța.

15. Și mai cu îndrăzneală am scris voă, fraților, din parte, ca cum v'ași mai aduce aminte voă, pentru harul ce mi s'a dat mie de la Dumnezeu.

16. Ca să fiu eu slujitor lui Iisus Hristos întru Neamuri, slujind cu sfințenie evanghelia lui Dumnezeu, ca să fie jertva Neamurilor bine primită, sfințită întru Duhul Sfânt.

17. Drept aceea, am laudă întru Iisus Hristos întru cele ce sunt către Dumnezeu.

18. Că nu voi cuteza a dice ceva din cele ce n'a lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea Neamurilor, cu cuvântul și fapta.

19. Întru puterea semnelor și a minunelor, cu puterea Duhului lui Dumnezeu; așa cât din Ierusalim și împrejur până la Illiric, am împlinit evanghelia lui Hristos.

20. Și așa m'am nevoit a pro-

povedui evanghelia, nu unde s'a numit Hristos, ca să nu zidesc pre temelie străină:

21. Ci precum este scris, Că- rora nu s'a vestit pentru dănsul, îl vor vedea: și cari n'au audīt vor înțelege.

22. Pentru aceea m'am și împiedecat de multe ori a veni la voi.

23. Iar acum ne mai având loc într'aceste laturi, și dorință având a veni către voi de mulți ani;

24. Când voi merge în Spania, voi veni la voi: că am nădejde trecând pre acolo să vă ved pre voi, și de voi să mă petrec acolo, după ce mai întelii despre o parte mă voi satura de voi.

25. Iar acum merg în Ierusalim slujind sfinților.

26. Că bine au voit Machedonia și Ahaia a face o împărțire oare-care la săracii sfinților cari sunt în Ierusalim.

27. Că bine au voit; și datorī le sunt lor. Că de vreme ce întru cele duhovnicești ale lor s'au împărțit Neamurile, datorī sunt și întru cele trupesti a le sluji lor.

28. Aceasta dar săvârșind, și pecetluind lor roada aceasta, voi merge pre la voi în Spania.

29. Și știu că venind către voi, întru împlinirea blagosloveniei evangheliei lui Hristos voi veni.

30. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus

Hristos, și pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți întru rugăciuni pentru mine către Dumnezeu;

31. Ca să mă izbăvesc de cei necredincioși în Iudea; și ca să fie slujba mea în Ierusalim bine primită sfinților;

32. Ca cu bucurie să vin la voi prin voia lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeuul păcei cu voi cu toți. Amin.

CAPITOLUL XVI.

Si incredințez voă pre Fivi sora noastră, care este slujitoare bisericei din Cheghrees:

2. Ca să o primiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinților, și să 'i fiți ajutori ei întru tot lucrul ori-ce ar pofti de la voi: că și aceasta ajutoare a fost multora, și mie în-su-mi.

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus:

4. Cari pentru sufletul meu grumazii lor 'și au supus: că- rora nu numai eu singur mulțumesc, ci și toate bisericile Neamurilor.

5. Și bisericei celei din casa lor. Spuneți închinăciune lui Epenet iubitorului meu, care este pîrga Ahaiei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariei, care mult s'a ostenit pentru noi.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și lui Iunie, rudelor mele, și soțiilor mele în robie, cari sunt vestiți între apostoli, cari și mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitorului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, și lui Stahie iubitorului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apelli celui ales întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sunt din ai lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion rudei mele. Spuneți închinăciune celor ce sunt din ai lui Narchis, cari sunt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei iubitei, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, și mumei lui și alei mele.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegont, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin, și fraților celor ce sunt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog, și Iuliei, lui Nireu și surorilor lui, și lui Olimpan, și tuturor sfinților celor împreună cu ei.

16. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Inchina-se voă bisericile lui Hristos.

17. Iar vă rog pre voi, frați-

lor, să vă păziți de cei ce fac împărechieri și smintele împotriva învățăturii care voi v-ați învățat; și vă feriți de ei.

18. Că unii ea aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui lor; și prin cuvinte bune și prin cuvântare de bine înșală inimile celor fără de răutate.

19. Că ascultarea voastră la toți a ajuns. Și mă bucur drept aceea de voi: și voese să fiți înțelepți spre bine, și proști spre rău.

20. Iar Dumnezeuul păcei va zdrobi pre Satana sub picioarele voastre curând. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

21. Inchină-se voă Timotei cel împreună cu mine lucrător, și Luchie, și Iason, și Sosipatru, rudele mele.

22. Inchinu-mă voă și eu Tertie, cel ce am scris cartea, întru Domnul.

23. Inchină-se voă Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Inchină-se voă Erast dregătorul cetăței, și Quart fratele.

24. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă întărească pre voi după evanghelia mea, și propoveduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea тайnei care din anii vecilor era tăcută,

26. Iar acum s'a arătat, și prin scripturile prorocilor, după porunca vecinicului Dumnezeu, spre ascultarea credinței întru toate neamurile s'a cunoscut:

27. Unuia prea înțeleptului Dumnezeu prin Iisus Hristos slava în veci. Amin.

† Cătră Romani s'a scris de la Corint, și s'a trimis prin Flvi diaconu bisericei din Chegrees.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA ÎNTEIĂ CĂTRĂ CORINTENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, chemat apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Sosten fratele.

2. Bisericeii lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfinți întru Hristos Iisus, celor chemați sfinți, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului no-

stru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru:

3. Har voă, și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu pururea pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu ce s'a dat voă întru Iisus Hristos;

5. Că întru toate v-ați îmbogățit întru densul, în tot cuvântul și în toată știința;

6. Precum mărturisirea lui Hristos s'a adevărit întru voi:

7. Cât a nu fi lipsiți voi nici într'un dar; așteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos:

8. Care va și întări pre voi până la sfârșit, ca să fiți nevinovați în dița Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Credincios este Dumnezeu, prin care v-ați chemat spre împărțirea Fiului său Iisus Hristos Domnului nostru.

10. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, că toți să grațiți aceeași, și să nu fie între voi împărechieri; ci să fiți întemeeți într'un gând și într'o înțelegere.

11. Pentru că mi s'a arătat mie pentru voi, frații mei, de la cei ce sunt al Hloii, că prieri sunt între voi.

12. Și dic eu aceasta, că fiecare din voi dice, Eu sunt al lui Pavel; iar eu al lui Apolos; iar eu al lui Chifa; iar eu al lui Hristos.

13. Aș doară s'a împărțit

Hristos? aș Pavel s'a răstignit pentru voi? sau întru numele lui Pavel v-ați botezat?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu că nici pre unul din voi n'am botezat, fără numai pre Crisp și pre Gaie;

15. Ca să nu dică cineva că întru numele meu am botezat.

16. Botezat-am și casa lui Stefana: iar mai mult nu știu să mai fiu botezat pre alt cineva.

17. Că nu m'a trimis pre mine Hristos să botez, ci să vestesc evanghelia: nu întru înțelepciunea cuvântului, ca să nu se facă în zadarnică crucea lui Hristos.

18. Pentru că cuvântul crucei celor peritori nebunie este; iar noă celor ce ne mântuim puterea lui Dumnezeu este.

19. Că scris este, Perde-voiu înțelepciunea înțelepților, și știința celor știutori o voiu lepăda.

20. Unde este înțeleptul? unde este cărturarul? unde este întrebătorul veacului acesta? aș n'a făcut nebună Dumnezeu înțelepciunea lumii aceasta?

21. Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu, n'a cunoscut lumea prin înțelepciune pre Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu prin nebuliea propoveduirii a mântui pre cei ce cred.

22. Pentru că și Iudeii semner, și Ellini înțelepciune caută:

23. Iar noi propoveduim pre Hristos cel răstignit, Iudeilor sminteală, iar Ellinilor nebunie;

24. Iar celor chemați, Iudeilor

I. CORINTENI, II.

și Eliniilor, pre Hristos puterea lui Dumnezeu, și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Că ce este nebun a lui Dumnezeu mai înțelept de cât oamenii este; și ce este slab a lui Dumnezeu mai tare de cât oamenii este.

26. Că vedeți chemarea noastră, fraților, că nu sunt mulți înțelepți după trup, nu sunt mulți puternici, nu sunt mulți de bun neam:

27. Ci cele nebune ale lumii a ales Dumnezeu ca pre cei înțelepți să îi rușineze; și cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu ca să rușineze pre cele tari;

28. Și cele de neam prost, și nebagate în samă ale lumii a ales Dumnezeu, și cele ce nu sunt, ca pre cele ce sunt să strice:

29. Ca să nu se laude nici un trup înaintea lui.

30. Și dintru densul voi sunteți întru Hristos Iisus, care s'a făcut noastră înțelepciune dela Dumnezeu, și dreptate, și sfântire, și izbăvire:

31. Ca precum este scris, Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

CAPITOLUL II.

Si eu, venind la voi, fraților, venit-am, nu întru înălțarea cuvântului său a înțelepciunii, vestind voă mărturisirea lui Dumnezeu.

2. Că n'am judecat a ști ceva întru voi, fără numai pre Iisus Hristos, și pre acesta răstignit.

3. Și eu întru slăbiciune, și întru frică, și întru cutremur mare am fost la voi.

4. Și cuvântul meu și propovăduirea mea nu era întru cuvinte îndemnătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Duhului și a puterii:

5. Ca credința voastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

6. Iar înțelepciunea o grăim întru cei desăvârșiți; însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, carii sunt peritori:

7. Ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, care o a rânduit Dumnezeu mai înainte de veci spre slava noastră:

8. Care nimeni din domnii veacului acestuia nu o a cunoscut: că de o ar fi cunoscut, n'ar fi răstignit pre Domnul slavei.

9. Ci precum este scris, Cele ce ochiul n'a văzut, nici urechia n'a auzit, nici la inima omului nu s'au suit, acestea a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre densul.

10. Iar noastră ne a descoperit *aceasta* Dumnezeu prin Duhul său: că Duhul toate le cearcă, și adăncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului care este într'insul? așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n'am luat duhul

I. CORINTENI, III.

lumii, ci duhul cel din Dumnezeu; ca să știm cele ce sunt de la Dumnezeu dăruite noastră.

13. Care și grăim, nu întru cuvinte învățate ale înțelepciunii omenești, ci întru cele învățate ale Duhului Sfânt; cele duhovnicești cu cele duhovnicești asemănându-le.

14. Iar omul cel trupesc nu primește cele ce sunt ale Duhului lui Dumnezeu: că nebunie sunt lui; și nu le poate înțelege, căci duhovnicește se judecă.

15. Iar cel duhovnicesc le judecă toate, iar el de nimeni nu se judecă.

16. Că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să îl învețe pre el? Iar noi avem mintea lui Hristos.

CAPITOLUL III.

Si eu, fraților, n'am putut grăi voă ca celor duhovnicești, ci ca celor trupești, ca pre niște prunci întru Hristos.

2. Cu lapte pre voi v'am hrănit, iar nu cu bucate: că încă nu puteți; ci încă nici acum nu puteți.

3. Că încă trupești sunteți: căci când este întru voi rivală, și prigonire, și împărțieri, și sunteți trupești, și nu dupe om umblați?

4. Căci când dăce cineva, Eu sunt al lui Pavel; și altul, Eu sunt al lui Apolos; și nu sunteți trupești?

5. Cine dar este Pavel, și cine este Apolos, fără numai slujii-

tori prin carii ați creștut, fie-căruia precum Domnul i a dat?

6. Eu am sădit, Apolos a udat; iar Dumnezeu a făcut creșterea.

7. Pentru aceea nici cel ce sădește este ceva, nici cel ce udă; ci Dumnezeu cel ce dă creșterea.

8. Iar cel ce sădește și cel ce udă una sunt: și fie-care va lua plata sa după osteneala sa.

9. Pentru că al lui Dumnezeu împreună lucrători suntem: a lui Dumnezeu arături, a lui Dumnezeu zidire sunteți.

10. După harul lui Dumnezeu care este dat mie, ca un înțelept meșter, mai mare temelie am pus, iar altul zidește. Însă fie-care să socotească cum zidește.

11. Că altă temelie nimeni nu poate să pue afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zidește cineva pre această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, trestie;

13. Al fie-cărui lucru arătat va fi: că dioa îl va arăta, pentru că cu foc se va descoperi; și al fie-cărui lucru în ce chip va fi, focul îl va lămuri.

14. Și al cărui lucru va rămânea care a zidit, plată va lua.

15. Iar al cărui lucru va arde, se va păgubi: iar el însuși se va mântui; însă așa ca prin foc.

16. Aș nu știți că sunteți biserica lui Dumnezeu, și Duhul lui Dumnezeu lăcăște întru voi?

I. CORINTENI, IV.

17. De va strica cineva biserica lui Dumnezeu, strica-l va pre acela Dumnezeu: căci biserica lui Dumnezeu sfântă este, care sântei voi.

18. Nimeni pre sine să nu se înşale. De i se pare cuiva între voi că este înţelept în veacul acesta, nebun să se facă, ca să fie înţelept.

19. Pentru că înţelepciunea lumii acesteia nebulie este la Dumnezeu. Că scris este, El prinde pre cei înţelepţi întru piceperea lor.

20. Şi iarăşi, Domnul cunoaşte gândurile înţelepţilor, că sunt deşerte.

21. Drept aceea nimeni să nu se laude între oameni. Că toate ale voastre sunt;

22. Ori Pavel, ori Apolos, ori Chifa, ori lumea, ori viaţa, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare; toate ale voastre sunt;

23. Iar voi sântei ai lui Hristos; iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL IV.

Aşa să ne socotească pre noi omul, ca pre nişte slugi ale lui Hristos, şi ispravnicii altărilor lui Dumnezeu.

2. Iar ce este mai mult se caută aceasta întru ispravniciei, ca credincios cineva să se afle.

3. Iar mie prea puţin imi este ca să mă judec de către voi, sau de dîoa omenească: ci nici însu-mi pre mine nu mă judec.

4. Pentru că nimic pre mine nu mă ştiu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat: iar cela ce mă judecă pre mine Domnul este.

5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic să nu judecaţi, până ce va veni Domnul, care va şi lumina cele ascunse ale întunecului şi va arăta sfaturile inimelor: şi atunci lauda va fi fiecăruia de la Dumnezeu.

6. Şi acestea, fraţilor, le am închipuit întru mine şi întru Apolos pentru voi; ca întru noi să vă învăţaţi ca nu mai mult de cât ce este scris - să gândiţi, ca să nu vă mândriţi unul pentru altul împotriva celui-lalt.

7. Că cine te alege pre tine? şi ce ai care n'ai luat; iar dacă şi ai luat, ce te laudă, ca cum n'ai fi luat?

8. Iată sătuli sântei, iată v'ai îmbogăţit, fără de noi ai împărătit: şi o de ai împărăti, ca şi noi împreună cu voi să împărătim.

9. Că mi se pare că Dumnezeu pre noi apostoli cei mai de apoi ne a arătat, ca pre nişte rinduiţi spre moarte: pentru că priveală ne am făcut lumii, şi ingerilor, şi oamenilor.

10. Noi nebuli sîntem pentru Hristos, iar voi înţelepţi întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviţi, iar noi necinstiţi.

11. Până în ceasul de acum şi flămândim, şi însetoşăm, şi sîntem golii, şi pătîmim; şi nu sîntem aşezaţi;

12. Şi ostenim, lucrând cu

I. CORINTENI, V.

mănele noastre: ocăriţi fiind, grăim de bine; izgoniţi fiind, răbdăm;

13. Huliţi fiind, măgăiem: ca nişte gunoii ne am făcut lumii, tutulor lepădătură sîntem până acum.

14. Nu înfruntându-vă pre voi scriu acestea, ci ca pre nişte fii ai mei iubiţi învăţându-vă.

15. Că de ai avea de ce măi de dascăl întru Hristos, dar nu aveţi mulţi părinţi: că întru Hristos Iisus prin evanghelie eu v'am născut pre voi.

16. Rogu-vă dar pre voi, să fiţi mie următori.

17. Pentru aceasta am trimis la voi pre Timotei, care este fiu al meu iubit, şi credincios întru Domnul, care va aduce voă aminte căile mele cele ce sînt întru Hristos, precum pretutindenea întru toată biserica învăţ.

18. Iar ca cum nu ai veni eu la voi, s'aui semeţit unii.

19. Ci voi veni curînd la voi, de va vrea Domnul, şi voi cu-noaşte, nu cuvîntul celor ce s'aui semeţit, ci puterea.

20. Că nu este în cuvînt împărăţia lui Dumnezeu, ci întru putere.

21. Ce voiţi? cu toiag să vin la voi, sau cu dragoste, şi cu duhul blîndeţei?

CAPITOLUL V.

Cu adevărat se aude între voi curvie, şi curvie ca aceea care nici între păgani nu se

numeşte, ca să aibă cineva pre mulţimea tătăne-său.

2. Şi voi v'ai semeţit, şi nu mai bine ai plîns, ca să se rădice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.

3. Eu dar nefind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de faţă acolo, iată am judecat ca cum ai fi de faţă, pre cel ce a făcut aceasta aşa.

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi şi duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos, 5. Să daţi pre unul ca acela Satanei spre perirea trupului, ca duhul să se mîntuească în dîoa Domnului Iisus.

6. Nu este bună lauda voastră. Aui nu ştiţi că puşin aluat toată frămîntătura dospeşte?

7. Curăţiţi dar aluatul cel vechiu, ca să fiţi frămîntătură nouă, precum sînteţi fără de aluat. Că paştele noastre Hristos pentru noi s'a jertvit;

8. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul răutăţii şi al viclesugului; ci întru azimele curăţiei şi ale adevărului.

9. Scris-am voă în epistolă să nu vă amestecaţi cu curvarii;

10. Şi cu adevărat nu cu curvarii lumii acesteia, sau cu lacomi, sau cu răpitori, sau cu slujitorii idoloilor: că altminterle ar fi trebuit să eşti din lumea aceasta.

11. Iar acum am scris voă să nu vă amestecaţi, dacă vre

unul numindu-se frate va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idolorilor, sau ocăritor, sau bețiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mănâci.

12. Că ce imi este mie a judeca pre cei din afară? aș nu pre cei din lăuntru voi îi judecați?

13. Iar pre cei din afară Dumneșu il va judeca. Decă scoateți afară pre cel rău dintre voi înși-vă.

CAPITOLUL VI.

Aș doară îndrăznește cineva din voi, având vre-o piră împotriva altuia a se judeca la cei nedrepți, și nula cei sfinți?

2. Aș nu știți că sfinții vor să judece lumea? și de se va judeca lumea prin voi, nevrednici sunteți de judecări mai mici?

3. Aș nu știți că pre ingeri vom să judecăm? cu cât mai virtos cele lumești?

4. Decă de aveți judecări lumești, pre cei nebăgați în samă intru adunare să i puneți să judece.

5. Și aceasta ca să vă rușinați dic voă. Așa dar, nu este între voi înțelept nici unul, care să poată judeca între frații săi?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta la necredincioși?

7. Decă dar cu adevărat păcat este voă, căci judecați aveți între voi. Pentru ce mai bine nu suferiți strămbătatea? pentru ce mai bine nu răbdați paguba?

8. Ci voi înși-vă faceți străm-

bătate, și aduceți pagubă, și aceasta fraților.

9. Aș nu știți că nedrepti împărăția lui Dumneșu nu o vor moșteni? Nu vă înșelați: nici curvari, nici slujitorii idolorilor, nici prea-curvari, nici malachii, nici sodomneni.

10. Nici furii, nici lacomi, nici bețivi, nici ocăritorii, nici răpitorii, împărăția lui Dumneșu nu o vor moșteni.

11. Și acestea unii ați fost; ci v'ați spălat, ci v'ați sfințit, ci v'ați îndreptat intru numele Domnului Iisus, și intru Duhul Dumneșului nostru.

12. Toate imi sunt slobode, dar nu toate imi sunt de folos: toate imi sunt slobode, ci eu nu voi să fiu biruit de ceva.

13. Bucatele pântecelui, și pântecetele bucatelor: iar Dumneșu și pre acela și pre acelea va stîrca. Iar trupul nu curviei, ci Domnului; și Domnul trupului.

14. Iar Dumneșu și pre Domnul l'a sculat, și pre noi ne va scula cu puterea sa.

15. Dar nu știți că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? decă dar pre mădulările lui Hristos le voi face mădulări ale curvei? Să nu fie.

16. Aș nu știți că cel ce se lipește de curvă un trup este? că vor fi, dice, amândoi, un trup.

17. Iar cel ce se lipește de Domnul un duh este.

18. Fugiți de curvie. Că tot păcatul care va face omul afară

de trup este; iar cel ce curvește intr'al său trup păcătuiește.

19. Aș nu știți că trupul vostru este biserica Duhului Sfințit *ce lăcuiește* intru voi, pre care aveți de la Dumneșu, și nu sunteți ai voștri?

20. Că sunteți cumpărați cu preț: proslăviți dar pre Dumneșu in trupul vostru, și intru duhul vostru, care sunt ale lui Dumneșu.

CAPITOLUL VII.

Iar pentru care m'ai scris: Bine este omului de muere să nu se atingă.

2. Iar pentru curvie, fie-care să și aibă muere sa, și fie-care muere să și aibă bărbatul său.

3. Muierii bărbatul datornica dragoste să i dea: așijderea și muere bărbatului.

4. Muere trupul său nu își stăpânește, ci bărbatul: așijderea și bărbatul trupul său nu își stăpânește, ci muere.

5. Să nu opriți datorica unul altuia, fără numai din buna voia, până la o vreme, ca să vă îndeletniciți în post și în rugăciune; și iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pre voi Satana pentru neînfrinarea voastră.

6. Și aceasta o dic duple sfat, iar nu duple poruncă.

7. Că voese ca toți oamenii să fie precum și eu. Ci fie-care are darul său de la Dumneșu, unul așa, iar altul intr'alt chip.

8. Iar dic celor necăsătorii și văduvelor, Bine este lor de vor rămânea precum și eu.

9. Iar de nu se continesc, să se căsătorească: că mai bine este să se căsătorească de cât să ardă.

10. Iar celor căsătorii poruncesc, nu eu, ci Domnul, Muerea de bărbat să nu se despărță.

11. Iar de se va despărți, să nu se mărite, sau să se impace cu bărbatul său: și bărbatul pre muere să nu o lase.

12. Iar celor-l'alți eu dic, nu Domnul: De are vre un frate muere necredincioasă, și ea va voi să viețuească cu el, să nu o lase pre ea.

13. Și muere de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuească cu dînsa, să nu l' lase pre el.

14. Pentru că se sfințește bărbatul necredincios prin muere *credincioasă*, și se sfințește muere necredincioasă prin bărbatul *credincios*: că intr'alt chip feciorii voștri necurați ar fi; iar acum sfinți sunt.

15. Iar de se desparte cel necredincios, despartă-se. Că nu este supus robiei fratele sau sora intr'unele ca acestea: că spre pace ne a chemat pre noi Dumneșu.

16. Că ce știți, muere, de îi veți mântui bărbatul? sau ce știți, bărbate, de îi veți mântui muere?

17. Inșă fie-căruia precum i-a împărțit Dumneșu, și fie-care

precum 'l a chemat Domnul, așa să umble. Și așa întru toate bisericile rânduiesc.

18. De este cineva chemat fiind tăiat împrejur, să nu poftască netăiere împrejur. Întru netăiere împrejur cineva s'a chemat? să nu se tae împrejur.

19. Tăierea împrejur nimic este, și netăierea împrejur nimic este, ci paza poruncelor lui Dumnezeu.

20. Fie-care întru chemarea care s'a chemat întru aceea să rămăce.

21. Rob ești chemat? nu te griji: ci de și poți să fii slobod, mai mult te supune.

22. Că cel ce este chemat întru Domnul, rob, slobod Domnului este: asijderea și cel ce este chemat, slobod, rob este lui Hristos.

23. Cu preț suneți cumpărați; nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fie-care întru ce este chemat, fraților, întru aceea să rămăce înaintea lui Dumnezeu.

25. Iar pentru fecioare porunca Domnului nu am: iar stat dau, ca un miluit de la Domnul, a fi credincios.

26. Socotesc dar, că acest lucru este bun pentru această de acum nevoie, că bine este o-mului așa a fi.

27. Legatu-te-ai cu femeie? nu căuta deslegare. Deslegatu-te-ai de femeie? nu căuta femeie.

28. Iar de te ai și înșurat, n'ai păcătuit, și de s'a măritat fecioara, n'a păcătuit. Dar ne-

caz în trup vor avea unii ca aceștia: iar eu vă crut pre voi.

29. Iar aceasta dic, fraților, că vremea de acum scurtă este: ca și cei ce au femei să fie ca cum n'ar avea;

30. Și cei ce plâng, ca cum n'ar plânge; și cei ce se bucură, ca cum nu s'ar bucura; și cei ce cumpără, ca cum n'ar stăpâni;

31. Și cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca cum nu s'ar folosi: că trece chipul lumii acesteia.

32. Și voesc ca voi fără de grijă să fiți. Cel neînșurat grijește de ale Domnului, cum va plăcea Domnului:

33. Iar cel ce s'a înșurat grijește de ale lumii, cum va plăcea femeii.

34. Se deosebeste femeia și fecioara. Cea nemăritată se grijește de ale Domnului, ca să fie sfântă și cu trupul și cu sufletul: iar cea măritată se grijește de ale lumii, cum va plăcea bărbatului.

35. Și aceasta spre al vostru folos dic; nu ca să vă pun voă cursă, ci spre bună cuviință, și apropiere de Domnul fără sminteală.

36. Iar de i se pare cuiva că i se face vre-o necinste pentru fecioara sa, dacă îi trec tinerețele, și așa trebue a se face, ce voește face, nu păcătuiește: mărite-se.

37. Iar care stă întemeiat în inimă, neavând nevoie, ci are putere preste voia sa, și aceasta

a judecat întru inima sa, a păzi pre fecioara sa, bine face.

38. Deci dar, și cel ce își mărită pre fecioara sa, bine face; iar cel ce nu o mărită mai bine face.

39. Femeia legată este de lege în câtă vreme trăește bărbatul ei; iar dacă va dormi bărbatul ei, slobodă este după care va vrea să se mărite; numai întru Domnul.

40. Iar mai fericită este de va rămănea așa, după sfatul meu: și mi se pare, că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAPITOLUL VIII.

Iar pentru cele ce se jertvesc idolilor, știm că toți avem cunoștință. Însă cunoștința face semeț, iar dragostea zidește.

2. Iar de i se pare cuiva că știe ceva, încă nimic n'a cunoscut precum se cade a cunoaște.

3. Iar de iubește cineva pre Dumnezeu, acela cunoscut este de densul.

4. Iar pentru mănecarea jertvelor idolești, știm că idolul nimic nu este în lume, și cum că nu este alt Dumnezeu fără numai unul.

5. Pentru că de și sunt carii se dic dumnezei, ori în cer ori pre pământ, (precum sunt dumnezei mulți, și domni mulți.)

6. Ci noă un Dumnezeu este, Tăcut, dintru care *sânt* toate, și noi întru densul; și un Domn Iisus Hristos, prin care *sânt* toate și noi printr'insul.

7. Ci nu este întru toți cunoștința: căci unii cu știința idolului, până acum o mănăncă ca o jertvă idolească; și știința lor fiind slabă se spurcă.

8. Iar mănecarea nu ne va pune pre noi înaintea lui Dumnezeu: că nici de vom mânca, nu ne prisosește; nici de nu vom mânca ne lipsește.

9. Ci vedeți ca nu cumva slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor neputincioși.

10. Că de te va vedea cineva pre tine cel ce ai cunoștință scedând în capștea idolilor, ai nu știința lui, slab fiind, se va întări ca să mănănce jertvele idolești.

11. Și va peri fratele tău cel neputincios pentru cunoștința ta, pentru care Hristos a murit?

12. Și așa păcătuind împotriva fraților, și bătând știința lor cea neputincioasă, împotriva lui Hristos păcătuiești.

13. Pentru aceea, dacă face mănecarea sminteală fratelui meu, nu voi mânca carne în veac, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

CAPITOLUL IX.

Au nu sunt apostol? au nu sunt slobod? au nu pre Iisus Hristos Domnul nostru 'l am vădut? au nu lucrul meu voi suneți întru Domnul?

2. De nu sunt apostol altora, dar voă cu adevărat sunt: că

I. CORINTENI, IX.

pecetea apostoliei mele voi sunteți întru Domnul.

3. Răspunsul meu la cei ce mă cercetează pre mine acesta este.

4. Ați n-avem putere a mânca și a bea?

5. Ați n-avem putere pre o soră, muliere, a purta ca și ceilalți apostoli, și frații Domnului, și Chifa?

6. Sau numai eu singur și Varnava n-avem putere a nu lucra?

7. Cine slujește în oaste vre odată cu leașa sa? sau cine sădește vie, și din roada ei nu mănâncă? sau cine paște turmă, și din laptele turmei nu mănâncă?

8. Ați doară după om această grăesc? ați nu și legea această dăce?

9. Că în legea lui Moisi scris este, Să nu legi gura bouului ce trieră. Ați doară de boi se îngrijește Dumnezeu?

10. Ați doară pentru noi cu adevărat dăce *aceasta*? Că pentru noi s'a scris: că întru naidejde, cel ce ară, dator este să are; și cel ce trieră cu naidejde, de naidejdea sa trebuie să alba parte.

11. Dacă am sămănat noi voa cele duhovnicești, ați mare lucru *este* de vom secera noi ale voastre cele trupesti?

12. Dacă ați parte alții de puterea noastră, ați nu mai virtos noi? Ci nu am făcut după puterea aceasta; ci toate le răb-

dăm, ca să nu dăm vre-o zătinire evangheliei lui Hristos.

13. Ați nu știți că cei ce lucrează cele sfinte din biserică mănâncă? și carii slujesc altarului cu altarul se împărtășesc?

14. Așa și Domnul a rinduit, ca cei ce propoveduesc evangheliea, din evanghelie să trăească.

15. Iar eu nici una de acestea n'am făcut: și n'am scris mine: că mai bine îmi este a muri, de cât lauda mea s'o facă cineva în zadarnică.

16. Că de bine-vestesc nu îmi este mie laudă: că nevoie îmi zace asupra; iar amar mie este de nu voi bine-vesti!

17. Că de fac aceasta de voie, plată am: iar dacă de silă, dregătorie îmi este mie încredințată.

18. Care dar este plata mea? Ca bine-vestind evangheliea, fără de plată să pun evangheliea lui Hristos, ca să nu fac eu după puterea mea cum nu se cade întru buna-vestire.

19. Că slohod fiind de toți, tuturor m'am făcut rob, ca pre mai mulți să dobîndesc.

20. Și m'am făcut Iudeilor ca un Iudeu, ca pre Iudei să dobîndesc; celor de sub lege, ca pre cel de sub lege să dobîndesc;

21. Celor fără de lege, ca un fără de lege, (nefiind fără de lege lui Dumnezeu, ci întru lege lui Hristos,) ca să dobîndesc pre cei fără de lege.

I. CORINTENI, X.

22. M'am făcut celor neputințioși ca un neputințios; ca pre cei neputințioși să dobîndesc: tuturor toate m'am făcut, ca ori cum pre vre unii să mântuesc.

23. Și aceasta fac pentru evanghelie, ca împreună pătaș ei să mă fac.

24. Ați nu știți că cei ce aleargă în locul de priveală, toți adevă aleargă, dar unul iea darul? Așa să alergați, ca să apucați.

25. Iar tot cel ce se nevoește, de toate se înfrinează. Și aceia adevă ca să iea cunună stricăcioasă *fac aceasta*; iar noi nestricăcioasă.

26. Eu drept aceea așa alerg, nu ca cum n'ași ști; așa dau război, nu ca cum ași fi bătând văzduhul:

27. Ci îmi chinuesc trupul meu, și îl supun robiei: ca nu cumva altora propoveduind, însumi să mă fac netrebnic.

CAPITOLUL X.

Și nu voesc ca să nu știți voi, fraților, că părinții noștri toți subit nor au fost, și toți prin mare au trecut:

2. Și toți prin Moisi s'au boțezat în nor și în mare;

3. Și toți aceeași mâncare duhovnicească au mâncat;

4. Și toți aceeași băutură duhovnicească au băut: că bea din Piatra cea duhovnicească care urma: iar Piatra era Hristos.

5. Ci întru cei mai mulți dintru ei nu a bine-voit Dumnezeu: că au cădut în pustie.

6. Și acestea pilde s'au făcut noastră, ca să nu fim noi poftitori de rele, precum și aceia au poftit.

7. Nici slujitori idolilor să vă faceți, precum unii dintru densii; precum este scris, Șeșut-a norodul de a mânca și a bea, și s'a sculat de a jucat.

8. Nici să curvim, precum unii dintru densii au curvit, și au cădut într-o di douăzeci și trei de mil.

9. Nici să ispitim pre Hristos, precum și unii dintru densii au ispitit, și de serpi au perit.

10. Nici să cîrțiți, precum și unii dintru densii au cîrțit, și s'au pierdut de pierdătorul.

11. Și aceste toate, pilde s'au întemplat lor: iar s'au scris spre a noastră învățătură, la carii sfîrșiturile veacurilor au ajuns.

12. Pentru aceea celui ce i se pare că stă, să iee aminte ca să nu cadă.

13. Ispită pre voi nu v'a ajuns, fără numai omenească; iar credincios *este* Dumnezeu, care nu va lăsa pre voi să vă ispițiți mai mult de cât puteți; ci împreună cu isпита va face și sfîrșitul, ca s'o puteți suferi.

14. Pentru aceea, iubii mei, fugiți de slujirea idolilor.

15. Ca celor înțelepți grăesc; judecați voi ceea ce eu grăesc.

16. Paharul blagosloveniei care blagoslovim, ați nu este împărtășirea sîngelui lui Hristos? Pă-

I. CORINTENI, XI.

nea care fringem, au nu este împărtășirea trupului lui Hristos?

17. Căci o pâine, un trup, cei mulți sîntem: că toți dintr-o pâine ne împărtășim.

18. Vedeți pre Israel dupre trup: au nu cei ce mănâncă jertvele pârtași oltarului sînt?

19. Decî ce dîc eu? că doară idolul este ceva, sau ce se jertvește idolului este ceva?

20. Ci eu dîc că cele ce jertvesc Neamurile, dracilor jertvesc, și nu lui Dumnezeu: nu voesc dar ca să vă faceți voi pârtași dracilor.

21. Nu puteți bea paharul Domnului, și paharul dracilor: nu puteți fi mesei Domnului pârtași, și mesei dracilor.

22. Ați întărita-vom pre Domnul spre mânie? au mai tarî de cît el sîntem?

23. Toate imi sînt slobode, ci nu toate imi folosesc: toate imi sînt slobode, ci nu toate zidesc.

24. Nimeni al său să nu caute, ci fie-care al altuia.

25. Tot ce se vinde în măcelărie, să măncați, nimic cercetând pentru știință:

26. Că al Domnului este pământul, și plinirea lui.

27. Și de vă chieamă pre voi la masă cineva din cei necredincioși, și voiți să mergeți; tot ce se pune înaintea voastră să măncați, nimic cercetând pentru știință.

28. Iar de va dîce voă cineva, Aceasta este jertvită idolilor, să nu măncați pentru acela ce

v'a spus, și pentru știință: că al Domnului este pământul, și plinirea lui:

29. Iar știința, dîc, nu a ta, ci a celui-l-alt: că pentru ce slobodonia mea se judecă de altă știință:

30. Iar dacă mă împărtășesc eu prin har, ce mă hulesc, pentru care eu mulțumesc?

31. Decî ori de măncați, ori de beți, ori alt-ceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Fără sminteală fiți, și Iudeilor, și Elînilor, și bisericei lui Dumnezeu:

33. Precum și eu întru toate tutulor plac, necăutând folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mîntuiescă.

CAPITOLUL XI.

Următori fiți mie, precum și eu lui Hristos.

2. Iar vă laud pre voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte, și precum v'am dat voă predaniile, le țineți.

3. Și voesc să știți voi, că a tot bărbatul capul este Hristos; iar capul muierii este bărbatul, iar capul lui Hristos, Dumnezeu.

4. Tot bărbatul rugându-se sau proorocind cu capul acoperit, își rușinează capul lui.

5. Iar toată muiera rugându-se sau proorocind cu capul desvălit își rușinează capul ei: că tot atîta este ca cum ar fi rasă.

6. Că de nu se învălește mu-

I. CORINTENI, XI.

ierea, să se și tundă: iar de este lucru de rușine muierii a se tunde, sau a se rade, învălească-se.

7. Că bărbatul nu este dator să și acoperă capul, chipul și slava lui Dumnezeu fiind: iar muiera slava bărbatului este.

8. Că nu este bărbatul din muiere; ci muiera din bărbat.

9. Că nu s'a zidit bărbatul pentru muiere; ci muiera pentru bărbat.

10. Pentru aceea datoare este muiera să aibă învăitoare în cap, pentru ingeri.

11. Insa nici bărbatul fără muiere, nici muiera fără bărbat, întru Domnul.

12. Că precum este muiera din bărbat, așa și bărbatul prin muiere; și toate de la Dumnezeu.

13. Întru voi înși-vă judecați: oare cu cuviință este, muiera desvălită să se roage lui Dumnezeu?

14. Ați nu și singură firea vă învață pre voi, că bărbatul de își lasă părul, necinste lui este?

15. Iar muiera de își lasă părul, slavă ei este: de vreme ce părul este dat ei în loc de învăitoare.

16. Iar de se vede că este cineva prigonitor, noi obicem ca acesta n'avem, nici bisericele lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Pentru că interu, când vă adunați voi în biserică, aud că se fac între voi împărechieri; și despre o parte cred.

19. Că trebuie să fie și eresuri

între voi, ca cei lămuriti să se facă arătați între voi.

20. Drept aceea, când vă adunați voi împreună, nu este a mânca cina Domnului.

21. Că fie-care își pune cina sa mai înainte spre mîncare: și unul este flămînd, iar altul este bat.

22. Ați doară n'aveți case ca să măncați și să beți? sau pre biserica lui Dumnezeu defăimați, și rușinati pre ceilipsiți? Ce voiți dîce voă? lăuda-voiți pre voi? întru aceasta nu vă laud.

23. Că eu am luat de la Domnul care am și dat voă, Că Domnul fîsus în noaptea întru care s'a vindut a luat pâine:

24. Și mulțumind a fîrit, și a dîs, Luați, măncați: acesta este trupul meu care se frînge pentru voi: aceasta să faceți întru pomenirea mea.

25. Așijderea și paharul, după cină, dîcînd, Acest pahar legea cea nouă este întru sîngele meu: aceasta să faceți de câte ori veți bea, întru pomenirea mea.

26. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta, și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți pînă când va veni.

27. Drept aceea, ori-care va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sîngelui Domnului.

28. Ci să se ispitească omul pre sine, și așa din pâine să mînanțe, și din pahar să bea.

29. Că cel ce mînanță și bea cunevrednicie, judecată lui-și mă-

năncă și bea, nesocotind trupul Domnului.

30. Pentru aceasta între voi mulți *sânt* neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne am fi judecat pre noi singuri, nu ne am fi osindit.

32. Iar judecându-ne, de la Domnul ne certăm, ca nu cu lumea să ne osindim.

33. Decî dar, frații mei, când vă adunați să măncați, unul pre altul să așteptați.

34. Iar de îlmăndește cineva, a casă să mănânce; ca să nu vă adunați spre osindă. Iar cele-lalte când voiți veni le voiți rindui.

CAPITOLUL XII.

Iar pentru cele duhovnicești, fraților, nu voiți să nu știți voi.

2. Că știți când erați Neamuri, cum cătră idoli cei fără de glas, ca cum ați fi fost trași vă duceați.

3. Pentru aceea vă arăt voă, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grăind nu dice anatema pre Iisus: și nimeni nu poate numi Domn pre Iisus, fără numai întru Duhul Sfînt.

4. Și sînt: osebiri darurilor, iar același Duh.

5. Și osebiri slujbelor sînt, iar același Domn.

6. Și osebiri lucrărilor sînt, iar același Dumnezeu este care lucrează toate întru toți.

7. Iar fie-căruia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia prin Duhul se dă cuvîntul înțelepciunei; iar altuia

cuvîntul cunoștinței întru același Duh;

9. Și altuia credința întru același Duh; iar altuia darurile tămăduirilor întru același Duh;

10. Iar altuia lucrarea puterilor; iar altuia proorocie; iar altuia alegerea duhurilor; iar altuia feluri de limbi; iar altuia tîlmăcirea limbilor:

11. Și toate acestea le lucrează unul și același Duh, împărțind deosebii fie-căruia precum voește.

12. Că precum trupul unul este, și mădulări are multe, și toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sînt: așa și Hristos.

13. Pentru că printr'un Duh noi toți într'un trup ne am botezat, ori Iudeii, ori Ellinii, ori robii, oricîi slobozi; și toți într'un Duh ne am adăpat.

14. Că trupul nu este un mădular, ci multe.

15. Că de ar dice piciorul, Pentru că nu sînt mîină, nu sînt din trup; aș doară pentru aceea nu este din trup?

16. Și de ar dice urechia, Pentru că nu sînt ochi, nu sînt din trup; aș doară pentru aceea nu este din trup?

17. Că de ar fi tot trupul ochi, unde ar fi auzul? Și de ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Iar acum a pus Dumnezeu mădulările pre unul fie-care dintr'insele în trup, precum a voit.

19. Că de ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

20. Iar acum multe mădulări cu adevărat *sînt*, dar un trup.

21. Și nu poate ochiul să dică

măinei, N'am trebuință de tine: sau iarăși capul picioarelor, N'am trebuință de voi.

22. Ci cu mult mai virtos mădulările trupului care se socotesc a fi mai slabe, sînt mai trebuincioase:

23. Și care ni se pare că sînt mai necinstite la trup, acestora cinste mai multă le dăm; și cele nesocotite ale noastre mai multă slavă au.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuință: ci Dumnezeu a tocmit trupul, celui mai de jos mai multă cinste dănd.

25. Ca să nu fie desbinare în trup; ci să se îngrijească mădulările între sine asemenea unul de altul.

26. Și ori de pătîmește un mădular, pătînesc toate mădulările d'împreună; ori de se slăvește un mădular, împreună se bucură toate mădulările.

27. Iar voi sînteți trupul lui Hristos, și mădulări din parte.

28. Și pre unii a pus Dumnezeu în biserică, întîi pre apostoli, al doilea pre prooroci, al treilea pre dascăli, după aceea pre puteri, apoi darurile tămăduirilor, ajutorințele, isprăvnicile, felurile limbilor.

29. Aș doară toți *sînt* apostoli? aș doară toți prooroci? aș doară toți dascăli? aș doară toți puteri?

30. Aș doară toți au darurile tămăduirilor? aș doară toți în limbi grăesc? aș doară toți tîlmăcesc?

31. Ci să rivniți darurile cele

mai bune: și încă mai înaltă cale vă arăt voă.

CAPITOLUL XIII.

De aș grăi în limbele omenești și îngerești, iar dragoste n'am, făcutu-m'am ca niște aramă sunătoare, și chimval răsunător.

2. Și de aș avea proorocie, și de aș ști toate tainele, și toată știința; și de aș avea toată credința, cât să mut și mîntii, iar dragoste n'am, nimic nu sînt.

3. Și de aș împărți toată averea mea, și de aș da trupul meu să-l ard, și dragoste n'am, nici un folos nu-mi este.

4. Dragostea îndelung rabdă, se milostivește; dragostea nu pismuește, dragostea nu se semește, nu se trufește.

5. Nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gîndește răul;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduește, toate le rabdă.

8. Dragostea nici odată nu cade: macar proorociile de vor lipsi; macar limbele de vor înceta; macar cunoștința de se va strica.

9. Pentru că din parte cunoaștem, și din parte proorocim.

10. Iar când va veni cea desăvîrșită, atunci cea din parte se va strica.

11. Când eram prunc, ca un prunc grăiam, ca un prunc eugetam, ca un prunc gîndiam:

I. CORINTENI, XIV.

iar dacă m'am făcut bărbat, am lăpădat cele pruncești.

12. Că vedem acum ca prin oglindă în ghicitoră; iar atunci față câtră față: acum cunosc din parte; iar atunci voi cunoaște precum și cunoscut sunt.

13. Și acum rămâne credința, nădejdea, dragostea, aceste trei; iar mai mare de cât acestea *este* dragostea.

CAPITOLUL XIV.

Urmați dragostea, și rivniți cele duhovnicești, iar mai virtos ca să proorociți.

2. Că cel ce grăește în limbă, nu grăește oamenilor, ci lui Dumnezeu: că nimeni nu-l aude; iar cu duhul grăește taine.

3. Iar cel ce prooroceste oamenilor grăește spre zidire, și îndemnare, și mângăiere.

4. Cel ce grăește în limbă pre sine singur se zidește; iar cel ce prooroceste biserica zidește.

5. Și voesc ca voi toți să grăiți în limbă, iar mai virtos să proorociți: că mai mare *este* cel ce prooroceste de cât cel ce grăește în limbă, fără numai de va tălmași, ca biserica zidire să iee.

6. Iar acum, fraților, de voi veni la voi grăind în limbă, ce voi folosi voă, de nu voi grăi voă sau întru descoperire, sau întru cunoștință, sau întru proorocie, sau întru învățatură?

7. Că precum cele neînsuflețite ce dau glas, ori surla, ori alăuta, de nu vor da osebite în

viersuri, cum se va cunoaște glasul surlei sau dicerea alăutei?

8. Că trimbița de va da glas fără de semu, cine se va găti la rășboi?

9. Așa și voi, prin limbă de nu veți da cuvânt cu bună înțelegere, cum se va cunoaște ceea ce se va grăi? că veți fi grăind în văzduh.

10. Atâtea de multe, precum se întâmplă, sunt felurile glasurilor în lume, și nici unul dintr'însele este fără de glas.

11. Deci de nu voi ști puterea glasului, voi fi celui ce grăește varvar, și cel ce grăește va fi mie varvar.

12. Așa și voi, de vreme ce sunteți rivnitori duhurilor, zidirea bisericii să căutați ca să prisosiți.

13. Pentru aceea cel ce grăește în limbă să se roage ca să și tăl măcească.

14. Pentru că de mă voi ruga cu limba, duhul meu se roagă, iar mintea mea fără de roadă este.

15. Ce dar este? ruga-mă-voi cu duhul, ruga-mă-voi și cu mintea: cânta-voi cu duhul, cânta-voi și cu mintea.

16. Pentru că de veți bine-cuvânta cu duhul, cel ce împlinește locul celui prost, cum va dice, Amin, după mulțumirea ta, de vreme ce nu știe ce dici?

17. Că tu bine mulțumești, dar cela-l-alt nu se zidește.

18. Mulțumesc Dumnezeu lui

I. CORINTENI, XIV.

meu, că mai mult de cât voi toți grăesc în limbă:

19. Ci în biserică voesc cinci cuvinte a grăi cu mintea mea, ca și pre alții să învăț, de cât dece mi de cuvinte în limbă.

20. Fraților, nu fiți prunci cu mintea: ci cu reutate fiți prunci, iar cu mintea fiți desăvârșiți.

21. În lege scris este, Că în alte limbi și cu alte buze voi grăi norodului acestuia; și nici așa nu mă vor asculta pre mine, dice Domnul.

22. Drept aceea, limbele spre semn sunt, nu credincioșilor, ci celor necredincioși: iar proorocia *slujește* nu necredincioșilor, ci celor ce cred.

23. Deci dar de s'ar aduna toată biserica împreună, și toți ar grăi în limbă, și ar intra și de cei neînvățați sau necredincioși, au n'ar dice că sunteți nebuni?

24. Iar de ar prooroci toți, și ar intra vre-un necredincios sau neînvătat, se vădește de toți, se judecă de toți:

25. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și așa cădând pre față se va închina lui Dumnezeu, dicând că cu adevărat Dumnezeu întru voi este.

26. Ce este dar, fraților? când ve adunați, fie-care dintru voi psalm are, învățatură are, limbă are, descoperire are, tălmacire are. Toate spre zidire să se facă.

27. De grăește cineva în limbă, să grăească câte doi, sau mai

mulți câte trei, și pre rind; și unul să tăl măcească.

28. Iar de nu va fi tălmacitor, să tacă în biserică; și numai lui să și grăească, și lui Dumnezeu.

29. Iar proorocii doi sau trei să grăească, și cel-l-alti să judece.

30. Iar de se va descoperi ceva altuia ce șede, cel d'înteu să tacă.

31. Că puteți câte unul toți a prooroci, ca toți să se învețe, și toți să se mângăie.

32. Și duhurile proorocilor, proorocilor se supun.

33. Că Dumnezeu nu este Dumnezeu al turburării, ci al păcii, precum întru toate bisericile sfinților.

34. Mulierile voastre în biserică să tacă: că nu li s'a dat voielelor să grăească; ci să fie plecate, precum și legea dice.

35. Iar de voesc să se învețe ceva, a casă să și întrebă pre bărbații lor: că rușine este mulierilor să grăească în biserică.

36. Au de la voi cuvântul lui Dumnezeu a eșit? sau numai la voi a ajuns?

37. De i se pare cuiva că este prooroc, sau duhovnicesc, să înțeleagă cele ce scriu voă, că ale Domnului sunt porunci.

38. Iar de nu înțelege cineva, să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, rivniți a prooroci, și a grăi în limbă să nu opriți.

40. Toate duple cuvântă și rinduială să se facă.

CAPITOLUL XV.

1. Să arăt voă, fraților, evanghelia *S* care am bine-vestit voă, care ați și primit, intru care și stați;

2. Prin care vă și mântuiți, de o țineți precum o am bine-vestit voă, fără numai de nu în zadar ați creșut.

3. Că am dat voă înteu care am și luat, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre duple scripturi;

4. Și cum că s'a îngropat, și cum că a înviat a treia zi duple scripturi;

5. Și cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doi-spre-dece;

6. După aceea s'a arătat la mai mulți de cât cincisute de frați de odată; din cari cei mai mulți sunt până acum, iar unii au și adormit.

7. După aceea s'a arătat lui Iacov; apoi apostolilor tuturor.

8. Iar mai pre urmă de cât toți, ca unul născut fără de vreme, s'a arătat și mie.

9. Că eu sunt mai micul apostolilor, care nu sunt vrednic a mă chema apostol, pentru că am gonit biserica lui Dumnezeu.

10. Iar cu harul lui Dumnezeu sunt ce sunt: și harul lui care este intru mine n'a fost înzadarnic; ci mai mult de cât toți aceea m'am ostentit: însă nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci ori eu ori aceea, așa propoveduim, și așa ați creșut.

12. Iar de vreme ce Hristos

se propoveduește că s'a sculat din morți, cum dic unii între voi că înviere morților nu este?

13. Și de nu este înviere morților, nici Hristos dar n'a înviat.

14. Iar dacă n'a înviat Hristos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este și credința voastră.

15. Neaflăm încă și marturiminoși ai lui Dumnezeu; că am fi mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pre Hristos: pre care nu l'a înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat:

17. Iar dacă Hristos nu s'a sculat, înzadarnică este credința voastră; încă sunteți în păcatele voastre.

18. Încă și cei ce au adormit intru Hristos au perit.

19. Și de nădăjdum intru Hristos numai în viața aceasta, măticăloși de cât toți oamenii suntem.

20. Iar acum Hristos s'a sculat din morți, începătură celor adormiți s'a făcut.

21. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om s'a făcut și învierea morților.

22. Că precum intru Adam toți mor, așa intru Hristos toți vor învia.

23. Și fie-care intru a s'a rânduială: Începătura Hristos; după aceea cei ce sunt ai lui Hristos intru venirea lui.

24. Apoi sfârșitul, când va da împărăția lui Dumnezeu, și Ta-

lălui; când va strica toată domnia; și toată stăpânirea și puterea.

25. Pentru că se cade lui a împărăti, până ce va pune pre toți vrăjmașii sub picioarele sale.

26. Vrăjmașul cel mai de pre urmă ce se surpă moartea este.

27. Pentru că toate le a supus sub picioarele lui. Iar când dice că toate sunt supuse lui, arătat este, că afară de cela ce l'a supus lui toate.

28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci și însuși Fiul se va supune celui ce a supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate intru toate.

29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morți, dacă nu se vor scula morții nici de cum? pentru ce se și botează pentru cei morți?

30. Pentru ce dar și noi ne primejdum în tot ceasul?

31. În toate zilele mor, pentru lauda voastră care am intru Hristos Iisus Domnul nostru.

32. De m'am și luptat ca un om cu fiarele în Efes, ce folos imi este, dacă morții nu se vor scula? să mâncăm și să bem; că mâine vom muri.

33. Nu vă înșelați: strică pre obiceiurile cele bune vorbele cele rele.

34. Treziți-vă cu dreptate, și nu greșiți; că unii au necunoștința lui Dumnezeu: spre rușinare voă graesc.

35. Ci va dice cineva, Cum se vor scula morții? și cu ce trup vor veni?

36. Nebune, tu ce sameni nu înviază, de nu va muri:

37. Și ce sameni, nu trupul care va să se facă sameni, ci numai grăunțul gol, de se întemple de grâu, sau de alt ceva din celelalte:

38. Iar Dumnezeu îi dă lui trup precum voește, și fie-cărei samănțe trupul ei.

39. Nu tot trupul este același trup: ci altul este trupul oamenilor, și altul trupul dobitoacelor, și altul al peștilor, și altul al păsărilor.

40. Și sunt trupuri cerești, și trupuri pământești: ci alta este slava celor cerești, și alta a celor pământești.

41. Alta este slava soarelui, și alta slava lunii, și alta slava stelelor: că stea de stea se osebește în slavă.

42. Așa și învierea morților. Samănă-se intru stricăciune; scula-se-va intru nestricăciune:

43. Samănă-se intru necinste; scula-se-va intru slavă: samănă-se intru slăbiciune; scula-se-va intru putere:

44. Samănă-se trup sufletesc; scula-se-va trup duhovnicesc. Este trup sufletesc, este și trup duhovnicesc.

45. Că așa și scris este, Făcutu-s'a omul d'înteu Adam cu suflet viu; iar Adam cel de pre urmă cu duh de viață făcător.

46. Ci nu este înteu cel duhovnicesc ci cel sufletesc; apoi cel duhovnicesc.

47. Omul cel d'înteu este din

pământ, pământesc: omul cel al doilea *este* Domnul din cer.

48. În ce chip *este* cel pământesc, așa și cel pământesc: și în ce chip *este* cel ceresc, așa și cel cereștil.

49. Si precum am purtat chipul celui pământesc, să purtăm și chipul celui ceresc.

50. Iar aceasta dăc, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea pre nestricăciune va moșteni.

51. Iată, taină voă dăc: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

52. Într'o cirtă, într'o clipeala ochiului, într'o trimbița cea de apoi: pentru că va trimbița, și morții se vor scula nestrictăți, și noi ne vom schimba.

53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace întru nestricăciune, și muritorul acesta să se îmbrace întru nemurire.

54. Iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta întru nestricăciune, și muritorul acesta se va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris, Înghițitu-s'a moartea întru biruință.

55. Unde îți *este*, moarte, boldul tău? Unde îți *este*, iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morții păcatul *este*; iar puterea păcatului *este* legea.

57. Iar lui Dumnezeu mulțumită, care ne a dat noastră biruință prin Domnul nostru Iisus Hristos.

58. Drept aceea, iubiții mei

frați, fiți tari, neclătiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, știind că osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul.

CAPITOLUL XVI.

Iar pentru milostenia care este pentru sfinți, precum am rânduit bisericelor Galatiei, așa și voi să faceți.

2. În *dia* d'intău a săptămânei fie-care din voi să puc la sine, stringend de se va îndura, ca nu dacă voiți veni atunci să se facă strînsoarea.

3. Iar după ce voiți veni, pre cari veți socoti, pre aceia cu cârți îi voi trimete să ducă darul vostru în Ierusalim.

4. Și de va fi cu cuvîntă să merg și eu, cu mine vor merge.

5. Și voiți veni la voi când voi trece prin Macedonia: că prin Macedonia voiți să trec.

6. Și la voi, de se va întempla, mă voi zăbăvi, sau voiți și erna, ca voi să mă petreceți ori încotro voiți merge.

7. Că nu voese să vă ved pre voi acum în treacăt; ci am nădejde căte-va vreme să mă zăbăvesc la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și voiți rămănea în Efes până la praznicul a cinci-deci de zile.

9. Că mi s'a deschis mie ușă mare și spre folos, și protivnici *sunt* mulți.

10. Iar de va veni Timotei, socotiți să fie fără frică la voi:

că lucrul Domnului lucrează că și eu.

11. Decî nimeni pre el să nu l defaime: ci să l petreceți cu pace, ca să vie la mine: că l aștept pre el cu frați.

12. Iar pentru fratele Apolos, mult l am rugat ca să vie la voi cu frați: și nici de cum nu i-a fost voia să vie acum; iar va veni când vreme bună va afla.

13. Priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.

15. Și vă rog pre voi, fraților, (știți casa lui Stefana, că este pîrga Ahaiei, și spre slujba sfinților s'a rânduit pre sine.)

16. Ca și voi să vă plecați la unii ca aceștia, și la tot cel ce împreună lucrează și se ostenește.

17. Iar mă bucur de venirea

lui Stefana și a lui Furtunat și a lui Ahaic: căci lipsa voastră aceștia o a implinit.

18. Că au odihnit duhul meu și al vostru: să cunoașteți dar pre unii ca aceștia.

19. Inchină-se voă bisericele Asiei. Inchină-se voă întru Domnul mult Achila și Prischila, împreună cu biserica cea din casa lor.

20. Inchină-se voă frați toți. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfîntă.

21. Inchinăciunea cu mîna mea a lui Pavel.

22. Că ce nu iubește pre Domnul nostru Iisus Hristos, să fie Anatema Maran-ata.

23. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Iisus. Amin.

Că în *intău epistolie* către Corinteni s'a scris de la Filipii prin Stefana, și Furtunat și Ahaic și Timotei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ CORINTENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostolul lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu,

și Timotei fratele, bisericei lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sînt în toată Ahaia.

II. CORINTENI, I.

2. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurătorilor și Dumnezeu al toată mângăierii;

4. Cel ce ne mângăie pre noi întru tot necazul nostru, ca să putem și noi mângăia pre cel ce sunt întru tot necazul, prin mângăierea cu care ne mângăiem noi de la Dumnezeu.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, așa prin Hristos prisosește și mângăierea noastră.

6. Și ori de pătimim necaz, *este* pentru a voastră mângăiere și mântuire, care se lucrează întru răbdarea acestorași patimilor, care și noi pătimim: ori de ne mângăiem, *este* pentru a voastră mângăiere și mântuire.

7. Și nădejdea noastră tare *este* pentru voi, știind, că precum sunteți părtași patimilor noastre, așa și mângăierii.

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru necazul nostru ce s'a făcut noă în Asia, că preste măsură am fost îngreuiți, și preste puțință, cât n'aveam noi nădejde nici de viață:

9. Ci singuri întru noi judecata morții am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi, ci întru Dumnezeu cel ce înviază morții:

10. Care dintr'o moarte ca aceasta ne a izbăvit pre noi, și ne

izbăvește: întru care nădăjduim că încă *ne* va și mai izbăvi;

11. Ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe fețe darul cel către noi, prin mulți să se mulțumească pentru noi.

12. Că lauda noastră aceasta este, mărturisirea științei noastre, că întru dreptate, și întru curăție dumnezească, iar nu întru înțelepciune trupească, ci întru harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scrim voă altele, fără numai cele ce ceteți sau și știți; și am nădejde că și până în sfârșit veți cunoaște;

14. Precum ne ați și cunoscut pre noi din parte, că lauda noastră suntem, precum și voi a noastră în dioa Domnului Iisus.

15. Și cu această nădejde, voiam mai înainte să vin la voi, ca să aveți al doilea dar;

16. Și pre la voi să trec în Machedonia, și iarăși din Machedonia să vin la voi, și voi să mă petreceți în Iudeea.

17. Deci aceasta vrînd, au doară ușurarea minții am încrebunțat? sau cele ce sfătuesc, trupește le sfătuesc, ca să fie la mine ce este așa, așa, și ce eu, nu?

18. Iar credincios este Dumnezeu, că cuvîntul nostru care a fost către voi n'a fost așa și nu.

19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propoveduit întru voi prin noi, prin mine și

II. CORINTENI, II.

prin Siluan, și prin Timotei, n'a fost așa și nu, ci așa întru el a fost.

20. Căci câte sunt făgăduințele lui Dumnezeu întru insul *sunt* așa, și întru insul Amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar ceta ce ne adeverează pre noi împreună cu voi întru Hristos, și ne a uns pre noi, Dumnezeu *este*.

22. Care ne a și pecetluit pre noi, și a dat arvuna Duhului întru inimile noastre.

23. Și eu martur pre Dumnezeu chiem asupra sufletului meu, că cruțându-vă pre voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară avem stăpânire preste credința voastră, ci căci sîntem împreună lucrători bucuriei voastre: că eu credința stați.

CAPITOLUL II.

Si am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai vin iarăși cu intristare la voi.

2. Măcar că de ve și intristez eu pre voi, dar care este cel ce mă veselește pre mine, fără numai cel ce se intristează de la mine?

3. Și am scris voă aceasta, ca nu dacă voiți veni, să am intristare de cel pentru cari mi se cădea să mă bucur; avînd nădejde spre voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturor este.

4. Că din multă scirbă și ne-

caz al inimei am scris voă cu multe lacrimi; nu ca să vă intristați, ci ca să cunoașteți dragostea care am mai mult spre voi.

5. Iar de m'a intristat cineva, nu pre mine a intristat, ci din parte: ca să nu vă îngreuez pre voi pre toți.

6. Că destul *este* unuia ca a-cestuia certarea aceasta, care *este* de către mulți.

7. Așa cât împotriva *trebuie* mai mult să 'i dăruieți, și să 'i mângăieți, ca nu cumva pentru mai multă mahnire să se înghiță unul ca acela.

8. Pentru aceea vă rog pre voi, ca să vă întăriți spre acela dragostea.

9. Că pentru aceasta am și scris, ca să cunoșce cugetul vostru, de sunteți întru toate ascultători.

10. Iar căruia dăruieți ceva, *dăruosc* și eu: că și eu de am dăruit ceva, căruia am dăruit, pentru voi *am dăruit* în fața lui Hristos.

11. Ca să nu fim cuprinși de Satana: că nu este să nu știm amăgiturele lui.

12. Și venind eu în Troada pentru evanghelia lui Hristos, și ușă deschisă fiind mie prin Domnul,

13. N'am avut odihnă cu duhul meu, nealînd eu pre Tit fratele meu: ci lăsându-l pre dînsul am mers în Machedonia.

14. Iar mulțumită lui Dumnezeu, celui ce ne face pre noi pururea biruitori întru Hristos,

II. CORINTENI, III.

și arată mireazma cunoștinței sale prin noi în tot locul.

15. Că a lui Hristos bună mirează sîntem lui Dumnezeu, întru cei ce se mântuiesc, și întru cei ce pier :

16. Unora adecă mirează a morței spre moarte ; iar altora mirează a vieții spre viață. Și spre acestea cine este vrednic ?

17. Pentru că nu sîntem ca cei mulți, cari amestecă cuvîntul lui Dumnezeu : ci ca din curăție, ci ca de la Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim.

CAPITOLUL III.

Au doară începem iarăși pre noi a ne lăuda ? au doară ne trebuie precum oare-căroră cărți de laudă cătră voi, sau de la voi cărți de laudă ?

2. Cartea noastră voi sînteți, scrisă în inimile noastre, care se știe și se cetește de toți oamenii :

3. Arătându-vă că sînteți carte a lui Hristos cea slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu ; nu în table de piatră, ci în tablele inimii cele trupești.

4. Și nădejde ca aceasta avem prin Hristos cătră Dumnezeu :

5. Nu că vrednici sîntem noi a cugeta ceva de la noi, ca dintru noi ; ci vrednicia noastră este de la Dumnezeu ;

6. Care ne a și învrednicit pre noi a fi slujitori legii nouă ; nu

slovei, ci duhului ; că slova o-moară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujba morței, cea închipuită cu slove în pietre s'a făcut cu slavă, cât nu puteați fiil lui Israel să caute la fața lui Moisi pentru slava feței lui cea trecătoare :

8. Cum nu mai mult slujba duhului va fi cu slavă ?

9. Că de a fost slujba osindirei slavă, cu mult mai virtos prisoșește slujba dreptății întru slavă.

10. Că nici s'a slăvit ceea ce era slăvită întru această parte, pentru slava cea covârșitoare.

11. Că de a fost cea trecătoare slăvită, cu mult mai virtos cea netrecătoare va fi întru slavă.

12. Drept aceea avînd nădejde ca aceasta, multă îndrăznire întruie :

13. Și nu precum Moisi care punea acoperemînt peste fața sa, ca să nu caute fiil lui Israel la sferșitul celei ce era trecătoare :

14. Ci s'au orbit înțelegerile lor : că până astăzi același acoperemînt întru cetirea legii vechi rămâne nedescoperit ; care acoperemînt întru Hristos se strică.

15. Ci până astăzi, când se cetește Moisi, acoperemînt pre inimă lor zace.

16. Iar când se vor întoarce cătră Domnul, se va lua acoperemîntul.

17. Iar Domnul este Duhul ; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobodînia.

18. Iar noi toți cu fața desco-

II. CORINTENI, IV.

perită slava Domnului ca prin oglindă privind, spre același chip ne prefacem din slavă în slavă, ca din Duhul Domnului.

CAPITOLUL IV.

Pentru aceea avînd slujba aceasta, după cum sîntem miluiți, nu slăbim ;

2. Ci ne am lepădat de cele ascunse ale rușinei, nu întru viclesug umblînd, nici strămutînd cuvîntul lui Dumnezeu ; ci cu arătarea adevărului adevîrîndu-ne pre noi spre toată știința oamenilor înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar de este și acoperită evanghelia noastră, întru cei peritori este acoperită :

4. Întru cari dumnezeul veculului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lor lumina evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pre noi ne propovăduim, ci pre Hristos Iisus Domnul ; iar pre noi slujitori voă pentru Iisus.

6. Că Dumnezeu, care a dis să lumineze dintru întunecare lumina, acela a strălucit întru inimile noastre, spre luminarea cunoștinței slavei lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca mulțimea puterii să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi.

8. Întru toate, necaz pătîmind, dar nu strămătorîndu-ne ; lipsiți

fiind, dar nu de tot desnădăjduindu-ne ;

9. Goniți fiind, dar nu părăsiți ; surpați fiind, dar nu prăpădiți ;

10. În toată vremea omorîrea Domnului Iisus în trup purtîndu-o, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.

11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus, să se arate în trupul nostru cel muritor.

12. Pentru aceea dar moartea întru noi se lucrează, iar viața întru voi.

13. Iar avînd același duh al credinței, precum este scris, Credut-am, pentru aceea am și grăit ; și noi credem, pentru aceea și grăim ;

14. Știînd că cel ce a rădicat pre Domnul Iisus și pre noi prin Iisus ne va rădica, și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sînt pentru voi, ca harul înmulțindu-se, prin cei mai mulți să prisoșească mulțumirea spre slava lui Dumnezeu.

16. Pentru aceea nu slăbim ; ci de s'ar și strica omul nostru cel din afară, dar cel din lăuntru se înnoțește din zi în zi.

17. Pentru că necazul nostru de acum cîrînd trecător, și ușor, vecinică și preste măsură mare slavă lucrează întru noi ;

18. Neprivînd noi la cele ce se ved, ci la cele ce nu se ved : că cele ce se ved sînt trecătoare ; iar cele ce nu se ved sînt vecinice.

CAPITOLUL V.

Că știm că de se va strica casa noastră cea pământească a cortului acestuia, zidire de la Dumnezeu avem, casă nefăcută de mâină, vecinică în ceruri.

2. Că de aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm întru lăcașul nostru cel din cer:

3. Numai de ne vom și îmbrăca, nu ne vom afla goli.

4. Că cei ce suntem în cortul acesta suspinăm, îngreuiându-ne: pentru că nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca de este muritor să se înghiță de viață.

5. Iar cel ce ne a făcut pre noi spre înșăși aceasta Dumnezeu este, care a și dat noastră arvuna Duhului.

6. Indrăznim, drept aceea, pururea, știind că petrecând în trup, suntem depărtați de la Domnul:

7. (Că prin credință umblăm, iar nu prin vedere.)

8. Nădejduim, și bine voim mai bine să fim depărtați de trup, și să petrecem cu Domnul.

9. Pentru aceea ne și nevoim, ca ori petrecând, ori depărtați fiind, să fim bine plăcuți lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne arătăm înaintea divanului lui Hristos; ca să iee fie-care după cum a făcut, cele ce s-au lucrat prin trup, ori bine ori rău.

11. Știind dar frica Domnului, pre oameni aducem la adevăr; iar lui Dumnezeu arătați suntem; și nădejduesc că și întru științele voastre suntem arătați.

12. Că nu ne lăudăm iarăși pre noi înaintea voastră, ci pricină dăm voă de laudă pentru noi, ca să aveți *cuvânt* pentru cei ce se laudă în față, iar nu în inimă.

13. Că ori de ne răpim cu mintea, *este* pentru Dumnezeu: ori de suntem așezați cu mintea, *este* pentru voi.

14. Că dragostea lui Hristos ne stringe pre noi; socotind noi aceasta, că de a murit unul pentru toți, iată dar toți au murit:

15. Și că pentru toți a murit, ca cei ce viază să nu mai vieze loru-și, ci celui ce a murit pentru ei, și a înviat.

16. Pentru aceea noi de acum pre nimeni nu știm după trup: iar de am și știut pre Hristos după trup, dar de acum nu 'l mai știm.

17. Deci dar ori-care *este* întru Hristos, făptură nouă *este*: cele vechi au trecut; iată, toate s-au făcut noue.

18. Și toate de la Dumnezeu *sunt* care ne a împăcat pre noi lui-și prin Iisus Hristos, și ne a dat noastră slujba împăcării;

19. Pentru că Dumnezeu era întru Hristos, împăcând lumea lui-și, nesocotind lor păcatele lor; și puind întru noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea în locul lui Hristos *vă* rugăm, ca cum Dumnezeu s'ar ruga prin noi; rugăm-vă în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu.

21. Pentru că pre cel ce n'a cunoscut păcat, pentru noi păcat 'l a făcut; ca noi să ne fa-

cem dreptatea lui Dumnezeu întru densul.

CAPITOLUL VI.

Iar noi împreună lucrând *cu ei*, *vă* și rugăm, ca nu inderșet harul lui Dumnezeu să primiți voi.

2. (Că dice, În vreme primită te am ascultat, și în ziua mântuirii 'ți am ajutat tie: iată, acum *este* vreme bine primită: iată, acum *este* ziua mântuirii.)

3. Nici o sminteală întru nimic dând, ca slujba *noastră* să fie fără prihană:

4. Ci întru toate puindu-ne pre noi înainte ca slujitori ai lui Dumnezeu, întru multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strimtorări.

5. Întru bătăi, în temnițe, în zărve, în ostenele, în priveghieri, în posturi;

6. Întru eurăție, întru cunoștință, întru îndelungă răbdare, în bunătate, întru Duhul Sfânt, în dragoste neșărnăică.

7. Întru cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății cele d'a dreapta și cele d'a stânga,

8. Prin slavă și necinste, prin grăire de rău și laudă: ca niște înșălători, și adevărați;

9. Ca niște necunoscuți, și cunoscuți; ca cei ce murim, și iată, suntem vii; ca niște pedepsiți, și nu omoriți;

10. Ca niște intristați, iar pururea bucurându-ne; ca niște săraci, iar pre mulți îmbogățind; ca nimic având, și toate avându-le.

11. Gura noastră s'a deschis către voi, Corinteni, inima noastră s'a lărgit.

12. Nu *vă* strimtorați întru noi, ci *vă* strimtorați în pântecel voastre.

13. Pentru aceeași răsplătire, (ca unor fii grăesc.) lărgiți-vă și voi.

14. Nu *vă* înjuțați întru alt jug cu cei necredincioși: că ce împărtășire are dreptatea cu fără de legea? sau ce împreunare are lumina cu întunerecul?

15. Sau ce unire are Hristos cu Veliar? sau ce parte este credinciosului cu cel necredincios?

16. Sau ce însoțire este bisericăi lui Dumnezeu cu idolii? că voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu, precum a dis Dumnezeu, Voi lăcuți întru ei, și voiți umbla *între ei*; și voiți filor Dumnezeu, și eiimi vor fi mie norod.

17. Pentru aceea eșiți din mijlocul lor, și *vă* osebiți, dice Domnul, și de necurăție să nu *vă* atingeți; și eu voi primi pre voi,

18. Și voiți fi voă Tată, și voi veți fi mie fii și fete, dice Domnul A-tot-știitorul.

CAPITOLUL VII.

Deci aceste făgăduințe având, iubitor. să ne curățim pre noi de toată spurcăciunea trupului și a duhului, făcând sfințenie întru frica lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pre noi; pre nimeni n'am nedreptățit, pre nimeni n'am stricat, pre nimeni n'am înșelat.

3. Nu spre osîndire *dică aceea*: că am *dis* mai înainte, că în inimile noastre sînteți, ca împreună să murim și împreună să viem.

4. Multă *îmi este* îndrăzneala *cătră voi*, multă *îmi este* lauda pentru voi: umplutu-m'am de mîngăiere, de prisosit am bucurie întru tot necazul nostru.

5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiți, din afară rîzboae, din lăuntru temeri.

6. Ci Dumneșu cel ce mîngăie pre cei smeriți, ne a mîngăiat pre noi cu venirea lui Tit;

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mîngăierea cu care s'a mîngăiat de voi, spuindu-ne noastră dorire, plîngerea noastră, rîvna noastră pentru mine; cât eu mai mult m'am bucurat.

8. Pentru aceea de v'am și întristat pre voi prin epistolie, nu m'e căesc, măcar de m'e și căiam: că ved că epistolia aceea măcar de v'a și întristat, până la o vreme.

9. Acum m'e bucur, nu căci v'ați fost întristat, ci căci v'ați întristat spre pocăință: că v'ați fost întristat după Dumneșu, ca întru nimic să nu v'e păgubiți de cătră noi.

10. Că întristarea care este după Dumneșu pocăință spre mîntuire fără de căință lucrează: iar întristarea lumii moarte lucrează.

11. Că iată aceasta singură,

căci după Dumneșu v'ați întristat voi, cătră sirguința a făcut întru voi, dar încă răspuns, încă mînie, încă frică, încă dorință, încă rîvnă, încă izbîndă! Întru toate v'ați arătat pre voi curați a fi întru acest lucru.

12. Decî de am și scris voă, nu pentru cel ce a nedreptătit, nici pentru cel ce s'a nedreptătit, ci să se arate cătră voi sirguința noastră cea pentru voi înaintea lui Dumneșu.

13. Pentru aceasta ne am mîngăiat de mîngăierea voastră: iar mult mai virtos ne am bucurat de bucuria lui Tit, că s'a odihnit duhul lui de cătră voi toți.

14. Că ori de ce m'am laudat înaintea lui pentru voi, nu m'am rușinat; ci precum toate întru adevăr le am grăit voă, așa și lauda noastră ce a fost cătră Tit, adevărată s'a făcut.

15. Și inima lui mai mult este spre voi, aducându-și aminte de ascultarea voastră a tuturilor, în ce chip cu frică și cu cutremur l'ați primit pre el.

16. Drept aceea m'e bucur că de toate am nădejde spre voi.

CAPITOLUL VIII.

Iar v'e facem voă, fraților, știre de harul lui Dumneșu cel dat întru bisericile Machedoniei;

2. Că întru multă ispită de necaz prisosința bucuriei lor și sărăciea lor cea adîncă a sporit spre bogăția bunătății lor.

3. Căci după puterea lor, mărtu-

risesc însu-mi, și preste putere voioși *au fost*;

4. Cu multă rugăminte rugându-ne pre noi ca să luăm darul, și împărțirea slujbei celei cătră sfinți.

5. Și nu precum aveam nădejde, ci singuri pre sine s'au dat întîi Domnului, și noă prin voia lui Dumneșu.

6. Cât am rugat noi pre Tit, ca precum mai înainte a început, așa să și săvîrșească întru voi și darul acesta.

7. Și precum întru toate prisosiți, cu credința, și cu cuvîntul, și cu cunoștința, și cu toată sirguința, și cu dragostea voastră cătră noi, așa și întru darul acesta să prisosiți.

8. Nu ca cum aș porunci grăesc, ci prin sirguința altora, și adevărîta dragostei voastre dovedind.

9. Că știți harul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi a sărăcit, bogat fiind, ca voi cu sărăciea lui să v'imbogățiți.

10. Și sfat întru aceasta v'e dau: că aceasta este voă de folos, cari nu numai a face, ci încă și a vrea ați început mai înainte din anul trecut.

11. Iar acum și a face să împliniți; ca precum v'a fost osîndea a vrea, așa să fie și a împlini dintru cele ce aveți.

12. Că de este voia gata, după cât are cineva *este* bine primită, iar nu după cât nu are.

13. Că nu *voi*u ca să fie altora odihnă, iar voă necaz:

14. Ci dintru întocmire în

vremea de acum ca prisosința voastră să îplinească lipsa aceloră, ca și prisosința aceloră să îplinească lipsa voastră: ca să fie întocmire.

15. Precum este scris. Celui cu multul nu l'a prisosit; și celui cu puținul nu l'a lipsit.

16. Iar mîmîmită *fiel* lui Dumneșu, celui ce a dat aceași osîndie pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci îndemnarea aceea o a primit; și fiind mai osînduitor, de bună voie a eșit și vine la voi.

18. Și am trimes împreună cu el și pre fratele, a cărui laudă întru evanghelie *este* prin toate bisericile;

19. Și nu numai *aceasta*, ci și hirotonisit este de biserică să fie soție călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujește de noi spre slava Domnului, și *spre a arăta* osîndea voastră;

20. Ferindu-ne de aceasta, ca să nu ne prihănească pre noi cineva întru această îndestulată și mare strînsare ce se slujește de noi;

21. Că facem purtare de grijă de cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și am trimes împreună cu ei și pre fratele nostru; pre care l'am ispitit întru multe de multe ori că este osînduitor, iar acum cu mult mai osînduitor, pentru nădăjduirea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, părtaş

mie *este* și intru voi împreună lucrători: ori pentru frații noștri, apostolii bisericilor *sânt*, și slava lui Hristos.

24. Drept aceea arătarea dragostei voastre, și a laudei noastre pentru voi, spre densusi să o arătați în fața bisericilor.

CAPITOLUL IX.

Că pentru slujba cea către sfinți, de prisosit este a scrie voi :

2. Că știu bună-voința voastră, cu care pentru voi mă laud către Machedonenii, că Abaia s'a gătit din anul trecut; și rîvna cea din voi pre cei mai mulți a indemnă.

3. Și am trimis pre frați, ca nu inderșet să fie lauda noastră cea pentru voi în partea aceasta; ca precum am dis, să fiți gata :

4. Ca nu cumva de vor veni împreună cu mine Machedonenii, și vă vor afla pre voi negățiți, să ne rușinăm noi (ca să nu dicem voi) intru starea aceasta a laudei.

5. Drept aceea de nevoie a fi am socotit a indemnă pre frați, ca să vie mai înainte la voi, și să gătească blagoslovenia voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceea gata, așa ca o blagoslovenie, iar nu ca o lăcomie.

6. Iar aceasta *dic*, Cel ce samănă cu scumpete, cu scumpete va și secera; iar cel ce

samănă intru blagoslovenie, intru blagoslovenie va și secera.

7. Fie-care *să dea* precum se îndură cu inima; nu dintru mahnire, sau de silă: că pre dătorul de bună voie iubește Dumnezeu.

8. Și puternic *este* Dumnezeu să prisosească tot harul spre voi; ca intru toate pururea toată indestularea avînd, să prisosiți spre tot lucrul bun :

9. (Precum este scris, Impărțit-a; dat-a săracilor: dreptatea lui rămâne în veac.

10. Iar cel ce dă samănța samănătorului să vă dea și pâine spre mîncare, și să imulțască samănța voastră, și să crească roadele dreptății voastre;)

11. Ca intru toate să vă îmbogățiți spre toată darea cea cu indestulare, care lucrează prin noi mulțumită lui Dumnezeu.

12. Căci dregătoria slujbei acesteia nu numai implinește lipsele sfinților, ci prisosește prin multe mulțumite lui Dumnezeu;

13. Prin adevirirea slujbei acesteia slăvind ei pre Dumnezeu pentru ascultarea mărturisirei voastre la evanghelia lui Hristos, și pentru bunătatea împărțirii către densusi, și către toți;

14. Și cu rugăciunea lor pentru voi, cari vă doresc pre voi pentru harul lui Dumnezeu cel de prisosit intru voi.

15. Iar mulțumită lui Dumnezeu pentru darul lui cel ne-

CAPITOLUL X.

Si însu-mi eu Pavel vă rog pre voi prin blîndețele și liniștea lui Hristos, care de față *sînt* smerit intru voi, iar departat fiind îndrănesc spre voi.

2. Și vă rog pre voi, ca și de față fiind să nu îndrănesc cu îndrăznirea, cu care socotesc să îndrănesc împotriva unora, cari ne socotesc pre noi, că umblăm duple trup.

3. Că în trup umblînd, nu ne oștim trupest.

4. (Că armele oștirei noastre nu *sînt* trupesti, ci puternice lui Dumnezeu spre surparea tărilor;)

5. Surpînd izvodirile minții, și toată înălțarea care se ridică împotriva științei lui Dumnezeu, și robind toată înțelegerea spre ascultarea lui Hristos;

6. Și gata avînd a pedepsi toată neascultarea, când se va implini ascultarea voastră.

7. La cele din față vă uitați? De se nădăjduiește cineva că este al lui Hristos, aceasta să gîndească iarăși de la sine, că precum el *este* al lui Hristos, așa și noi al lui Hristos *sîntem*.

8. Că de mă voi și lauda ceva mai mult pentru puterea noastră, care ne a dat Domnul noastră spre zidire, iar nu spre răsipirea voastră, nu mă voi rușina.

9. Ci ca să nu mă arăt ca cum v'ași speria pre voi prin scrisori.

10. Că epistoliile *lui*, *dic* ei, grele sînt și tari; iar venirea trupului *este* slabă, și cuvîntul *lui* deălmădat.

11. Aceasta să socotească unul ca acela, că în ce chip sîntem cu cuvîntul prin epistolă nefiind de față, intr'acest chip sîntem și de față cu lucrul.

12. Că nu îndrăznim să ne numărăm, sau să ne amestecăm cu unii ce se laudă pre sineși singuri; ci aceia între sine pre sineși măsurîndu-se și asemănîndu-se pre sineși loru-și, nu pricep.

13. Iar noi nu intru cele ce sînt preste măsură ne vom lauda, ci duple măsura îndreptarului cu care ne a măsurat noastră Dumnezeu, măsură a ajunge și până la voi.

14. Că nu ca cum n'am fi ajuns la voi, mai mult ne întindem pre noi; că și până la voi am ajuns cu evanghelia lui Hristos:

15. Nu intru cele ce sînt preste măsură laudându-ne *adece* în ostenele streine; ci avînd nădejde, că crescînd credința voastră, ne vom mări intru voi duple îndreptarul nostru de prisosit.

16. Ca și în părțile cele mai departe de voi să propoveduim evanghelia, nu intru îndreptar strein în cele gata să ne laudăm.

17. Iar cel ce se laudă, intru Domnul să se laude.

18. Că nu cel ce se laudă pre sine este ales, ci pre care Domnul îl laudă.

CAPITOLUL XI.

O de m'afi si suferit puțin pentru neînțelepția; dar și mă suferiți.

2. Că vă revnesc pre voi cu rivnă a lui Dumnezeu; că v'am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă pun înaintea lui Hristos.

3. Ci mă tem, ca nu cumva precum șerpele a amăgit pre Eva cu vicleșugul său, așa să se strice și înțelegerile voastre de la adevărul cea întru Hristos.

4. Că de ar propovedui cel ce vine pre alt Iisus, pre care n'am propoveduit, sau de ați lua alt duh, care n'ați luat, sau altă evanghelie, care n'ați primit, bine 7 ați suferi.

5. Că socotesc cum că cu nimic nu sunt mai jos de cât apostolii cei mai mari.

6. Că de *sunt* și prost cu cuvântul, dar nu cu știința; ci preutindenea am fost arătați întru toate la voi.

7. Aș doară păcat am făcut pre mine smerindu-mă ca voi să vă înălțați, că în dar evangheliea lui Dumnezeu am bine vestit voă.

8. Alte biserici am jefuit luând de cheltueală spre a sluji voă.

9. Și venind de față la voi, și fiind lipsit, nimului n'am făcut supărare: că lipsa mea o aș implinit frații cari veniseră de la Machedonia: și întru toate m'am păzit pre mine voă fără de supărare, și mă voi păzi.

10. Este adevărul lui Hristos

întru mine, că lauda aceasta nu se va îngredi mie în laturile Ahalei.

11. Pentru ce? pentru că doară nu vă iubesc pre voi? Dumnezeu știu.

12. Iar ceea ce fac, încă voi face, ca să taiu pricina celor ce potesc pricină; ca întru ceea ce se laudă să se afle ca și noi.

13. Că unii ca aceia *sunt* apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostolii lui Hristos.

14. Și nu este de minunat; că însuși Satana se prefacă în inger de lumină.

15. Nu este dar lucru mare de se prefacă și slujitorii lui ca slujitorii dreptății; căroră va fi stersitul după faptele lor.

16. Iarăși dic, Să nu mă socotească cineva că sunt fără de minte; iar de nu, măcar ca pre un fără de minte primiți-mă, ca puțin ceva să mă laud și eu.

17. Iar ce grăesc, nu grăesc după Domnul, ci ca întru neînțelepție, în starea aceasta a laudei.

18. De vreme ce mulți se laudă după trup, și eu mă voi lauda.

19. Că bucuroși suferiți pre cei neînțelepți, fiind voi înțelepți.

20. Că suferiți, de vă robește cineva pre voi, de vă mănâncă cineva, de vă iea cineva *al vostru*, de se semețește cineva, de vă bate cineva preste obraz.

21. Pre necinste dic, ca cum noi am fi neputincioși, iar în-

tru ce îndrăznește cineva, (întru neînțelepție dic,) îndrăznesc și eu.

22. Iudei sunt? și eu. Israeliteni sunt? și eu. Sămânța a lui Avraam sunt? și eu.

23. Slugi ale lui Hristos sunt? (ca un neînțelept grăesc) mai virtos eu; întru ostenele mai mult, întru bătaii preste măsură, în temniță mai ades, în morți de multe ori.

24. De la Iudei de cincă ori câte patru-deci fără una *de lovitură* am luat.

25. De trei ori cu toege am fost bătut, odată cu pietre am fost improșcat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zi întru adine am petrecut.

26. În călătoriilor de multe ori, în primejdii în riuri, în primejdii de cătră tâlhari, în primejdii de cătră rudenii, în primejdii de cătră păgâni, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii în mare, în primejdii între frații cei mincinoși;

27. Întru osteneală și în supărare, în privegherii de multe ori, în foame și în sete, în posturi adese ori, în frig și în golătate.

28. Fără de cele din afară, năvăliri asupra mea în toate zilele, grija tuturilor bisericilor.

29. Cine este neputincios, și eu să nu fiu neputincios? cine se smintește, și eu să nu mă aprind?

30. De se cuvine a mă lauda,

de neputințele mele mă voi lauda.

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel ce este bine cuvântat în veci, știe că nu mint.

32. În Damasc mai marele norodului al lui Areta împăratul păzia cetatea Damascului, vrind să mă prindă:

33. Și pre o fereastră întru o coșniță m'am slobođit preste zid, și am scăpat din mâinele lui.

CAPITOLUL XII.

Însă a mă lauda nu'mi este de folos. Voi veni la vedeniile și descoperirile Domnului.

2. Știu pre un om întru Hristos mai înainte cu patru-spredece ani, (sau în trup, nu știu; sau afară de trup, nu știu; Dumnezeu știe;) că s'a răpit unul ca acesta până la al treilea cer.

3. Și știu pre acest om, (sau în trup, nu știu, sau afară de trup, nu știu; Dumnezeu știe;) 4. Că s'a răpit în rai, și a auđit cuvinte nespuse, care nu este slobod omului a le grăi.

5. Pentru unul ca acesta mă voi lauda: iar pentru mine nu mă voi lauda, fără numai întru neputințele mele.

6. Că de voi și vrea să mă laud, nu voi fi fără de minte; că adevărul voi grăi: iar las, ca să nu eugete cineva de mine mai mult de cât vede, sau aude ceva de la mine.

7. Și pentru mulțimea desco-

II. CORINTENI, XIII.

peririlor ca să nu mă înalț, datu-mi-s'a mie îmbolditor trupului, ingerul Satanei ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalț.

8. Pentru care lucru de trei ori pre Domnul am rugat, ca să l' depărteze de la mine.

9. Și m'î a dîs mie, Destul este ție harul meu: că puterea mea întru neputință se face desăvîrșit. Cu dulceață dar mă voi lăuda mai mult întru neputințele mele, ca să lăcuesc întru mine puterea lui Hristos.

10. Pentru aceea bine voesc întru neputință, întru defăimări, în nevoi, în goane, întru strimtorări pentru Hristos: căci când slăbesc, atunci sînt tare.

11. Făcutu-m'am fără de minte lăudându-mă; voi m'ați silit: că mie mi se cădea să fiu lăudat de către voi: că cu nimic nu sînt mai de jos de cât apostolii cei mai mari, măcar că nimic sînt.

12. Că semnele apostolului s'a lucrat întru voi întru toată răbdarea, prin semne, și minuni, și puteri.

13. Că ce este de care să fiți mai lipsiți de cât cele-l-alte biserică, fără numai că eu nu v'am făcut supărare? ertați-mi mie nedreptatea aceasta.

14. Iată a treia oară cu aceasta gata sînt a veni la voi; și nu voi supăra pre voi: că nu caut ale voastre, ci pre voi: că nu sînt datorî fiilor să agonisească părinților, ci părinților fiilor.

15. Iar eu prea cu dulceață

voi cheltui și mă voi cheltui și pre mine pentru sufletele voastre; măcar că mai mult iubindu-vă pre voi, mai puțin sînt iubit de voi.

16. Ci fie, eu nu v'am îngreuiat pre voi: ci fiind istet, cu meșteșug v'am prins pre voi.

17. Aș doară prin cineva din cei ce am trimis la voi v'am jefuit pre voi?

18. Am rugat pre Tit, și împreună cu el am trimis pre frațele. Aș doară v'a jefuit ceva Tit? aș nu cu același duh am umblat? aș nu pre aceleași urme?

19. Aș iar vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăm: și acestea toate facem, iubiri mei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem, nu cumva dacă voi veni, să vă aflu pre voi precum nu voesc, și eu să mă aflu voă precum nu voiți: nu cumva să fiu prigoniri, pisme, mîni, sfădi, clevetiri, șopuiri, semeții, netocmiri:

21. Nu cumva iarăși dacă voi veni să mă smerească Dumnezeu meu la voi, și voi plînge pre mulți cari au păcătuit mai înainte, și nu s'a pîcîit de necurăția și curviea și spurcăciunea care au făcut.

CAPITOLUL. XIII.

Iată a treia oară cu aceasta vin la voi. În gura a doi saș a trei marturi va sta tot graiul.

II. CORINTENI, XIII.

2. Am dîs mai înainte, și iarăși dîc mai înainte, precum când am fost de față la voi a doua oară; și acum nefind de față scriu celor ce mai înainte au păcătuit, și celor-l-alți tutulor, că de voi veni iarăși, nu voi cruța:

3. De vreme ce căutați ispitire a lui Hristos celui ce grăește întru mine, care la voi nu este neputincios, ci puternic întru voi.

4. Că de s'a și răstignit dintru neputință, dar este viu din puterea lui Dumnezeu. Pentru că și noi sîntem neputincioși întru el, ci vom fi vii împreună cu dînsul din puterea lui Dumnezeu spre voi.

5. Pre voi înși-vă vă ispițiți, de sînteți întru credință; pre voi înși-vă vă cereați. Aș nu vă cunoașteți pre voi, că Iisus Hristos este întru voi, fără numai de sînteți netrebnici?

6. Ci nădăjduesc că veți cunoaște că noi nu sîntem netrebnici.

7. Iar mă rog lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ca să ne arătăm noi lămurii, ci ca

să faceți voi binele, iar noi ca niște netrebnici să fim.

8. Că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevărul.

9. Că ne bucurăm când noi sîntem slabi, iar voi sînteți tari: iar pentru această ne și rugăm, ca voi să fiți desăvîrșit.

10. Pentru aceasta acestea scriu nefind de față la voi, ca fiind de față să nu fac cu asprime, după puterea care m'î a dat mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.

11. Deci, fraților, bucurați-vă. Fiți desăvîrșit, mîngăiați-vă, aceeași cugetați, pace să aveți; și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Închinați-vă unul altuia cu sîrutare sfîntă.

13. Închină-se voă toți sînții,

14. Harul Domnului Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu, și împărțirea Sfîntului Duh, cu voi cu toți. Amin.

|| Cea a doua epistolă către Corinteni s'a scris de la Filipii cetate a Machedoniei, prin Tit și Luca.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUÎ APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ GALATENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostolul, (nu de la oameni, nici prin om, ci prin

Iisus Hristos, și Dumnezeu Tatăl, care l' a înviat pre el din morți.)

2. Și toți frații cari sînt im-

preună cu mine, bisericelor Galatiei:

3. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Care s'a dat pre sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pre noi dintr'acest veac de acum rău, după voia lui Dumnezeu și Tatălui nostru:

5. Căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

6. Mă mir că așa de curând vă mutați de la cel ce v'a chemat pre voi prin harul lui Hristos la altă evanghelie:

7. Care nu este altă; fără numai sunt oare-carii ce vă turbură pre voi, și voesc să strămute evanghelia lui Hristos.

8. O! măcar și noi, sau inger din cer de vă va propovedui voă altă evanghelie afară de ceea ce am propoveduit voă, anatema să fie.

9. Precum am dis mai înainte, și acum iarăși dic, Ori cine de vă va propovedui voă altă evanghelie afară de ceea ce ați luat, anatema să fie.

10. Că acum pre oameni aduc la adevăr, sau pre Dumnezeu? sau caut oamenilor să plac? că de așa plăcea încă oamenilor, n'as fi slugă lui Hristos.

11. Iar spun voă, fraților, că evanghelia cea propoveduită de mine nu este după om.

12. Că nici eu de la om o am luat pre aceasta, nici m'am învățat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că ați audiat de petrecerea

mea oare-când intru credința Iudaicească, că preste măsură goniam biserica lui Dumnezeu, și o stricam pre ea:

14. Și spori am în credința Iudaicească mai mult de cât mulți din cei de o vîrstă cu mine în neamul meu, foarte rîvnitor fiind părinteștilor mele obiceiuri.

15. Iar când bine a voit Dumnezeu, cel ce m'a ales din pîntecele mamei mele, și m'a chemat prin harul său,

16. Ca să descopere pre Fiul său intru mine, ca să 'l bine vestesc pre el intru păgâni; îndată nu m'am sfătuit cu trupul și sângele:

17. Nici m'am suit în Ierusalim cătră apostolii cei mai înainte de mine; ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalim să ved pre Petru, și m'am zăbăvit la el cinci-spre-dece zile.

19. Iar pre altul din apostolii n'am vădut, fără numai pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele cescriu voă, iată înaintea lui Dumnezeu, că nu mint.

21. După aceea am venit în laturile Siriei și ale Cilichiei;

22. Și eram necunoscut la față de bisericile Iudeei cele intru Hristos:

23. Ci numai sușiseră, Că cel ce ne gonim pre noi oare-când, acum propoveduiește credința care oare-când o pierdea.

24. Și slăviau intru mine pre Dumnezeu.

CAPITOLUL II.

Apoi după patru-spre-dece ani iarăși m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând și pre Tit cu noi.

2. Și m'am suit după descoperire, și le am spus lor evanghelia care propoveduiesc intru Neamuri, iar deosebii celor mai aleși, ca nu cumva să alerg în desert, sau să fiu alergat.

3. Ci nici Tit, care era cu mine, Elin fiind, n'a fost silit să se tace împrejur:

4. Și pentru frații cei mincunoși ce veniseră, cari intraseră pre ascuns să iscodească slobodenia noastră care avem intru Hristos Iisus, ca pre noi să ne supue robiei:

5. Căroa nici cât este un ceas nu ne am plecat a ne supune; ca adevărul evangheliei să rămăie intru voi.

6. Iar de cătră cei ce se socotiau a fi ceva, (în ce chip oare-când erau, nu oșebesc: Dumnezeu fața omului nu primește:) că cei ce se socotiau a fi ceva nimic nu 'mi au adaos mai mult.

7. Ci încă împotriva, vădend că mi s'a încredințat mie evanghelia nețerei-imprejur, precum lui Petru a țerei-imprejur;

8. (Că cel ce a lucrat lui Petru spre apostolia țerei-imprejur, a lucrat și mie intru Neamuri:)

9. Și cunoscend harul cel dat mie, Iacov, și Chifa, și Ioan, cari se socotiau a fi stâlpi, au dat mie și lui Varnava dreapta împărțirii; ca noi să mergem

la păgâni, iar ei la țarea-imprejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiți; care m'am și nevoit aceasta a face.

11. Iar când a venit Petru în Antiohia, de față 'l am stăut împotriva, că era vrednic de înfruntare.

12. Că mai înainte de a veni oare-carii de la Iacov, cu Neamurile mânca: iar dacă au venit, se feria și se oșobia pre sine, temendu-se de cei ce erau din țarea-imprejur.

13. Și împreună s'au fătărnicit cu el și cei-l-alți Iudei; cât și Varnava s'a tras cu fătărnicia lor.

14. Ci dacă am vădut că nu umblă drept după adevărul evangheliei, am dis lui Petru înaintea tuturor, Dacă tu fiind Iudeu, ca Neamurile viețuești, iar nu ca Iudei, pentru ce silești pre Neamuri să ție ca Iudei?

15. Noi cari sîntem din fire Iudei, iar nu din Neamuri păcătoși,

16. Știind că nu se îndreptează omul din faptele legii, ci numai prin credința lui Iisus Hristos, și noi intru Iisus Hristos am credut, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, iar nu din faptele legii: că nu se va îndrepta din faptele legii tot trupul.

17. Iar dacă căutand să ne îndreptăm intru Hristos, ne am aflat și singuri păcătoși, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.

18. Că dacă cele ce am stricat aceleași iarăși le zidesc, călcător

de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu prin lege, legei am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m'am răstignit : iar viez ; nu de acum eu, ci viază întru mine Hristos : iar ce viez acum în trup prin credința Fiului lui Dumnezeu viez, care m'a iubit, și s'a dat pre sine pentru mine.

21. Nu lepăd harul lui Dumnezeu : că de *este* prin lege dreptatea, Hristos dar în zadar a murit.

CAPITOLUL III.

O fără de minte Galateni, cine pre voi v'a zăvistuit să nu vă plecați adevărului, căroră mai înainte vă era scris Iisus Hristos înaintea ochilor întru voi răstignit ?

2. Aceasta voesc numai să știu de la voi, Din faptele legei ați luat Duhul, sau din auzul credinței ?

3. Așa de fără de minte sunteți ? începând cu Duhul, acum în trup vă săvârșiți ?

4. Atâtea ați pățit în zadar ? dacă *era* și în zadar.

5. Deci cel ce vă dă voă Duhul, și lucrează puteri întru voi, oare din faptele legei, sau din auzul credinței *lucrează* ?

6. Precum și Avraam a crezut lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să știți dar că cei ce sunt din credință, aceia sunt fiii lui Avraam.

8. Și vedând mai înainte scrip-

tura, că din credință îndreptează Dumnezeu pre păgâni, mai înainte a bine-vestit lui Avraam, *grăind*, Se vor blagoslovi întru tine toate neamurile.

9. Pentru aceea cei ce sunt din credință se blagoslovesc împreună cu credinciosul Avraam.

10. Câți câți sunt din faptele legei sunt sub blăstăm : că scris este, Blăstămat *este* tot cel ce nu va rămânea întru toate cele scrise în cartea legei, ca să le facă pre ele.

11. Iar cum că nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu prin lege, arătat *este* : că, Dreptul din credință va fi viu.

12. Iar legea nu este din credință : ci, Omul care va face aceste va fi viu întru ele.

13. Hristos ne a răscumpărat pre noi din blăstămii, făcându-se pentru noi blăstăm : pentru că scris este, Blăstămat *este* tot cel spânzurat pre lemn :

14. Ca întru Neamuri blagoslovenia lui Avraam să se facă prin Iisus Hristos ; ca făgăduința Duhului să o luăm prin credință.

15. Fraților, ca un om grăese ; Că și așezământul omului cel întărit, nimeni nu l' strică, sau îl mai adaogă.

16. Iar lui Avraam s'a u grăit făgăduințele și sămânței lui. Nu

dice, Și semințelor, ca de mulți ; ci ca de unul, Și sămânței tale, care este Hristos.

17. Și aceasta dico, pre așezământul cel întărit mai înainte de la Dumnezeu întru Hristos, legea, care după patru sute și trei-

zeci de ani s'a făcut, nu l' lepădă, ca să strice făgăduința.

18. Că de *este* din lege moștenirea, nu mai *este* din făgăduință : iar lui Avraam prin făgăduință l' a dăruit Dumnezeu *moștenirea*.

19. Ce *este* dar legea ? Pentru călcările de porunci s'a adaos, până când era să vie sămânța, căreia s'a dat făgăduință ; rinduită fiind prin ingeri în mâna mijlocitorului.

20. Iar mijlocitorul al unuia nu este, iar Dumnezeu unul este.

21. Aș doară legea *este* împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu ? Să nu fie : că de s'ar fi dat lege care să poată învia, adevărat din lege ar fi dreptatea.

22. Ci a închis scriptura toate sub păcat, ca făgăduința din credința lui Iisus Hristos să se dea celor ce cred.

23. Iar mai înainte de venirea credinței, sub lege eram păziți, închiși fiind spre credința care era să se descopere.

24. Pentru aceea legea învățătoare ne a fost noastră spre Hristos, ca din credință să ne îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credința, nu mai suntem sub învățător.

26. Că toți fiii ai lui Dumnezeu sunteți prin credință întru Hristos Iisus.

27. Că ori-când în Hristos v'ați botezat, în Hristos v'ați îmbrăcat.

28. Nu este Iudeu nici Elîn, nu este rob nici slobod, nu este parte bărbătească nici mulerească : că voi toți unul sunteți întru Hristos Iisus.

29. Iar dacă *sunteți* voi ai

lui Hristos, iată a lui Avraam sămânță sunteți, și după făgăduință moștenitori.

CAPITOLUL IV.

Iar dico, Că în câtă vreme moștenitorul prunc este, nimic nu se osobește de slugă, măcar de este stăpân tutului ;

2. Ci sub epitropi și iekonomi este până la vremea cea rinduită de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram prunci, sub stihilei lumii eram robiți :

4. Iar când a venit împlinirea vremii, a trimis Dumnezeu pre Fiul său, cel născut din mulere, care s'a făcut sub lege,

5. Ca pre cei de sub lege să l' răscumpere, ca să luăm moștenirea fiească.

6. Iar căci sunteți fii, a trimis Dumnezeu pre Duhul Fiului său în inimile voastre, care strigă, Avva, Părinte.

7. Pentru aceea nu mai ești rob, ci fiu ; iar de ești fiu, și moștenitor ești lui Dumnezeu prin Hristos.

8. Ci atunci necunoscând pre Dumnezeu, slujiați celor ce din fire nu sunt dumnezei.

9. Iar acum, după ce ați cunoscut pre Dumnezeu, iar mai virtos după ce v'ați cunoscut de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la cele slabe și sărace stihii, cărora iarăși de iznoavă voiți a le sluji ?

10. Dilele păziți, și lunele, și vremile, și anii.

11. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fiu ostentat la voi.

12. Fraților, rogu-vă pre voi, fiți precum *sunt* eu, că și eu *sunt* precum *sunteți* voi: eu nimic nu m'ați nedreptățit.

13. Iar știți că prin slăbiciunea trupului am bine-vestit voă întru.

14. Și ispita mea care era în trupul meu nu o ați defăimat, nici o ați lepădat; ci ca pre un inger al lui Dumnezeu m'ați primit, ca pre Hristos Iisus.

15. Deci unde este fericirea voastră? că mărturisesc voă, că *de ar fi fost* cu puțință, ochii voștri scotându-și, l'ați fi dat mie.

16. Deci dar au vrăjmaș m'am făcut voă, grăindu-vă voă adevărul?

17. Vă rivnesc ei pre voi, dar nu bine; ci vor să vă osebească pre voi, ca să le urmați lor.

18. Iar bine *este* a urma purerea în *lucru* bun, și nu numai când sunt de față la voi.

19. Feți mei, pre cari iarași cu durere vă nasc, până ce se va închipui Hristos întru voi;

20. Și ași vrea să fiu acum la voi, și să m' schimb glasul meu; că mă îndoesc de voi.

21. Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți sub lege, legea n'o auziți.

22. Pentru că scris este, că Avraam doi feciori a avut, unul din slujnică, iar altul din cea slobodă.

23. Ci cel din slujnică duple

trup s'a născut; iar cel din cea slobodă prin făgăduință.

24. Care au altă înțelegere: că acestea sunt cele două legi; una din muntele Sinaei, care naște spre robie, care est Agar.

25. Că Agar muntele Sinaei este în Arabia, și se alătură cu Ierusalimul acest de acum, și slujește cu feciorii săi.

26. Iar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică noastră tutulor.

27. Că scris este, Veselește-te cea steapă care nu naște; glăsuște și strigă ceea ce n'a durere: că mai mulți sunt fiili celei lăsate, de cât ai celeia ce are bărbat.

28. Iar noi, fraților, duple Isaac, fi ai făgăduinței suntem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse duple trup gonit pre cel ce se născuse duple Duh, așa și acum.

30. Dar ce dize scriptura? Godește pre slujnică și pre feciorul ei: că nu va moșteni fiul slujnică cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, fraților, nu suntem fi ai slujnică, ci ai celei slobode.

CAPITOLUL V.

Intru slobodenia dar cu care Hristos pre noi ne a slobodit stați, și nu cu jugul robiei iarași vă cuprindeți.

2. Iată, eu Pavel dic voă, că de vă veți tăia împrejur, Hristos nimic voă nu va folosi.

3. Și mărturisesc iarași la tot

omul ce se taie împrejur, că dator este să îplinească toată legea.

4. Inzadarnic v'ați făcut de cătră Hristos, cei ce voiți să vă îndreptați prin lege; din har ați cădut.

5. Că noi cu Duhul din credință nădejdea dreptății așteptăm.

6. Că intru Iisus Hristos nici tăierea împrejur folosește, nici netăierea împrejur: ci credința care lucrează prin dragoste.

7. Alergați bine; cine va oprit să nu vă plecați adevărului?

8. Sfatul acesta nu este de la cel ce va chemat pre voi.

9. Puțin aluat toată frământătura dospește.

10. Eu am nădejde de voi intru Domnul, că alt nimic nu veți gândi: iar cel ce vă turbură pre voi va purta judecata, ori-care va fi.

11. Iar eu, fraților, de propovduesc încă tăierea împrejur, pentru ce mai sunt gonit? Iată s'a surpat sminteala crucei.

12. O de s'ar lepăda afară cei ce vă răsvăresc pre voi.

13. Că voi la slobodenie v'ați chemat, fraților; numai să nu dați slobodenia voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să sluiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un cuvânt se îplinește, *adecă*: Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

15. Iar de vă mușcați unul pre altul, și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul de cătră altul.

16. Iar vă dic, Cu Duhul să umblați, și poita trupului nu o veți săvârși.

17. Că trupul poștește împotriva Duhului, iar Duhul împotriva trupului: și aceștia se împotrivesc unul altuia: ca nu cele ce ați voi acestea să faceți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, nu sunteți sub lege.

19. Iar faptele trupului arătate sunt, care sunt *acestea*: Prea-curviea, curviea, necurăția, tapta de rușine,

20. Slujba idolilor, fermecătoriile, vrăjbele, sfeșele, zavistiile, mâniile, gâlcevele, împărcherile, eresurile,

21. Pismele, uciderile, bețiile, ospetele cele cu asupră, și cele asemenea acestora: care mai înainte le spun voă, precum am și mai spus, că cei ce fac unele ca acestea împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni.

22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facearea de bine, credința.

23. Blandețele, înfrinarea potelor: împotriva acestora nu este lege.

24. Iar cari sunt ai lui Hristos, trupul și au răstignit împreună cu patimele și cu poțtele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu fim măreți în desșert, unul pre altul întărind, unul altuia pismuind.

CAPITOLUL VI.

Fraților, de va și cădea vre un om în vre-o greșală, voi cei

duhovnicești, îndreptați pre unul ca acela cu duhul blândetelor; păzindu-te pre tine, ca să nu cadă și tu în ispită.

2. Purtați sarcinile unul altuia, și așa împliniți legea lui Hristos.

3. Că de se socotește cineva că este ceva, nimic fiind, pre sine se înșală.

4. Iar fapta sa fie-care să 'și ispitească, și atunci intru sine însuși va avea laudă, iar nu intru altul.

5. Că fie-care sarcina sa își va purta.

6. Și să împărtășească cel ce se învață cuvântul pre cel ce învață intru toate bunătățile.

7. Nu vă amăgiți; Dumnezeu nu se batjocorește: că ce va samănă omul, aceea va și secera.

8. Că cel ce samănă în trupul său, din trup va secera stricăciune; iar cel ce samănă întru Duhul, din Duhul va secera viață vecinică.

9. Și făcând binele să nu slăbim: că la vremea sa vom secera, neostenind.

10. Decă dar până când avem vreme, să facem bine către toți, și mai virtos către cei ai noștri de o credință.

11. Vedeți ce fel de carte am scris voă cu mâna mea.

12. Câți vor să se fălească în trup, aceia vă silesc pre voi să vă tăeți împrejur; numai ca să nu pătimească gonire pentru crucea lui Hristos.

13. Că nici singuri cei ce se tae împrejur păzesc legea; ci voesc să vă tăeți voi împrejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Iar mie să nu 'mi fie a mă lauda fără numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care mie lumea s'a răstignit, și eu lumei.

15. Că intru Hristos Iisus nici tăcerea-imprejur poate ceva, nici netăcerea-imprejur, ci faptura cea nouă.

16. Și câți vor umbla cu canonul acesta, pace preste ei, și milă, și preste Israelului lui Dumnezeu.

17. Iar mai mult mie nimeni să nu 'mi facă supărare: că cu ranele Domnului Iisus pre trupul meu le port.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților. Amin.

! Cătră Galateni s'a scris de la Roma.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ EFESENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, sfinților celor ce sânt în Efes, și credincioșilor intru Hristos Iisus:

2. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3 Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care ne a blagoslovit pre noi cu toată blagoslovenia duhovnicească intru cele cerești intru Hristos.

4. Precum ne a ales pre noi intru densusul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui intru dragoste:

5. Mai înainte rinduindu-ne pre noi spre moștenirea fiească prin Iisus Hristos către sine, după buna voință a voiei sale,

6. Spre lauda slavei harului său, cu care ne a dăruit pre noi intru cel iubit.

7. Intru care avem răscumpărarea prin sângele lui, și ertarea păcatelor după bogăția harului lui;

8. Pre care l'a prisosit cătră

noi intru toată înțelepciunea și priceperea;

9. Arătându-ne noă taina voiei sale, după buna voință sa, care mai înainte o a rinduit intru densusul:

10. Spre economia împlinirii vremilor, ca toate să le unească sub un cap intru Hristos, și cele din ceruri, și cele de pre pământ; intru densusul:

11. Intru care și moștenire am primit, mai înainte fiind hotărâți după rânduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voiei sale.

12. Ca să fim noi spre lauda slavei sale, cari am nădejduit mai înainte intru Hristos.

13. Intru care și voi ați creștut, auzind cuvântul adevărului, evangheliea mântuirii voastre: intru care și creștând, v'ați pecetluit cu Duhul făgăduinței cel sfint,

14. Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea căstighului, spre lauda slavei lui.

15. Drept aceea, și eu auzind credința voastră intru Domnul Iisus, și dragostea cea către toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenire de voi făcând la rugăciunile mele;

EFESENI, II.

17. Ca Dumnezeuul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea voă duhul înțelepciunii și al descoperirii spre cunoștința lui:

18. Luminând ochii minții voastre, ca să știți voi care este nădejdea chemării lui, și care este bogăția slavei moștenirii lui întru sfinți,

19. Și care este mărimea cea prea înaltă a puterii lui către noi cari credem, după lucrarea puterii tăriei lui,

20. Care o a lucrat întru Hristos, sculându-l pe el din morți, și l-a pus a ședea d'a dreapta sa întru cele cerești,

21. Mai pre sus de cât toată începătoria, și stăpânirea, și puterea, și domnia, și de cât tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor:

22. Și toate le a supus sub picioarele lui, și pre el l-a dat cap bisericii mai pre sus de toate,

23. Care este trupul lui, implinirea celui ce împlinește toate întru toți.

CAPITOLUL II.

Și pre voi cari erați morți cu gresalele și cu păcatele;

2. Întru care oare-când ați umblat după veacul lumii acesteia, după domnul stăpânirii vădului, a duhului celui ce acum lucrează întru fiii neascultărei:

3. Întru cari și noi toți am petrecut oare-când întru poștele trupului nostru, făcând voiele tru-

pului și ale cugetelor; și eram fiit din fire al mâniei, ca și ceilalți.

4. Iar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru cea multă a sa dragoste cu care ne a iubit pre noi,

5. Și fiind noi morți cu păcatele, împreună ne a înviat cu Hristos, (cu har sunteți mântuiți);

6. Și împreună cu *dănsul* ne a sculat, și *ne* a pus a ședea întru cele cerești întru Hristos Iisus:

7. Ca să arăte în veacurile cele viitoare bogăția cea mare a harului său întru bunătațe spre noi întru Hristos Iisus.

8. Că cu har sunteți mântuiți prin credință; și aceasta nu de la voi: al lui Dumnezeu este darul.

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

10. Că a lui făptură suntem, zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, care mai înainte le a gătit Dumnezeu ca să umblăm întru ele.

11. Pentru aceea, aduceți-vă aminte, că voi oare-când *fiind* Neamurile în trup, care vă chemați Nețăere-imperejur de către ceea ce se chema Tăere-imperejur în trup făcută de mână;

12. Că erați întru acea vreme fără de Hristos, înstreinați de petrecerea lui Israel, și streini de așezăminturile făgăduinței, nădejde neavând, și fără de Dumnezeu în lume:

13. Iar acum întru Hristos Iisus voi cari oare-când erați departe,

EFESENI, III.

v'ați făcut aproape prin sângele lui Hristos.

14. Pentru că el este pacea noastră, care a făcut amendoă una, și păretele cel din mijloc al zidului a sfărâmat;

15. Vraja în trupul său, legea poruncilor cu dogmele stricând; ca pre amendoși să l zidească întru sine într'un om nou, *așa* făcând pace;

16. Și pre amendoși să l impace într'un trup cu Dumnezeu prin cruce, omorînd vraja întru dănsa:

17. Și venind a vestiți pace voă celor de departe, și celor de aproape.

18. Că printr'insul avem amendoși apropierea într'un Duh către Tatăl.

19. Pentru aceea dar de acum nu mai sunteți streini și nemernici, ci împreună cetățeni cu sfinții, și casnici al lui Dumnezeu;

20. Zidiți fiind pre temeliea apostolilor și a proorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuși Iisus Hristos;

21. Întru care toată zidirea alcătuindu-se crește întru biserică sfință întru Domnul;

22. Întru care și voi împreună vă zidiți spre lăcaș al lui Dumnezeu întru Duhul.

CAPITOLUL III.

Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi Neamurilor,

2. De veți fi auzit iconomia

harului lui Dumnezeu celui ce s'a dat mie spre voi:

3. Căci după descoperire mi a arătat mie taina; (precum am scris mai înainte pre scurt,

4. Din care cetind, puteți cunoaște știința mea întru taina lui Hristos.)

5. Care întru alte veacuri nu s'a arătat fiilor oamenilor, precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli și proorocilor prin Duhul;

6. Ca să fie Neamurile împreună moștenitori, și împreună un trup, și împreună pătași făgăduinței lui întru Hristos prin evanghelie:

7. Căreia m'am făcut slujitor după darul harului lui Dumnezeu, care s'a dat mie după lucrarea puterii lui.

8. Mie, celui mai mic de cât toți sfinții, mi s'a dat harul acesta, a vesti întru Neamuri bogăția lui Hristos cea neurmată;

9. Și a lumina pre toți care este economia tainei celei ascunse din veci întru Dumnezeu, care a zidit toate prin Iisus Hristos:

10. Ca să se cunoască acum începătoriilor și domniilor întru cele cerești prin biserică înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri,

11. După hotărîrea cea mai înainte de veci, care o a făcut întru Hristos Iisus Domnul nostru:

12. Întru care avem îndrăznire și apropiere întru nădejde prin credința lui.

13. Pentru aceea, vă rog pre

EFESENI, IV.

voi să nu slăbiți întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru aceasta plec genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Dintru care tot neamul în cer și pe pământ se numește,

16. Ca să dea voă, după bogăția slavei sale, cu putere să vă întărească prin Duhul lui întru omul cel din lăuntru;

17. Ca să lăcuască Hristos prin credință întru inimile voastre; ca întru dragoste fiind înrădăcinați și întemeiați,

18. Să puteți cunoaște împreună cu toți sfinții ce este lătimea, și lungimea, și adâncul, și înălțimea;

19. Și să știți dragostea lui Hristos cea mai presus de cunoștință, ca să vă faceți deplin întru toată împlinirea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce poate face toate mai de prisosit de cât cele ce cerem sau gândim, după puterea ce se lucrează întru noi,

21. Alăuia *de* slavă în biserică cea întru Hristos Iisus întru toate neamurile, veacului veacurilor. Amin.

CAPITOLUL IV.

Drept aceea, vă rog pe voi eu legatul întru Domnul cu vrednicie să umblați după chemarea cu care sunteți chemați,

2. Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste;

3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii.

4. Un trup și un Duh, precum și chemați sunteți într-o nădejde a chemărei voastre;

5. Un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este preste toți, și prin toți, și întru voi toți.

7. Iar fie-căruiă din noi s'a dat harul după măsura darului lui Hristos.

8. Pentru aceea dice, Suindu-se la înălțime, robii-a robime, și a dat daruri oamenilor.

9. (Iar aceea ce dice că s'a suit, ce este fără numai că s'a și pogorât întîi la cele mai de jos latură ale pământului?)

10. Cea ce s'a pogorât acela este care s'a și suit mai presus de toate cerurile, ca să umple toate.)

11. Și acela a dat pre unii, apostoli; iar pre alții, prooroci; iar pre alții, evangheliști; iar pre alții, păstori și dascăli;

12. Spre săvîrșirea sfinților, spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos;

13. Până ce vom ajunge toți la unirea credinței, și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvîrșit, la măsura virstei împlinirii lui Hristos;

14. Că să nu mai fim prunci, învăluindu-ne și purtându-ne de tot vîntul învățături, întru amăgitura oamenilor, întru viclesug spre meșteșugirea înșelăciunei;

15. Ci adevărați fiind întru dragoste, să creștem întru el în

EFESENI, V.

toate, care este capul, Hristos:

16. Din care tot trupul potrivea alctuindu-se și incheindu-se prin toată pipăirea dărei, după lucrare întru măsura fie-cărui mădular, face creșterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.

17. Drept aceea, aceasta dice și mărturisesc întru Domnul, ca să nu mai umblați voi precum și celelalte Neamuri umblă, întru deșertăciunea minții lor.

18. Intunecați fiind la minte, înstreinați de viața lui Dumnezeu pentru necunoștința care este întru ei, pentru împletirea inimei lor:

19. Caril întru nesimțire petrecînd, s'a dat pre sine faptei de rușine, spre lucrarea a toată necurăția întru lăcomie.

20. Iar voi nu așa ați cunoscut pre Hristos;

21. De vreme ce pre el l'ați auzit, și întru dînsul v'ați învățat, precum este adevărul întru Iisus:

22. Ca să lepădați voi după cea mai înainte viețuire pre omul cel vechi, care se strică după poftele înșelăciunei;

23. Și să vă înnoiți cu duhul minții voastre;

24. Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând minciuna, grații adevărul fie-care cu aproapele lui: căci sîntem unul altuia mădulări.

26. Mănați-vă, și nu păcă-

tuiți: soarele să nu apuce întru mânia voastră:

27. Nu dați loc diavolului.

28. Cel ce fură, să nu mai fure: ci mai virtos să se ostenească, lucrînd binele cu mâinile sale, ca să aibă să dea celui lipsit.

29. Tot cuvîntul putred să nu easă din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea folosului, ca să dea har celor ce aud.

30. Și să nu întristați pre Duhul cel sfînt al lui Dumnezeu, întru care v'ați pecetluit spre ziua răscumpărării.

31. Toată amărăciunea, și mâhnea, și iuțimea, și strigarea, și mila, să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea:

32. Și fiți unul către altul buni, milostivi, ertînd unul altuia, precum și Dumnezeu v'a ertat voi întru Hristos.

CAPITOLUL V.

Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți;

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne a iubit pre noi, și s'a dat pre sine pentru noi aducere și jertvă lui Dumnezeu întru miros cu bună mireasmă.

3. Iar curviea, și toată necurăția, sau lăcomia, nici să se numească întru voi, precum se cuvine sfinților;

4. Nici măscăriciunea, nici vorba nebunească, nici glumirea,

EFESENI, V.

care nu se cuvin: ci mai virtos multumita.

5. Că aceasta să știți, că tot curvarul, sau necuratul, sau lacomul, care este slujitor idolilor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

6. Nimeni pre voi să nu vă înșale cu cuvinte deșerte: că pentru acestea vin mânia lui Dumnezeu preste fiili neascultărei.

7. Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora.

8. Că erați oare-când întunecate, iar acum *sânteți* lumina întru Domnul: ca fiili luminei să umblați:

9. (Că roada Duhului *este* întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul;)

10. Cercând ce este bine plăcut Domnului.

11. Și să nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale întunerecului, ci mai virtos să le muștrați.

12. Că cele ce se fac întru ascuns decătră densii, rușine *este* a le și grai.

13. Iar toate cele ce se vădesc, de lumină se arată: că tot ce se arată lumină *este*.

14. Pentru aceea ȋdice, Des-teaptă-te cel ce dormi, și te scoală din morți, și te va lumina Hristos.

15. Socotiți, drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți.

16. Răscumpărând vremea, că ȋdilele rele sânt.

17. Drept aceea, nu fiți nepri-

cepuți, ci cunoscând ce *este* voia Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care *este* curviea; ci vă umpleți de Duhul;

19. Vorbind întru voi în psalmi și laude și cântări duhovnicești, laudând și cântând întru inimile voastre Domnului;

20. Mulțumind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui;

21. Plecându-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.

22. Muleri, plecați-vă bărbaților voștri, ca Domnului.

23. Căci bărbatul *este* cap muierii, precum și Hristos *este* cap bisericii: și acesta *este* mântuitorul trupului.

24. Ci precum biserica se supune lui Hristos, așa să se supună și muierile bărbaților lor întru toate.

25. Bărbaților, iubiți-vă muierile voastre, precum și Hristos a iubit biserica, și pre sine s'a dat pentru dânsa;

26. Ca pre ea să o sfințească curățindu-o cu spălare de apă prin cuvânt.

27. Ca să o pue înainte pre ea lui-și slăvită biserica, neavând întinăciune, sau sbircitură, sau alt ceva de acest fel; ci ca să fie sfântă și fără de prihană.

28. Așa sânt datorî bărbații să și iubească muierile lor ca și trupurile lor. Cel ce își iubește pre muieră sa pre sine se iubește.

29. Că nimeni nicî odată nu

EFESENI, VI.

și a urit trupul său; ci îl hrănește și îl încălzește pre el, precum și Hristos biserica:

30. Că mădulări sîntem ale trupului lui, din carnea lui, și din oasele lui.

31. Pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de muieră sa, și vor fi amândoi un trup.

32. Taina aceasta mare *este*: iar eu ȋdic de Hristos și de biserica.

33. Deci dar și voi unul fiecare așa să și iubească pre muieră sa, ca pre sine; iar muieră sa se teamă de bărbat.

CAPITOLUL VI.

Feciori, ascultați pre părinți voștri întru Domnul: că aceasta *este* cu dreptate.

2. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta; (care *este* porunca cea dintîi întru făgăduință;)

3. Ca să îți fie ȋie bine, și să fii cu ȋile multe pre pămînt.

4. Și voi părinți, nu vă urgiți pre fiili voștri întru mânie: ci îi creșteți pre ei întru învățătura și certarea Domnului.

5. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cel duple trup, cu frică și cu cutremur, întru dreptatea inimii voastre, ca și pre Hristos;

6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci ca slugele lui Hristos, făcînd voia lui Dumnezeu din suflet;

7. Cu bună voință slujindu-le,

ca Domnului, iar nu ca oamenilor:

8. Știind că ori-ce bine va face ȋie-care, aceea va lua de la Domnul, ori robul, ori cel slobod.

9. Și voi, stăpânilor, iarăși acestea să faceți cătră densii, slăbind îngrozirea: știind că și al vostru Domn *este* în ceruri; și alege de față nu *este* la densul.

10. Deci, frații mei, întăriți-vă întru Domnul, și întru puterea ȋăriei lui.

11. Imbrăcați-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva meșesugirilor diavolului.

12. Căci nu ne *este* noă lupta împotriva trupului și a sîngelui, ci împotriva începătorilor, și a domniilor, și a stăpânilor întunecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăței celei de sub cer.

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ȋioa cea rea, și toate isprăvindule să stați.

14. Stați drept aceea, încingîndu-vă mijlocul vostru cu adevărul, și imbrăcându-vă cu zauoa dreptăței;

15. Și încălțându-vă picioarele întru gătirea evangheliei păcel;

16. Preste toate luînd pavăza credinței, cu care veți putea stînge toate săgețele vicleanului cele aprinse.

17. Și coiful mîntuirii luați, și sabiea Duhului, care *este* cuvîntul lui Dumnezeu:

18. Prin toată rugăciunea și cererea rugîndu-vă în toată vremea

întru Duhul, și la însăși aceasta priveghiând cu toată răbdarea și rugăciunea pentru toți sfinții;

19. Și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, întru deschiderea gurei mele cu îndrăzneală a arăta taina evangheliei,

20. Pentru care fac solie în legături; ca întru densa cu îndrăzneală să grăesc, precum mi se cuvine a grăi.

21. Iar ca să știți și voi cele pentru mine, și ce fac, toate voă le va arăta Tihic iubitul frate și

credincioasa slugă întru Domnul:

22. Pre care pentru însăși aceasta l'am trimis la voi, ca să știți cele pentru noi, și ca să mângâie inimele voastre.

23. Pace fraților, și dragoste cu credință, de la Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

24. Harul cu toți cari iubesc pre Domnul nostru Iisus Hristos întru nestricăciune. Amin.

¶ Cătră Efesenii s'a scris de la Roma prin Tihic.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ FILIPPISENII.

CAPITOLUL I.

Pavel și Timotei, slugele lui Iisus Hristos, tuturilor sfinților întru Hristos Iisus celor ce sînt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Har voă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeuului meu întru toată pomenirea voastră,

4. Pururea întru toată rugăciunea mea pentru voi toți cu bucurie rugăciune făcînd,

5. Pentru împărțirea voastră

întru evanghelie din ziua d'intîi pînă acum;

6. Nădăjduindu-mă la însăși aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun l'va săvîrși pînă la ziua lui Iisus Hristos:

7. Precum imi este mie cu dreptate aceasta a cugeta pentru voi toți, pentru că v'am eu pre voi în inimă; și în legăturile mele, și în răspunsul și adevărarea evangheliei, cu mine împreună pătași harului voi toți fiind.

8. Că martur mie imi este Dumnezeu, că v' iubesc pre voi toți

întru milostivirile lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult, și mai mult să prisosească întru cunoștință și întru toată priceperea;

10. Ca să ispițiți voi cele de folos; ca să fiți curați și fără de sminteală în ziua lui Hristos;

11. Plini fiind de roadele dreptății, care sînt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Iar voesc să știți voi, fraților, că cele pentru mine mai virtos spre sporul evangheliei au venit;

13. Așa căt legăturile mele s'au făcut arătate întru Hristos în tot divanul, și la cei-alți la toți;

14. Și cei mai mulți din frați întru Domnul, nădăjduindu-se pentru legăturile mele, mai mult cutează fără de frică a grăi cuvîntul.

15. Însă unii pentru pisma și pricirea, iar alții și din buna voință propoveduesc pre Hristos;

16. Unii din prigonire pre Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;

17. Iar alții din dragoste, știind că spre răspunsul evangheliei sînt pus.

18. Ce este dar? iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin adevăr, Hristos se propoveduește; și întru aceasta mă bucur, și încă mă voi bucura.

19. Că știu că aceasta imi va fi mie spre mîntuire prin rugă-

ciunile voastre, și prin darea Duhului lui Iisus Hristos,

20. Dupre așteptarea și nădejdea mea, că întru nimic nu mă voi rușina, ci că întru toată îndrăzneala, precum pururea, așa și acum se va mări Hristos în trupul meu, ori prin viață, ori prin moarte.

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri dobîndă.

22. Iar dacă a vieții în trup, aceasta imi este roada lucrului; și ce voi alege nu știu.

23. Că sînt cuprins de amendoă, dorință avînd a mă slobodi și împreună cu Hristos a fi; mai bine cu mult mai virtos;

24. Iar a rămănea în trup mai de folos este pentru voi.

25. Și aceasta nădăjduind, știu că voi rămănea și împreună voi petrece cu voi cu toți spre sporirea voastră și bucuria credinței;

26. Ca lauda voastră să sporească întru Iisus Hristos întru mine, prin venirea mea iarăși cătră voi.

27. Numai cu vrednicie dupre evanghelia lui Hristos să petreceți: ca ori venind și vedîndu-vă pre voi, ori nefind de față la voi, să aud cele pentru voi, că stați într'un duh, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credința evangheliei;

28. Și neingrozindu-vă întru nimic de cei împotriviți: care acelora este arătare a pierdării, iar voă a mîntuirii, și aceasta de la Dumnezeu.

29. Că voă vi s'a dăruit pentru

Hristos, nu numai întru el a crede, ci și pentru dânsul a pătimi;

30. Aceeași luptă având care ați vădit întru mine, și acum auziți pentru mine.

CAPITOLUL II.

Deci de *este* vre-o mângâiere întru Hristos, de *este* vre-o voie bună a dragostei, de *este* vre-o împărtășire a Duhului, de *este* vre-o milostivire și îndurare,

2. Împliniți bucuria mea ca aceeași să cugetați, aceeași dragoste având, un suflet fiind, una cugetând.

3. Nimic făcând cu prigonire sau cu mărire deșartă; ci cu smerenie unul pre altul socotind a fi mai de cinste de cât pre sine.

4. Nu ale sale fie-care, ci și ale altora fie-cine să căutați.

5. Că aceasta să se înțeleagă întru voi, care era și întru Hristos Iisus:

6. Care în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi el întocma cu Dumnezeu:

7. Ci s'a deșertat pre sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se:

8. Și cu închipuirea aflându-se ca omul, s'a smerit pre sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moarte de cruce.

9. Pentru aceasta și Dumnezeu pre dânsul l'a prea înălțat, și l'a dăruit lui nume care este preste tot numele:

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al

celor cerești, și al celor pământești, și al celor de desubt;

11. Și ca toată limba să mărturisească că Domn *este* Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci, iubiții mei, precum pururea ați ascultat, nu numai precum când eram de față, ci cu mult mai virtos când sunt departe, cu frică și cu cutremur mântuirea voastră o luerăți.

13. Că Dumnezeu *este* care lucrează întru voi și ca să voiți și ca să săvârșiți, după bună voiața sa.

14. Toate le faceți fără de cirtiri și fără de indoiri:

15. Ca să fiți fără de prihană și întregi, fiți lui Dumnezeu cu-rați în mijlocul neamului celui îndărătnic și răsvrătit, între cari străluciți ca niște luminători în lume;

16. Cuvântul vieții cuprindând, spre laudă mie în dânsul lui Hristos, că nu îndeșert am alergat, nici îndeșert m'am ostenit.

17. Ci de mă și jertvesc pentru jertva și slujba credinței voastre, mă bucur, și împreună mă bucur cu voi cu toți.

18. Așijderea și voi vă bucurați, și împreună vă bucurați cu mine.

19. Și nădăjduesc întru Domnul Iisus că pre Timotei fără de zăbavă îl voi trimite la voi, ca și eu să 'mi fac inima bună, înțelegând cele pentru voi.

20. Că pre nimeni n'am de un suflet cu mine, care cu tot dea-dînsul să se grijească de voi.

FILIPPISENÎ, III.

21. Că toți ale lor caută, iar nu ale lui Iisus Hristos.

22. Iar nevoința lui o știți, că precum unui tată fiul, împreună cu mine a slujit întru evanghelie.

23. Pre acesta dar nădăjduesc să l' trimet îndatăși, după ce voiți vedea cele pentru mine.

24. Iar am nădejde întru Domnul că și eu fără de zăbavă voi veni la voi.

25. Iar de nevoe lucru am socotit pre Epafrodit, fratele, și împreună lucrătorul, și ostașul cel d'impreună cu mine, iar al vostru apostol, și slujitor al trebei mele, a l' trimite la voi.

26. De vreme ce doria să vă vadă pre voi pre toți, și era mahnit, că ați auzit că a fost bolnav.

27. Că a fost bolnav aproape de moarte: ci Dumnezeu l'a miluit pre el; și nu numai pre el, ci și pre mine, ca nu intristare preste intristare să am.

28. Deci cum mai degrabă l'am trimes pre el, ca vedându-l pre el iarăși, să vă bucurați, și eu mai fără de mahnire să fiu.

29. Primiți-l, drept aceea, pre el întru Domnul cu toată bucuria; și pre unii ca aceștia întru cinste îi aveți:

30. Căci că pentru lucrul lui Hristos până la moarte s'a apropiat, nebăgând samă de viață, ca să împlinească lipsa voastră a slujbei celei către mine.

CAPITOLUL III.

D'aceia, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Acesteași a

scrie voă, mie nu 'mi *este* cu lene iar voă de folos.

2. Păziți-vă de câini, păziți-vă de lucrători cei răi, păziți-vă de tăcere.

3. Că noi suntem tăcerea-imp-rejur, cari cu duhul slujim lui Dumnezeu, și ne laudăm întru Hristos Iisus, și nu ne nădă-duim în trup.

4. Măcar că eu am nădejde și în trup. De se pare cuiva altuia a se nădăjdui în trup, eu mai mult:

5. Tăiat fiind împrejur a opta-ți, din neamul lui Israel, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei; dupre lege Fariseu;

6. Dupre rivă gonind biserică; dupre dreptatea cea din lege, făcându-mă fără de prihană.

7. Ci cele ce îmi erau mie dobîndi, acestea le am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Iar mai virtos le și socotesc toate pagubă a fi pentru covârșirea cunoștinței lui Hristos Iisus Domnului meu: pentru care de toate m'am păgubit, și le socotesc gunoae a fi, ca pre Hristos să dobîndesc,

9. Și să mă află întru el, ne-având dreptatea mea cea din lege, ci ceea ce este prin credința lui Hristos, ceea ce este de la Dumnezeu dreptate întru credință:

10. Ca să l' cunosc pre el, și puterea învierii lui, și împăr-tășirea patimilor lui, închipuindu-mă cu moartea lui;

11. Ca doară cumva ași ajunge la învierea morților.

12. Nu că acum am luat, sau acum sunt desăvârșit: ci gonesc, ca doară voi și ajunge într-o care sunt și ajuns de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns: ci numai una *fac*, cele din apoi uitându-le, și la cele din înainte întinându-mă,

14. La semn alerg, la răsplătirea chemării celei de sus a lui Dumnezeu întru Hristos Iisus.

15. Deci câtă desăvârșit suntem, aceasta să gândim: și dacă ceva într'alt chip gândiți, și această Dumnezeu va descoperi voă.

16. Însă la ceea ce am ajuns, cu același dreptar să viețuim, aceeași să gândim.

17. Fiți împreună următorii mie, fraților, și vă uitați la cei ce așa umblă precum aveți pildă pre noi.

18. (Pentru că mulți umblă, de carii de multe ori am dis voă, iar acum și plângând dic, *că sunt* vrăjmașii crucei lui Hristos:

19. Al căroră sfârșit *este* pierdarea, al căroră Dumnezeu *este* păntecele, și a căroră slavă *este* întru rușinea lor, carii cele pământești cugetă.)

20. Că petrecerea noastră în ceruri este: de unde și pre Mântuitorul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos:

21. Care va schimba chipul trupului smereniei noastre, ca să se facă în chipul trupului

slavei lui, după lucrarea puterii ce are el de a și supune lui și toate.

CAPITOLUL IV.

Deci, frații mei cei iubiți și doriți, bucuria și cununa mea, așa stați întru Domnul, iubiților.

2. Pre Evodia rog, și pre Sintihia rog, aceeași să gândească întru Domnul.

3. Încă te rog și pre tine, soțule iubite, ajută-le lor care împreună cu mine s'au nevoit întru evanghelie, și cu Climent, și cu cei-l-alți împreună lucrători ai mei, ale căror numi *sunt scrise* în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul: și iarăși dic, Bucurați-vă.

5. Blandețele voastre să se facă știute tuturilor oamenilor. Domnul aproape *este*.

6. Nimic să nu vă grijiți: ci întru toate prin rugă și rugăciune cu mulțumită cererile voastre să fie cunoscute la Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșeste toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele voastre întru Hristos Iisus.

8. D'aceea, frații mei, câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte *sunt* drepte, câte *sunt* curate, câte *sunt* iubite, câte *sunt* de bună laudă: ori ce faptă bună, și ori ce laudă, acestea să gândiți.

9. Cele ce ați învățat, și ați

luat, și ați auzit, și ați vădut întru mine, acestea să le faceți: și Dumnezeuul păcei va fi cu voi.

10. Și m'am bucurat întru Domnul foarte, căci iată oarecând ați înflorit a purta grija de mine; precum și purtați, dar n'ați avut vreme cu prilej.

11. Nu doară că pentru lipsa dic: că eu m'am deprins întru care sunt, îndestulat a fi.

12. Știu și a mă smeri, știu și a mă prisosi: întru tot și întru toate m'am învățat, și a mă sătura și a flămândi, și a avea de prisos și a fi lipsit.

13. Toate le pot întru Hristos, cel ce mă întărește,

14. Însă bine ați făcut, de v'ați făcut împreună părtași neazului meu.

15. Și știți și voi Filippisenilor, că la începutul evangheliei, când am eșit din Machedonia, nici o biserică n'a făcut împărțare cu mine în cuvânt de dare și de luare, fără numai voi singuri.

16. Că și în Tessalonie și o

dată și de două ori cele spre trebuința mea ați trimis.

17. Nu că doară caut darea: ci caut rodul cel prisositor spre folosul vostru.

18. Și am luat toate, și am de prisos: umplutu-m'am luând de la Epafrodit cele *trimise* de la voi, miros cu bună mireasmă, jertvă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeuul meu să îplinească toată trebuința voastră după bogăția sa întru slavă prin Hristos Iisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălul nostru slava în vecii vecilor. Amin.

21. Spuneți iuchinăciune la tot sfântul întru Hristos Iisus. Inchină-se voă frații cari sunt împreună cu mine.

22. Inchină-se voă toți sfinții, mai ales cei din casa Chesarului.

23. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

! Cătră Filippiseni s'a scris de la Roma prin Epafrodit.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ COLOSSENÎ.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Timotei fratele,

2. Celor ce sunt în Colosse sfinților și credincioșilor frați întru Hristos: Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne,

4. Auzind credința voastră cea întru Hristos Iisus, și dragostea care aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită voă în ceruri, care ați auzit și mai înainte întru cuvântul adevărului evangheliei;

6. Care este de față la voi, precum și în toată lumea; și este făcând rod, precum și întru voi, din ziua în care ați auzit, și ați cunoscut harul lui Dumnezeu întru adevăr:

7. Precum v-ați și învățat de la Epafra iubitul, cel d'împreună slugă cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos;

8. Care ne a și arătat nouă dragostea voastră întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din care di am auzit *acestea*, nu încetăm pentru voi rugându-ne, și cerând ca să vă umpleți de cunoștința voiei lui, întru toată înțelegerea și înțelepciunea duhovnicească;

10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun făcând roadă, și crescând întru cunoștința lui Dumnezeu;

11. Cu toată puterea întărind-vă, după tăria slavei lui, întru toată îngăduirea și îndelunga-răbdare cu bucurie;

12. Mulțumind Tatălui, celui ce ne a învrednicit pre noi a fi

părtași ai moștenirii sfinților întru lumină.

13. Care ne a izbăvit pre noi din stăpânirea întunerecului, și ne a mutat la împărăția Fiului dragostei lui:

14. Întru care avem răscumpararea prin sângele lui, ertarea păcatelor:

15. Care este chipul lui Dumnezeu celui nevădut, mai întîi născut de cât toată zidirea:

16. Căci printr'însul s'au zidit toate, cele din ceruri și cele de pre pământ, cele vădute și cele nevădute, ori scaunele, ori domniile, ori începătorile, ori stăpânirile: toate printr'însul și pentru densul s'au zidit:

17. Și el este mai înainte de toate, și toate întru densul sunt aședate.

18. Și el este capul trupului, bisericei; care este începătură, întîi născut din morți; ca să fie întru toate el cel întîi.

19. Că întru el bine a voit *Tatăl* să lăcuească toată înțelegerea;

20. Și printr'însul să împace toate spre sine, făcând pace prin sângele crucei lui; printr'însul, *dic*, ori cele de pre pământ, ori cele din ceruri.

21. Și pre voi, cari erați oarecând înstreinați și vrăjmași cu mintea întru lucruri rele, iar acum v'a împăcat,

22. În carnea trupului lui prin moarte, să vă pue pre voi sfinți și fără de prihană și nevinovați înaintea sa:

23. De voți rămânea întru

credință întemeiată și întărită, și nemișcată din nădejdea evangheliei, care ați auzit, ceea ce s'a propovedit la toată zidirea cea de sub cer; căreia m'am făcut eu Pavel slujitor;

24. Acum mă bucur întru patimele mele pentru voi, și împlinesc lipsele necazurilor lui Hristos în trupul meu pentru trupul lui, care este biserica:

25. Căreia m'am făcut eu slujitor, după economia lui Dumnezeu care mi s'a dat mie spre voi, să împlinesc cuvântul lui Dumnezeu;

26. *Adecă* taina cea ascunsă din veci și din neamuri, iar acum s'a arătat sfinților lui:

27. Căroră a voit Dumnezeu a le arăta care este bogăția slavei tainei acesteia întru Neamuri; care este Hristos întru voi, nădejdea slavei:

28. Pre care noi propovăduim, stătuind pre tot omul, și învățând pre tot omul întru toată înțelepciunea; ca să punem de față pre tot omul desăvârșit întru Hristos Iisus:

29. Întru care mă și ostenesco, nevoindu-mă după lucrarea lui, care se lucrează întru mine întru putere.

CAPITOLUL II.

Pentru că voesc să știți voi câtă luptă am pentru voi, și pentru cei din Laodichia, și căți n'au vădut fața mea în trup;

2. Ca să se mângăie inimele

lor, tocmiți fiind ei întru dragoste, și spre toată bogăția încredințării înțelegerei. spre cunoștința tainei lui Dumnezeu, și a Tatălui, și a lui Hristos;

3. Întru care sunt toate visteriile înțelepciunii și ale cunoștinței ascunse.

4. Și aceasta *dic*, ca nu cineva să vă amăgească pre voi cu cuvinte plecătoare.

5. Că de și sunt cu trupul depărtat, dar cu duhul împreună cu voi sunt, bucurându-mă și vădând rinduiala voastră, și tăria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci precum ați luat pre Hristos Iisus Domnul, întru densul să umblați:

7. Înfrădăcinați și zidiți fiind întru înșul, și întărindu-vă întru credință, precum v-ați învățat, prisosind întru ea cu mulțumită.

8. Socotiți ca să nu vă fure pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, după predania oamenilor, după stihile lumei, și nu după Hristos.

9. Căci întru densul lăcuște toată plinirea Dumnezeirii trupește.

10. Și sunteți întru densul plini, care este capul a toată începătoria și stăpânirea:

11. Întru care sunteți și tăeți împrejur cu tăere-împrejur nefăcută de mână, întru desbrăcarea trupului păcatelor cărnei întru tăerea-împrejur a lui Hristos:

12. Îngropați fiind împreună

COLOSSENÎ, III.

cu el prin botez, întru care v'ați și sculat împreună prin credința lucrării lui Dumnezeu, celui ce l'a sculat pre el din morți.

13. Și pre voi cariți erați morți întru păcate și întru nețâerea-impurur a trupului vostru, v'a înviat împreună cu densus, er-tându-vă voă toate greșalele ;

14. Ștergând cu dogmele zapisul ce era asupra noastră, care era protivnic noă, și pre acela l'a luat din mijloc, piro-nindu-l pre cruce ;

15. Desbrăcând începătorile și domniile, l'a vădit de față, arătându-i biruiți pre densus întru densa.

16. Deci nimeni pre voi să nu vă judece pentru mâncare, sau bătură, sau pentru parte a ser-bătorei, sau a lunei nouă, sau a sâmbetelor ;

17. Care sunt umbră celor viitoare ; iar trupul este al lui Hristos.

18. Nimeni pre voi să nu vă amăgească voind prin smerenie și slujba ingerilor, la cele ce nu le a vădut cu mândrie umblând, îndesert umflându-se din min-tea trupului său.

19. Și neștiind Capul, dintru care tot trupul prin încheieturi și legături primind darea și în-tocmindu-se, crește creșterea lui Dumnezeu.

20. Deci de ați murit împreună cu Hristos despre stihile lumei, pentru ce ca cum ați fi viețuind în lume primiți obi-ceiuri,

21. (Nu te atinge ; nici gusta ; nici pipăi ;

22. Care sunt toate spre stricăciune prin obișnuință ;) duple poruncele și învățăturele oame-nilor ?

23. Care sunt având cuvânt numai al înțelepciunei întru slujba cea din voia sa, și întru smerenie, și întru nepărtinirea trupului, nu în vre-o cinste spre sațul trupului.

CAPITOLUL III.

Deci dar de v'ați sculat împreună cu Hristos, cele de sus căutați, unde este Hristos ședând d'a dreapta lui Dumnezeu.

2. Cele de sus gândiți, iar nu cele pământești.

3. Că ați murit, și viața noastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața noastră, atunci și voi cu densus împreună vă veți arăta întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădulările voastre cele de pre pământ ; curviea, necurăția, patima, pofta cea rea, și lăcomiea, care este slujire idolilor ;

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu preste fiil neascultăre ;

7. Intre care și voi oare-când ați umblat, când viețuiați întru acela.

8. Iar acum lepădați-le și voi acelea toate ; mânia, iușimea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gura voastră.

COLOSSENÎ, IV.

9. Nu grăiți minciună unul câtră altul, desbrăcându-vă de omul cel vechi d'impreună cu faptele lui ;

10. Și îmbrăcându-vă întru cel nou, care se înnoește spre cunoștință duple chipul celui ce l'a zidit pre el ;

11. Unde nu este Ellin nici ludeu, tăere-impurur și nețâere-impurur, Varvar, Schit, rob și slobod ; ci toate și întru toți Hristos.

12. Deci îmbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga-răbdare ;

13. Suferind unul pre altul, și ertând unul altuia de are cineva împotriva cuiva piră ; precum și Hristos a ertat voă, așa și voi.

14. Iar preste toate acestea îm-brăcați-vă în dragoste, care este legătura săvârșirei.

15. Și pacea lui Dumnezeu să stăpânească întru inimile voastre, la care și chemați sun-teți într'un trup ; și mulțumitori vă faceți.

16. Cuvântul lui Hristos să lăcească întru voi bogat întru toată înțelepciunea ; învățându-vă și înțelepțindu-vă pre voi în-și-vă cu psalmi și cu laude și cu cântări duhovnicești, cu har cântând întru inimile voastre Domnului.

17. Și tot ori-ce faceți, cu cu-vântul, sau cu lucrul, toate să faceți întru numele Domnului

Iisus, mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui prin el.

18. Muleri, plecați-vă bărbaților voștri, precum se cuvine întru Domnul.

19. Bărbați, iubiți-vă muierile voastre, și nu vă amăriți asupra lor.

20. Feciori, ascultați pre pă-rinții voștri întru toate : că a-ceasta este bine plăcută întru Domnul.

21. Părinți, nu vă urgisiți pre fiil voștri întru mânie, ca să nu se mănhească.

22. Slugi, ascultați pre stă-pânii voștri cel duple trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor ; ci întru dreptatea inimei, temându-vă de Dumnezeu ;

23. Și tot ori-ce faceți, din suflet să faceți, ca Domnului, iar nu ca oamenilor ;

24. Știind că de la Dumnezeu veți lua răsplătirea moștenirei : că Domnului Hristos sluiți.

25. Iar cel se face nedreptate, va lua aceea ce a făcut cu ne-dreptate : și alegere de față nu este.

CAPITOLUL IV.

Stăpân, ce este cu dreptul și ce este toameala slugelor să dați ; știind că și voi aveți Domn in ceruri.

2. La rugăciune așteptați, priveghiați întru densa cu mulțu-mită ;

3. Rugându-vă împreună și

pentru noi, ca Dumnezeu să deschidă noastră ușa cuvântului, să grăim în taina lui Hristos, pentru care sunt și legat:

4. Ca să o arăt pre ea, precum se cade mie a grăi.

5. Cu înțelepciune să umblăm către cei de afară, vreme răscumpărând.

6. Cuvântul vostru tot dea-una să fie cu har, dres cu sare, ca să știți cum se cade voia a răspunde fie-căruia.

7. Cele despre mine toate le va spune voia Tihic iubitul frate, și credinciosul slujitor și d'impreună slugă întru Domnul:

8. Pre care l'am trimis la voi pentru însăși aceasta, ca să știe cele pentru voi, și să mângăie inimele voastre;

9. Împreună cu Onisim, credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi. Toate vor spune voia cele de aici.

10. Închină-se voia Aristarh cel împreună cu mine rob, și Marco, nepotul lui Varnava, (de care ați luat porunci: de va veni la voi să l'primiți pre densus);

11. Și Iisus ce se chieamă Iust, carii sunt din tăerea-împrejur. Aceștia singuri sânt împreună

cu mine lucrători spre împărăția lui Dumnezeu, carii m'au fost mie mângăiere.

12. Închină-se voia Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos, care se nevoește pururea pentru voi întru rugăciuni, ca să stați desăvârșiți și impliniți întru toată voia lui Dumnezeu.

13. Că mărturisesc de densus, că are rivnă multă pentru voi, și pentru cei din Laodichia și din Ierapoli.

14. Închină-se voia Luca doctorel cel iubit, și Dimas.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodichia, și lui Ninfan, și bisericei celei din casa lui.

16. Și dacă se va ceti epistolia aceasta de către voi, faceți ca să se cetească și în biserica Laodichienilor; și cea scrisă din Laodichia și voi să o cetați.

17. Și diceți lui Arhip, Socoțestii slujba care ați luat întru Domnul, ca să o implinești.

18. Închinăciunea cu mîna mea a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de legăturile mele. Harul cu voi. Amin.

Îl Cătră Colossenî s'a scris de la Roma prin Tihic și Onisim.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA INTEIŢ CĂTRĂ TESSALONICHENÎ.

CAPITOLUL I.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericei Tessalonicenilor întru Dumnezeu Tatăl, și întru Domnul Iisus Hristos: Har voia și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțumim lui Dumnezeu pururea pentru voi toți, pomnire de voi făcând în rugăciunile noastre:

3. Neîncetat aducându-ne aminte de lucrul credinței voastre, și de osteneala dragostei, și de răbdarea nădăjduirei întru Domnul nostru Iisus Hristos, înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru;

4. Știind, iubiților frați, de la Dumnezeu alegerea voastră.

5. Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci și întru putere, și întru Duhul Sfînt, și întru adevăritare multă; precum știți în ce chip am fost între voi pentru voi.

6. Și voi următorii noastră v'ați făcut, și Domnului, primind cuvântul întru necaz mult, cu bucuria Duhului Sfînt:

7. Atîta cât v'ați făcut voi pildă tuturilor celor ce cred în Machedonia și Ahaia.

8. Că de la voi s'a vestit cuvântul Domnului nu numai în Machedonia și Ahaia, ci și în tot locul credința voastră cea întru Dumnezeu a eșit; cât nu trebuie să mai grăim noi ceva.

9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, și cum v'ați întors la Dumnezeu de la idoli, a sluji Dumnezeului celui viu și adevărat:

10. Și a aștepta pre Fiul lui din ceruri, pre care l'a înviat din morți, adevărat pre Iisus, care ne izbăvește pre noi de mânia cea viitoare.

CAPITOLUL II.

Că voi singuri știți, fraților, intrarea noastră la voi, că n'a fost deșartă:

2. Ci înteu pătîmind, și ocăriți fiind, precum știți, în Filippi, am îndrăznit întru Dumnezeu nostru a grăi către voi evanghelia lui Dumnezeu cu multă nevoită.

3. Că îndemnarea noastră nu este dintru înșelăciune, nici din necurăție, nici cu vicleșug:

4. Ci precum ne am adevărit de la Dumnezeu a fi credincioși a primi evanghelia, așa grăim;

I. TESSALONICHENI, III.

nu ca cum am plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu, celui ce cearcă inimele noastre.

5. Că nici odată într-un cuvânt de măgurile am fost la voi, precum știți, nici prin prilej de lăcomie: Dumnezeu *este* martur:

6. Nici căutând de la oameni slavă, nici de la voi, nici de la alții, măcar că puteam să vă fim voă cu greutate ca apostolii lui Hristos.

7. Ci am fost cu liniște în mijlocul vostru, precum doica își încăldește pre fiul săi:

8. Așa fiindu-ne de voi, bine voiam a vă da voă nu numai evanghelia lui Dumnezeu, ci încă și sufletele noastre, pentru căci ați fost noă iubiți.

9. Că vă aduceți aminte, fraților, de ostenelele noastre și de nevointe: că dăoa și noaptea lucrând, ca să nu îngreulăm pre cineva din voi, am propovedit voă evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi *sânțeți* marturi, și Dumnezeu, cum cu sfîntenie și cu dreptate și fără de prihană am fost voă celor ce ați credut:

11. Precum știți că pre unul fie-care din voi, ca un părinte pre fiul său v'am rugat și v'am mângălat,

12. Și am mărturisit ca să umblați voi cu vrednicie lui Dumnezeu, care v'a chemat pre voi într-o sa împărăție și slavă.

13. Drept aceea și noi multumim lui Dumnezeu neîncetat, căci luând voi cuvîntul auzirei de Dumnezeu de la noi, ați primit nu cuvînt al oamenilor, ci

precum este adevărat, cuvîntul lui Dumnezeu, care se și lucrează întru voi cei ce credeți.

14. Că voi, fraților, următori v'ați făcut bisericelor lui Dumnezeu celor ce sînt în Iudeea întru Hristos Iisus: căci aceleași ați pătimit și voi de la cei de un neam cu voi, precum și aceia de la Iudei:

15. Căci și pre Domnul Iisus au omorît, și pre proorocii lor, și pre noi ne au gonit; și lui Dumnezeu nu sînt plăcuți, și tuturor oamenilor stați împotrivă:

16. Căci ne opresc pre noi să nu grăim Neamurilor ca să se mântuească, ca să și împlinescă păcatele lor pururea: ci a sosit asupra lor mânia până în sfîrșit.

17. Iar noi, fraților, rămîind sirimani de către voi la vreme de un ceas cu fața, nu cu inima, mai mult ne am sirguit a vedea fața voastră cu mare dorință.

18. Pentru aceea am vrut să venim la voi, eu adevărat Pavel, și odată și de două ori, ci ne a împiedicat Satana.

19. Căci care *este* nădejdea noastră, sau bucuria, sau cunună laudei? Aă nu și voi *veți* înaintea Domnului nostru Iisus Hristos într-o sa venire?

20. Că voi sînteți slava noastră și bucuria.

CAPITOLUL III.

Drept aceea, mai mult neputînd răbda, bine am voit a rămănea în Atina singuri;

2. Și am trimis pre Timotei,

I. TESSALONICHENI, IV.

fratele nostru, și slujitorul lui Dumnezeu, și ajutorul nostru întru evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească pre voi, și să vă mângăie întru credința voastră:

3. Ca nici unul să nu se clătească întru scribele acestea: că singuri știți că spre aceasta sîntem puși.

4. Căci când am fost la voi, am dis voă mai înainte că vom să avem scribe; precum a și fost, și știți.

5. Drept aceea, și eu nerăbdînd mai mult, am trimis ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pre voi cel ce ispitește, și să fie în zadar osteneala noastră.

6. Iar acum venind Timotei la noi de la voi, și bine-vestind noă credința și dragostea voastră, și cum că aveți pomenire bună de noi pururea, dorind a ne vedea pre noi, precum și noi pre voi:

7. Pentru aceasta ne am mîngăiat, fraților, de voi întru tot neazul și nevoca noastră pentru credința voastră:

8. Că acum noi vii sîntem, dacă stați voi întru Domnul.

9. Că ce mulțumită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru;

10. Noaptea și dăoa preste măsură rugându-ne ca să vedem fața voastră, și să împlinim lipsele credinței voastre?

11. Iar însuși Dumnezeu și

Tatăl nostru, și Domnul nostru Iisus Hristos, să îndrepteze calea noastră către voi.

12. Și pre voi Domnul să vă imulțască și să vă prisosească cu dragostea unuia spre altul, și spre toți, precum și noi spre voi:

13. Ca să întărească inimele voastre fără prihană întru sfîntenie înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toți sfinții lui.

CAPITOLUL IV.

D'aceea, fraților, vă rugăm pre voi și vă indemnăm întru Domnul Iisus, precum ați luat de la noi în ce chip se cuvine voă a umbla și a plăcea lui Dumnezeu, ca să prisosiți mai mult.

2. Că știți ce porunci am dat voă prin Domnul Iisus.

3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, sfînșirea voastră, a vă feri voi de toată curviea:

4. A știie fie-care din voi a și stăpâni vasul său întru sfîntenie și cinste?

5. Nu întru patimă de poftă ca și păgânii carii nu cunosc pre Dumnezeu:

6. A nu trece și a se lăcomi în lucru asupra fratelui său: de vreme ce răsplatitor *este* Domnul pentru toate acestea, precum și mai înainte am dis voă și am mărturisit.

7. Că nu ne a chemat pre noi Dumnezeu spre necurăție, ci spre sfîntenie.

8. Drept aceea, cel ce delă-

I. TESSALONICHENI, V.

mează, nu pre om defăimează, ci pre Dumneșeu, care a dat Duhul său cel sfânt intru noi.

9. Iar pentru iubirea de frați, nu trebuiește a serie voă: că singuri voi sunteți învățați de la Dumneșeu ca să iubiți unul pre altul.

10. Pentru că și faceți aceea spre toți frații cari sunt în toată Machedonia: iar vă rugăm pre voi, fraților, să adăogați mai mult;

11. Și cu dragoste să vă nevoiți ca să fiți cu liniște, și să faceți ale voastre, și să lucrați cu mâinele voastre, precum am poruncit voă;

12. Ca să umblați cu bun chip cătră cei de afară, și de nimic să nu aveți trebuință.

13. Iar nu voiți să nu știți voi, fraților, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristați, ca și cei-l-alți cari n'au nădejde.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumneșeu pre cei adormiți intru Iisus, aduce-l-va împreună cu el.

15. Că aceasta grăim voă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii cari vom fi rămași intru venirea Domnului nu vom întrece pre cei adormiți.

16. Că însuși Domnul intru poruncă cu glasul arhanghelului, și intru trîmbița lui Dumneșeu se va pogori din cer: și cei morți intru Hristos vor învia întâi:

17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămași, împreună cu dînșii ne vom răpi în nori, intru întîmpinarea Domnului în

văzduh: și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea mîngăieți-vă unii pre alții cu cuvintele acestea.

CAPITOLUL V.

Iar de ani și de vreme, fraților, nu aveți trebuință să scriu voă.

2. Că înși-vă adevărat știți că dîoa Domnului ca un fur noaptea așa va veni.

3. Căci când vor dice, Pace și liniște, atunci fără de veste va veni preste dînșii perirea, ca și durerea aceleia ce are în pîn-tece; și nu vor scăpa.

4. Iar voi, fraților, nu sunteți intru întunec, ca să vă apuce dîoa aceea ca un fur.

5. Că voi toți fiți ai luminei sunteți, și fiți ai zilei: nu suntem ai nopții, nici ai întunecului.

6. Drept aceea să nu dormim, ca și cei-l-alți; ci să priveghiam și să fim trezi.

7. Că cei ce dorm noaptea dorm; și cei ce se îmbată noaptea se îmbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim trezi, îmbrăcându-ne în zaoa credinței și a dragostei; și în coiful nădejdei de mîntuire.

9. Că nu ne a pus pre noi Dumneșeu spre mînie, ci spre dobîndirea mîntuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a spus pentru noi, ca cei de vor priveghia, ori de

I. TESSALONICHENI, V.

vom dormi, împreună cu el să viețuim.

11. Pentru aceea mîngăieți unul pre altul, și zidiți unul pre altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi, fraților, să cunoașteți pre cei ce se ostenesec între voi, și pre mai marii voștri intru Domnul, și pre cei ce vă învață pre voi;

13. Și să i aveți pre dînșii de prisosit intru dragoste pentru lucrul lor. Pace să aveți între voi.

14. Și vă rugăm pre voi, fraților, sfătuiți pre cei fără de rînduială, mîngăieți pre cei puțin la suflet, sprijiniți pre cei neputincioși, fiți îndelung-răbdători spre toți.

15. Socotiți să nu răsplătească cineva cuiva rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmați, și spre voi unul spre altul, și spre toți.

16. Pururea vă bucurați.

17. Neîncetați să rugați.

18. Intru toate mulțumiți: căci aceasta este voia lui Dumneșeu intru Hristos Iisus spre voi.

19. Duhul să nu v' stîngeți.

20. Proorociile să nu le defăimați.

21. Toate să le ispitiți; ce este bun să țineți.

22. De tot felul de lucru rău să vă feriți.

23. Iar însuși Dumneșeu păcel să vă sfințească pre voi intru toate desăvîrșit; și intru tot întreg duhul vostru și sufletul și trupul fără de prihană intru venirea Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.

24. Credincios este cel ce v'a chemat pre voi, cara va și face.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Spuneți închinăciune fraților tuturor cu sîrutare sfîntă.

27. Juru-vă pre voi intru Domnul ca să se cetească epistolia aceasta tutulor sfinților frați.

28. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

|| Cea întîia epistolă cătră Tessaloniceni s'a scris de la Atina.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ TESSALONICHENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, și Silvan, și Timotei, bisericii Tessalonicenilor intru Dumneșeu Tatăl nostru și intru Domnul Iisus Hristos:

2. Har voă, și pace, de la Dumneșeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

3. A multumii jatorii suntem lui Dumneșeu Tatăl nostru pentru că pururea pentru voi, fraților, precum se cuvine,

II. TESSALONICHENI, II.

căci mult crește credința voastră, și se înmulțește dragostea a u-nuia fie-căruia dintre voi spre altul;

4. Atăta cât și noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericele lui Dumnezeu pentru răbdarea voastră și credința întru toate gonirile voastre și necazurile care suferiți:

5. Spre arătarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru care și pătimim:

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplăti necaz celor ce vă necăjesc pre voi:

7. Și voi celor necăjiți odihnă cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu ingerii puterii sale,

8. Cu văpae de foc dând izbindă celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, și celor ce nu ascultă evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos:

9. Carii voi lua muncă pierirea cea vecinică de la fața Domnului, și de la slava puterii lui;

10. Când va veni să se proslăvească întru sfinții săi, și să se facă minunat întru toți credincioșii (că s'a creșut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.

11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeuul nostru chemării sale, și să împlinească toată bună voința bunătății sale, și lucrul credinței întru putere:

12. Ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, și voi întru el, după harul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

CAPITOLUL II.

Și vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, și pentru a noastră adunare la densul.

2. Ca nu degrab să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăimântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistolă ca cum ar fi trimisă de la noi, cum că ar fi sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva pre voi nici într'un chip; că *aceia și nu va veni* de nu va veni mai întâiu depărtarea, și de nu se va arăta omul păcatului, fiul perirei;

4. Protivnicul cel ce se înalță mai pre sus de tot cel ce se dăce Dumnezeu, sau se cinstește; așa cât să șadă el în biserică lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pre sine cum că ar fi el Dumnezeu.

5. Aș nu vă aduceți aminte că încă fiind eu la voi acestea am dis voi?

6. Și acum ce il oprește știți, ca să se arate il la vremea sa.

7. Că iată taina fără-de-legei se lucrează: numai cel ce o preste acum *va opri*, până se va lua din mijloc.

8. Și atunci se va arăta acel Fără-de-lege, pre care Domnul îl va omori cu duhul gurei sale,

II. TESSALONICHENI, III.

și il va pierde cu arătarea venirei sale:

9. *Pre acela*, a cărui venire este după lucrarea Satanei întru toată puterea și semne și minuni mincinoase.

10. Și întru toată amăgirea nedreptății întru cei peritori; pentru că dragostea adevărului n'au primit ei ca să se mântuească.

11. Și pentru aceea va trimite lor Dumnezeu lucrarea înșelăciunii, ca să creadă ei minciunei:

12. Ca să se judece toți carii n'au creșut adevărului, ci au bine voit întru nedreptate.

13. Iar noi datorii suntem pururea a mulțumii lui Dumnezeu pentru voi, fraților iubiți de Domnul, căci v'a ales pre voi Dumnezeu din început spre mântuire întru sfințirea Duhului și întru credința adevărului:

14. La care v'a chemat pre voi prin evanghelia noastră, spre căștigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Drept aceea, fraților, stați, și țineți predaniile care v'ați învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră.

16. Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos, și Dumnezeu și Tatăl nostru, care ne a iubit pre noi, și ne a dat mângâiere vecinică și nădejde bună prin har,

17. Să mângâie inimele voastre, și să vă întărească pre voi întru tot cuvântul și lucrul bun.

CAPITOLUL III.

D'aceia, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca cuvântul Domnu-

lui să curgă și să se slăvească, ca și întru voi:

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii cei răi și violenți: că au es a tuturor credința.

3. Că credincios este Domnul, care vă întări pre voi, și vă va păzi de cel viclean.

4. Iar avem nădejde întru Domnul de voi, că cele ce poruncim voă, și faceți, și le veți face.

5. Iar Domnul să îndrepteze inimele voastre spre dragostea lui Dumnezeu, și răbdarea lui Hristos.

6. Și poruncim voă, fraților, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți voi de tot fratele ce umblă fără de rîndueală, și nu după predania care a luat de la noi.

7. Căci înși-vă știți cum se cade voă să urmați noă: că noi n'am umblat fără de rîndueală întru voi;

8. Nici în dară am mâncat de la cineva; și întru osteneală și nevoiță noaptea și ziua lucrând, ca să nu îngreuiăm pre cineva din voi;

9. Nu că doară n'avem putere, ci ca pre noi chip să ne dăm voă ca să ne urmați noă.

10. Că și când eram la voi, aceasta porunciam voă, că dacă nu voește cineva să lucreze, nici să mănânce.

11. Că audim că oare-carii umblă la voi fără de rîndueală, nimic lucrând, ci iscodind.

12. Și unora ca acestora poruncim și îi rugăm întru Dom-

nul nostru Iisus Hristos, ca cu liniște lucrând, să 'și mănânce pâinea lor.

13. Iar voi, fraților, nu slăbiți a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru pre acela prin epistolă, să 'l însemnați, și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Și să nu 'l socotiți ca pre

un vrăjmaș, ci să 'l învățați ca pre un frate.

16. Și însuși Domnul păcii să vă dea voă pace pururea în tot chipul. Domnul *fi*e cu voi cu toți.

17. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel, care este semn în toată epistolia: așa scriu.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

„Cea a doua epistolă către Tessaloniceni s'a scris de la Atina.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA ÎNTEIĂ CĂTRĂ TIMOTEI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos după porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru, și a Domnului Iisus Hristos, nădejdei noastre;

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: Har, milă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Precum te am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machedonia, ca să poruncești unora să nu învețe într'alt chip,

4. Nici să ica aminte la basme și la numere de neamuri fără de

sfârșit, care fac întrebări mai virtos de cât zidirea lui Dumnezeu cea întru credință, *asa să faci*.

5. Iar sfârșitul poruncei este dragostea din inimă curată, și din știință bună, și din credință nefățarnică:

6. De la care unii rătăcind s'au întors la cuvinte deșerte;

7. Vrînd a fi învățători de lege; neînțelegînd nici cele ce grăesc, nici pentru cele ce se întăresc.

8. Ci știm că legea *este* bună, de o ține cineva după lege;

9. Știînd aceasta, că dreptului lege nu este pusă, ci celor fără de lege și nesupuși, necredin-

I. TIMOTEI, II.

cioșilor și păcătoșilor, nedreptilor și spurcaților, ucigătorilor de tată și ucigătorilor de mamă, ucigătorilor de oameni,

10. Curvarilor, sodomnenilor, tâlharilor, minciunoșilor, celor ce se jură strîmb, și ori-ce alt se împotrivesc învățaturii celei sănătoase;

11. După evanghelia slavei a fericitului Dumnezeu, care mi s'a încredințat mie.

12. Și mulțumesc celui ce m'a întărit pre mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, căci credincios m'a socotit, puindu-mă întru slujbă:

13. Pre mine cel ce eram mai înainte hulitor, și gonitor, și o-căritor: ci am fost miluit, că neștiînd am făcut o-intru necredință.

14. Și prea s'a înmulțit harul Domnului nostru cu credință și dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Credincios *este* cuvântul, și de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus a venit în lume să mântuească pre cei păcătoși: dintru cărîi cel d'întîi sunt eu.

16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întîi să arate Iisus Hristos toată îndelunga-răbdare, spre pildă celor ce vor să creadă întru dînsul spre viața cea vecnică.

17. Iar împăratului veacurilor, celui nescricăcios, celui nevădît, unuia prea înțeleptului Dumnezeu, *fi*e cinste și slavă în vecii vecilor. Amin.

18. Această poruncă îți încredințez ție, fiule Timotei, după porocile care s'au făcut mai

înainte spre tine, ca să te oștești într'însele bună oștire.

19. Avînd credință, și bună știință; care unii lepădându-o, din credință au cădît:

20. Dintru cărîi este Imeneu și Alecsandru; pre cărîi 'l am dat Satanei, ca să se învețe a nu huli,

CAPITOLUL II.

Deci rogu-te mai înainte de toate să faci rugăciuni, cereri, făgăduințe, și mulțumite pentru toți oamenii.

2. Pentru împărați, și pentru toți cărîi sînt întru dregătorii; ca să petrecem viața lină și cu odihnă întru toată buna credință și curăția.

3. Că acesta *este* lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorului nostru;

4. Care voește ca toți oamenii să se mântuească, și la cunoștința adevărului să vie.

5. Că unul *este* Dumnezeu, unul și mijlocitor întru Dumnezeu și între oameni, omul Iisus Hristos;

6. Care pre sine însuși s'a dat preț de răscumpărare pentru toți, mărturisirea în vremile sale.

7. Întru care sînt pus eu propoveditor și apostol, (adevărul ție întru Hristos, nu mint;) învățător Neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voesc dar ca să se roage bărbați în tot locul, rîdicînd-

du-și mânele curate, fără de mânie și fără de invidie.

9. Așijderea și muierile cu podoabă de cinste, cu sfilă și cu întreagă înțelepciune să se împodobească pre sine; nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritari, sau cu haine scumpe;

10. Ci (precum se cuvine muierilor celor ce se făgăduiesc temerel de Dumneșu) cu fapte bune.

11. Muierile întru tăcere să se învețe cu toată ascultarea.

12. Iar muierii să învețe nu dau voie, nici a-și stăpâni bărbatul, ci să fie întru tăcere.

13. Că Adam întâi s'a zidit, apoi Eva.

14. Și Adam nu s'a amăgit, iar muierile amăgindu-se a lost întru călcarea poruncei.

15. Dar se va mântui prin nașterea de fiu, de vor petrece întru credință și întru dragoste și întru sfințire cu întreagă înțelepciune.

CAPITOLUL III.

Credincios este cuvântul, De poștește cineva episcopie, bun lucru poștește.

2. Insa se cade episcopului să fie fără de prihană, al unei muieri bărbat, priveghitor, întreg la minte, cucernic, iubitor de streinii, învățător;

3. Nebețiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urită; ci blând, nesfădnic, neubitor de argint;

4. Casa sa bine chivernisindu-și, feciori având ascultători cu toată cucernicia;

5. (Că de nu știe cineva a-și chivernisi casa sa, cum de biserică lui Dumneșu va purta grijă?)

6. Nu de curând botezat fiind, ca nu umflându-se, în osinda diavolului să cadă.

7. Și se cade lui și mărturie bună să aibă de la cei din afară; ca nu în ocară să cadă și în cursa diavolului,

8. Diaconii așijderea cucernici să fie, nu îndoiți la cuvânt, nebețori de vin mult, neagonisitori de dobândă urită;

9. Ci având tăina credinței întru știință curată.

10. Și aceștia să se ispitească întâi; după aceea să se diaconiască, fără de prihană fiind.

11. Muierile lor așijderea să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbut, treze, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie al unei muieri bărbat, feciorii bine chivernisindu-și, și casele lor.

13. Că cei ce slujesc bine treaptă bună lor-și își dobîndesc, și multă îndrăzneală întru credința cea întru Hristos Iisus.

14. Aceștia scriu-ți, având nădejde că voi veni la tine fără zăbavă;

15. Iar de mă voi zăbăvi, ca să știu cum trebuie în casa lui Dumneșu a petrece, care este biserică Dumneșului celui viu, stâlp și întărire a adevărului.

16. Și cu adevărat mare este

I. TIMOTEI, IV, V.

tăina bune-credințe; Dumneșu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, s'a vădit de ingeri, s'a propovădit întru Neamuri, s'a creșt în lume, s'a înălțat întru slavă.

CAPITOLUL IV.

Iar Duhul arătat grăește, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii de la credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare, și la învățăturile cele drăcești;

2. Ale celor ce întru fătărie grăesc minciuni; fiind arși la aor știință;

3. Oprind a se însura, și poruncind a se feri de bucatele, care Dumneșu le a făcut spre împărtașire cu mulțumită celor credincioși și caril cunosc adevărul.

4. De vreme ce toată făptura lui Dumneșu este bună, și nimic nu este de lepădat, care se ia cu mulțumită;

5. Că se sfințește prin cuvântul lui Dumneșu și prin rugăciune.

6. Aceștia toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus Hristos, hrânindu-te cu cuvintele credinței și ale bune-credinței, căreia ai urmat.

7. Iar de basmele cele spurcate și băbești te ferește, și te nevoește pre tine spre buna-credință.

8. Că nevoia cea trupească spre puțin este folositoare; iar buna-credință spre toate este

folositoare, având făgăduință a vieții acestei de acum, și a celei viitoare.

9. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic.

10. Că spre aceasta ne și ostenim și suntem ocăriți, căci am nădejduit întru Dumneșu cel viu, care este Mântuitor tuturor oamenilor, și mai virtuos celor credincioși.

11. Poruncește acestea și învăță.

12. Nimeni tinerețele tale să nu le dea; ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voi veni, ia aminte la cetirea, la mângăierea, la învățătura.

14. Nu fi neabăgător de samă de darul ce este întru tine, care ți s'a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor preoției.

15. De aceștia să gândești, întru acestea fi; ca procoposeala ta să fie arătată întru toți.

16. Păzește-te pre tine însu-ți, și învățătura; și rămâi întru acestea: că aceștia făcând și pre tine te vei mântui, și pre cei ce te vor asculta.

CAPITOLUL V.

Pre cel bătrân să nu-l infruntez, ci îl îndeamnă ca pre un părinte; și pre cei mai tineri ca pre niște frați;

2. Pre cele bătrâne ca pre niște măce; pre cele tinere ca pre niște surori, întru toată curăția.

3. Pre văduve cinstește, pre cele ce sunt cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vre-o văduvă are feciori săi nepoți, să se învețe întâi a-și chivernisi casa sa întru buna-credință, și să dea răsplătiri părinților: că aceasta este bună și primită înaintea lui Dumnezeu.

5. Iar cea cu adevărat văduvă și singură lăsată, nădăjduște întru Dumnezeu, și se zăbăvește întru rugăciuni și în cereri noaptea și ziua.

6. Iar ceea ce petrece întru desfătare de vie este moartă.

7. Și acestea poruncește, ca fără de prihană să fie.

8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de al său, și mai virtos de al casei sale, de credință s'a lepădat, și mai rău este de cât cel necredincios.

9. Văduva să se aleagă nu mai puțin de șese-deci de ani, care a fost unui bărbat mulțere,

10. Întru fapte bune fiind mărturisită; de a crescut feciori, de a primit streină, de a spălat picioarele sfinților, de a ajutat celor necăjiți, de a urmat la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește: căci când se înfierbințează împotriva lui Hristos, vor să se mărite;

12. Având osindă, căci credința cea d'întăi au lepădat.

13. Împreună încă și fără de lucru a fi se învață, umblând din casă în casă; și nu numai fără de lucru, ci și limbute și

iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, voiți ca cele tinere să se mărite, fii să nască, case să chivernisească, ca să nu dea nici o pricină protivnicului spre ocară.

15. Că iată unele s'au întors în urma Satanei.

16. Iar de are vre-un credincios sau credincioasă văduve, să le ajute lor, și să nu se îngreuleze biserica; ca celor ce sunt cu adevărat văduve să le ajute.

17. Preoții cei ce își țin bine dregătoria de indoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc în cuvânt și întru învățătură.

18. Că dăce scriptura, Boului ce trieră să nu-i legi gura. Și, Vrednic este lucrătorul de plată sa.

19. Împotriva preotului celui bătrân piră nu primi, fără numai prin doi sau trei marturi.

20. Pre cei ce păcătuiesc, înaintea tuturor muștră-i, ca și ceilalți frică să aibă.

21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, și a Domnului Iisus Hristos, și a ingerilor lui celor aleși, ca să păzești acestea fără de căutare în față, nimic făcând după plecare.

22. Măinele degrab să nu ți pui pre nimeni, nici te face părtaș în păcate străine: pre tine curat te păzește.

23. De acum nu mai bea apă, ci puțin vin primește pentru stomahul tău, și pentru cele dese slăbiciunile tale.

24. Ale unor oameni păcatele sunt arătate, mergând mai înainte la judecată: iar ale unora și în urmă vin.

25. Așijderea și faptele cele bune arătate sunt; și cele ce sunt într'alt chip a se ascunde nu pot.

CAPITOLUL VI.

Căți sunt sub jug rob, pre stăpânii lor de toată cinstea vrednici să-i socotească, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu și învățătura.

2. Și cari au stăpâni credincioși, să nu ȳ defaimă, căci frați sunt; ci mai virtos să le slujească, căci credincioși sunt și iubii, cei ce facerea de bine primesc. Acestea învață și îndeamnă.

3. Iar de învață cineva într'alt chip, și nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos, și de învățătura cea după buna-credință;

4. Acela s'a trufit, neștiind nimic, ci bolnăvindu-se întru întrebări și în cuvinte de prigonire, dintru care se face pisma, pricirea, hulele, prepusurile cele viclene.

5. Zăbăvele cele deșerte ale oamenilor celor stricați de minte, și lipsiți de adevăr, cari socotesc a fi câștig buna-credință: depărtează-te de la unii ca aceia.

6. Însă câștig mare este buna-credință cu îndestulare.

7. Că nimic n'am adus în lume,

arătat este că nică scoate ceva nu putem.

8. Ci având hrană și îmbrăcăminte cu acestea îndestulați să fim.

9. Iar cei ce vor să se îmbogățească cad în ispite și în curse, și în poște multe fără de socoteală și vătămătoare, care cufundă pre oameni în perire și în pierdare.

10. Că rădăcina tuturilor răutăților este iubirea de argint: care unii poftindu-o au rățâcit din credință, și s'au pătruns cu dureri multe.

11. Iar tu, O omul lui Dumnezeu, fugi de acestea; și urmează dreptatea, buna-credință, credința, dragostea, răbdarea, blândetele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea vecinică, la care și chemat ești, și ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor marturi.

13. Poruncescu ți înaintea lui Dumnezeu care înviază toate, și înaintea lui Hristos Iisus, care a mărturisit înaintea lui Pilat din Pont cea bună mărturisire;

14. Să păzești tu porunca neispurcată, și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos;

15. Pre care în vremile sale o va arăta, cel fericit și singur Puternic, Împăratul împăraților, și Domnul domnilor;

16. Care singur are nemurire, și lăcuște întru lumină neapropiată; pre care nu l'a vădut nimeni din oameni, nici a l' vedea

poate; căruia cinste și stăpânire vecinică. Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește, să nu se înalțe cu gândul, nici să nădăjduască spre avuția cea nestăitoare, ci întru Dumnezeu cel viu, care ne dă noă toate de prisosit spre desfătare;

18. Să facă lucruri bune, să se îmbogățească întru fapte bune, să fie lesne dătători, împărtașitori;

19. Agonisindu-și loru-și te-

melie bună în veacul cel viitor, ca să ia viața cea vecinică.

20. O Timotee, lucrul cel incredințat ție păzește 'l, depărtându-te de glasurile deserte, cele spurcate, și de vorbele cele protivnice ale științei celei cu nume minciunos.

21. Cu care unii laudându-se, întru credință au rătăcit. Harul cu tine. Amin.

|| Cea întâiă către Timotei s'a scris de la Laodichia, care este metropolie a Frigiei Pacatiane.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ TIMOTEI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, duple făgăduința vieții care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului fiu: Har, milă, și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Iisus Domnul nostru.

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia slujise de la strămoși întru curată știință, că neîncetată am de tine pomenire întru rugăciunile mele noaptea și ziua;

4. Dorind ca să te vîd, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie;

5. Pomenire luând de credința cea nefățarnică care este întru tine, care s'a sălășluit mai întâi în moașta Loida, și întru măică-ta Evnichia; și incredințat sunt că și întru tine.

6. Pentru care pricină îți aduc aminte ție ca să aprinzi darui lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mâinilor mele.

7. Că nu ne a dat noă Dumnezeu duhul temerei; ci al puterii, și al dragostei, și al înțelegii înțelepciunii.

8. Deci nu te rușina de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui: ci pătimește

împreună cu evanghelia după puterea lui Dumnezeu;

9. Care ne a mântuit pre noi, și ne a chemat cu chemare sfîntă, nu după faptele noastre, ci după a sa mai înainte hotărîre și harul, care s'a dat noă întru Hristos Iisus mai înainte de anii vecilor,

10. Și acum s'a arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care moartea a stricat, și a adus la lumină viața și nestricăciunea prin evanghelie:

11. La care sunt pus eu propoveditor, și apostol, și învățător Neamurilor.

12. Pentru care pricină și acestea pătimesc: ci nu mă rușinez: că știu cui am creșut, și incredințat sunt că puternic este a păzi lucrul cel incredințat mie la ziua aceea.

13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibă, care ai audit de la mine, întru credință și întru dragostea care este întru Hristos Iisus.

14. Lucrul bun cel incredințat ție să 'l păzești prin Duhul cel Sfînt care lăcuște întru noi.

15. Știi aceasta, că s'au întors de la mine toți cei din Asia; dintre cari este Fighel și Ermoghen.

16. De Dumnezeu milă casei lui Onisifor; că de multe ori m'a odihnit, și de lanțul meu nu s'a rușinat:

17. Ci încă venind în Roma, mai cu osîrdie m'a căutat, și m'a aflat.

18. De 'l lui Dumnezeu să afle milă de la Dumnezeu în ziua aceea: și câte în Efes m'î a slujit mie, tu mai bine știi.

CAPITOLUL II.

Deci tu, fiul meu, întărește-te în harul cel întru Hristos Iisus.

2. Și cele ce ai audit de la mine în fața multor marturi, acestea le incredințează la oameni credincioși, cari îndestulați vor fi a învăța și pre alții.

3. Tu dar pătimește ca un bun viteaz al lui Iisus Hristos.

4. Nimeni ostaș fiind se amestecă cu lucruri lumești; ca celui ce stringe oaste să fie plăcut.

5. Și de și va lupta cineva, nu se încununează, de nu se va lupta după lege.

6. Plugarului ce se ostenește se cade întâi el din roadă să mănânce.

7. Înțelege cele ce îți grăesc; deo 'l ție Domnul înțelegere întru toate.

8. Adu-ți aminte de Domnul Iisus Hristos care s'a sculat din morți din sămânța lui David după evanghelia mea:

9. Întru care pătimește până la legături, ca un făcător de rele; ci cuvîntul lui Dumnezeu nu se leagă.

10. Pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleși, ca și aceia să dobîndească mîntuirea care este întru Hristos Iisus cu slavă vecinică.

11. Credincios este cuvântul : Că de am murit împreună cu *Hristos*, împreună cu *dănsul* vom și via :

12. De răbdăm, împreună cu *dănsul* vom și împărăți ; de ne vom lepăda de *ei*, și *el* se va lepăda de noi :

13. De nu credem, *el* credincios rămâne : a se tăgădui *el* pre sine nu poate.

14. Acestea să 'i îndemni, măr-turisindu-le înaintea lui *Dumne-deu* să nu se pricească în cu-vinte spre nici un folos, *fără numai* spre surparea celor ce aud.

15. Nevoește-te să te arăți pre tine însuși lămurit înaintea lui *Dumne-deu*, lucrător neruși-nat, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iar de cuvintele deșerte, cele spurcate te ferește : că spre mai multă păgânătate vor spori.

17. Și cuvântul lor ca gan-grena pășune va afla : dintru caril este *Imeneu* și *Filit* ;

18. Caril de la adevăr au ră-tăcit, dîcînd că învierea acum s'a făcut ; și răstoarnă credința oare-cărora.

19. Însă temelicia cea tare a lui *Dumne-deu* stă, avînd pece-tea aceasta. Cunoscut-a *Domnul* pre cei ce sînt al lui. Și, Să se depărteze de la nedreptate tot cel ce numește numele lui *Hristos*.

20. Iar în casă mare nu sînt numai vase de aur și de arg-int, ci și de lemn și de lut ; și unele sînt spre cînte, iar altele spre necînte.

21. Deci de se va curăți cine-va pre sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfințit, și de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.

22. Iar de poftele tineretelor fugi : și urmează dreptatea, cre-diința, dragostea, pacea, cu toți cei ce chieamă pre *Domnul* din inimă curată.

23. Iar de întrebările cele ne-bune și neînțelepte te ferește, știînd că nasc vrăjbi.

24. Și slugei *Domnului* nu i se cade să se sfădească ; ci blînd să fie către toți, învăță-tor, suferitor,

25. Cu blîndețe certînd pre cei ce stau împotrivă ; poate când-va le va da lor *Dumne-deu* pocăință spre cunoștința adevă-rului ;

26. Și vor scăpa din cursa dia-volului, prinși fiind *ei* de dîn-sul spre a lui voie.

CAPITOLUL III.

Si aceasta să știi, că în zilele cele de apoi vor veni vremi cumplite.

2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, mă-reți, trufași, hulitori, de părinți neascultători, nemulțumitori, ne-curați,

3. Fără de dragoste, neprimi-tori de pace, clevetitori, neîn-frinați, nedumesnici, neiubitori de bine,

4. Vîndători, obraznici, îngân-fați, iubitori de desfătări mai

mult de cât iubitori de *Dum-ne-deu* ;

5. Avînd chipul buneî-cre-diințe, iar puterea ei tăgăduînd : și de aceștia te ferește.

6. Că dintru aceștia sînt cei ce se viră prin case, și robesc pre mușeruşele cele îngreuate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de pofte ;

7. Caril pururea învață, și nici odată a veni la cunoștința ade-vărului nu pot.

8. În ce chip și *Ianis* și *Iam-vris* s'au împotrivit lui *Moisi*, așa și aceștia stau împotriva adevărului : oameni stricați fiind la minte, nelămuriți în credință.

9. Ci nu vor spori mai mult : că nebulia lor arătată va fi tutulor, precum și a acelora s'a făcut.

10. Iar tu aî urmat învățătura mea, petrecerea, voia, credința, îndelunga-răbdare, dragostea, în-găduința,

11. Gonirile, pămîmirile, care mi s'au făcut mie în *Antiohia*, în *Iconia*, în *Listra* ; ce fel de goa-ne am răbdât ; și din toate m'a izbăvit *Domnul*.

12. Și toți caril voesc cu bună-credință a vieți întru *Hristos* *Iisus*, goniți vor fi.

13. Iar oamenii cei violenți și fermecători se vor procopsi spre mai rău, caril înșală, și singuri se înșală.

14. Iar tu petreci întru cele ce te ai învățat și te ai încre-dințat, știînd de la cine te ai în-vățat ;

15. Și căci din pruncie sfin-

tele scripturi știi, care potsă te înțeleptească spre mîntuire prin credința cea întru *Hristos* *Iisus*.

16. Toată scriptura este de *Dumne-deu* însoțită, și de folos spre învățatură, spre muștrare, spre îndreptare, spre înțeleptirea cea spre dreptate :

17. Ca să fie deplin omul lui *Dumne-deu*, spre tot lucrul bun desăvîrșit.

CAPITOLUL IV.

Mărturisesc eu drept aceea în-aintea lui *Dumne-deu*, și *Dom-nului* *Iisus* *Hristos*, care va să judece viii și morții întru ară-tarea sa și împărăția sa ;

2. Propoveduește cuvântul ; stăi asupra cu vreme, și fără de vreme ; muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga-răbdare și cu învățătura.

3. Că va fi vreme când învă-țătura cea sănătoasă nu o vor primi ; ci duple poftele lor își vor alege loru-și învățători, scărpi-nându-se la urechi ;

4. Și de la adevăr aușul își vor întoarce, iar la basme se vor pleca.

5. Iar tu priveghiează întru toate, pătimește răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.

6. Că eu iată mă jertvesc, și vremea despărțirii mele s'a a-propiat.

7. Lupta cea bună m'am lup-tat, călătoria am săvîrșit, cre-dința am păzit :

8. De acum mi s'a gătit mie

cununa dreptății, care îmi va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea: și nu numai mie, ci și tutulor celor ce au iubit arătarea lui.

9. Silește-te a veni la mine curând:

10. Că Dimas m'a lăsat, iubind veacul de acum, și s'a dus în Tessalonic; Criscent în Galatia, Tit în Dalmația,

11. Luca singur este cu mine. Pre Marco luându-l, să-l aduci cu tine: că îmi este mie de bună treabă în slujbă.

12. Iar pre Tihic 'l am trimis în Efes.

13. Felonul care 'l am lăsat în Troada la Carp, venind să 'l aduc, și cărțile, mai virtos cele de piele.

14. Alecsandru faurul de armă multe rele 'mi-a făcut mie: plătească 'l Domnul după faptele lui:

15. De care și tu te păzește; că foarte a statut împotriva cuvintelor noastre.

16. La răspunsul meu cel d'înteu nimeni n'a mers cu mine,

ci toți m'a'u părăsit: să nu li se socotească lor.

17. Iar Domnul a statut lângă mine, și m'a întărit; ca prin mine propoveduirea să se implinească, și ca să o audă toate Neamurile; și m'am izbăvit din gura leului.

18. Și mă va izbăvi Domnul de tot lucrul rău, și mă va mântui la împărăția sa cea cerească: căruia slava în vecii vecilor, Amin.

19. Spune închinăciune Prischilei și lui Achila, și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint: iar pre Trofim 'l am lăsat în Milit fiind bolnav.

21. Silește-te a veni mai înainte de iarnă. Închină-se ție Evul, și Pud, și Lin, și Claudia, și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos cu duhul tău. Harul cu voi. Amin.

Cea a doua epistolă către Timotei, cel întâi hirotonisit Episcop bisericii Efesenilor, s'a scris de la Roma, când a doua oară a statut Pavel înaintea Chesarului Neron.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ TIT.

CAPITOLUL I.

Pavel, sluga lui Dumnezeu, și apostol al lui Iisus Hristos,

dupre credința aleșilor lui Dumnezeu, și dupre cunoștința adevărului cea după buna-credință;

2. Intru nădejde a vieții celei vecinice, care o a făgăduit nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor;

3. Și a arătat în vremile sale cuvântul său prin propoveduirea care mi s'a incredințat mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu.

4. Lui Tit, adevăratului fiu după credința cea de obște: Har, milă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoți, precum eu ți am poruncit:

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei muleri, având fi credincioși nu intru ocară de curvie sau neascultători.

7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu; nefăcând spre plăcerea sa, nemănos, nebețiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urită;

8. Ci iubitor de streină, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrinat;

9. Țiindu-se de cuvântul cel credincios al învățătorei, ca puternic să fie și a îndemna cu învățătura cea sănătoasă, și pre cel ce grăesc împotriva a'î certa.

10. Că sunt mulți nesupuși, grăitori îndesert și amăgitori, mai virtos cei dintru tăcerea-impur:

11. Cărora trebuie a le astupa gura, cari răsvăresc toate ca-

sele, învățând cele ce nu se cad, pentru dobînda cea urită.

12. Dis-a oare-care dintru densii prooroc al lor, Criterii *sunt* pueria mincinoși, fiare rele, pantece leneșe.

13. Mărturia aceasta adevărată este. Pentru care pricină ceartă'i pre ei aspru; ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluând aminte la basmele Jidovești, și la poruncele oamenilor, cari se întorc de cătră adevăr.

15. Toate *sunt* curate celor curați: iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat; ci li s'a spurcat lor și mintea și știința.

16. Pre Dumnezeu mărturisesc că îl știu; iar cu faptele îl tăgăduiesc, uriti fiind, și nesupuși, și spre tot lucrul bun ne-trebnici.

CAPITOLUL II.

Iar tu grăește cele ce se cuvin învățătorei celei sănătoase:

2. Bătrânii să fie trezi, cucernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea și bătrânele să fie întru îmbrăcăminte cu sfințenie incuviințate, neclavetitoare, ne-robite de vin mult, învățătoare de bine;

4. Ca să înțeleptească pre cele tinere să 'și iubească pre bărbai lor, să 'și iubească fiii,

5. Să fie întru întreagă înțelepciune, curate, grijnice de casele lor, bune, plecate bărbaiilor

lor, ca să nu se hulească cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pre cei tineri aşijderea îi îndeamnă să fie întru întreagă înțelepciune.

7. Intru toate dându-te pre tine pildă de fapte bune: arătând întru învățătură nestrîicare, cinste, nestrîcaciune.

8. Cuvânt sănătos, fără de prihană; ca cel protivnic să se ruşineze, neavînd nimic a grăi rău de voi.

9. Slugele să se plece stăpînilor lor, întru toate să fie lor bine plăcuţi; nerespundîndu-le împotriva;

10. Neviclenindu-ţi, ci credinţă bună arătându-le întru toate; ca pre învăătura Mântuitorului nostru Dumnezeu să o înfrumuseţeze întru toate.

11. Că s'a arătat harul lui Dumnezeu cel mîntuitor tutulor oamenilor.

12. Învăţându-ne pre noi ca, lepădînd păgînatatea, şi poftele cele lumeşti, cu întreagă înțelepciune, şi cu dreptate, şi cu bună-credinţă să vieţuim în veacul de acum;

13. Aşteptînd fericita nădejde, şi arătarea slavei marelui Dumnezeu şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos;

14. Care s'a dat pre sine pentru noi, ca să ne mîntuească pre noi de toată fără-de-legea, şi să 'şi curăţească lui-şi norod ales, rîvnitor de fapte bune.

15. Acestea grăeşte, şi îndeamnă, şi mustră cu toată porunca. Nimeni pre tine să nu te defăime.

CAPITOLUL III.

A du-le aminte lor domniilor şi stăpînilor să se supue, să asculte, spre tot lucrul bun să fie gata,

2. Pre nimeni să nu hulească, să nu fie sfadnici, ci lini, arătînd toată blîndeţea către toţi oamenii.

3. Că eram şi noi oare-cînd fără de minte, neascultători, răstăcîndu-ne, slujind poftelor, şi multor feluri de desfătări, întru răutate şi pismă vieţuind, urîţi fiind, şi urînd unul pre altul.

4. Iar cînd s'a arătat bunătatea şi iubirea de oameni a Mîntuitorului nostru Dumnezeu,

5. Nu din lucrurile cele întru dreptate care am făcut noi, ci duple a lui milă ne a mîntuit pre noi, prin baa naşterei celei de a doa, şi a înnoirii Duhului Sfînt;

6. Pre care 'l a vărsat preste noi de prisos prin Iisus Hristos Mîntuitorul nostru;

7. Ca îndreptându-ne prin harul lui, moştenitori să fim duple nădejdea vieţii celei vecinice.

8. Credincios este cuvîntul, şi pentru acestea voi să adeverez tu, ca să poarte grijă, la fapte bune să se nevocasă cei ce au crezut lui Dumnezeu. Că acestea sînt cele bune şi de folos oamenilor.

9. Iar de întrebările cele nebune, şi de numere de neamuri, şi de prigoniri, şi de sfeclele cele pentru lege, te fereşte; că sînt ne-folositoare şi deşerte.

10. De omul eretic după una şi a doa sfătuire, te fereşte;

11. Ştiînd că s'a răsvrătit unul ca acesta, şi păcătuieşte, fiind singur de sine osîndit.

12. Cînd voi trimite pre Arteman la tine, sau pre Tihic, ne-voeşte-te să vii la mine în Nicopoli: pentru că acolo am socotit să ernez.

13. Pre Zina ştiutorul legii şi pre Apolos degrab să 'i trimeti

mai înainte, ca nimic să nu le lipsească.

14. Şi să se înveţe şi al noştri să poarte grijă de fapte bune spre trebele cele de folos, ca să nu fie fără de roadă.

15. Închină-se fie toţi cei ce sînt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi întru credinţă. Harul cu voi toţi. Amin.

|| Cătră Tit cel întîi hirotonisit episcop bisericei Critenilor s'a scris, de la Nicopoli Machedoniei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ FILIMON.

CAPITOLUL I.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, şi Timotei fratele, lui Filimon, iubitului, şi ajutătorului nostru.

2. Şi Apfiei celei iubite, şi lui Arhip ostaşului nostru şi de la împreună, şi bisericei celei din casa ta:

3. Har voă, şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulţumesc Dumnezeului meu, pururea pentru tine poimenire făcînd întru rugăciunile mele,

5. Auzînd dragostea ta şi cre-

dinţa, care ai către Domnul Iisus, şi către toţi sfinţii;

6. Ca împărtăşirea credinţei tale lucrătoare să se facă întru cunoştinţa a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.

7. Că bucurie avem multă şi mîngăiere întru dragostea ta, că inimile sfinţilor s'au odihnit prin tine, frate.

8. Pentru aceea, multă îndrăzneală avînd întru Hristos a 'ţi porunci ţie ceea ce se cuvine,

9. Iar pentru dragostea mai virtos te rog, fiind tu într'acest chip, cum sînt şi cu Pavel bă-

trânul, iar acum și legatul lui Iisus Hristos.

10. Te rog pentru Onisim fiul meu, pre care 'l am născut intru legăturile mele:

11. Care oare-când era ție ne-trebnic, iar acum și ție și mie de bună treabă:

12. Pre care 'l am trimes in- apoi la tine: iar tu pre el, adecă, pre inima mea, primește:

13. Pre care vream să'l țin la mine, ca în locul tău să 'mî slu- jească mie intru legăturile evan- gheliei:

14. Dar fără de voia ta nimic n'am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărțit la o vreme, ca ve- cînic pre el să 'l aibi;

16. De acum nu ca pre o slu- gă, ci mai presus de slugă, frate iubit, mai ales mie, iar cu cât mai virtos ție, și dupre trup, și intru Domnul?

17. Decî de m'e ai pre mine pârtaș, primește'l pre dînsul ca pre mine.

18. Iar de 'l a făcut ție ne- dreptate intru ceva, sau *îți* este dator, aceea mie să o soco- tești;

19. Eu Pavel am scris cu mîna mea, cî voi plăti: ca să nu ție că și tu cu sine sin- gur imi ești dator.

20. Așa, frate, cî să m'e folo- sesc de tine intru Domnul: odih- nește inima mea intru Domnul.

21. Nădăjduindu-mă spre as- cultarea ta am scris ție, știind că și mai presus de cât grăesc veî face.

22. Și împreună gătește'mî mie și gazdă: că am nădejde că prin rugăciunile voastre m'e voiî dărui voă.

23. Inchină-se ție Epafras cel împreună cu mine robît intru Hristos Iisus:

24. Marco, Aristarh, Dimas, Luca, împreună cu mine lucră- tori.

25. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru. Amin.

'l Cătră Filimon s'a scris de la Roma prin Onisim sluga.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ EVREI.

CAPITOLUL I.

In multe feluri și in multe chi- puri de de mult Dumneșeu

grăind părinților prin prooroci,
2. In zilele acestea mai de pre urmă a grăit noă prin Fiul, pre care 'l a pus moștenitor

tuturilor, prin care și veacurile a făcut;

3. Care fiind strălucirea slavei, și chipul ipostasului lui, și pur- tînd toate cu cuvîntul puterei sale, prin sine singur făcînd cu- rățirea păcatelor noastre, a se- cut d'a dreapta Măriei intru cele înalte;

4. Cu atîta mai bun făcîndu- se de cât ingerii, cu cât mai osebit nume de cât dînsii a moștenit.

5. Căci căruia din ingeri a ăis când-va, Fiul meu ești tu, ești astăzi te am născut? Și iarăși, Eu voiî fi lui Tată, și a- cela va fi mie Fiū?

6. Și iarăși, cînd duce pre cel întîi-născut in lume, ăice, Și să se inchine lui toți ingerii lui Dumneșeu.

7. Și de ingeri ăice, Cea ce face pre ingerii sîi duhuri, și pre slugele sale pară de foc.

8. Iar cătră Fiul ăice, Scaunul tău, Dumneșeu, este in vea- cul veacului: toiagul dreptăței este toiagul împărăției tale.

9. Iubit-ai dreptatea, și ai urit fără-de-legea; pentru aceea te a uns pre tine Dumneșeu, Dum- neșeu tău, cu untul-de-lemn al bucuriei mai mult de cât pre pârtașii tăi.

10. Și, intru început, tu, Doam- ne, pămîntul ai întemeiat; și lu- crurile mîinilor tale sînt ce- rurile:

11. Acelea vor peri; iar tu rămăi; și toate ca o haină se vor învechi;

12. Și ca un veșmînt vei in-

văli pre ele, și se vor schimba: iar tu același ești, și anii tăi nu vor lipsi.

13. Și căruia dintru ingeri a ăis când-va, Ședî d'a dreapta mea, până cînd voiî pune pre vrăjmașii tăi așternut picioare- lor tale?

14. Aū nu toți sînt duhuri slujitoare, care se trimet spre slujbă pentru cei ce vor să mo- ștenească mîntuirea?

CAPITOLUL II.

Pentru aceea se cade noă mai mult să ascultăm cele ce s'aū aūdit, ca nu cînd-va să cădem.

2. Că de vreme ce s'a făcut adevărat cuvîntul ce s'a grăit prin ingeri, și toată călcarea de poruncă și neascultarea a luat dreaptă răsplătire;

3. Cum vom scăpa noi, negri- jindu-ne de atîta mîntuire; care luînd începere a se vesti de la Domnul, prin cei ce 'l aū aūdit s'a adevărit intru noi;

4. Impreună mărturisind Dum- neșeu, cu semne și cu minuni, și cu multe feluri de puteri, și cu împărțirile Duhului Sfînt, du- pre a lui voie?

5. Că nu ingerilor a supus Dumneșeu lumea cea viitoare, pentru care grăim.

6. Și a mărturisit oare-unde oare-cine, dicînd, Ce este omul, că il pomeniți pre el? sau fiul omului, că il cercetezi pre el?

7. Mișoratu-l-ai pre el cu pu-

tin oare-ce de cât ingerii; cu slavă și cu cinste 'l ai încununat pre el, și 'l ai pus preste lucrurile mânelor tale:

8. Toate le ai supus sub picioarele lui. Și dacă 'l a supus lui toate, nimic n'a lăsat lui ne-supus. Ci acum încă nu vedem supuse lui toate.

9. Iar mai micșorat cu puțin oare-ce de cât ingerii vedem pre Iisus, pentru patima morței, cu slavă și cu cinste încununat; ca cu harul lui Dumnezeu pentru toți să guste moarte.

10. Pentru că se cădea aceluia, pentru care *sunt* toate, și prin care *sunt* toate, care pre mulți fi la slavă a adus, pre începătorul mântuirii lor prin patimă a 'l face desăvârșit.

11. Că cela ce sfințește și cei ce se sfințesc dintru unul *sunt* toți; pentru care pricină nu se rușinează a 'l numi pre densii frați.

12. Dicend, Spune-voi numele tău fraților mei, în mijlocul bisericii te voi lăuda.

13. Și iarăși, Eu voi fi nădejduindu-mă întru densul. Și iarăși, Iată eu și pruncii cari mi a dat mie Dumnezeu.

14. Deci de vreme ce s'au făcut părtași pruncii trupului și sângelui, și același asemenea s'a împărtășit acelorăși; ca prin moarte să surpe pre cela ce are slăbănirea morței, adică pre diavolul;

15. Și să izbăvească pre aceia cari cu frica morței în toată viața erau supuși robiei.

16. Că nu pre ingeri cu ade-

vărat a luat; ci sămânța lui Avraam a luat.

17. Pentru aceea dator era întru toate a se asemăna fraților, ca să fie milostiv și credincios arhieru întru cele ce *sunt* cătră Dumnezeu, ca să curățească păcatele norodului.

18. Că întru ceea ce a pățit, însuși fiind ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

CAPITOLUL III.

Pentru aceea, fraților sfinți, cari sunteți părtași chemării celei cerești, socotiți pre Apostolul și Arhierul mărturisirei noastre, pre Iisus Hristos;

2. Care este credincios celui ce 'l a făcut pre el, precum și Moisi întru toată casa lui.

3. Pentru că de mai multă slavă de cât Moisi acesta s'a învrednicit, cu cât mai multă cinste are de cât casa, cel ce o a zidit pre ea.

4. Că toată casa se zidește de cineva; iar cel ce toate a făcut este Dumnezeu.

5. Și Moisi adecă a fost credincios întru toată casa lui, ca o slugă; spre mărturiea celor ce erau să se grăcescă;

6. Iar Hristos ca un fiu în casa sa; a căruia casă suntem noi numai de vom ținea neclătită îndrăznirea și lauda nădejdei până în sfârșit.

7. Drept aceea (precum dice Duhul Sfânt, Astăzi de veți auzi glasul lui,

8. Nu vă învîrtoșați inimele

CAPITOLUL IV.

voastre, ca și întru întăritare, în ziua ispitirei în pustie:

9. Unde m'au ispitit părinții voștri, ispititu-m'au, și au vădut lucrurile mele patru-deci de ani.

10. Pentru aceea, m'am mîniat pre neamul acesta, și am dis, Pururea se rățesc cu inima; și ei n'au cunoscut căile mele.

11. Precum m'am jurat întru mânia mea, De vor intra întru odihna mea.)

12. Socotiți, fraților, ca să nu fie când-va în vre-unul din voi inimă vicleană a necredinței, depărtându-se de la Dumnezeu cel viu.

13. Ci vă îndemnați pre voi înși-vă în toate zilele, până ce se numește Astăzi; ca să nu se învîrtoșeze cineva dintru voi cu înșelăciunea păcatului.

14. Că părtași ne am făcut lui Hristos, numai de vom ținea începătura încheieturei până în sfârșit neclătită;

15. De vreme ce se dice, Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învîrtoșați inimele voastre, ca și întru întăritare.

16. Pentru că oare-cari au auzind, 'l au întăritat; dar nu toți cari au eșit din Egipt cu Moisi.

17. Iar asupra cărora s'a mîniat patru-deci de ani? au nu asupra celor ce au păcătuit, ale căror oase au cădut în pustie?

18. Și cărora s'a jurat să nu intre întru odihna lui, fără numai celor ce n'au crezut?

19. Și vedem că n'au putut să intre pentru necredință.

Să ne temem dar, ca nu cum-va lăsându-se făgăduință a intra întru odihna lui, să se socotească cineva din voi a fi lipsit.

2. Pentru că și noă s'a binevestit, ca și acelora: ci n'a folosit pre aceia cuvântul auzului, nefiind amestecat cu credința celor ce au auzit,

3. Că întrăm întru odihna cei ce am crezut, precum a dis, Precum m'am jurat întru mânia mea, de vor intra întru odihna mea: măcar că erau făcute lucrurile de la întemeierea lumii.

4. Că a dis oare-unde de *dia* a șeptea într'acest chip, Și s'a odihnit Dumnezeu în ziua a șep-tea de toate lucrurile sale.

5. Și de aceasta iarăși, De vor intra întru odihna mea.

6. Deci de vreme ce a rămas ca oare-cari să intre întru densa, și aceia cărora mai înainte li s'a binevestit n'au intrat pentru necredință:

7. Iarăși, o di oare-care rînduește, întru David dicend, Astăzi, după atâția ani; precum s'a dis, Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învîrtoșați inimele voastre.

8. Că de le ar fi făcut Iisus acelora odihnă, n'ar fi grăit de altă di după acestea.

9. Drept aceea, s'a lăsat odihnă norodului lui Dumnezeu.

10. Că cel ce a intrat întru odihna lui, și acela s'a odihnit de

lucrurile sale, precum și Dumneșu de ale sale.

11. Deel să ne nevoim a intra intru acea odihnă, ca să nu cadă cineva intru aceeași pildă a neascultărei.

12. Pentru că viu *este* cuvântul lui Dumneșu, și lucrător, și mai ascuțit de cât toată sabiea ascuțită de amândoa părțile, și străbate până la despărțirea sufletului și a duhului, și a mădușărilor și a mădușei, și *este* judecător cugetelor și gândurilor inimii.

13. Și nu este nici o faptură nearătată înaintea lui : ci toate *sunt* goale și descoperite înaintea ochilor lui către care ne este noastră cuvântul.

14. Drept aceea, având arhieru mare, care a străbătut cerurile, pre Iisus Fiul lui Dumneșu, să ținem mărturisirea.

15. Că n'avem arhieru care să nu poată pătimi împreună cu neputințele noastre; ci ispitit intru toate, duple asemănarea fără de păcat.

16. Să ne apropiem dar cu îndrăzneală la scaunul harului, ca să luăm milă, și să aflăm har spre ajutor la bună vreme.

CAPITOLUL V.

Pentru că tot arhierul din oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce *sunt* către Dumneșu, ca să aducă daruri și jertve pentru păcate:

2. Care să poată pătimi d'im-

preună cu cei ce nu știu, și se rătăcesc; de vreme ce și el este cuprins de neputință.

3. Și pentru aceasta dator este, precum pentru norod, așa și pentru sine, să aducă pentru păcate.

4. Și nimeni singur nu 'și iea lui-și cinstea, ci cel chemat de Dumneșu, ca și Aaron.

5. Așa și Hristos nu singur pre sine s'a proslăvit a fi arhieru; ci cela ce a grăit către densul, Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut.

6. Precum și într'alt loc dice, Tu ești preot în veac duple rîndueala lui Melhisedec.

7. Care în zilele trupului său, cereri și rugăciuni către cela ce putea să 'l mântuească pre densul din moarte, cu strigare tare și cu lacrimi aducend, și fiind audiat pentru buna sa eucernicie;

8. Măcar că era Fiul, s'a învățat ascultarea din cele ce a pățimit;

9. Și făcendu-se desăvârșit, s'a făcut tutulor celor ce 'l ascultă pre el pricină de mântuire vecinică;

10. Numit fiind de Dumneșu arhieru după rîndueala lui Melhisedec.

11. Despre care mult este noastră cuvântul, și cu anevoie tălmăcindu'l a grăi, de vreme ce neputincioși v'ați făcut cu auzurile.

12. Că datorii fiind voi a fi învățători pentru vreme, iarăși vă trebuie să vă învățăm pre voi care *sunt* stihile începătorei

cuvintelor lui Dumneșu; și v'ați făcut aceia cărora vă trebuiește lapte, iar nu hrană viitoare.

13. Că tot cel ce *este* părtaș laptelui nu este știutor de cuvântul dreptății: căci prunc este.

14. Iar acelor desăvârșit este hrana cea viitoare, cari prin multa obicinuință au simțirile învățate spre alegerea binelui și a răului.

CAPITOLUL VI.

Pentru aceea lăsând cuvântul începătorei lui Hristos, să ne aducem spre săvârșire; nu iarăși temelie a pocăinței puind din lucruri moarte, și a credinței intru Dumneșu,

2. A învățătorei botezurilor, și a punerii mâinilor, și a invierii morților, și a județului celui vecinic.

3. Și aceasta vom face, de va voi Dumneșu.

4. Că cu neputință *este* celor ce s'au luminat odată, și au gustat darul cel ceresc, și părtași s'au făcut Duhului Sfint,

5. Și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumneșu, și puterile veacului celui viitor,

6. Și au cădut, ca iarăși să se înnoească spre pocăință; a doa oară răstignind lor-și pre Fiul lui Dumneșu, și batjocorindu'l.

7. Că pământul care bea ploarea ceea ce se pogoară preste densul de multe ori, și rodește iarăși de treabă acelor de cari

se și lucrează, primește blagoslovenie de la Dumneșu:

8. Iar care aduce din sine spinii și ciulini netrebnici *este*, și aproape *este* de blăstem; al căru sfârșitul *este* spre ardere.

9. Iar avem adevărire pentru voi, iubitorilor, de cele mai bune și care se țin de mântuire, măcar de și așa grăim.

10. Că nu *este* nedrept Dumneșu să uite lucrul vostru și osteneala dragostei, care ați arătat spre numele lui, cei ce ați slujit sfinților, și slujii.

11. Iar poftim ca fie-care din voi această sirguință să arate spre adevărearea nădejdei până în sfârșit:

12. Ca să nu fiți leneși, ci următorii celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin îndelunga-răbdare.

13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumneșu, de vreme ce nu avea a se jura pre nimeni altul mai mare, s'a jurat asupra sa.

14. Dicend, Cu adevărat blagoslovind te voi blagoslovi, și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa, îndelung răbdând, a dobîndit făgăduința.

16. Pentru că oamenii pre cel mai mare se jură; și sfârșitul a tot cuvântul lor cel de prigoinire spre adevărire *este* jurământul.

17. Pentru aceea vrînd Dumneșu să arate mai mult moștenitorilor făgăduinței neschimbarea sfatului său, a pus la mijloc jurământul:

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot muta, într-o care cu neputință *este* să mințim Dumnezeu, tare mângâiere să avem, cari năzuim a apuca nădejdea care ne este pusă înainte:

19. Pre care ca o anghiră o avem a sufletului, tare și nemiscată, și care intră într-o cele din lăuntru catapeteazmei;

20. Unde înainte mergător pentru noi a intrat, Iisus, după rânduiala lui Melchisedec arhierelui fiind făcut în veac.

CAPITOLUL VII.

Că Melchisedec acesta, împăratul Salimului, preotul lui Dumnezeu celui prea-înalt, care a întîmpinat pe Avraam când s'a întors de la tăierea împăraților, și 'l a blagoslovit pre el;

2. Căruia și decueală din toate 'l a împărțit Avraam; întîi adevăta tîlcuindu-se împăratul dreptății, iar apoi și împăratul Salimului, care este împăratul păceli;

3. Fără tată, fără mamă, fără număr de neam, nici început și sfîrșit, nici sfîrșit vieții avînd; ci asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu; rămîne preot pururea.

4. Vedeți dar că *este* acesta, căruia și decueală 'l a dat patriarhul Avraam din dobîndi.

5. Și cei din sînii lui Levi, cari iau preoția, poruncă au să iea decueala de la norod după lege, adevăta, de la frații lor, măcar că și aceia au eșit din coapsele lui Avraam:

6. Iar cel ce nu se numără din neamul lor a luat decueală de la Avraam, și pre cel ce avea făgăduințele 'l a blagoslovit.

7. Și fără de nici o împotrivire cel mai mic de cel mai mare se blagoslovește.

8. Și aici adevăta oameni muritori iau decueale; iar acolo *le iea* cel mărturisit că *este* viu.

9. Și ca să dic așa, prin Avraam, și Levi, cel ce lua decueală, decueala a dat.

10. Că încă în coapsele tătaneșu era, când 'l a întîmpinat pre dînsul Melchisedec.

11. Deci de ar fi fost săvîrșirea prin preoția Leviților, (că norodul subț aceea a luat legea,) ce încă mai *era* trebuință după rânduiala lui Melchisedec să se redice alt preot, iar nu după rânduiala lui Aaron să se dică?

12. Că mutându-se preoția, de nevoie se face și legii mutare.

13. Că de care se dic acestea, acela din altă semînție se împărtașește, din care nimeni nu s'a apropiat de jertvelnic.

14. Că arătat *este* că din Iuda a răsărit Domnul nostru; întru care semînție Moisi nimic n'a grăit de preoție.

15. Și încă cu mult mai luminat este: de vreme ce după asemănarea lui Melchisedec se redică preot altul.

16. Care nu după legea poruncei celei trupesti s'a făcut,

ci după puterea vieții celei nestricăcioase.

17. Că mărturisește, Tu *ești* preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.

18. Că schimbare se face poruncei care a fost mai înainte pentru neputința și nefolosul ei.

19. Că nimic n'a săvîrșit legea, ci aducere *este* numai la mai bună nădejde; prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și pre cât nu fără de jurămînt *s'a făcut preot*:

21. (Că aceia fără de jurămînt preoți se făceau; iar acesta cu jurămînt prin cel ce a dis cătră dînsul, Juratu-s'a Domnul și nu 'l va părea rău, Tu *ești* preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.)

22. Pre atîta așezămîntului de lege celui mai bun s'a făcut chezaș Iisus.

23. Și aceia adevăta mai mulți se făceau preoți, pentru ca de moarte erau opriți a trăi:

24. Iar acesta, pentru că rămîne în veac, are preoție vecinică.

25. Pentru aceea, și a mîntui desăvîrșit poate pre cel ce vin prin el la Dumnezeu, pururea trăind ca să se roage pentru dînsul.

26. Pentru că arhierelui ca acesta se cuvine să fie noă, cuvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, osebit de cei păcătoși, și mai înalt de cât cerurile fiind;

27. Care n'are în toate dîilele nevoie, ca alți arhiereli, întîi

pentru ale sale păcate a aduce jertve, apoi pentru ale norodului: că aceasta o a făcut odată pre sine aducându-se.

28. Că legea pune pre oameni arhiereli cari au neputințe; iar cuvîntul jurămîntului, celui ce a fost în urma legii, *pune* pre Fiul, în veac desăvîrșit.

CAPITOLUL VIII.

Iar cap preste cele ce se dic *este*: Arhiereli ca acesta avem, care a ședut d'a dreapta scaunului Măriei în ceruri;

2. Slujitor sfintelor, și cortului celui adevărat care 'l a înfipt Domnul, și nu omul.

3. Că tot arhierul pentru ca să aducă daruri și jertve se pune: pentru aceea *trebuia* să albă ceva și acesta care să aducă.

4. Că de ar fi fost pre pămînt, nici ar fi fost preot, fiind preoți cei ce aduc darurile după lege;

5. Cari slujesc închipuirii și umbrei celor cerești, precum s'a dis lui Moisi, când vrea să faci cortul: că, Veți, dice, *ca* să faci toate după chipul care ți s'a arătat ție în munte.

6. Iar acum mai osebită slujire a dobîndit, într-o cât *este* și de așezămînt de lege mai bună mijlocitor, care spre mai bune făgăduințe s'a așezat.

7. Că de ar fi fost cel d'întîi așezămînt fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celui de al doilea.

8. Că defăimându-i pre densii, dice, lată, dîle vor veni, dice Domnul, și voiți săvêrși preste casa lui Israil și preste casa lui Iuda așezămînt de lege nouă:

9. Nu duple așezămîntul de lege care l'am făcut părinților lor, în dîia cînd l'am apucat pre densii de mîina lor, ca să l'scot din pămîntul Eghiptului; căci ei n'au rămas întru așezămîntul de lege al meu, și eu l'am părăsit pre ei, dice Domnul.

10. Căci acesta este așezămînt de lege care voiți așeza casei lui Israil după dîilele acelea, dice Domnul; dînd legile mele în cugetele lor, și în inimile lor le voiți serie pre ele; și voiți fi lor Dumneșu, și ei vor fi mie norod:

11. Și nu va mai învăța fiecare pre vecinul său, și fiecare pre fratele său, dicînd, Cunoaște pre Domnul: că toți m'e vor ști, de la cel mic până la cel mare al lor.

12. Căci milostiv voiți fi nedreptăților lor, și păcatele lor, și fără-de-legile lor nu le voiți mai pomeni.

13. Și dicînd, Un așezămînt de lege nouă, a învechit pre cea d'intîi. Iar ce se învechiește și îmbătrînește aproape este de perire.

CAPITOLUL IX.

Avea, drept aceea, și cel d'intîi cort îndreptări de slujbă, și sfințire lumească.

2. Pentru că cortul s'a făcut; cel d'intîi întru care era sfeșnicul, și masa, și punerea înainte a pâinilor; care se dice sfințele.

3. Iar după a doa catapetează, cortul cel ce se chiema Sfintele sfintelor;

4. Care avea cădelniță de aur, și sicriul legii ferecat preste tot cu aur, întru care era năstrupa cea de aur care avea manna, și toiagul lui Aaron ce odrăslise, și tablele legii;

5. Iar pre d'asupra lui heruvimii slavei cari umbriau oltarul; pentru cari nu este acum a grăi pre amăruntul.

6. Și acestea fiind tocmita așa, în cortul cel d'intîi pururea intrau preoții cînd făceau slujbele.

7. Iar în cel de al doilea intra odată în an singur arhiercul, nu fără de sînge, care aducea pentru sine, și pentru neștiințele norodului:

8. Aceasta însemnînd Duhul cel Sfînt, că încă nu era arătată calea sfintelor, fiind că încă sta cortul cel d'intîi.

9. Care era pildă în vremea de atunci, întru care daruri și jertve se aduc, cele ce nu puteau dupe știință să facă desăvêrșit pre cel ce slujia.

10. Cuprîndîndu-se numai în mîncări și bîuturi, și în multe feluri de spălări, și îndreptări ale trupului, care erau puse până la vremea îndreptării.

11. Iar Hristos venind arhiercul bînătăților celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai de-

săvêrșit, nu de mîină făcut, a-decă, nu al acestei zidirii.

12. Nici prin sînge de țapi și de viței, ci prin sîngele său a intrat odată întru cele sfinte, vecinică rîscumpărare alînd pentru noi.

13. Că de vreme ce sîngele taurilor și al țapilor, și cenușa de junice stropind pre cei spurcați, sfințește spre curățenia trupului:

14. Cu cât mai virtos sîngele lui Hristos, care prin Duhul cel vecinic pre sine s'a adus fără de prihană lui Dumneșu, va curăți știința voastră de faptele cele moarte ca să sluiți Dumneșu celui viu?

15. Și pentru aceasta este mijlocitor așezămîntului de lege celui noi, ca făcîndu-se moartea spre rîscumpărarea greșalelor ce erau în așezămîntul de lege cel d'intîi, să iea cei chemați făgăduința moștenirii celei vecinice.

16. Că unde este diată, acolo trebuie să fie moartea celui ce face diata.

17. Că diata întru cei morți este întărită: de vreme ce încă nici o putere nu are până cînd este viu cel ce face diata.

18. Pentru aceea nici cea d'intîi lege fără de sînge nu s'a înnoit.

19. Că după ce s'a grăit toată porunca duple lege de cătră Moisi la tot norodul, luînd sîngele cel de viței și de țapi, cu apă, și cu

lână roșie, și cu issop, și pre însăși cartea și pre tot norodul a stropit.

20. Dicînd, Acesta este sîngele legii care a poruncit voă Dumneșu.

21. Încă și pre cort, și pre toate vasele cele de slujbă asijderea cu sîngele le a stropit.

22. Și mai toate cu sînge se curățesc duple lege; și fără de vîrsare de sînge nu se face er-tare.

23. Trebuia dar ca chipurile celor din ceruri cu acestea să se curățească; iar singure cele cerești cu jertve mai bune de cît acestea.

24. Că nu în sfinte făcute de mîini a intrat Hristos, care erau chipuri celor adevărate; ci în singur cerul, ca să se arăte acum feței lui Dumneșu pentru noi:

25. Nici ca de multe ori să se aducă pre sineși, precum arhiercul intră în cele sfinte în tot anul cu sînge strein;

26. De vreme ce i s'ar fi cădut lui de multe ori să pătîmească de la întemeierea lumii; ci acum odată la sfîrșitul veacurilor spre surparea păcatului prin jertva sa s'a arătat.

27. Și precum este rînduit oamenilor odată să moară, iar după aceea judecată:

28. Așa și Hristos odată fiind jertvit ca să rădice păcatele multora; a doa oară fără de păcat se va arăta celor ce îl așteaptă pre el spre mîntuire.

CAPITOLUL X.

Pentru că legea având umbra bunătaților celor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, cu aceleași jertve care în fie-care an aduc pururea, nici odată nu poate precei ce vin să 'i facă desăvârșit.

2. Că într'alt chip ar fi încetat a se aduce? pentru că n'ar mai avea nici o știință de păcate cei ce slujesc, odată fiind curățiți.

3. Ci intru densele pomenire de păcate în fie-care an *se face*.

4. Că cu neputință *este* sânge de tauri și de țapi să rădece păcatele.

5. Pentru aceea intrând în lume, dice, Jertva și prinosul n'ai voit, iar trupul m'ai întemeiat:

6. Arderile de tot și *jertvele* pentru păcat n'ai voit.

7. Atunci am dīs, Iată, vin (în capul cărței scris este pentru mine,) ca să fac voia ta, Dumneșule.

8. Mai sus dicend, Jertva și prinosul și arderile de tot și *jertvele* pentru păcat n'ai voit, nici ai poftit; care se aduc duple lege;

9. Atunci a dīs, Iată, vin ca să fac voia ta, Dumneșule. El rădică pre cea d'intēiū, ca să pue pre cea de a doa.

10. Intru care voie suntem sfințiți prin jertvirea trupului lui Iisus Hristos odată.

11. Și tot preotul stă în toate zilele slujind și aceleași jertve

de multe ori aducend, care nici odată nu pot să curătească păcatele:

12. Iar acesta o jertvă aducend pentru păcate pururea, a ședut d'a dreapta lui Dumneșu;

13 D'aceea așteptând până se vor pune vrăjmași lui așternut picioarelor lui.

14. Că cu o jertvă a săvârșit pururea pre cei ce se sfințesc.

15. Și nemărturisește noă *aceasta* și Duhul cel Sfint: că după ce a dīs mai înainte,

16. Acesta *este* așezământul de lege care voi face cu densi după zilele acelea, dice Domnul, dând legile mele în inimele lor, și în cugetele lor le voi scrie pre ele;

17. Și păcatele lor și fără de legile lor nu le voi mai pomeni.

18. Iar unde *este* ertare acestora, *acolo* nu mai *este* jertvă pentru păcat.

19. Drept aceea, fraților, avend îndrăzneală a intra intru cele sfințe prin sângele lui Iisus,

20. Pre cale nouă și vie, care o a înnoit noă, prin catapeteazmă, adică, prin trupul său;

21. Și *avend* preot mare preste casa lui Dumneșu;

22. Să ne apropiem cu adevărată inimă intru deplină credință, fiind stropiți la inimă de știință rea, și spălați la trup cu apă curată.

23. Să ținem mărturisirea nădejdei nesmintită; (pentru că credincios *este* cel ce a făgăduit;)

24. Și să cunoaștem unul pre

altul spre îndemnarea dragostei și a faptelor bune:

25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obiceiū; ci îndemnând *unul pre altul*: și cu atăta mai mult, cu cât vedeți apropiindu-se dīoa.

26. Că păcătuind noi de bună voie după ce am luat cunoștința adevărului, numai rămâne jertvă pentru păcate,

27. Ci o așteptare oare-care înfricoșată a judecăței și iușimea focului, care va să mănânce pre cei protivnici.

28. Lepădând cineva legea lui Moisi fără de milă prin doi sau trei marturi moare:

29. Cât de mai amară muncă, socotii, va lua cel ce a călcat pre Fiul lui Dumneșu, și a socotit a fi spurcat sângele legii, cu care s'a sfințit, și a ocărit Duhul harului?

30. Că știm pre cel ce a dīs, A mea *este* răsplătirea, eu voi răsplăti, dice Domnul. Și iarăși Domnul va judeca pre norodul său.

31. Infricoșat lucru *este* a cădea în mainele Dumneșulei celui viū.

32. Iar aduceți-vă aminte de zilele cele mai d'înainte, intru care luminându-vă, multă luptă de patimă ați suferit;

33. De o parte cu ocări și cu necazurii priveală făcându-vă; iar de altă parte, părtași făcându-vă celor ce vieșuesc așa.

34. Pentru că ați și pătimit împreună cu legăturile mele, și jertvirea de averile voastre cu

bucurie ați primit, știind că aveți voi avuție în ceruri mai bună și stătătoare.

35. Nu lepădați dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare, ca voia lui Dumneșu făcend, să luați făgăduința.

37. Că încă puțin oare-ce cel ce este să vie va veni, și nu va zăbăvi.

38. Iar dreptul din credință va fi viū; și de se va îndoi *cineva*, nu va bine voi sufletul meu intru densul.

39. Iar noi nu suntem al îndoirii spre perire; ci al credinței spre câștigarea sufletului.

CAPITOLUL XI.

Iar credința este adevierea celor nădejduite, dovedirea lucrurilor celor nevădute.

2. Că intru aceasta sunt mărturisiți cei de de mult.

3. Prin credință pricepem că s'au întemeiat veacurile cu cuvântul lui Dumneșu, de s'au făcut din cele nevădute cele ce se ved.

4. Prin credință mai multă jertvă Avel de cât Cain a adus lui Dumneșu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumneșu de darurile lui; și printr'aceea după ce a murit, încă grăește.

5. Prin credință Enoch s'a mutat ca să nu vadă moarte; și nu s'a aflat, pentru că l'a mutat pre el Dumneșu: că mai

înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. Și afară de credință nu este cu putință a bine plăcea lui Dumnezeu : că trebuie cel ce se apropie la Dumnezeu să creadă cum că este, și că celor ce l'caută pre densus este dătător de plată.

7. Prin credință răspuns luând Noe despre cele care încă nu erau vădute, temându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale ; prin care a osindit lumea, și dreptăței celei după credință s'a făcut moștenitor.

8. Prin credință chemându-se Avraam, a ascultat de a eşit la locul care era să l'iee spre moștenire : și a eşit, neștiind unde merge.

9. Prin credință a nemernicit în pământul făgăduinței, ca într'un pământ strein, în corturi lăcuind cu Isaac și cu Iacov, cei d'împreună moștenitori ai aceleiași făgăduințe :

10. Că aștepta cetatea care are temelii, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință și însăși Sara putere spre zămislirea sămânței a luat, și afară de vremea virstei a născut, de vreme ce a scotit că este credincios cel ce a făgăduit.

12. Pentru aceea, și dintru unul, și acela încă fiind omorît, s'a născut ca stelele cerului cu mulțimea, și ca năsipul cel fără de număr de pre liugă mare.

13. După credință au murit aceștia toți, neluând făgăduin-

țele, ci de departe vedându-le, și sărutându-le, și mărturisind că streinii și nemernicii sunt pre pământ.

14. Că cei ce grăesc unele ca acestea arată că patrie caută.

15. Și de 'și ar fi adus aminte de aceea dintru care au eşit, ar fi avut vreme a se întoarce.

16. Iar acum de cea mai bună doresc, adică, de cea cerească : pentru aceea nu se rușinează de denșii Dumnezeu a se numi Dumnezeul lor ; că le a gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam pre Isaac când a fost ispitit : și pre cel unul-născut aducea jertvă, cel ce luase făgăduințele,

18. Cătră care s'a dis, Că întru Isaac se va numi ție sămânța :

19. Socotind că și din morți a l'învia puternic este Dumnezeu ; drept aceea pre acela și întru pildă l'a luat.

20. Prin credință pentru cele viitoare a blagoslovit Isaac pre Iacov și pre Isav.

21. Prin credință Iacov, murind, pre fie-care din fiil lui Iosif a blagoslovit ; și s'a închinat, rădămându-se pre vârful toia-gului lui.

22. Prin credință Iosif, murind, a făcut pomenire pentru eșirea fiilor lui Israil ; și pentru oasele sale a poruncit.

23. Prin credință Moisi, când s'a născut, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci l'au

vădut prune frumos ; și nu s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moisi, mare făcându-se, s'a lepădat a se numi fecior fetei lui Faraon ;

25. Mai bine alegând a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, de cât a avea dulceața păcatului cea trecătoare ;

26. Mai mare bogăție socotind a fi ocara lui Hristos decât vistierile Eghiptului : că se uita la răsplătire.

27. Prin credință a lăsat Eghiptul, netemându-se de urgiea împăratului : că pre cel nevădut ca cum l'ar fi vădut îl aștepta.

28. Prin credință a făcut paștele, și vărsarea sângelui, ca nu cel ce pierdea pre cei întîi născuți să se atingă de denșii.

29. Prin credință au trecut Marea roșie ca pre uscat : a cărei ispitire luând Eghiptenii s'au înecat.

30. Prin credință zidurile Ierihonului au cădut, cu înecungurarea în șapte zile.

31. Prin credință Raav curva n'a perit împreună cu cei neascultători, primind iscoadele cu pace.

32. Și încă ce voi mai dice ? că nu mi'ajunge vremea a spune de Ghedeon, și de Varac, și de Samson, și de Ieftae ; și de David, și de Samuil, și de prooroci ;

33. Cări prin credință au biruit împărații, au lucrat dreptate, au dobîndit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțitul sabiei, s'au întărit din slăbiciune, s'au făcut tari în războaie, au întors taberele vrăjmașilor în fugă.

35. Au luat mulerile dintru înviere pre morții lor : și unii s'au muncit, neprimind slobozirea ; ca să dobîndească mai bună înviere :

36. Iar alții de batjocori și de bătăi au luat ispitire, încă și de legături și de temnițe :

37. S'au ucis cu pietre, s'au ferestruit, ispițiți au fost, cu ucidere de sabie au murit : în cojoace au umblat și în piei de capre ; lipsiți fiind, necăjiți, de rău supărați ;

38. (Căroră nu era lumea vrednică : în pustii rătăcind, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului.

39. Și aceștia toți mărturisii fiind prin credință, n'au luat făgăduința :

40. Dumnezeu ceva mai bun pentru noi înainte vedend, ca să nu iea fără de noi săvîrșirea.

CAPITOLUL XII.

Drept aceea și noi avînd atîta nor de marturi pus împrejurul nostru, lepădînd toată sargina, și păcatul cel ce lesne ne încungîură, prin răbdare să alergăm în lupta care este pusă înaintea noastră.

2. Căutînd la Iisus începătorul și plinitorul credinței ; care în locul bucuriei ce era pusă înaintea

lui a răbdat crucea, de ocară ne-băgând samă, și d'a dreapta scaunului lui Dumnezeu a ședut.

3. Că socotiți de cel ce a răbdat de la păcătoși asupra sa împotrivire ca aceea, ca să nu vă osteniți slăbind cu sufletele voastre.

4. Că încă nu ați stătut până la sânge, împotriva păcatului luptându-vă.

5. Și ați uitat mângâierea care voă ca unor fii vă grăește, Fiul meu, nu defăima cercetarea Domnului, nici slăbi muștrându-te de densul:

6. Că pre care iubește Domnul îl ceartă, și bate pre tot fiul pre care primește.

7. De veți suferi certarea, ca unor fii voă se va afla Dumnezeu; căci care fiu este pre care nu l' ceartă tatăl?

8. Iar de sunteți fără de certare, căreia s'au făcut părtași toți, iată dar că sunteți feciori din curvie, iar nu fii.

9. Apoi pre părinții trupului nostru l' am avut pedepșitori și fi cinstiam pre densii: au nu ne vom pleca cu mult mai virtos Tatălui duhurilor, și să fim vii?

10. Că aceia întru puține zile precum le plăcea lor, ne pedepșiau pre noi; iar acesta spre folos, ca să ne împărtășim sfințirii lui.

11. Iar toată certarea în vremea cea de față se pare că nu este de bucurie, ci de mahnire: iar mai pre urmă roadă de pace a dreptății dă celor pedepșiți print'însa.

12. Pentru aceea mâinele cele slăbite, și genunchele cele slăbănogae vi le redicați.

13. Și cărări drepte faceți picioarelor voastre, ca nu ce este schiop să rătăcească; ci mai virtos să se vindece.

14. Pacea să urmați cu toți, și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pre Domnul:

15. Socotind ca nimeni să nu se lipească de harul lui Dumnezeu; ca nu vre-o rădăcină a amăriciunei odrăslind în sus să facă sminteală, și prin aceea să se spurce mulți;

16. Să nu fie cineva curvar, sau spurcat ca Isav, care pentru o mâncare și a vindut nașterea sa cea d'întîi:

17. Că știți că și după aceea vrind să moștenească blagoslovenia, a fost neprimut de vreme ce loc de pocăință n'a aflat, măcar că și cu lacrimi o căuta pre ea.

18. Pentru că nu v'ați apropiat de muntele ce se putea pipăi, și de focul ce ardea, și de nor, și de ceață, și de vișor,

19. Și de viersul trimbiței, și de glasul cuvintelor, care cei ce l'au audis s'au rugat ca să nuli se mai grăească lor cuvânt:

20. (Că nu puteau suferi ceea ce li se dicea, și măcar fiară de sar atinge de munte, cu pietre se va omori, sau cu săgeată se va săgeta:

21. Și așa înfricoșat lucru era cel ce se vedea, că Moisi a zis, Spăimântatu-m'am și mă cutremur.)

22. Ci v'ați apropiat de muntele Sionului, și de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, și de sbor de milioane de îngeri.

23. Și de adunarea celor înteiți născuți cari sunt scriși în ceruri și de Judecătorul tuturilor Dumnezeu, și de duhurile dreptilor celor desăvârșiți,

24. Și de Iisus mijlocitorul așezământului de lege celui nou, și de sângele stropirei, care grăește mai bine de cât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește. Că de n'au scăpat aceia lepădându-se de cel ce grăia pre pământ, cu mult mai virtos noi *na vom scăpa* întorcându-ne de la cel ce grăește din cer.

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul: iar acum a făgăduit, dicend, *Încă odată eu voi clăti nu numai pământul, ci și cerul.*

27. Iar aceea ce *dice*, *Încă odată*, arată schimbarea celor ce se clătesc, ca a unor lucruri făcute, ca să rămăie cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, împărăție nemiscată luând, să avem har, prin care să slujim lui Dumnezeu întru bună plăcere, cu bună cucernicie și cu sfinție:

29. Că Dumnezeul nostru *este* foc mistuitor.

CAPITOLUL XIII.

Iubirea de frați să rămăie.

2. Iubirea de streini să nu o uitați: că prin aceasta oare-cari neștiind au primit oaspeți pre ingeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca cum ați fi legați cu densii; de cei necăjiți, ca cum și voi înși-vă ați fi în trup.

4. Cinstită *este* nunta întru toate, și patul nespurcat: iar pre curvari și pre prea-curvari va judeca Dumnezeu.

5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint; îndestulându-vă cu cele ce aveți: că însuși a zis, Nu te voi părăsi, nici te voi lăsa.

6. Pentru aceea îndrăsnind noi să dicem, Domnul *este* mie ajutor, și nu mă voi teme, ce m'î va face mie omul.

7. Aduceți-vă aminte de marii voștri, cari v'au grăit voă cuvântul lui Dumnezeu: la a căror săvârșire a vieții privind, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos erii și astăzi același, și în veci.

9. La învățăturii streine și de multe feluri să nu vă mutați. Că bine *este* cu harul să se întărească inima; iar nu cu mâncările, dintru care nu s'au folosit cei ce au umblat întru densele.

10. Avem oltar, dintru care a mânca n'au volnicie cei ce slujesc cortului.

11. Pentru că ale căror dobitoace sângele de arhiereul se bagă în lăuntru în cele sfinte pentru păcate, ale acelor trupurile se ard afară de tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească pre norod cu sângele său, afară de poartă a pătimit.

13. Deci dar să eșim la densusul afară de tabără, ocară lui purtând.

14. Că nu avem aici cetate stătătoare, ci pre aceea ce va să fie căutăm.

15. Printr'insul dar să aducem jertvă de laudă pururea lui Dumnezeu, adică, roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.

16. Și facerea de bine și împărțirea să nu uitați: că cu jertve ca acestea se îmblandește Dumnezeu.

17. Ascultați pre învățătorii voștri, și vă supuneți lor: că ei priveghiază pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea samă, ca cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând: că aceasta nu vă este voia de folos.

18. Rugați-vă pentru noi: că nădejduim că bună știință avem,

întru toate bine vrînd a vieții.

19. Și mai mult vă rog să faceți aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeuul păcii, cel ce a sculat din morți pre Domnul nostru Iisus, pre Păstorul oilor cel mare, prin sângele legei celei vecinice,

21. Să vă facă pre voi desăvârșit întru tot lucrul bun, ca să faceți voia lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui, prin Iisus Hristos; căruia *este* slava în vecii vecilor. Amin.

22. Și vă rog pre voi, fraților, primiți cuvîntul mîngîierii: că pre scurt am scris voia.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod; cu care, de va veni mai curînd, voiți vedea pre voi.

24. Spuneți închinăciune tuturor mărilor voștri, și tuturor sfinților. Închină-se voia celor sunt din Italia.

25. Harul cu voi toți. Amin.

„Cătră Evrei s'a scris de la Italia prin Timotei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL IACOV

CEA SOBORNICEASCĂ.

CAPITOLUL I.

Iacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, celor doă-spre-dece seminții care sînt întru răsipire, să se bucure.

2. Toată bucuria să socotiți,

frații mei, cînd în multe feluri de ispite cădeți;

3. Știînd că lămurirea credinței voastre lucrează răbdare.

4. Iar răbdarea lucru desăvârșit să aibă, ca să fiți desăvârșit și întregi, și întru nimic lipsiți.

5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de înțelepciune, să ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor din destul, și nu înfrunteează; și i se va da lui.

6. Iar să ceară cu credință, nimic indoindu-se. Pentru că cel ce se îndoește asemenea este cu valul mării care de vînturi se aruncă și se învîluește.

7. Că să nu gîndească omul acela că va lua ceva de la Domnul.

8. Bărbatul indoit la suflet, nestatornic *este* întru toate căile sale.

9. Iar laude-se fratele cel smerit întru înălțimea sa:

10. Și cel bogat, întru smerenia sa: căci ca floarea erbei va trece.

11. Că a resărit soarele cu zădudul, și a uscat iarba, și floarea ei a cădut, și frumusețea feței ei a perit: așa și bogatul întru umbletele sale se va vesteji.

12. Fericit bărbatul care rabdă ispita: căci lămurit făcîndu-se, va lua cununa vieții care o a făgăduit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre el.

13. Nimeni ispitindu-se să dică, că de la Dumnezeu se ispitește: că Dumnezeu este neispitit de

rele, și el pre nimeni nu ispitește:

14. Ci fie-care se ispitește de a sa poftă fiind tras, și amăgit.

15. După aceea, pofta zămislind naște păcat: iar păcatul săvîrșindu-se, naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei cei iubii.

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorîndu-se de la Părintele luminelor, la care nu este schimbare, sau umbră de mutare.

18. El voind ne a născut pre noi cu cuvîntul adevărului, ca să fim noi o începătură oare-care a zidirilor lui.

19. Drept aceea, frații mei cei iubii, să fie tot omul grabnic spre a auzi, și zăbavnic spre a grăi, zăbavnic spre mînie:

20. Că mîniea omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea lepădînd toată spurcăciunea și prisosința rătăcită, întru blîndețe primiți cuvîntul cel în lăuntru sădit, care poate să mîntuească sufletele voastre.

22. Iar fiți făcători cuvîntului, și nu numai ascultători, amăgindu-vă înși-vă pre voi.

23. Pentru că de este cineva ascultător cuvîntului, și nu făcător, unul ca acesta asemenea este cu omul care își caută fața facerii sale în oglindă:

24. Pentru că s'a căutat pre sine, și s'a dus, și îndată și a uitat în ce chip era.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobodeniei, și

rămâne *într'insa*, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru fapta sa.

26. De se pare cul-va între voi că este bine credincios, și nu își înfrinează limba sa, ci își înșală inima sa, acestuia înzadarnică este buna-credință.

27. Buna-credință cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui aceasta este. A cerceta pre cei sirimani și pre văduve întru necazurile lor, și a se păzi pre sine nespurcat de cătră lume.

CAPITOLUL II.

Frății mei, nu întru alegerea fețelor să aveți credința Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.

2. Că de va intra întru adunarea voastră vre un om având inel de aur, cu haină luminoasă, și va intra și vre un sărac cu haină proastă;

3. Și veți căuta la cel ce poartă baia cea luminoasă, și veți dice lui. Tu ședî aici bine; și săracului veți dice, Tu stai acolo, sau ședî aici subț așternutul picioarelor mele;

4. Și nu v'ați luat aminte întru voi, și v'ați făcut judecatori de gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei cei iubitori. Ați nu Dumnezeu a ales pre săracii lumii acesteia, bogați în credință, și moștenitori împărăției care o a făgăduit celor ce îl iubesc pre el?

6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Ați nu bogații vă asupresc pre voi, și aceia vă trag pre voi la judecăți?

7. Ați nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?

8. Însă de împliniți legea cea împărătească duple scriptură. Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine, bine faceți:

9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, muștrându-vă de lege ca niște călcători de lege.

10. Că ori cine va păzi toată legea, și va greși întru una, s'a făcut tutulor inovat.

11. Că cel ce a dis, Să nu curvești, a dis și, Să nu uciți. Și de nu curvești, dar uciți, te ai făcut călcător legii.

12. Așa să grăiți, și așa să faceți, ca cum prin legea slobođeniei aveți să vă judecați.

13. Că judecata fără de milă este celuia ce nu face milă; și se laudă mila asupra judecății.

14. Ce folos este, frații mei, de ar dice cineva că are credință, iar fapte nu are? ați poate credința să l mântuească pre dînsul?

15. Că de va fi fratele său sora goli, și lipsiți de hrana cea de toate zilele,

16. Și va dice lor cineva dintru voi, Mergeți cu pace, încălziți-vă și vă saturați; și nu le ar da lor cele de trebă trupului, ce folos ar fi?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, moartă este singură.

18. Ci va dice cineva, Tu ai

credință, iar eu am fapte: arată-mi credința ta fără faptele tale, și eu îți voi arăta ție din faptele mele credința mea.

19. Tu crezi că Dumnezeu unul este; bine faci: și dracii cred și se cutremură.

20. Voești dar să înțelegi. O omule deșerte, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam părintele nostru ați nu din fapte s'a îndreptat, suind pre Isaac fiul său pre jertvnic?

22. Veți că credința lucra d'impună cu faptele lui, și din fapte s'a împlinit credința?

23. Și s'a împlinit scriptura care dice, Și a crezut Avraam lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate: și Prieten al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeți dar că din fapte se îndreptează omul, iar nu numai din credință.

25. Așijderea încă și Raav curva ați nu din fapte s'a îndreptat primind pre vestitori, și pre altă cale scotându-l?

26. Că precum trupul fără de duh mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.

CAPITOLUL III.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare judecată vom să luăm.

2. Că multe greșim toți. De nu greșeste cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvârșit, și puternic a și înfrina și tot trupul.

3. Că iată, și cailor friele în gură le punem, ca să se supue ei noă; și tot trupul lor îl întorcem.

4. Iată și corăbiile, mari fiind, și de iuți venturi împingându-se, se întorc de prea mică cărmă, încotro voeste pornirea cărmaciului.

5. Așa și limba mic mădular este, și mari se laudă. Iată, puțin foc și cât de mare materie aprinde!

6. Și limba este foc, lumea nedreptăței: așa limba este așezată întru mădularile noastre, care spurcă tot trupul, și aprinde roada nașterii; și se aprinde de gheenna.

7. Că toată firea și a fiarelor, și a paserilor, și a celor ce se tirisc, și a peștilor, se domolește, și s'a domolit de firea ome-nească.

8. Iar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească; că este neînfrinată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Cu dînsa bine-cuvîntăm pre Dumnezeu, și Tatăl; și cu dînsa blăstămăm pre oameni, cari sunt făcuți duple asemănarea lui Dumnezeu.

10. Dintru aceeași gură ese buna cuvîntare și blăstămul. Nu trebuie, frații mei, acestea așa să fie.

11. Ați doară izvorul dintru aceeași vină izvorește dulce și amar?

12. Ați doară poate, frații mei, smochinul să facă masline? sau vița viei, smochine? așa nici un

izvor *poate* a face apă sărată și dulce.

13. Cine *este* înțelept și bine știutor între voi? să *și* arăte din viața cea bună faptele sale întru blândețele înțelepciunii.

14. Iar de aveți pismă amară și prigonire întru inimele voastre, nu *vă* lăudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Nu este înțelepciunea aceea de sus pogorindu-se, ci *este* pământească, trupească, drăcească.

16. Pentru că unde *este* pismă și prigonire, acolo *este* neașezare și tot lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întîiu este curată, apoi făcătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă și de roduri bune, fără de judecată, și nefățarnică.

18. Iar roada dreptății cu pace se samănă celor ce fac pace.

CAPITOLUL IV.

De unde *sînt* rășboae și sfedî între voi? aî nu de aici, din desmierdările voastre care se oștesc întru mîdulările voastre?

2. Pofitiți, și nu aveți: ucideți, și pismuiți, și nu puteți dobîndi; *vă* sfădiți și faceți rășboae, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți, și nu luați, pentru că rău cereți, ca întru desmierdările voastre să cheltuiți.

4. Prea-curvarilor și prea-curvelor, aî nu știți că dragostea lumii acesteia vrajbă este către Dumnezeu? deci ori-care va vrea să fie prieten lumii,

vrajmas lui Dumnezeu se face, 5. Aî vi se pare că în deșert scriptura grăește, Spre zavistie poștește duhul care lăcuște întru noi?

6. Ci mai mare har dă. Pentru aceea dîce, Domnul celor mîndri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

7. Supuneți-vă, drept aceea, lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului, și va fugi de la voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinele, păcătoșilor; și *vă* curățiți inimele voastre cei indoiți la suflet.

9. Pătimitiți, și lăcrămați, și plângeți: risul vostru spre plîns să se întoarcă, și bucuria voastră întru tînguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu, și *vă* va înălța pre voi.

11. Nu grațiți de rău unul pre altul, fraților. Că cela ce grăește de rău pre fratele său, și judecă pre fratele său, grăește de rău legea, și judecă legea: iar dacă judecă legea, nu ești făcător lezei, ci judecator.

12. Unul este puitorul lezei, care poate să mîntuiească și să piardă: iar tu cine ești care judeci pre altul?

13. Veniți acum, cei ce dîceți, Astăzi sau mîine vom merge întru acea cetate, și vom face acolo un an, și vom neguțători, și vom dobîndi:

14. Carii nu știți ce se va întîmpla mîine. Că ce este viața voastră? Că abur este,

care întru puțin se arată, și după aceea pierе.

15. În loc de a dîce voi, De va vrea Domnul, și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum *vă* lăudați întru trafile voastre: toată lauda de acest fel rea este.

17. Drept aceea, celui ce știe a face bine, și nu *l* face, păcat este lui.

CAPITOLUL V.

Veniți acum, bogaților, plângeți și *vă* tînguiți de necazurile ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogația voastră a putrețit, și haînele voastre le aî mâncat moliile.

3. Aurul vostru și argintul aî ruginit; și rugina lor va fi mîrturie asupra voastră, și va mânca trupurile voastre ca focul. Aî strins comoară la dîilele cele de apoi.

4. Iată, plata lucrătorilor celor ce aî secerat țarinele voastre, care o opriți voi, strigă: și strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot aî intrat.

5. Desfătat-văți pre pămînt, și v'ați desmierdat; hrănit-ați inimele voastre, ca în dioa jungierei.

6. Osindit-ați, și omorit-ați pre cel drept; și nu s'a pus împotriva voastră.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații mei, până la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pă-

mentului, îndelung răbdând pentru densa, până ce ieia ploae timpurie și tîrdie.

8. Deci îndelung răbdați și voi; întăriți-vă inimele voastre: că venirea Domnului s'a apropiat. 9. Nu ofați unul asupra altuia, fraților, ca să nu *vă* osindiți: iată, judecătorul înaintea ușelor stă.

10. Luați pildă de patimă rea, frații mei, și de îndelungă răbdare, pre proorocii carî aî grațit în numele Domnului.

11. Iată, fericim pre cei ce aî răbdat. Răbdarea lui Iov ați auzit, și sfîrșitul Domnului ați vădit; căci mult milostiv este Domnul și îndurat.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu *vă* jurați, nici pre cer, nici pre pămînt, nici cu alt jurămint ori care: ei fie voă ce este așa, așa; și ce este nu, nu; ca să nu cădeți întru fățarnicie.

13. Pătîmește rău cineva între voi? să se roage. Este cineva cu inimă bună? să cânte.

14. Este bolnav cineva între voi? să chieме preoții bisericei; și să se roage pentru densul, ungîndu-l pre densul cu unt-delelmn întru numele Domnului:

15. Și rugăciunea credinței va mîntui pre cel bolnav, și îl va redica pre densul Domnul; și de va fi făcut păcate, se vor erta lui.

16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele, și *vă* rugați unul pentru altul, ca să *vă* vindecați. Că mult poate rugăciunea dreptului cea ferbinte.

17. Ilie om era asemenea noastră pătimăș, și cu rugăciune s'a rugat să nu ploae; și n'a ploat pre pământ ani trei și luni șese.

18. Și iarăși s'a rugat, și cerul a dat ploae, și pământul a odrăslit roada sa.

19. Fraților, de se va rătăci cineva între voi de la adevăr, și l va întoarce cineva pre el;

20. Să știe că acela ce a întors pre păcătos de la rătăcirea căii lui, va mântui sufletul din moarte, și va acoperi mulțime de păcate.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PETRU

CEA SOBORNICEASCĂ ÎNTEIŢĂ.

CAPITOLUL I.

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor celor aleși al răsipirei Pontului, Galatiei, Cappadochiei, Asiei, și Vitiniei,

2. Dupre cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatălui, întru sfințirea Duhului, spre ascultarea și stropirea sângelui lui Iisus Hristos: Har voă, și pace, să se îmulsească.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care dupre mare mila sa a doa oară ne a născut pre noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morți,

4. Spre moștenire nestricăcioasă, și nespurcată, și neveșejită, păzită în ceruri pentru voi,

5. Cari sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin cre-

dință spre mântuire gata a se arăta în vremea de apoi.

6. Întru care vă bucurați, acum puțin, de se cuvine, necăjiți fiind întru multe feluri de ispite.

7. Ca lămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel peritor, și prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă întru arătarea lui Iisus Hristos:

8. Pre care nevédându-l, iubiți; întru care acum nu privind, ci creșdend, vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slăvită:

9. Luând sfârșitul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10. Pentru care mântuire ați căutat și ați cerat proorocii, cari au proorocit de harul ce era să vie spre voi.

11. Cercetând în care, și în ce fel de vreme le arăta Duhul lui

Hristos care era întru densii, mai înainte mărturisind de patimele lui Hristos, și de slavele cele după aceea.

12. Căroră s'a descoperit, că nu lor însuși, ci noastră slujia acestea, care acum s'au vestit voă prin cei ce bine au vestit voă întru Duhul Sfint cel trimis din cer; spre care doresc ingerii să privească.

13. Pentru aceea incingend mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvârșit nădejduiți spre harul care se aduce voă prin arătarea lui Iisus Hristos;

14. Ca fiii ascultării, neprefăcându-vă cu poftele cele mai dinainte ale necunoștinței voastre:

15. Ci dupre sfîntul care v'a chemat pre voi, și voi fiți sfinți întru toată petrecerea;

16. Căci scris este, Fiți sfinți; că eu sfînt sînt.

17. Și dacă chemați Tată pre cel ce judecă fără de alegerea fețelor dupre lucrul fie-căruia, întru frică vremea vieții voastre să o petreceți:

18. Știind că nu cu argint sau cu aur care se strică, v'ați izbăvit de petrecerea voastră cea deșartă, care era de la părinții dată;

19. Ci cu scump sânger al lui Hristos, ca al unui miel nevino- vat și nespurcat:

20. Care era cunoscut mai înainte de întemțelarea lumii, dar s'a arătat în anii cei mai de apoi pentru voi.

21. Cari printr'insul ați cre- duto întru Dumnezeu, care l a

înviat pre el din morți, și l a dat lui slavă; ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dumnezeu.

22. Curățind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre nefățarnică iubire de frați, din inimă curată iubiți-vă unul pre altul cu deadinsul:

23. Fiind născuți a doa oară, nu din sâmantă stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu și care petrece în veac.

24. Pentru că tot trupul este ca iarba, și toată slava omului ca floarea erbei. Uscatu-s'a iarba, și floarea ei a cădut:

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit întru voi.

CAPITOLUL II.

Deci lepădând toată răutatea, și tot vicleșugul, și fătărnicile, și pismele, și toate cleve- tirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți să iubiți laptele cel cuvântător și fără de vicleșug, ca printr'insul să creșteți:

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

4. Cătră care apropiindu-vă, cela ce este piatra cea vie, de oameni cu adevărat nebăgată în samă, iar la Dumnezeu aleasă, și scumpă,

5. Și voi înși-vă ca niște pietre vii, vă zidiți casă duhovnicească, preoție sfîntă, ca să aduceți jertve duhovnicești, plă-

cute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

6. Pentru că scris este în scriptură, Iată, pun în Sion piatră în capul unghiului, aleasa, scumpă: și cea ce va crede întru densul nu se va rușina.

7. Drept aceea, voă celor ce credeți, *el este* cinstea; iar celor necredincioși, piatra care nu o auză în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului.

8. Și piatră de poticnire, și piatră de sminteală, de care se poticnesc cei ce nu se pleacă cuventului; spre care și puși sunt.

9. Iar voi *sânțefi* cod ales, preoție împărătească, neam sfânt, norod spre câștigare; ca să vestiți bunătățile celui ce v'a chemat pre voi dintru întunec la minunata sa lumină:

10. Carii odinioară nu *erați* norod, iar acum norodul lui Dumnezeu *sânțefi*: carii *erați* nemiluiți, iar acum *sânțefi* miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă ca pre niște nemernici și streini, să vă feriți de poftele cele trupesti, care se oțesc asupra sufletului;

12. Petrecerea voastră avându-o bună întru Neamuri: ca întru care vă clevesc pre voi ca pre niște făcători de rău, din faptele *voastre* cele bune, vădând, să slăvească pre Dumnezeu în ziua cercetării.

13. Deci supuneți-vă la toată omeneasca zidire pentru Domnul: ori împăratului, ca celui ce este mai pre sus;

14. Ori domnilor, ca celor ce sunt de el trimeși spre izbînda

făcătorilor de rău, și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Că așa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcând să înfrinați necunoștința oamenilor celor fără de mințe:

16. Ca cei slobozi, și nu ca cum ați avea slobođeniea acoperemint reuțăte, ci ca robii lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți. Frățiea iubiți. De Dumnezeu vă temeți. Pre împăratul cinstiți.

18. Slugile, supuindu-vă cu toată frica stăpânilor; nu numai celor; blânzi și buni, ci și celor năsilnici.

19. Pentru că aceasta *este* plăcut înaintea lui Dumnezeu, de răbdă cineva scribă pentru știința lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate.

20. Că ce laudă *este*, dacă, greșind și pedepsindu-vă, veți răbda? ci dacă bișe făcând, și pătimind, veți răbda, aceasta *este* dar înaintea lui Dumnezeu.

21. Că spre aceasta v'ați chemat: că și Hristos a pățimit pentru noi, noastră lăsându-ne pildă, ca să urmați urmelor lui:

22. Care păcat n'a făcut, nici s'a aflat vicleșug în gura lui:

23. Care ocărindu-se, împotriva n'a ocărit; pătimind, n'a îngrozit, ci se da celui ce judecă cu dreptul:

24. Care păcatele noastre însuși le a ridicat în trupul său pre lemn, ca păcatelor murind să viețuim dreptății: cu a cărui rană v'ați vindecat.

25. Că *erați* ca niște oi rătă-

cite; ci v'ați întors acum la Păstorul și Păzitorul sufletelor voastre.

CAPITOLUL III.

Așijderea, și mulierile, plecându-vă bărbaților voștri; că de și nu se pleacă oare-carilă cuventului, prin viața mulierilor fără de cuvânt să se dobindească:

2. Vădând viața voastră cea d'împreună curată întru frică.

3. A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii părului, și a înfășurăturii aurului, sau a îmbrăcămintei hainelor;

4. Ci omul cel ascuns al inimii, întru nestrăciunea duhului celui blând și lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preț.

5. Că așa odinioară și sfintele muleri, care nădăduia întru Dumnezeu, se împodobiau, pre sine, plecându-se bărbaților lor:

6. Precum Sara asculta pre Avraam, domn pre acela chemându-l: căreia v'ați făcut fiice, făcând bine, și netemându-vă de nici o frică.

7. Bărbați, așijderea, împreună lăcînd cu mulierile *lor* cu cunoștință, ca unul vas mai slab celui femeesc dându-le cinste, ca și celor împreună moștenitoare harului vieții; ca să nu se curmeze rugăciunile voastre.

8. Iar la sfîrșit, toți *să fiți* cu un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, smeriți:

9. Nerăsplătind rău pentru rău, sau ocară pentru ocară: ci im-

potrivă bine-cuvîntând; știind că spre aceasta *sânțefi* chemați, ca să moșteniți blagoslovenia.

10. Că cea ce voește să iubească viața, și să vadă zile bune, să 'și oprească limba sa de la rău, și buzele sale ca să nu grăiască vicleșug:

11. Să se depărteze de la rău, și să facă bine; să caute pacea, și s'o urmeze pre ea.

12. Pentru că ochii Domnului *sînt* spre cei drepti, și urechile lui spre rugăciunea lor: iar fața Domnului *este* asupra celor ce fac rele.

13. Și cine *este* cel ce va face voă rău, de veți fi următorii binelui?

14. Ci de și veți pătimi pentru dreptate, fericiți *veți fi*: iar de îngrozirea lor să nu vă temeți, nici *să vă* turburați;

15. Ci pre Domnul Dumnezeu să 'l sfințiți întru inimile voastre: și *să fiți* gata pururea spre răspuns la tot cel ce v'întreabă pre voi cuvânt pentru nădejdea cea întru voi, cu blîndețe și cu frică:

16. Avînd știință bună; ca, când vă clevesc pre voi, ca pre niște făcători de rău, să se rușineze cei ce grăesc de rău viața voastră cea bună întru Hristos.

17. Că mai bine *este*, făcînd cele bune, de *este* așa voia lui Dumnezeu, a pătimi, de cît făcînd cele rele.

18. Pentru că și Hristos odată pentru păcate a pățimit, cel drept pentru cei nedrepți, ca pre noi

să ne aducă la Dumnezeu, omorându-se cu trupul, și înviind cu Duhul:

19. Întru care și duhurilor ce erau în temniță pogorându-se a propovăduit;

20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase, când aștepta îndelungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, făcându-se corabia, întru care puțin, adică, opt suflete s'au mântuit prin apă.

21. A căreia chip acum fiind botelul și pre noi ne mântuește, (nu lepădarea spurcăciunii celei trupesti, ci întrebarea științei celei bune către Dumnezeu,) prin învierea lui Iisus Hristos:

22. Care este d'a dreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer; plecându-se lui îngerii și stăpânirile și puterile.

CAPITOLUL IV.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, și voi după aceeași gând vă înarmați: pentru că cea ce a pățit cu trupul a înțeles despre păcat:

2. Ca să nu mai viețuească ceea-l-altă vreme în trup spre poftele omenești, ci spre voia lui Dumnezeu.

3. Că destul ne este noă carii în vremea cea trecută a vieții am făcut voia păgânească, umblând întru necurății, întru poftă, întru beții, întru ospete, întru băuturi, și întru urite slujiri idolești:

4. Întru care se minunează

căci nu vă adunați voi cu *densii* la aceeași turburare a curviei, hulindu-vă.

5. Carii vor da sama la cel ce este gata să judece pre cei vii și pre cei morți.

6. Că spre aceasta și morților s'a bine-vestit, ca să se judece cu trupul după om, și să vieze după Dumnezeu cu duhul.

7. Și sfârșitul tutulor s'a apropiat: deci fiți cu întreagă înțelepciune, și priveghiați întru rugăciuni.

8. Iar mai înainte de toate unul spre altul dragoste cu o sirdie având: căci dragostea acopere mulțime de păcate.

9. Iubitori de streini fiți între voi fără de cîrtire.

10. Fie-care precum a luat darul, între voi cu acela slujind, ca niște bunți economi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grăește cineva, ca cuvintele lui Dumnezeu să grăească; de slujește cineva, ca din puterea care o dă Dumnezeu să slujească: ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea care este întru voi, care se face voă spre ispită, ca cum s'ar întâmpla voă ceva strein:

13. Ci, pentru că vă faceți părtași patimelor lui Hristos, bucurați-vă; ca și întru arătarea slavei lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14. De sunteți ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți *sân-teți*; căci duhul slavei și al lui Dumnezeu preste voi odihnește: după aceea se hulește, iar după voi se proslăvește.

15. Iar nimeni din voi să nu pătimească ca un ucigaș, sau ca un fur, sau ca un făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri streine.

16. Iar dacă *pătimizește* ca un Creștin, să nu se rușineze; ci să proslăvească pre Dumnezeu în partea aceasta.

17. Căci vremea *este* a se începe judecata de la casa lui Dumnezeu: iar dacă *este* întîi de la noi, care este sfârșitul celor ce se împotrivesc evangheliei lui Dumnezeu?

18. Și de vreme ce dreptul abia se mântuește, cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

19. Pentru aceea, și cei ce pătimesc după voia lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditor să și încredințeze sufletele lor lui, întru fapte bune.

CAPITOLUL V.

Pre presviterii cei dintru voi îi rog, ca cel ce sunt împreună presviter, și mărturisitor al patimelor, lui Hristos, și părtaș al slavei celei ce va să se descopere:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grija *de densă*, nu cu silă, ci de voie, nu cu agonisele urite, ci cu osirdie;

3. Nici ca cum ați stăpâni preste cliruri, ci pilde făcându-vă turmei.

4. Și când se va arăta mai marele Păstorilor, veți lua cununa slavei cea neveștită.

5. Așijderea și voi cei tineri, plecați-vă celor bătrâni. Și toți unul altuia plecându-vă, smerita cugetare să agonisiți: că Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

6. Drept aceea, smeriți-vă sub mîna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pre voi în vreme:

7. Toată grija voastră aruncând spre dînsul; că acela se grijește pentru voi.

8. Fiți trezi, priveghiați: pentru că protivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind, umblă, căutând pre cine să înghiță:

9. Căruia stați împotrivă înțăriți fiind în credință, știind că aceleași patimi se întîmplă frățimeii voastre celei din lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, care ne a chemat la slava sa cea vecnică prin Hristos Iisus, acela pre voi, după ce ați pățit puțin, să vă facă desăvîrșit, să vă întrăească, să vă facă puternici, să vă întemeieze.

11. Aceluia slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Prin Siluan, voă credinciosul frate, precum socotese, puțin am scris, îndemnându-vă, și mărturisind că acesta este harul cel adevărat al lui Dumnezeu întru care stați.

13. Închină-se voă *biserica*

din Vavilon, cea împreună a-
leasă; și Marco fiul meu.

14. Închinați-vă unul altuia cu

sărutare a dragostei. Pace voă
tuturor celor întru Hristos Iisus.
Amin.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PETRU

CEA SOBORNICEASCĂ A DOA.

CAPITOLUL I.

Simon Petru, slugă și apostol
al lui Iisus Hristos, celor ce
au dobîndit împreună cu noi
credință întocma cinstită întru
dreptatea Dumnezeuului nostru
și a Mântuitorului Iisus Hristos:

2. Har voă și pace să se im-
mulțească întru cunoștința lui
Dumnezeu, și a lui Iisus Hristos
Domnului nostru,

3. Precum noastră dumnezeiască
putere a lui toate cele ce *sînt*
spre viață și buna-credință ne
a dăruit, prin cunoștința celui
ce ne a chemat pre noi prin
slavă și prin fapta bună:

4. Prin care cele scumpe și
mari făgăduințe s'au dăruit noastră
ca prin acestea să vă faceți păr-
tași dumnezeiești firii, fugind de
stricăciunea poftelor celei din lume.

5. Întru aceasta singură,
toată nevoința puind, sporiți în-
tru credința voastră fapta bună;
iar întru fapta bună cunoștința;

6. Iar întru cunoștință înfri-

narea; iar întru înfrinare răb-
darea; iar întru răbdare buna-
credință;

7. Iar întru buna-credință iu-
birea de frați; iar întru iubirea
de frați dragostea.

8. Că acestea întru voi fiind,
și înmulțindu-se, nu deșerțiți nicî
fără de roadă vor face pre voi
spre cunoștința Domnului nos-
tru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are acestea
orb este, nevădînd departe, uitare
luînd de curățenia păcatelor sale
celor de de mult.

10. Pentru aceea. fraților, mai
virtos nevoiți-vă ca să faceți a-
deverită chemarea și alegerea
voastră: că acestea făcînd, nu
veți greși nici odată:

11. Că așa din destul se va
da voă intrarea întru vecînică
împărăție a Domnului nostru și
Mântuitorului Iisus Hristos.

12. Pentru aceea nu mă voi
lenevi a vă aduce aminte voă
pururea de acestea, măcar că și

CAPITOLUL II.

știți, și sînteți întăriți întru a-
devărul acesta.

13. Însă mi se pare a fi cu
dreptul, până când sînt într'a-
cest trup, a vă deștepta *pre voi*
cu aducerea aminte;

14. Știînd că fără de zăbavă
este lepădarea trupului meu,
precum și Domnul nostru Iisus
Hristos m' a arătat mie.

15. Iar mă voi nevoi, și pu-
rurea a vă avea pre voi după
eșirea mea, ca să faceți pome-
nire de acestea.

16. Că nu urmînd basmelor
celor meșteșugite, am spus voă
puterea și venirea Domnului
nostru Iisus Hristos, ci singuri
vedători fiind mărireii aceluia.

17. Că a luat de la Dumne-
deu Tatăl cînte și slavă, glas
ca acesta venind către dînsul
de la slava cea cu mare cu-
viință, Acesta este Fiul meu cel
iubit întru care bine am voit.

18. Și acest glas noi l' am
auzit din cer pogorîndu-se, fiind
cu dînsul în muntele cel sfînt.

19. Și avem mai adevărat cu-
vîntul cel proorocesc; la care
bine faceți luînd aminte, ca la
o lumină ce strălucește în loc
întunecos, până ce dîoa va lu-
mina, și luceafărul va resări în-
tru inimile voastre:

20. Aceasta mai întîi știînd,
că toată proorocia scripturei
după a sa tîlmăcire nu este.

21. Pentru că nu prin voia
oamenilor s' a făcut când va proo-
rocie; ci purtându-se de Duhul
Sfînt au grăit oamenii cel sfînti
ai lui Dumnezeu.

Însă au fost și prooroci minciu-
noși întru norod, precum și
între voi vor fi învățători min-
ciunoși, caril vor băga eresuri de
pierdare, și se vor lepăda de
Stăpînul cel ce l' a răscumpă-
rat pre dînsii, aducînduși lor
grabnică pierdare.

2. Și mulți vor merge în urma
învîrșunărilor lor; prin caril se
va huli calea adevărului.

3. Și pentru lăcomia cu cu-
vînte amăgitoare pre voi vă vor
precupi: a căror judecată încă
de de mult nu zăbăvește, și pier-
darea lor nu dormitează.

4. Că de vreme ce Dumne-
deu pre ingerii caril au greșit
nu l' a cruțat, ci cu lanțurile
întunecului în tartar legându-l,
l' a dat spre judecată a se
păzi;

5. Și lumea cea d'întîi nu o
a cruțat, ci pre Noe al optulea,
mărturisitor al dreptății l' a
păzit, potop în lume acelor ne-
credincioși aducînd;

6. Și cetățile Sodomlenilor și
ale Gomorului ardîndu-le, cu
sfîrîmare le a osîndit, pildă pu-
indu-le celor ce vor să petreacă
întru păgînatate;

7. Și pre dreptul Lot ce era
năcăjit de petrecerea cea d'im-
preună a celor fără de lege în-
tru învîrșunare, l' a izbăvit:

8. (Pentru că cu vederea și cu
auzul, dreptul acela vietînd în-
tre dînsii, din dîi în dîi își mun-
cia sufletul cel drept cu fap-
tele lor cele fără de lege;)

II. PETRU, III.

9. Știe Domnul pre cei bine credincioși a'î izbăvi de ispită, iar pre cei nedrepți a'î păzi la dîia judecătoi ca să se muncască :

10. Iar mai virtos pre cei ce umblă după trup întru pofta spurcaciunei, și de domnie nu bagă samă. Indrăzneți, obraznici, slavele hulind, nu se cutremură.

11. Unde ingerii, cu tîria și cu puterea mai mari fiind, nu aduc asupra lor înaintea Domnului judecată cu hula.

12. Iar aceștia ca niște dobitoace necuvîntătoare firești, născute spre vinare și stricăciune, întru cele ce nu înțeleg hulind, întru stricăciunea lor vor peri ;

13. Luând plata nedreptăței, dulceață socotind pre desfătarea cea din toate dîilele. Spurcații și necurații, cari se hrănesc cu înșelăciunile lor, mîncînd cu voi ;

14. Ochii avînd plini de preacurvie, și de păcat nepărăsit ; amîgînd sufletele cele neîntărite : inimă deprinsă în lăcomie ; avînd filii blăstămului :

15. Cari lăsînd calea cea dreaptă au răticit, urmînd căiei lui Valaam al lui Vosor, care plata nedreptăței a iubit ;

16. Iar mustrare pentru fără de legea sa a avut : asin necuvîntător, cu glas omenesc grîind, a oprit nebunia proorocului.

17. Aceștia sînt izvoare fără de apă, nori care se poartă de vifor, cărora negura întunecului în veac se păzește.

18. Pentru că cele semețe ale

deșertăciunei spuind, amăgesc cu poște trupesti, și cu învîșunări, pre cei ce cu adevărat au scăpat de la cei ce viețuiesc întru înșelăciune.

19. Făgăduindu-le slobođeniea, ei însuși sînt robi ai stricăciunei : că de cine este cineva biruit, de acela s'a și robit.

20. Că dacā după ce au scăpat de la spurcaciunile lumii prin cunoștința Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăși impletindu-se, se biruesc. S'au făcut lor cele de pre urmă mai rele de cît cele d'întîi.

21. Pentru că mai bine era lor a nu fi cunoscut calea dreptăței, de cît după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi de la sfînta poruncă ce li s'a dat lor.

22. Că s'a întemplat lor pilda cea adevărată. Cănele s'a întors la boritura sa ; și porcul scîldat, la mocirla tinei.

CAPITOLUL III.

Și aceasta acum, iubiților, a doua epistolă scriu voă ; întru care deștept cu aducerea aminte mintea voastră cea curată :

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai nainte grăite de sfînții prooroci, și de porunca noastră, cari sîntem apostoli ai Domnului și Mîntuitorului :

3. Aceasta mai înainte știind, că vor veni în dîilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după poștele lor,

II. PETRU, III.

4. Și vor dice, Unde este făgăduința venirii lui ? că de cînd pîrîntii au adormit, toate așa rămân precum *au fost* din începutul zidirei.

5. Căci ei nu voesc a ști aceasta, că prin cuvîntul lui Dumnezeu cerurile au fost de demult, și pămîntul din apă și prin apă s'a așezat :

6. Prin care lumea cea de atunci, cu apă înecându-se, a perit :

7. Iar cerurile aceste de acum și pămîntul cu același cuvînt sînt puși sub păstrare, pîzindu-se focului la dîia judecătoi și a pierderii oamenilor celor necredincioși.

8. Iar aceasta una să nu se tălmuească de voi, iubiților, că o dîi înaintea Domnului, *este* ca o mie de ani, și o mie de ani ca o dîi.

9. Nu va zăbăvi Domnul făgăduința, precum oare-cari zăbăvă o socotesc ; ci îndelung răbdă pentru noi, nevrînd ca să piară cineva, ci toți să vie la pocăință.

10. Iar va veni dîia Domnului ca un fur noaptea ; întru care cerurile cu sunet vor trece, stîihiile arînd se vor strica, și pămîntul și cele de pre dînsul lucruri vor arde.

11. Deci *dacā* au acestea toate a se strica, în ce fel trebuiește să fiți voi întru sfîntele petreceri

cele d'impreună și întru faptele bunei-credințe.

12. Așteptînd și dorind a fi mai degrabă venirea dîiei lui Dumnezeu, pentru care cerurile arînd se vor strica, și stîihiile aprindîndu-se se vor topi ?

13. Că ceruri nouă și pămînt nou, după făgăduința lui așteptăm, întru care dreptatea lăcueste.

14. Pentru aceea, iubiților, acestea așteptînd, nevoiți-vă să vă aflați lui nespurcați, și neîntinați, în pace.

15. Și pre îndelunga-răbdare a Domnului nostru mîntuire să o socotiți ; precum și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea cea dată lui a scris voă ;

16. Precum și întru toate epistolele *sale*, grîind de acestea ; întru care sînt unele cu anevoe a se înțelege, care cei neînvățați și neîntăriți le rîsvătesc ca și pre cele-lalte scripturi, spre a lor pierdare.

17. Deci voi, iubiților, *acestea* mai înainte știind, păziți-vă, ca nu cu înșelăciunea celor fără de lege fiind strămutați, să cădeți de la întărirea voastră.

18. Ci să creșteți întru harul, și cunoștința Domnului nostru și Mîntuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava și acum și în dîia veacului. Amin.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ INTEIŪ.

CAPITOLUL I.

Ce era dintru început, ce am audīt, ce am privit cu ochii noștri, ce am privit, și mâinele noastre au pipăit, de Cuvēntul vieței;

2. (Și viața s'a arătat, și o am vėdūt, și mărturisim, și vestim voă viața cea vecinică, care era la Tatăl, și s'a arătat noă;)

3. Ce am vėdūt și am audīt spunem voă, ca și voi împărtășire să aveți cu noi : și împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul lui, Iisus Hristos.

4. Și acestea scriem voă, ca bucuria voastră să fie deplin.

5. Și aceasta este vestirea care am audīt de la dēnsul, și vestim voă, că Dumnezeu lumină este, și nici un întunerec întru dēnsul nu este.

6. De vom dice că împărtășire avem cu dēnsul, și întru întunerec umblăm, mințim, și nu facem adevărul :

7. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtășire avem unui cu alții, și sângele lui Iisus Hristos, Fiului lui ne curățește pre noi de tot păcatul.

8. De vom dice că păcat nu

avem, pre noi înși-ne ne înșălăm, și adevărul nu este întru noi.

9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este și drept ca să ne erte noă păcatele, și să ne curățească pre noi de toată nedreptatea.

10. De vom dice că nu am păcătuit, minciunos facem pre dēnsul, și cuvēntul lui nu este întru noi.

CAPITOLUL II.

Reții mei, acestea scriu voă, ca să nu păcătuiți. Și dacă cineva va păcătui, mângăitor avem către Tatăl, pre Iisus Hristos cel drept :

2. Și acesta este curățire de păcatele noastre : și nu numai de ale noastre, ci și de ale a toată lumea.

3. Și întru aceasta știm că 'l am cunoscut pre dēnsul, dacă vom păzi poruncele lui.

4. Cel ce dice, 'L-am cunoscut pre dēnsul și poruncele lui nu le păzește, minciunos este, și întru acesta adevărul nu este.

5. Iar cel ce va păzi cuvēntul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu din

este : întru aceasta cunoaștem că întru dēnsul sūntem.

6. Cel ce dice că petrece întru dēnsul, dator este precum acela a umblat, și el așa să umble.

7. Fraților, nu scriu voă poruncă nouă, ci poruncă veche care ați avut dintru început. Porunca cea veche este cuvēntul care ați audīt dintru început.

8. Iarăși, poruncă nouă scriu voă, care este adevărată întru dēnsul și întru voi : că întunerecul a trecut, și lumina cea adevărată iată resare.

9. Cel ce dice că este întru lumină, și pre fratele său urêște, întru întunerec este până acum.

10. Cel ce iubește pre fratele său întru lumină petrece, și sminteală întru dēnsul nu este.

11. Iar cel ce urêște pre fratele său întru întunerec este, și întru întunerec umblă, și nu știe încotro merge, că întunerecul a orbit ochii lui.

12. Scriu voă, fiilor, că se eartă voă păcatele, pentru numele lui.

13. Scriu voă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scriu voă, tinerilor, că ați biruit pre cel viclean. Scriu voă, pruncilor, că ați cunoscut pre Tatăl.

14. Scris-am voă, părinților, că ați cunoscut pre cel ce este din început. Scris-am voă, tinerilor, că sūnteți tari, și cuvēntul lui Dumnezeu petrece întru voi, și ați biruit pre cel viclean.

15. Nu iubiți lumea, nici cele

din lume. De iubește cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dēnsul.

16. Pentru că tot ce este în lume, pofta trupului, și pofta ochilor, și trufia vieței, nu este de la Tatăl, ci din lume este.

17. Și lumea trece, și pofta ei : iar cel ce face voia lui Dumnezeu petrece în veac :

18. Fiilor, ceasul cel de apoi este : și precum ați audīt că antihrist vine, și acum antihristi mulți s'au făcut ; dintru aceasta cunoaștem că ceasul cel de apoi este.

19. Dintru noi au eșit, ci nu erau dintru noi ; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi : ci *au eșit* ca să se arate că nu sūnt toți dintru noi.

20. Și voi ungere aveți de la Cel Sfint, și știți toate.

21. Nu am scris voă ca cum n'ați ști adevărul, ci ca cum 'l ați ști pre el, și cum că nici o minciună nu este din adevăr.

22. Cine este minciunos fără numai cel ce tăgăduște că Iisus este Hristos ? Acesta este antihrist, care tăgăduște pre Tatăl și pre Fiul.

23. Tot cel ce tăgăduște pre Fiul, nici pre Tatăl nu are : iar cel ce mărturisește pre Fiul și pre Tatăl are.

24. Drept aceea voi ce ați audīt dintru început, întru voi să rămăe. Și de va rămănea întru voi ce ați audīt dintru început, și voi în Fiul, și în Tatăl veți rămănea.

25. Și aceasta este făgăduința

care însuși a săgăduit noastră, viața cea veșnică.

26. Acestea am scris voastră pentru cei ce vă înșală pre voi.

27. Și voi ungerea care ați luat de la dânsul întru voi să rămâne, și nu aveți trebuință ca să vă învețe pre voicinea: ci precum aceeași ungere vă învață pre voi pentru toate, și adevărată este, și nu este minciunoasă, și precum v'a învățat pre voi, rămâneți întru dânsul.

28. Și acum, fiilor, rămâneți întru dânsul ca să avem îndrăzneală când se va arăta, și să nu ne rușinăm de dânsul la venirea lui.

29. De știți că este drept, cunoașteți că tot cel ce face dreptate de la dânsul s'a născut.

CAPITOLUL III.

Vedeți ce fel de dragoste ne a dat noastră Tatăl, ca filii ai lui Dumnezeu să ne numim: pentru aceasta lumea nu cunoaște pre noi, căci nu l'a cunoscut pre dânsul.

2. Iubiților, acum filii ai lui Dumnezeu suntem, și încă nu s'a arătat ce vom fi: ci știm că când se va arăta, asemenea lui vom fi; că l'a vom vedea pre el precum este.

3. Și tot cel ce are nădejdea aceasta întru dânsul, se curățește pre sine, precum și el este curat.

4. Tot cel ce face păcatul și fără-de-legea face: și păcatul este fără-de-legea.

5. Și știți că el s'a arătat ca

să rădice păcatele noastre; și păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întru dânsul nu păcătuiește: și tot cel ce face păcatul nu l'a vădit pre el, nici l'a cunoscut pre el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă înșele pre voi: cel ce face dreptate, drept este, precum și acela drept este.

8. Cel ce face păcatul din diavolul este; că din început diavolul păcătuiește. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dumnezeu păcat nu face; că sămânța lui întru dânsul petrece: și nu poate să păcătuiească, că din Dumnezeu s'a născut.

10. Întru aceasta arătați sunteți filii lui Dumnezeu, și filii diavolului: tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubește pre fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea care ați auzit dintru început, ca să iubim unul pre altul.

12. Nu precum Cain care era din vicleanul, și a ucis pre fratele său. Și pentru care pricină l'a ucis pre el? Căci lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pre voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din moarte în viață, pentru că iubim pre frați. Că cel ce nu iubește pre fratele petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăște pre fratele său ucigător de oameni este: și știți că tot ucigătorul de oa-

CAPITOLUL IV.

menii nu are viață veșnică întru dânsul petrecând.

16. Întru aceasta am cunoscut dragostea lui Dumnezeu, că el și a pus sufletul său pentru noi: și noi datorii suntem pentru frați să ne punem sufletele.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acesteia, și vede pre fratele său având trebuință, și își închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul?

18. Fiil mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba; ci cu fapta și cu adevărul.

19. Și întru aceasta cunoaștem că suntem din adevăr, și înaintea lui vom încredința inimile noastre.

20. Că de ne arată pre noi inima noastră vinovați, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră, și știe toate.

21. Iubiților, de nu ne va arăta pre noi vinovați inima noastră, atunci îndrăznire avem către Dumnezeu.

22. Și ori-ce vom cere, vom lua de la dânsul, pentru că păzim poruncile lui, și cele plăcute înaintea lui facem.

23. Și aceasta este porunca lui, Ca să credem întru numele lui Iisus Hristos Fiului lui, și să iubim unul pre altul, precum ne a dat noastră poruncă.

24. Și cel ce păzește poruncile lui întru dânsul petrece, și acela întru el. Și întru aceasta cunoaștem că petrece întru noi, din Duhul care a dat noastră.

Iubiților, să nu credeți pre tot duhul, ci să ispițiți duhurile de sunt de la Dumnezeu: că mulți proroci minciunoși au eșit în lume.

2. Întru aceasta să cunoașteți Duhul lui Dumnezeu: Tot duhul care mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, de la Dumnezeu este:

3. Și tot duhul care nu mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, de la Dumnezeu nu este: și acela este al lui antihrist, de care ați auzit că va veni; și acum în lume este.

4. Voi de la Dumnezeu sunteți, fiilor, și ați biruit pre acela: căci mai mare este acela ce este întru voi, de cât acela ce este în lume.

5. Acela din lume sunt: pentru aceea din lume grăesc, și lumea pre dânsul ascultă.

6. Noi din Dumnezeu suntem: cel ce cunoaște pre Dumnezeu ascultă pre noi; care nu este din Dumnezeu nu ne ascultă pre noi. Dintru aceasta cunoaștem duhul adevărului, și duhul înșelăciunii.

7. Iubiților, să iubim unul pre altul: că dragoste de la Dumnezeu este; și tot cel ce iubește, din Dumnezeu este născut, și cunoaște pre Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pre Dumnezeu; că Dumnezeu dragoste este.

9. Întru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi,

că pre Fiul său cel unul-născut 'l a trimis Dumnezeu în lume, ca să viem printr'insul.

10. Întru aceasta este dragostea, nu că noi am iubit pre Dumnezeu, ci căci el ne a iubit pre noi, și a trimis pre Fiul său curățire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumnezeu așa ne a iubit pre noi, și noi datorî suntem să iubim unul pre altul.

12. Pre Dumnezeu nimeni nici odinioară nu 'l a vădut. De iubim unul pre altul, Dumnezeu întru noi petrece, și dragostea lui desăvârșit este întru noi.

13. Întru aceasta cunoaștem că petrecem întru densus, și el întru noi, că din Duhul său ne a dat noă.

14. Și noi am vădut și mărturisim că Tatăl a trimis pre Fiul Mântuitor lumii.

15. Ori-care mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece, și acela întru Dumnezeu.

16. Și noi am cunoscut și am creșut dragostea care are Dumnezeu spre noi. Dumnezeu dragoste este; și cela ce petrece întru dragoste întru Dumnezeu petrece, și Dumnezeu întru densus.

17. Întru aceasta s'a săvârșit dragostea cu noi, ca îndrăznire să avem în ziua judecății: pentru că precum el este, și noi suntem în lumea aceasta.

18. Frică nu este întru dragoste: ci dragostea cea desăvârșită scoate afară pre frică: că fri-

ca pedeapsă are. Iar cela ce se teme nu este deplin întru dragoste.

19. Noi iubim pre densus, că el întîi ne a iubit pre noi.

20. De va dice cineva, Iubesc pre Dumnezeu, iar pre frațele său urște, minciunos este: că cela ce nu iubește pre frațele său pre care 'l a vădut, pre Dumnezeu pre care nu 'l a vădut cum poate să 'l iubească?

21. Și această poruncă avem de la densus, Ca cel ce iubește pre Dumnezeu să iubească și pre frațele său.

CAPITOLUL V.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumnezeu este născut: și tot cel ce iubește pre cel ce a născut, iubește și pre cel ce s'a născut dintr'insul.

2. Întru aceasta cunoaștem că iubim pre fiii lui Dumnezeu, când iubim pre Dumnezeu, și poruncele lui păzim.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca poruncele lui să păzim: și poruncele lui grele nu sînt.

4. Căci tot cel născut din Dumnezeu biruște lumea: și aceasta este biruința care biruște lumea, credința noastră.

5. Cine este cel ce biruște lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

6. Acesta este care a venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge. Și Duhul este

cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul.

7. Căci trei sînt cari mărturiscă în cer, Tatăl, Cuvîntul, și Sfîntul Duh; și acești trei una sînt.

8. Și trei sînt cari mărturiscă pre pămînt, duhul, și apa, și sângele: și acești trei întru una sînt.

9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este: că aceasta este mărturia lui Dumnezeu care a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede întru Fiul lui Dumnezeu are mărturia întru sine: cel ce nu crede lui Dumnezeu minciunos 'l a făcut pre densus; pentru că n'a creșut la mărturia care a mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturia, că viața veșnică ne a dat noă Dumnezeu, și această viață întru Fiul lui este.

12. Cel ce are pre Fiul are viață; iar cel ce nu are pre Fiul lui Dumnezeu viața nu are.

13. Acestea am scris voă celor ce credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu; ca să știți că viața veșnică aveți, și ca să credeți întru numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăznirea care avem către densus, că de cerem ceva după voia lui, ne aude pre noi;

15. Și dacă știm că ne aude pre noi, ori-ce cerem, știm că vom avea cererile care cerem de la densus,

16. De va vedea cineva pre frațele său păcătuiind păcat nu spre moarte, să ceară, și va da lui viață celor ce păcătuiesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte: nu pentru acela dică că să se roage.

17. Toată nedreptatea păcat este: și este păcat nu spre moarte.

18. Știm că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuiește; ci cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pre sine însuși, și cel rău nu se atinge de el.

19. Știm că din Dumnezeu suntem, și lumea toată întru cel rău zace.

20. Și știm că Fiul lui Dumnezeu a venit, și ne a dat noă pricepere, ca să cunoaștem pre cel adevărat, întru Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeu cel adevărat, și viața cea veșnică.

21. Fiilor, păziți-vă pre voi de idoli. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ A DOA.

CAPITOLUL I.

Bătrânul aleasei doamne și fiilor ei, pre cariî eû iubesc intru adevăr; și nu numai eû, ci și toți cariî au cunoscut adevărul:

2. Pentru adevărul care petrece intru noi, și cu noi va fi in veac.

3. Fie cu voi har, milă, și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, intru adevăr și intru dragoste.

4. M'am bucurat foarte căci am aflat din fiil tîi umblând intru adevăr, precum am luat poruncă de la Tatăl.

5. Și acum te rog, doamnă, nu ca cum ași scrie ție poruncă nouă, ci care avem din început, ca să iubim unul pre altul.

6. Și aceasta este dragostea, ca să umblăm duple poruncele lui. Și aceasta este porunca, Precum ați auzit dintru început, ca să umblați intru densa.

7. Pentru că mulți amăgitori

aû intrat in lume, cariî nu mărturisesc pre Iisus Hristos să fie venit cu trupul. Acesta este amăgitor și antifrist.

8. Păziți-vă pre voi înși-vă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată desăvârșit.

9. Tot cel ce calcă *porunca*, și nu rămâne intru învățătura lui Hristos, nu are pre Dumnezeu. Iar cel ce rămâne intru învățătura lui Hristos, acela și pre Tatăl și pre Fiul are.

10. Ori-cine va veni la voi, și nu va aduce învățătura aceasta, să nu 'l primiți în casă, și să nu 'l diceți lui, Bucură-te:

11. Că cel ce îl va dice lui, Bucură-te, se va face părtaş faptelor lui celor rele.

12. Multe avînd a vă serie voă, nu am voit pre hârtie și cu cerneală: ci nădăjduesc că voi veni la voi, și gură cătră gură voiți grăi, ca bucuria noastră să fie deplin.

13. Închină-se ție fiil surorii tale celei alose. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ A TREIA.

CAPITOLUL I.

Bătrânul lui Gaie celui iubit, pre care cû iubesc intru adevăr.

2. Iubitule, pentru toate fac rugăciune ca să sporești și să fii sănătos, precum sporește sufletul tîu.

3. Pentru că foarte m'am bucurat, după ce au venit frații și au mărturisit de adevărul tîu, precum tu intru adevăr umblî.

4. Mai mare bucurie de cît aceasta nu am cînd aud că fiil mei umblă intru adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci ori-ce lucrezi cătră frați, și cătră cel strein;

6. Cariî au mărturisit de dragostea ta înaintea bisericeî: pre cariî bine vei face de îi vei petrece cu vrednicie lui Dumnezeu:

7. Că pentru numele lui aû eșit, nimic luând de la Neamuri.

8. Noi dar, datorî sîntem să primim pre unî ca aceștia, ca împreună lucrători să fim adevărului.

9. Am scris bisericeî: ci Diotrefis, cel ce iubește să le fie lor căpetenie, nu ne primește pre noi.

10. Pentru aceasta, de voi veni, voi pomeni lui faptele care face, ocărindu-ne pre noi cu cuvinte rele: și neindestulat fiind cu acestea, nici însuși primește pre frați, și pre cei ce vor îi oprește, și din biserică îi scoate.

11. Iubitule, nu urma rîului, ci binelui. Că ce face bine din Dumnezeu este: iar că ce face rău n'a vîdut pre Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie i s'a dat mărturie de cătră toți, și de cătră însuși adevărul, și noi încă mărturisim; și știți că mărturia noastră adevărată este.

13. Multe am avut a scrie, ci nu voesc cu cerneală și cu condei a 'ți scrie ție:

14. Ci nădăjduesc că fără de zăbavă te voi vedea, și gură cătră gură vom grăi. Pace ție. Închină-se ție prietenii. Spune închinăciune prietenilor pre nume. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IUDA

CEA SOBORNICEASCĂ.

CAPITOLUL I.

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos, și frate al lui Iacov, celor sfinți întru Dumnezeu Tatăl, și de Iisus Hristos păziți și chemați :

2. Milă voă, și pace, și dragoste să se îmulsească.

3. Iubiților, toată nevoia făcând a serie voă de cea de obște mântuirea, nevoe am avut a vă scrie voă, rugându-vă să stați vitejește pentru credința ceea ce odată s'a dat sfinților.

4. Căci au intrat oare-carii oameni, carii de de mult mai înainte au fost scriși spre această osîndă, necredincioși, carii schimbă harul Dumnezeului nostru întru învîșunare, și pre cel unul Stăpânul Dumnezeul, și Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduesc.

5. Iar voi să vă aduc aminte, știind și voi aceasta odată, că Domnul după ce a scos pre norod din pământul Egiptului, mai pre urmă pre cei ce nu au crezut 'i-a pierdut.

6. Și pre ingerii carii nu 'și au păzit dregătoria lor, ei 'și au lăsat lăcașul lor, spre judecata zilei celei mari, legăturilor celor vecnice sub întinerec îi ține.

7. Pream Sodoma și Gomora, și cetățile cele d'imprejurul lor care intru același chip curviau, și umblau în urma altui trup, sunt puse înainte intru pildă, a focului celui vecnic muncă luând.

8. Asemenea și aceștia vise visând, trupul își spurcă, și domnia leapadă, și slavele hulesc.

9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul pricindu-se grăia pentru trupul lui Moisi, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a ăis, Certe-te pre tine Domnul.

10. Iar aceștia câte nu știu hulesc : și câte după fire, ca niște dobitoace necuvântătoare știu, intru acelea se strică.

11. Vai lor ! că în calea lui Cain au umblat, și intru înșeliciunea lui Valaam prin mită s'au vărsat, și intru împotrivirea cuvintelor lui Core au perit.

12. Aceștia sunt pete între dragostele voastre, împreună cu voi mîncând, fără de frică pre sine pascîndu-se ; nori *sînt* fără de apă, ce se poartă de vînturi ; copaci tomnatiei neroditori, de două ori morți și desrădăcinați :

13. Valuri sălbatice de mare, spumegându-și rușinile lor ; stele

rătăcitoare, cărora negura întunerecului în veac se păzește.

14. Și a proorocit de aceștia și Enoh, cel al șeptelea de la Adam, dîcînd, Iată, va veni Domnul intru mil de sfinții săi,

15. Să facă judecată împotriva tuturor, și să mustre pre toți necredincioșii lor de toate faptele păgînatăței lor cu care au făcut fără de lege, și de toate *cuvintele* lor cele aspre care au grăit împotriva lui păcătoșii, cei necredincioși.

16. Aceștia sînt cîrtitori, grăitori de rău, carii umblă după poftele lor ; și gurele lor grăesc cele cu semetie, mirându-se de fețe pentru vre-o dobîndă.

17. Iar voi, iubiților, aduceți-vă aminte de cuvintele care s'au ăic mai înainte de apostolii Domnului nostru, Iisus Hristos ;

18. Căci au ăis voă că în vremea de apoi vor fi batjocoritori, carii vor umbla după poftele lor cele necurate.

19. Aceștia sînt carii se deose-

besc pre sine, trupești, neavînd Duh.

20. Iar voi, iubiților, intru sfință credința voastră zidindu-vă, și intru Duhul Sfînt rugându-vă,

21. Pre voi singuri intru dragostea lui Dumnezeu vă păziți, așteptînd mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viața cea vecinică.

22. Și pre unii să-i miluiți, luându-le sama :

23. Iar pre alții cu frică să-i mîntuiți, rîpindu-i din foc ; urînd și haîna cea de la trup spurcată.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pre voi fără de păcat, și nespurcați și să vă pue înîntea slavei sale fără prihană intru bucurie,

25. Unuia înțeleptului Dumnezeul, Mîntuitorului nostru, *fie* slavă și mărire, stăpînire și putere, mai înainte de tot veacul și acum și intru toți vecii. Amin.

APOCALIPSIS

A

SFÎNTULUI IOAN TEOLOGUL.

CAPITOLUL I.

Descoperirea lui Iisus Hristos, care Dumnezeu îi a dat lui,

ca să arate robilor săi cele ce trebuie să fie degrab ; și a arătat-o trimetîndu-o prin ingerul său robului său Ioan :

2. Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, și mărturisirea lui Iisus Hristos, și ori câte a văcut.

3. Fericit *este* cel ce cetește, și cei ce aud cuvintele proorocii acesteia, și păzesc cele scrise întru densa : că vremea aproape *este*.

4. IOAN celor șapte bisericilor care sunt în Asia ; Har voă și pace de la cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine ; și de la cele șapte Duhuri care sunt înaintea scaunului lui ;

5. Și de la Iisus Hristos, marturul cel credincios, și cel întîi născut din morți, și stăpânul împărățiilor pămîntului. Care ne a iubit pre noi, și cu sîngele sîu ne a spălat de păcatele noastre,

6. Și ne a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu și Tatălui sîu ; lui slava și puterea în vecii vecilor. Amin.

7. Iată, vine cu norii ; și 'l va vedea pre el tot ochiul, și cei ce 'l au împuns ; și vor plînge înaintea lui toate semințiile pămîntului. Așa, Amin.

8. Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul, dice Domnul, cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine. A-tot-țiitorul.

9. Eu Ioan, cel ce sînt și frațele vostru, și părtaș întru necazul, și întru împărăția, și întru răbdarea lui Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se cheamă Patmos, pentru cuvîntul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

10. Fost-am în Duh într'o zi de Duminică, și am auzit după mine glas mare ca de trimbiță.

11. Dicînd, Eu sînt Alfa și Omega, cel d'întîi și cel de pre urmă ; și, Ce veți, scrie în carte, și o trimite celor șapte bisericilor ce sînt în Asia ; la Efes, și la Smirna, și la Pergam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia, și la Laodichia.

12. Și m'am întors să văd glasul care vorbea cu mine. Și întorcîndu-mă, am văcut șapte sfesnice de aur ;

13. Și în mijlocul celor șapte sfesnice *pre un* la semenea Fiului omului, îmbrăcat cu haină lungă, și încins pre la țipe cu brîu de aur.

14. Iar capul lui și părul *era* alb, ca lăna cea albă, cazăpada ; și ochii lui *era*u ca para focului ;

15. Și picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'un cuptor fiind arse ; și glasul lui ca glas de ape multe.

16. Și avînd în mîna sa cea dreaptă șapte stele ; și din gura lui sabie de amîndoa părțile ascuțită eșind ; și fața lui *era* precum soarele luminează întru puterea sa.

17. Și dacă 'l am văcut pre el, am cădut la picioarele lui ca un mort. Și a pus mîna sa cea dreaptă preste mine, dicînd mie, Nu te teme ; eu sînt cel d'întîi, și cel de pre urmă ;

18. Și cel ce sînt viu, și am fost mort ; și, iată, sînt viu în vecii vecilor, Amin ; și am cheiea iadului și ale morței.

19. Scrie cele ce ai văcut, și

cele ce sînt, și cele ce vor să fie după acestea ;

20. Taina celor șapte stele care le ai văcut în dreapta mea, și cele șapte sfesnice de aur. Cele șapte stele ingerii celor șapte bisericilor sînt ; și cele șapte sfesnice care le ai văcut șapte bisericilor sînt.

CAPITOLUL II.

Ingerul lui bisericii Efesului scrie : Acestea dice cel ce ține cele șapte stele în dreapta sa, care umblă în mijlocul celor șapte sfesnice de aur ;

2. Știu faptele tale, și oste-neala ta, și răbdarea ta, și cum că nu poți suferi pre cei răi ; și ai ispitit pre cei ce se dic pre sine apostoli, și nu sînt, și 'ai aflat pre ei minciunoși :

3. Și ai purtat, și ai răbdare, și pentru numele meu te ai ostentit, și nu ai încetat.

4. Ci am asupra ta *aceasta*, că dragostea ta cea d'întîi o ai părăsit.

5. Drept aceea adu-ți aminte de unde ai cădut, și te pocăiește, și fă faptele cele d'întîi ; iar de nu, vin la tine curînd, și voi mișca sfesnicul tău din locul sîu, de nu te vei pocăi.

6. Ci aceasta ai, că urîști faptele Nicolaitenilor, care și eu le urîesc.

7. Cei ce are urechie, audă ce Duhul dice bisericilor : Celui ce va birui voi da lui să mănânce din pomul vieții, care

este în mijlocul raiului lui Dumnezeu.

8. Și ingerului bisericii Smirnenilor scrie : Acestea dice cel d'întîi și cel de pre urmă, care a murit, și a înviat ;

9. Știu faptele tale, și necazul, și sărăcia, (ci bogat ești) și hula celor ce se dic pre sine Iudei și nu sînt, ci sinagogă a Satanei.

10. Nimic nu te teme de cele ce vei să pătimesti ; că iată, diavolul va să arunce *pre unii* dintru voi în temniță, ca să vă ispită ; și veți avea necaz în dece zile ; fi credincios până la moarte, și voi da tie cununa vieții.

11. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dice bisericilor : Cel ce biruește nu se va nedreptăți de moartea cea de a doa.

12. Și ingerului bisericii celei din Pergam scrie : Acestea dice cel ce are sabiea ascuțită de amîndoa părțile,

13. Știu faptele tale, și unde lăcuești, unde *este* scaunul Satanei ; și ți l numele meu, și n'ai lepădat credința mea în zilele în care *era* Antipa marturul meu cel credincios, care s'a ucis la voi, unde lăcuește Satana.

14. Ci am asupra ta puține, că ai acolo pre cei ce țin învățatura lui Valaam, care învăța pre Valac să pue sminteală înaintea fiilor lui Israil, ca să mănânce de cele jertvite idolilor, și să curvească.

15. Așa ai și tu pre cei ce țin învățatura Nicolaitenilor, care eu o urîesc.

16. Pocăiește-te ; iar de nu, vin

la tine curând, și voiți face cu ei război cu sabia gurei mele.

17. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor: Celui ce biruește voiți da lui să mănânce din manna cea ascunsă, și voiți da lui piatră albă, și în piatră nume nou scris, care nimeni nu 'l știe fără numai cel ce 'l iese.

18. Și ingerului bisericei celei din Tiatura scrie: Acestea dăce Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii săi ca para focului, și picioarele sale asemenea cu arama de Livan:

19. Știu faptele tale, și dragostea, și slujba, și credința, și răbdarea ta, și faptele tale; cele de pre urmă *sunt* mai multe de cât cele d'intăiu.

20. Ci am asupra ta puține, că lași pre mulțea Ezavel, care se dăce pre sine proorocită, a învăța și a amăgi pre robii mei să curvească, și să mănânce cele jertvite idolilor.

21. Și am dat ei vreme ca să se pocăiască de curvea sa, și nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o pun pre ea în pat, și pre cei ce curvesc cu ea în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Și pre fiii ei îi voiți uicide cu moarte; și vor cunoaște toate bisericile că eu sunt cel ce cerc rărunchii și inimele: și voiți da voă unuia fie-căruia duple faptele voastre.

24. Iar voă dăce, și celor-l-alti din Tiatura, câți n'au învățatura aceasta, și cari n'au cunoscut a-

dincurile Satanei, precum dăce; nu voiți pune preste voi altă greutate.

25. Însă ce aveți țineți până voiți veni.

26. Și celui ce biruește, și păzește până în sfârșit faptele mele, voiți da lui stăpânire preste nemuri:

27. Și le va păstori pre ele cu toaig de fer; ca vasele de lut se vor zdrobi: precum și eu am luat de la Tatăl meu.

28. Și voiți da lui stea cea de dimineață.

29. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor.

CAPITOLUL III.

Si ingerului bisericei celei din Sardes scrie: Acestea dăce cel ce are cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu, și cele șapte stele; știu faptele tale, că ai nume că trăești, și ești mort.

2. Priveghiează, și întărește pre cele-l-alte care vreați să moară: că n'am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte cum ai luat și ai audit, și ține, și te pocăiește. Iar de nu vei priveghia, voiți veni asupra ta ca furul, și nu vei cunoaște în care ceas voiți veni asupra ta.

4. Ai puține numi și în Sardes care nu 'și au întinat hainele lor; și vor umbla împreună cu mine în albe: că vrednicii sunt.

5. Cel ce biruește, acesta se va îmbrăca în haine albe; și nu voiți

șterge numele lui din cartea vieții, și voiți mărturisii numele lui înaintea Părintelui meu, și înaintea ingerilor lui.

6. Cei ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor.

7. Și ingerului bisericei celei din Filadelfia scrie: Acestea dăce cel sfânt, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide, și nimeni nu închide; și închide, și nimeni nu deschide;

8. Știu faptele tale: iată, am dat înaintea ta ușă deschisă, și nimeni nu poate să o închidă pre ea: că mică putere ai, și ai păzit cuvântul meu, și n'ai tăgăduit numele meu.

9. Iată, dau din sinagoga Satanei acelor ce se dăce pre sine a fi Iudei, și nu sunt, ci mint; iată, voiți face pre ei ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și vor cunoaște că te am iubit pre tine.

10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voiți păzi pre tine de ceasul ispitei, ce va să vie preste toată lumea, ca să ispitească pre cei ce lăcuiesc pre pământ.

11. Iată, vin curând: ține ce ai, ca nimeni să nu 'l iese cununa ta.

12. Cel ce biruește îl voiți face pre el stălp în biserică Dumnezeului meu, și nu va eși afară mai mult: și voiți scrie preste el numele Dumnezeului meu, și numele celui dăce Dumnezeului meu, Ierusalimului celui nou, care se pogoară din cer de la Dumnezeu.

deul meu: și voiți scrie preste ei numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor.

14. Și ingerului bisericei celei din Laodichia scrie: Acestea dăce cel ce este Amin, marturul cel credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu;

15. Știu faptele tale, că nici rece ești nici ferbinte: o de ai fi rece sau ferbinte!

16. Iar fiind că ești cald, și nici ferbinte nici rece, te voiți bori din gura mea.

17. Că dăci, Bogat sunt, și m'am îmbogățit, și de nimic nu am lipsă; și nu știu că tu ești ticălos, și mișel, și sărac, și orb, și gol:

18. Sfătuiescu-te să cumperi de la mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățești; și haine albe, ca să te îmbraci, și să nu se arăte rușinea goliciunii tale; și cu collirion unge ochii tăi, ca să vezi.

19. Eu ori pre câți iubesc îi mustru și îi cert: rivnește dar și te pocăiește.

20. Iată, stau la ușă, și bat: de va auzi cineva glasul meu, și va deschide ușa, voiți intra la el, și voiți cina cu el, și el cu mine.

21. Celui ce biruește voiți da lui să șadă cu mine pre scaunul meu, precum și eu am biruit, și am ședut cu Tatăl meu pre scaunul lui.

22. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor.

CAPITOLUL IV.

După acestea am vădut, și iată, ușă deschisă în cer: și glasul cel d'înteu care 'l am audit ca de trimbiță, ce vorbia cu mine, zicând, Sue-te aici, și voi arăta ție cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost în Duh: și, iată, scaun era pus în cer, și preste scaun cel ce ședea.

3. Și cel ce ședea la vedere era asemenea pietrei de aspis și de sardin: și curcubeu era împrejurul scaunului asemenea la vedere smaragdului.

4. Și împrejurul scaunului erau douăzeci și patru de scaune; și pre scaune am vădut douăzeci și patru de bătrâni ședend, îmbrăcați cu haine albe; și aveau pre capetele lor coroană de aur.

5. Și din scaun es fulgere și tunete și glasuri: și erau șapte făclii de foc ardend înaintea scaunului, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaunului era o mare de sticlă asemenea cu cristalul: și în mijlocul scaunului, și împrejurul scaunului, erau patru viețuitori plini de ochi din 'nainte și din 'apoi.

7. Și viețuitorul cel d'înteu era asemenea leului, și al doilea viețuitor asemenea vitelului, și al treilea viețuitor avea față ca de om, și al patrulea viețuitor era asemenea vulturului ce zboară.

8. Și cei patru viețuitori unul fie-care aveau câte șase aripi im-

prejur; și în lăuntru erau plini de ochi: și odihnă nu au dăa și noaptea, zicend, Sfint, sfint, sfint, Domnul Dumnezeu A-tot-făitorul, cel ce era, și cel ce este, și cel ce vine.

9. Și când vor da viețuitorii această slavă și cinste și mulțumită celui ce șede pre scaun, celui ce este viu în vecii vecilor.

10. Vor cădea cei douăzeci și patru de bătrâni înaintea celui ce șede pre scaun, și se vor închina celui ce este viu în vecii vecilor, și vor pune cununele lor înaintea scaunului, zicend,

11. Vrednic ești, Doamne, a lua slava și cinstea și puterea: că tu ai zidit toate, și pentru voia ta sunt și s'au zidit.

CAPITOLUL V.

Si am vădut în dreapta celui ce ședea pre scaun carte scrisă din lăuntru și din afară, pecetluită cu șapte peceti.

2. Și am vădut pre un înger tare strigând cu glas mare, Cinc este vrednic a deschide cartea, și a deslega pecetele ei?

3. Și nimeni nu putea în cer, nici pre pământ, nici sub pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pre ea.

4. Și eu plangeam mult, că nimeni nu s'a aflat vrednic a deschide și a ceti cartea, nici a o vedea pre ea.

5. Și unul din bătrâni dice mie, Nu plange: iată, a biruit Leul cel din seminția lui Iuda, Rădăcina lui David, ca să deschidă

cartea, și să deslege cele șapte peceti ale ei.

6. Și am vădut, și iată, în mijlocul scaunului, și al celor patru viețuitori, și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca cum ar fi fost junghiat, avend coarne șapte și ochi șapte, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu trimese în tot pământul.

7. Și a venit și a luat cartea din dreapta celui ce ședea pre scaun.

8. Și când a luat cartea cei patru viețuitori, și cei douăzeci și patru de bătrâni au cădut înaintea Mielului, avend fie-care a lăute, și năstrăpi de aur pline de tămieri, care sunt rugăciunile sfinților.

9. Și cântă cântare nouă, zicend, Vrednic ești să iei cartea și să deschidă pecetele ei: că te ai junghiat, și ne ai răscumplat pre noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminția, și limba, și norodul, și neamul;

10. Și ne ai făcut pre noi Dumnezeului nostru împărați și preoți: și vom împărăți pre pământ.

11. Și am vădut, și am audit glas de înger mulți împrejurul scaunului și a viețuitorilor și a bătrânilor: și era numărul lor milioane de milioane, și mii de mii;

12. Zicend cu glas mare, Vrednic este Mielul care s'a junghiat ca să iei puterea, și bogăția, și înțelepciunea, și tăria, și cinstea, și slava, și buna cuvântare.

13. Și toată făptura care este în cer, și pre pământ, și sub pământ, și cele ce sunt în mare, și cele ce sunt într'insele toate,

am audit zicend, Celui ce șede pre scaun și Mielului fie bună cuvântarea, și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor.

14. Și cei patru viețuitori diceau, Amin. Și cei douăzeci și patru de bătrâni au cădut și s'au închinat celui viu în vecii vecilor.

CAPITOLUL VI.

Si am vădut când a deschis Mielul una din cele șapte peceti și am audit pre unul din cei patru viețuitori zicend cu glas de tunet, Vino și vezi.

2. Și am vădut, și iată un cal alb: și cel ce ședea pre el avea arc; și s'a dat lui cunună: și a eșit biruind, și ca să biruiească.

3. Și când a deschis a doua pecete, am audit pre al doilea viețuitor zicend, Vino și vezi.

4. Și a eșit alt cal, roș: și celui ce ședea pre el s'a dat lui să iee pacea de pre pământ, și ca unul pre altul să se junghie: și s'a dat lui sabie mare.

5. Și când a deschis pecetea a treia, am audit pre viețuitorul al treilea zicend, Vino și vezi. Și am vădut, și iată un cal negru; și cel ce ședea pre el avea cumpănă în mâna sa.

6. Și am audit glas în mijlocul celor patru viețuitori zicend, Un hnic de grâu într'un dinar; și trei hnic de orz într'un dinar; și unul de lemn și vinul să nu vătămi.

7. Și când a deschis pecetea a patra, am audit glasul viețui-

torului celui al patrulea dicend, Vino și veđi.

8. Și am vędut, și iată un cal galben: și celui ce ședea pre el îi era numele Moartea, și ladul urma-cu el. Și s'a dat lor putere ca să omoare preste a patra parte a pământului, cu sabie, și cu foamete, și cu moarte, și de fiarele pământului.

9. Și când a deschis a cincia pecete, am vędut subț jertvelnic sufletele celor junghiați pentru cuvântul lui Dumneđeu, și pentru mărturisirea care aveau:

10. Și strigau cu glas mare, dicend, Până când, Stăpânul cel sânt și adevărat, nu judeci și nu răsbuni sângele nostru de la cei ce lăcuiesc pre pământ?

11. Și se-căruia li s'a dat veșminte albe; și li s'a đis lor, ca să se odihnească încă puțină vreme, până ce se vor împlini și cei d'impreună robii cu ei și frații lor, cari vor să se omoare ca și ei.

12. Și am vędut când a deschis pecetea a șesea, iată, cutremur mare s'a făcut; și soarele s'a făcut negru ca un sac de pěr, și luna s'a făcut ca sângele;

13. Și stelele cerului au căđut pre pământ, precum smochinul leapădă smochinele cele crude ale lui, când se clătește de vânt mare.

14. Și cerul s'a osebit ca o carte invalidu-se: și tot muntele și ostrovul din locurile lor s'au mișcat.

15. Și împărații pământului, și domnii, și bogații, și căpitani,

și cei puternici, și tot cel rob, și cel slobod, s'au ascuns în peșteri și în pietrele munților;

16. Și đic munților și pietrelor, Cădeți preste noi, și ne ascundeți pre noi de cătră fața celui ce șede pre scaun, și de mânia Mielului.

17. Că a venit đioa cea mare a mănii; și cine va putea să stee?

CAPITOLUL VII.

Și după acestea am vędut patru îngeri stând în cele patru unghiuri ale pământului, ținđ cele patru vinturi ale pământului, ca să nu sulle vintul pre pământ, nici preste mare, nici preste tot copacul.

2. Și am vędut alt inger suindu-se de la resăritul soarelui, avęd pecetea lui Dumneđu celui viu: și a strigat cu glas mare celor patru ingeri, căroa li s'a dat să vatăme pământul și marea.

3. Dicend, Nu vatămați pământul, nici marea, nici copacii, până ce vom pecetui pre robii Dumneđului nostru preste frunțile lor.

4. Și am auđit numărul celor pecetluiți: o sută patru-đeci și patru de mii pecetluiți din toată seminția fiilor lui Israel.

5. Din seminția lui Luda două-spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Rubin două-spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Gad două-spre-đece mii pecetluiți.

6. Din seminția lui Asir două-

spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Neftalim două-spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Manasi două-spre-đece mii pecetluiți.

7. Din seminția lui Simeon două-spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Levi două-spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Isahar două-spre-đece mii pecetluiți.

8. Din seminția lui Zavulon două-spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Iosif două-spre-đece mii pecetluiți. Din seminția lui Veniamin două-spre-đece mii pecetluiți.

9. După acestea am vędut, și iată, gloată multă, pre care să o numere nimeni nu putea, din tot neamul, și semințiile, și noroadale, și limbele, stând înaintea scaunului, și înaintea Mielului, imbrăcați în veșminte albe, și finici în mâinele lor;

10. Și strigau cu glas mare, dicend, Mântuirea Dumneđului nostru celui ce șede pre scaun, și Mielului.

11. Și toți ingerii stau împrejurul scaunului, și a bătrânilor și a celor patru viețuitori, și au căđut înaintea scaunului pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumneđu.

12. Dicend, Amin: Bună cuvântarea, și slava, și înțelepciunea, și mulțumita, și cinstea, și puterea, și tăria, fie Dumneđului nostru în vecii vecilor. Amin.

13. Și a răspuns unul din cei bătrâni, dicendu-mi mie, Aceș-

tia cari sunt imbrăcați cu veșmintele cele albe cine sunt? și de unde au venit?

14. Și am đis lui, Doamne, tu știi. Și mi a đis mie, Aceștia sunt cei ce vin din necazul cel mare, și și au spălat veșmintele lor, și și au albit veșmintele lor în sângele Mielului.

15. Pentru aceasta sunt înaintea scaunului lui Dumneđu, și slujesc lui đioa și noaptea în biserica lui: și cel ce șede pre scaun se va sălășui preste ei.

16. Nu vor flămândi mai mult, nici vor înșetoșa mai mult; nici va mai cădea preste ei soarele, nici tot zăduful.

17. Că Mielul cel din mijlocul scaunului va paște pre ei, și îi va povățui pre ei la izvoare de ape vii; și va sterge Dumneđu toată lacrima de la ochii lor.

CAPITOLUL VIII.

Și când a deschis pecetea a șeptea, s'a făcut tăcere în cer ca la o jumătate de ceas.

2. Și am vędut pre cei șapte ingeri cari stau înaintea lui Dumneđu; și li s'a dat lor șapte trimbite.

3. Și alt inger a venit și a stătu la jertvelnic, avęd cădelniță de aur; și i s'a dat lui tămâi multe, ca să le dee cu rugăciunile tutulor sfinților preste jertvelnicul cel de aur care este înaintea scaunului.

4. Și s'a suit fumul tămâilor, cu rugăciunile sfinților, din mâina

ingerului înaintea lui Dumnezeu.

5. Și a luat ingerul cădelnița, și o a umplut din focul jertvelnicului, și o a aruncat pre pământ: și s'au făcut glasuri, și tunete, și fulgere, și cutremuri.

6. Și cei șapte ingeri, cari aveau cele șapte trimbițe, s'au gătit ca să trimbițeze.

7. Și ingerul cel d'intîi a trimbițat, și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge, și s'au aruncat pre pământ: și a treia parte din copaci a ars, și toată iarba verde a ars.

8. Și al doilea inger a trimbițat, și ca un munte mare ardînd cu foc s'a aruncat în mare: și a treia parte din mare s'a făcut sânge.

9. Și a murit a treia parte din zidiri în mare, care aveau suflețe; și a treia parte din corăbii s'au stricat.

10. Și al treilea inger a trimbițat, și a cădînd din cer o stea mare, ardînd ca o făclie, și a cădînd preste a treia parte din riuri, și preste izvoarele apelor;

11. Și numele stelei se dice Pelin: și s'a făcut a treia parte din ape ca pelinul; și mulți din oameni au murit de ape, că se făcuseră amare.

12. Și al patrulea inger a trimbițat, și s'a rănit a treia parte a soarelui, și a treia parte a lunii, așa căt s'a întunecat a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea asjîdere.

13. Și am vădît, și am audît pre un inger șurînd în mijlocul cerului, dicînd cu glas mare. Vai, vai, vai, celor ce lăcuesc pre pământ, de cele-lalte glasuri de trimbiță ale celor trei ingeri, cari vor să trimbițeze.

CAPITOLUL IX.

Și al cincilea inger a trimbițat, și am vădît o stea din cer cădînd pre pământ: și s'a dat lui cheia fântanei adîncului.

2. Și a deschis fântana adîncului; și s'a suit fum din fântană, ca fumul unui cuptor mare; și s'a întunecat soarele și văzduhul de fumul fântanei.

3. Și din fum au eșit lăcuste pre pământ: și li s'a dat lor putere, precum au putere scorpiile pământului.

4. Și s'a dis lor să nu vatăme iarba pământului, nici toată verdeața, nici tot copacul; fără numai pre oamenii cari nu au pecetea lui Dumnezeu pre frunțile lor.

5. Și li s'a dat lor ca să nu îi omoare pre ei, ci ca să se chinuască luni cinci: și chinul lor era ca chinul scorpiei, cînd lovește pre om.

6. Și în zilele acelea vor căuta oamenii moartea, și nu o vor afla: și vor pofti să moară, și moartea va fugi de la ei.

7. Și asemănările lăcustelor erau asemenea cailor celor gătiți spre rășboi; și pre capetele lor erau ca niște cununii asemenea

aurului, și fețele lor, ca fețele oamenilor.

8. Și aveau pîr ca pîrul muierilor, și dinții lor erau ca ai leilor.

9. Și aveau zale, ca zălele cele de fer; și sunetul aripelor lor era ca sunetul de cară, cu mulți cai care aleargă la rășboi.

10. Și au coade asemenea scorpiilor, și bolduri erau în coadele lor: și puterea lor era a vătăma pre oameni luni cinci.

11. Și au preste ele împărat; pre ingerul adîncului, numele lui Evrește este Avaddon, iar în limba Ellinească are nume Apolion.

12. Un vaiu a trecut: iată, mai vin încă două vaiuri după acestea.

13. Și al șeselea inger a trimbițat, și am audît un glas din cele patru cornuri ale jertvelnicului celui de aur, care este înaintea lui Dumnezeu.

14. Dicînd ingerului al șeselea, care avea trimbiță, Desleagă pre cei patru ingeri legați la riul cel mare Eufratul.

15. Și s'au deslegat cei patru ingeri cari erau gătiți spre ceasul, și ziua, și luna, și anul, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștilor călări-me era două milioane de milioane; și am audît numărul lor.

17. Și așa am vădît caii în videnie, și pre cei ce se așezau pre ei avînd zale de foc, și de iachint, și de piatră pucioasă: și capetele cailor erau ca capetele

leilor; și din gurile lor eșiau foc și fum și piatră pucioasă.

18. De acestea trei bătăi s'a omorit a treia parte din oameni, de foc, și de fum, și de piatră pucioasă ce eșiau din gurile lor.

19. Că puterea lor în gura lor este, și în coadele lor: că coadele lor sînt asemenea șerpilor, avînd capete, și cu acestea vătămă.

20. Și cei-lalți oameni, cari n'au murit de rănile acestea, nu s'au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor, și idolilor celor de aur, și de argint, și de aramă, și de piatră, și de lemn: care nici a vedea pot, nici a auzi, nici a umbla.

21. Și nu s'au pocăit de uciderea lor, nici de fermecătorile lor, nici de curvea lor, nici de furtisagurile lor.

CAPITOLUL X.

Și am vădît alt inger tare porgorindu-se din cer, îmbrăcat cu nor: și cureubeu era pre capul lui, și fața lui ca soarele, și picioarele lui ca stâlpi de foc.

2. Și avea în mîna sa cartică deschisă: și a pus piciorul lui cel drept pre mare, iar cel sting pre pământ.

3. Și a strigat cu glas mare, precum răcnește leul: și cînd a strigat, au grăit cele șapte tunete glasurile lor.

4. Și cînd au grăit cele șapte tunete glasurile lor, vream să scriu: și am audît glas din cer dicînd mie, Pecetluște cele ce

aŭ grăit cele șapte tunete, și a-
cestea nu le scrie.

5. Și ingerul pre care 'l am
vădut stând pre mare și pre pământ,
și a ridicat mâina sa spre
cer,

6. Și s'a jurat pre cel ce este
viu în vecii vecilor, care a zidit
cerul și cele ce sunt într'insul,
și pământul și cele ce sunt într'insul,
și marea, și cele ce sunt într'insa,
că vreme mai mult nu
va fi:

7. Ci în dîile glasului ingeru-
lui al șeptelea, când va vrea să
trimbîteze, se va săvîrși talna
lui Dumneșu, precum bine a
vestit robilor săi proorociilor.

8. Și glasul care 'l am audit
din cer iarăși a vorbit cu mine,
și a dis, Mergi de ia cîrticea
cea deschisă în mâna ingerului
ce stă pre mare și pre pământ.

9. Și m'am dus la inger, și am
dis lui, Dă-mi mie cîrticea. Și
'mi a dis, Ia-o și o mănâncă
pre ea; și va amări pîntecele tău,
iar în gura ta va fi dulce ca
mierea.

10. Și am luat cîrticea din
mâna ingerului, și o am mîncat
pre ea; și era în gura mea dulce
ca mierea; și după ce o am mîncat,
s'a amărit pîntecele meu.

11. Și îmi dice mie, Trebuie tu
iarăși să proorociști la noroade,
și la neamuri, și la limbi, și la
împărați mulți.

CAPITOLUL XI.

Si mi sa dat mie trestie aseme-
nea unui toiag: și a stătut:

ingerul, dîcînd, Scoală-te, și mă-
soară biserica lui Dumneșu, și
jertvelnicul, și pre cel ce se in-
chină într'insa.

2. Și curtea cea din afară de
biserica o scoate afară, și să nu
o măsoară pre ea; că s'a dat Nea-
murilor: și cetatea cea sfîntă o
vor călea patru-deci și două de
lună.

3. Și voiți da putere celor doi
marturi ai mei, și vor prooroci
dîle o mie două sute-șese-deci, îm-
brăcați cu saci.

4. Aceștia sînt cei doi maslini,
și cele două sfeșnice care stau în-
aintea Dumneșului pământului.

5. Și de va vrea cineva să 'i
vatăme pre ei, foc ese din gura
lor, și mistuește pre vrăjmașii
lor: și de va vrea cineva să 'i va-
tăme pre ei, așa trebuie acela să
se omoare.

6. Aceștia au putere a închide
cerul ca să nu ploae ploaie în dî-
lele proorociei lor: și putere au
preste ape a le întoarce în sânge,
și a bate pământul cu toată rana,
orî de câte ori vor voi.

7. Și dacă vor sfîrși mărturica
lor, fiara care se sue din adînc
va face răsboi cu ei, și 'i va
birui pre ei, și 'i va omori pre ei.

8. Și trupurile cele cădute ale
lor vor zăcea în ulița cetății ce-
lei mari, care duhovnicește se
chieamă Sodoma și Eghipet, unde
și Domnul nostru s'a răstîgnit.

9. Și vor vedea din noroade
și din semînti și din limbi și din
neamuri trupurile cele moarte ale
lor dîle trei și jumătate, și tru-

purile cele moarte ale lor nu vor
lăsa să le pue în morminturi.

10. Și cei ce lăcuiesc pre pământ
se vor bucura de ei, și se
vor veseli, și vor trimete daruri
unul altuia; că acești doi proo-
roci au chinuit pre cei ce lăcu-
iesc pre pământ.

11. Și după acele trei dîle și
jumătate Duh de viață de la
Dumneșu a intrat întru ei, și
au stătut pre picioarele lor; și
frica mare a cădut preste cei ce
'i vedeau pre ei.

12. Și au audit glas mare din
cer dîcînd lor, Suiți-vă aici. Și
s'au suit în cer pre nor; și 'i au
vădut pre ei vrăjmașii lor.

13. Și întru acel ceas s'a făcut
cutremur mare, și a cădut a
decea parte din cetate, și s'a o-
morit întru acel cutremur nume
de oameni șapte mii: și cei-l-alti
s'au înfricoșat, și au dat slavă
Dumneșului cerului.

14. Al doilea vaiți a trecut; al
treilea vaiți iată vine degrab.

15. Și al șeptelea inger a trim-
bîțat; și sa făcut glasuri mari
în cer, dîcînd, Făcutu-s'au îm-
părățiile lumii ale Domnului nos-
tru, și ale Hristosului lui; și va
împărăți în vecii vecilor.

16. Și cei două-deci și patru de
bătrîni, cari înaintea lui Dumne-
șu sîd pre scaunele lor, au că-
dut pre fețele lor, și s'au inchi-
nat lui Dumneșu.

17. Dîcînd, Multumim ție,
Doamne, Dumneșule A-tot-știu-
rile, cel ce ești, și cel ce erai,
și cel ce vii; că ai luat puterea
ta cea tare, și ai împărățit.

18. Și neamurile s'au mîniat,
și a venit mînia ta, și vremea
celor morți, ca să se judece, și
să dai plată robilor tăi prooro-
cilor, și sfîntilor, și celor ce se
tem de numele tău, celor mici și
celor mari; și să strici pre cei ce
strică pământul.

19. Și s'a deschis biserica lui
Dumneșu în cer, și s'a vădut
siciul legii lui în biserica lui:
și s'au făcut fulgeri, și glasuri,
și tunete, și cutremur, și grin-
dină mare.

CAPITOLUL XII.

Si semn mare s'a vădut în cer;
și mulere îmbrăcată cu soarele,
și luna sub picioarele ei, și pre
capul ei cunună din douăspre-
dece stele:

2. Și avînd în pîntece striga, chi-
nuindu-se și muncindu-se să nască.

3. Și s'a vădut alt semn în cer;
și iată un bălaur mare roș, avînd
capete șapte și coarne deșce,
și pre capetele lui șapte cununî.

4. Și coada lui trăgea a treia
parte din stelele cerului, și le a
aruncat pre ele pre pământ: și
bălaurul a stătut înaintea muie-
rei celei ce vrea să nască, ca
când va naște, pre fiul ei să 'l
mănânce.

5. Și a născut fiu parte bîr-
bătească, care va să pască toate
neamurile cu toiag de fer: și s'a
răpit fiul ei la Dumneșu, și la
scaunul lui.

6. Și muierica a fugit în pus-
tie, unde are loc gătit de la
Dumneșu, ca acolo să o hră-

nească pre ea dîle o mie două sute șese-deci.

7. Și s'a făcut răsboi în cer: Mihail și ingerii lui au dat răsboi cu bălaurul; și bălaurul a dat răsboi și ingerii lui.

8. Și nu au biruit; nici loc s'a aflat lor mai mult în cer.

9. Și s'a aruncat bălaurul cel mare, șerpele cel vechi, care se cheamă Diavolul, și Satana, cel ce înșală toată lumea: s'a aruncat pre pământ, și ingerii lui cu el s'au aruncat.

10. Și am auzit glas mare în cer zicînd, Acum s'a făcut mîntuirea, și puterea, și împărăția Dumnezeului nostru, și puterea Hristosului lui: că s'a aruncat pîrîtorul fraților noștri, cel ce pîria pre ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea.

11. Și ei l'au biruit pre el pentru sîngele Mielului, și pentru cuvîntul mărturiei lor; și nu și au iubit sufletele lor pînă la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă, cerurile, și cei ce locuiesc într'însele. Vai celor ce lăcesc pământul și marea! că s'a pogorit diavolul la voi, avînd mînie mare, știind că puțină vreme are.

13. Și cînd a vîdut bălaurul că s'a aruncat pre pământ, a gonit pre mulțimea care a născut parte bărbătească.

14. Și mulțirea s'au dat două aripi de vultur mare, ca să zboare în pustie la locul său, unde se hrănește acolo vreme, și vremi, și jumătate de vreme, de cîtră fața șerpelui.

15. Și a slobozit șerpele după mulțime din gura sa apă ca un râu, ca să o ducă riul pre ea.

16. Și a ajutat pământul mulțirea, și și a deschis pământul gura sa, și a înghițit riul care l'a slobozit bălaurul din gura sa.

17. Și s'a mîniat bălaurul pre mulțime, și s'a dus să facă răsboi cu cei-lăți din semînția ei, cari păzesc poruncele lui Dumnezeu, și au mărturiea lui Iisus Hristos.

CAPITOLUL XIII.

Și am stătut pre năsipul mării, și am vîdut suindu-se din mare o fiară, care avea capete șapte și coarne deșce, și preste coarnele ei deșce steme, și preste capetele ei nume de hulă.

2. Și fiara care o am vîdut era asemenea pardosului, și picioarele ei ca și ale ursului, și gura ei ca gura leului; și l'a dat ei bălaurul puterea sa, și scaunul său, și stăpînire mare.

3. Și am vîdut unul din capetele ei ca cum ar fi junghiat spre moarte; și rana morții ei s'a vindecat: și s'a mirat tot pământul din'napoia fiarei.

4. Și s'au închinat bălaurului celui ce a dat putere fiarei: și s'au închinat fiarei, zicînd, Cine este asemenea fiarei? cine poate să se bată cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia mari și hule; și s'a dat ei stăpînire să facă răsboi lui patru-deci și două.

6. Și și a deschis gura sa spre

hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulască numele lui, și cîntul lui, și pre cei ce lăcesc în cer.

7. Și s'a dat ei să facă răsboi cu sfinții, și să l'biruească pre ei: și s'a dat ei stăpînire preste toată semînția, și limba, și neamul.

8. Și se vor închina ei toți cei ce lăcesc pre pământ, ale căror numi nu sînt scrise în cartea vieții Mielului celui junghiat de la întemeierea lumii.

9. De are cineva urechie, audă.

10. De adună cineva robie, în robie merge: de va ucide cineva cu sabia, trebuie și el de sabie să se ucidă. Aici este răbdarea și credința sfinților.

11. Și am vîdut altă fiară suindu-se de pre pământ; și avea două coarne asemenea mielului, și grăia ca un bălaur.

12. Și toată stăpînirea fiarei celei d'intîi o face înaintea ei, și face pământul și pre cei ce lăcesc într'însul ca să se închine fiarei celei d'intîi, a cărei rana cea de moarte s'a vindecat.

13. Și face semne mari, ca și foc să facă să se pogoare din cer pre pământ înaintea oamenilor,

14. Și înșală pre cei ce lăcesc pre pământ pentru semnele care i s'au dat ei să facă înaintea fiarei; zicînd celor ce lăcesc pre pământ, să facă chip fiarei care are rana sabiei, și a trăit.

15. Și s'a dat ei a da duh chipului fiarei, ca să și grăiască chipul fiarei, și să facă ca căli nu se vor închina chipului fiarei să se omoare.

16. Și face pre toți, pre cei mici și pre cei mari, și pre cei bogați și pre cei săraci, și pre cei sloboți și pre cei robi, ca să le dea lor semn preste mîna lor cea dreaptă, sau preste frunțile lor.

17. Și ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cei ce are semnul, sau numele fiarei, sau numărul numelui ei.

18. Aici este înțelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul fiarei: că număr de om este, și numărul ei este. Șese sute șese-deci și șese.

CAPITOLUL XIV.

Și am vîdut, și iată, un Miel stînd pre muntele Sionului, și cu el o sută patru-deci și patru de mii, cari aveau numele Tatălui lui scris pre frunțile lor.

2. Și am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunet mare: și glas am auzit de alături zicînd cu alăutele lor:

3. Și cîntă ca o cîntare nouă înaintea scaunului, și înaintea celor patru viețuitori, și a bătrînilor: și nimeni nu putea învăța cîntarea, fără numai cele o sută patru-deci și patru de mii, cei cumpărați de pre pământ.

4. Aceștia sînt cari cu mulțeri nu s'au întinat; că sînt verguri. Aceștia sînt cari merg după Miel ori unde se va duce. Aceștia sînt cumpărați

din oameni, pîrgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu s'a aflat vicleșug: că nevinovați sînt înaintea scaunului lui Dumnezeu.

6. Și am vădut alt inger sburând în mijlocul cerului, avînd evanghelie vecinică ca să binevestească celor ce lăcuiesc pre pămînt, și la tot neamul, și seminția, și limba, și norodul.

7. Dicînd cu glas mare, Temeți-vă de Dumnezeu, și dați lui slavă; că a venit ceasul judecății lui: și vă închinați celui ce a făcut cerul, și pămîntul, și marea, și izvoarele apelor.

8. Și alt inger a urmat, dicînd. A cădut, a cădut Vavilonul, cetatea cea mare, că din vinul mîniei curviei eia adăpat toate neamurile.

9. Și al treilea inger a urmat lor, dicînd cu glas mare, Oricine se închină fiarei și chipul ei, și iea semnul ei pre fruntea sa, sau pre mîna sa,

10. Și acesta va bea din vinul mîniei lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în paharul mîniei lui; și se va chinui cu foc și cu piatră pucioasă înaintea sfinților ingeri, și înaintea Mielului:

11. Și fumul chinului lor în vecii vecilor se sue: și nu au odihnă ziua și noaptea, cei ce se închină fiarei și chipului ei, și cel ce iea semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților: aici sînt cei ce păzesc poruncele lui Dumnezeu, și credința lui Iisus.

13. Și am audit glas din cer dicînd mie, Serie, Fericiți cei morți, cari în Domnul mor de acum: Așa, ădă Duhul, ca să se odihnească de ostenele lor; iar faptele lor vor urma cu ei.

14. Și am vădut, și iată nor alb, și cel ce ședea pre nor asemenea cu Fiul omului, avînd în capul lui cunună de aur, și în mîna lui seceră ascuțită.

15. Și alt inger a eșit din biserică, strigînd cu glas mare celui ce ședea pre nor, Aruncă secerăa ta, și seceră: că 'l a venit tie ceasul de a seceră; că s'a uscat secerișul pămîntului;

16. Și a aruncat cel ce ședea pre nor secerăa sa pre pămînt; și s'a secerat pămîntul.

17. Și alt inger a eșit din biserică cea din cer, avînd și el seceră ascuțită.

18. Și alt inger a eșit din jertvelnic, avînd stăpînire preste foc; și a strigat cu glas mare celui ce avea secerăa cea ascuțită, dicînd, Aruncă secerăa ta cea ascuțită, și culege strugurii viei pămîntului; că s'a uat copt strugurii ei.

19. Și a aruncat ingerul secerăa lui pre pămînt, și a cules vicia pămîntului, și o a pus în teascul cel mare al mîniei lui Dumnezeu.

20. Și s'a călcat teascul afară de cetate, și a eșit sânge din teasc, până la friele cailor, de o mie și șese sute de stadii.

CAPITOLUL XV.

Și am vădut alt semn în cer, și mare și minunat, șapte ingeri avînd șapte rane cele de apoi; că întru acelea s'a săvîrșit mîniea lui Dumnezeu.

2. Și am vădut că o mare de steclă amestecată cu foc: și pre cei ce biruiau din fiară, și din chipul ei, și din semnul ei, și din numărul numelui ei, stînd pre marea cea de steclă, avînd alăute ale lui Dumnezeu.

3. Și cîntă cîntarea lui Moisi robului lui Dumnezeu, și cîntarea Mielului, dicînd, Mari și minunate sînt lucrurile tale, Doamne, Dumnezeuule A-tot-țitorule; drept și adevărate sînt căile tale, Împarate al sfinților.

4. Cine nu se va teme de tine, Doamne, și nu va slăvi numele tău? că tu ești unul sfînt: că toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea ta; că dreptățile tale s'a arătat.

5. Și după acestea am vădut, și, iată, s'a deschis biserică cortului mărturie în cer;

6. Și au eșit cei șapte ingeri din biserică, cari aveau cele șapte rane, îmbrăcați cu în curat și strălucit, și încinși împrejurul pieptului cu brie de aur.

7. Și unul din cei patru viețitori a dat celor șapte ingeri șapte fiale de aur pline de mîniea lui Dumnezeu, celui viu în vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserică de fum din slava lui Dumnezeu, și din puterea lui; și nimeni nu pu-

tea să intre în biserică, până se vor sfîrși cele șapte rane ale celor șapte ingeri.

CAPITOLUL XVI.

Și am audit glas mare din biserică dicînd celor șapte ingeri, Duceți-vă și vărsați fialele mîniei lui Dumnezeu pre pămînt.

2. Și s'a dus cel d'intîi, și a vărsat fiala sa pre pămînt; și s'a făcut rană rea și mare în oamenii ce aveau semnul fiarei și în cei ce s'a uat închinat chipului ei.

3. Și al doilea inger a vărsat fiala sa în mare; și s'a făcut sânge ca de mort; și tot sufletul viu a murit în mare.

4. Și al treilea inger a vărsat fiala sa în riuri și în izvoarele apelor; și s'a uat izvoare.

5. Și am audit pre ingerul apelor dicînd, Drept ești, Doamne, cel ce ești, și cel ce erai, și cel cuvios, că ai judecat acestea.

6. Că sângele sfinților și al proorocilor au vărsat, și sângele ai dat lor să bea; că vrednici sînt.

7. Și am audit pre altul din jertvelnic dicînd, Asa, Doamne, Dumnezeuule A-tot-țitorule, adevărate și drepte sînt judecățile tale.

8. Și al patrulea inger a vărsat fiala sa preste soare; și i s'a dat lui putere să pălească pre oameni cu foc.

9. Și s'a uat pămîntul cu pălitură mare, și au hulit numele lui Dumnezeu, celui ce are stă-

pânire preste ranele acestea: și nu s'au pocăit ca să dea slavă lui.

10. Și al cincilea inger a vărsat fiava sa preste scaunul fiarei; și s'a făcut împărăția ei întunecoasă; și își mușcău limbele lor de durere.

11. Și au hulit pre Dumnezeu cerului de durerile lor, și de ranele lor, și nu s'au pocăit de faptele lor.

12. Și al șeselea inger a vărsat fiava sa preste riul cel mare Eufratul; și a secat apa lui, ca să se gătească cale împăraților celor de la resăriturile soarelui.

13. Și am vădut din gura bălaurului, și din gura fiarei, și din gura proorocului celui minciunos, trei duhuri necurate asemenea broaștelor *esind*.

14. Că sunt duhuri ale dracilor, care fac semne, care merg la împărații pământului și a toată lumea, ca să 'i adune pre ei la rășboiul dîlei celei mari a lui Dumnezeu A-tot-țitorului.

15. Iată, vin ca furul. Fericit este cel ce priveghiază, și păzește veșmintele sale, ca să nu umble gol, și vor vedea rușinarea lui.

16. Și 'a strins pre ei la locul cese chieamă Evreeste Armagheddon.

17. Și al șaptelea inger a vărsat fiava sa în aer; și a eșit glas mare din biserica cerului, de la scaun, dicend, S'a făcut.

18. Și s'au făcut glasuri, și fulgere, și tunete; și cutremur mare s'a făcut, în ce fel nu s'a făcut de când oamenii s'au făcut pre

pământ, ca acest cutremur, așa mare.

19. Și s'a făcut cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neamurilor au cădut; și Vavilonul cel mare a venit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu, ca să 'i dea lui păharul vinului mâniei iuțimei lui.

20. Și tot ostrovul a fugit, și munți nu s'au aflat.

21. Și grindină mare ca talantul s'a pogorit din cer preste oameni; și au hulit oamenii pre Dumnezeu de rana grindinei; că mare este rana ei foarte.

CAPITOLUL XVII.

Și a venit unul din cei șapte ingeri cari aveau cele șapte fiave, și a grăit cu mine, dicend, Vino să 'ți arăt ție judecata curvei celei mari, care șede preste apele cele multe;

2. Cu care au curvit împărații pământului, și s'au îmbătut de vinul curviei ei cei ce lăcușe pre pământ.

3. Și m'a dus pre mine în pustie în duh; și am vădut o muliere ședend pre o fiară roșie, plină de numi de hulă, care avea, capete șapte și coarne deșe.

4. Și mulierea era îmbrăcată cu porfiră și cu roș, și poleită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritari, avend păhar de aur în mîna ei plin de uriciuni și de necurăția curviei sale:

5. Și în fruntea ei nume scris, TAINĂ, VAVILONUL CEL MA-

RE, MAICA CURVELOR ȘI A SPURCĂCIUNILOR PĂMENTULUI.

6. Și am vădut pre muliere bată de sângele sfinților, și de sângele marturilor lui Iisus: și m'am mirat, vedendu-o pre ea, cu mirare mare.

7. Și 'mi a dis ingerul, Pentru ce te ai mirat? eu voi spune ție taina mulierei, și a fiarei ce o poartă pre ea, care are cele șapte capete și cele deșe coarne.

8. Fiara care o ai vădut era, și nu este; și va să se sue din adinc, și în perire să meargă: și se vor mira cei ce lăcușe pre pământ, ale căror numi nu sunt scrise în cartea vieții de la întemeierea lumii, vedend pre fiara că era, și nu este, măcar că este.

9. Aici este mintea ceea ce are înțelepciune. Cele șapte capete sunt șapte munți, unde șede mulierea preste ei.

10. Și împărații șapte sunt: cinci au cădut, și unul este, și cel-l-alt încă n'a venit; și când va veni, puțin trebue el să rămăe.

11. Și fiara care era, și nu este, și acesta al optulea este, și din cei șapte este, și întru perire merge.

12. Și cele deșe coarne, care le ai vădut deșe împărații sunt, cari încă n'au luat împărăția; ci stăpânire ca niște împărați într'un ceas ieau cu fiara.

13. Aceștia un gând au, și puterea și stăpânirea lor o vor da fiarei.

14. Aceștia cu Mielul vor face rășboi, și Mielul îi va birui pre ei: că este Domnul domnilor, și

Impăratul împăraților: și cei ce sunt cu el *sunt* chieați, și aleși, și credincioși.

15. Și imi dice mie, Apele care le ai vădut, unde șede curva, sunt noroadă și gloate, și neamuri, și limbi.

16. Și cele deșe coarne care le ai vădut la fiară, aceștia vor uri pre curvă, și pustie o vor face pre ea și goală, și cărnurile ei vor mânca, și pre ea o vor arde cu foc.

17. Că Dumnezeu a dat în inimile lor ca să facă statul lui, și să facă un gând, și să dea împărăția lor fiarei, până ce se vor sfărșei graiurile lui Dumnezeu.

18. Și mulierea pre care o ai vădut este cetatea cea mare, care are împărăția preste împărații pământului.

CAPITOLUL XVIII.

Și după acestea am vădut inger pogorindu-se din cer, care avea putere mare; și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Și a strigat întru tărie cu glas mare, dicend, A cădut, a cădut Vavilonul cel mare, și s'a făcut lăcaș dracilor, și pază a tot duhul necurat, și pază a toată paserea necurată și urită.

3. Că din vinul mâniei curviei ei au bătut toate neamurile, și împărații pământului cu ea au curvit, și neguțătorii pământului din puterea desfătărilor ei s'au îmbogățit.

4. Și am audit alt glas din cer, dicend, Ești dintr'însa, norodul meu, ca să nu vă împărțiți cu

păcatele ei, și ca să nu luați din bătăile ei.

5. Că au ajuns păcatele ei până la cer; și și a adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei.

6. Răsplătiți ei precum și ea v'a răsplătit voă, și îi îndoiți ei îndoite după faptele ei: în paharul cu care a dres, dregeți ei îndoite.

7. Cât s'a slăvit pre sine, și s'a desfătat, pre atâta dați ei chin și plângere: că întru inima ei dăce, Sed împărăteasă, și văduvă nu sunt, și plângere nu voiți vedea.

8. Pentru aceea într-o zi vor veni ranele ei, moarte, și plângere, și foamete; și cu foc se va arde: că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pre ea.

9. Și o vor plânge pre ea, și vor tîngui de ea împărații pământului, cei ce au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderei ei,

10. Departe stînd pentru frica muncii ei, dicînd, Vai, vai, cetatea cea mare Vavilonul, cetatea cea tare! că într'un ceas a venit judecata ta.

11. Și neguțătorii pământului plîng și o jlesc pre ea; că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult:

12. Povara de aur, și de argint, și de piatră scumpă, și de mărgăritar, și de viscon, și de porfiră, și de mătase, și de roș, și tot lemnul de tiin, și tot vasul de elefant, și tot vasul de lemn scump, și de aramă, și de fer, și de marmoră,

13. Și scortîșoară, și tămăleri, și mir, și tămăle, și vin, și untdelemn, și făină de grîu, și grîu, și dobitoace, și oi, și cai, și căruțe, și robi, și suflete de oameni.

14. Și poamele poștei sufletului tău s'au dus de la tine, și toate cele grase și luminate s'au dus de la tine, și mai mult nu le vei mai afla pre ele.

15. Neguțătorii acestora, carii s'au îmbogățit de la ea, departe vor sta pentru frica pedepsei ei, plîngînd și tînguindu-se.

16. Și dicînd, Vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu viscon, și cu porfiră, și cu roș, și poleită cu aur, și cu piatră scumpă, și cu mărgăritari!

17. Că într'un ceas s'a pustiit atîta bogăție. Și tot cîrmaciul, și toată gloata cea din corăbii, și corăbierii, și ori câți lucrează marea, de departe au stătut.

18. Și strigau vădînd fumul arderei ei, dicînd, Care era asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau țărîna pre capetele lor, și strigau, plîngînd și tînguindu-se, dicînd, Vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogățit de prețel ei toți cei ce au corăbii în mare! că într'un ceas s'a pustiit.

20. Veselește-te de ea, cerule, și voi sfinți apostoli și prooroci; că a judecat Dumnezeu judecata voastră despre densa.

21. Și un înger tare a rădicat o piatră mare ca de moară, și o a aruncat în mare, dicînd, Așa cu pornire se va arunca Vavilo-

nul cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

22. Și glas de alăutări, și de muzici, și de fluerași, și trimbițași, nu se va mai auzi întru tine; și tot meșterul a tot meștesugul nu se va mai afla întru tine; și sunet de moară nu se va mai auzi întru tine;

23. Și lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi întru tine: că neguțătorii tăi erau boerii pământului: căci o fermecătoria te s'au înșelat toate neamurile.

24. Și într'însa s'a aflat sânge de prooroci, și de sfinți, și de toți cei junghiați pre pământ.

CAPITOLUL XIX.

Și după acestea am auzit ca un glas mare de gloată multă în cer, dicînd, Alleluia: Măntuirea, și slava, și cinstea, și puterea, Domnului Dumnezeuului nostru:

2. Că adevărate și drepte sînt judecățile lui: că a judecat pre curva cea mare, care a stricat pământul cu curvea sa, și a izbăvit sângele robilor săi din mîna ei.

3. Și a doa oară au dîs, Alleluia. Și fumul ei se sue în vecii vecilor.

4. Și au cădut bătrînii cei doăzeci și patru și cei patru vîietorii și s'au închinat lui Dumnezeu celui ce șede pre scaun, dicînd, Amin; Alleluia.

5. Și glas din scaun a eșit,

dicînd, Lăudați pre Dumnezeuul nostru, toți robii lui, și cei ce vî temeți de densul, și cei mici și cei mari.

6. Și am auzit ca un glas de gloată multă, și ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunete tari, dicînd, Alleluia; că a împărătit Domnul Dumnezeu Atot-țitorul.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim, și să dăm slava lui: că a venit nunta Mielului, și mulerea lui s'a gătit pre sine.

8. Și s'a dat ei ca să se imbrace cu viscon, curat și strălucit: că visconul sînt îndreptările sfinților.

9. Și îmi dăce mie, Serie, Fericiți cei chemați la cina nunței Mielului. Și îmi dăce mie, Aceste cuvinte adevărate sînt ale lui Dumnezeu.

10. Și am cădut înaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Și îmi dăce mie, Veți, să nu faci aceasta: împreună cu tine rob sînt, și cu frații tăi carii au mărturiea lui Iisus: lui Dumnezeu te închină: că mărturiea lui Iisus este duhul proorociei.

11. Și am vădît cerul deschis, și iată un cal alb; și cel ce șede pre el se cheama Credincios și Adevărat, și întru dreptate judecă și dă răsboiu.

12. Ochii lui erau ca para focului, și pre capul lui erau steme multe; avînd nume scris, care nimeni nu l'știe, fără numai el.

13. Și era îmbrăcat în haină vopsită cu sânge: și se cheamă nu-

mele lui Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Și oștile cele din cer urmau după el pre caî albi, îmbrăcați fiind în visson; alb și curat.

15. Și din gura lui ese sabie ascuțită, ca cu densa să lovească neamurile; și el le va paște pre ele cu toiaș de fer; și el calcă teascu vinului mâniei și iuțimeii lui Dumnezeu A-tot-țîitorul.

16. Și are preste haîna și preste coapsa sa numele scris, IMPARATUL IMPARAȚILOR, ȘIDOMNUL DOMNILOR.

17. Și am vădut pre un inger stînd în soare; și a strigat cu glas mare, dicînd tuturor păsătorilor celor ce zboară în mijlocul cerului, Veniți și vă adunați la cîna marelui Dumnezeu;

18. Ca să mînceați trupuri de împărați, și trupuri de căpitani, și trupurile celor țari, și trupurile căilor, și ale celor ce sed pre ei, și trupurile tuturor celor sloboși și celor robi, și celor mici și celor mari.

19. Și am vădut pre fiară, și pre împărații pămîntului, și oștile lor, adunate ca să facă război cu cel ce sed pre cal, și cu oastea lui.

20. Și s'a prins fiara, și cu ea proorocul cel minciunos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pre cei ce au luat semnul fiarei, și pre cei ce s'au închinat chipului ei. Vîs'au aruncat amîndoi în iazărul cel de foc care arde cu piatră pucioasă.

21. Și cei-l-alți s'au ucis cu sabiea celui ce sedea pre cal, care iese din gura lui; și toate păsările s'au săturat din trupurile lor.

CAPITOLUL XX.

Și am vădut inger pogorîndu-se din cer, avînd cheia adîncului și lanț mare în mîna lui.

2. Și a prins pre bălaur, pre șerpele cel vechiu, care este Diavolul și Satana, și l'a legat pre el o mie de ani.

3. Și l'a băgat pre el în adînc, și l'a închis, și a pecetluit d'asupra lui, ca să nu înșale; și mult pre neamuri, pînă se vor împlini o mie de ani; și după acestea trebuie el să se deslege puțină vreme.

4. Și am vădut scaune, și au sedut pre ele, și judecată li s'a dat lor; și am vădut pre sufletele celor tăieți pentru mărturiea lui Iisus, și pentru cuvîntul lui Dumnezeu, și cari nu s'au închinat fiarei, nici chipului ei, și n'au luat semnul ei pre fruntea lor, și pre mîna lor; și au viețuit și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar cei-l-alți morți n'au înviat pînă nu se vor sfîrși miea cea de ani. Aceasta este învierea cea d'întîi.

6. Fericit și sfînt este cel ce are parte întru învierea cea d'întîi; preste aceștia moartea cea de a doa nu are putere, ei vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai

lui Hristos, și vor împărăți cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va împlini aceea mie de ani, se va deslega Satana din temnița lui,

8. Și va esi să înșale neamurile cele ce sînt în cele patru unghiuri ale pămîntului, pre Gog și pre Magog, să îi adune pre ei la război; al căror număr este ca nășipul mării.

9. Și s'au suit pre latul pămîntului, și au încungurat tabăra sfinților, și cetatea cea iubită; și s'a pogorit foc de la Dumnezeu din cer, și i'a mîncat pre ei.

10. Și diavolul cel ce îl înșală pre ei s'a aruncat în iazărul cel de foc și de piatră pucioasă, unde este fiara și proorocul cel minciunos, și se vor chinui dîoa și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am vădut scaun alb mare, și pre cel ce sedea pre el, de a cărui față a fugit pămîntul și cerul; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și am vădut pre morți, pre cei mici și pre cei mari, stînd înaintea lui Dumnezeu; și cărți s'au deschis; și altă carte s'a deschis, care este a vieții; și s'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, după faptele lor.

13. Și marea a dat pre morții cel dintr'însa; și moartea și iadul au dat pre morții cel dintr'însil; și s'au judecat fie-care după faptele lor.

14. Și moartea și iadul s'au

aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doa.

15. Și ori-care nu s'a aflat scris în cartea vieții s'a aruncat în iazărul cel de foc.

CAPITOLUL XXI.

Și am vădut cer nou și pămînt nou; că cerul cel d'întîi și pămîntul cel d'întîi au trecut; și marea nu mai este.

2. Și eu Ioan am vădut cetatea cea sfîntă, Ierusalimul cel nou, pogorîndu-se de la Dumnezeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită dărbatului său.

3. Și am audit glas mare din cer dicînd, Iată, cortul lui Dumnezeu cu oamenii, și se va sălăși cu ei, și ei vor fi noroade ale lui, și însuși Dumnezeu va fi cu ei, și va fi Dumnezeu al lor.

4. Și va șterge Dumnezeu toată lacrimă de la ochii lor; și moartea nu va fi mai mult, nici plîngere, nici strigare, nici durere; nu va fi mai mult; că cele d'întîi au trecut.

5. Și a dis cel ce sedea pre scaun, Iată, toate le fac noue. Și îmi dice mie, Scrie: că cuvintele acestea adevărate și credincioase sînt.

6. Și m'a dis mie, S'a făcut. Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul. Eu celui înștat din izvorul apei vieții voi dau în dar.

7. Cel ce va birui va moșteni toate; și eu voi fi lui Dumnezeu, și el va fi mie fiu.

8. Iar celor fricoși, și necre-

dincioși, și păcătoși, și spurcați, și ucigași, și curvari, și fermecători, și închinători de idoli, și tutulor celor minciunoși, partea lor *li va fi* în iazărul cel ce arde cu foc și cu piatră pucioasă; care este moartea cea a doa.

9. Și a venit cătră mine unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte fiale care erau pline de cele șapte rane, cele mai de pre urmă, și a grăit cu mine, dicând, Vino, să ți arăt ție miera, mireasa Mielului.

10. Și m'a dus pre mine în duh într'un munte mare și înalt, și m'î arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfînt, pogorindu-se din cer de la Dumnezeu.

11. Avînd slava lui Dumnezeu: și luminătorul ei *era* asemenea cu piatră prea scumpă, ca cu piatră iaspis, *ce este* ca cristalul;

12. Și avînd zid mare și înalt, avînd porți două-spre-dece, și la porți îngeri doi-spre-dece, și numi scris d'asupra, ca e sînt cele două-spre-dece sem nții ale fiilor lui Israel;

13. Despre resărit porți trei; despre miadă-noapte porți trei; despre miadă-di porți trei; și despre apus porți trei.

14. Și zidul cetății avea temelii două-spre-dece, și într'insele numele celor doi-spre-dece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbea cu mine avea trestie de aur, ca să măsure cetatea, și porțile ei, și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri, și lungimea ei este atîta cît și lățimea; și a măsurat cetatea cu trestiea, la stadii de două-spre-dece mîi. Lungimea și lățimea și înălțimea ei întocma sînt.

17. Și a măsurat zidul ei, de o sută patru-deci și patru de coști, măsură a omului, care este a ingerului.

18. Și era zidirea zidului ei de iaspis; și cetatea *era* aur curat, asemenea celei celei curate.

19. Și temeliiile zidului cetății *erau* cu toată piatră scumpă împedobite. Temeliea cea d'înteu, iaspis; a doa, safir; a treia halchidon; a patra, smaragd;

20. A cincea, sardonice; a șasea, sardion; a șeptea, hrisolit; a opta, viril; a noa, topazion; a decea, hrisoprasos; a un-spre-decea iachint; a două-spre-decea, ametist.

21. Și cele două-spre-dece porți *erau* două-spre-dece mîrgărituri; una fie-care poartă *era* dintr'un mîrgăritar; și ușa cetății *era* aur curat, ca stea cea luminoasă.

22. Și biserică n'am vîdut întru densa: că Domnul Dumnezeu A-tot-țiitorul este biserică ei și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze întru ea; că slava lui Dumnezeu o a luminat pre ea, și luminătorul ei *este* Mielul.

24. Și neamurile celor ce se mîntuiesc întru lumina ei vor umbla; și împărații pămîntului

aduc slava și cinstea lor întru densa.

25. Și porțile ei nu se vor închide oia: că noapte nu va fi acolo.

26. Și vor aduce slava și cinstea neamurilor întru densa.

27. Și nu va intra întru densa tot ce este spurcat, și face spurcăciune, și minciună; fără, numai cei scriși în cartea vieții Mielului.

CAPITOLUL XXII.

Și m'î arătat mie rîu limpede al apei vieții, luminos ca cristalul, eșind din scaunul lui Dumnezeu și al Mielului.

2. În mijlocul uliței ei, și a rîului de o parte și de alta, *era* lemnul vieții, făcînd roduri două-spre-dece, în fie-care lună dîndu-și rodul său; și frunzele lemnului *erau* spre sănătatea neamurilor.

3. Și tot blăstămul nu va mai fi acolo; și scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi într'însa; și slugele lui vor sluji lui;

4. Și vor vedea fața lui; și numele lui *va fi* pre frunzele lor.

5. Și noapte nu va fi acolo; și trebuință nu aû de făclie, și de lumina soarelui; că Domnul Dumnezeu îi luminează pre ei; și vor împărăti în vecii vecilor.

6. Și m'î a dîs mie, Aceste cuvinte *sînt* credincioase și adevărate; și Domnul Dumnezeu sfîntilor prooroci a trimes pre ingerul său să arate robilor săi cele ce trebuie să fie degrab.

7. Iată, vin degrab; fericit este cel ce păzește cuvintele prooroiei cărții acesteia.

8. Și eu loan am vîdut și am auzit acestea. Și cînd am auzit și am vîdut, am cădut să mă închin înaintea picioarelor ingerului ce îmi arăta mie acestea.

9. Și îmi dice, Vezi, *să nu faci aceasta*: că d'impreună cu tine robsînt, și cu frații tăi prooroci, și cu cei ce păzesc cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu te închină.

10. Și îmi dice, Să nu pecetluiești cuvintele prooroiei cărții acesteia: că vremea aproape este.

11. Cel ce face strimbătate, mai facă strimbătate: și cel ce se spurcă, mai spurce-se; și cel drept, mai facă dreptate: și cel sfînt, mai sfîntească-se.

12. Iată, vin degrab; și plata mea *este* cu mine, ca să dau fiecăruia precum va fi fapta lui.

13. Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul, cel d'înteu și cel de pre urmă.

14. Fericiti cei ce fac poruncele lui, ca să fie stăpînirea lor preste lemnul vieții, și pre porți să intre în cetate.

15. Iar afară *sînt* câinii, și fermecătorii, și curvari, și ucigași, și închinătorii de idoli, și tot cel ce iubește și face minciună.

16. Eu Iisus am trimes pre ingerul meu ca să mărturisească voa acestea în biserică. Eu sînt rădăcina și sămînta lui David, stea cea strălucitoare și de dimineată.

17. Și Duhul și mireasa dic,

APOCALIPSIS, XXII.

Vino. Și cel ce aude să dăcă,
Vino. Și cel însetat să vie. Și
cel ce voește, să iee apa vieței
în daru.

18. Că mărturisesc la tot cel
ce aude cuvintele proorociei căr-
tei acesteia, De va adăce cine-
va la acestea, va pune Domnul
Dumneșu preste el toate ra-
nele cele scrise în cartea a-
ceasta:

19. Și de va scoate cineva din
cuvintele cărtei proorociei aces-
teia, va scoate Dumneșu par-
tea lui din cartea vieței, și din
cetatea cea sfintă, și din cele
scrise în cartea aceasta.

20. Dice cel ce mărturisește a-
cestea, Așa vin curând. Amin.
Așa, vino, Doamne Iisus.

21. Harul Domnului nostru
Iisus Hristos cu voi toți. Amin.

SFERȘIT

ȘI LUI DUMNEȘU SLAVĂ.